ብፁዓን እለ የአምሩከ ወእለ ሥርግዋን በፍቅርከ

ወንሕነኒ ሕይወቶ ነሐዩ በእንቲአከ

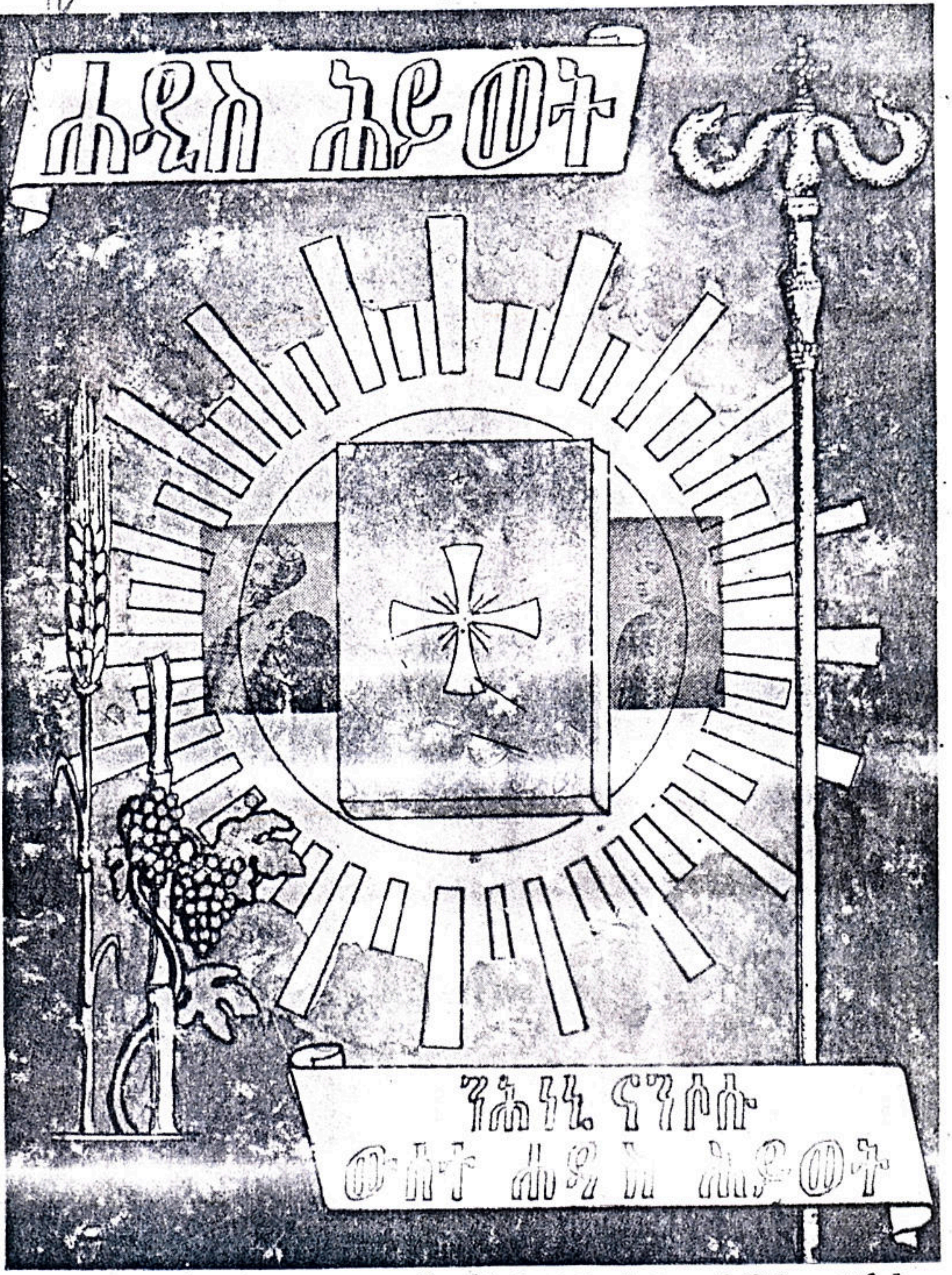

ለግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ አፄ ኃይለ ሥላሴ

፹ኛ ዓመት የልደት በዓል መታሰቢያ

በተለይ የወጣ

ሐምሌ ፲፮ ቀን ፲፱፻፷፬ ዓ. ም

ቍጥር ፪

www.ethiopianorthodox.org

አዲስ ሕይወት

ይህ መጽሔት ለግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሰማንያኛ ዓመት ለሚከበረው በዓላ ልደት መታሰቢያ በተለይ ከኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን መንበረ ፓትርያርክ የታሪክና የሥነ ጽሑፍ ማደራጃ ዋና መምሪያ ተዘጋጀ ።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በነገሡ በ፵፪ ዓመት ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ የኢትዮጵያ ፓትርያርክ በሆኑ በሁለተኛው ዓመት

[illegible] ታተመ ።

www.ethiopianorthodox.org

ማኅቶተ ቤተ ክርስቲያን ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ፤

www.ethiopianorthodox.org

የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት አልጋ ወራሽ ልዑል መርዕድ አዝማች
አስፋ ወሰን ኃይለ ሥላሴ ፤

www.ethiopianorthodox.org

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ።

www.ethiopianorthodox.org

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ
ለመጽሔቱ መክፈቻ ቀጥሎ ያለውን ቃለ በረከት ሰጥተዋል ።

www.ethiopianorthodox.org

የቅዱስነታቸው ቃለ በረከት ፡

ልደት ቀዳማዊ ተዐውቀ በደኃራዊ ልደት፡ቀዳማዊ ልደት፡በኋለኛው ልደት ታወቀ/ጊዜ የሥራ መምሪያ እንደመሆኑ መጠን ቃላትን በየመልኩ እንዲጠቀሱ ያደርጋቸዋል ። መስታወት በፊቱ ያለውን እንደሚቀበል ቃላትም ጊዜ የሚሰጣቸውን መልክ ሊቀበሉ ይችላሉ፡ከዚህ በፊት ለሃይማኖት ትምህርት ሲሠራበት የኖረው ጥቅስ ዛሬ የታሪክ ገጽ ይዞ ተገኝቷል ። ሰው ሁለት ልደታት አሉት፡አንዱ ከአባቱና ከእናቱ በሥጋ መወለድ፡ሁለተኛው በሥራ ከታሪክ መወለድ ነው፡ይህ የግብር ልደት አንድ የሚባለው በሥራ ሲጠቃለል ነው እንጂ ቁጥር ሊወስነው አይችልም ፡ በዚህ ምክንያት ወአነ ዮም ወለድኩከ ያለውን ቃል መጽሐፍ ለትንሣኤ አድርጎት እናገኛለን፡ቃሎት የጊዜን የሥራ መልክ ሊቀበሉ ይችላሉ ያልንበትና ይህን ሃይማኖታዊ ጥቅስ ከታሪክ ያወራረስንበት ምክንያቱ ይህ ነው፡ይህ ግርማዊ ልደት የዛሬ ሰማንያ ዓመት የታወቀው በአካባቢው ብቻ ነበር፡ዛሬ ግን የሚታወቀው፡በክብር የሚታሰበውና የሚከበረው በኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛቶች ሳይወሰን በመላው የአፍሪቃ አህጉርና በዓለም ልዩ ልዩ የኢትዮጵያ ወዳጅ ሀገሮችም ጭምር ነው ።—

ግርማዊ ጃንሆይ በሥራ ከታሪክ እንደገና በመወለዳቸው ይህ ታሪካዊ ልደት ጥንታዊውን ልደት በመላው ዓለም እንደገና በገናንነት እንዲታወቅ ስለአደረገው በዚህም አባታቸው ዳዊት ወይጽናሕ ምስለ ፀሐይ ያለው ቃሉ ፍጻሜነትን ስለአገኘ ቀዳማዊ ልደት በኋለኛው ልደት ታወቀ ተባለ፡መጽሐፍ፡የእግዚአብሔርን ፈቃድ የሚያደርግ ለዘለዓለም ይኖራል ።—

እግዚአብሔርን የሚፈራ ትእዛዙንም አጥብቆ የሚወድ ምስጉን ነው ፡ ሥራው ክብር ጌጥ ነው፤ ጽድቁ ለዘለዓለም ይኖራል፡ሥልጣኑ በክብር ከፍ ከፍ ይላል ብሏል ፡ ይህ ለግርማዊ ጃንሆይ ተፈጽሞ እናየዋለን ስማቸው በሥጋዊና በመንፈሳዊ የታሪክ ሠሌዳ ተጽፎ ሥራቸውም ለሀገራቸውና ለቤተ ክርስቲያናቸው ክብር ጌጥ ሆኖ እንመለከታለን፡በዚህም የሚሰማን መንፈሳዊ ደስታ ፍጹም ነው፡ስለዚህም እግዚአብሔር ክብሩን ጸጋውን እየሰጠና እያደሰ እንዲያኖርልን እንለምነዋለን ።—

እግዚአብሔር ዘኵሎ ትእኅዝ ንስዕለከ ወናስተበቊዐከ በእንተ መፍቀሬ እግዚአብሔር ንጉሥነ ኃይለ ሥላሴ ወባቊዐ ሎቱ ጸግዎ አግርር ፀሮ አሕዛበ ዘመንገለ ዐረፍቱ ወተናገር ጽድቀ ውስተ ልቡ በእንተ ቅድስት ቤተ ክርስቲያንከ ፍጡነ ይርከቦ ሣህልከ እግዚኦ ሀቦ ዘእንበለ ስሕተት ይዕቀብ ልቡና ዘሃይማኖት ውስተ ሥነ አምልኮትከ በአሐዱ ወልድከ ዘቦቱ ለከ ምስሌሁ ወምስለ ቅዱስ መንፈስ ስብሐት ወእኂዝ ይእዜኒ ወዘልፈኒ ወለዓለመ ዓለም አሜን ።—

መቅድም

ይህ መጽሐፍ፤ ለግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሰማንያኛ ዓመት ለሚከበረው በዓለ ልደት መታሰቢያ ነው፤ ይህ የሰማንያኛ ዓመት በዓለ ልደት መታሰቢያ በሀገር ውስጥ ብቻ ሳይሆን፤ ከሀገር ውጭም በመላ አፍሪቃ አገሮች እንዲከበር በሞርኮ ራባት ላይ የተሰበሰበው የአፍሪቃ መሪዎች ጉባኤ ወስኗል። ይህም አስደናቂ ክብር የጃንሆይን ከፍተኛ ሥራ የሚመሰክር ከመሆኑም በላይ ኩራትነቱ ለኢትዮጵያና ለኢትዮጵያውያን መሆኑ ግልጽ ነው።

ከዚህም በቀር እግዚአብሐር ኢየሱስ ክርስቶስ ለሀገራችን ቸርነቱን ዘወትር ያላቋረጠ፥ የማያቋርጥ መሆኑን፤ ከክብር ወደ ክብር የሚመራት እሱ መሆኑን ያረጋግጣል፡

ይህ በዓል ፥ ብዙ ትዝታ ያሳድርብናል፤ መቸም ልደት ማለት፤ ሰው የሰውነት ክብሩን ወደሚያገኝበት፥ ወይም ወደማያገኝበት ዓለም የሚገባበት በር ማለት ነው፤ ሰውን ፍጹም ሰው ሊያደርገው የሚችል ተፈጥሮው ብቻ ሳይሆን ሥራው ጭምር ነው፤ ያለዚያ ከእንስሳት የሚሻልበት ምክንያት አይኖርም፤ ከሥራም ሥራ ይለያል፤ ሰዎች ዕውቀታቸውን፥ ጉልበታቸውን፥ ገንዘባቸውን ብቻ አምነው የሚሠሩት ሥራ ለጊዜው በክረምት ምክንያት እንደተነሣ ልዩ ልዩ ዓይነት ሣርና ቅጠል ከፍ አድርጎ ያሳያቸው ቢመስልም ፥ቆይቶ የገናንነታቸው ትምክሕታቸው፥ ኩራታቸው ሁሉ እንዳልነበረ ይሆናል፥ አንዳንዶች በዓለምም እንኳ ቢሆን የሚቀራቸው ክፉ ስም ብቻ ነው፤ አንዳንዶችም የሐውልት መታሰቢያ ቢኖራቸው በመሬት መናወጥ፥ በአደገኛ ጦርነት፥ ይህን በመሰለ ልዩ ልዩ ከባድ ምክንያት ወድቆ ተሰባብሮ ከመሬት በታች ይውላል።

እግዚአብሔርን አጋዥ አድርጎ በሃይማኖት የሚሠራ ሥራ ግን፤ በወዲህም ዓለም በወዲያኛውም ዓለም ሰውን የታሪክ፤ የክብር፥ የስም ባለቤት ያደርገዋል፥ የማይጠፋ አክሊል ያቀዳጀዋል፥ የማይጠፋ የማይደመሰስ መታሰቢያም ከእግዚአብሔር ይሰጠዋል፥ ኖኅ ፥ መልከ ጼዴቅ፥ አብርሃም፥ ኢዮብ፥ ሙሴ፥ ዳዊት እነዚህና እነሱን የመሳሰሉት ሁሉ ከእግዚአብሔር ያገኙት የክብር መታሰቢያ ዓለማውያን ምድራውያን ባለታሪኮች ካገኙት ሁሉ እጅግ ከፍ ያለ ነው።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ከሥራ ሥራ መርጠው ለይተው የሚሠሩ፥ እግዚአብሔርን አጋዥ አድርገው ሥራቸውን የሚያከናውኑ፤ ሃይማኖታዊ መሪ በመሆናቸው በእግዚአብሔር ፈቃድ ከፍ ያለ ስም አግኝተዋል፤ ይኸውም የሰላም መሪ መባል ነው፤ እግዚአብሔር ምንጊዜም ዓለምን ያለመሪ አልተወውም፤ ግን መሪዎች የግል ፍላጎታቸውን ስለሚከተሉና ዓላማቸውን ከእግዚአብሔር ገለል ስለሚያደርጉ ሰላምን በመፈለግና በመሻት ፈንታ ለጦርነት ስለሚያደሉ የሥራቸው ውጤት የተዛነፈ ይሆናል፤ ግርማዊነታቸው ግን እግዚአብሔር የሰጣቸውን የሕግ መምሪያ ስለሚከተሉ፤ ከጦርነት ይልቅ ለሰላም ስለሚያደሉ በኃይል ከሚሠራ ሥራ ይልቅ በሰላም የሚሠራ ሥራ እጽፍ ድርብ ውጤት አለው ብለው ስለሚያምኑ በዚህም ዓይነት መምሪያ ሥራቸውን ስለሚያከናውኑና ሥራውም ከፍ ያለ ዋጋ ያለው ሆኖ ስለተገኘ ገና በዚህ ዓለም ሳሉ የሰላም መሪ፥ የሃይማኖት ጋሻ መባልን አገኙ።

የሥራቸውንም ፍሬ ራሳቸው ለማየት በቁ የታሪካቸው ፍሬዎች ተብለው ሊጠቀሱ ከሚገባቸውም ዋና ዋናዎቹ አዲሲቱ ኢትዮጵያና አዲሲቱ አፍሪቃ፤ የኢትዮጵያ ሙሉ ዕድገትና የአፍሪቃ አንድነት ድርጅት የምሥራቅ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ አብያተ ክርስቲያናት ጉባኤ የኢትዮጵያ መንፈሳዊ መብት ፍጹምነት ናቸው። በእነዚህ ሁሉ ምክንያቶች ጃንሆይ ፍጹም ባለታሪክ መሆናቸው ተረግጋጦአል፤ በጃንንሆይ ሥራ ፍጹም ኩራት ከሚሰማቸው አንዷቱ በመንፈስ ልደት እናታቸው የሆነችውና በመሪነታቸው የማይረሳ ውለታ የፈጸሙላት፥ በጸሎተ ሃይማኖት ደግሞ የምታገለግላቸው ወልድ ዋሕድ ዘሀሎ ውስተ ሕፅነ አቡሁ ውእቱ ነገረነ በሚለው ዓላማ የጸናችው የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ናት፤ በዓለ ልደታቸውን በፍጹም ልብ ስታከብር ከፍ ያለ መንፈሳዊ ደስታ ይሰማታል፥ ስለዚህም ይህን መጽሐፍ የልደት ገጸ በረከት አድርጋ ታቀርባለች።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን፥
የታሪክና የሥነ ጽሑፍ ድርጅት ዋና መምሪያ።

www.ethiopianorthodox.org

መግቢያ ።

በዚህ መጽሐፍ የተጠቀሱት ነገሮች ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በመሪነታቸው ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የፈጸሟቸው ታላላቅ ነገሮች፤ ስለኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን መብት ጉዳይ ከግብጽ ቤተ ክርስቲያን ጋር የተጻጻፉዋቸው መልእክቶች፤ በልዩ ልዩ ጊዜም ያደረጓቸው ንግግሮች፤ ስለ ቤተ ክርስቲያን የተሰጡት ደንቦችና ሕጎች ናቸው ። ከሞላ ጎደል ቢሆንም፤ ጊዜ ቢያጥረንም፤ ፍሬ ነገሮች ይገኙበታል

ሆኖም አንዳንድ የሥራ ስሕተት ቢገኝበት ተመልካቾች ሁሉ አርማችሁ እንድታነቡልንና ወደፊትም ልናስተካክለው የሚቻል ነገር ቢኖር፤ በጽሑፍ እንድትገልጹልን ፤ ከዚህም በቀር ፈልገን አጥተናቸው የቀሩ ፤ በዚህ መጽሐፍ ያልተገለጡ ጽሑፎችና የሥራ ማስታወሻዎች በእጃችሁ የሚገኝ ሁሉ ወደፊት በምናዘጋጀው መጽሐፍ የምናገባቸው ስለሆነ በመሰላችሁ መንገድ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የታሪክና ሥነ ጽሑፍ ድርጅት ዋና መምሪያ እንዲደርሱት ታደርጉልን ዘንድ እንለምናለን ።

አለቃ አያሌው ታምሩ

ልደት ፤ ወይም መወለድ ።

የሰው ልጅ በሥነ ፍጥረት የእግዚ አብሔር አምሳል ወደመሆን ደረጃ ከደረሰ በኋላ የመታ ወቂያውን ቀን አግኝቶ ወደ ዓለም መዝገብ ይገባል ፤ የመታወቂያው ቀንም የልደቱ ቀን ናት ፤ ልደት ማለት መወለድ ፡ መገለጥ ፡ መውጣት ፡ መታወቅ ፡ መግባት እየተባለ በየመልኩ ይነገራል ።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በሕፃንነት ።

የዕለት ፅንስ በመሆን ከነበረበት ከማሕፀን የፅንስን ወራት ጨርሶ ስለሚወጣ መወለድ፤ በጨለማ ወደ ብርሃን ስለ ሚመጣ መውጣት ፡ ከተጠቀለለበት ከፅንስ ልብሱ «ሰፋድል » ስለሚወጣበት መገለጥ ፡ ካለመታወቅ ወደመታወቅ ስለ ሚደርስበት መታወቅ ፡ ወደ ዓለም ኑሮ ስለሚገባበት መግባት ይባላል ፤ እያንዳንዱ ሰው በልደት ወደ ዓለም ሲገባ የተመደበ ሥራ አለው ፡ የተመደበለትን ሥራ አከናውኖ በሥነ ተፈጥሮ ለተመደበለት ሥራ የሚበቃ ሰው ከእናትህ ማሕፀን ቀድስኩህ ፡ ከማሕፀንም ሳትወጣ የተመረጥህ አደረግኩህ የሚል በእግዚአብሔር አምሳል መፈጠሩን የሚያጉላ የታመነ ምስክር አለው ።

አዳም ከመፈጠሩ አስቀድሞ እግዚአብሔር ፡ በመልካችን ፤ በምሳሌያችን ሰውን እንፍጠር ብሎ ተናገረ ፡ በጥንቃቄ የተጠናቀቀ ሥዕል የሆነለትን መልክ አጉልቶ ያሳያል፤ ሰውም የወደደውን ለመሥራት ፡ የመረጠውን ለማድረግ መርጦ ለይቶ ለመፈጸም ችሎታ፤

www.ethiopianorthodox.org

ያለው ሆኖ በመፈጠሩ ፈጣሪውን ይገልጣል ፤ እግዚአብሔር በሌላው ሥነ ፍጥረት ከሚታወቀው ይበልጥ በሰው ይታወቃል ሲባል ይቻላል ።

በዓለም ያሉ ልዩ ልዩ ፍጥረታት ከተወሰነላቸው ሳያልፉ ሳይተርፉ እንደነበሩ አሉ ፤ ሰው ግን በኑሮው ውስጥ ብዙ ነገሮችን ለመፈጸም የሚችል ሆኖ ስለተፈጠረ በዓለም ብዙ ለውጥ አሳይቶ እግዚአብሔር የልዩ ልዩ ሥራ ባለቤት መሆኑን አስመስክሯል ።

ሰው ከሌሎች ፍጥረታት የሚሻልበት ሌላ መንገድም አለ ፤ ሰው ራሱ በአንድ ዓለም አይኖርም ፤ ስለዚህም በዚህ ዓለም ያለው ሲፈጸም ወደ ሌላ ዓለም ይዛወራል ፤ ሥራውም ትቶት በሔደው ዓለምና ኑዱስ ኑሮ በጀመረበት ዓለም እሱን ተከትሎ ይገኛል ፤ የሠራባቸው ዘመኖችና ቀኖች ግን ያልፋሉ ፤ ሰው በሚያልፍ ዘመንና ቀን የሠራውን ሥራ ምስክር አድርጎ ይኖራል ፤ እንዲሁ ሰው ከፍጥረታት በኋላ ተፈጥሮ ከእሱ በፊት ለተፈጠሩት ፍጥረታት ፡ ይልቁንም ለዕለትና ለዘመን መታወቂያ ምልክት ይሆናል ፤

እገሌ የተወለደበት ቀን ፡ ዕገሌ የነገሠበት ቀን ፡ ወይም ዘመን እየተባለ ሲነገር ሰው ለዕለት ፤ ለዘመን መታወቂያ እልባትነቱ ይገለጣል ።

ለዛሬይቱ ቀን ታሪኳ መታወቂያዋ ፤ ልዩ ምልክቷና እልባቷ ጃንሆይ ናቸው ፡ ዛሬ የግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴን የሰማንያኛ ዓመት መታሰቢያ የልደት በዓል ስናከብር በዚች ቀን ሰብአዊ ልደት ያገኙ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ኦንደገና ራሳቸውን ከሥራ በመውለዳቸው ዕለተ ልደታቸውን ከታሪክ እንድትወለድ አድርገዋል ።

ይህች ዕለተ ብርሃን ከልደተ ብርሃን ኃይለ ሥላሴ በመወለዱዋ ጃንሆይ ለሐምሌ ፲፮ ቀን እልባት፤ምልክት ፡ መታወቂያ ናቸው ያልነው ስለዚህ ነው ፡ ከዚች ዕለት ኢትዮጵያና ኢትዮጵያውያን በሰው ኦእምሮ የማይመጠን ፍጹም ሀብት ከእግዚኦብሔር ተቀብለውባታል ፡ ግን ፡ ቤተ ክርስቲያን ድርሻዋን ለመግለጥ ዓላማዋን ትከተላለች ። በኢትዮጵያ የኑሮና የታሪክ ዕድገት ውስጥ ሦስት ታላላቅ መንፈሳውያን የሥራና የመንፈስ ዕድገት በሮች ተከፍተዋል ፤ ሰው በሕገ ልቡና ያገኘውን ትምህርት በሕግ መጽሐፍ ማጥናት ሲጀምር ለኢትዮጵያም ይህ የሕግ መጽሐፍ በር ተከፍቶላት በቀዳማዊ ምኒልክ ሕገ ኦሪትን ከነ ሃይማኖቱ፤ ከነመምህራኑ ተቀብላ ወደ መጀመሪያው መንፈሳዊ በር ገብታ ለች ፤ ከዚያም በኦብርሀ ወአጽብሐ ዘመነ መንግሥት በሕገ ኦሪት ላይ ሕገ ወንጌልን በመቀበሏ በመንፈስ ረድኤት ላይ መንፈስ ልደትን አግኝታ ወደ ሁለተኛው መንፈሳዊ በር ገብታለች ፤ በዚህም በሃይማኖትም ሆነ በሥነ ምግባር ሐዋርያትን ለመምሰል ለመተካከል የምትችልበትን መንፈሳዊ ሀብት ተጐናጽፋበታለች ።

ዛሬም በግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዘመነ መንግሥት ወደ ሦስተኛው መንፈሳዊ ዕድገት በር ገብታለች ፡ ይህ ሦስተኛው መንፈሳዊ በር ፊተኞችን የሚመስልባቸው ፡ ከፊተኞች የሚበልጥባቸው ልዩ ልዩ ምክንያቶች አሉ ፤ ስማሳየት ያህል አንዳንዶቹን እንጠቅሳቸዋለን ፡ (ሀ) ከሚመስልባቸው፤ ኢትዮጵያ ወደ መጀመሪያው መንፈሳዊ በር ስትገባ የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ከዕብራይስጥ ወደ ግዕዝ

ተተርጉመውላታል ፡ ወደሁለተኛው መንፈሳዊ በር ስትገባም የሐዲስ ኪዳን መጻሕፍት ከዕብራይስጥና ከጽርዕ ወደ ግዕዝ የሊቃውንትና የታሪክ መጻሕፍት ከጽርዕ ፣ ከቅብጥና ከዓረብ ወደ ግዕዝ ተተርጉመውላታል ።

ዛሬም በግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዘመን ቅዱሳት መጻሕፍት ከግዕዝ ወደ አማርኛ ሲተረጐሙ ልዩ ልዩ መጻሕፍትም ከልዩ ልዩ ቋንቋ ወደ አማርኛ እየተተረጐሙ ገብተውላታል ፡ በዚህ የፊተኞቹን ይመስላል ፡ (ለ) ከሚለይባቸው ኢትዮጵያ ከሕገ ልቡና ወደ ሕገ ኦሪት ፡ ከሕገ ኦሪት ወደ ሕገ ወንጌል ስትገባ ለሥራው ቀስቃሾች አነሳሾች ምክንያቶች ነገሥታቱ ብቻ አልነበሩም ፡ ለፊተኛው ሌዋውያን ካህናት፤ ለኋለኛው ቅዱስ ፍሬምናጦስ ነበሩ ፡ አሁን ግን ሕዝቡ ትምህርተ ሃይማኖቱን ጠንቅቆ እንዲያውቅ በቃሉ ያጠናውን በመጽሐፍ እንዲያመሳክር ከመጻሕፍት የሚገኘውን የአእምሮ ምንጭ እንዲጠጣና እንዲረካ መጻሕፍት ለማሳተም ማተሚያ ቤት ለማቋቋም አሳቢው፤ አነሳሹ፤ ጉትጓቹና ቀስቃሹ ፡ ወጣኙና ጨራሹ ብቻቸውን በገንዘባቸው ፡ በዕውቀታቸው ፡ በጉልበታቸው ቀን ተሌት የሠሩ ፡ ሕዝባቸውን ከድንቁርና ወደ ዕውቀት ያሸጋገሩ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ራሳቸው ናቸው ። ሌላው ደግሞ የትምህርት ጉዳይ ነው ፤ በሕገ ኦሪት መምህራኑ ዕብራውያን፤ በሕገ ወንጌል ጽርዓውያንና ግብጻውያን ነበሩ ፡ ዛሬ ግን የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በልጆችዋ ሕዝቧን እንድታስተምር ፡ ሥራውን እንድትመራ ፡ እንድትሠራ ሲደረግ ለዚህም መምጫው መገለጫው መሠረቱና ምክንያቱ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ናቸው ። ይህ ታላቅ መንፈሳዊ በር ፡ ከፊተኞቹ የሚበልጥባቸው ምክንያቶች አሉ ያልነው ስለዚህ ነው ።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በዛሬይቱ ዕለት ሰብአዊ ልደት ተወልደው በሥራ ራሳቸውንና አዲሲቱን ኢትዮጵያ ከመውለዳቸውም በላይ ሐምሌ ፲፮ ቀንም ከታሪክ እንደትወለድ አድርገዋል፤ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንም ከግርማዊ ጃንሆይ ልደት ፡ አዲስ ልደት ፡ አዲስ ሕይወት አግኝታለች ።

በዚህም፤ አባቴ እስከዛሬ ይሠራል ፡ እኔም እሠራለሁ ፤ እኔን ባታምኑ ስለሥራዬ እኔን እመኑ ብሎ የተናገረ ፤ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴን በአምሳሉ የፈጠረ ፡ በግርማዊ ሰውነታቸውም አድሮ ለኢትዮጵያና ለኢትዮጵያውያን፤ ለአፍሪቃና ለአፍሪቃውያን ብዙ ሥራ ሲያከናውን የኖረ ኢየሱስ ክርስቶስ ሲመሰገንበት ይኖራል፡ ምስጋና ለእርሱ ፤ ዕድሜ ለጃንሆይ ይሁን ።

በዚህ መሠረት የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ከግርማዊ ጃንሆይ ልደት ያገኘችውን አዲስ ልደት አዲስ ሕይወት ለመግለጥ አንዳንድ ነገሮችን እንመረምራለን ።

www.ethiopianorthodox.org

ዳግም ልደት ።

ሰው፤ በሥጋዊ ልደቱ በእግዚአብሔር አምሳል በተፈጠረበት መልኩ ቢገለጥም ከሥጋ የተወለደ ሥጋ ነውና ሁልጊዜ ወደ መሬት ይሳባል፤ ጠባዩ፡ ዓላማው ግቡ ሁሉ ምድራዊ ነው፤ በሥጋ ልደት ቀዳማዊ አዳምን መምሰልን ብቻ ገንዘብ ያደርጋል፡ ከዚህ ከፍ ወዳለው መዓርግ ለመድረስ እንዲችል ሥጋዊው መንፈሳዊ፤ ምድራዊው ሰማያዊ፡ ጊዜያዊው፡ ዘለዓለማዊ፡ የሚመረመረው የማይመረመር እንዲሆን፤ዳግም ልደት ያስፈልገዋል፡ ይህም ዳግም ልደት ኢየሱስ ክርስቶስ በሞቱ የሰጠን ከውኃና ከመንፈስ ቅዱስ መወለድ ነው፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ሁለት ልደታት አሉት፤ አንዱ ቀዳማዊ ሰማያዊ፤ ያለ እናት ከአባት ብቻ አምላክ ከአምላክ የተገኘበት ልደት ነው፤ ሁለተኛው ድኅራዊ፡ ምድራዊ፤ ያለ አባት ከእናት ብቻ፣ ያውም ከድንግል አምላክ ሰው ሆኖ በሥጋ የተገለጠበት ልደት ነው ።

በዚሁ አንፃር ለሰው ሁለት ልደታት ሰጥቷል፡ አንዱ በክህሊነቱ፡ በአምጻኤ ዓለማትነቱ የወሰነው በመባዛት ሥርዓት በወንድና በሴት አንድነት፤ ሥጋ ደም በመሆን የሚገኝ ልደት ነው፡ ሁለተኛው ለተቀበሉት ሁሉ የእግዚአብሔር ልጆች እንዲሆኑ በሰጠው ሥልጣን የሚገኝ መንፈሳዊ ልደት ነው፤ ይኸውም ሰው በጥምቀት ከእግዚአብሔር የሚወለደው ልደት ነው ። ሰው ከሥጋ የተወለደ ሥጋ እንደሆነ ሁሉ፤ በዚህ በዳግማዊ ልደቱ ከመንፈስ የተወለደ መንፈስ ይሆናል፡ በአንዱ አምላክ በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም ተጠምቆ ልጅነትን ሲያገኝ ሦስቱን አካላት አንድ አምላክ ብሎ አምኖ አቡነ ዘበሰማያት ብሎ ለመጥራት መብት ተሰጥቶታል፤ በሃይማኖት የሥላሴን ስም፡ ሲጠራ እሱም በሥላሴ ስም ሲጠራ ይችላል ።

ዳግም ልደትን ለመቀበል ሁለት ዓይነት የአፈጻጸም ሥርዓት አለ፤ አንደኛው መሠረቱ በኦሪት ዘሌዋውያን ምዕራፍ ፲፪ የተጻፈው እግዚአብሔር ለወላድ የሰጠው ሕግ ሲሆን ጉልላቱ በሉቃስ ወንጌል በምዕራፍ ፪ ቁጥር ፳፪—፴፱ የተገለጠው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በአርባ ቀን የፈጸመው ሥርዓት ነው፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ወያመጽእዎሙ ለደቂቅኪ ውስተ ሕፅኖሙ ወለአዋልድኪ በመታክፍቲሆሙ ። ወንዶች ልጆችሽን በእቅፋቸው ሴቶች ልጆችሽን በትከሻቸው ያመጡልሻል፤ ኢሳ ፵፱ ፳፪፤ባለው ትንቢት እየተመሩ በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም አጥምቋቸው ፡ ያዘዝኳችሁን ሁሉም እንዲጠብቁ አስተምሩአቸው፤ማቴ ፳፰፲፱ና፳ ወደሚለው ቃል ከዳን የደረሱ የክርስቲያን ቤተ ሰቦች በአርባ ቀን በሰማንያ ቀን የሚያመጡላትን ሕፃናት እየተቀበለች ታጠምቃለች፤ አጥምቃም ሃይማኖትን እያስተማረች ታሳድጋለች፣ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴም እንደ ኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ወግና ሥርዓት በተወለዱ በአርባ ቀን ዳግም ልደትን ተቀብለው ኃይለ ሥላሴ ተብለው ተሰየሙ፤ ወላጆቻቸው በእቅፋቸው እንደ አመጡላት፤ ቤተ ክርስቲያንም፤በእቅፏ ተቀብላ ትምህርተ ሃይማኖትን፤ ሥጋውን ደሙን እየመገበች አሳደገቻቸው፤

ሁለተኛው የሥርዓት አፈጻጸም አርባ ቀን፤ ሰማንያ ቀን አሳልፈው የሚመጡ ሁሉ በማርቆስ ወንጌል በምዕራፍ ፲፮ ቁጥር ፲፮ እንደተገለጸው ትምህርተ ሃይማኖትን ተምረው ሥርዓተ ጥምቀት ይፈጸምላቸዋል ። ።

ወደ ጥንተ ነገራችን እንመለስና ስም ወደ ሥራ ይመራል እንደሚባለው ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በሥጋዊ ልደት ተፈሪ፡ በመንፈሳዊ ልደት ኃይለ ሥላሴ ተብለው እንደመጠራታቸው መጠን ተፈሪው ስም ኃይለ ሥላሴ እየመራቸው የረዥም ዘመን የሥራ ጉዞአቸውን እያከናወኑ እስከዚህ ጊዜ አድርሰውታል ።

እግዚአብሔር አምላክ እኔ እግዚአብሔር ነኝ ስሜም ይኸው ነው ክብሬን ለሌላ አልሰጥም ይላል በሃይማኖት በስሙ የተጠሩ ግርማዊነታቸውም ክብሬን ማለት የኢትዮጵያን ክብር ለሌላ አልሰጥም የሌላውንም አልፈልግም የሚል ዓላማ ያላቸው በዚሁ ሥራቸውን የሚሠሩ፡ ሕዝባቸውን የሚመሩ ገናና መሪ ናቸው ።

በኃይለ ሥላሴ ህገሩን የሚጠብቅ አምላክ ክብር ምስጋና ይግባው ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፪ ክፍል ፫ ።

ልሕቀትና ውርዙት

ሰው ከልጅነት ወደ ዕድገት ፤ እንዲሁም ወደ ጉልምስና በዘመን በሚሸጋገርበት ጊዜ የአካል የመጠን የአእምሮ ዕድገቱ እየጨመረ ይሔዳል ፡ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴም ከልጅነት ወደ ዕድገት ፡ ከዕድገት ወደጉልምስና በሚሸጋገሩበት ወራት አካል ቁመት እየጨመሩ፡ በአእምሮ እየደረጁ በዕውቀት እየጐለመሱ ሔዱ፤ በርትዓተ መለያልይ (የሰውነት ጥንካሬ ብቻ) ሳይሆን እግዚአብሔር በሰጣቸው ጸጋ በዕውቀት በማስተዋል ከፍ ከፍ አሉ ፡ ገና በአሥራ አራት ዓመት ዕድሜያቸው በሕዝብ መካከል ለመገኘት፤ በመልካም አስተዳደር ለመምራት ከእግዚአብሔር ስለተመረጡ ደጃዝማች ተፈሪ ተብለው ልዩ ልዩ አውራጃዎችን እየተሾሙ አስተዳድረዋል ፡ ይልቁንም በአሥራ ስምንት ዓመት ዕድሜያቸው የአባታቸውን ይዞታ የሐረርን ምስፍና በተቀበሉ ጊዜ በ፲፱፻፫ ዓ ም ሚያዝያ ፯ ቀን በአደሬ ጢቆ የመካነ ሥላሴን ቤተ ክርስቲያን ሙሥርተውና አሥርተው ለቤተ ክርስቲያኑ ማገልገያ ሦስት መቶ አሥራ ስድስት ያህል ጋሻ መሬት ሲሰጡ ወዲያውም በብጹዕ አቡነ ማቴዎስ ቃለ ውግዘት ገዳም ሆኖ እንዲከበር ሲያደርጉ ተጠምቀው ኃይለ ሥላሴ ተብለው የተጠሩበትን ፤ ያመኑበትን ክቡር ስም ከነምሥጢሩ ጠልቀው ጠንቅቀው እንደ አወቁትና ለማስተማር እንደ ደረሱበት በግልጥ አሳይተዋል ። በልጅነት ተጠምቆ የሃይማኖትን ትምህርት በዓይንና በቃል ፡ በፊደልና በሥዕል እየተማሩ ማደግ ከቤተ ክርስቲያን ጋር ያለውን ዝምድና ምን ያህል እያሳደገው እንደሚሔድ ይህ የጃንሆይ ሥራ በቂ ምስክር ነው ።

በዚህ አፈጻጸም ለእኔ እንደሚሰማኝ ከሆነ ይህ ጊዜ ማለት ጃንሆይ ገና በደጃዝማችነት ማዕርግ ሳሉ በሐረር የመካነ ሥላሴን ቤተ ክርስቲያን የመሠረቱበት ሚያዝያ ፯ ቀን ፲፱፻፫ ዓ ም ጃንሆይ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ወአንሰ ዘልፈ ምስሌከ ። አኀዝከኒ እዴየ ዘየማን፡ በምክረ ዚአከ መራሕከኒ ። ወምስለ ስብሐት ተወከፍከኒ ። እኔ ዘወትር

ካንተ ጋር ነኝ ማለት አንተን ብቻ አምናለሁ ፤ ቀኝ እጄን ይዘህኛል ፡ አንተ ባሰብከው ትመራኛለህ ፤ በረድኤት ትቀበለኛለህ ብለው ለእግዚአብሔር ቃል ኪዳን እንደገቡና እግዚአብሔርም በሕይወትህ ዘመን ሁሉ አልለይህም ፤ ካባቶችህ ጋር እንደነበርኩ ካንተ ጋር እኖራለሁ ፤ ይህን ሕዝብ አንተ ትመራዋለህ ፤ አይዞህ በርታ የሚል ቃል ኪዳን እንደገባላቸው ሆኖ ይሰማኛል ፡ በውነትም በ፲፱፻፱ ዓ ም የኢትዮጵያን ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ፡ የወራሽነት ሥልጣን ያስጨበጠና ይህን የረዥም ዘመን ሙሉ የሥራ ፍሬ ያስገኘ ይህ ጽኑ ቃል ኪዳን መሆኑ አያጠራጥርም ። ይህን ቃል ለመረዳት ሁሉ የሚችለው በሁሉ አድሮ የሚሠራ እግዚአብሔር በጊዜው ያስነሣቸው ነቢያተ ግዕዝ ፤ ስኩራነ መንፈስ አዚዝ የተናገሩትን እንመልከት ።

ሥላሴ ቅኔ ዘአለቃ ለማ ።

ለሚልኮል ተሀውዖታ ለዳዊት ዕቅፍተ ከመ ትኩን እምጉንደ ሚካኤል ዘወዕአት ባሕቱ ወለተ ጊዮርጊስ ዘይት ።

ቅብዐ ርእሰ ነያ ወአኮ ዕቅፍት ።
ወእምሕሊና ሔዋን እም ፤ እንዘ በሕሊና ርኅቅት ።
ምስለ ሔዋን ስመ እመ ኅብረት ።
ለኃይለ ሥላሴ ይእቲ ፍኖተ ሕይወት ።
ወተስፋሁ ለዓለም መንግሥት ።

መወድስ ቅኔ ዘአለቃ አርአያ ወሮታ ።

ኃይለ ሥላሴ ኢታንክር እመ እቢለከ ርኢኩከ አንሰ ታሕተ ዕፀ ሐረር ዓባይ ።
ሀለወከ ትዕርግ መንበረ ምኒልክ ሰማይ ።
ወብከ ዘተሐቱ፤ ዘዕንቍ መንግሥተ ኦቡከ ሰሎሞን ባሕርይ ።
መካነ ሥላሴሰ ትሴሰይ ፡ ዘትረ ገብረ መድኅን መዓር ሰውጠ አንክሮ ሥርናይ ።
ሊተኒ ያስጥመኒ ዕመቀ ፍሥሐ ቀላይ ።
እንዘ ቃለ ፍትሕከ እሰምዕ በዓውደ ምኒልክ ደብረምስካይ ።
እስመ ከመ በግዕ የዋህ ወከመተኩላ ዕቡይ ።
ኀቡረ ይትረአዩ ባዕል ወነዳይ ።

ከመጀመሪያ እስከመጨረሻ ሙሉ ትንቢት በመሆናቸውና ፍጻሜ በማግኘታቸው እነዚህን ቅኔዎች አብራርቶ መተርጐም በተገባ ነበር ፤ ግን ጊዜ ስለአጠረን እያዘንን እናልፋዋለን ።

www.ethiopianorthodox.org

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በሕፃንነት ።

www.ethiopianorthodox.org

ምዕራፍ ፫ ክፍል ፩ ።

በእንተ መባሕት ዘለተዋርሶ መንግሥት ።

መንግሥትን ለመውረስ ስለሚያበቃው ሥልጣን ።

ጊዜው ብርሃን የደበዘዘበት ፤ የሞት ጥላ በመላ አፍሪቃ ላይ የሚያገርብበት ነው፤ ቅኝ ገዥዎች እንደ ተራበ አንበሳ በ ማጓራት አፋቸውን በመክፈት ፤ በመዝጋት ፤ ደም የተመረዘ ዓይናቸውን እዚያም እዚያም በመቃኘት ዓለሙን የሚያስፈራሩበት ጊዜ ነው ።

ለረጅም ጊዜ ክብሯ ያልተደፈረ ፤ ነባር ታሪክና ዝና ያላት አንዲት ኩሩና ስንዱ እመቤት ከመካከላቸው ቆማ ታዳጊ በመመልከት ላይ ናት ፤ እግዚአብሔር በሕይወ ትህ ዘመን ሁሉ አልለይህም አይዞህ በርታ ያለው ጐልማሳው መሪ ታጥቆ ሊታደጋት ቀረበ ፤ ዕስና በግፍ ተከሳ በተፈረደባት ጊዜ ንጹሕ ደም እንዳይፈስ እግዚአብሕር ምክ ንያት አድርጎ ያስነሣውን ዳንኤልን መሳፍንቱና መኳንንቱ ፤ ካህናቱና ሕዝቡ ፤ እግዚ አብሔር አንተን አልቆሀልና ፤ ና ፤ በመካከላችን ሁነህ ርዳን ፤ እንዳሉት በዚያን ጊዜ የን በሩት መሳፍንትና መኳንንት ካህናትና ሕዝብ ለመታደግ የቀረበውን ጐልማሳ እግዚአ ብሔር አንተን አልቆሀልና ፤ ና ፤ በመካከላችን ሆነህ ርዳን ብለው መረጡት ፤ ያም ታዳጊ ለጊዜው ደጅአዝማች ተፈሪ የሐያ አራቱ ዓመት አፍላኛ ጐልማሳ፤የዛሬው ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ናቸው ፤ በዚህ መሠረት በ፲፱፻፱ ዓ ም መስከረም ፲፯ ቀን የኢትዮጵያን ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ቤተ መንግሥት በመረከብ ለስንዱ እመ ቤት ለኢትዮጵያ እስከ መጨረሻ ታዳጊ ለመሆን የቃል ኪዳን ሥራቸውን ጀመሩ ።

መስከረም ፳፯ ቀንም ወይዘሮ ዘውዲቱ ምኒልክ ንግሥተ ነገሥታት ዘኢትዮጵያ ሲሆኑ ፤ ደጅአዝማች ተፈሪ መኰንን ልዑል የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት አልጋ ወራሽና ባለሙሉ ሥልጣን እንደራሴ ሆኑ ፤ ከዚህ ጊዜ ጀምሮ ባላቸው ኃይል ሁሉ ለኢትዮጵያ መንግሥትና ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ቀን ሌት ሳይለዩ የጐደለውን ለመሙላት የጠመመውን ለማቃናት ይደክሙ ጀመረ ፤ ወዲያውም ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ያላቸውን አሳብ ጥቂት በጥቂት ለማስፋትና ለማሳደግ፤ ይልቁንም ካህናቱ ንና ሕዝቡን በአእምሮ ለማበልጸግ ፤ በገዛ ገንዘባቸው ዘመናዊ የጽሕፈት ማተሚያ መኪና አስመጥተው ቅዱሳት መጻሕፍትን ማሳተም ጀመሩ ፤ በዚህ ጊዜ አርባዕቱ ወን ጌላት ፤ አሥራ አራቱ ቅዳሴያት፤ የዮሐንስ አፈወርቅ ድርሳንና ተግሣፅ ፤ መጻሕፍተ መነ ኰሳት መጽሐፈ ሕዝቅኤል፤ መጽሐፈ ሲራክ ፤ አምስቱ መጻሕፍተ ሰሎሞን ፤ ኪዳንና ትምህርተ ኅቡዓት ካባቶች ሲወራረስ በመጣው ብዙ ስልት ባለው ብዙ ምሥጢር በሚ ያሳየው ትርጓሜ ከነግዕዙ ሲታተሙ ፤ ለዘወትር ጸሎት መዝሙረ ዳዊት በግዕዙ ብቻ ታትሟል ፤ ይህንንም አሳባቸውን እንኳን፤ የሰላም ዘመን ፤ የመከራ ዘመን፤ ሳይገታው ስለ ኢትዮጵያ ሕዝብ መብትና ነፃነት በአደባባይ የፍትሕ ትግል ሲያደርጉ በነበሩባቸው በአምስቱ፡ ዘመናተ ኃዘን ብሉያትና ሐዲሳት በሙሉ በግዕዝና በአማርኛ እንዲታተሙ አድርገዋል ። ይህም እኔ ዘወትር ካንተ ጋር ነኝ ፤ ሲሉ የገቡትን ቃል ኪዳን ጠብቀው

ከሥራ ላይ እንደ አዋሉት ከሚመሰከሩላቸው የሥራ ምስክሮች አንዱ የሥራ ክፍል ነው ፤ እመንገድ ዳር ፤ ወይም ተባይ በሚበዛበት ቦታ ርስት ያለው ገበሬ እመንገድ ዳር ነውና አላፊ አግዳሚ ይበዛበታል ፤ አውሬ ያስቸግረኛል ብሎ እርሻውን አይተውም ፤ አርሶ አለስልሶ ከዘራ በኋላ መንገድ ተላላፊ የዱር አውሬ ሰብሉን እንዳያጠፋበት አጥሩን ያጠብቃል ፤ መከላከያውን ያደረጃል ፤ ጃንሆይም ሥልጣኔን ወደ ኢትዮጵያ ለማግባት ሲሹ ፤ ሰውን ከሃይማኖት የሚያሸሹ ፤ ጠባዩን የሚያበላሹ ብዙ ምክንያቶች ሥልጣኔን ተከትለው የመጡ እንደሆነ ፤ ሰዎች ሃይማኖታቸውን እንዲጠብቁባቸው ፤ ምግባራቸውን እንዲያበረቱባቸው ፤ በማስተዋል እንዲጠቀሙባቸው አስቀድመው ቅዱሳት መጻ

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በልዑል ወራሽነት ።

ሕፍትን አሳትመውላቸዋል ፤ በዚህም ቤተክርስቲያን ምንጊዜም ልትወጣው የማትችለውን ሥራ ስለፈጸሙላት ፤ ከባዱን ሸክም ስለ አቃለሉላት በቤተ ክርስቲያን ዘለዓለም የማይረሳ ውለታ አላቸው ።

ከዚህ ቀጥሎ የተወጠነው የረጅም ጊዜ ታላቅ ሥራ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ መብቷን የማስገኘት ጉዳይ ነው ፤ በዚህ ጊዜ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት እንደ እባብ

ብልህ ፤ እንደ ርግብ የዋህ ሁኑ ባለው አምላካዊ ምክር ተጠቅመውበታል ፤ ምክንያቱም ይህንኑ የመንፈሳዊ መብት ጥያቄ በ፲፱፻፲፯ ዓ ም በተደረገው የእስክንድርያ ጉብኝታቸው ጀምረው ከሠላሳ አምስት ዓመት በኋላ በ፲፱፻፶፩ ዓ ም በሆነው የእስክንድርያ ጉብኝታቸው ስለጨረሱት ነው ፤ በዚህ ረዥም ዘመን ግርማዊነታቸው በጽኑዕ ሃይማኖት ፤ በፍጹም ትዕግሥት ጉዳዩን ተከታትለው በሰላማዊ መንገድ ከፍጻሜ ማድረሳቸው ለአስተዋለው ከአንክሮ በላይ ነው ፤ ለዚሁ ጉዳይ መንገድ ለመስጠት በየጊዜው መላላክና በዚሁ ምክንያት ብዙ ወጭ ማድረግ ሳይበቃ መስከረም ፩ ቀን ፲፱፻፲፱ ዓ ም ንጉሠ ነገሥቱ በበላይነት የሚጠብቀው መንፈሳዊ ጉባኤ አቋቁመው ሥራው በየተራ በመሥመር እንዲመራ አድርገዋል ፤ አስተዋይ አእምሮ ያላቸው ሁሉ እንዲመለከቱት በየጊዜው ከዚህ የተፈጸሙትን ሥራዎች ቀጥሎ በተራ አስፍረናቸዋል ።

ክፍል ፫

የእስክንድርያ ጕብኝት

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በአልጋ ወራሽነታቸው ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ መብት ያስቡትን ሥራ ለመጀመር ገዳማተ ግብጽን እጅ ለመንሣት ፤ ከእስክንድርያው ፖትርያርክ በረከትን ለመቀበል እስክንድርያን ጐብኝተዋል ፤ጉብኝታቸው በረዥም ዘመን ታላቅ ትግል ለተፈጸመበት ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ ነፃነት ምክንያት ስለሆነ፤ የሙሴን ፍለጋ የተከተለ የእግዚአብሔርን መልእክት የያዘ ሆኖ እናገኘዋለን ፤ በሌላ በኩል ግን አሮንን ሳይፈልግ ግዳጁ በባለቤቱ የተፈጸመ ስለሆነ ክብሩ ከሙሴ ይበልጣል። ልዑል አልጋ ወራሽ ተፈሪ መኰንን፤ አሁን ግ. ን. ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ከሚያዝያ ፲፯ እስከ ሚያዝያ ፳፩ ፲፱፻፲፮ ዓ ም የኢየሩሳሌምን ገዳማት ከጐበኙ በኋላ ሚያዝያ ፳፩ ቀን ወደ ግብጽ ገቡ።ሚያዝያ ፳፮ ቀን ከፓትርያርኩ ተገናኝተው ማታውኑ ለፓትርያርኩ ያዘጋጁትን ሙሉ ሽልማት ማለት አንድ በወርቅና በፈርጥ ያጌጠ አክሊለ ክህነት ፤ አንድ ካባ ላንቃ ከነ መደረቢያው፤አንድ የአረንጓዴ ሐር ህባኔ፤ አንድ በወርቅ የተጠለፈ የአረንጓዴ ከፈይ ሱሪ፤አንድ ድርብ፤ አንድ አብደላ ካኒ እጀ ሰፊ ቀሚስ ፤ አንድ የወርቅ ጥልፍ ሰቅ፤ አንድ ገበታው በወርቅ ያጌጠ አርባዕቱ ወንጌል፤ አንድ የወርቅ መቋሚያ፤ አንድ የወርቅ የእጅ መስቀል ከማስተዋሻ ደብዳቤ ጋር በደጃች ሙሉጌታና በብላታ ኅሩይ እጅ ላኩላቸው ፤ የማስታዋሻውም ደብዳቤ ከዚህ ቀጥሎ የሚከተለው ነው ።

ብፁዕ ወቅዱስ አባት ሆይ፤ ፊትዎን ለማየት፡ መስቀልዎን ለመሳለም ካሰብሁ ብዙ ዘመን ነው ። ነገር ግን እግዚአብሔር ፈቃዱ እስቲሆን ድረስ እስካሁን ሳላይዎ ቆየሁ፤ በየጊዜውም የርስዎን ዝና በሰማሁ ጊዜ ፊታቸውን እንድታሳየኝ እያልሁ አምላኬን ስለምን ነበረ ፤ አሁንም ፈቃዱ ሆኖ ከዚህ ከደረስሁ ይህን ያመጣሁልዎን ሽልማት ለብሰው እንዳይዎ መመኘቴን እንዲያውቁልኝ እለምናለሁ ፤ እንዲህም ማለቴ ሰውነትዎ እንደደከመና እንዳይችሉ ሳላውቅ ቀርቼ አይደለም ። ነገር ግን ለኛ ለልጆችዎ ደስታ ሲሉ አንድ ደቂቃ ብቻ ልብሱን ለብሰው ፤ አክሊሉን ደፍተው እንድናይዎ ብዬ ነው። የሚል ቃል ላኩባቸው ፤ በጉብኝቱ ጊዜም ቅዳሴ እንዲደረግ ተወስኖ ስለነበር በማግሥቱ ይኸውም ሚያዝያ ፳፯ ቀን መሆኑ ነው፤ በሦስት ሰዓት ልዑል አልጋ ወራሽ ተፈሪ መኰንን አሁን ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ካረፉበት ሆቴል ተነ

www.ethiopianorthodox.org

ሥተው ወደ ቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን የክብር ተከታዮቻቸውን አስከትለው ሄዱ
ከመግቢያውም ጀምሮ እስከ መግቢያው በር ድረስ ቀይ ምንጣፍ ተነጥፎበት ነበር ካህናት
ልብሰ ተክህኖ ለብሰው ተማሪዎችም ዘንባባ ይዘው ተሰልፈው ነበር በቤተ ክርስቲያኑም
የሚፈጸመውን የክብር ስነ ሥርዓት ለማየት የተሰበሰበው ብዙ ሕዝብ ስፍራ ጠቦት ሲጨ
ናነቅ ነበር ልዑል አልጋ ወራሽ ተፈሪ መኰንን አሁን ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ
ኃይለ ሥላሴ ወደ ቤተ ክርስቲያን እንደገቡ በመንበሩ ፊት ለፊት የወርቅ ወንበር ተዘረጋላ
ቸውና ተቀመጡ በስተኋላም ለክብር ተከታዮቻቸው የክብር መናብርት ተዘጋጅተው ነበ
ርና እንደየመዓርጋቸው የክብር ሥፍራቸውን ከያዙ በኋላ ጸሎተ ቅዳሴ ተጀመረና በፓት
ርያርኩ ወኪል በብፁዕ አቡነ ዮሐንስ መሪነት ይከናወን ጀመር፤ በጸሎተ ቅዳሴው
መካከልም የፓትርያርኩን የክብርና የፍቅር መግለጫ ደብዳቤ ሀቢብ ጊዮርጊስ አፈንዲ
አነበቡ፤ የፓትርያርኩም ደብዳቤ የሚከተለው ነው ።

የቅዱስነታቸው ደብዳቤ

እጅግ ለተወደዱትና ለተባረኩት ልጄ ልዑል ተፈሪ መኰንን የኢትዮጵያ መን
ግሥት አልጋ ወራሽ እጅግ ለተወደዱ ልጆቼ፤ ለኢትዮጵያ መንግሥት ራሶችና መኳን
ንቶች የዓለም መድኃኒት የኢየሱስ ክርስቶስ ሰላምና ጸጋ ከናንተ ጋር ይሁን ፡ እናን
ተን ስለአየሁና ብዙ ጊዜ የተመኘሁት ስለተፈጸመልኝ ለእግዚአብሔር ምስጋና ይግባው ።
እጅግ የተወደዳችሁ ልጆቼ የቅዱስ ማርቆስን ሐዋርያዊት መንበር ከወረስሁ ቀን
ጀምሮ ፈቃዴ የተወደደችውን አገራችሁን፣ በውስጥ ልቤ የምወደውንና ያለፉትንም
የተወደዱትን ሕዝብ ማየት ነበረ ።—

ነገር ግን ፤ የሚያገናኘን የመንገድ ችግር ይህን የጋለ ምኞቴን እንድፈጽም አልፈ
ቀደልኝም ፡ በኋላም መንገድ በተበጀ ጊዜ ያረጀው ዕድሜዬ እንደዚህ ያለውን ትልቅና
የሚያስቸግር መንገድ አልቻለልኝም ። ነገር ግን እንዲህ በሩቁ ሆኜ ከፍታችሁን መጠበ
ቅና አልፎ አልፎም ፍቅሬንና ምኞቴን ቡራኬዎቼንም ልልክላችሁ አልከለከለኝም ።
እጅግ ከሚያሳዝኑት ከኦጼ ምኒልክ በአሳብ የተባረኩ ጊዜያት ጀምሮ የርስዎን በዕው
ቀት መወለድ ወሬ በታላቅ ደስታ ነው የሰማሁት ፡
እስከ ዛሬም የሚያስመሰግኑንን ትምህርት ቤቶች እንዲያቆሙ ብዙ ከልጆቻችን
ከግብጾች እንድንልክላቸው ጠየቁን ፡ ዛሬ ለላይኛው ጌታ ምስጋና አቀርባለሁ፡የጋለ ውን
ምኞቴን ስለሰማኝ የተወደዱትም ምኞቶቼን እንዲፈጽሙ ልቤ በደስታ፡ሞልቶ ተርፉዋል።
እጅግ የተወደዳችሁ ልጆቼ፤የተወደዱትን የኢትዮጵያ ልጆቼን እንደመልካም አባት
ሀ ኜ እያየሁ እረኛ በጎቹን እንደሚጠብቅ በልቤም እጅግ የተወደደ ምስላችሁን አያለሁ ።
ልማትና ደስታ ለናንተ ለተወደዳችሁት ለምኮራባችሁ ልጆቼ የላይኛው ጌታ እን
ዲሰጣችሁ ቀንና ሌሊት በጸሎቴ እለምነዋለሁ ።—

የናንተ ማደግ የኔ ደስታ ብቻ ነው ። አምላክ ምስጋና ይግባው ። የናንተን ሕዝ
ብና እኛን በወንድማማችነትና በመንፈሳዊ የአርያም ጌታ ሊመሠርት ከፈቀደ ሺህ
ስድስት መቶ ዓመት አለፈ ። ቤተ ክርስቲያናችን አንድ ሆነ ፡ እምነታችንም በማንኛ
ውም ምክንያት አልተለወጠም ፡ ምንም በጊዜው እርዝማኔ ተተናኳይ ቢበዛብን ይልቅ
የባሰውን ለዘለዓለም እንዳይፈታ እያደረጉት ሔዱ ።—

www.ethiopianorthodox.org

ይህ የቤተ ክርስቲያናችንን ሥርዓተ ሃይማኖት እርግጥነትና ጥልቅነት የሚያ
ስ እንደ ጌታችን ኢየሱስ
በራ ምስክር ነው ። የሕዝባችሁን ርኅራኄና የናንተን ሕይወት እንደ ጌታችን ኢየሱስ
ክርስቶስ ትእዛዝ መሆኑን ብሰማ በጣም ደስ አለኝ ። ልመናችሁም እጅግ የተወደደች
አገራችሁን የሚያለማና የሚያሰፋ ነው ።—

ከአባቶቹ የወረሰውን ርኅራኄና ሃይማኖት ጠብቆ የሚኖር ሕዝብ የተባረከ ነው።
እጅግ የተወደዱ ልጄ ሆይ ፡ ባለፈው ዓመት ዕድል አግኝተን እጅግ የተወደዱትን በእ
ግዚአብሔር የተባረኩትን ልጃችንን የልዑልነትዎን ሚስት ልዕልት ወይዘሮ መነንን
ባየን ጊዜ ፤ ደግሞ እርስዎ መጥተው አገራችንን ያስከብሩልናል ብለን ተመኝተን ነበ
ረና የእርስዎ መምጣት ለወንዶሞቻችን ለግብጾች በጣም ደስታ እየጨመረ ሔደ ።—

ዓይኖቻችንም እርስዎንና የተወደዱትን ልጆቼን ራሶችንም የተወደዱትንም መኳ
ንንቶች ለማየትና ምኞቴ የተፈጸመበትን የተባረከውን ቀን ስለአዩ ለአምላክ ምስጋና
እናቀርባለን ።—

እጅግ የተወደዳችሁ ልጆቼ ሆይ ፡

እንኳን በደኅና የመጣችሁ ፡ የአርያምን አምላክ ለሁላችሁም ለኢትዮጵያ ልጆቼ
ለቅድስት ቤተ ክርስቲያናችሁና ለመንግሥታችሁ ለተባረከውም ሕዝባችሁ ለቤተሰዎ
ቻችሁም ለሕፃናቶችና ለሽማግሌዎች ወንድና ሴቶችም ሰላምን እንዲሰጣችሁ እለምነ
ዋለሁ፤ ኃይለኛው ጌታ በሃይማኖታችሁ እንዲጠብቃችሁ በቤተ ክርስቲያናት ሥርዓት
ተስፋችሁ እንዲጨመር በአምላክ ፈቃድና ኃይል የምትሠሩት ሁሉ እንዲያፈራ አንድ
አምላክ ልባችሁን በመንፈሳዊ የሚጠብቅና ነፍሳችሁንና አሳባችሁን፤ ልባችሁንምበደግ
እንዲያኖር እለምናለሁ ።—

አሳብዎ ረዥምም መንገድ ለመሔድ ስለሆነ ፤ በሚሔዱበት ሁሉ የአምላክ ጸጋ ይሁ
ንና ለሀገርዎም ደስታ ለሕዝብዎም ልማት ፡ ልቡ ባንድነት በንጉሡ ደስ እንዲ
ተልዎት ። ለሀገርዎም ደስታ ለሕዝብዎም ልማት ፡ ልቡ ባንድነት በንጉሡ ደስ እንዲ
ለውና በመንፈሳዊም እንዲጨመር ፡ በጥበብና በግዙፍ ሥራ እንዲለማ ፡ በተባረኩትም
ግርማዊት ንግሥት ዘውዲቱ የኢትዮጵያ ንግሥተ ነገሥታት እርዳታ እየሠመረ እርሳ
ቸውንም የላይኛው አምላክ ይጠብቃቸው ዘንድ ኃይለኛውን አምላክ እለምናለሁ ።
የኢትዮጵያን ሕዝብና እኛን የአንድነት መስማማት ወዳጅነት አንድነት መሆን እስከ
መቼም እንዲጠብቅልን ። በመልካም ሥራ የናንተንና የኛንም አገር እንዲሞላት እጅግ
የተወደዱትንም ግርማዊ ንጉሣችንን መጀመሪያው ፉዓድን እንዲጠብቅልን፤ መንግሥ
ታችንንም በጥበብ መንገድ እንዲጠብቅልን የአምላካችን የኢየሱስ ክርስቶስ የአብና
የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ ከሁላችሁ ጋር ይሁን እያልኩ እጨርሳለሁ ። አሜን ።

ቅዳሴም ከተፈጸመ በኋላ ፤ ልዑል አልጋ ወራሽ የክብር መናብርት ወደ ተደረደሩ
በት ልዩ ድንኳን ገብተው ልዩ ልዩ እንግዶችን ተቀበሉ ፤ በዚህ ጊዜ ፎቶ ግራፍ አን
ሺዎች ሲጋፉና ሲጣደፉ ማየት እጅግ አስደናቂ ነበር ፤ በኋላም ብፁዕ አቡነ ቄርሎስ የል
ዑልነታቸውን ልመና ተቀብለው የተሸለሙትን ለብሰው ይጠብቁ ነበርና ልዑል
አልጋ ወራሽ ቡራኬ ለመቀበል ሲገቡ ቅዱስነታቸው ተነሥተው ለመቀበልሞከሩ ፤
ግን ከእርግናው ጋር ልብሱ ከብዶአቸው ነበር ፤ ልዑልነታቸው ግን በፍጥነት ቀር

ግርማዊ ጃንሆይ በንጉሥነት

ስለተሾሙ ፤ ኢትዮጵያዊት ቤተ ክርስቲያን ፭ ጳጳሳት አገኘች። ቅዱስ ፍሬ ምናጦስ (አቡነ ሰላማ) በዘመኑ ሊቀ ካህናት የነበረውን እንበረምን አጥምቆ ሕዝበ ቀድስ ብሎ ሰይሞ በአክሱም ጽዮን ቤተ ክርስቲያን ኤጲስ ቆጶስነት ከሾመው ወዲህ የአቡነ ሳዊሮስ ሹመት ከሺህ ፮፻ ዓመት በኋላ ለመጀመሪያ ጊዜ የተፈጸመው መዓርግ መሆኑ ነው ። ከዚህም በቀር የእስክንድርያው ፓትሪያርክ በኢትዮጵያ ምድር ጳጳስ ሲሾም የመጀመሪያውም የመጨረሻውም ይህ ነው ። ይህም የቤተክርስቲያንን ደስታ እጽፍ ድርብ አድርጎታል ።

ከዚህ ቀጥሎ ዜናው የሚለውን እንመልከት ።

አንድ ዓመት ከአምስት ወር ከሆነ በኋላ የፓትርያርኩ ወኪል የነበሩት ሊቀ ጳጳሳት አባ ዮሐንስ ለፓትርያርክነት መመረጣቸውና መሾማቸው በቴሌግራም ተሰማ፤ግርማዊነታቸውም በአቡነ ቄርሎስ የጀመሩትን ኢትዮጵያ ከልጆችዋ ጳጳሳትና ሊቀ ጳጳሳት ይሾሙላት የሚለውን አሳባቸውን አድሰው ወደ አዲሱ ፓትርያርክ ወደ አባ ዮሐንስ መልእክት ላኩ ፤ ፓትርያርኩ ግን የግርማዊነታቸውን አሳብ በሙሉ ሳይቀበሉ በሙሉ ሳይጥሉ እንዲህ የሚል ቴሌግራም አስተላለፉ ።

የፓትርያርኩ ቴሌግራም ።

ግርማዊነትዎ የላከውን መልእክት ሰማን ። በግብፅ ቤተ ክርስቲያንና በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መካከል ያለውን መልካም ወዳጅነት አጠንክሮ ለማኖር ስለገለጡልን ልባችን በደስታ ተነካ ። ለግርማዊነትዎና ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ለሕዝብዎም ተድላ እንዲሆን ስለ ራሳችን ስለ ግብፅም ሕዝብ ሆነን የምንመኘውን መልካም ምኞታችንን በደስታ እናቀርባለን ።—

ለግርማዊነትዎ በማንኛውም ነገር የሚስማማ መልካም ባሕሪ ያለው አንድ ጳጳስ ለመሾም ከዚህ ቀድሞ መፍቀዳችንን እንደገና እናረጋግጣለን ። የቤተ ክርስቲያኑ ሕግ የሚፈቅድልን ቢሆን ኖሮ ፣ ይህንኑ ሊቀ ጳጳስ ፣ ጳጳሳትን ለመሾም እንዲችል አድርገን ብንሾመው ደስ ይለን ነበር ።—

ይህ በተለይ የቤተ ክርስቲያንን ሕግ የሚያውክ ስለሆነ ፣ ብፁዕ ፓትሪያርክ ሱሪል በዩሴፍ ፓሻ ሶሊማን በኩል ያስታወቁንን አሳብ እናረጋግጣለን ። ጳጳስ ብለን እንድንሾማቸው ብፁዕ እጨጌን ግርማዊነትዎ ይላኩልን ። ከሊቀ ጳጳሱም ጋራ አንድነት ሆነው በኢትዮጵያ በየክፍሉ ላለው ሥራ የሚረዱ ሁለት የግብፅ ጳጳሶች እንሾማለን ። በኢትዮጵያ ልጆችና በናታቸው በግብፅ ቤተ ክርስቲያን መካከል እስካሁን ሳያልቅ የቆየውን ነገር ሁሉ ለሁለቱም ወገን ጥቅም የሚሆንና ለግርማዊነትዎም ደስ በሚያሰኝ መንገድ ለመጨረስ ቁርጥ የሆነ አሳባችን መሆኑን እናረጋግጣለን ። ሁለቱን አገሮች የሚያስተሳሥረው የፍቅር ማሠሪያ እየጠበቀ እንዲሔድ እንደ ግርማዊነትዎ እየተመኘን ምላሹን እንጠብቃለን ። ሐዋርያዊ ቡራኬ ያችንን ለግርማዊት ንግሥተ ነገሥታት ዘውዲቱና ለግርማዊነትዎ ፤ ለቤተ ዘመዶቻችሁም ለቤተ ክርስቲያን ልጆቻችን ለኢትዮጵያ ሕዝብ እንሰጣለን ።—

/ዮሐንስ ፓትሪያርክ/

www.ethiopianorthodox.org

ግርማዊ ንጉሥም የፓትሪያርኩን የአቡነ ዮሐንስን ቴሌግራም ከተመለከቱ በኋላ ከዚህ ቀጥሎ የተጻፈውን መልስ በቴሌግራም አሳለፉ ።—

ለብፁዕ ወቅዱስ ፓትሪያርክ ዮሐንስ ። ቴሌግራምዎ ደረሰን ። መልካም ባህሪ ያለው አንድ ሊቀ ጳጳስ ለመሾም ፣ እርሱንም የሚረዱት ሁለት የግብፅ ጳጳሳትና ከእ ኛም ለአንዱ ለእጨጌ ጳጳስነት ለመስጠት መፍቀድዎን የሚያስታውቅ ቃል በቴሌግ ራምዎ ላይ አየን ። ይህ አሳብ ግን እኛ እንዳሰብነው የትምህርት ችግራችንን የሚያቃ ልልን አልሆነም ። የሚጨመሩትም ሁለት ግብጾች መቼም ቋንቋችንን አያውቁትምና ፈቃድዎ ሆኖልን ዛሬ ለጊዜው በቋንቋችን ከሚያስተምሩ ሊቃውንት መርጠን የሚያ ስፈልገንን ያህል ከመልእክተኞቻችን ጋራ ሰደንልዎ ስለ ቤተ ክርስቲያኑ ሥርዓት የሚከለክል ሕግ ከተገኘ ፣ እኛም ያስፈልገናል ያልንበትን ምክንያት አስታውቀው እር ስዎም የቤተ ክርስቲያኑ ሕግ የሚከለክልበትን ሥርዓት አስረድተዋቸው ፣ የሚመጣው ሊቀ ጳጳስ ከዚህ ለመሾም የማይችል ነው ከተባለ እነዚህ መርጠን የምንሰዳቸው ሰዎች ከዚያው ተሾመው ከሊቀ ጳጳሱ ጋራ አብረው ይምጡልን ።—

ይህንንም ፈቃድዎን አለመጋፋታችን እስከ አሁን ጸንቶ የኖረው ያባትና የልጅ ነት መተማመን እንዳይጐድል ብለን ነው እንጂ ፣ የእኛም የሕዝባችን ፈቃድ ግን ያው ቀድሞ እንደ ላክንብዎ ቃል መሆኑን እንዲአውቁልን እንለምንዎታለን ።—

ንጉሥ ተፈሪ ።

ሆኖም ይህ ጉዳይ በቴሌግራም መላላክ ብቻ የማይፈጸም መሆኑንና ቃል በቃል ተነጋግሮ ውሳኔ እንዲያገኝ ማድረግ የሚያስፈልግ መሆኑን ግርማዊነታቸው ተመል ክተው ቃል በቃል ተነጋግረው ለጉዳዩ ውሳኔ እንዲያስገኙ በዚያን ጊዜ የትምህርት ሚኒስቴር ድሬክተር የነበሩት አቶ ሣህሌ ጸዳሉን መልእክት ሰጥተው ወደግብጽ ላኩአ ቸው፤ መልእክተኛውም ግብጽ እንደ ደረሱ ፓትርያርኩ የግርማዊነታቸውን መልእክት ተቀብለው የግብፅን ቤተ ክርስቲያን ማኅበር ሰብስበው ከተነጋገሩበት በኋላ የግርማዊ ነታቸውን አሳብ ተቀብለው ከዚህ ቀጥሎ ያለውን ቃል በቴሌግራም አስተ ላለፉ ።

የፓትርያርኩ ቴሌግራም ።

«ለግርማዊ ንጉሥ ተፈሪ »

ሐዋርያዊ ቡራኬ ያችን ለግርማዊነትዎ ይሁን ።

ከኢትዮጵያ መምህራን አምስት ሰዎች ተመርጠው ጳጳሳት ሆነው አምስት የኢ ትዮጵያ ኤጲስ ቆጶሳት ሹመት እንዲሾሙ ፈቅደናልና አምስት መነኰሳት እንዲልኩ ልን እንለምናለን ።—

ፓትሪያርክ ዮሐንስ ።

ግርማዊ ንጉሥም ከዚህ ቀጥሎ ያለውን ቃል በቴሌግራም መለሱ ።

« በሣህሌ ፀዳሉ በኩል ላስታወቅንዎ ጉዳይ ከቡራኬዎ ጋራ በላኩልን ምላሽ ደስ ብሎናል። መነኰሳቱንም እንደሚያስፈልግ አድርገን እንልካለን፣ እግዚአብሔር ቅዱ ስነትዎን ይጠብቅ ።

ንጉሥ ተፈሪ ።

ስለ ኢትዮጵያ ጳጳሳት ምርጫና ሹመት ።

በግርማዊነታቸውና በብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ዮሐንስ መካከል በቴሌግራምና በመ ልእክተኛ ውይይት ሲደረግበት የቆየው አሳብ ፍጻሜ ስላገኘ ግርማዊት ንግሥተ ነገ ሥታትና ግርማዊ ንጉሥ ተፈሪ ይህንኑ ለሊቃውንቱና ለመኳንንቱ አስታውቀው ከፍ ተኛ የቤተ ክርስቲያን ማዕርግ ከፍ ያለ የሃይማኖት ትምህርትና መልካም ስነ ምግባር ካላቸው ቅድስናቸው ትሩፋታቸው ከተመሰከረላቸው አበው መነኰሳት መምህራን ቆሞ ሳት መካከል ጳጳሳት እንዲመረጡ አዘዙ፤ ስለዚህም ብጹዕ እጨጌ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ሰብሳ፤ቢ መልአከ ገነት ወልደ ሐና፤ መምህር ደስታ አለቃ ወልደ ተክሌ፤መምህር ኃይለ ሚካኤል፤ አለቃ ወልደ ትንሣኤ የአስመራጭ ኮሚቴ አባሎች ሆነው በተገኙበት ጉባኤ የኢሥር እጩዎች ጳጳሳት ስም ዝርዝር ቀርቦ ከነዚሁ ውስጥ አምስቱ በእጣ እንዲመ ረጡ ስለተደረገ በየስማቸው እጣ ተዘጋጅቶ ሰባት ቀን ሲጸለይበትና ሲቀደስበት ከሰ ነበተ በኋላ አምስቱ መምህራን የማትያስ እጣ ደረሳቸው ። እነዚህም ፤ ብፁዕ እጨጌ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ፣

መምህር ደስታ

» ኃይለ ማርያም

» ወልደ ኪዳን

» ኃይለ ሚካኤል ናቸው ።

በዚህ የዕጣ ምርጫ የማትያስ ታሪክ ትዝ ሲለን ጊዜው ኢትዮጵያውያን በግብ ፃውያን ምትክ ኢትዮጵያን እንዲያገለግሉ ከእግዚአብሔር የተፈቀደላቸው መሆኑን እናያለን፤ ግርማዊነታቸውም በቅዱስ ጴጥሮስ ቦታ ሆነው ልቡና ያጤሰውን ኩላሊት ያመላለሰውን መርምረህ የምታውቅ አምላክ ሆይ ፣ አቤቱ ከነዚህ ከመረጥካቸው መም ህራን መካከል ይችን የሐዋርያነት ሹመት የሚይዛትን ምረጥ ሲሉ ወደ አሸናፊው አምላክ የአቀረቡት ጸሎት ፈጣን መልስ እንዳገኘ እንመለከታለን ፣ ከዚህ በኋላ የገን ዘብ ሚኒስትሩ ክቡር በጅሮንድ ዘለቀ አግደው በግርማዊት ንግሥተ ነገሥታትና በግ ርማዊ ንጉሥ ተፈሪ ትእዛዝ አማካይነት አራቱን መምህራን ይዘው ግንቦት ፪ ቀን ፲፱፻፳፩ ዓ ም ከአዲስ አበባ ወደ ካይሮ ሄዱ ፤ በዚያም አሥራ ምስት ቀን ከቆዩ በኋላ ግንቦት ፳፰ ቀን ፲፱፻፳፩ ዓ ም በእለተ እሑድ አንድ ግብፃዊ ሊቀ ጳጳሳት ሆኖ አራቱ ኢትዮ ጵያውያን ጳጳሳት ሆነው ስለተቀቡና ስለተሾሙ ፓትርያርኩ ይህንኑ ለመ ግለጥ የሚከተለውን ቴሌግራም አስተላለፉ ።

የፓትርያርኩ ቴሌግራም ።

www.ethiopianorthodox.org

በግንቦት ፳፰ ቀን አባ ቄርሎስን ሊቀ ጳጳሳት አድርገን፣ አራቱን የኢትዮጵያ መምህራን ጳጳሳት አድርገን ስማቸውንም ጴጥሮስ፣ አብርሃም ፣ ይስሐቅ፣ ሚካኤል ብለን ቀብተን ሾመናቸዋል ።—

ፓትረያርክ ዮሐንስ

በግርማዊት ንግሥተ ነገሥታትና ግርማዊ ንጉሥም ከዚህ ቀጥሎ ያለውን ቃል በቴሌግራም አሳለፉ ።—

ለብፁዕ ወቅዱስ ፓትረያርክ ዮሐንስ ፤ የሊቀ ጳጳሱንና የጳጳሳቱን መሾም ስላስታወቁን እናመሰግንዎታለን ። ይኸውም ነገር በቅዱስነትዎ ዘመን መፈጸሙ የኢትዮጵያና የግብፅ ቤተ ክርስቲያን አንድነትን እያጸና የሚሔድ መሆኑን ያስረዳል ።

እግዚአብሔር ፓትረያርክነትዎን ይባርክ ።

ይህም አፈጻጸም በኢትዮጵያና በግብጽ መካከል ያለው ግንኙነት ሳይናወጥ ፤ ፍቅራቸው ሳይለወጥ ኢትዮጵያን ወደ ምትፈልገው ግብ ስለአደረሳትና ልጆችዋንም ለሐዋርያት መዓርግ ስለአበቃላት ጥልቅ ረቂቅ የሆነው የግርማዊነታቸው አስተሳሰብ በጊዜው በነበረው ትውልድ ብቻ ሳይወሰን ከትውልድ ወደ ትውልድ እየተላለፈና እየታደሰ የድንቅ ድንቅ ሆኖ የሚኖር ነው ።

የሊቀ ጳጳሳቱና የጳጳሳቱ አቀባበል ።

ሊቀ ጳጳሳቱና ጳጳሳቱ በክብር ባልደረቦቻቸው በገንዘብ ሚኒስትሩ በክቡር በጅሮንድ ዘለቀ አግደውና በትምህርት ሚኒስቴር ዋና ዳሬክተር አቶ ሣህሌ ፀዳሉ አማካይነት ከካይሮ ወደ አዲስ አበባ ለመምጣት ጉዞ መጀመራቸው እንደተሰማ መልአከ ገነት ወልደ ሐና ፤ አለቃ ወልደ ተክሌ ፤ አለቃ ወልደ ትንሣኤ ታዝዘው እስከ ድሬዳዋ ወርደው ተቀበሏቸው ፤ ሊቀ ጳጳሳቱና ጳጳሳቱ ድሬዳዋ ሲደርሱ የሐረር ጠቅላይ ግዛት እንደራሴ ደጃዝማች አሁን ልዑል ራስ እምሩ በታላቅ ክብር ተቀበሏቸው ፤ ከዚያ ወደ አዲስ አበባ በተደረገው ጉዞ የሀገር ግዛት ሚኒስትሩ ደጃዝማች ወልደ ጻድቅና በዚያን ጊዜ በውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር ዋና ዳሬክተር ብላታ ኅሩይ እስከ ሞጆ ወርደው ተቀበሏቸው፣ እንዲህ ያለ የጋለና የሞቀ መንፈሳዊ የፍቅር አቀባበል በየቦታው እየተደረ

ጋላቸው ስኔ ፳፩ ቀን ፲፱፻፳፩ ዓ ም አዲስ አበባ ሲገቡ ታላቅ የክብር አቀባበል ይጠብቃቸው ነበር፤ በባቡር ጣቢያ ለአቀባበሉ የሚገባ ታላቅ ድንኳን ተተክሎ በውስጡም የግርማዊ ንጉሥ ተፈሪ መቀበያ ዙፋን ተዘጋጅቶ ነበር፤ ከዚህም በቀር ለሊቀ ጳጳሳቱና ለጳጳሳቱ ለተቀባዮቻቸውና ለክብር እንግዶች ማረፊያ የሚሆኑ የክብር መናብርት ተደርድረውበት ነበር ፤ ሊቀ ጳጳሳቱና ጳጳሳቱ ከባቡር ወርደው ወደ መቀበያው ድንኳን የሚገቡበት መንገድም ሳንቃ ተመትቶ እጅግ ያማረ ምንጣፍ ተነጥፎበት ነበር፤ ቦታ ለመያዝና አቀባበሉን ለማየት የሚናፍቀው ሕዝብ በዘጠኝ ሰዓት ጀምሮ ወደ ባቡር ጣቢያው በብዛት ይጐርፍ ነበር ፤ ሕዝቡን ለማጓጓዝ አውቶሞቢሎች ዘመናዊቱን አዲስ አበባን ለማገልገል ሲወጡና ሲወርዱ እንደክረምት ነጐድጓድ የሚያስተጋባው ድምፃ ቸው በግርማዊነታቸው የክብር ትንሣኤ በር መከፈቱን ያበስር ነበር ፤ ወዲያውም ክቡር ሊጋባ ወዳጄ ፤ ፊታውራሪ ገብረ ማርያም ቀኛዝማች ከልክሌ ሰልፉን በመንገዱ ግራና ቀኝ መስመር አሰልፈው በደንብ አደራጁት ፤ ከዚህ በኋላ ግርማዊ ንጉሥ ተፈሪ በክብር ዘበኛ ታጅበው ፲፩ ሰዓት ከባቡር ጣቢያ ደርሰው በዙፋናቸው ላይ ተገኙ በ፲፩ ሰዓት ተኩልም ባቡሩ ከማረፊያው ደርሶ እንደቆመ ግርማዊ ንጉሥ ወደ ባቡሩ ቀርበው ሊቀ ጳጳሳቱ ንና ጳጳሳቱን ተቀበሉና ወደ ድንኳኑ ተመልሰው ግርማዊነታቸው ከመሀል ሆነው ሊቀ ጳጳሳቱና ጳጳሳቱ በቀኝ ብፁዕ እጨጌና ታላላቅ ሰዎችም በግራ ተቀመጡ፤ወዲያውም ብፁዕ እጨጌ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ወደ ሊቀ ጳጳሳቱና ወደ ጳጳሳቱ ቀርበው እንኳን ደህና ገባችሁ በማለት ንግግር ካደረጉና ሊቀ ጳጳሳቱ ቡራኬ ሰጥተው ካሳረጉ በኋላ በአቀባበሉ ፍጻሜ ሊቀ ጳጳሳቱና ጳጳሳቱ በአውቶሞቢል ሆነው ወደተ ዘጋጀላቸው ሥፍራ ሄዱ ፤ ግርማዊ ንጉሥም ወደ ቤተመንግሥት ተመለሱ ።

በማግሥቱ ስኔ ፳፪ ቀን ፲፱፻፳፩ ዓ ም በቤተ መንግሥቱ ግርማዊት ንግሥተ ነገሥታት ዘውዲቱና ግርማዊ ንጉሥ ተፈሪ በተገኙበት ለሊቀ ጳጳሳቱና ለጳጳሳቱ ከፍ ያለ የክብር አቀባበል ተደረገ ። ከጠዋቱ በሶስት ሰዓት ከየ አድባራቱ የመጡ ቀሳውስት ዲያቆናት ያማረ ያማረ ልብስ ተክህኖ ለብሰው፤ አክሊል ደፍተው መስቀል ይዘው በመንገዱ ግራና ቀኝ እስከ ቤተመንግሥቱ ተሰለፉ ። ለሊቀ ጳጳሳቱና ጳጳሳቱም ከጣራቸው ግልጥ የሆኑ አውቶ ሞቢሎች ተዘጋጅተው ቀረቡላቸውና ጉዞው ተጀመረ። በጉዞውም ላይ ያንበሳ ጎፈር በራሳቸው ያደረጉ ያንበሳ ለምድ የደረቡ ደቦል ደቦል አንበሳ የመሰሉ ሠይፈ ጃግሪዎች በኋላም ያገር ግዛት ሚኒስትሩ ክቡር ደጃዝማች ወልደ ጻድቅ የገንዘብ ሚኒስትሩ ክቡር በጅሮንድ ዘለቀ አግደው በትምህርት ሚኒስቴር ዋና ዳሬክተር አቶ ሣህሌ ጻዳሉ በግራና በቀኝም ቀሳውስት ዲያቆናት ጥሩ ጥሩ ልብስ ለብሰው አክሊል ደፍተው መስቀል ይዘው ሲያጅቡ የግርማዊ ንጉሥ የክብር ዘበኛም በፊታውራሪ ወልደ አማኑኤል አስላፊነት ሰገጥ መስሎ ይጓዝ ነበር ። ይህ ም ጉዞ ላየው ሁሉ እጅግ አስደናቂ ስለነበረ ሁኔታውን ለኋላ ሰዎች ለማስረዳት ቃል ያጥራል፤ በአራት ሰዓትም ግርማዊት ንግሥተ ነገሥታት ና ግርማዊ ንጉሥ ተፈሪ፣ ለመ

www.ethiopianorthodox.org

ቀበያ በተዘጋጀው ሥፍራ በየዙፋናቸው ላይ ተገኙ፤ ጥሪ የተደረገላቸው ታላላቅ ሰዎችና የውጭ አገር መንግሥታት እንደራሴዎች በሰዓቱ መጥተው ሥፍራ ሥፍራአቸውን ያዙ፤ ወዲያውም ሊቀ ጳጳሳቱና ጳጳሳቱ ባማረው አጀብ መሀከል በመንገዱ ግራና ቀኝ የተሰለፈውን ሕዝብ እየባረኩ ወደ ቤተ መንግሥት ደረሱ ።

ግርማዊት ንግሥተ ነገሥታትና ግርማዊ ንጉሥ ባሉበት የክብር ድንኳን ውስጥ በቀኝ የውጭ ሀገር እንደራሴዎችና ታላላቅ ሰዎች፤ በግራ ብፁዕ እጨጌ ገብረ መንፈስ ቅዱስና ታላላቆቹ የኢትዮጵያ መኳንንት ሥፍራ ሥፍራቸውን ይዘው የጳጳሳቱን መምጣት ይጠባበቁ ነበር፤ ከደረጃውም ወረድ ብሎ ታላቅ ድንኳን ተተክሎ ከየአድባራቱ የመጡ ካህናት በዚያ ውስጥ ቦታ ቦታቸውን ይዘው ይገኙ ነበር፤ በስተኋላም የከተማ ዘበኛና የግርማዊ ንጉሥ የክብር ዘበኛ ክብ ዙሪያ ተሰልፎ ተገጥግጦበት ነበር፤ ከዚህም በቀር ነጭ ሱሪ የታጠቁ አረንጓዴ ኮት የደረቡ የሰለጠኑት የግርማዊ ንጉሥ ተፈሪ የክብር ዘበኞች ግማሹ በእግር፤ ግማሹ በፈረስ ሆነው መትረየሳቸውን አንግተው በመሐል በመሐል ጣልቃ ገብ ሆነው ሲታዩ ለበዓሉ ፈርጥ ጌጥ ሆነው ውለዋል፤ በሰልፉም መሐከል ብርቅ ድንቅ ሆነው ታይተዋል፤ ክቡር ሊጋባ ወዳጄና ባላምበራስ ደስታ ዳምጠው ሰልፉ ከመስመሩ እንዳይዛባ በጥንቃቄ ይጠባበቁ ነበር፤ ጳጳሳቱም ባማረው በደመቀው ሰልፍ መካከል አልፈው ከቤተ መንግሥት ሲደርሱ ክቡር ሊጋባ ወዳጄና የእልፍኝ አስከልካዩ ቀኛዝማች ፍቅረ ሥላሴ ባላምባራስ ደስታ ዳምጠው በክብር ተቀበሏቸው። ወደ መቀበያው ድንኳን ሲገቡም ወደ ግርማዊት ንግሥተ ነገሥታትና ወደ ግርማዊ ቀርበው ቡራኬና የክብር ሰላምታ ከሰጡ በኋላ በግርማዊ ንጉሥ በስተቀኝ በተዘጋጀላቸው የክብር ስፍራ ተቀመጡ ።

በግርማዊት ንግሥተ ነገሥታት ሀብት በግርማዊ ንጉሥ ተፈሪ ታላቅ ትጋት ኢትዮጵያ አንድ ሊቀ ጳጳሳትና ከተወላጆችዋ አራት ጳጳሳት በማግኘቷ ለአቀባበሉ ያማረ ያማረ ወረብ እንዲዘጋጅ በክቡር መላከ ገነት ወልደ ሐና በኩል ለየአድባራቱ ትእዛዝ ተላልፎ ነበርና ሁሉም አዘጋጅተው ቀርበው ነበር፤ በመካከሉ አንድ ሰው ስሙን ሳይጽፍ ወረቡን ብቻ ጽፎ አቅርቦ ተገኘ፤ ሊቃውንቱም የተሰበሰበውን ሲመርጡ ስም ያልተጻፈበት የበለጠ ምሥጢር ይዞ ስለተገኘ ይኸው እንዲባል ተስማሙ፤ ሊቀ ጳጳሳቱና ጳጳሳቱም ለግርማዊት ንግሥተ ነገሥታትና ለግርማዊ ንጉሥ ቡራኬ ሰጥተው ከተቀመጡ በኋላ ካህናቱ ቀረብ ብለው ንሴብሖ ለእግዚአብሔር ሰቡሐ ዘተሰብሐ እየአሉ እግዚአብሔርን አመሰገኑ፤ ቀጥሎም አራት ድምፃውያን መዘምራን ተመርጠው ለበዓሉ የተዘጋጀውን ወረብ አሳምረው አለዝበው ከቃኙት በኋላ ካህናቱ እየተቀባበሉ አሸበሸቡት ።

ወረቡ ከዚህ ቀጥሎ ያለው ነው ።

አእምሩ አእምሩ ከመ በጽሐ ጊዜሁ ለነቂህ እምንዋም ። አልጸቀት ሕይወትነ ሢመተ ጳጳሳት ፡ እንተ ይእቲ ተስፋነ አስካለ ማርያም ፡ ሐለፈ ሌሊት ወመጽአ መዓልት ኃይለ ሥላሴ ። ንግድፍ እምላዕሌነ ምግባረ ጽልመት ንዑ ናንሶሱ በብርሃኑ ለቄርሎስ ሊቀ ጳጳሳት ፡

www.ethiopianorthodox.org

ለዚህ ለጳጳሳቱ አቀባበል አንድ ወረብ ብቻ ተለዝቦ እንዲበቃ ምንም ነገሩ የተወሰነ — ቢሆን ፡ ከያድባራቱም እየተሰናዳ የመጣው ወረብ ሁሉ ምሥጢሩ እጅግ ያማረ ስለነበረ፤ ሁሉም ከዚህ ቀጥሎ የታተመው ነው።—

የእንጦጦ ማርያም መንበረ ፀሐይ ።

ይቤሎ ዮሐንስ ለቄርሎስ ዕቀብ ማኅፀንተከ ኢትዮጵያ ዘተወከፍከ እምንግሥት አስካለ ማርያም ወኃይለ ሥላሴ ከመ ትስብክ ቃሎ ቀዊመከ ምስለ ሢመተ እዴሆሙ ለካህናት ወኵሎሙ ጳጳሳት ከመ ትስብክ ቃሎ ቀዊመከ ።—

የኡራኤል ደብረ ጽጌ ።

ጸለዩ እንዘ ይብሉ ንግሥትነ አስካለ ማርያም ወንጉሥነ ኃይለ ሥላሴ ዲበ አትራንስ ንበር ሊቀ ጳጳሳት፤ ለካህናት አቀቦሙ ወለሕዝብ በቃል ጥዑም ተናገሮሙ ወአስተርአዮሙ ከመ ማኅቶት ለሕዝብ ።—

ዘመካነ ሥላሴ ።

አንትሙሰ ከመ ዕብነ ሕይወት ተሐነፁ ቤቶ ለመንፈስ ቅዱስ ወለክህነቱ ቅዱስ ከመ ትባርኩ መንግሥቶ ለኃይለ ሥላሴ ወትንግሩ ሠናይታ ለአስካለ ማርያም አባ ባርከኒ ቄርሎስ አባ ከመ ባረኮ አብርሃም ለይስሐቅ ወልዱ ።—

ውእተ አሚረ ይትወሀቦሙ ካልዕ ልብ ትሠርጽ ሃይማኖት ወይትመዋዕ ሞት ትመጽእ ጽድቅ ወይትጋባዕ ትዕግሥት ውእተ አሚረ ይነቅህ ዓለም ዘአልቦ አመ ነቅሐ።

ዘገነተ ጽጌ ቅዱስ ጊዮርጊስ ።

ይቤላ ንጉሥ ኃይለ ሥላሴ ለቅድስት ኢትዮጵያ አንስ በቄርሎስ ሊቀ ጳጳሳት ቀደስኩኪ ከመ ይሰባሕ ስምየ ባላዕሌኪ ማኅበረ ጳጳሳት ረሰይኩኪ ወካዕበ ትብል ንግሥትነ አስካለ ማርያም ወልድእኑየ ኃይለ ሥላሴ ቃልከ አዳም ጥቀ ሥሙር እምወይን።

ዘደብረ ኃይል ራጉኤል ፡

ለሰሚዕ ዕፁብ ግብር ጥበቡ ለእግዚአብሔር አጽናፈ ዓለም እለ ተዘርዉ ለስብከተ ወንጌል አስተጋብአሙ በምዕር ወተፈሥሑ አስካለ ማርያም ወኃይለ ሥላሴ ሶበ ተጋብኡ ኅቡረ ገብሩ በከመ አዘዞሙ ዮሐንስ ሊቀ ጳጳሳት ወከመ ቀዳሚ ተመይጡ ኵሎሙ ።—

የግቢ ገብርኤል ።

ብፁዓን እሙንቱ ጳጳሳት እለ ወሰኑ ወሠርኡ ሃይማኖተ ከመ ይዕቀቡ ሕጎ ወይሕሡ ሥርዓቶ ለክርስቶስ ወልደ እግዚአብሔር ገብሩ ሰላመ ለአሕዛብ ለነገሥት ወለበሐውርት ወኮኑ ብርሃና ለኢትዮጵያ ።—

ዘሥዕል ቤት ኪዳነ ምሕረት ፡

ይቤ እግዚአብሔር በነቢይ ኃይለ ሥላሴ በጽድቅ ወበተፋቅሮ እስመ ረከብኩ እምውስተ ደቂቅኪ ሀገረ ምኒልክ ንጉሠ ነገሥት አምኂ አምኂ ኢትዮጵያ ደቂቀ ንግሥትኪ ኅሪት አስካለ ማርያም ህየንተ አበውኪ ተወልዱ ለኪ ደቂቅ ጳጳሳት ተወልዱ ለኪ።

ዘደብረ ሰላም መድኀኔ ዓለም ፤

ደምረነ ምስለ ኵሎሙ ቅዱሳኒከ ምስለ አብርሃም ይስሐቅ ወጴጥሮስ አበዊነ እለ እም ዓለም ምስለ እለ ተኀርዩ እምከርሠ እሞሙ እስካለ ማርያም ወረከቡ ዘአሰፈዎሙ ኃይለ ሥላሴ ኃይልነ ወፀወንነ ወምስካይነ አምላኩ ለቄርሎስ። —

ዘደብረ ሰላም እስጢፋኖስ ፤

ብፁዕ አንተ ቄርሎስ ዘኃረየከ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ዓለም ወትብለከ ኢትዮጵያ እስኩመ ንግረኒ አንተ እለ ሢሙከ ጳጳሰ ወይቤልዋ ኤጲስ ቆጶሳት ለእስካለ ማርያም ንግሥተ ነገሥታት ንሕነ አዕበይነ ክህነተ ወተሠየምነ ንባብኪ አዳም አዕይንትኪ ዘርግብ ለኪ ነዓርግ ስብሐተ ፤

ዘደብረ ሣህል ሚካኤል ፤

ኦ ፀሐይ አቡነ ቄርሎስ እስመ አብራህከ በስብከትከ ወርኀ ወከዋክብት ጳጳሳት ይሰግዱ ለከ በወንጌል እስካለ ማርያም ወበጳውሎስ ኃይለ ሥላሴ ተሰብከ ዜናከ ።—

ዘጴጥሮስ ወጳውሎስ ።

ሢሞሙ አብ ዮሐንስ ጳጳሳተ አስተጋብአሙ እምበሐውርት እምጽባሕ ወእምዓረብ ወመስእ ወባሕር ነገሮሙኒ ነገረ ሰላም ለንግሥትነ እስካለ ማርያም ወኃይለ ሥላሴ፤ በኀብረተ ቃል ተጋብኡ ማኅበር በእስክንድርያ ሀገር ገብሩ መንበረ ወመሀሩ ወሰበኩ ወሃይማኖተ አርትዑ ማርቆስ ወንጌላዊ ቦአ እለእስክንድርያ በዐሥርቱ ወሠለስቱ ዓመተ መንግሥቶሙ ለንግሥትነ እስካለ ማርያም ወለንጉሥነ ኃይለ ሥላሴ ።—

ወሢመ ሎሙ ጳጳሳተ ኤጲስ ቆጶሳተ ዘነረዩ እምውስቴቶሙ በሃይማኖተ ኢየሱስ ክርስቶስ ፤

ከስድስት ሰዓትም በኋላ ያቀባበሉ በዓል ተፈጸመ፤ ሊቀ ጳጳሳቱና ብፁዕ እጨጌ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ባንድ አውቶሞቢል ሆነው፤ ጳጳሳቱም በየመጡበት አውቶሞቢል ሆነው አጀቡም እንዳመጣጡ ሆኖ ወደ ሊቀ ጳጳሳቱ ቤት ተመለሱ።—

ግርማዊት ንግሥተ ነገሥታትና ግርማዊ ንጉሥም በክቡራን መኳንንቶቻቸውና ሠራዊቶቻቸው ታጅበው ወደ ቤተ መንግሥት ገቡ ።—

አንድ ኢትዮጵያዊ ስለ ጳጳሳቱ ያበረከተው

ሥላሴ ቅኔ ።

ኢትትሀከይ ለተሠርግዎ ኩለሄ ሐዳስ ኢትዮጵያ ።
ኀብረ ሕልቀተ ወርቅ ጽሩይ ሥርጋዌ አምጣነ ምሉዕ ውእቱ፡
በአፃብኢሃ ጳጳሳት ኀምስቱ፡
ወአመ ኢፈቀደ ምንተ ይእዜ ከመ ይበልዎ ሎቱ፡
ዕንለ ንጉሥ ኃይለ ሠለስቱ፡
ሙሴ ሕግነ ዘቅድመ ዝንቱ፡
ተመነየ ይስደድ እምቤቱ ።

www.ethiopianorthodox.org

ከአለቃ እንግዳ ዳንኤል የተደረሰ መወድስ ቅኔ ።

በረከተ አብርሃም ይስሐቅ ወያዕቆብ ላዕሌኪ ይኅድር
ንግሥተ ነገሥታት ዘውዲቱ፡
ወላዕለ ተፈሪ ንጉሥ ከመ ይትሐደስ መንግሥቱ፡
ወቤተ ዮሐንስ ቄርሎስ ፤ ኢይወድቅ ለእመ ገፍዕዎ ነፋሳት ዐሠርቱ፡
አምጣነ ተሐንፀ መሠረቱ፡
በመልዕልተ ጴጥሮስ ኰኵሕ ወበአዕማድ አርባዕቱ፡
እምግብጽኒ ሶበ ተመይጡ ደቂቀ እሥራኤል እሙንቱ፡
ኢተሴለዮሙ ሚካኤል ኖላዌ እሥራኤል በበፍኖቱ፡
ወባሕረ ሢመት ምሉዕ ዘኢየሐፅፅ ምልአቱ፡
በእደ ሙሴ ኃይለ ሥላሴ ተከፍለ ለክልዔቱ ።

ክ ፍ ል ፲

የኢትዮጵያና የግብጽ ቤተ ክርስቲያን ወዳጅነት መስፋፋትና የእስክንድርያው ፓትሪያርክ ወደ ኢትዮጵያ መምጣት ።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ የኢትዮጵያና የግብጽ ወዳጅነት ሳይፋለስ ኢትዮጵያ ከልጆችዋ መንፈሳውያን መሪዎች እንድታገኝ ማድረጋቸው አድናቆቱ ከኢትዮጵያውያን ልቡና ሳይበርድ አንድ ዓመት ባልሞላ ጊዜ ውስጥ ሌላ አዲስ ታሪክ ተከትሎት መጣ ። የእስክንድርያው ፓትርያርክ ብፁዕ አቡነ ዮሐንስ ኢትዮጵያንና ሕዝቧን ለመጐብኘት አሰቡ ፤ ይህንንም መጀመሪያ ከግብጽ መንግሥት አስፈቅደው ከጨረሱ በኋላ ፤ እናንተን ልጆቼን ለማየት ኢትዮጵያን ለመጐብኘት አስቤአለሁና ፍቀዱልኝ ብለው ወደ ግርማዊት ንግሥተ ነገሥታትና ወደ ግርማዊነታቸው ቴሌግራም አደረጉ ፤ ግርማዊት ንግሥተ ነገሥታት ዘውዲቱና ግርማዊ ንጉሥ ተፈሪም አባታችን ፈቃድዎ ከሆነልን በደስታ የምንቀበለው ነው ፤ በረከት የተመላው ጉብኝትዎን በደስታ እንጠባበቃለን ፤ ለደስታችንም መግለጫ አናገኝለትም ሲሉ መልሱን በቴሌግራም ስለ አስተላለፉላቸው ታኅሣሥ ፲፰ ቀን ፲፱፻፳፪ ዓ ም ከግብጽ ተነሥተው ታኅሣሥ ፳፪ ጅቡቲ ገቡ። በዚህ ጊዜም ከቤተ መንግሥት ታዝዞ ከጳጳሳት፤ ከሊቃውንትና መኳንንት የተውጣጡ ታላላቅ ሰዎች እንዲቀበሏቸው ስለተደረገ ፤ ብፁዓን ጳጳሳት አቡነ አብርሃም ፤ አቡነ ይስሐቅ ፤ አቡነሚካኤል፤ ብፁዕ እጨጌ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ፤ ደጃዝማች ገድሉ ፤ ደጃዝማች መስፍን ከአድባራት አለቆችም ተጨምረውላቸው እስከ ጅቡቲ ወርደው ተቀበሏቸው። ታኅሣሥ ፳፫ ቀንም ከክብር ተከታዮቻቸውና ከተቀባዮቻቸው ጋራ ሁነው ከጅቡቲ ድሬደዋ ገቡ ፤ የድሬደዋ ካህናትና መኳንንትም በክብር ከተቀበሏቸው በኋላ ስለጕብኝቱ የተሰማቸውን ደስታ ለመግለጥ ካህናቱ ።

«አበ ኩልነ አባ ዮሐንስ ሊቀ ጳጳሳት አስተጋብአነ ለስብሐተ እግዚአብሔር።» ፪ኛ ፈኑ ብርሃነከ ዮሐንስሃ ሊቀ ጳጳሳት ወጽድቀከ ኃይለ ሥላሴ ውስተ፡ኢትዮጵያ ቅድስት ሀገረ እስካለ ማርያም ብለው ወረቡ ።

ፓትርያርኩም ታኅሣሥ ፳፬ ቀን ከድሬዳዋ ተነሥተው ታኅሣሥ ፳፭ ቀን አዲስ አበባ ገቡ። ከአዲስ አበባ ከተማም ፓትርያርኩ ጅቡቲ መግባታቸው በውጭ ጒዳይ ሚኒስቴር በኩል ከተገለጠና ከተሰማበት ጊዜ ጀምሮ ለአቀባበሉ ስትዘጋጅ ሰንብታ ነበርና በባቡር ጣቢያ ከፍ ያለ አቀባበል ይጠብቃቸው ነበር ፤ የባቡር ጣቢያው አካባቢና በታላላቅ መንገዶች የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች የኢትዮጵያ ሰንደቅ ዓላማ ተሰቅሎባቸው ከተማዪቱ ደምቃ አሸብርቃ ትታይ ነበር ። ግርማዊ ንጉሠ ተፈሪም መኳንንቱን አስከትለው በባቡር ጣቢያ ይጠባበቁ ስለነበር ባቡሩ እንደደረሰ ፓትርያርኩን በክብር ተቀበሏቸው ፤ በተዘጋጀው የክብር ማረፊያም ሠላሳ ደቂቃ ያህል እንደቆዩ ፓትርያርኩ ቡራኬ ከሰጡ በኋላ ፤ ማረፊያቸው በግርማዊ ንጉሥ ተፈሪ ቤተ መንግሥት ግቢ እንዲሆን ተወስኖ ስለነበር ግርማዊነታቸው በራሳቸው አውቶሞቢል አድርገው ወደ ተዘጋጀላቸው ሥፍራ ወሰድዋቸው፤ በማግሥቱ ልዩ የክብር አቀባበል በዓል ሊደረግላቸው ታስቦ ነበር ፤ ነገር ግን በእርጅናቸውና በመንገዱ እርዝመት ድካም ስለተሰማቸውና የማይችሉ መሆናቸውን ሃኪሙ ስለአረጋገጠ ለታኅሣሥ ፳፱ ቀን ተላለፈ ፤ ታኅሣሥ ፳፱ ቀን ልዩ በዓል ተዘጋጅቶ ነበር ፤ ከየአድባራቱ የመጡ ካህናት ቀሳውስትና ዲያቆናት በልብሰ ተክህኖ ፤ በመስቀል ፤ በአክሊል አሸብርቀው ተሰልፈው ነበ ፤ ርወታደሩም ከገነተ ልዑል ቤተ መንግሥት እስከ ታላቁ ቤተ መንግሥት በመንገዱ ግራና ቀኝ ተሰልፎ ነበር፤ ጥሪ የተደረገላቸው የውጭ ሀገር መንግሥታት እንደራሴ ዎችና ታላላቅ ሰዎች መሳፍንት መኳንንት ሊቃውንት በበዓሉ ሥፍራ ቦታ ቦታቸውን ይዘው ይጠባበቁ ነበር ። በዓሉ ከፍ ባለ ስነ ሥርዓት እንዲከበር ተወስኖ ስለነበር በአራት ሰዓት ግርማዊት ንግሥተ ነገሥታት ዘውዲቱና ግርማዊ ንጉሥ ተፈሪ ዘውድ ዘውዳቸውን ጭነው በዙፋናቸው ላይ ተገኙ ፤ ወዲያውም ፓትርያርኩ በጳጳሳት በሊቃውንትና በመኳንንት በቀሳውስትና በዲያቆናት ታጅበው በግልጥ አውቶ ሞቢል ሆነው ግራና ቀኝ የተሰለፈውን ሕዝብ እየባረኩ በሰልፉ መካከል አልፈው ከበዓሉ ሥፍራ ሲደርሱ ግርማዊት ንግሥተ ነገሥታትና ግርማዊ ንጉሥ ተነሥተው ቁመው ተቀበሏቸው ፤ ፓትርያርኩም ወደዙፋኑ ቀርበው ነገሥታቱን ባርከው በተዘጋጀላቸው መንበር ላይ እንደተቀመጡ ከተከታዮቻቸው መካከል የኪና ጳጳስ አቡነ ሉቃስ ቀጥሎ ያለውን የፓትርያርኩን ቃለ በረከት አነበቡ ።

የፓትርያርኩ ቃለ በረከት

ግርማዊት ንግሥት ሆይ ፤
ግርማዊ ንጉሥ ሆይ ፤

የተወደዳችሁ ልጆቼ ሆይ ፤

እኔ ሊቀ ጳጳሳት አባ ዮሐንስ አሥራ ዘጠኝኛ የቅዱስ ማርቆስ ተከታይ ለግርማዊት ንግሥተ ነገሥታት ዘውዲቱና ለግርማዊ ንጉሥ ተፈሪ መኰንን የኢትዮጵያ መንግሥት አልጋ ወራሽና ባለሙሉ ሥልጣን እንደራሴ ፡ ለልዕልት መነንና ለክቡራን ቤተ ሰቦቻቸው ፤ ለክቡራን ካህናትና መኳንንቶች ኢየሱስ ክርስቶስ የሐዋርያውን በረከት ይስጣችሁ እያልኩ በዚህ ጊዜ በኢትዮጵያ ውስጥ በታመኑ ልጆቼ መካከል ሆኜ ጥልቅ የሆነ ፍቅራቸውንና ደስታቸውን እገልፃለሁ።—

ግርማዊት ንግሥትና ግርማዊ ንጉሥ ክቡራን የኢትዮጵያ ሕዝብም የተቀበላችሁኝ አቀባበል በልቤ ለዘለዓለም የማይረሳ ነውና ለቤተ መንግሥቱና ለተወዳጁ ሕዝብ ሁሉ ስሙ ይባረክና ኢየሱስ ክርስቶስን በጸሎቴ እለምንላችኋለሁ ።—

በምሥር አገር ከሕዝባችሁ ጋራ በወንድምነት እንደራሱ የሚቈጥር ሕዝብ እርግጥ መኖሩን እገልጥላችኋለሁ ፡ በደስታ በሞላ ልቡ ከፍ ከፍ እንድትሉ ይወድላችኋል ልዕልት መነን አስቀድመው ምሥር አገር መጥተው በመካከላችን ሆነው ከበሬታ እንደሰጡን፤ እንደዚሁም ግርማዊ ንጉሥ ተፈሪ መኰንን መጥተው ጥልቅ ከበሬታ ሰጥተውናል ።—

እሳቸውም የሕዝባችን መውደድና ደስታ በሆነ አቀባበል የፍቅሩን ብዛት እንደ ብርሃን ሆኖ በዓይናቸው አይተውታል፤ ኢትዮጵያን በጣም እንድንወዳትና በፍቅርዋ ማሠሪያ አጥብቀን እንድንታሠር ከብዙ ዘመንና ዘመናት ከክርስቲያንነት ንጋት ጀምሮ አንድነት በአንድ ሃይማኖት ለሁላችን ቅዱስ ማርቆስ ወንጌላዊ አንድ አስተማሪ ሆኖ ሰበከልን፤ በዚች ቀጥታ በሆነችው ባንዲት ሃይማኖታችን ቅዱሳኖቻችንና ቅዱሳኖቻችሁ ባንድ የጋራ ነገርና ባንድ ከፍ ያለ ምሳሌ ፤ ባንዲትም ትምህርት ደማቸውን አፈሰሱ ። ይህንን ፍቅርና ሰላም የሆነ ትምህርት ኢየሱስ ክርስቶስ አስተምሮን ለኛ ብሎ በመስቀል ላይ ተሰቅሎ ሙቶ አዳነን ።—

ክርስቲያን ከሆነ ጀምሮ በቅዱስ ማርቆስ መንበር የተቀመጡ የግብፅ ኦርቶዶክ ሳውያን ሊቃነ ጳጳሳት ለኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳትና የሃይማኖት መምህራኖቻችን እስካ ሁን ድረስ ሺህ ስድስት መቶ ዓመት ምንም ሳይለያዩ ይልኩላት ነበር ።—

ግብፅና ኢትዮጵያም ምንም ልዩነት የላቸውም፤ ሁለቱንም ኢየሱስ ክርስቶስ ባንዲት ቤተ ክርስቲያን የሚሰበስባቸውና ባንድ መቅደስ የሚቀርቡ ናቸው ። እነሱም በልባቸው በፍቅራቸውም በጸሎታቸውም ሳይለያዩ ይኖራሉ ።—

እስካሁንም ከግብፅ የተሾሙት ሊቃነ ጳጳሳት ፩፻፲፫ ሆኑ ። የእግዚአብሔር ፈቃዱ ሆኖ በቅዱስ ማርቆስ መንበር ከተቀመጥሁ ገና አንድ ዓመት ሲሞላኝ በእርጅናዬ ላይ ምንም የመንገድ ድካም ሳይከለክለኝ ልጠይቃችሁና ልባርካችሁ የፍቅር ጥበብና ሰላም ልሰጣችሁ መጣሁ ።—

አሁንም በመካከላችሁ ሆኜ ጥልቅ የሆነ የልጅነት ፍቅራችሁንና በናንተ ተከበው የደስታችሁን ብዛት ባይ ድካሜን ረሳሁ ፡ ይህችን ደስታ የሞላባትን ሰዓት እግዚአብሔር ስላሳየኝ ይትባረክ ስመ እግዚአብሔር ብዬ ክብርና ምስጋና ለእግዚአብሔር አቀርባለሁ።—

አዲስ የተሾሙላችሁን ሊቀ ጳጳሳት በደስታ ስለከበባችሁና ስለተቀበላችሁ እጅግ ደስ ብሎኛል ። እሊህንም የከበሩ ጠባቂ በርምጃቸው ሁሉ እንዲመራቸውና ጤናና ሰላም ለማድረግ የሚፈልጉትን ሁሉ አቅንቶ እንዲፈጽምላቸው አምላክን እለምናለሁ ፤ የቤተ ክርስቲያናችን አምላክ ይህችን ኦርቶዶክሳዊት ሃይማኖታችንና ልማዳችንን ባለፈው ያገናኘችን አሁንም የተገናኘንባት ፡ ለወደፊቱም የምታገናኘን የተቀደሰች መሣሪያችንን እንዲጠብቅልንና ፈቃዱ ሆኖ ጸሎታችንን ፡ ልመናችንንም እንዲቀበልልን ተስፋ እናደርጋለን ።—

www.ethiopianorthodox.org

እኛም በወገናችን ይህችን የፍቅር መዛሪያ በፍጹም ጸሎታችን እንድትበረታ የማድረጋችንን እርግጥነቷን ታውቃላችሁ ። ስለዚህ ምክንያት ያማርኛን ቋንቋ በመንፈሳዊ ተማሪ ቤታችን አግብተን የሚያስተምሩንን መምህራን ከኢትዮጵያ አምጥተናል ።—

ከዚህ አስቀድሞ በዳግማዊ ምኒልክ ጊዜ ጀምሮ እስካሁን በኢትዮጵያ ልጆቻችሁን የሚያስተምሩ ግብፃውያን አሉና ፣ አሁንም አገራችሁ ከፍ ከፍ እያለና እየተሻሻለ እንዲሔድ ሌሎችም ቢያስፈልጓችሁ የግብፅ ወንድሞቻችሁ እንዲረዱዋችሁና የፈለጋችሁትን ሁሉ ደስታን በተመላ ልባቸው እንዲፈጽሙላችሁ የተሰናዱ ናቸው ።—

ዋና ለማስታወቅ የምንፈልገው ጎረቤት የሆነ ሕዝብ በወንድምነቱና ጥልቅ በሆነ ፍቅሩ ሀብትና በረከት ይመኝላችኋልና ከዚህ ሕዝብ የምትፈልጉትን ወንድም ከወንድሙ ለመጠየቅ እንደሚገባው እንድትጠያየቁ ይገባችኋል ።—

ዕድሜ ለግርማዊ ንግሥተ ነገሥታት ዘወዲቱና ፣ ዕድሜ ለግርማዊ ንጉሥ ተፈሪ መኰንን ፣ ኢትዮጵያ ለዘለዓለም ትኑር ፣ ብለን ለሕዝቡ ሁሉ ጤናና ሀብት እንዲሰጥና ከዚህም ያባትነት መገብኘት የተነሣ የቤተ ክርስቲያን ክብረት እየተሻሻለ እንዲሔድና የሁለቱም ሕዝብ የፍቅር ማሠሪያቸው እንዲበረታ ኢየሱስ ክርስቶስን እንለምናለን አሜን ። —

ከዚህ በኋላ የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት አቡነ ቄርሎስ ፤ አቡነ ዮሐንስ ወደኢትዮጵያ ስለ መምጣታቸው ደስታቸውን ለመግለጽ ሲሉ ከዚህ ቀጥሎ ያለውን ቃል ተናገሩ ።—

ያቡነ ቄርሎስ ንግግር

ብፁዕ አባታችን የእስክንድርያ የኖባ ያምስቱ አህጉርና የኢትዮጵያ መንግሥት ፓትሪያርክ ዘነበረ በመንበረ ማርቆስ ወንጌላዊ ብፁዕ እምብፁዓን አባታችን አቡነ ዮሐንስ ሆይ ፤

ልቤን ያለመጠን ደስታ የሞላው ፣ አካሌንም ሁሉ ይባቤ የከበበው ሆኜ በሐዋርያ ጌትነትዎ ፊት ቁሜ በተለየ ሰውነቴ ላባትነትዎ እንዳንድ ልጅዎ ሆኜ ስለ ኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሁሉ ብፁዕነትዎን ለማመስገን ለኢትዮጵያ እልቅናዋ የኔ ስለሆነ ምትክ ሆኜ ለብፁዕነትዎ በጣሙን ጥልቅ የሆነ ምስጋናዬን አቀርባለሁ ። ይህችንም ሥልጣን በመጀመሪያ ያገኘኋት ከቤተ ክርስቲያን ጌታ ከኢየሱስ ክርስቶስ ፈቃድ ሆኖ ነው ።

ሁለተኛም የተቀደሰውን እጅዎን በኔ ላይ አድርገው እኔን ለዚህ ሥልጣን አብቅተው ቀድሰው ስለባረኩኝ ለብፁዕነትዎና በተዋሕዶ ለማይለዩ ልጆችዎ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ካህናትና ኤጲስ ቆጶሳት ከላይ እንደተነገረው ሁሉ ይህችን መልካም ጊዜ ያማረች የተካከለች በተዋሕዶ ሃይማኖት ክብራ የጸናች በብፁዕናዎ መምጣት ምክንያት በከበረችው ቀን ለሐዋርያ ጌትነትዎ ደስታዬንና ምስጋናዬን አቀርባለሁ ።

ደግሞም ይህንኑ ለጌትነትዎ ምስጋና ማቅረቤ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በመላው ደስታዋ ፍጹም ስለሆነ በታላቅ ሐሳብና በፍቅር በይባቤ የሃይማኖቷ ጌታ ዋና ጠባቂዋን የጳጳስዋን ሊቀ ጳጳስ ንጹሐ ንጹሐኑን በምስርና በሱዳን ባምስቱ አህጉር ምዕራብና በኢትዮጵያ በቅዱስ ማርቆስ መንበርና በፓትሪያርክ ብፁዕ አቡነ ዮሐንስነትዎ ስል ምስጋናዬን አቀርባለሁ ፣

ስለዚህም የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት ሁሉ በመላ ወደተባረከው የኢ. ትዮጵያ መንግሥት መምጣትዎ ያለመጠን ደስ አላቸው ። ስለዚህም የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሁሉ ፣ ወደ ኢትዮጵያ በመምጣትዎ በጣሙን የበዛ ደስታ ደስ ይበላት ።

ይህም መምጣትዎ ሃይማኖትን የሚያጸና ያባትነት ትምህርት ማቅናት ዋና ትልቅ ምክር ይገኝበታልና ። ይህንም ማዕርግ ሊቀ ጳጳሱ ዋናው ፓትሪያርክ ወደሀገሯ መምጣቱን ኢትዮጵያ ተከልክላ ብዙ ትውልድና ዘመን ይህነን ተስፋ ሳታገኝ ትኖር ነበር።

አሁን ግን የኢትዮጵያ መንግሥት በተለየ ደስታ ደስ ይበላት ፣ ንጹሕ በሆነ በሐዋርያነትዎ መንፈስ ቅዱስ የተጠመቀች ትሁን ፣ የኢትዮጵያ መንግሥት በተለየ ቤተ ክርስቲያንዋም በመላ የሰላም አስተማሪዋ በተዋሕዶ ያከበራት የሃይማኖት አባቷ መጥቶላት እንደምን ደስ አይላትም ።

አሁንም ብፁዕ አባታችን ሆይ፤ መንግሥቱንና ቤተ ክርስቲያኑን ባንድነት ባዲስ ሰላምና ባዲስ ኪዳን አስማምተው የሚያስተምሩ ነዎ ። የተባረኩት የተቀደሱት የሰላም እግሮችዎ እዚህ ከረገጡ በኋላ ፣ በርእሰ ሰላም በታላቁ በጠባቂዎች ጠባቂ በጌታችን ባንዱ በኢየሱስ ክርስቶስ ኃይል የሁለቱን የመንግሥቱን የካህናቱን ሰላምነት የሚያቆይ ይሁን ።

የኢትዮጵያ አገር ሁሉ ዛሬ ትዘምራለች ። ከዳዊት መዝሙር ጋር እንዲህ ስትል በኢትዮጵያ አየር ላይ ያለ ሰውም፤ እንስሳውም ቡቃያውም አትክልቱም በውሆችም ውስጥ ያለ ተንቀሳቃሽ ሁሉ በያይነቱ ምስጋና ያቀርባሉ ። የአዕዋፍም ዓይነቶች በየዛፉና በየተራራው ላይ ሁነው ስለደስታው የምስጋና ቃል ይሰጣሉ ። ወደፊትም ለሚመጣው ደስታ ቅኔ ምክንያት፤ ስለዚህም ከሰው ልጅ ደስታን ይካፈላሉና ።

ደግሞም ስለመድኃኒታችን አለቃ ምትክ ሆነው ሕዝባቸውን ሊያስታውሱ፤ የሃማኖትን ዓምድ ሊያፀኑ አስበው ስለመጡ ይላልና እሱም እውነተኛው ጠባቂ ነው። በበር የሚገባ ፣ መንጎቹም ቃሉን ያውቁታልና ይከተሉትማል በጎቹ ናቸውና ። ይህም ከሆነ አሁን እኔ ይገባኛል ፍጡራንን ሁሉ ባንድነት ለመጥራት ፣ ሰውንም እንስሳውንም ፤ ተራራውንም በዚህ በተናገርሁት ሁሉ የቅዱስ እግዚአብሔርን ስም እንዲያመሰግን ፣ ይህም ፍጡር ሁሉ በቃል ባይናገር ምሳሌው ለሐዋርያው ጌትነትዎ እንኳን ደኅና ገቡ እያለ ምስጋና ያቀርባል ።

ደግሞ አሁን እኔ ለራሴ ለቅዱስነትዎ እስከዚህ ድረስ እንኳን ደኅና ገቡ ማለቴን በታላቅ ደስታ ክብርና ምስጋና አቀርባለሁ ። ደግሞም እንደዚሁ ሁሉ ምስጋናዬን ለሁለቱ ክቡራን ከብፁዕነትዎ ጋራ ለመጡ በቤተ ክርስቲያን ሥራ ሁሉ ለረዱዎ ለአቡነ ሉቃስና ለአቡነ ዮሳብ የከበረ ምስጋናዬን አቀርባለሁ ።

እነሱም በዚህች በተባረከችው ጉዞ ከቅዱስነትዎ ጋራ ስለመጡ ክብር ይገባቸዋል ። የመንፈስ ቅዱስ ርኅራኄ በነሱ ብፁዕነት አድሯልና ፣ ደግሞም እንደዚሁ ሁሉ ከፓትሪያርክነትዎ ጋር ለመጡት ለተባረኩት ልጆችዎ ሁሉ ምስጋናዬን አቀርባለሁ።

ደግሞም በመንገድና በውሀ ላይ ደክመው ከእስክንድርያ ከሐዋርያው መንበር ከማዕርግ ሹመትዎ ላይ ተነሥተው ወደዚህች እሩቅ ወደሆነች አገር መምጣትዎ እጅግ አድርጎ ደስ ያሰኛል ።

www.ethiopianorthodox.org

እንዲያውም ይህ ነገር የተደረገው የኢትዮጵያን መንግሥትና ሕዝብ በመላ ከልብ ማፍቀርዎን በውነት ያመለክታል ።

በውነት ነው ፤ በኢትዮጵያ ሕዝብ መካከል በሀገሯ ውስጥ መገኘትዎ በረከትን ሃይማኖትን ፤ ትሩፋትን ሁሉ ፍጹም እምነትንም እንድታገኝ የታወቀ ነው ። ይህ፤ ሩቅ ነገር አይደለም ። የተከበረው ሰውነትዎ ለትሩፋት ሁሉ መሠረትና ለፈሪሃ እግዚአብሔር አድራሻ ነዎትና ።

ለምሉእነትና ለቅዱስነት ብርሃንዎ በረከትም የሚገኘው፤ከእእናንት ነው፤በእናንተም ሃይማኖት ትፀናለች ፤ እናንተም የሐዋርያ ጌትነታችሁም ለዘለዓለም የሚቆይ ይሁን ። ለሕዝብዎም ማሰብዎ ለቅዱስ ማርቆስ መንበር ሕዝብ በመላ ለኢትዮጵያ ሕዝብ በተለየ ዋና ሐሳብዎ ለዘለዓለም ይሁን ።

እኔም ደካማው ለዚች ለትንሽ ቃል ፍጻሜ ወደቤተ ክርስቲያን አምላክ እማልዳለሁ ። ይህችን መንግሥትና ቤተ ክርስቲያን ማየትዎ መጀመሪያ አዲስ ነገር እንዲያደርገው በበረከትና በምሉዕ ስም ሁና በደስታ ሁሉ የታሠረች እንድትሆን ።

በኢትዮጵያ ዙፋን ላይ በተቀመጡት በግርማዊት ንግሥተ ነገሥታት ዘውዲቱና በግርማዊ ንጉሥ ተፈሪ መኰንን ጥላ ውስጥ ትሁን ፤ የሁለቱንም ግርማዊነት ከላይ በቸርነቱ ጠብቆ በበጎ ሕይወት የተያዘች ከነዘን የተለየች ምሉእ የሆነች ሰላሙን ረጅሙን ዕድሜ ይስጣቸው ። ዙፋናቸውንም በየጊዜውና በየዘመኑ ሁሉ እግዚአብሔር ይጠብቅላቸው ። በረከትና ሰላም ለዘለዓለሙ አሜን ።—

በመጨረሻውም አቡነ ዮሐንስ ተነሥተው አጭር ቃል ተናግረው ግርማዊት ንግሥተ ነገሥታትንና ግርማዊ ንጉሥን ፤ መኳንንቱንና ሕዝቡንም ሊቃውንቱንና ካህናቱንም የውጭ አገር የዲፕሎማቲክን ሰዎች ሁሉ ባርከው ኣቡነ ዘበሰማያት አሳርገው ተቀመጡ ።

ከዚህ በኋላ ሊቃውንቱና ካህናቱ ንሴብሖ ለእግዚአብሔር ስቡሐ ዘተሰብሐ እያሉ ቀርበው ከዚህ ቀጥሎ ያለውን ወረብ ወረቡ ። ወረብ ቄርሎስኒ ዩቤ ነዋ ዮሐንስ ሊቀ ጳጳሳት አሐዱ እምቅዱሳን ቀደምት መጽአ ይርድአኒ ። አዕንአኒ ወይቤለኒ ብእሴ እግዚአብሔር ቄርሎስ ኢትፍራሕ ጽናዕ ወተዐገሥ ።—

ወእንዘ ይትናገረኒ ጸናእኩ በኢትዮጵያ ሀገረ ንግሥት አስካለ ማርያም ። ወእቤሎ ንግረኒ እስመ አጽናእከኒ ወይቤለኒ ሶበ ተአምር ዳዕሙ ኃይለ ሥላሴ ንጉሥክሙ።—

ከዚህ በኋላ ሊቀ ጳጳሳቱ እንደገና ሕዝቡን ሁሉ ባርከው በአጀብና በክብር ወደ ማረፊያ ቸው ሥፍራ ተመለሱ ።—

በታኅሣሥ ፴ ቀን የዳግማዊ ምኒልክን መታሰቢያ ቤት ጎበኙ ። ከዚህ በላይ እንዳስታወስነው አቡነ ዮሐንስ ስለሽምግልናቸውና ስለመንገዱ ርቀት ደክመው ነበርና ብዙ ቀን በአዲስ አበባ ለመቆየት የማይቻላቸው መሆኑን ሐኪሙ ስለአስታወቀ በጥር ፪ ቀን ዓርብ ወደሀገራቸው ለመመለስ የሚያስፈልጋቸው መሆኑን ቁርጥ አድርገው ተናገሩ ።—

ግርማዊ ንጉሥ ተፈሪ ሊቀ ጳጳሳቱ በቶሎ ወደሀገራቸው ለመመለስ ቁርጥ ሐሳብ ማድረጋቸውን በሰሙ ጊዜ ፤ ባለፈው ዓመት የሀገሬ የኢትዮጵያ ቤ ተ ክ ር ስ ቲ ያ ን ከመምህራንዋ መካከል ጳጳሳት ስለተሾሙላት ትልቅ ክብር አግኝታ ሳለች አሁን ዳግም ራሳቸው ሊቀ ጳጳሳቱ አቡነ ዮሐንስ ሊጐበኙዋት በመምጣታቸው ትልቅ ክብር ተደርጎላታልና ደግሞ የበለጠ ፤ ክብር እንዲሆንላት የደብረ ሊባኖስን እጨጌና ደግሞ ሌላ አንድ መምህር ጳጳሳት አድርገው ይሹሙልን ብለው በፍቅርና በወዳጅነት ለመኑዋቸው ።—

ሊቀ ጳጳሳቱ አቡነ ዮሐንስም የጀመሩትን መንፈሳዊ የሆነ የደግነት ሥራ ለመፈጸም ሲሉ የግርማዊ ንጉሥ ተፈሪን አሳብና ልመና ተቀብለው ፤ በጥር ፩ ቀን ሐሙስ በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት ቅዳሴ ቀድሰው የደብረ ሊባኖስን እጨጌ ገብረ መንፈስ ቅዱስን የጳጳስነት ቅባት ቀብተው ስማቸውንም ሳዊሮስ ብለው ጳጳስነት ሾሟቸው ። ሁለተኛውን መምህር መርጣችሁ ወደ ምድረ ግብፅ በሰደዳችሁልን ጊዜ በዚያው እሾመዋለሁ ብለው የታመነ ቃላቸውን ለግርማዊ ንጉሥ ሰጡ ።—

ከዚያም በኋላ አቡነ ዮሐንስ ኢትዮጵያን ስለመጐብኘታቸው መታሰቢያ የሚሆን ነገር ለመስጠት ግርማዊት ንግሥተ ነገሥታትና ግርማዊ ንጉሥ እስበው ፈቃዳቸውን ቢጠይቋቸው የኢትዮጵያና የግብፅ ልጆች የጥበብና የዕውቀት ፤ የመንፈሳዊ መጽሐፍና የሃይማኖት ትምህርት ቤት አቁመው ለማስተማር ፈቃዳቸው መሆኑን ገለጹላቸው ። ግርማዊት ንግሥተ ነገሥታትና ግርማዊ ንጉሥም ይህ አሳብ ለኢትዮጵያ ልጆችና ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ትልቅ ጥቅም የሚያመጣ መሆኑን ስለተረዱት ፤ ሁለቱም ፈቅደው ዋጋው እስከ ሰባ ሺህ ብር የሚሆን ቦታና ቤት ገዝተው፤ እርስትነቱን ለኦርቶዶክሳዊት ሃይማኖት መጀመሪያ አባት ለቅዱስ ማርቆስ ሰጥተናል ። ስሙ ግን እርስዎ ኢትዮጵያን ለመጎብኘትዎ መታሰቢያ እንዲሆን የአቡነ ዮሐንስ ትምህርት ቤት ተብሎ በስምዎ ይጠራልዎ ብለው ግርማዊ ንጉሥ ከሊቀ ጳጳሳቱ ጋራ እዚያው ከቦታው ድረስ ሔደው አስረከቡዋቸው ።—

በጥር ፪ ቀን የሊቀ ጳጳሳቱ ወደሀገራቸው መመለስ የተቈረጠ ነገር ስለሆነ ፤ ግርማዊት ንግሥተ ነገሥታት ዘውዲቱና ግርማዊ ንጉሥ ተፈሪ ልዕልት መነንና ሌሎችም ወይዛዝሮች ሊቀ ጳጳሳቱን ለመሸኘትና ቡራኬ ለመቀበል ወደ ባቡር መቋሚያ ወርደው ይጠብቁ ነበርና ፤ በሁለት ሰዓት ተኩል ሊቀ ጳጳሳቱ ደረሱ ። አሥር ደቂቃ ያህል እንደቆዩ ግርማዊ ንጉሥ ተፈሪ ሊቀ ጳጳሱንና መኳንንቱንም ሕዝቡንም ደስ ለማሰኘት ከዚህ ቀጥሎ ያለውን ቃል ተናገሩ ።—

ብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርክ ሆይ ፤

በዘመንዎ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የተደረገላትን ክብር በቃላችን ተናግረን እንጨርሰውም ። የግብፅና የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን አንድነት ከተጀመረ ምንም ዘመኑ ብዙ ቢሆን ያንድ ነታቸውና የፍቅራቸው ማሠሪያ እየጠበቀና እየሰፋ የሔደው በቅዱስነትዎ ዘመን መሆኑን የማያውቅ ሰው አይገኝም ።—

www.ethiopianorthodox.org

ብፁዕ አባታችን ሆይ ፡

እግዚአብሔር ነፍሳቸውን ይማርና ፓትሪያርኩ አቡነ ቄርሎስ ገና በሕይወተ ሥጋ ሳሉ በ፲፱፻፲፭ ዓ፡ ም፡ ወይዘሮ መነን፤ ደግሞ በ፲፱፻፲፯ ዓ፡ ም፡ እኛ ራሳችን ምድረ ግብፅን በጐበኘን ጊዜ ቅዱስነትዎ በእስክንድርያ በመንበረ ማርቆስ የሃይማኖት ወንድሞቻችንን ሁሉ ሰብስበው ያደረጉልን የክብር አቀባበል ለዘለዓለም በልባችን እንደ ሥዕል ተስሎ ይኖራል። በዚያም ዘመን ስለ ኢትዮጵያ ልማት እየተመኙ የነገሩንን መንፈሳዊ አሳብዎን ሳንዘነጋው እንኖር ነበር ። አሁን በእግዚአብሔር ፈቃድ አሳብዎ ስለ ተፈጸመ በመምጣትዎ ደስታችን ታላቅ ሆነ ።—

ደግሞ አሁን ባለፈው ዓመት ብፁዕነትዎ የክርስቶስና የሐዋርያው የቅዱስ ማርቆስ ተከታይ መሆንዎን በዓለም ሁሉ ለመግለጽ ሲሉ በኢትዮጵያ የሚኖሩ የሃይማኖት ልጆችዎ አርቶዶክሳዊት ሃይማኖታቸውን መውደዳቸውንና በርስዎም መጽናታቸውን ተመልክተው በግብፃውያንና በኢትዮጵያውያን ልጆችዎ መካከል ምንም ልዩነት አድልዎ ሳያደርጉ አስተካክለው ይህን እጅግ የከበረና ትልቅ የሆነ የጳጳስነት ማዕርግ በመስጠትዎ እንኳን የኢትዮጵያ ሕዝብ የሌሎችም አገሮች ሕዝብ አመስግኖዎታል ።—

ከሁሉም ይልቅ ልባችን በደስታ የተመላውና በቤተ ክርስቲያናችን ታሪክ ለዘለዓለም ዓለም ሲነገር የሚኖረው የመንገድ ርቀት ፤ ሽምግልና ሳይከለክልዎ የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያንና እኛን የአርቶዶክስ ሃይማኖት ልጆችዎን ለማየት መምጣትዎ ፡ በመጡም በኋላ በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መንበር ላይ ቅዳሴ ቀድሰው ለብፁዕ አቡነ ሳዊሮስ የጳጳስነት ማዕርግ መስጠትዎ ነው ።—

ብፁዕ አባታችን ሆይ ፡

ወደፊት የሚነሡትን የግብፅና የኢትዮጵያን ልጆች አንድነታቸውን እያፀናን ለመሔድ መፍቀዳችንን ለመግለጽ ትናንትና ማታ ባጭሩ እንዳስታወቅንዎት ባዲስ አበባ ከተማችን መካከል የኢትዮጵያና የግብፅ ልጆች የሚማሩበት ቦታና ቤቶች ለመስጠት ማሰባችን ምንም ርስትነቱን ለቅዱስ ማርቆስ ብናደርግ ቅዱስነትዎ ኢትዮጵያን ለመጐብኘትዎ የስምዎ መታሰቢያ እንዲሆን ብለን በሰጠንዎ ቦታ ላይ የትምህርት ቤት ለማቆም ማሰብዎን ስለ ገለጹልን እስክንድርያ በመጣንበት ጊዜ በቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን አጠገብ በትጋትዎ ያቆሙትን የትምህርት ቤትና የሚማሩትን ልጆች አይተን ነበርና ይህንም የትምህርት ቤት እንደዚያው በእስክንድርያ እንዳቆሙት የትምህርት ቤት አድርገው ያስፋፉታል፤ ያለሙታል ብለን በፍጹም ልባችን ደስ አለን ።—

ደግሞ፤ ለኢትዮጵያ ሕዝብ የሚራሩ፤ እግዚአብሔርን የሚፈሩ አቡነ ቄርሎስን መርጠውና ሊቀ ጳጳሳት አድርገው ስለ ሰደዱልን እናመሰግንዎታለን ። እሳቸውም ገና ከመምጣታቸው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን እየሰፋችና በአርቶዶክስ ሃይማኖቷ እየጸናች የምትሔድበትን አሳብ በማሰባቸው እጅግ ደስ ብሎናል ፤ ይኸንም መልካም አሳባቸውን እንዲፈጽሙ በሚቻለንና በሚገባን ነገር ሁሉ ርዳታችንን እናንድልባቸውም ።—

ደግሞ፤ ቅዱስነትዎን ተከትለው መጥተው የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን የጐበኙትንና በመንፈሳዊ ሥራ የረዱዎትን ብፁዓን አባ ሉቃስንና አባ ዮሳብን እናመሰግናቸዋለን ።—

ደግሞ፤ ጃንሆይ ዳግማዊ ምኒልክ ላቆሙትና ላቆምነው ትምህርት ቤቶች ስለረዱት ርዳታ እናመሰግናለን ። ብፁዕ አባት ሆይ፤ እግዚአብሔር ኃይልና ጽናት ሰጥቶ እንዲጠብቅዎት ። ወደፊትም ረጅም ዕድሜ ከጤና ጋራ እንዲሰጥዎ፤ በግርማዊት ንግሥተ ነገሥታት ዘውዲቱና በእኛም በራሳችን ስም፤ በሙሉ ኢትዮጵያ ሕዝበ ክርስቲያን ስም ሆነን እግዚአብሔርን እንለምናለን ። ኢትዮጵያ ለዘለዓለም ትኑር ።—

ግርማዊት ንግሥተ ነገሥታት ዘውዲቱ ወለተ ለዳግማዊ ምኒልክ

ሊቀ ጳጳሳቱም ለግርማዊት ንግሥተ ነገሥታትና ለግርማዊ ንጉሥ ለመኳንንቱና ለሊቃውንቱ ፤ ጸሎትና ቡራኬ ካደረጉ በኋላ፡ ከግርማዊት ንግሥተ ነገሥታትና ከግርማዊ ንጉሥ ጋራ ፎቶ ግራፍ ተነሥተው ወደ ባቡር ገቡ ።—

ግርማዊ ንጉሥ ግን፡ ሊቀ ጳጳሳቱን እስከ አዋሽ ድረስ ለመሸኘት ቁርጥ አሳብ አድርገው ነበርና፤ አቡነ ቄርሎስን ፡ አቡነ ሳዊሮስን ፡ አቡነ ጴጥሮስን፤ ልዑል ራስ ካሣን ክቡር ራስ ከበደን ፡ ክቡር ደጃዝማች ገብረ ሥላሴን አስከትለው እስከ አዋሽ ሸኝተው ተመለሱ ፤

ሊቀ ጳጳሳቱንም እስከ ጅቡቲ ለመሸኘት ያገር ግዛት ሚኒስቴር ደጃዝማች ወልደ ጻድቅና የገንዘብ ሚኒስቴር በጅሮንድ ዘለቀ ታዘው ወረዱ ።—

www.ethiopianorthodox.org

ስለ ብፁዕ አቡነ ሳዊሮስ ጵጵስና የተደረገ የደስታ በዓል ።

ብፁዕ ወቅዱስ ፓትሪያርክ አቡነ ዮሐንስ መሔዳቸው ስለተቃረበ ብፁዕ እጨጌ ገብረ መንፈስ ቅዱስን ጥር ፩ ቀን ፲፱፻፳፪ ዓ ም በታዕካ ነገሥት በአታ ቤተ ክርስቲያን ቀድሰው የጵጵስና ማዕርግ ስለሾሟቸውና ብፁዕ አቡነ ሳዊሮስ ብለው ስለሰየሟቸው ጥር ፬ ቀን በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት በአታ ቤተ ክርስቲያን በዓሉ በታላቅ ሥነ ሥርዓት ተከብሯል ፤ ሌሊቱን የየአድባራቱ ካህናት ተሰብስበው ማኅሌቱን በሚገባ ሲያከናውኑ ካደሩ በኋላ፤ ቅዳሴ ተቀድሶ ዑደት ተደረገ ፤ በዑደቱም ላይ ብፁዕ አቡነ ሳዊሮስ የሚከተለውን ቃል ተናገሩ ። —

የብፁዕነታቸው ንግግር

ወንድሞቼ ልጆቼ ሆይ ፤ እኒህ በእርጅና የደከሙ ሽማግሌ ለኢትዮጵያ ፍቅር ብለው የመንገዱን መከራ ታግሠው እስከዚህ መጥተው ይህ ለኔ ያደረጉት ሥራ አሁን ለናንተ ቀላል ቢመስላችሁ ፤ ለኋላ ትውልድ የማይረሳና የማይናወጽ መሠረት ነውና ይህን ላደረገልን አምላክ ምስጋናችንን ሁል ጊዜእናቅርብለት፤ብፁዕ አቡነ ዮሐንስምበኢትዮጵያ ላሉ ልጆቼ ሁሉ በጸሎታቸው እንዳይረሱኝ ንገርልኝ ስላሉኝ አስታውቃችኋለሁ ። እኔም እስከ ዛሬ ድረስ በራሴ ፈቃድ ነበር ያለሁት ፤ አሁን ግን በዚህ ከባድ ቀምበር ስለገባሁና በሕዝብ ደም አላፊ ስለሆንሁ በጸሎታችሁ እንዳትረሱኝ አጥብቄ እለምናችኋለሁ ።—

እናንተም ልጆቼ ፤ በፍቅር ተጸምዳችሁ ቀናውን መንገድ ያዙ ብለው ዕንባ ጭምር የሚያሳዝን ምክር መክረው ከጨረሱ በኋላ ፤ ብፁዕ አቡነ አብርሃም መዝሙር ፺ ዘየኃድር በረድኤተ ልዑልን እስከ መጨረሻው ተጕርመው ልብ የሚነካ ምርቃት መርቀው አሳረጉና በብዙ አጀብ ወደቤታቸው ሔዱ ።

ይህ በዓል ከፍ ያለ ትዝታ ያሳድርብናል፡ ግብጻውያን ማዕርገ ጵጵስና ለኢትዮጵያውያን አይገባውቸም የሚል አሳብ ሲያውካቸው ኖሮአል ፣ ኢትዮጵያውያንም ለዚህ ክብር አልበቃንም የሚል ትሕትና ለበስ አሳብ ሲያስቸግራቸው ኖሮአል ፤ እግዚአብሔር ግን በክርስትና ጸጋ ታናሽና ታላቅ አለየም ፣ ቅዱስ ፍሬምናጦስ ለእንበረም የኤጲስ ቆጶስነትን ማዕርግ በቀጥታ ሊሰጥ አይገባችሁምና ወደ ግብጽ ተመለሱ አላለም ፤ እነሱ ቢተውትም እግዚአብሔር የሐዋርያትን መዓርግ ለአቡነ ተክለ ሃይማኖት ሰጠ ፤ በአባ ያዕቆብም አድሮ ለአቡነ ፊልጶስ ሰጠ ፤ በዚህም ሁለቱ ወገኖች የማይመለሱ ቢሆን ግርማዊ ንጉሠ ነገሥትን አስነሥቶ ፤ ጉዳዩን አንቀሳቅሶ የግብጽ ፓትርያርክ ከእስክንድርያ ወደ ኢትዮጵያ እንዲመጡ አድርጎ ግብጻዊ ሽዋሚ ኢትዮጵያዊ ተሸዋሚ አሰናድቶ፤ አስረካቢና አረካካቢ ተረካቢ አደረጋቸው ። ርክክቡም ንጉሥን ያህል አረካካቢ ዳኛ በአለበት የተፈጸመበት ስለበሆነ ሁለቱም በኩል የሕሊና ችግር ተሠርዞ እስከፍጻሜ የሚዘልቅ የታሪክ በር ተከፈተ፤ ስለዚህም ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሁን ።

ዕበየ መንግሥት (ንጉሠ ነገሥት)

ደገኛው ንጉሥ ተፈሪ ፤ የሥራቸውን ፍሬ በረከት ለእግዚአብሔር በሾራት አድርገው አቀረቡ ፣ ልዑል እግዚአብሔርም ከሕዝቤ የመረጥኩትን አላቅሁ ፣ አገልጋዬን የበቃ ሆኖ አገኘሁት፤ የተቀደሰውን ቅብዐ መንግሥት ቀባሁት አለ ። ስለዚህም በ፲፱፻፳፪ ዓ ም. መጋቢት ፳፬ ቀን ፣ ግርማዊት ንግሥተ ነገሥታት ዘውዲቱ ምኒልክ ከዚህ ዓለም ወደ ዘለዓለም ዕረፍት ስለሔዱ ፤ ግርማዊ ንጉሥ ተፈሪ ንጉሠ ነገሥት ተብለው የአባቶቻቸውን ዙፋን ወረሱ ። መዋዕለ ኃዘኑም ሲፈጸም በ፲፱፻፳፫ ዓ ም ጥቅምት ፳፫ ቀን በመናገሻ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን ሥርዓተ ንግሡ ተፈጸመ ።

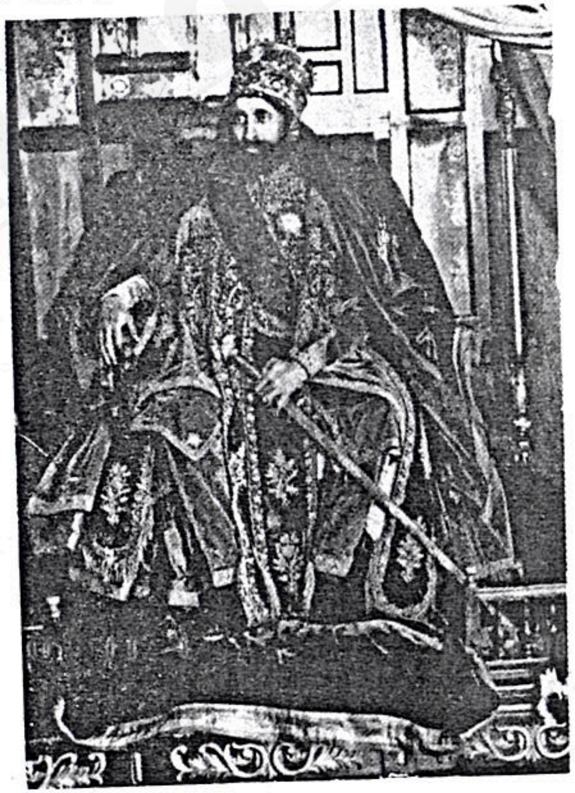

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በንጉሠ ነገሥትነት ።

www.ethiopianorthodox.org

እዚህ ላይ፤ ስለ ሥርዓተ ንግሥ አንዳንድ ነገሮችን እንመለከታለን፣ የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት፤ ንጉሠ ነገሥት ተብሎ በኢትዮጵያ የንጉሠ ነገሥት መንግሥት ዙፋን ላይ ሲቀመጥ በሚፈጸመው ሥርዓተ ንግሥ ውስጥ የሃይማኖትን ዕድገት የተከተሉ ልዩ ልዩ ሥርዓቶች አሉበት፤ (ሀ) ኢትዮጵያ ሕገ ኦሪትን ከመቀበሏ በፊት በሕገ ልቡና ሳለች፤ ነገሥታቱ ልብሰ ፀሐይ፣ ወይም አርዕድ፣ አንቀጥቅጥ ፣ የሚባለውን ልብሰ መንግሥታቸውን ለብሰው፣ ዘውድ ደፍተው፣ በትረ መንግሥት ይዘው ሉል ጨብጠው ይነግሡ ነበር ። ከጦር መሣሪያዎቻቸውም ጕላ ብለው የሚታዩት ጦርና ቀስት ናቸው፣ልብሰ መንግሥቱ የግዛታቸውን ስፋትና ግርማቸውን ገናናነታቸውን፣ በትረ መንግሥቱ ተከላካይነታቸውን ጥበቃቸውን፣ ሉሉ በአንድ አምላክ ማመናቸውን፤ ጦሩ የጦር መሪ መሆናቸውን ያሳያል፣ እንዲያውም ልብሰ መንግሥታቸውልብሰ ፀሐይ መባሉ የፀሐይ ብርሃን ለሁሉ በሁሉ እንደሆነ፣ ሥልጣነ መንግሥትም በሁሉ ላይ የተዘረጋ፣ ሁሉን ለመጠበቅ የቆመ ከመሆኑም በላይ በሕገ ልቡና የነበሩ አማኞች አምላክን ለመፈለግ ፀሐይን ከፍተኛ ምልክት ያደርጉ ነበር፣ ይህንንም የአብርሃም ታሪክ ያስረዳል ።

ኢትዮጵያም በዚያን ጊዜ ከአበው ቃል በቃል በተቀበለችው ትምህርት፤ ሰማይን ምድርን በውስጥዋ ያሉትን ሁሉ የፈጠረውን አምላክ ታመልከው ነበርና በዚህ ምክንያት ነው፤ አንዳንድ ጸሐፊዎች ግን ይህን ተመርኩዘው ፀሐይን ታመልክ ነበር ብለው ጽፈዋል፣ አላመለከችም፣ ይህንንም የሕዝቡ ልማድ ሊያስረዳ ይችላል፣ የሥነ ፍጥረት ትምህርት ያልተማረውን ማንኛውንም ኢትዮጵያዊ ስለ ፀሐይ ቢጠይቁት፤ ፀሐይ ዋጋ የማይከፈልባት የእግዚአብሔር ገንዘብ ናት ይላል እንጂ፤ ፀሐይ አምላክ ናት አይልም፤ የንጉሥ ሥልጣን ለሁሉ መሆኑንም ሲያስረዳ፤ የንጉሥ ሞት የፀሐይ ዕርበት አንድ ነውና ፀሐዩን ንጉሥ አሰንብትልን እያለ ይጸልያል፣ ይህም ከአበው የወረደ ትምህርት ነው

(ለ) ኢትዮጵያ፤ ሃይማኖተ ኦሪትን ከተቀበለች በኋላ፤ ነገሥታቶችዋ የቀድሞውን የክብር ምልክቶች አሳይተው በሕገ መጽሐፍ የሚነግሡ ሆነዋል፣ በዚህም ጊዜ ባለ ኦሪ ማገዝ ቀለበት አድርገው ፣ ሰይፍ ታጥቀው፤ ቅብዐ መንግሥት ተቀብተው፤ ዳግም ሕግ ተነቦላቸው፤ ሃይማኖትንና አገርን አጣምረው ሊጠብቁ በእግዚአብሔር ስም እየማሉ የሚነግሡ ሆነዋል ። ሰይፉ፤ ሥልጣናቸው፤ ሥጋዊና መንፈሳዊ ኃይል ያለበት መሆኑን፤ ቀለበቱ ሃይማኖታቸውን፣ ቅብዐ መንግሥቱ መንፈስ ረድኤት የሚሰጣቸው መሆኑን ያመለክታል ። የንግሡ ሥነ ሥርዐት የመንግሥተ እስራኤልን ጠባይ ስለያዘ ሳሙኤል፣ ሳኦል በመንግሥቱ የሚፈጽመውን ሁሉ አስቀድሞ ለሕዝቡ እንደ አወጀላቸው በዚህም ንጉሠ ነገሥቱ ሕዝቡን ሊያስተዳድር በት ያሰበው ዓዋጅ ይገለጥበታል፣ እንዲሁም ሳሙኤል ዳዊትን በወንድሞቹ መካከል ቅብዐ መንግሥት እንደቀባው ፤ሊቀ ካህናቱ ንጉሠ ነገሥቱን በሕዝቡ መካከል ቀብቶ ያነግሠዋል፤ ንጉሠ ነገሥቱም እንደ እግዚአብሔር ትእዛዝ ሕዝቡን እንዲመራ፣ ሥራውን እንዲሠራ በኦሪት ዘዳግም ምዕራፍ ፲፯ ከቁጥር ፲፬ እስከ ፳ ያለውን የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ካህኑ አንብቦ በእግዚአብሔር ስም ያምለዋል፤ ከዚህ በኋላ መዘምራኑ ከዳዊት መዝሙር አርባ አራተኛውን መዝሙር እየዘመሩ ሥርዐቱ ይፈጸማል ።

(ሐ) ኢትዮጵያ፣ ሃይማኖተ ወንጌልን ከተቀበለች በኋላ በአእምሮ እያደገች እንደ መሔዱዋ መጠን የክርስትና ሥርዓት ተጨምሮበታል፣ ሥርዓቱ የቀድሞውን መልኩን ሳይለቅ በወንጌል ሥርዓት ተደግፎአል፣ በኦሪት ሌዋውያን ካህናት ፈንታ፤ ወንጌላውያን ካህናት፤ በሊቀ ካህናቱ ፈንታ፤ ሊቀ ጳጳሳት፣ በቤተ መቅደስ ፈንታ ቤተ ክርስቲያን፣ በመሥዋዕተ ኦሪት ፈንታ መሥዋዕተ ወንጌል ተተክተዋል፤ ጸሎቱ፤ብሉይ ኪዳንን፣ ሐዲስ ኪዳንን ያስተባበረ፣ ምክሩ በትንቢተ ነቢያት ላይ ስብከተ ሐዋርያትን ያጣመረ ስለሆነ፣ በመዝሙረ ዳዊት ላይ ከሐዋርያ መልእክታት ከግብረ ሐዋርያትና ከወንጌል ቃላት ምክር ይሰጣሉ፣ ከሐዋርያት አስተብቁዖታት አንዳንድ ጸሎታት ይጸልያሉ፣ በዚህ ዓይነት ሥርዓቱ ሲፈጸም ኖሮአል ።

በግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሥርዓተ ንግሥ ግን፤ ሥርዓቱ ተብራርቶ ተጣርቶ ሕጋዊ መልክ ይዞ ተፈጽሟል፤ ከዚህ ቀጥሎ በሥርዓተ ንግሡ ላይ የተፈጸመውን ሁሉ ከተላለፈው ዜና እናያለን ።

ሬታና ቤተሰቡ
ቤተ መጻሕፍት

ክፍል ፱

ሥርዓተ ንግሥ

ግርማዊት ንግሥተ ነገሥታት ከረፋና የስድስቱ ወር መዋዕለ ኃዘን ከተፈጸመ በኋላ በሰባተኛው ወር የንጉሠ ነገሥቱና የእቴጌዪቱ ዘውዳቸው፣ሌላውም የንግሡ መሣሪያና ዕቃ ሁሉ በቤተ መንግሥቱ ግቢ ውስጥ ወደ ቤተ ክርስቲያን ወደ ዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት፣ ገብቶ ከያውራጃው የመጡ ።

፩ኛ ጳጳሳት ።
፪ኛ ቆሞሳት ።
፫ኛ መነኰሳት ።

ተሰብስበው ሁለት ሱባዔ ያህል የሚገባውን ጸሎት ከጸለዩበት በኋላ ለበዓለ ንግሡ ሰባት ቀን ሲቀረው፣ ከዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት ወደ መናገሻ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን ሔዱ ።

በዚሁም ቀን በጅሮንዱ ለንጉሠ ነገሥቱና ለእቴጌዪቱ የተሰናዳውን የሥርዓተ ንግሥ መሣሪያ ሁሉ ለትልልቅ ሹሞች አሲዞ ወደ መናገሻው ሥፍራ ሲሔድ የክብር ዘበኞች በፊትና በኋላ፣ በቀኝና በግራ አጅበው አብረውት ሔዱ ።

ዘውዱ ወደ መናገሻ በሔደበት ቀን፤ የዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ካህናት ያለዘቡት ።

ግሥ

እመሰ ጾምከ ወጸለይከ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት ትጸውር ባዝግና ወርቅ ውስተ ክሣድከ ፣ አክሊለ ክብር ዲበ ርእስከ ።
በጽርሐ ቅድሳቱ ለምኒልክ ዕበ ይኤምኁከ ጳጳሳት ።

ዘውዱና የንጉሡ ዕቃ ሁሉ፣ ወደ መናገሻው ሲገባ የመናገሻ (ገነተ ጽጌ) ካህናት በአለቃቸው አስተናባሪነት በቤተ ክርስቲያኑ ቅጽር ግቢ ተሰብስበው ። ንሴብሖ ለእግዚአብሔር ስቡሐ ዘተሰብሐ እያሉ ተቀበሉ ።

www.ethiopianorthodox.org

ለንጉሠ ነገሥቱ ክብር የተሰናዱ መጫሪያዎች ።

፩ኛ ሰገባው በወርቅና በአልማዝ የተጌጠ ሰይፍ ።
፪ኛ በትረ መንግሥት ።
፫ኛ ሉል ።
፬ኛ ባለ አልማዝ ቀለበት ።
፭ኛ ሁለት የወርቅ ጦሮች ።
፮ኛ ልብሰ መንግሥት ።
፯ኛ ዘውድ
፰ኛ በወርቅ የተጌጠ መጽሐፍ ቅዱስ

ለእቴጌዪቱ ክብር የተሰናዱ መጫሪያዎች ።

፩ኛ ባለ አልማዝ ቀለበት ።
፪ኛ ልብሰ መንግሥት ።
፫ኛ ዘውድ ነው ።

እነዚህም የክብር መጫሪያዎች ፥ በፊት ወደ ዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት ፤ ኋላ ወደ መናገሻ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን በገቡበት ጊዜ ፤ ሰባቱ አፈዋተ መንግሥት ተሰናድተው ቅብዕ ቅዱስ ተጨምሮና በቀርነ ቅብዑ ውስጥ ተዋሕዶ ከንጉሡ መጫሪያዎች ጋራ ቀርቦ ይጸለይበት ነበር ።

ለሱባዔው አገልግሎትም የተመረጡ ቀሳውስት ለሥርዓተ ንግሡ የቀረበውን መጫሪያ ሁሉ ከበጅሮንዱ እየተቀበሉና በመቅደሱ ውስጥ በተሰናዳለት ጠረጴዛ ላይ እየደረደሩ አስቀምጠው የተመሥጦ ጸሎት ያደርሱበት ነበር ።

እንዲሁም ከመነኰሳትና ከቀሳውስት ወገን አርባ ዘጠኝ አበው ተመርጠው ፤ ሰባት ቀን ሙሉ በሰባት በሰባት ተከፍለው ፤ በሰባት ሥፍራ ላይ ቆመው በየቀኑ አርባ ዘጠኝ ጊዜ መዝሙረ ዳዊትን ያደርሱ ነበርጡዋትና ማታም ዳዊት ፤ ውዳሴ ማርያም ከነ አንቀጸ ብርሃኑ መልክአ ማርያም ፥ መልክአ ኢየሱስ ፥ መልክአ ተክለ ሃይማኖት እየደገሙና ጸሎተ ምሕላ እያደረሱ በዘውዱና በቀርነ ቅብዑ ላይ እየቀደሱበት ሰነበቱ ።

የዘውዱ ና የንግሡ በዓል ።

የዘውዱና የንግሡ በዓል በዕለተ እሑድ እንዲከበር ጉዳዩ ቀደም ብሎ ስለተወሰነ ፤ የየአድባራቱ ካህናት ከማታው በአራት ሰዓት በመናገሻው ቤተ ክርስቲያን ተሰብስበው የማኅሌቱን ድርሰት እያደረሱ አደሩ ።

ንጉሠ ነገሥቱና እቴጌዪቱ በዋዜማው (ቅዳሜ ማታ) ከቤተ መንግሥት ተነሥተው በመሳፍንትና በመኳንንት ታጅበው ወደ መናገሻው ቤተ ክርስቲያን ሔደው ከዚህ ጊዜ ላደረሳቸው፤ ለዚህ መዓርገ መንግሥት ላበቃቸው እግዚአብሔር ፤ ምስጋና እያቀረቡ አደሩ ።

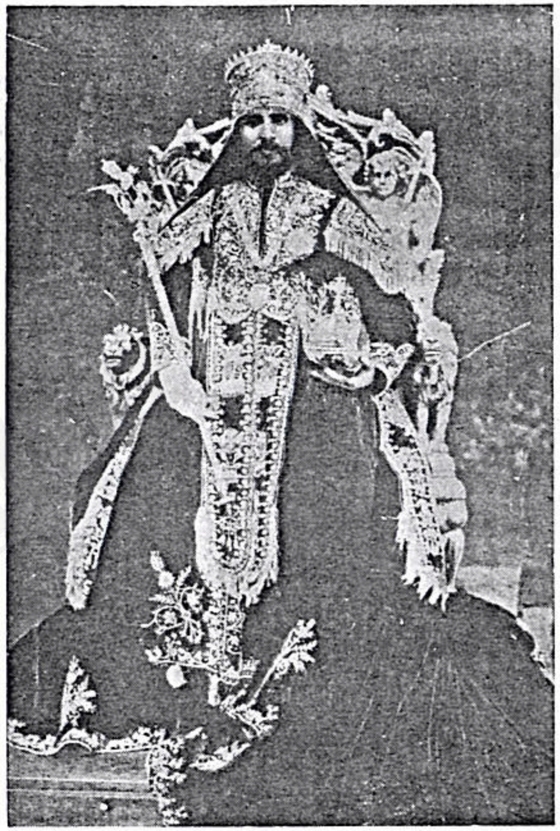

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በሥርዓተ ንግሥ

ከጧቱ ባንድ ሰዓትም ንጉሠ ነገሥቱ ለሥርዓተ ንግሡ በተሰናዳው ሥፍራ ቀርበው ጸሎተ ሕሊና ጸልየው በጨረሱ ጊዜ ፤ ከዳዊት መዝሙር መዩ ሀያ አንደኛውን ተፈሣሕኩ እስመ ይቤሉኒ ቤተ እግዚአብሔር ነሐውር የሚለውን እስከ መጨረሻው እንደ ሥርዓቱ አነበቡና በተሰናዳው የወርቅ ወንበር ላይ ተቀመጡ ፤ ከዚህ በኋላ ወደተሊቀ ጳጳሳቱ የሥርዓተ ንግሡ መጫሪያ ሁሉ ከቤተ መቅደስ እየወጣ ተደርድሮ ወደተቀመጠበት ጠረጴዛ ቀርበው ፥ ፊታቸውንም ወደ ልዑላን መሳፍንትና ወደ ክቡራን መኳንንት አዙረው ከዚህ ቀጥሎ የተጻፈውን ቃል ተናገሩ ።

www.ethiopianorthodox.org

የብፁዕነታቸው ቃል ።

እናንት የኢትዮጵያ መሳፍንትና ሚኒስትሮች ፤ መኳንንትና የጦር አለቆች ፤ ወታደሮችና ሠራዊቶች ፤ በቤተ ክህነትም ወገን ያላችሁ ሊቃውንትና አለቆች ፤ መምህራንና ቀሳውስት ሁሉ ፣ ይህ ንጉሠ ነገሥታችን ግርማዊ ኃይለ ሥላሴ ከሰሎሞንና ከንግሥተ ሳባ ከተወለደው ከቀዳማዊ ምኒልክ ጀምሮ ሲወርድ ሲዋረድ ከመጣው ከንጉሥ ሣህለ ሥላሴ ዘር መሆኑን ሁላችሁም ታውቃላችሁ ። አሁንም በእግዚአብሔር ፈቃድና ቸርነት የንጉሠ ነገሥት ዘውድ ጭኖ እንዲነግሥ ልቀባው ነውና በሥጋዊና በመንፈሳዊ ሥራው ሁሉ አገርንም በማሰልጠን ሃይማኖትንም በማጽናት በዘመኑም ኢትዮጵያ በዕውቀትና በትምህርት በጥበብም ከፍ ከፍ እንድትል በመትጋቱ ፤ የኢትዮጵያንም ሰንደቅ ዓላማ ከወሰን እስከ ወሰን እንዲዘረጋ በማድረጉ ፤ ይህንም በመሰለው በመልካሙ ሥራው ሁሉ ፤ እንድትገዙለትና እንድትረዱት አደራ እላችኋለሁ ።

የብፁዕነታቸው ንግግር ከተፈጸመ በኋላም ፤ ሕዝቡ ለንጉሠ ነገሥታችን እግዚአብሔር እንደ ቃልዎ ያድርግላቸው (አሜን) አሉ። ቀጥሎም ሊቀ ጳጳሳቱ ፊታቸውን ወደ ንጉሠ ነገሥቱ አዙረው እጃቸውን በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ ጭነው ከዚህ የሚከተለውን ጥያቄ አቀረቡ ።

የሊቀ ጳጳሳቱ ጥያቄ ።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ሆይ ! እንደ ነገሥታት ደንብ ሲነግሡ ሊደረግ የሚገባውን መሐላ ይፈቅዳሉን ።

የንጉሠ ነገሥቱ መልስ ።

አዎን እፈቅዳለሁ ።

የሊቀ ጳጳሳቱ ሁለተኛ ጥያቄ ።

ከቅዱሳን ነገሥታት (ከአብርሀ አጽብሐ) ጀምሮ በኢትዮጵያ ጸንቶ የኖረውን የእስክንድርያ (የኦርቶዶክሳዊት) ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የወሰነችውን ሕግና ሥርዓት ባለማፍረስ ለመጠበቅ ይምሉ ዘንድ ይፈቅዳሉን ።

የንጉሠ ነገሥቱ ሁለተኛ መልስ ።

የእስክንድርያን የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይማኖት እስከ አሁን አምኜበት የምኖር ነውና ወደ ፊትም በእግዚአብሔር ርዳታ ጠብቄ እንድኖር ለመማል ፈቃዴ ነው ።

የሊቀ ጳጳሳቱ ሦስተኛ ጥያቄ

በንጉሠ ነገሥቱ መንግሥት በኢትዮጵያ ያለውን ሕዝብ በሥልጣንዎና በኀይልዎ በሚሠሩት ሥራ ሁሉ በርኅራኄና ፣ በትዕግሥት እንደ ሕጉ ለጥቅሙ እያሰቡ ይጠብቁታልን

www.ethiopianorthodox.org

የንጉሠ ነገሥቱ ሦስተኛ መልስ ።

እነዚህ ቃሎች የበጎ ሥራ መሪዎች መሆናቸውን ዐውቃለሁና በሚቻለኝ ሁሉ ለመጠበቅ አዎን ፈቃዴ ነው ።

የሊቀ ጳጳሳቱ አራተኛ ጥያቄ ።

ግርማዊነትዎ ፈቅዶ በምክር ቤት አስመክሮ የሚያቆመውን ሕግ ጠብቆ ለመኖር ይፈቅዳሉን ፤ የኢትዮጵያን ግዛቱንም ፤ ሕዝቡንም ሁሉ እንደሚቆመው ሕግና እንደምክር ቤቱም ሥርዓት አድርገው ይጠብቁታልን ፤

የንጉሠ ነገሥቱ አራተኛ መልስ ።

ሕግ ለሰው አኗኗር መሠረት መሆኑን አውቃለሁና የምክር ቤቱንም ሕግ አክብሬ እጠብቃለሁ ፤ በሚቻለኝም ሁሉ እንዲፈጸም አደርጋለሁ ።

የሊቀ ጳጳሳቱ አምስተኛ ጥያቄ ።

በኢትዮጵያ ሥጋዊና መንፈሳዊ ትምህርት የሚስፋበት ፤ ወንጌል የሚሰበክበት ፤ የትምህርት ቤት እንዲቆም በቸርነትዎና በሥልጣንዎ ይረዳሉን ፤

የንጉሠ ነገሥቱ አምስተኛ መልስ ።

ትምህርት ለቤተ መንግሥትና ለቤተ ክርስቲያን ትልቅ ጥቅም መሆኑን አውቃለሁና በሚቻለኝ ሁሉ ለመርዳት ፈቃዴ ነው፤ አሁንም የተናገርኩትን ሁሉ በእግዚአብሔር ረዳትነት ለመፈጸም ምያለሁ ብለው በወንጌል ምለው ወዲያውም ከዚህ በላይ የተነገረው ቃል በተጻፈበት መዝገብ ፈርመው ተቀመጡ ።

ስለ ሥርዓተ ንግሡ የተደረሰው ጸሎት ።

ሊቀ ጳጳሳቱ ከዳዊት መዝሙር ሰባ ሁለተኛውን (እግዚኦ ኵነኔከ ሀቦ ለንጉሥ የሚለውን) ወይሰግዱ ሎቱ ኵሎሙ ነገሥተ ምድር እስከ ሚለው ጸልየው ከተቀመጡ በኋላ ፤ ለዚሁ ሥራ የተመረጡ ቀሳውስትና ዲያቆናት መስቀልና ማዕጠንት ይዘው የሥርዓተ ንግሡ መሣሪያ ሁሉ ተደርድሮ ወደ ተቀመጠበት ጠረጴዛ ቀርበው ቆሙ ። ወዲያው ጸሎተ አኰቴት ተጀመረ፤ዲያቆኑ ተንሥኡ ለጸሎት በማለት ጸሎቱን ከፈተ፤ቄሱም ሰላም ለኵልክሙ እለና ነአኵቶ ለገባሬ ሠናያት የሚለውን ጸሎት ጸለየ ፤ ሁለተኛው ዲያቆን ተንሥኡ ለጸሎት ሲል ፤ ሁለተኛው ቄስ፤ በእንተ እለ ያበውኡ መባአ፤ ለቤተ ክርስቲያን መባ ስለሚያገቡ ሰዎችየሚገባውን ጸለየ በዚህ ጊዜ በጅሮንዱ በንጉሠ ነገሥቱ ስም ዐሥር ወቄት ወርቅ መባዕ አምጥቶ በቤተ ክርስቲያኑ ጠረጴዛ ላይ አስቀመጠ ። በእንተ ቅድሳትና ንስግድ ከተባለ በኋላ የመልእክቱ ምንባብ ቀጥሎ ከጳውሎስ መልእክት ሮሜ ፲፫፣ ፩—፰። ከጴጥሮስ መልእክት ፩ኛ ም ፪ ፲፫—፲፰። ቀጥሎም ጸሎተ ኪዳን ደረሰና ሊቀ ጳጳሳቱ ... የላስታ መምህር ልብሰ መንግሥቱን ከጠረጴዛው ላይ አንሥቶ ለሊቀ ጳጳሱ ሰጠ ። ሊቀ ... ለኢትዮጵያ ሰሜን ጳጳስ ሰጠ ። የሰሜኑ ጳጳሳቱም ከባረኩት በኋላ መምህሩ ተቀብሎ

ጳጳስም ከዳዊት መዝሙር፤ መዝሙር ፳ትን በሙሉ ከጸለዩበትና ከባረኩት በኋላ መልሰው ለላስታው መምህር ሰኩ ። መምህሩም እንደገና ከሊቀ ጳጳሳቱ አስባርኮ ለጳጳሱ ሰጣቸው ጳጳሱም ንጉሠ ነገሥቱን አለበሱ ።ከዚህ ቀጥሎ ከመዘምራኑ ዐሥር ድምፀ መልካሞች ተመርጠው ፊታቸውን ወደ ንጉሠ ነገሥቱ መለሱና በአርባዕት ዜማ ኈሥዐ ልብየ ቃለ ሠናየ እያሉና እየተቀባበሉ አዜሙ ቅንት ሰይፈከ ኃያል ውስተ ኀቌከ በሥንከ ወበላህይከ ወደሚለው በደረሱ ጊዜምዝም አሉ ። ወዲያው የተድባበ ማርያም መምህር ሰይፉን ከጠረጴዛው ላይ አንሥቶ ከሊቀ ጳጳሳቱ አስባርኮ ለደቡበ ኢትዮጵያ ጳጳስ ሰጡ ።

የደቡበ ኢትዮጵያ ጳጳስ ጸሎት ።

አቤቱ አምላክ ሆይ ፤ ጸሎታችንን ትሰማ ዘንድ እንለምንሃለን ፤ አገልጋይኽን ንጉሠ ነገሥት ኃይለ ሥላሴን በሥራው ሁሉ ምራው ደግፈው። በዚህም አሁን በሚታጠቀው ሰይፍ እንደ እግዚአብሔር አገልጋይ ሆኖ ክፉ አድራጎችን እንዲበቀልበትና እንዲቀጣበት ፤ ለመልካም አድራጎችም እንዲመክትበት እንዲያጽናናበት አድርገው ፤ በአምላካችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም አሜን፤ ብለው ከጸለዩበትና ከባረኩት በኋላ መልሰው ለተድባበ ማርያም መምህር ሰጡት መምህሩ እንደገና ወስዶ ከሊቀ ጳጳሱ አስባርኮ ለጳጳሱ ሰጠ ጳጳሱም የመከዱን ጫፍ ለንጉሠ ነገሥቱ አሲዘው ከዚህ ቀጥሎ ያለውን ቃል ተናገሩ ።

በዚህ ሰይፍ እውነተኛ ፍርድ ፍረድበት ፤ የእግዚአብሔርን አርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን ጠብቅበት ፤ ልጆቻቸውና ባሎቻቸው የሞቱባቸውን ባልቴቶች ፤ አባትና እናታቸው የሞቱባቸውን ሕፃናቶች ርዳበት ፤ የተበላሸውን አድስበት ፤ የታደሰውን አጽናበት ።

ዐመፀኞችን ቅጣበት ፤ ፈቃደኞችን ሹምበት ፤ በዘመንህም ሁሉ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን አገልግልበት ። እንደዚሁም ብታደርግ በሚመጣው በዘለዓለም ሕይወት መንግሥት ከርሱ ጋር ትነግሣለህ አሏቸው ።

ንጉሠ ነገሥቱም ይህን የተናገሩትን ለመፈጸም ያብቃኝ እያሉ ተቀብለው በቀኝ ወገባቸው በኩል ታጠቁ ። ከዚህም ቀጥለው መዘምራኑ አርትዕ ተሠራሕ ወንገሥ ብለው አሕፃከ ስሁል ኃያል ከሚለው ሲደርሱ ዝም አሉ ። በዚህም ጊዜ የደብረ ወገግ (አሰቦት) መምህር ጦሮቹን ከጠረጴዛ ላይ አንሥቶ ከሊቀ ጳጳሳቱ አስባርኮ ለኢትዮጵያ ምሥራቅ ጳጳስ ሰጠ ፤ ጳጳሱም ንሣእ ወልታ ወኲናተ ወተንሥእ ለረዲኦቱ በላ ለነፍሱ ረዳኢኪ፣አነ፣በበአቱ ወበፀአቱ ከመ ብንተ ዓይን ዕቀቦ ለንጉሥነ ኃይለ ሥላሴ ብለው ከጸለዩበትና ከባረኩት በኋላ መልሰው ለደብረ ወገግ መምህር ሰጡት ፤ መምህሩም እንደገና ወስዶ ለሊቀ ጳጳሱ አስባርኮ ለጳጳሱ ሰጠ ፤ ጳጳሱም ጦሮቹን ሲሰጡአቸው ንጉሠ ነገሥቱ ከዳዊት መዝሙር ፵፫ ኛውን እግዚአ ሰማዕነ በእዘኒነ የሚለውን ዘእንበለ የማንከ ወመዝራዕትከ ወብርሃነ ገጽከ እስከሚለው ደግመው ጦሮቹን ተቀበሉ።የንጉሠ ነገሥቱም ጋሻ ዣግሬ ሁለቱን ጦሮች ከንጉሠ ነገሥቱ ተቀብሎ ያዘ ።

ከዚህ በኋላ ፤ መዘምራኑ አሕዛብ ይወድቁ ታሕቴከ ብለው መንበርከ እግዚኦ ለዓለመ ዓለም በትረ ጽድቅ ወበትረ መንግሥትከ ከሚለው ሲደርሱ ፣ ዝም አሉ ። የሐይቁ መምህር በትረ መንግሥቱን ከጠረጴዛው ላይ አንሥቶ ከሊቀ ጳጳሱ አስባርኮ ለጳጳሱ

ሰጣቸው፤ጳጳሱም በእጃቸው ይዘው ከዳዊት መዝሙር ፻፱ኛውን ይቤሎ እግዚእ ለእግዚእየ ንበር በየማንየ የሚለውን በትረ ኃይል ይፌኑ ለከ እግዚአብሔር እምጽዮን ወትኴንን በማዕከለ ጸላእትከ እስከሚለው ከጸለዩ በትና ከባረኩት በኋላ መልሰው ለሐይቁ መምህር ሰጡት ። መምህሩም እንደገና ከሊቀ ጳጳሱ አስባርኮ ለጳጳሱ ሰጣቸው ። ጳጳሱም በትረ መንግሥቱን ለንጉሠ ነገሥቱ በቀኝ እጃቸው አሲያዝዋቸው። ከዚህም ቀጥሎ የመርጡለ ማርያም መምህር ሉሉን ከጠረጴዛው ላይ አንሥቶ ከሊቀ ጳጳሱ አስባርኮ ለኢትዮጵያ ምዕራብ ጳጳስ ሰጣቸው ። ጳጳሱም ጸሎተ ምናሴን መሐሪ ርኁቀ መዓት ወብዙኃ ሣህል እስከሚለው ድረስ ከጸለዩበት ና ከባረኩት በኋላ መልሰው ለመርጡለ ማርያም መምህር ሰጡት ፤ መምህሩም ከሊቀ ጳጳሱ አስባርኮ ለምዕራብ ጳጳስ ሰጣቸው ። የምዕራብ ጳጳስም ወስደው ለንጉሠ ነገሥቱ ሰማይና ምድሩን በእጁ የያዘ አምላክ ይህን ሉል ይባርክልዎ ብለው ሰጡአቸው ።ንጉሠ ነገሥቱም ሉሉን በግራ እጃቸው ተቀብለው ያዙ

ከዚህም ቀጥሎ የጣና ቂርቆስ መምህር ሕልቀተ ወርቁን ከጠረጴዛውላይ አንሥቶ ከሊቀ ጳጳሱ አስባርኮ ለኢትዮጵያ አዜብ ጳጳስ ሰጣቸው ፤ ጳጳሱም ከጸለዩበትና ከባረኩት በኋላ መልሰው ለጣና ቂርቆስ መምህር ሰጡት፤ መምህሩም እንደገና ወስዶ ከሊቀ ጳጳሱ አስባርኮ ለጳጳሱ ሰጣቸው፤ጳጳሱም ለንጉሥነት ክብር ለሃይማኖት ምልክት የሚሆን ይህን ቀለበት ይቀበሉ ብለው በቀኝ እጃቸው በአራተኛው ጣታቸው አደረጉላቸው ።

ከዚህም ቀጥለው መዘምራኑ አፍቀርከ ጽድቀ ወዓመፃ ጸላእከ ብለው ከርቤ ወቀንዓት ወሰሊሆት እምነ አልባሲከ ከሚለው ሲደርሱ ዝም አሉ ።

በዚያም ጊዜ የደብረ ሊባኖሱ ጸባቴ ቀርነ ቅብዑን ከጠረጴዛው ላይ አንሥቶ ከሊቀ ጳጳሱ አስባርኮ ለኢትዮጵያ ደቡብ ጳጳስ ሰጠ ። ጳጳሱም ቀርነ ቅብዑን በእጃቸው እንደ ያዙ ለሊቀ ጳጳሱ አቅርበው ሊቀ ጳጳሱም ከዚህ ቀጥሎ ያለውን ጸሎት ጸለዩ ።

ቅዱስ አምላክ ሆይ ፤ ከተቀደሰው መንበረ መንግሥትህ ፤ ከማይወሰነውም ሥልጣንህ ፤ ከዘለዓለሙ ጌትነትህ የሚያጽናናውን መንፈስ ቅዱስ (ጰራቅሊጦስን) በዚህ ቅብዐ መንግሥት ላይ ላክ፤ የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት በዚህ በተቀደሰው ቅብዐ መንግሥት ተቀብቶ የከበረና የተቀደሰ ይሆን ዘንድ፤ በጽድቅህ ም ብርሃን መጐናጸፊያ ተጐናጽፎ የሚቃወሙትን የመንግሥቱን ጠላቶች ያሸንፍ ዘንድ ክንዱን አበርታው ።

አንተንም ደስ በሚያሰኙህ በቅዱሳን ነገሥታት መካከል እንደ ሰማይ ከኮብ ያበራ ዘንድ ጸጋህን ስጠው ።

ቅዱስ አምላክ ሆይ ፤ የብሉይ ነገሥታት ፤ ካህናት ፣ ነቢያትም ሕዝብህን እስራኤልን እንዲገዙና እንዲያስተምሩ በተቀደሰ ቅብዓት እንደ ቀባሃቸው ፣ አሁንም በዚያው ልማድ አንተ የመረጥኸውን አገልጋይህን ኃይለ ሥላሴን ባርከው ቀድሰው ።

ለእኛም በሰጠኸን ፣ ሥልጣን ቅብዓ መንግሥቱን ተቀብቶ የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት ይሆን ዘንድ ፣ ኃይልን ስጠው ፣ በመንፈስህም አበርታው ፣ የጥበብና የማስተዋል ፣ የምክርና የኃይል ፤ የዕውቀትና እግዚአብሔርን የመፍራት መንፈስ አሳድርበት ፣ ካሁን ጀምሮ ለዘላለም ፣ አሜን ፣ ብሎ ሲጨርስ ለሊቀ ጳጳሱ አቀረቡላቸው ።—

www.ethiopianorthodox.org

ከዚህ በኋላ ፣ ሊቀ ጳጳሱ ከቅብዓ መንግሥቱ በአውራ ጣታቸው እየጠቀሱ ፣ ሳሙኤል ዳዊትን ፣ ሳዶቅና፣ ታንና፣ ሰሎሞንን እንደ ቀቡ ፣ እኔም በዚህ በተቀደሰውና ፣ በተባረከው ፣ ቅብዓ መንግሥት እቀባዎታለሁ ፤ ብለው የንጉሡን ራስ ቀቡ ፣ ቀጥሎም በአንተ ንጉሥ የሚለውን መስተበቁዕ ፣ ደግመው ወተናገር ጽድቀ በውስተ ልቡ ከሚለው ሲደርሱ ደረታቸውንና ልባቸውን ቀቧቸው ።—
ከዚህም ቀጥለው መዘምራኑ እምክቡዳነ አቅርንት ዘእምኔሆሙ አስተፌስሐከ ብለው ዝም አሉ ።

በዚህም ጊዜ ከአክሱም ማኅበር ቁምስና ያለው ዘውዱን ከጠረጴዛ ላይ አንሥቶ ለሊቀ ጳጳሱ አቀረበ።—

ሊቀ ጳጳሱም ከዳዊት መዝሙር ፳ኛውን እግዚኦ በኃይልከ ይትፌሣሕ ንጉሥ የሚለውን እስከ መጨረሻው አንብበው ከዚህ ቀጥሎ ያለውን ጸሎት ጸለዩ ።—
አቤቱ የታመንህ አምላካችን ሆይ ይህን ዘውድ ትባርክ ዘንድ እንለምንሃለን፤ ይህንንም አገልጋይህን ፣ ንጉሣችንን ኃይለ ሥላሴን ዘውዱን ለመቀበል የበቃና የተዘጋጀ እንዲሆን ቀድሰው ፣ ይህንንም ከጥሩ ወርቅ የተሠራውን ዘውድ እንደ ጫንህለት በቸርነትህ ብዛት የበጎነት ዘውድ በልቡ ጫንለት ፣ በዘለዓለሙ ንጉሣችን ፣ በኢየሱስ ክርስቶስ፤ስም አሜን ፣

ከዚህም በኋላ ወደ ንጉሡ ቀርበው እግዚአብሔር ይህን ዘውድ የጽድቅና የምስጋና ዘውድ ያድርግልዎ ፣ በዚህም በእኛ ቡራኬ የቀና ሃይማኖትና መልካም ምግባር ይዘው የዘለዓለም መንግሥቱን ዘውድ ለማግኘት ያብቃዎ አሜን እያሉ ዘውዱን ጫኑላቸው ።—

ንጉሡም ቅብዐ መንግሥት ተቀብተው ዘውድ ከጫኑ በኋላ ፣ እንደቆሙ ከዳዊት መዝሙር ንዑስ አነ እምአኃውየ የሚለውን፣ ወቀብዓኒ ቅብዐ ቅዱስ እስከሚለው ፣ በታላቅ ድምፅ አንብበው ተቀመጡ ።—

ከዚህ በኋላ ሊቀ ጳጳሱና ጳጳሳቱ ወደ ንጉሠ ነገሥቱ ቀርበው ሊቀ ጳጳሱ እንዲህ ብለው ተናገሩ ፣

ግርማዊ ኃይለ ሥላሴ ሆይ ።—

ዛሬ በፊትዎ የታመንሁና እውነተኛ እሆናለሁ ፣ ሃይማኖትና እውነትም ይመሰክሩልኛል ፣ ከኔም ጋራ ያሉት ጳጳሳትና ሥልጣንም የሰጠኋቸው ቀሳውስትና ዲያቆናት እንደ ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን ሕግና ሥርዓት ለመንግሥትዎ ፣ እንዲታዘዙና ቤተ ክርስቲያንንም እንዲጠብቁ አደርጋለሁ ፣ ለዚህም ሁሉ የእግዚአብሔር ኃይል በክንድዎ ላይ ሆኖ ይርዳዎ ፣ ብለው የንጉሠ ነገሥቱን ቀኝ ትከሻቸውን ሳሙ ።—

የቀሩትም ጳጳሳት መስቀል አሳልመው እግዝእትነ ማርያም በረድኤት አትለይዎ እያሉ እጅ ነሥተው ተቀመጡ ።—

ከዚህም ቀጥሎ አልጋ ወራሹ የራስ ወርቁን / አክሊሉን / አውልቀው ወደ ንጉሠ ነገሥቱ ቀርበው በጉልበታቸው፣ተንበረከኩ፣ ወዲያው ሊቀ ጳጳሱ ቀርበው፣ ለአልጋ ወራሹ ለቃል ኪዳኑ መሠረት የሆነውን ሙካሳ ካቀረቡላቸው በኋላ፣ንጉሠ ነገሥቱ እግዚአብሔር የኃይሉና የሥልጣኑ፣ የዙፋኑና የዘውዱ ተቀባይ ያድርግህ ብለው በትረ መንግሥቱን የያዙበትን ቀኝ እጃቸውን ለአልጋ ወራሹ ዘረጉላቸው ።—

አልጋ ወራሹም አሜን እግዚአብሔር እንደ ቃልዎ ያድርግልኝ ብለው ቀኝ እጃቸውን ስመው አክሊሉን አድርገው ወደ መቀመጫቸው ተመለሱ ።—
ከዚህም ቀጥሎ መሳፍንቱ ሁሉ የራስ ወርቃቸውን አውልቀው በየሥፍራቸው ሆነው እጅ ነሡ ፣ ሚኒስትሮችና መኳንንቶችም ሌላውም በንግሡ ሥፍራ የተቀመጠው ሁሉ እየተነሣና እየቆመ ሺህ ዓመት ያንግሥዎ እያለ እጅ ነሣ ። ሕዝቡም ሁሉ አጨበጨቡ
ወዲያው የኢትዮጵያ ሕዝብ መዝሙር ተመረ። ቀጥሎም መቶ አንድ ጊዜ መድፍ ተተኰሰ።—

የእቴጌዪቱ አነጋገሥ

ክፍል ፲ ።

የንጉሠ ነገሥቱ ሥርዓተ ንግሥ ከተፈጸመ በኋላ ፣ መዘምራኑ አዋልደ ንግሥት ለክብርከ ፤ ወትቀውም ንግሥት በየማንከ ብለው በአልባሰ ወርቅ ዑጽፍት ወሁብርት ከሚለው ሲደርሱ ዝም አሉ ።—

በዚያም ጊዜ እቴጌዪቱ ከቆሙበት ሥፍራ ልብሰ መንግሥታቸውን እንደ ለበሱ ተነሥተው በስተኋላና በስተፊት በብዙ ወይዛዝር ታጅበው መጥተው በንጉሡ ቀኝ በተዘረጋላቸው የወርቅ ወንበር ተቀመጡ ።—

ከነዚህም የመንግሥት ዘር የሆኑት ወይዛዝር አክሊላቸውን ሳያደርጉ ፣ የማዕርግ ልብሳቸውን ብቻ እንደ ለበሱ በእቴጌ ኋላ ቆመው ቆዩ ።—

ከዚህም በኋላ ፣ መዘምራኑ ስምዒ ወለትየ ወርእዩ ብለው እስመ ፈተወ ንጉሥ ስነኪ. እስመ ውእቱ እግዚእኪ ከሚለው ሲደርሱ ፣ ዝም አሉ ።

በዚያም ጊዜ ፤ የኢትዮጵያ ደቡብ ጳጳስ ባለ አልማዝ ቀለበት ከጠረጴዛው ላይ አንሥተው የሃይማኖት ምልክት የሚሆን ይህን ቀለበት ይቀበሉ ። በዚህም ቀለበት ምልክትነት ሥልጣን ሁሉ ገንዘቡ የሚሆን እግዚአብሔር ክብርዎን ያብዛልዎ ፣ ሁል ጊዜም ፍጹም እንዲሆኑ ፈሪሃ እግዚአብሔርን በልብዎ ያሳድርብዎ ። ሁል ጊዜም እሱን ደስ የሚያሰኝ ሥራ ለመሥራት ያብቃዎ እያሉ በቀኝ እጃቸው ባራተኛዋ ጣታቸው አደረጉላቸው።—

ከዚህም ቀጥሎ ሁለት ቆሞሳት የእቴጌዪቱን ዘውድ ከነጠረጴዛው አንሥተው ወደ ንጉሠ ነገሥቱ ፊት አቀረቡ በዚህም ጊዜ ሊቀ ጳጳሱ ወደ ንጉሠ ነገሥቱ ቀርበው ቆሙ ንጉሠ ነገሥቱም ዘውዱን ከጠረጴዛው ላይ አንሥተው እኔ ከእግዚአብሔር ዘንድ የተፈቀደልኝን ዘውድ ከርስዎ እጅ እንደ ተቀበልሁ ፣ እቴጌዪቱም ይህን ዘውድ ከኔ ተቀብላ የክብሬ ተካፋይ እንድትሆን እውነተኛ ፈቃዴ ነውና ዘውዱን እርስዎ እንዲጭኑላት ብፁዕነትዎን እለምናለሁ አሏቸው ። ሊቀ ጳጳሱም ዘውዱን ከንጉሠ ነገሥቱ እጅ ተቀብለው ይዘው ከዚህ ቀጥሎ ያለውን ጸሎት ጸለዩ ።—
አቤቱ አምላካችን ሆይ ፣ በአገልጋይህ በእቴጌ መነን ላይ ይህን የደስታና የክብር ዘውድ አኑር ። ይኸውም የቸርነትና የርኅራኄ ፣ የዕውቀትና የጥበብ ዘውድ ይሁንላቸው፤

www.ethiopianorthodox.org

አቤቱ ቅዱስ አብ ሆይ ፣ የክብር ፣ የምስጋናም ዘውድ አድርግላቸው አሜን ።— ጸሎቱንም ሲጨርሱ ይህን የደስታና የክብር ዘውድ ይቀበሉ ፣ ይህን የወርቅ ዘውድ እንደጫኑ ፣ እግዚአብሔር በልብዎ እርሱን የሚፈሩበት ፣ ንጉሠ ነገሥቱን የሚያከብሩ በት ዘውድ ይጫንልዎ ብለው ዘውዱን ጫኑላቸው ።—

እቴጌዪቱም ዘውዱን ከጫኑ በኋላ ፣ ወደ ንጉሠ ነገሥቱ ቀርበው ባንገት እጅ ነሥ ተው በወርቅ ወንበራቸው ላይ ተቀመጡ ፣ ከዚህ በኋላ በዚያው ሥፍራ የተሰበሰቡት ሕዝብ ሁሉ ይበጅ ያድርግ እያሉ በየቆሙበት ሆነው እጅ ነሡ ።—

ሴቶች ወይዛዝርም እልል አሉ ። ካህናቱም አክሊለ ተቀጸላ ታንሶሱ የሚለውን ወርበው በከበሮና በጸናጽል ደስታቸውን ገለጹ ።

ከዚህ ቀጥለው መዘምራኑ ወይሰግዳ ሎቱ አዋልደ ጢሮስ በአምኃ ብለው ወያ በውእዎን ውስተ ጽርሐ ንጉሥ ከሚለው ሲደርሱ ዝም አሉ ።—

በዚያም ጊዜ የመንግሥት ዘር የሆኑ አራት ወይዛዝር ለእቴጌዪቱ በአንገት እጅ ከነሡ በኋላ ፣ አክሊላቸውን እያደረጉ በእቴጌዪቱ ኋላ በተዘጋጀላቸው ወንበር ተቀመጡ

ከዚህ በኋላ አሥሉስ ቅዱስ መሐረነ ተብሎ ዲያቆኑ እስመ በጸሕኮ በበረከት ሠናይ ወአንበርከ አክሊለ ዲበ ርእሱ ዘእምዕንቍ ክቡር ፣

ሐይወ ሰአለከ ወሀብኮ ብሎ ሰበከ ።

ቀጥሎም የኢትዮጵያ ደቡብ ጳጳስ ፣ ከዚህ ቀጥሎ ያለውን ወንጌል አነበቡ ።

ወንጌል ዘማቴዎስ ፤ ወእምዝ ሖሩ ፈሪሳውያን ወተማከሩ ከመ ያስሕትዎ በቃሉ ወፈነዉ ኀቤሁ አርዳኢሆሙ ምስለ ሰብአ ሄሮድስ ወይቤልዎ ሊቅ ነአምር ከመ ራትዕ አንተ ወበጽድቅ ትሜህር ፍኖተ እግዚአብሔር ወኢተሐሰብ መነሂ ወኢታደሉ ለገጸ ሰብእ ንግረነከ እንከ ዘይረትዕ ይከውንሁ ውሂበ ጸባሕተ ዲናር ለንጉሥ ወሚመ ኢይ ከውንኑ ወአእመሮሙ እግዚእ ኢየሱስ እከዮሙ ወይቤሎሙ ምንተ ታሜክሩኒ መደል ዋን አርእዩኒ አላ ደዲናሩ ወአምጽኡ ሎቱ ዲናረ ወይቤሎሙ እግዚእ ኢየሱስ ዘመኑ ዝንቱ መልክኡ ወጽሕፈቱ ወይቤልዎ ዘነጋሢ ወይቤሎሙ ሀቡ ዘነጋሢ ለነጋሢ ወዘእግዚአብሔር ለእግዚአብሔር ፣

ወሰሚያሙ አንከሩ ወኀደግዎ ወሖሩ ። ማቴ ፳፪፥ ቁ ፲፭—፳፪ ።

የወንጌሉንም ቃል የኢትዮጵያ ምዕራብ ጳጳስ ባጭሩ አድርገው በአማርኛ ተረጎሙ ከዚህም በኋላ ሊቀ ጳጳሱ ፣ የፓትሪያርኩን የአቡነ ዮሐንስን የቡራኬ ቃል ባረብኛ ከተናገሩ በኋላ አስተርጓሚው ቀጥሎ እንደተጻፈው በአማርኛ አነበበ ።—

መልእክተ በረከት

በስም ፲፱ኛ በቅዱስ ማርቆስ ወንበር ለተቀመጡት ፩፻፲፫ኛ ፓፓና ፓትሪያርክ ዮሐንስ።

እምቅድመ ዓለም በጌትነቱ ፣ በአምላክነቱ ብቻውን የሆነ ፤ በአካል ሦስት የሆነ፤ የውነተኛ አምላክ የአብ ፣ የወልድ ፤ የመንፈስ ቅዱስ የሥሉስ ቅዱስ በረከት ምሉዕነ ትና የእግዚአብሔር ረድኤት በላዩኛይቱ ጽዮን ለንጹሐን ሐዋርያት የተሰጠ ሰላሙ ይህ ሁሉ በፍጹም እግዚአብሔርን በሚፈሩ ልዕልናና ክብራቸው ከፍ ከፍ ባለ በእግ ዚአብሔር ወዳጅ በንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ላይ ይደሩ ።—

የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት የኢትዮጵያን መንግሥት ዘውድ ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ የጫኑ የእውነተኛዪቱን እምነት አደራ ጠባቂ የኦርቶዶክሳውያንን ቤተ ክር ስቲያን ክብር በመጠበቅ የቆሙ ፣ ልዑል እግዚአብሔር የግርማዊነታቸውን ሰውነት በአምላክነቱ አጥር ውስጥ ይጠብቅ ። የሰማይም መላእክት መልካም ሰውነታቸውን ዙሪያውን ከበው ይጠብቁ ፣ በኀነትና ፈሪሃ እግዚአብሔር ፍርድ ማስተካከል እምነት በመንግሥታቸው ና በሀገራቸው የተዘረጋ ይሁን ። ልዑል እግዚአብሔር የተባረኩትን ግርማዊት መነንን በቀኝ እጁ ይጠብቅ ። የተከበሩትን ሀብታሞቹን ልጆቻቸውን ይጠ ብቅ ። በአባታቸው ጥላ ውስጥ ክብርን ፣ ሀብትን ይጨምርላቸው ። ሁለተኛውንም ደስ የሚያሰኘውን ረዥሙን የጤና ዕድሜ ይስጣቸው ፤ ራሶችና ሚኒስትሮችን የመንግሥ ቱን ሹማምንቶች በታመነው ግርማዊነታቸው ጥላ ሥር ዕድሜያቸውን አቆይቶት ደስ ታና ጤና ፣ ሰላምና ክብር ይስጣቸው ። የመንፈስ ቅዱስ በረከት የኢትዮጵያን መንግሥት በመላ ያደረሰ ይሁን ። በግርማዊ ሰውነታቸው ዕድሜ ከመርዘም ጋራ ፣ ኢትዮጵያንም ስጦታዋንና ክብሯን ለዘለዓለም ያቆያት ። በቅድስት ንጽሕት እመቤታችን በድንግል ማርያም አማላጅነት በእስክንድርያ ሐዋርያ በቅዱስ ማርቆስ ፣ በብፁዓን ሐዋርያቶች በንጹሓን ቅዱሳኖች ፣ በባለአክሊሎች ሰማዕታቶች ፣ በእውነተኛዎች ጻድቃኖች አማላ ጅነት አሜን ።—

ንጉሠ ነገሥት ሆይ

የእግዚአብሔር ጸጋ ለርስዎ ይሁን ።

የጌታችን የአምላካችን የኢየሱስ ክርስቶስ የአባታችን የእግዚአብሔር አብ ሰላም ለርስዎ ይሁን ። እኔም በየጊዜው ሁሉ እግዚአብሔርን አመሰግናለሁ፤ በኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት አልጋ ላይ የማውጣትን ጸጋ እግዚአብሔር ስለሰጠዎ ልባችንንም ደስታ የመ ላው ይባቤ የከበበው ነገር ይህ ነው ። እኛንም ወንድሞቻችንንም ጳጳሳትን ፣ ኤጲስ ቆጶ ሳትን ፣ የቤተ ክስርቲያናትንም ሰዎች ማኅበሩን የግብፃውያንንም ኦርቶዶክሳውያን ሕዝብ በምድረ ግብፅ እጅግ ደስ አለን ።—

ስለዚህ እኛም ደግሞ ይኸንን ዋና ታላቅ ከፍ ማለትን ከሰማን ቀን ጀምሮ ስለና ንተ እንጸልያለን ፣ እንለምናለንም ።

ከመንፈስ ቅዱስም ዕውቀትን ፣ ጥበብን አእምሮን ሁሉ በፈቃዱ እንዲመላችሁ ፣ ለእግዚአብሔር እንደሚገባው በሚወደው ሁሉ አካሔድ እንድትሔዱ በጎ ሥራችሁ ሁሉ ያፈራ ሆኖ ፣ የእግዚአብሔር ዕውቀት አድሮባችሁ ሁሉን የሚችል አምላክ ጸጋውን ከሱ ዘንድ እንዲሰጣችሁ ፤ የተቀደሰውን ስሙን ታመሰግኑ ዘንድ ፤ እኔም በሥጋ ከናንተ የራቅሁ ብሆን እንኳ በመንፈስ ከናንተ ጋራ ነኝ ። ደስ እያለኝ ያካሔዳችሁን መልካም ነት በኢየሱስ ክርስቶስ የእምነታችሁን ጽናት እመለከታለሁ።በዳዊት በነቢዩ የተነገረው የእግዚአብሔር እጅ ፣ በንጉሥ ልብ ላይ ነው ፣ እንዳለው ልባችሁን የገዛት ይሁን ። ዋና የሆነች መንግሥታችሁን የምታዘጋጁበትን ጥበቡንና በረከቱን እግዚአብሔር ሰላሙን ያሳድርባችሁ።—

እኔም ደግሞ ለግብፃውያን ኦርቶዶክሳውያን ቤተ ክርስቲያን ፍቅራችሁ ለዘለዓ ለሙ እየጨመረና እየበረታ መሔዱን በውነት አውቃለሁ ። ደግሞም ወደፊት በመጨ

www.ethiopianorthodox.org

ረሻው በግብፃውያን ኦርቶዶክሳውያን ቤ ተ ክርስቲያንና በልጅዋ በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መካከል ዋና የበረታ ፣ የጸና ፍቅር ይሆናል ። ደግሞም ለዘለዓለሙ የኢትዮጵያ መንግሥት በናንተ እጅ እንደ ሆነች ለዘወትር መልካም ዝናችሁን ደስ በሚያሰኝ ነገር እንድንሰማ እወዳለሁ ። ሁሉንም የሚችል እግዚአብሔር በጸጋው ክብሩን ከፍ አድርጎ ነገር በጣሙን እስኪያሳድጋት ድረስ ኃይሉን ፣ ዕውቀቱን እግዚአብሔር ይስጣችሁ ። ኢትዮጵያ እንድታድግ ፣ ከፍ እንድትል ለዘለዓለሙ ትሠሩ ዘንድ ክብርና ምስጋና ለተቀ ደሰው ስሙ ይሁን ።—

ይህችም የበረከት ቃል ከኔ ከታናሹ በስም ከ፲፱ኛ ዮሐንስ በእግዚአብሔር ጸጋ የሐዋርያው የእስክንድርያ መንበር ፓፓና ፓትሪያርክ የተጻፈች የሥሉስ ቅዱስ በረ ከት በግርማዊነትዎ ላይ ትደር ።

እንደዚሁም ሁሉ የሥሉስ ቅዱስ በረከት በባለቤትዎ በግርማዊት እቴጌ መነን ላይ ይደር ። በልዑላን ልጆችዎም ላይ ይደር ። በመንግሥታችሁም ላይ እግዚአብሔር የነቢዩን የዳዊትን መንግሥት መንበር እንዳጸና ሁሉ ፣ አልጋችሁን ያጽናው ። በጌትነቱ ይጠብቃችሁ ።—

በኛ በታናናሾቹ አፍ ከተሠራ ኃጢአታችሁ የተፈታችሁ ፣ የተባረካችሁ ሁኑ ። ክብርና ምስጋና ለዘለዓለሙ ለርሱ ይሁን ።—

ከዚህ ቀጥሎ የኢትዮጵያ ደቡብ ጳጳስ ተነሥተው ፤ ጸጋ ዘአብ ኂሩት ዘወልድ ሱታፌ ዘመንፈስ ቅዱስ የሚለውን የቡራኬ ቃል እስከ መጨረሻው ተናግረው አሳረጉና ባር ከው ተቀመጡ ።—

በዚህም ጊዜ ሊጋባውና ጸሐፌ ትእዛዙ ወደ ዐዋጅ መንገሪያው ሔደው የንጉሠ ነገ ሥቱን ያዋጅ ቃል ተናገሩ ።—

ከዚህም በኋላ ፤ ሥርዓተ ቅዳሴ ተዠመረ። ንጉሡና ንግሥቲቱም ከወንበራቸው ላይ እየተነሡ ዘውዳቸውን እያወለቁ በጠረጴዛ ላይ አስቀመጡ ፣ የላይኛውንም ልብሰ መን ግሥታቸውን አውልቀው ሌላ የሥጋ ወደሙ መቀበያ ልብስ ለበሱ ።—

ሥጋ ወደሙ ከተቀበሉና ጸሎተ ቅዳሴውም ከተጨረሰ በኋላ ፣ እንደገና ልብሰ መንግሥ ታቸውን ለብሰው ፣ ዘውዳቸውን ጭነው በትረ መንግሥታቸውን ይዘው ሉሉን ጨብጠው ወጡ ። ጳጳሳቱና ቀሳውስቱም ታቦቱን አውጥተው ሕዝቡ ሁሉ የሰሌን ቅጠል በእጁ እየያዘ ፤ መዘምራኑም ቡሩክ አንተ ንጉሠ እሥራኤል እያሉ እየወረቡ በመሳፍንትና በመ ኳንንት ታጅበው በቤተ ክርስቲያኑ ዙሪያ ዑደት ተደረገ ።—

ከዑደትም በኋላ በቅጽረ ቤተ ክርስቲያኑ ግቢ ከፍ ብሎ በተሠራው ሥፍራ ላይ ንጉሠ ነገሥቱና እቴጌዪቱ ብቻ ቆመው ለሕዝቡ ታዩ ። በዚያን ጊዜ ወንድ ወንዱ በማ ጨብጨብ ፣ ሴት ሴቱ በዕልልታ ደስታቸውን ገለጡ ።

ከዚህም በኋላ ንጉሠ ነገሥቱና እቴጌዪቱ በወርቅ ሠረገላ ተቀምጠው በፊት በኋላ በመሳፍንትና በመኳንንት ታጅበው በወታደሩ ሠልፍ መካከል አለፉ ።—

በየመንገዱም ዳር ለማየት ለተሰበሰበው ሕዝብ በአንገት ሰላምታ እየሰጡ ይሄዱ ነበር ፤ ሕዝቡም ሺህ ዓመት ያንግሥዎ እያለ አጨበጨበ። ወደቤተ መንግሥቱም በደረሱ ጊዜለማ ሰናበቻ በተዘጋጀው ሥፍራ ላይ ቆመው በአንገት ሰላምታ ሰጥተው ሕዝቡን አሰናበቱ ።—

መሳፍንቱና መኳንንቱ ሕዝቡም ሁሉ እንደገና አጨብጭቦ ሺ ዓመት ያንግሥዎ እያለ ተሰናበተ ።—

ምዕራፍ ፮ ።

ጸሎት በእንተ ነገሥት ፤

ቤተ ክርስቲያን ስለ ሕዝብ ፣ ስለ ዓለም በተለይም ስለምታስተምረው ሀገርና ስለ ሚጠብቃት ንጉሠ ነገሥት ዘወትር ትጸልያለች ፣ ይህም በልብ ወደድ የተመሠረተ አይ ደለም፤ ነቢያት ካህናት ለመሢሐውያን ነገሥታት ሲጸልዩ እንደኖሩ ፣ ሐዋርያትም እግ ዚአብሔርን መፍራት ፣ ንጉሥን ማክበር እንደሚገባ ለንጉሥና ፤ ንጉሥ ለሾማቸው መታዘዝም የእግዚአብሔር ትእዛዝ መሆኑን ሲያስረዱ ሀገር በጸጥታ ፣ በርጋታ በሰላም ተጠብቆ ሊኖር የሚችለው በንጉሥ ሕይወት ስለሆነ ፤ ለነገሥታት ፣ ለመኳንንት ጸልዩ ሲሉ አዘዋል ፣ ለዚህም ቅዱስ ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ በጻፈው በመጀመሪያው መልእ ክቱ ምዕ ፪፤ ቁ፪ ጸልዩ ላዕለ ኵሉ ሰብእ ወላዕለ ኵሉ ነገሥት ወመኳንንት ከመ በሀ ዱእ ወበጽምው ይኩን ንብረትነ በኵሉ ጽድቅ ወንጽሕ ፣ ኑሮአችን በጸጥታና በርጋታ በእውነተኛ ኑሮ ይሆን ዘንድ ለሰው ሁሉ ለነገሥትም ለመኳንንትም ጸልዩ፤ ሲል የተ ናገረውን መመልከት ይበቃል ። ከዚህ ቀጥሎ በቤተ ክርስቲያን ስለ ነገሥታት ዘወትር ጸሎተ ሃይማኖት የማይቋረጥ መሆኑን ለመግለጥ አንዳንዶቹን ከዚህ ቀጥለን እናሳ ያለን ።—

መስተበቍዕ ዘሐዋርያት ፣ በእንተ ንጉሥ

ይካ ወካዕበ ናስተበቍዕ ዘኵሎ ይእኅዝ እግዚአብሔር አብ ለእግዚእ ወመድኃኒነ ኢየሱስ ክርስቶስ በእንተ መፍቀሬ እግዚአብሔር ንጉሥነ ኃይለ ሥላሴ ከመ መንግሥቶ ዘእንበለ ሕማም በሰላም ወበጽድቅ ይዕቀብ ዘኵሎ ይእኅዝ እግዚአብሔር አምላክነ ።

ይዲ ጸልዩ በእንተ ንጉሥ ።—

ይካ እግዚአብሔር ዘኵሎ ትእኅዝ ንስእለከ ወናስተበቍዐከ ለንጉሠ ዛቲ ምድር መፍቀሬ እግዚአብሔር ንጉሥነ ኃይለ ሥላሴ ወባቍዐ ሎቱ ጸግዎ አግርር ፀሮ አሕዛበ ዘመንገለ ዐረፍቱ ወተናገር ጽድቀ ውስተ ልቡ በእንተ ቅድስት ቤተ ክርስቲያንከ ፍጡነ ይርከቦ ሣህልከ እግዚኦ ።

ይዲ ንበል ኵልነ ።

ይሕ፤ እግዚኦ ተሣሃሎ ለንጉሥነ ኃይለ ሥላሴ ።

ይካ፤ ሀቦ ዘእንበለ ስሕተት ይዕቀብ ልቡና ዘሃይማኖት ውስተ ሥነ አምልኮትከ በአሐዱ ወልድከ ዘቦቱ ለከ ምስሌሁ ወምስለ ቅዱስ መንፈስ ስብሐት ወእኂዝ ይእ ዜኒ ወዘልፈኒ ወለዓለመ ዓለም ።—

ይሕ አሜን ።—

ይካ ሁሉን የፈጠረ የጌታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስን አባት እግዚ አብሔርን እንማልዳለን ። እግዚአብሔርን ስለሚወድ ስለ ንጉሣችን ስለ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ እንለምናለን ፣ ሁሉን የሚችል ፈጣሪያችን እግዚአብሔር መንግሥቱን ያለ መከራ

www.ethiopianorthodox.org

በሰላም በእውነትም ይጠብቅለት ዘንድ።—
ይዲ፡ ስለ ንጉሥ ለምኑ / ጸልዩ /

ይካ፡ ሁሉን የያዝህ እግዚአብሔር ሆይ ፤ እንለምንሃለን እንማልድሃለን ። እግዚአብሔርን ለሚወድ ለዚች አገር ንጉሥ ለቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ፍርድን ብያኔን ስጠው ። በዙሪያው ያሉ ጠላቶቹን በእግረ ሥልጣኑ በታች ጣልለት ፤ ክብርት ስለ ምትሆን ቤተ ክርስቲያንህ በልቡ አድረህ ተናገር፡አቤቱ ይቅርታህ ፈጥኖ ይደረግልን ።—

ይዲ ሁላችንም እንበል ።

ይሕ፡ አቤቱ ንጉሣችን ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴን ይቅር በለው ።

ይካ እዘንለት ራራለት በቸርነትህ አስበው ያለ ስሕተት ሃይማኖትን ይጠብቅ ዘንድ ፤ አሜን ልቡናን ስጠው ። በበጎ አምልኮትም አጽናው በአንድ ልጅህ ከርሱ ከመንፈስ ቅዱስም ጋራ ምስጋና ጽንዕ ይገባሃል ።
ዛሬም መቼም መች ለዘለዓለሙ ።

ይሕ፡ አሜን ።—

መስተብቁዕ በእንተ ሰላም

ግዕዝ

ይካ፡ ወካዕበ ናስተበቍዕ ዘኵሉ ይእኀዝ እግዚአብሔር አብ ለእግዚእ ወመድኃኒነ ኢየሱስ ክርስቶስ በእንተ ሰላም ለቅድስት አሐቲ እንተ ላዕለ ኵሉ ቤተ ክርስቲያን ከመ ብዙኃ ሰላመ ይጸጉ ላዕለ ሕዝብ ወዲበ መርዔት ዘለኵሉ ሥልጣን ቦቱ እግዚአብሔር አምላክነ ።—

ይዲ፡ ጸልዩ በእንተ ሰላም ።

ይካ፡ እግዚአብሔር ዘኵሎ ትእኅዝ ንስእለከ ወናስተበቍዓከ ። ንጉሠ ሰላም ሰላመ ሀበነ እስመ ኵሎ ወሀብከነ ። አጥርየነ እግዚአብሔር ወዕሥየነ እስመ ዘእንበሌከ ባዕድ አልቦ ዘነአምር ። ስመከ ቅዱሰ ንሰሚ ወንጼውዕ ። አንተ ዘእምሰማያት ሰላመከ ክልል ላዕለ ዘኵልነ ነፍስ ። ወንብረተነኒ በዝ ዓለም በሰላም ጸጉ ።
ለንጉሠ ዛቲ ምድር ንጉሥነ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሰላመ ሀቦ በቅዱስ ስምከ ። ሀብ ምክረ ለመኳንንተ አሕዛብ አግዋረነ በአተነ ወጸዐተነ በሰላም ዕቀብ ። ከመ በኀዱዕ ወበጽምው ሕይወተ እንዘ ነሐዩ በኵሉ አምላኮ ሠናይ በፈሪሃ እግዚአብሔር ወበሂሩት ንትረከብ በክርስቶስ ዘቦቱ ለከ ምስሌሁ ወምስለ ቅዱስ መንፈስ ስብሐት ወእኂዝ ይእዜኒ ወዘልፈኒ ወለዓለመ ዓለም ።

አ ማ ር ኛ

ይሕ፡ አሜን ።

ይካ፡ ሁሉን የሚገዛ የጌታችንና የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስን አባት እግዚአብሔርን ዳግመኛ እንለምናለን ። ከሁሉ በላይ ለምትሆን ለከበረች ለአንዲት ቤተ ክርስቲያን አንድነትን መስማማትን ይሰጣት ዘንድ ፤ ለሕዝቡም ለምእመናን ብዙ አንድነትን መስማማትን ይሰጣቸው ዘንድ ፍቅር አንድነትን ለመስጠት ሥልጣን ያለውን ፈጣሪያችንን እግዚአብሔርን እንለምናለን ።—
ይዲ፡ ስለ ሰላም / ስለ ፍቅር አንድነት / ጸልዩ ።

ይካ፡ ሁሉን የፈጠርህ እግዚአብሔር ሆይ ፤ እንለምንሃለን እንማልድሃለን ፤ የሰላም የፍቅር አንድነት ባለቤት ፤ ፍቅርን አንድነትን መስማማትን ስጠን ፤ ሁሉን ሰጥተኸናልና

ገንዘብ አድርገን ፤ ጸጋህን ስጠን ። ካንተ በቀር ሌላ በአምልኮ የምናውቀው የለምና ስምህን ጠርተን እንለምንሃለን ። ከአንተ የሚገኝ ፍቅርን አንድነትን በሁላችን ሰውነት አሳድር ፤ በዚህ ዓለም ሳለን አኗኗራችንን ሁሉ በፍቅር በመስማማት አቅናልን ። በክቡር ስምህ ላመነ ለንጉሣችን ለቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ይቅርታህን ፤ ቸርነትህን ጸጋህን ስጠው ። በይቅርታህና በቸርነትህ መንግሥቱን አጽናለት ብለን እንማልዳለን ። በዙሪያው ላሉ መኳንንትም እውነት ፍርድን ብያኔን ግለጽላቸው ። በምንገባበት በምንወጣበት ሁሉ ዘመድ ዘመድ የሚሉንን ሁሉ በዙሪያችን ያሉትን በፍቅር በአንድነት ጠብቃቸው ። በጸጥታ በሰላም ሆነን ስንኖር ጠብቀን ፍጹም በሚሆን በበጎ አምልኮ እግዚአብሔርን በመፍራትና በቸርነት እንገኝ ዘንድ በክርስቶስ ቸርነት ጠብቀን ።ከርሱ ከመንፈስ ቅዱስም ጋር ክብር ምስጋና ይገባሃል ፤ ዓለም ሳይፈጠር ጀምሮ እስከ ዛሬ ፤ ከዛሬም እስከ ምጽአት ከዚያም በኋላ ለዘለዓለሙ።—

ይሕ ፤ አሜን ።

መስተብቍዕ በእንተ ቤተ ክርስቲያን

ግዕዝ

ወከዕበ ናስተበቍዕ ዘኵሎ ይእኀዝ እግዚአብሔር አብ ለእግዚእ ወመድኃኒነ ኢየሱስ ክርስቶስ ። ንስእል ወነኃሥሥ እምነ ሂሩትከ አመፍቀሬ ሰብእ ። ተዘከር እግዚኦ ሰላመ ቤተ ክርስቲያን ቅድስት አሐቲ ጉባኤ እንተ ሐዋርያት እንተ ሀለወት እምጽንፍ እስከ አጽናፈ ዓለም ። ይዲ ፤ ጸልዩ ። በእንተ ሰላመ ቤተ ክርስቲያን አሐቲ ቅድስት ጉባኤ እንተ ሐዋርያት ርትዕት በእግዚአብሔር ።
ይካ ፤ ኵሎ ሕዝበ ወኵሎ መራዕየ ባርኮሙ ፤ (ቡራኬ ፩ደ ላዕለ ሕዝብ)
ሰላመ እንተ እምሰማያት ፈኑ ውስተ አልባቢነ ለ ኵልነ ።
ወሰላመ ሕይወትነ ጸግወነ ባቲ ። ጸግዎ ሰላመ ለንጉሥነ ኃይለ ሥላሴ ። ለታዕካሁ ወለሠራዊቱ ፤ ወለመኳንንቱ ወለመሳፍንቱ ። ወጉባዔ አግዋርነ ዘአፍአ ወውስጥ አሠርግዎሙ በኵሉ ሰላም ። አንጉሠ ሰላም ሰላመከ ሀበነ ። እስመ ኵሎ ወሀብከነ ። አጥርየነ እግዚአብሔር ወዕሥየነ እስመ ዘእንበሌከ ባዕድ አልቦ ዘነአምር ስመከ ቅዱሰ ንሰሚ ወንጼውዕ ። ከመ ትሕየው ነፍስነ በመንፈስ ቅዱስ ። ወኢይትኃየል ላዕሌነ ሞተ ኃጢአት ለአግብርቲከ ወ ለ ኵ ሉ ሕዝብከ ። በአሐዱ ወልድከ ዘቦቱ ለከ ምስሌሁ ወምስለ ቅዱስ መንፈስ ስብሐት ወእኂዝ ይእዜኒ ወዘልፈኒ ወለዓለመ ዓለም ። (ይሕ) አሜን ።

ከቅዱስ ያሬድ መዝሙራት

ሣህልከ እግዚኦ ይርከቦ ፍጡነ በላ ለነፍሱ ረዳኢኪ አነ ከመብንተ ዓይን ዕቀቦ ለንጉሥነ ኃይለ ሥላሴ ። ከመ ኢይበሉነ አሕዛብ አይቴ ውእቱ አምላኩ ጽብዖሙ ለዘመደ ዘመድ አስትዓሁ እለ አውከኩ መንግሥቶ እለ ሆኩ ለንጉሥነ ኃ ይ ለ ሥላሴ ።

አመ የሐውር ንጉሥ ውስተ ፀብእ

ዕቀቦ ለነ ከመ ብንተ ዓይን ወበጽላሎተ ክነፊከ ክድኖ ለንጉሥነ ኃይለ ሥላሴ ።

ሶበ ይነብር ንጉሥ በሰላም ወዳህና ።

አግርር ፀሮ ታሕተ እገሪሁ ዕቀብ ንግሦ ወሠራዊቶ ለንጉሥነ ኃይለ ሥላሴ ።

አመ የሐውር ንጉሥ ውስተ ፀብዕ በእንተ መዊዕ ።

ንሣእ ወልታ ወ ኲናተ ወተንሥእ ለረዲኦቱ ምላሕ ሰይፈከ ወዕግቶሙ ለጸላእቱ ለንጉሥነ ዕቀቦ በበዓቱ ወበፀዓቱ ።

www.ethiopianorthodox.org

ይህ ጸሎት ነቢዩ ስብሕዎ ለእግዚአብሔር ስብሐተ ሐዲሰ ባለው መሠረት በየ ጊዜው ሐዲስ ሐዲስ የቅኔ ምስጋናና ጸሎት እየተጨመረበት ይጸለያል፤ የቅኔውም ስሙ ሣህልከ ይባላል ምሥጢሩም ከዚህ በላይ ከተጻፉት መዝሙራት አይለይም ፤ ለምሳሌ ያህል ይህን ቅኔ እንመልከት ።

ሣህልከ ቅኔ ።

መልአክ ኀሩይ ኃይለ ሥላሴ ደብረ ምሥጢራት ዐርገ ወተናገሮ ለሙሴ ። ወየሀቦ ኃይለ እንተ መዊዕ ፡ አስተርአየ ውስተ ኢያሪኮ ለነቢይ አውሴ ።
ከዚህም በቀር አሠረ ንጉሥ የሚባል ቅኔ አለ ።

ቅኔው ዕዝል

አሠረ ንጉሥ፤ ክቡር ሃይማኖተ እንተ ትወስድ ለጋዛ ።
እግረ ራትዓን ይትሉ አምሳለ ኀየል ወሬዛ ።
እስመ በፍኖቱ ዘኀበ ሎዛ ።
ገብረ ለሊሁ ለገነት ኀውዛ ።
አውያን ጸገዩ ወወሀቡ መዓዛ ።
በፍጻሜ ከሚደረሱ ጸሎታት አንዱ ።

ጸሎተ ቡራኬ ።

ይካ ጺጋ ዘአብ ኂሩት ዘወልድ ሱታፌ ዘመንፈስ ቅዱስ ተፋቅሮ ዘነቢያት ወሐዋርያት ፤ ዘጻድቃን ወሰማዕት ።
ወዘአበው ቀደምት ወዘትጉሓን መላእክት ወበረከታ ለእግዝእትነ ማርያም ወላዲተ አምላክ ወትረ የሀሉ ምስሌየ ወምስለ ኲልክሙ ።

አሜን ።

እግዚአብሔር የሀቦ ጽድቀ ወሞገሰ ለብፁዕ ወለቅዱስ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት አባ ቴዎፍሎስ ወለኲሎሙ ሊቃነ ጳጳሳት ጳጳሳት ወኤጲስ ቆጶሳት ቀሳውስት ወዲያቆናት። ጸሎት ዘጸለዩ ወዕጣን ዘወገሩ ውስተ ኑኀ ሰማይ ዘየዐርግ ወመዐተ እግዚአብሔር ዘያቆር ወኃጢአተ ሕዝብ ዘያስተሰሪ ይኩን ። አሜን

እግዚአብሔር የሀቦ ኃይለ ወመዊዐ ለንጉሥነ ኃይለ ሥላሴ መፍቀሬ እግዚአብሔር ኀበ ሐለየ በልቡ ወኀበ አንጸረ በአዕባኢቱ ፀሩ ወጸላኢቱ ዘርሁቅ ወዘቅሩብ በኃይለ መስቀሉ ለእግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ ግሩራነ ይኩኑ አሜን ። እግዚአብሔር የሀብክሙ ለክሙኒ ሕዝበ ክርስቲያን ፈሪሀ ስሙ ወሥነ አምልኮቱ ወጸጋ ረድኤቱ

አሜን

እግዚአብሔር ያቁርር መዐቶ ወይፈኑ ሣህሎ ወምሕረቶ ለምድር ወትረ እስከ ለዓለመ ዓለም
አሜን

ሠሪዐ ሕግ ።

ምዕራፍ ፯

ሠሪሀ ሕግ ።

ሥርዓተ ንግሡ ከተፈጸመ በኋላ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ለኢትዮጵያ ቤተ መንግሥትና ቤተ ክህነት የአሰቡትን የአስተዳደር ሥራ በሰፊው ጀመሩ ፤ ውሃ ከሥራ ላይ መዋል የሚችለው መንገድ በመስጠት እንደሆነ ሁሉ አስተዳደርም በመልካም ሥነ ሥርዓት ተጠብቆ ለሕዝብ ጠቃሚ ለመሆን የሚችለው መምሪያ የሕግ ቦይ ሲሰጠው መሆኑን አስበው ፈቅደው ከሰጡት ከታላቁ ሕገ መንግሥት ጀምሮ አስተዳደሩ በየዘርፉ የሚመራባቸውን የሚሠራባቸውን ልዩ ልዩ ሕጎችና ደንቦችን አወጡ ፡ ሰው በአእምሮ ጠባይዕ ሊሠራበት እንደ መላእክት ሆኖ ሊኖርበት ከተሰጠው ዕድል በኃ ጢአት ምክንያት ከወጣ ወዲህ በወረቀትና በቀለም የተጻፈ መምሪያ ሕግ የሚያስፈልገው ሆኖአል ፤ ስለዚህም ልዑል እግዚአብሔር ሰዎች የሚጠብቋቸውና የሚጠበቁባቸው ሕጎች ሠርቶአል ፤ ሰው ሕጉን የሚጠብቀውን ያህል ሕጉ ሰውን ይጠብቀዋል ፤ ሰው ሕጉን የሚሽረውን ያህል ደግሞ ሕጉም ሰውን ይሽረዋል ፤ ማለት መብቱን ያሳጣዋል ፤ ሕግና ሰው ተጠባብቀ ው በሚኖሩበት ጊዜ ክብርና ብልጽግና ፤ ሰላምና ጤና አብረው ይኖራሉ ፤ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሕዝባቸውን በትጋትና በጥንቃቄ ሊጠብቁ በእግዚአብሔር ሕግ በከፍተኛ ባላደራነት ጽኑ ቃል ኪዳን ሲገቡ ሕዝባቸውም በተደላደለ ሕግ እንዲመራ ማድረጋቸው ስለዚህ ነው ። ይልቁንም ኢትዮጵያ በብሉይ ኪዳን ዘመንም በሐዲስ ኪዳንም ዘመን በእግዚአብሔር ሕግ ጸንታ የኖረች የሕግን ጥበቃ ፡ የሕግን ከለላነት ያወቀች ከመሆኗም በላይ ንጉሠ ነገሥቱ ከእግዚአብሔር በቸርነት የተሰጣት ቸር ጠባቂ መሆኑን የምታውቅ ሕጋዊት ሀገር ስለሆነች በለመደችው ለመምራት ጃንሆይ የሕግ ብርሃን ሰጡ ፤

ለሕዝብ የተሰጡት ሕጐችና ደንቦች ብዙም ቢሆኑ ለቤተ ክርስቲያን ከተሰጡት ደንቦችና ሕጎች ጥቂቶችን ከዚህ ቀጥለን እንመለከታለን ፤

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን
በሕገ መንግሥት ።

አንቀጽ ፻፳፮ ።

በአራተኛው መቶ ክፍለ ዘመን በቅዱስ ማርቆስ ትምህርት መሠረት የተቋቋመችው የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተሕዋዶ ቤተ ክርስቲያን የንጉሠ ነገሥቱ መንግሥት መሠረታዊት ቤተ ክርስቲያን ናት ። ስለዚህም በመንግሥቱ የተደገፈች ናት ። የንጉሠ ነገሥቱ ሃይማኖት ሁል ጊዜ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይማኖት መሆን አለበት ። መንፈሳዊ አገልግሎትም በሚደረግበት ሁሉ የንጉሠ ነገሥቱ ስም ይጠራል ።

አንቀጽ ፻፳፯

የመሠረታዊቱ ቤተ ክርስቲያን ሥጋዊ አስተዳደርና ድርጅት በሕግ ይመራል ፤ ሊቀ ጳጳሳቱና ጳጳሳቱ መራጭ በሆነ በቤተ ክህነት ጉባኤ በካህናትና በምእመናን ይመ

www.ethiopianorthodox.org

ረጣሉ ። ንጉሠ ነገሥቱም ምርጫውን ሲቀበለውና ሹመቱን ሲፈቅድ መንፈሳዊው የተቀብኦ ሥርዓት በቤተ ክርስቲያን ሕግ መሠረት ይፈጸምላቸዋል ። በገዳማዊነት ኑሮና በመንፈሳዊ አስተዳደር ካልሆነ በቀር የቤተ ክርስቲያኒቱን አስተዳደር ደንቦች ውሳኔዎችና ትእዛዞች ለማወጅ ንጉሠ ነገሥቱ መብት አለው ።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በፍትሐብሔር አንቀጽ ፫ ተራ ቊጥር ፫፻፺፰ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን በሕግ በኩል እንደ አንድ ሰው የምትቆጠር ናት (፪) እንዲህ እንደመሆኗ በመሥሪያ ቤቶችዋ አማካይነት በአስተዳደር ሕጎች የተፈቀዱትን መብቶች ሁሉ ልታገኝና ልትሠራባቸው ትችላለች ።

ቊ ፫፻፺፱ የጳጳስ ሀገረ ስብከት አድባራትና ገዳማት ። በአስተዳደር ሕጎች ሁኔታዎችና ወሰኖች በተሰጡ ውሳኔዎች መሠረት የኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ክፍል የሆኑ የጳጳስ ሀገረ ስብከት አድባራትና ገዳማት በሕግ በኩል ግዴታ ያለባቸውና መብት ያላቸው ናቸው ።

ከወንጀለኛ መቅጫ ።

ቊጥር ፪፸፫ ።

በድፍረት ንጉሥንና ጳጳስን የሚሰድብ ፍርዱ የአካል ቅጣት ነው ፤ ቅጣቱን የተማረ እንደሆን ግን ፫ ሺሕ ብር መቀጫ ይከፍላል ። ወይም ከ፫ዓመት እስከ ፯ ዓመት ይታሠራል ። ፍትሐ ነገሥት ፵፰ አንቀጽ ፪፻፶፪ ገጽ ፭ አንቀጽ ፸፩ ፪፸፬ በንጉሡ ተወላጅ ላይ የዛተ ከ፮ ወር እስከ ፩ ዓመት ታሥሮ ከ፶ ብር እስከ ፫፻ ብር መቀጫ ይከፍላል ።

፲፯ተኛ ምዕራፍ ።

ተራ ቊጥር ፪፻፸ በሃይማኖት ላይ ስለሚሠራ ወንጀል ።

በማናቸውም ምክንያት ቢሆን የመንግሥቱን የኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ሃይማኖት ላይ በግልጥ የሰደበ ከ፩ ዓመት እስከ ፫ ዓመት ታሥሮ ከ፪ ብር እስከ ፳፻ ብር መቀጫ ይከፍላል ። ተራ ቊጥር ፪፻፸፩ በኦርቶዶክሳዊ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ ሥራ የሚሠራበትን ፃሕሉን ጽዋውን ፣ መስቀሉን ፣ ጥናውን ይኸንን የመሰለውን ንዋየ ቅዱሳቱን በግልጥ የሚነቅፍ ከ፫ ወር እስከ ፩ ዓመት ታሥሮ ከ፳ ብር እስከ መቶ ብር መቀጫ ይከፍላል ። ፍትሓ ነገ ፩ አንቀጽ ፲፮ ገጽ ።

ተ/ ቊ/ ፪፻፸፪ የኦርቶዶክሳዊ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ያዘዘችውን በዓል ለማክበር የተሰበሰቡትን ሕዝብ በግልጥ በዓሉን ነቅፎ ሕዝቡ እንዲበተን ያደረገ ከ፩ ወር እስከ ፬ ዓመት ታሥሮ ከ፳ ብር እስከ ፪ ብር መቀጫ ይከፍላል ። ፍትሐ ነገ ፩ አንቀጽ ፪፵ ገጽ ።

የቤተ ክህነት አስተዳደር

ሀ / ስለ ሊቀ ጳጳሱና ጳጳሳቱ ሹመትና አስተዳደር ።—

በወትሮው ልማድ ሊቀ ጳጳሱ የኢትዮጵያ ጳጳሳት የበላይ ሆኖ ከእስክንድርያ ፓትርያርክ ተሾሞ ይመጣና ሥራውንም በንጉሠ ነገሥቱ ዋና ከተማ ተቀምጦ ያካሂድ ነበር ።—

ጳጳሶቹም ከዚያው ከግብጻውያን መካከል ተመርጠው እየተሾሙ መጥተው ታላላቅ ፤ ንጉሥ የሚያሰኝ የስብከት አገር የሚሰጣቸው ናቸው ። ሥራቸውም በየክፍል አገራቸው ሥልጣን መስጠትና በሕግ ፤ በተክሊል፤ በሃይማኖት፤ በጥምቀት በቊርባን ይህንም በመሳሰለ በመንፈሳዊ ነገር ሁሉ መዳኘትና በንስሐ መቅጣት ነው።—

ከ፲፱፻፳፪ ዓ ም በፊት ፤ የኢትዮጵያ መምህራን ምንም የተማሩ ቢሆኑ የጵጵስና ሥልጣን አይሰጣቸውም ነበር ። እንደ « ሞኖፖል » ሆኖ ተሾመው የሚመጡት እነዚያው ግብጻውያን ብቻ ነበሩ ። ይህም ከመንፈሳዊ ሥራ ወጥቶ የንግድ መንገድ የያዘ ጉዳይ ሕዝቡን ሳይጠቅም ቤተ ክህነቱን የሚጨቁን በመሆኑ መንግሥታችን ከእስክንድርያው ሊቀ ጳጳስ ብዙ ተላልኮና ተከራክሮ የቀድሞውን ልማድ ፍቆ የኢትዮጵያ መምህራንም ከጵጵስናው ምርጫ ውስጥ እንዲገቡ አደረገ ። ወዲያው በ፲፱፻፳፩ ዓ ም አራት ሊቃውንት ተመርጠው ምድረ ግብጽ ሄደው የጵጵስና ሥልጣን ተቀብለው ተመለሱ።

ደግሞ በ፲፱፻፳፪ ዓ ም ከነዚህ ካራቱ ሌላ እጨጌ ገብረ መንፈስ ቅዱስ አዲስ አበባ ላይ በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት በበአታ ቤተ ክርስቲያን ከብፁዕ አቡነ ዮሐንስ የእስክንድርያ ፓትሪያርክ የጵጵስና ሥልጣን ተቀበሉ ። ለነዚህም ለአምስት ጳጳሳት ለያንዳንዳቸው ደንቡንና አስተዳደሩን እስቲያጠኑ ጥቂት ጊዜ በአዲስ አበባ ከቆዩ በኋላ የሚያስተምሩበት ሰፋፊ የስብከት አገር ተደረገላቸው ። ይኸውም ይታወቅ ዘንድ በ፲፱፻፳፫ ዓ ም በጥር ፳፫ ቀን ከንጉሠ ነገሥቱ ስለ ስብከታቸው አዳራቸውና አስተዳደራቸው የተጻፈላቸውን ከዚህ አከታትለን አግብተነዋል ።—

ስለአስተዳደራቸው የተሰጠ ትእዛዝ ።

ሞዐ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ

ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ

ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

ለአቡነ ቄርሎስ ሊቀ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ።—

እስካሁን ድልድሉንና ትዳሩን ያቆየንባችሁ ከኛ አገር የተሾሙት ጳጳሳት አዲስ ስለሁኑና ሕዝቡ አዲስ ነገር ስለሆነበት ባለማወቅ ክፉ ነገር እየተናገረ እንዳይጐዳ እነሱም በሥራው እንዲለምዱ በማለት ነው።—

አሁን ግን፤ እንግዲህ ነገሩ ከተለመደ ሥራውን ከዚህ እንደሚከተለው አድርጋችሁ ሥሩ

አንደኛ

ስለ ስብከታችሁ ስም

የኢትዮጵያ የመላው ሊቀ ጳጳሳት በአቡነ ቄርሎስ ሆኖ ከውስጡ ክፍል ስብከትም ኢትዮጵያ መኸል ሆኖ ደቡቡ ለአቡነ ሳዊሮስ ፣ ምዕራቡ ለአቡነ አብርሃም ፣ ምሥራቁ

www.ethiopianorthodox.org

ለአቡነ ጴጥሮስ ፡ አዜቡ ለአቡነ ሚካኤል ፡ ሰሜኑ ለአቡነ ይስሐቅ ፡ ይሁን ፡ ይኸውም በስም በስሙ ተቈጥሮ ወረቀት ተጽፎላችኋል ።—

ሁለተኛ

ረከበ ካህናት

በመራራቅም ሐሳባችሁ እንዳይለያይ ባመት አንዳንድ ጊዜ መጽሐፍ እንደሚያዘው እየተገናኛችሁ ለሕዝበ ክርስቲያኑ የሚሆንለትን ምግባር ፤ ሃይማኖት እየተመካከራችሁ እንድታቃኑለት ይሁን ።—

ሦስተኛ

ስለምታስተምሩበት ቦታ

አሁን ሰበካችሁን የከፈልነው በሰፊ በሰፊው ነውና ለሕዝቡ ትምህርታችሁ እንዳይርቀው የዓይን መጐብኘታችሁም እንዳይለየው እያንዳንዳችሁ ጳጳሶች ሁለት ሁለቱን ታላላቅ አውራጃ ነውና የሰጠናችሁ መንፈቁን ካንዱ ፤ መንፈቁን ካንዱ ከተማ ላይ እየተዛወራችሁ እንድታስተምሩ ።—

አራተኛ

ስለ ትዳር ልክ

እንደዚያው እንደተማከርነው ማደሪያችሁ በገንዘብና በማረፊያ ጉልት ስለሆነ በያዙት በመናገሻ ላይ በቾ ከሚባለው መቶ ገባርና የወር ደመወዝ ሁለት ሺህ ብር ለአቡነ ሳዊሮስ ባፈር ባይኔ ልክ አገር ደመወዝ እንደ ወንድሞቻቸው ፭፻ (አምስት መቶ ብር) ተቀብለው በዕጨጌነታቸው ግን የሚያስፈልገውን ማደሪያ መዝነን ለብቻ ይቀበሉ ። ለአቡነ ይስሐቅ መጀሪመያ አቡነ ማቴዎስ ሲገቡ ይዘውት በነበረው ባፈር ባይኔ ልክ ከየቦታቸው ላይ ጉልት እየተቀበሉ ለቤት ጉዳይ ማሰናኛ በወር ፭፻ (አምስት መቶ ብር) አድርገንላቸዋል ። —

አምስተኛ

ይኸንኑም የታዘዘላችሁን ገንዘብ መጀመሪያ ከየሰበካችሁ ላይ እንድትቀበሉ ፡ ሲያንስም ከየቤተ መንግሥቱ እንዲሞላላችሁ በፊት ሰበካሁችን ከመረመራችሁት በኋላ ለዚሁ ለታዘዘላችሁ ልክ ሆኖ የማይሞላላችሁ ሲሆን ከባለሥራው ሚኒስቴር ጋራ እየተሰበሰባችሁ በጐደለባችሁ ልክ ከቤተ መንግሥቱ እየሞላ ይሰጣችሁ ። ሲጐድልም እኛ አንፈልግም የምትሉ እንደሆነ በየሰበካችሁ በናንተው ሹም እየሰበሰባችሁ ራሳችሁን ቻሉ ፤ ትርፍም ቢገኝ ለተማሪ ቤት ይሁን ።—

ስድስተኛ

ከየሰበካችሁ ላይ ወደእናንተ በግብር ፍ ጊገባ የገጸ በረከትም አቀበባል ለምና ጠፍነቱ እየተመዛዘነ ግብሩ እስኪ ተከካል ድረስ ላሁን እንደዚያው እንደተለመደው ይውጣ

ሰ ባ ተ ኛ

እናንተ ስለምትገቡበት ዳኝነት ሕግ ከምትገዙትም ከጒልታችሁ ከምታስተምሩትም ከሰበካችሁ እናንተም በሥጋዊ ዳኝነት እንግባ፡ እንዳትሉ ፤ ሥጋዊ ዳኞችም በመንፈሳዊ ዳኝነት እንግባ እንዳይሉ ፤ ይኸውም እንናተ የማትገቡበት ሥጋዊ ዳኝነት ሰው

በርስቱ ፤ በገንዘቡ፤ በአካላቱ የተነሣ በሚነጋገርበት ነገር ጨዋም ፤ ካህንም ቢሆን ነገሩ ሥጋዊ ከሆነ በዚሁ በሥጋዊ ዳኝነት ይለቅ ። ለየጒልታችሁም ደኅና ደኅና ሹም እያደረጋችሁ ከዋየት ወዲህ ካዋሽ በመለስ ያለ ጒልት ሲሆን ሰበሩ አዲስ አበባ ወደ ክፍሉ ወንበር እየመጣ ይታይ ፡ ከዚህ የሚርቀው አገር ግን ስለ ርቀቱ ድሀው እንዳይበደል ሰበሩ ከዚያው ከዋናው አገረ ገዥ ላይ ይታይ ። መንፈሳዊ ዳኝነት የሚባለው ግን፤ ካህንም፤ ምእመናን ምቢሆኑ ነገሩ የሃይማኖት፤ የሥልጣንና የሕግ፤ የገረገራ ግቢውና የዳስ ዳኝነት ሲሆን የሥጋዊ ዳኞች ሳይገቡባችሁ እናንተው እየያዛችሁ በላይም በንጉሡ ነገሥቱ ፤ በታችም በጳጳሳቱ ሥርዓት ይለቅ ። የምትሾሙትም ወንበር መንፈሳዊ ይሁን በዚህም ምክንያት የሚመጣ ዳኝነት ቢገኝ ወደ ደመወዛችሁ ሂሣብ ይቀላቀላል

ስምንተኛ

ለጊዜው በሥልጣን መስጠት ምክንያት ስለሚገባው ገቢ ገንዘብ

የክህነት ጨውየሚባለው ፈጽሞ ይቅር ። ሰውም ዲቁናና ቅስና ሲቀበል የሚመሰከርለት አንዳንድ ጉርድ ወረቀት ይቀበል ። ሲቀበልም ለወረቀቱ ዋጋ አንዳንድ ብር ብቻ ይከፈል ። ይኸውም ገንዘብ ለወረቀቱና ለጸሐፊው ዋጋ ችሎ የሚተርፍ ሲገኝ ወደ ደመወዛችሁ ይቀላቀላል ።

ዘጠነኛ

ስለ ቅዳሴ ፤ በሚገባ እክል ሳያገኘው አዳፋኝ ስለሚከፍል ።

እስከአሁን ታቦቱ እየተዳፈነ ሹማምንት ወይም ጳጳስ ብቻ አዳፋኙን እየበሉ ታቦቱ ምንም ሳያገኝ በመቅረቱ አላገባብ እንዳይሆን አለቃና ገበዝ ፈልገው ያስቀደሱ እንደሆነ ሁለቱን እጅ አዳፋኝ እነሱ እየበሉ ሢሶውን ጳጳሱ ይብላ ፤ እነሱ ፈልገው ያላስቀደሱ እንደሆነ ግን ሁለት እጅ ለታቦቱ ጉዳይ እየሆነ ሢሶውን ጳጳሱ ይብላ ።—

ጥር ፳፫ ቀን ፲፱፻፳፫ ዓ ም

ሀ / አቡነ ሳዊሮስ ዘደቡብ ኢትዮጵያ ።—

ራሱ የወበሪ ድንበር እግሩ የጐጃም ድንበር ።

የደብረ ሊባኖስ ቆላው	አመያ የፈታውራሪ ሀብተ ጊዮርጊስ ይዞታ
ላም ዋሻ ሞረት	ሶዶ
እንሣሮ	ጉራጌ
መርሐ ቤቴ	ሥልጢ
ጉረኒ	ማረቆ
ግምብቹ	መስቃን
ሩፋ	ውርባረግ
ውጫሌ	እነሞር
ጊዳ	እነቆር
ሙሎ	ከምባታ
አዳበርጋ	ሊሙ
ሜታሮቢ	ወላሞ

www.ethiopianorthodox.org

ሚጫ	ሲዳሞ
ጥቋር	ገሙ
ጨቦ	ቦረና

ስለ አቀማመጥና አስተዳደር

መንፈቁን ደብረ ሊባኖስ ወላሞ መንፈቁን አዲስ አበባ ላይ ተቀምጠው ያስተምሩ፤ ሲዛወሩም በበታችዎ ሊቀ ካህናት ሆነው የሚጠብቁልዎ ለግማሹ ክፍል የደብረ ሊባኖስ ጸባቴ ለግማሹ ክፍል የወላሞ የዳሞት ተክለ ሃይማኖት መምህር ይሁኑልዎ የጽሕፈት አድራሻዎ ጳጳስ ዘደቡብ ኢትዮጵያ ወእጨጌ ዘደብረ ሊባኖስ ተላዌ አሠሩ ለአቡኑ ተክለ ሃይማኖት ይባል። ጥር ፳፱ ቀን ፲፱፻፳፫ ዓ ም ።

ለ / አቡነ ይሥሐቅ ዘሰሜን ኢትዮጵያ ።—

ራሱ ጨጨሆ እግሩ እስከ ኤርትራ ወሰን ።

ዋግ	ገረአልታ
ላስታ	ሐራማት
ደጁ	እንደርታ
ደላንታ	አይባ
ዋድላ	፪ አውላዕሎ
ዳውንት	ዋጅራት
ሸደሆ	ሠራዬ
ዋሮ	አበርገሌ
መቄት	ቦራ
ዐድዋ	ዕንዳመሆኒ
ሽሬ	አዘቦ
አክሱም	ጨርጨር
አጋሜ	ራያ
ተንቤን	ዞብል ።

ስለ አቀማመጥና አስተዳደር

መንፈቁን ላሊበላና መርጦ፤ መንፈቁን አክሱምና መቀሌ ላይ ተቀምጠው ያስተምሩ ። ሲዞሩም በበታችዎ ሆነው ሕግ የሚጠብቁልዎ የላሊበላው መምህር የአክሱሙ ንቡረ እድ ይሁኑልዎ አድራሻዎም ጳጳስ ዘሰሜን ኢትዮጵያ ተላዌ አሠሩ ለአቡነ ሣሙኤል ይባል።—

ሐ / አቡነ አብርሃም ዘምዕራብ ኢትዮጵያ ።

እራሱ ጎንደር እግሩ መተማ እንግሊዞች ወሰን ድረስ

ግንደ በረት	ጐጃም
ሰላሌ	አገው
ደራ	ዳሞት

	ሚጫ
ቦረና	አቸፈር
ሚዳ	ወንድዬ
በጌምድር በሞላ	ይልማና ደንሳ
ሰሜን	
ቋራ	

ስለ አቀማመጥና አስተዳደር ።

መንፈቁን በጌምድር ደብረ ታቦርና ጐንደር መንፈቁን ጐጃም መርጡለ ማርያምና ማርቆስ እየተቀመጡ ያስተምሩ ። ሲዛወሩም በበታችዎ ሊቀ ካህናት ሆነው ሕግ የሚጠብቁ ልዎ የጣና ቂርቆስ መምህር የመርጡለ ማርያም መምህር ይሁኑልዎ አድራሻዎም ጳጳስ ዘምዕራብ ኢትዮጵያ ተላዌ አሠሩ ለአቡነ ሐራ ይባል—።

መ / አቡነ ጴጥሮስ ዘምሥራቅ ኢትዮጵያ ።

ራሱ በሸሎ በመለስ እግሩ አቦክ ፈረንሳዊ ወሰን ድረስ ።

መንዝ	ወረባቡ
ግሼ	ወረበች
ወረይሉ ጃማ	ወረዋዩ
ቦረና	ተኩለደሬ
ደራ	ወረቃሉ
ይፍራታ	ዓባይ ቤት
አንጾኪያ	ጨረቻ
ግድም	ለጋምቦ
ሣይንት	ለገ ጐራ
አምባሰል	ለገ ሂዳ
ወረሂመኖ ።	

ስለ አቀማመጥና አስተዳደር ።

መንፈቁን ወረይሉ መንፈቁን ደሴ እየተቀመጡ ያስተምሩ፤ ሲዛወሩም በበታችዎ ሊቀ ካህናት ሆኖ ሕግ የሚጠብቅልዎ የተድባበ ማርያምና የሐይቁ መምህር ይሁኑልዎ፤ አድራሻዎም ጳጳስ ዘምሥራቅ ኢትዮጵያ ተላዌ አሠሩ ለአቡነ ኢየሱስ ሞአ ይባል ። —

ሠ / አቡነ ሚካኤል ዘኢሉባቦር ኢትዮጵያ ።

ራሱ ጎንደር ወንዝ እግሩ እንግሊዝ ወሰን ድረስ ።

www.ethiopianorthodox.org

የሸኖገሌ	ጉማይ
የጀቴ አገር	ቶኬን ጨምሮ
ዳረኒ	ቡኖ
የደጃች ገብረ እግዚአብሔር አገር	ጉማ
ወለጋ የራስ ደምሰው ይዞታ	ጊሚራ
ሲቡ	ጌራ
ጨለያ	ይሉባቦር
ትቤ	ጉራ ፈርዳ

ስለ አቀማመጥና አስተዳደር ።

መንፈቁን ይሉባቦር መንፈቁን ወለጋ እየተቀመጡ ያስተምሩ ። ሲዘዋወሩም በበ ታችዎ ሊቀ ክህናት ሆኖ የሚጠብቁልዎ ወለጋ ያርጀው አለቃ ፤ ይሉባቦር የጎሬ ማር ያም አለቃ፤ይሁንልዎ፤ አድራሻዎም ጳጳስ ዘአዜበ ኢትዮጵያ ተላዌ አሠሩ ለአቡነ ዜና ማርቆስ ይባል ።

ስለ ሰበካውም ርቀት በረከበ ክህናት ጊዜ እንዳይቸገሩ ስምዎም መሠረት እንዲሆንዎ ከመሃል ሸዋ ቦታ እናደርግልዎታለን ፤ ተብሎ በጃንሆይ ማኅተም ከታተመ በኋላ እን ደገና በጸሐፌ ትእዛዙ ማኅተም ተጉለት ወደሳቸው ይሁን ተባለ ።—
ረ/ አባ እገሌ ጳጳስ ዘመስዐ ኢትዮጵያ ።

/ ተሿሚ ያልተደረገበት ተመድቦ የሚጠበቅ ቦታ /

ራሱ ከምባታ ዝንጅሮ እግሩ እንግሊዞች ድንበር ድረስ ።—

ጐፋ	ኮንታ
ባኮ	ጅማ
ቀጫ	ኖኖ
ቦረዳን ጨምሮ	ከፋ
ኩሎ	ሊሙ
ዛንጅሮ	ማጂ

ስለ አቀማመጥና አስተዳደር ።

መንፈቁን ከፋ መንፈቁን ጐፋ ሲዛወሩ የሚከተሉዎ ------ አድራሻዎም ጳጳስ ዘመስዐ ኢትዮጵያ ተላዌ አሠሩ ለአቡነ ሕፃን ሞአ ይባል ። ስለ ሰበካውም ርቀት በረከበ ክህናት ጊዜ እንዳይቸገሩ ስምዎም መሠረት እንዲሆንዎ ከመሃል ሸዋ ጠራ ወደ ርስዎ ይሁን ።
ሀ/ የካህናት አስተዳደር ።

www.ethiopianorthodox.org

ቤተ ክርስቲያን ስለመሥራት የተነገረ ዓዋጅ

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ

ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

ዓዋጅ

መኳንንትም የሻለቃም በየሰጠንህ ግዛት ለነፍስ ደኅንነት ፤ ለሰላም ኑሮ ዕረፍት የሚለመንበት ቤተ እግዚአብሔር ሳይሠራ የመኖሪያ ቤትህን በማደራጀት ባላገሩም ተጐዳን ብሎ ይጮሃል እንጂ ቤተ ክርስቲያን በመፍረሱ ፤ የተሠራውም ከተበላሸ በኋላ ባለመታደሱ ተቆርቋሪ ስላላገኘ ፤ ለነፍስም ጉዳት ፥ ለሥጋም መቅሠፍት የሚያመጣ ሆኖ አልና በያውራጃህ የተተከሉትን አብያተ ክርስቲያናት የፈረሰውንም አሠራ ፤ ያረጀ ውንም አሳድስ ፤ የሃይማኖት መሠረቱ የክርስቲያን ምልክቱ ቤተ ክርስቲያን መሥራት ነው ። ነገር ግን በዚህም ምክንያት ባላገሩን አለወግ አዘኽ ድሀ አትበድልብኝ ፤ አጥቢ ያውም በገንዘቡም በጕልበቱም ረድቶ ካወጣና ከሠራ በኋላ ከጕልበቱና ከገንዘቡ የሚ ተርፈውን ሥራ እኔ እረዳለሁና ችግርህን በደጃዝማች ደስታ ዳምጠው በኩል አስታ ውቀኝ ፤ ከዚህ አዋጅ ወዲህ ግን እስካንድ ዓመት ድረስ ቤተ ክርስቲያኑ ሳይሠራ ቀርቶ መፍረሱንም ፥ አለመታደሱንም የሰማን እንደሆነ ቤተ ክርስቲያኑ የሚፈጀውን የሥራ አጠፌታ መቀጫ እየከፈልክ ለቤተ ክርስቲያኑ ሥራና ጉዳይ ይገባል ። ሐምሌ ፲፫ ቀን ፲፱፻፳፪ ዓ ም ተጻፈ ።—
የኢትዮጵያ መንግሥት የጽሕፈት ሚኒስቴር
አዲስ አበባ ።

ለተከለሉ አድባራት የተሰጠ ደንብ

መጀመሪያ በሃይማኖት ፤ በቍርባንና በሥልጣን በተክሊል ጋብቻና ፍች ይህንንም በመሰለው በመንፈሳዊ ነገር የሚነሳውን ነገር ሁሉ ዳኝነቱን የሚያይ የደብሩ አለቃ ነው።
በመሰለው በመንፈሳዊ ነገር የሚነሳውን ነገር ሁሉ ዳኝነቱን የሚያይ የደብሩ አለቃ ነው፡ በርስት

፪ኛ/ በደብሩ ክልል ውስጥ የሚኖሩ ክህናቱም ሕዝቡም በስድብና በበትር፥ በርስት ቦታም በሰማንያ ጋብቻም ይህንም በመሰለው በማናቸውም በሥጋዊ ነገር የተከሰሱ እንደሆነ ዳኝነቱን የሚያይ የደብሩ አለቃ ነው ፤ ሊቀ ክህናቱም እያየ የመጨረሻውን ይግባኝ በንጉሠ ነገሥቱ እንደቆየው ደንብ ለካህናቱ በተሾመው ወንበር ላይ ያልቃል ።

፫ኛ/ በደብሩ ክልል ውስጥ ነፍስ በመግደል ፤ ቤት በማቃጠል ፤ በመንግሥት ነገር በመግባት ፤ ይህንም በመሰለው በወንጀል ሥራ የተያዘውን በዘበኞች እየያዙ በደብሩ አለቃ እጅ ለከተማ ዳኛ ይሰጣሉ እንጂ እነሱ አይገቡበትም ።—

፬ኛ/ በደብሩ ክልል ውስጥ የሚኖሩ ሰዎች በደብሩ ክልል ግቢ ባለው መንገድ ሲሔዱ በድንገት እርስ በርሳቸው ሲጣሉ የተገኙ ወደ ደብሩ አለቃ መወሰድ የለባቸውም፤

፭ኛ/ ከደብሩ ክልል ውስጥ የሚኖር ሰውና በደብሩ ክልል ውስጥ የሚኖር ካህን፣ ወይም ሕዝባዊ በደብሩ ክልል ውስጥ በድንገት የተጣሉ እንደሆነ ከተቈጠረው ወን ጀል በስተቀር ዘበኞች እየያዙ ለደብሩ አለቃ ይሰጣሉ፤ ከደብሩ ክልል ውጭ የሆነ እን ደሆነ ግን ፤ ለዘበኛ ዳኝነት ቤት ይሰጣሉ ።—

፯ኛ / በደብሩ ክልል ውስጥ የካህንም፤ የሕዝባዊም ሚስት ብትሆን ከነፍስ ገዳይና በመንግሥት ላይ ከሆነ ወንጀል በቀር ማናቸውም ጥፋት ቢገኝባት ባሏ እኔ አላፊ አልሆንምና እርሷን ያዙ ብሎ አሳልፎ ካልሰጣት በቀር ባሏ ይያዛል እንጂ ሚስቱ እንዳትያዝ ክልክል ነው ።—

፰ኛ / በዝክርና በተዝካር ቤት፤ በሌላውም በማናቸውም ሥፍራ ቢሆን ካህናት እርስ በርሳቸው የተጣሉ እንደሆነ የወንጀል ነገር ካልሆነ በቀር ዳኝነቱን የሚያየው የደብሩ አለቃ ነው ።—

፱ኛ / ያንዱ ደብር ካህንና የሌላው ደብር ካህን በማናቸውም ነገር ቢካሰሱ፤ የወንጀል ነገር ካልሆነ በቀር ዳኝነቱን የሚያየው የተከሳሹ ደብር አለቃ ነው ።

፲ኛ / በደብሩ ክልል ግቢ የውጭ አገር ሰዎች በኪራይ ቤት ተከራይተው ሲኖሩ እርስ በርሳቸው ፤ ወይም ከማናቸውም ከኢትዮጵያ ሰው ጋር ሲጣሉ ዳኝነቱ የሚታየው በልዩ በቆመ ፍርድ ቤት ነው እንጂ የደብሩ አለቃ አያየውም ።—

፲፩ኛ / በደብሩ ክልል ውስጥ ካለው ከካህናቱ ቦታ በቀር የሌሎቹን ሰዎች ቦታ በማዘጋጃ ቤት ካርታ ሲያነሣ ስለመሐንዲሶች ኪሣራ አሹራውን ይቀበል፤ ያመት፤ ግብሩን ግን ለትምህርት ቤቱ ይሁን፤ ደግሞ እነዚህ ካርታ ያስነሱ ሰዎች ቦታቸውን ለካህናት፤ ወይም ለሌላ ለኢትዮጵያ ተወላጅ ለመሸጥ ቢፈልጉ አይከለከሉም ፤ ነገር ግን በማዘጋጃ ቤት ካልተሻሻሉና አሹራውን ከፍለው ካርታውን በስማቸው ካላዛወሩ በዓመተ ምሕረት እንደተነገረው ዓዋጅ ለገዥዎች ርስቱ አይረጋላቸውም ።

፲፪ኛ / በደብሩ ክልል ውስጥ አስቀድሞ ለካህናቱ የተሰጠውን ቦታ ካህኑ ለመሸጥ ቢፈልግ ከዚህ ቀደም እንደተወሰነው ለካህን ይሸጥ እንጂ ለሕዝባዊ ፤ ለወንድ መኰንን ለሴት ወይዘሮ እንዳይሸጥ ፤ እንዳያወርስም ክልክል ነው ።—

፲፫ኛ/ በደብሩ ክልል ግቢ ላለው የዳኝነት ነገር አሁን ለጊዜው ይህን ደንብ ስለአቆምን ወደፊት እንደ ሕገ መንግሥቱ አያግደውም ።

፲፬ኛ / ከደብሩ ክልል ውስጥ በዳኝነትና በቦታ ግብር ፤ ይህንም በመሰለው የሚገኘው ገንዘብ እየተሰበሰበ በደብሩ አለቃና በገበዙ እጅ ወደባንክ እየገባ በደብሩ ተማሪ ቤት ስም ይቀመጣል ፤ ገንዘቡም ሲጠራቀም የደብሩ አለቃ ካህናቱን እያስታወቁ ለተፈቀደው በዚያው በደብሩ ውስጥ ላለው የትምህርት ቤት ጉዳይ እንዲወጣ ያደርጋል፤ከትምህርት ቤት ጉዳይም የሚተርፍ ገንዘብ ቢገኝ በደብሩ ክልል ውስጥ ለሚኖሩ ለካህናቱም ለተማሪዎችም ለሕዝቡም መታከሚያ የሚሆን ሆስፒታል ይሠራበታል እንጂ ለሌላ ጉዳይ እንዳይገባ ተከልክሏል ።—

፲፭ኛ / በደብሩ ክልል ውስጥ የሚኖሩትን ካህናቱንና ሕዝቡን ዘወትር የሚጠብቁ ዘበኞች የዘበኞች አለቃ የክልሉን ሥራትና የሕዝቡን ብዛት አይቶ ይወስናል ፤ ለነዚህም ዘበኞች፤ የወር ቀለብ ከገቢው ላይ የደብሩ አለቃ፤ ሌሎቹ የከተማ ዘበኞች በሚቀበሉት ልክ በዘበኞች አለቃ እጅ ይሰጣል ፤ ይህም ስለተባለ ለዘበኞቹ ቀለብ የሚሰጠውን በያይነቱ የገቢው ልክ ከታወቀ በኋላ እየታየ ይወሰናል ።—

ነሐሴ ፴ ቀን ፲፱፻፳፩ ዓ ም

ማኅተም የጽሕፈት ሚኒስቴር

ፊርማ ፤ ጸሐፌ ትእዛዝ ወልደ መስቀል ።—

www.ethiopianorthodox.org

ስለዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት

ሞአ አንበሳ ዘእምነገደ ሁዳ ።

ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

ለሀገሩ መልካም ሥራ ለሠራ ንጉሥ ውለታውን መመለስና ለስሙ መታሰቢያ ማድረግ የሚገባ መሆኑን ስለተረዳነው፤ግርማዊ ዐፄ ምኒልክ በሕይወታቸው ሳሉ ለቤተ መንግሥት፤ ለቤተ ክህነት የሠሩትን መልካም ሥራቸውን ለመጭው ትውልድ እንድናውቅላቸው ይኸውም በጎ ሥራቸው በመታሰቢያ ቤታቸው ላይ እየተሠራ እንዲታይ ባሠራነው የመታሰቢያ ቤት ለሾምነው ለሊቀ ሊቃውንቱና በበታቾቹም ላሉት ሹሞች ሁሉ አስተዳደርና በዚሁም በመታሰቢያ ቤቱ ገንዘብ ለምናቆመው ለትምህርት ቤቱ ለነዳያን መረጃው፤ ለሙት ልጆች ማሳደጊያው፤ ለሽማግሎች መጦሪያው ቀጥሎ የተጻፈውን ደንብ አቁመናል—።

ምዕራፍ ፩

ስለ ሊቀ ሊቃውንቱ ሥራ

አንደኛ

በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት የሚሾመው የቁምስና ማዕርግ ያለው እንዲሆንና የማዕርግ ስሙም ሊቀ ሊቃውንት እንዲባል አሿሿሙም አክሊለ ክብር ደፍቶ እንዲሆን ፈቅደናል ።—

ሁለተኛ

ሊቀ ሊቃውንቱ፤ ሊቀ ሊቃውንት ዘመቃብረ ነገሥት የሚል ማኅተም እንዲቀበል ። አድራሻውም ሊቀ ሊቃውንት እገሌ ተላዌ አሠሩ ለባርክ እንዲባል ተፈቅዷል ።

በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት ከሊቀ ሊቃውንቱ በታች የሚሾሙት ሹሞች ከዚህ ቀጥሎ ያሉት ናቸው ፤—

፩ኛ/ ገበዝ

፪ኛ / አፈ መምህር

፫ኛ / ሊቀ መዘምራን

፬ኛ / ርእሰ ደብር

፭ኛ / ቀኝ ጌታ

፮ኛ / ግራ ጌታ

፯ኛ / አጋፋሪ

፰ኛ / መጨኔ

፱ኛ / ሊቀ ዲያቆን ፤ አሠራራቸውን ከዝርዝሩ ደንብ እንደ ተጻፈው እያደረጉ ይሠራሉ

አራተኛ

ሊቀ ሊቃውንቱን መርጦ የሚሾመው ንጉሠ ነገሥቱ ነው ፤ ከሊቀ መዘምራኑ ጀምሮ

እስከ መጨኔው ያሉትን የደብሩን ሹሞች ግን ፤ ሊቀ ሊቃውንቱ ከዚያው ከደብሩ ካህን እየመረጠ እንዲሾም ተፈቅዶለታል ። ጥፋትም ቢገኝባቸው ጥፋታቸውን ለደብሩ ሽማግሌዎች አስታውቆ ለመሻር የሚያበቃና የማያበቃ መሆኑ በቃል ብዛት ታይቶ ይሻራቸዋል ።—

አምስተኛ

በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት የተሾመው ሊቀ ሊቃውንት ከገበዙ ጀምሮ በደብሩ ውስጥ ላሉት ሹሞች ሁሉ የበላይ ሹም ነውና በሚገባ እንዲያዛቸው ተፈቅዶለታል ።—

ስድስተኛ

ሊቀ ሊቃውንቱ በዚህ ደንብ ላልተጻፈው ለትንሹ ሥርዓተ ቤተ ክርስቲያን ሥራ ሁሉ ከደብሩ ሹሞችና ሽማግሌዎች ጋር እየተማከረ የደንቡን ትርጕም እየገለጸ ለሠራተኞቹ ትእዛዝ እንዲሰጥ ተፈቅዶለታል ።—

ሰባተኛ

ሊቀ ሊቃውንቱ ከመታሰቢያ ቤት ላይ በሚመጣው ነገር የሚነጋገርና በመንፈሳዊ ነገር የሚዳኝ የሚፈርድ አንድ ወንበር እንዲሾም ተፈቅዶለታል፤ ማደሪያውንም ሊቀ ሊቃውንቱ ይሰጠዋል ።—

ምዕራፍ ፪

ስለ ገበዝ ሥራ

ስምንተኛ

በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት የተሾመው ገበዝ ለግብዝና በተሰጠው ርስቱ ድግስ እየደገሰ የታኅሣሥ በአታንና የየካቲት ኪዳነ ምሕረትን በዋዜማው ካህናትን ይጋብዛል።—

ዘጠነኛ

ለዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት የሚያስፈልገውን ፥ ዕጣኑን ፥ ጧፉን ዘቢቡን ለአድባራት በሚሰጠው ደንብ እያደረገ በየጊዜው እያሰናዳ ያቀርባል ። እንደ አድባራት ደንብ ትእዛዙን ከሊቀ ሊቃውንቱ እየተቀበለ ቁሶቹን የሚያዝና የሚያሠራ ቢገኝ ምን ኍስና ያለው ባይገኝ ባለሕግ ቄስ መርጦ ውስጠ ገበዝ እንዲሆን ለሊቀ ሊቃውንቱ ያቀርባል ፥ ቀለቡንና ደመወዙን ግን ገበዙ ይሰጣል ።—

አሥረኛ

ከደብሩ የሚገኘውን ማናቸውንም አበል ሊቀ ሊቃውንቱም ገበዙም የቀሩትም ሹሞች እንደ ሌሎቹ አድባራት ደንብ ይካፈላሉ ፥ በክፍያ ያልተስማሙ እንደሆነ በክፍሉ ወንበር ላይ በደብር ወግ ይነጋገራሉ ።—

አሥራ አንደኛ

ንዋየ ቅድሳቱንና ሌላውንም ይህን የመሰለውን የመታሰቢያ ቤት ዕቃ የሚጠብቅ ዕቃ ቤት ከገበዙ እየታዘዘ ይጠብቃል ፥ ቀለቡንና ደመወዙን ግን ፤ ሊቀ ሊቃውንቱና ገበዙ ተማክረው ቈርጠው ከስዕለቱ ገቢ ይቀበላል ።—

ምዕራፍ ፫

ስለ ዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት መጋቢ አሿሿምና ስለ ገንዘብ ገቢና ወጪ

አሥራ ሁለተኛ

ለድሆች ልጆቹ ማስተማሪያ ፥ ለሙት ልጆች ማሳደጊያ ፥ ለሽማግሌዎች መጦሪያ ለቤተ ክርስቲያን ማደሻ ይሆናል ተብሎ ለዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት የተሰጠው ገንዘብ በመታሰቢያ ቤት ሹም በባንክ ፤ ወይም የሚታመን ርስት አሲዞ ወለድ በሚሰጥ ሰው እጅ ተቀምጦ ወለዱ ብቻ እየወጣ እ ን ደ ደንቡ እየሆነ ይሠራበታል እንጂ ዋናው እንዳይወጣ ተከልክሏል።—

አሥራ ሦስተኛ

ዋናው በሚበደርበት ፤ ወለዱም ከባንክ በሚወጣበት ጊዜ ፤ ሊቀ ሊቃውንቱና የገበዙ እንደራሴ ፤ መጋቢው ፤ ተቋጣሪው ይውጣ ብለው ባንድነት ካልጻፉና በደረሰኙም ላይ ባንድነት ካልፈረሙበት አይረጋም ፤ ገንዘቡንም ከተበደረ በኋላ አግቶ የሚያገባ መጋቢው ፥ ተሳልቶ የሚያስታውቅ ተቋጣሪው ይሁን ።—

አሥራ አራተኛ

መጋቢ በሚሾምበት ጊዜ ፥ ሊቀ ሊቃውንቱ ፤ ገበዙ ፤ ተቋጣሪው ድሆች ደካሞቹ የሚመርጡላቸውን ፪ ሰዎች ጨምረው ተማክረው ፤ መጋቢ የሚሆነው ዐዋቂና የ ታ መ ነ ሰው ተመርጦ እንዲሾም ተፈቅዷል ። ይህም መጋቢ ለድሆቹ ገንዘብ ጥፋት ሁሉ ኃላፊ ሆ ኖ ለሕይወታቸውም ለሚሻቸውም አ ሳ ቢ ሆኖ እንዲሠራ ተፈቅዷል ። በድሆችም ገንዘብ ላይ የሚሾሙትና የሚሠሩት ሰዎች ሁሉ ፤ ለመጋቢው ይታዘዛሉ ፥ መጋቢውም ለሊቀ ሊቃውንቱ ይታዘዝ።—

ሊቀ ሊቃውንቱም አበቤ ከተሰጠው ከራሱ ትዳር አልፎ በመታሰቢያ ቤት ገንዘብ ላይ አሽከሬንም እሾማለሁ ፥ ገንዘብም እነሣለሁ አይበል ፤ ለመታስቢያ ቤትም ገንዘብ በመጋቢው ውስጥ የሚሾሙ ሰዎች ድሆቹ የመረጡዋቸውን ፪ቱን መራጮች ጨምሮ መጋቢው እየመረጠ ለሊቀ ሊቃውንቱ ያቅርብና ሊቀ ሊቃውንቱ የወደደለት እንደ ሆነ ይሾሙ ፥ ያልወደደለት እንደሆነ ግን ፤ ድሆቹ ሌላ መራጭ መርጠው ጨምረውለት ፪ኛ መርጠው ያቅርቡለትና ይሾም ፤ በ፪ኛው ምርጫ ግን ፥ ሌላም ቢመርጥ የፊተኛውንም ቢመርጥ ይሹምላቸው እንጂ ፥ ደግሞ ሌላ ምረጡ አይበላቸው ፤ ለሚሾመውም ሰው ኃላፊ ሆኖ ተያዥ የሚቀበል መጋቢው ይሁን።—

ምዕራፍ ፬

ስለ ስዕለት ገቢ ገንዘብ ።

አሥራ ስድስተኛ

በታኅሣሥ በአታ ወይም በሌላ ቀን የሚገባውን የስእለት ገንዘብ ሁሉ ፥ ቄሰ ገበዙና ጸሐፊው ተቋጣሪው! ባንድነት እየሆኑ ገቢውን እየተማመኑ በመዝገብ እየጻፉ በደረሰኝ ለዕቃ ቤቱ ያስረክቡ ።—

www.ethiopianorthodox.org

አሥራ ሰባተኛ

የስዕለቱ ገቢ ገንዘብ እንደ አድባራቱ ደንብ በሊቀ ሊቃውንቱ ፈቃድ ለመሥዋ ዕት ጉዳይ የሚያስፈልገው እየገባ የሚተርፍ ሲገኝ፤ ለመጻሕፍትና ለንዋየ ቅድሳት መግገ ለዕቃ ቤቱና ለስዕለት ጸሐፊው ቀለብ ይሆናል እንጂ፤ ገበዞም ሊቀ ሊቃውንቱም ለየ ራሳቸው ጉዳይ እንዳያገቡት ተከልክሏል ፡ ከዚህ በላይ ከተቆጠረው ጉዳይ የሚተርፍ ቢገኝ ከባንክ አደራ ተቀምጦ በሊቀ ሊቃውንቱ ፡ በገበዙ ፈቃድ በማዘገ ይውጣ።—

ምዕራፍ ፫

ስለ ተቋጣሪ ሥራ

አሥራ ስምንተኛ

በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት የሚገባውንና የሚወጣውን ማናቸውንም ነገር ወርቅም ብርም እህልም ቅቤም ማርም ይህን የመሰለውን ሁሉ የሚቆጣጠር አንድ ሰው ከገንዘብ ሚኒስቴር ከገንዘብ ተቋጣሪዎች መካከል ተመርጦ በንጉሠ ነገሥቱ ፈቃድ ይሾማል ። የመቆጣጠርም ሥራውን ሁሉ እንደ መንግሥት ገንዘብ ተቆጣጣሪ ደንብ እያደረገ ይሠራል ።—

አሥራ ዘጠነኛ

ከገንዘብ ገቢና ወጪ በቀር በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት የሚሠራው የት ምህርት ቤቱ ፡ የሙት ልጆች ማሳደጊያው ፡ የሽማግሎች መጦሪያው ፡ ይህነንም የመሰለው ሥራ ሁሉ በትክክል መሠራቱን ይቆጣጠራል ።—

ሃያኛ

ለዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት ገቢውን ማናቸውንም ዓይነት ገንዘብና እንደ እህል ፡ እንደ ቅቤ፡ እንደ ማር ያለውንም የሚሰበስቡ ሹሞች ሁሉ በሦስት በሦስት ወር መዝገባቸውን እያቀረቡለት ይቆጣጠራል ።—

ሃያ አንደኛ

በገንዘብም ቢሆን በሌላም ነገር ቢሆን ተመራምሮና ተቆጣጥሮ ያገኘውን ጥፋት መጀመሪያ ለሊቀ ሊቃውንቱ እያስታወቀ አንድና ሁለት ጊዜ አስታውቆ ምክንያቱን ያልጠየቀለት እንደሆነ ፡ ያስታወቀበትን ግልባጩን በጽሕፈት ሚኒስቴር በኩል ያቀር ባል ፡ ለተቆጣጣሪው ቀለብና ደመወዝ ሊቀ ሊቃውንቱና የገንዘብ ሚኒስቴር ተማክረው ለመጦሪያ ከተሰጠው ገቢ እንዲሰጡ ተፈቅዷል ።—

ምዕራፍ ፬

ሃያ ሁለተኛ

በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት ገንዘብ ፫ ትልልቅ ጥቅም የሚሠራባቸው ቤቶች እንዲቆሙ ፈቅደናል ።—

ሃያ ሦስተኛ

በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት ገንዘብ ፫ ቤቶች እንዲቆሙ የፈቀድነው ፩ የትምህርት ቤት ፡ የሽማግሎች መጦሪያ ቤት ፡ የሙት ልጆች ማሳደጊያ ቤት ናቸው ።—

ሃያ አራተኛ

ስለ ትምህርት ቤት

በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት ለሚቆመው የትምህርት ቤት ዲሬክተር የመ ታሰቢያ ቤት ተቋጣሪ እንዲሆን ተፈቅዷል፤ ከመታሰቢያ ቤት ገቢም ላይ ከ፬ አንዱ በሚችለው ልክ ላስተማሪዎቹና ለተማሪዎቹ ለሚያሻቸው እንዲሆን ተፈቅዷል ። ሊቀ ሊቃውንቱና ዲሬክተሩ ከዚህ በታች ለተጻፉት አስተንትነው ይከፍላሉ ።—

ሃያ አምስተኛ

የትምህርት ቤቱም በ፯ ክፍል ይከፈላል ።—

፩ኛ / የንባብና የጽሕፈት ትምህርት ቤት
፪ኛ / የዜማ ትምህርት ቤት
፫ኛ / የቅኔ ትምህርት ቤት
፬ኛ / የብሉያት መጻሕፍት ትርጓሜ ትምህርት ቤት
፭ኛ / የሐዲሳት መጻሕፍት ትርጓሜ ትምህርት ቤት
፮ኛ / የሊቃውንት መጻሕፍት ትርጓሜ ትምህርት ቤት
፯ኛ / የመጽሐፈ መነኰሳት ትርጓሜ ትምህርት ቤት

ሃያ ስድስተኛ

የትምህርት ቤቱና የመምህራኑ አስተዳደር እንደ ትምህርት ሚኒስቴር ደንብ ይሆናል ።—

ሃያ ሰባተኛ

በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት የሚማሩትን ልጆች ቁጥር ብዛትና ማነስ ሊቀ ሊቃውንቱ ከመጋቢው ከተቈጣጣሪው ተማክሮ ያሙቱን ገቢና ወጪ አመዛዝኖ ልኩን እንዲወስን ተፈቅዶለታል ።—

ሃያ ስምንተኛ

በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት ገንዘብ፤ የሚማሩ ልጆች የንባብና የጽሕፈት ትምህርት ከተማሩ በኋላ፤ ተጠይቀው የውጪ አገር ቋንቋና ጥበብ ለመማር የሚሆኑትን መምህራቸው በሊቀ ሊቃውንቱ ፈቃድ፡ ንባብና ጽሕፈት ለማወቃቸው የምስክር ወረ ቀት ሰጥቶ ወደ ትምህርት ሚኒስቴር ያስተላልፍላቸዋል ፡ ዜማ ፡ ቅኔ ፡ የመጽሐፍ ትር ጓሜ ፡ ለመማር ቢፈልጉ ግን በዚሁ በመታሰቢያ ቤት ባለው ትምህርት ቤት በየክ ፍሉ እየገቡ እንዲማሩ ይፈቅድላቸዋል ።—

ምዕራፍ ፭

ስለ ሽማግሎች መጦሪያ ቤት ክፍል

ሃያ ዘጠነኛ

በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት ገንዘብ በሚቆመው በሽማግሎች መጦሪያ ቤት እየገቡ የሚጦሩ ሽማግሎች ከሦስት ወገን እንዲመረጡ ተፈቅዷል ።—

፩ኛው በጦር ሠራዊትነት ለንጉሠ ነገሥቱ ሲያገለግሉ ከኖሩ ማደሪያና ፡ መጦሪያ፤ ልጅ ፡ ከሌላቸው ወገን —

www.ethiopianorthodox.org

፪ኛው፤ በርስታቸው ለመንግሥት እየገበሩ ኑረው በኋላ ርስታቸው ባንድ ምክንያት ሂደባቸው የሚጦሩበት ርስትና ጠዋሪ፤ ልጅ ከሌላቸው ወገን ነው ።—

፫ኛው፤ በሥራ ቤት አገልጋይነት ገብተው በዘመቻም በቤተ መንግሥትም የጦር ሠራዊትን በመርዳት ካረጁና ከደከሙ ሰዎች ወገን ነው።—

ሠላሳኛ

እነዚህም በሽማግሌ መጦሪያ ቤት ለመጦር የመጡ ሽማግሎች በሽምግልናም ቢሆን በደዌም ቢሆን ሥራ ለመሥራት የማይችሉ ናቸው እንጂ ሥራ ለመሥራት የሚችሉት እንዲገቡ አልተፈቀደላቸውም ።—

ሠላሳ አንደኛ

ለጡረታ የሚመጡት ሽማግሌዎች ሁሉ በጦር ሠራዊትነት የኖሩ እንደሆኑ ይህነን የሚመሰክር የአለቃቸውን ማኅተም በጦር ሚኒስቴሩ በኩል፣ ባላገሮች እንደሆኑ ሲገብሩ መኖራቸውንና የሚጦሩበት ርስትና ጠዋሪ ልጅ የሌላቸው መሆናቸውን የሚመሰክር ያገረ ገዥውን ማኅተም ብገር ግዛት ሚኒስቴር በኩል አገልጋዮች ሴቶች እንደሆኑ በዘመቻም በቤትም ሲያገለግሉ መኖራቸውን የሚመሰክር የግቢውን ሚኒስቴር ማኅተም እየያዙ ካልመጡ ገብተው ሊጦሩ አይፈቀድላቸውም።—

ሠላሳ ሁለተኛ

በሽማግሎች መጦሪያ ቤት የሚጦሩትን የሽማግሌዎችን ቁጥር ብዛትና ማነስ ሊቀ ሊቃውንቱ መጋቢውንና ተቆጣጣሪውን ጨምሮ ያመቱን ገቢና ወጪ አመዛዝኖ እንዲወስን ተፈቅዷል ። ከሚጦሩት ሽማግሎች መካከል አንዱ የሞተ እንደሆነ በሟቹ ፈንታ ሌላ ሽማግሌ ገብቶ ይጦራል እንጂ ቁጥር አይጐድልም ።—

ምዕራፍ ፰

ስለ ሙት ልጆች ማሳደጊያ ቤት ክፍል

ሠላሳ ሦስተኛ

በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት ከሚገባው ገንዘብ ካሥር አንዱ ገንዘብ በሚችለው ልክ የሙት ልጆች እንዲያድጉበት ተፈቅዷል። ሊቀ ሊቃውንቱ፤ ቄሰ ገበዙንና ተቆጣጣሪውን ጨምሮ ያመት ገቢውንና ወጪውን ገንዘብ አመዛዝኖ ቁጥራቸውን እንዲወስን ተፈቅዶአል።—

ሠላሳ አራተኛ

ከእነዚህ ከተቆጠሩትና ከተወሰኑት ልጆች መካከል አንዱ ቢሞት፤ በሱ ፈንታ ሌላ የሙት ልጅ ይተካል፣ እንጂ ቁጥሩ አይጐድልም፤ የዚህንም ቤት ክፍል ሥራ የሚጠብቅና የሙት ልጆችን ም በምግባቸውና በጤናቸው እየጠበቀ የሚያሳድግ መጋቢው ነው፣ በሙት ልጆች ማደጊያ ቤት እየገቡ የሚያድጉ የሙት ልጆች ዕድሜያቸው ፯ ዓመት ሲሞላ መጋቢው ለሊቀ ሊቃውንቱ እያስታወቀ እያስፈቀደ ወደ ትምህርት ቤት ይወስዳቸዋል።—

ሠላሳ አምስተኛ

ስለ ቤተ ክርስቲያኑና ስለ ንዋየ ቅድሳቱ ማደስ የቤተ ክርስቲያኑ ቅጽሩ ሕንፃ ውም ንዋየ ቅድሳቱም ሲያረጅ ሲበላሽ ማደሻ እንዲሆን ከመታሰቢያ ቤት ገቢ ከ፳ አንዱ እየተነሳ ከባንክ በተለይ ይቀመጣል፣ ከዚህም ገንዘብ ቅጽሩና ቤተ ክርስ ቲያኑ ንዋየ ቅድሳቱ ሲበላሽ፤ ሊቀ ሊቃውንቱ ገበዙን ተቆጣጣሪውን ጨምሮ ተማክሮ ገንዘቡ በሚችለው ልክ እንዲታደስበት ፈቅደናል ።—

ምዕራፍ ፱

ለመታሰቢያ ቤት ስለተሰጠው መሬትና ገንዘብ

ሠላሳ ስድስተኛ

ለዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት ላቆምናቸው ለትምህርት ቤቶችና ለሽማግሎች መጦሪያ ለሙት ልጆች ማሳደጊያ ርስትነቱ ለመታሰቢያ ቤት ሆኖ የተሰጠው ጉልት ካዳ ወረዳ ቢዮ ፶፰ ጋሻ፣ ከሊበን ፴ ጋሻ መሬት ተከተማም ቦታ የማዘጋጃ ቤት የነበረውን ያቃቂውን ወፍጮ ሰጥተናል ። በዚሁም ላይ ደግሞ በባንክ ተቀምጦ ወለዱ ብቻ እየወጣ ለዚህ ጉዳይ የሚሆን ፲፻ሺ ብር ሰጥተናል ።—

ምዕራፍ ፲

በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት ስለ ገባው

መሬት ግብር

ሠላሳ ሰባተኛ

መሬታቸውን በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት ያገቡ ሰዎች ፩፻፲፪ ጋሻ የበሰለ እንጀራና መጠጥ መገበራቸው ቀርቶ ባንድ ጋሻ መሬት ባመት ሦስት ዳውላ እኽልና አሥራ አምስት ብር እንዲገብርበት ይሁ፡ ካንድ ጋሻ መሬት፡ ሦስት ዳውላ እኽል አሥራ አምስት ብር የተባለው ገንዘብ በሊቀ ሊቃውንቱና በተቈጣጣሪው ፈቃድ በመታሰቢያ ቤት ግምጃ ቤት እየገባ ሊቀ ሊቃውንቱ መጋቢውን፡ ተቈጣጣሪውን ሰብስቦ ለወር፡ ተዝካር፣ ምጽዋት ይህን ያህል ይበቃል፣ ላመት ተዝካር ለታኅሣሥ በአታ ምጽዋት ይህን ያህል ፣ ለአንጣፊ ለዕቃ ቤት ለመብራት አብሪ ላታክልት ተካይ ቀለብና ደመወዝ ይህን ያህል ብለው በቃል ብዛት ከተወሰነ በኋላ ለሁሉም ገንዘቡ ይሰጣል።—

ምዕራፍ ፲፩

ስለ ዳግማዊ ምኒልክ ፣መታሰቢያ ቤት ዘበኞች

ሠላሳ ስምንተኛ

በመታሰቢያ ቤት ቅጽር ግቢ ያለውን ማናቸውንም ነገር እንዲጠብቁና መታሰቢያ ቤቱን ለማየት የሚመጡትን እንግዶች በክብር እንዲቀበሉ ፤ መንግሥታችንን እያገለገሉ ከቆዩት መካከል አሁን ዕረፍት የሚገባቸው ወታደሮች ከየደንቡ ተመርጠው ማደሪያቸውን እንደያዙ ወደ መታሰቢያ ቤት እንዲዛወሩና በ፩ ጋሻ እንዲ ጠብቁ ተፈቅዷል ።—

www.ethiopianorthodox.org

ሠላሳ ዘጠኝኛ

የዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት ዘበኞች ዓመቱን ካራት ከፍለው ሦስት ሦስት ወር ተራ እየገቡ ይጠብቃሉ ፤ የዳግማዊ ምኒልክ ዕረፍት በሚከበርበት በታኅሣሥ ፫ ቀን ግን ሁሉም ዘበኞች በሙሉ ይገባሉ።—

ምዕራፍ ፲፪

ስለ ዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት ክብር

አርባኛ

ለዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ቤት ጠባቂውና ደጋፊው ንጉሠ ነገሥቱ ስለሆነ ሊቀ ሊቃውንቱ ትእዛዙን ሁሉ በጸሐፌ ትእዛዝ በኩል ከንጉሠ ነገሥቱ ይቀበላል እንጂ በሌላ በኩል መታዘዝ የለበትም።—

አርባ አንደኛ

ሊቀ ሊቃውንቱ በተከሰሰ ጊዜ በወንጀል ነገር ሲሆን ንጉሠ ነገሥቱ በሚመርጣቸው በልዩ ዳኞች ላይ ነገሩ ተመርምሮ ከቀረበ በኋላ ንጉሠ ነገሥቱ ፍርዱን ያስታውቃል እንጂ በወንበሮች ላይ ተቋቁሞ አይሟገትም ።—

አርባ ሁለተኛ

ለመታሰቢያ ቤት በገባው መሬት ፤ ወይም ለርሱ ማደሪያ ሆኖ በተሰጠው መሬት ላይ በሚኖሩ ሰዎች ፡ ወይም በመታሰቢያ ቤት ውስጥ የሥራት መፋለስ ነገር የሆነ እንደሆነ ግን ወንበሩ በክፍሉ ወንበር ላይ እየቀረበ ይነጋገራል፤ ይግባኙንም አፈ ንጉሡ ያየዋል።—

አርባ ሦስተኛ

ስለ ሊቀ ሊቃውንቱ ክብር

ሊቀ ሊቃውንቱ ስለ ክብሩ አክሊሉን ደፍቶ የሚታየው በታኅሣሥ ፫ ቀን የበአታ ዕለት ብቻ እንዲሆን ተወስኖአል ።—

አርባ አራተኛ

ዳግማዊ ምኒልክ ባረፉበት በታኅሣሥ በአታ ለት በያመቱ በእንቢልታ በመለከት በነጋሪት እየሆነ እንዲከበር ተወስኖአል።—

አርባ አምስተኛ

የውጭ አገር እንግዶች ፤ ወይም ያገር ውስጥ ባላባቶች መታሰቢያ ቤቱን ለማየት ቢፈልጉ ከመቅደሱ ውስጥ በቀር እንዲያዩ ተፈቅዷል ፡ ግን ከሚያየው ሰው ምክንያት ብዛት ቦታው እንዳይጕሳቆል ሊቀ ሊቃውንቱና ገበዙ በጥንቃቄ ያስጠብቁታል ።በተረፈ ከዚህ በላይ ለተጻፈው ደንብ መሥሪያ እንዲሆን ፤ ለአሁንም በተጻፈው ተጀምሮ ወደፊት የዚህ ደንብ መሠረቱ ሳይፋለስ በንጉሠ ነገሥቱ ፈቃድ እንዲታደስ ተፈቅዷል

አርባ ስድስተኛ

ወደ መታሰቢያ ቤት በተከለለው ቦታ በሊቀ ሊቃውንቱ እየተዳኘ የሚገኘው ገቢ ገንዘብ ለአድባራቱ እንደሚሰጠው ደንብ ይሁን።—

መጋቢት ፲፪ ቀን ፲፱፻፳፭ ዓ ም

www.ethiopianorthodox.org

መቅድም

በኢየሩሳሌም፤ በኢትዮጵያ ገዳማችን ለሚኖሩ ለመምህራንና ለማኅበሩ ደንብ የተ
በኢየሩሳሌም ገዳማችን የሚኖሩ መምህራንና ማኅበሩ በፍቅርና ባንድነት እንዲ
ሰጠበትን ምክንያት ማስታወቂያ ከዚህ ቀጥሎ ያለው ነው።—
ኖሩ ስለታሰበ በየራሳቸው አጽንቶና ወስኖ የሚያኖር ደንብ በመጋቢት ፩ ቀን ፲፱፻፲፮
ዓ ም ተሰጥቷል ። ይህንኑም የተሰጠውን ደንብ ሊቃውንት እንዲመረምሩት ትእዛዝ ተደርጎ ተመርምሯል ። ከመረመሩትም ከሊቃውንቱ ወገን ሁለቱ መምህር ደስታና አባ ዘገየ ናቸው ።እነዚህም ሊቃውንት ደንቡን መርምረው መልካም ነው ብለው ከመሰከሩ በኋላ በኢየሩሳሌም በኢትዮጵያ ገዳማችን የሚኖሩ መምህሩና ማኅበሩ ባንድነት ይሰብሰቡ ተብሎ ሁሉም ተሰብስበው በተነበበላቸው ጊዜ፤ ከዚህ ደንብ ውስጥ ምንም የሚነቀፍ ነገር የለበትም፤ ሁላችንም እንቀበለዋለን ብለው መቀበላቸውን በቃላቸው ተናገረው፤ በወረቀትም ጽፈው በማኅተማቸው አትመዋል ።ደንቡም በትክክል ከሦስት ላይ ተጽፎ አንደኛው በኢትዮጵያ መንግሥት ጽሕፈት ቤት ፡ ሁለተኛው በመምህሩ እጅ ሦስተኛው በማኅበሩ እጅ ተቀምጦአል ።

ይህም በኢየሩሳሌም በኢትዮጵያ ገዳም ለሚኖሩ ለመምህሩና ለማኅበሩ የተሰጠው ደንብ እጅግ ቀላል ነው እንጂ እንደ ማኅበረ ሥላሴና እንደ ዋልድባ እንደ ሌሎችም እንደ ትልልቆች የኢትዮጵያ ገዳማት ደንብ ከባድና ጽኑ አይደለም ። በማኅበረ ሥላሴና በዋልድባ በሌሎችም በኢትዮጵያ ገዳማት የሚኖሩ መምህራንና ማኅበር ስለ ሀገሩ መልካምነት ብዙ ጉዳት የለባቸውምና ደንባቸው ከባድ ነው ። በኢየሩሳሌም ገዳማችን የሚኖሩ መምህሩና ማኅበሩ ግን ስለ ሀገሩ ልዩነት ብዙ ጉዳት ያገኛቸዋልና ደንቡ እንደ ሀገሩ ሕዝብ ልማድ በቀላሉ ተሠርቶላቸዋል ። ላንዳንድ መነኰሴ የውስጥ ቀሚስ፡መደረቢያ ልብስ የብርድ ልብስ ፡ ሹራብ ፡ ጫማ ፡ መብራት ፡ የሥጋ ወጥ ፡ የወይን ጠጅ ተፈቅዶላቸዋል ። ይህም ሁሉ መደረጉ ስለ ሀገሩ ልዩነት እንዳይጐዱ ተብሎ ነው እንጂ እንደ ማኅበረ ሥላሴና እንደ ዋልድባ የገዳም ሥርዓት ነው ተብሎ አይደለም ፤ ደግሞም እንደ ሀገሩ ሕዝብ ልማድ የማኅበሩ ገንዘብ እንዲባዛ በባንክ እንዲቀመጥላቸው ቤትም እያከራዩ ገንዘብ እንዲያገኙና እንዳይቸገሩ ደንብ ተደርጎላቸዋል ፡ ይህንም ሁሉ ሳንመለከት ቀድሞ ጃንሆይ አጼ ምኒልክና እቴጌ ጣይቱ፤ዛሬም ግርማዊት ንግሥተ ነገሥታት ዘውዲቱና ልዑል አልጋ ወራሽ ተፈሪ መኰንን በኢየሩሳሌም ገዳማችን ለሚኖሩ መምህሩና ለማኅበሩ ትልቅ ርዳታ ማድረጋቸውን ያስረዳናል ። ከዚህም ቀጥሎ የተጻፈው ዋናው ደንብ ነው ።—

የኢየሩሳሌም ገዳም ደንብ

ሞዐ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ

ዘውዲቱ ንግሥተ ነገሥታት ዘኢትዮጵያ

ወለቱ ለዳግማዊ ምኒልክ ንጉሠ ነገሥት።—

እኛ የኢትዮጵያ መንግሥት አልጋ ወራሽና እንደራሴ ተፈሪ መኰንን በኢየሩሳሌም በኢትዮጵያ ገዳም በዴር ሡልጣንና በደብረ ገነት ለሚኖሩ ለመምህሩና ለማኅበሩ ከዚህ ቀጥሎ የተጻፈውን ደንብ አቁመናል።—

መጀመሪያ ክፍል
ስለ መምህሩና ስለ መጋቢው

፩/በኢየሩሳሌም በኢትዮጵያ ገዳም የሚሾመውን መምህር የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት ከያድባራቱ፤ ወይም ከየገዳማቱ መርጦ ይሾመዋል እንጂ ማኅበሩ ከውስጣቸው መርጠው ለመሾም አልተፈቀደላቸውም ።—

፪/በኢየሩሳሌም በኢትዮጵያ ገዳም ከመነኰሴ በቀር ባለ ሕግ እንዳይሾም ተከ ልክሏል።—

፫/ለገዳሙና ለማኅበሩ ጉዳይ አላፊ ሆኖ ሥራውን ሁሉ የሚሠራና የሚጠባበቅ አንድ መጋቢ ማኅበሩ መርጠው ለመምህሩ ያስታውቃሉ ። መምህሩም ይህ የተመረጠው ሰው ለመጋቢነቱ ሥራ የታመነና የሚችል መሆኑን ከመረመረ በኋላ ይሾመዋል።

፬/ማኅበሩ የገዳሙን ገንዘብ ዕቃ የሚጠብቅ አንድ የዕቃ ቤት ሹምና ይህነኑ የሚጽፍ አንድ ጸሐፊ መርጠው ለመምህሩ አስታውቀው መምህሩ ይሾምላቸዋል ። ነገር ግን ፤ መጋቢውና የዕቃ ቤቱ ሹም ፤ ጸሐፊውም የተሾሙበትን ሥራ በትክክል ያል ሠሩ እንደሆነ አለመሥራታቸው ርግጥነቱ ከታወቀ በኋላ ማኅበሩ ለመምህሩ አስታ ውቀው ይሻራሉ ።—

፭/መምህሩ መጋቢውንና የዕቃ ቤቱን ሹም የማኅበሩንም ጸ ሐ ፊ የሚቆጣጠር አንድ ጸሐፊ ለማስቀመጥ ይችላል ።—

ሁለተኛ ክፍል
ስለ ገዳሙ ገንዘብ

፮/የገዳሙ ገንዘብ በባንክም በዕቃ ቤትም ያለው በመዝገብ እየተጻፈ ገቢና ወጪው እየተካከለ ይቀመጣል ። በየወሩም መጨረሻ የዕቃ ቤቱ ሹምና ጸሐፊው ተቆ ጣጣሪውም ባንድነት እየሆኑ ገቢና ወጪውን እየተሳሰቡ ልክ በሆነ ጊዜ ሦስቱም ፊርማቸውን እየፈረሙ ለመምህሩ ያስታውቃሉ።—

፯/መምህሩ ሳይሰማና ሳያውቅ ገንዘብ እንዳይገባና እንዳይወጣ ተከልክሏል።—

፰/ስለ ማኅበሩ ችግር ከውጭ ገንዘብ በመጣ ጊዜ መምህሩ ተቀበሉ ብሎ ወደ መጋቢው ትእዛዙን በጽሕፈት ያሳልፋል ። መጋቢውም መምህሩ በላከለት የትእዛዝ ወረቀት ላይ ፊርማውን ፈርሞ ወደ ዕቃ ቤቱ ሹምና ወደ ጸሐፊው ያሳልፋል።—

፱/መምህሩ ማናቸውንም ትእዛዝ ቢሆን በቀጥታ ወደ መጋቢው ያሳልፋል እንጂ መጋቢው ሳለ ወደ ዕቃ ቤቱ ሹምና ወደ ጸሐፊው እንዳያሳልፍ ተከልክሏል ፤ መጋ ቢውም ከመምህሩ ሳይታዘዝ በፈቃዱ ገንዘብ እንዳያወጣ ተከልክሏል።—

ሦስተኛ ክፍል
ስለ መቁነን

፲/መምህሩና ማኅበሩ የዘወትር መቁነናቸው ትክክል ይሁን እንጂ ፤ መምህሩ ከማ ኅበሩ የተለየና የበለጠ መቁነን እንዳይቀበል ተከልክሏል ፣ ማኅበሩ ሁሉ መቁነናቸውን የሚቀበሉበት ሰዓት የተወሰነ ሆኖ በዚያ ሰዓት ደወል ሲደወል እየመጡ ይቀበሉ እንጂ የቸገረ ፣ ጉዳይ ካገኘው ሰው በቀር እኩል ሰዓት አስተላልፎ የመጣ ሰው ቢኖር መቁነን እንዳይቀበል ተከልክሏል ።—

፲፩/ለታመመ ሰው ግን ባልንጀራው ወይም ማኅበሩ በተራ መቁነን ይወስዱለ ታል።—

፲፪/ለወጥ የሚያስፈልገውን ቅቤውን ዘይቱን ጨውን ይህን የመሰለውን ሁሉ መጋቢው በመምህሩ ፈቃድ እየገዛ የወሩን አንድ ጊዜ በትክክል ያካፍላቸዋል እንጂ ለወጥ መግገር ብሎ ገንዘብ መስጠት ተከልክሏል ።—

፲፫/በእሑድ ቀንና በዓመት በዓል ቀን የሥጋ ወጥ እንዲያገኙ ተፈቅዶላቸዋል። በሌሎቹ ቀኖች ግን የሽሮ ወጥ እንጂ የሥጋ ወጥ አልተፈቀደላቸውም።—

፲፬/ቡን ፤ ሱካር ፣ ከሰል ጋዝ ይህን የመሰለውን ለዘወትር የሚያስፈልገውን ሁሉ መጋቢው ከመምህሩ እያስፈቀደ እየገዛ የወር የወሩን ባንድ ጊዜ በትክክል ያካፍላቸ ዋል እንጂ ለቡን፣ለሱካር፣ ለከሰል ፤ ለጋዝ መግገር ተብሎ ገንዘብ መስጠት ተከልክሏል፤

፲፭/በሳምንት አንድ ቀን እሁድ እሑድ አንዳንድ ጠርሙዝ የወይን ጠጅ እንዲ ያገኙ ተፈቅዶላቸዋል ። በሌሎቹ ቀኖች ግን ከውሃ ወይም ከተልባ በቀር ለወይን ጠጅ መግገር ገንዘብ እንዳይወጣ ተከልክሏል ። የወይን ጠጁንም መጋቢው እየገዛ በጠርሙስ ያካፍላቸዋል እንጂ ለወይን ጠጅ መግገር ተብሎ ገንዘብ መስጠት ተከልክሏል ።—

፲፮/ከማኅበሩ ውስጥ አንድ ሰው የታመመ እንደሆነ ስለ ምግቡና ስለ መጠጡ ሐኪም አድርጉለት ያለው ሁሉ ፣ ወይም ርሱ ራሱ በሽተኛው ይህ አማረኝ ያለው ሁሉ እንዲያደርግለት ተፈቅዷል ።—

አራተኛ ክፍል
ስለ ልብስ

፲፯/ስለ ማኅበሩ ልብስ ነገር መጋቢው ከመምህሩ ጋራ እየተማከረ ለሁሉም አንድ ዓይነት ልብስ፣ አንድ ዓይነት ሱሪ ፣ አንድ ዓይነት የውስጥ ቀሚስ ፣ አንድ ዓይነት የብርድ ልብስ ፤ አንድ ዓይነት ያልጋ ምንጣፍ በልክ በልካቸው እያሰፋ ይሰጣቸዋል እንጂ ለልብስ መግገር ብሎ ገንዘብ መስጠት ተከልክሏል።—

፲፰/ነጠላ ጫማና ሙሉ ጫማ እንደ ሀገሩ ልማድ ለመነኰሳቱ የሚገባውን የግር ሹራብም መጋቢው በየልካቸው አንድ ዓይነት ጫማና ሹራብ እየገዛ ይሰጣቸዋል እንጂ ለጫማና ለሹራብ መግገር ተብሎ ገንዘብ መስጠት ተከልክሏል ።—

፲፱/ቆብና ጥምጥም እንደ ሀገሩ ልማድ መጋቢው እየገዛ በትክክል ይሰጣቸዋል እንጂ ፣ ለቆብና ለጥምጥም መግገር ተብሎ ገንዘብ መስጠት ተከልክሏል።—

አምስተኛ ክፍል
ወደ ማኅበሩ ስለመግባት

፳/ከኢትዮጵያ ወደ ኢየሩሳሌም ሄዶ በዚያው ለመኖር የፈለገ ሰው አስቀድሞ ከመንግሥት የፈቃድ ወረቀት ሳይቀበል ማኅበር ሆኖ እንዳይኖር ተከልክሏል።—

www.ethiopianorthodox.org

፳፩/ ለኑሮ የፈቃድ ወረቀት ሳይቀበል በምጥዋ፤ ወይም በመተማ ፤ ወይም በሌላ ጠረፍ ወደ ኢየሩሳሌም ሄዶ በዚያው ለመኖር የፈለገ ሰው ለመምህሩ አስታውቆ መምህሩ ሰውነቱን መርምሮ ደኅና ሰው ሆኖ ያገኘው እንደሆነ ለማኅበሩ አማክሮ ወደ ማኅበርነት እንዲያገባው ተፈቅዷል ።—

፳፪/ ደርሶ ለመመለስ ወደ ኢየሩሳሌም የሄደ ሰው በድንገት የታመመ እንደሆነ እስኪድን ድረስ መጋቢው ስፍራና ምግብ እየሰጠ ያስታምመዋል እንጂ የፈቃድ ወረቀት የለህም ብሎ እንዳያስወጣው ተከልክሏል ።—

፳፫/ ወደ ኢየሩሳሌም ሄዶ ማኅበር ለመሆን የፈለገ ሰው በእጁ ያለውን ገንዘብ አንድ ብር እንኳ ቢሆን በመጋቢው እጅ ለገዳሙ ያስረክባል እንጂ የግል ገንዘብ እንዳያበጅ ተከልክሏል ።—

፳፬/ ከዛሬ ጀምሮ ወደ ፊት ከማኅበሩ ውስጥ ማንም ቢሆን የግል ገንዘብ እንዳያበጅ ተከልክሏል ።—

፳፭/ ከማኅበሩ ውስጥ የዲቁና ወይም የቅስና ሥልጣን ያላቸው ሁሉ ተቆጥረው ስማቸው በመዝገብ ተጽፎ ይቀመጣሉ ። እነዚሁንም የክህነት ሥልጣን ያላቸውን ሰዎች መምህሩ እገሌና እገሌ ዶር ሠልጣን ይቀድሱ ። እገሌና እገሌ ደብረ ገነት ይቀድሱ እያለ ያደላድላቸዋል ።—

፳፮/ የክህነት ሥልጣን ሳላቸው አንቀድስም ብለው ቅዳሴ የታጐለ እንደሆነ መምህሩ ከማኅበሩ እንዲለያቸው ተፈቅዶለታል ።—

፳፯/ የክህነት ሥልጣን የሌላቸው ሰዎች በቅዳሴ ጊዜ ተሰጥዎ ለመቀበል በቤተ ክርስቲያን እንዲገኙ ይሁኑ እንጂ ቅዳሴ ካልቀደስን ብለው በቅዳሴ ጊዜ በየቤታቸው እንዳይቀመጡ ተከልክሏል ።—

፳፰/ ጠዋትና ማታ ደወል በተደወለ ጊዜ ማኅበሩ ወደ ቤተ ክርስቲያን ተሰብስበው ጸሎተ ማኅበር እንዲያደርጉ ይታዘዛሉ ። ከታመመ ሰው በቀር ፤ ወይም ሽምግሎ ከደከመ ሰው በቀር ለጸሎተ ማኅበር ያልመጣ ሰው በመጀመሪያ በማኅበሩ ፊት ቆሞ ይወቀሳል ይገሠፃል ፤ በሁለተኛው አንድ ቀን መቁነኑን ይከለከላል ፤ በሦስተኛው ሰባት ቀን መቁነኑን ይከለከላል ፤ ባራተኛው ከማኅበር ይለያል ።—

ሰባተኛ ክፍል

ስለ ቤት ማከራየት ።

፳፱/ በኢየሩሳሌም የኢትዮጵያ መንግሥትና መኳንንቱ በገንዘባቸው እየሠሩ ለኢትዮጵያ ገዳም የሰጡትን ቤት ሁሉ ከማኅበሩ መኖሪያ የተረፈውን መምህሩና መጋቢው ኪራዩን እያስማሙ እንዳገሩ ደንብ ውሉን እየተዋዋሉ የውሉ ወረቀት በዕቃ ቤቱ ሹም እጅ ይቀመጣል ። በኪራዩ የውል ወረቀት ላይ የመምህሩና የመጋቢው ማኅተም ባንድነት ካልታተመ ውሉ አይረጋም ።—

፴/ የኪራዩ ገንዘብ ሁሉ እየተጠራቀመ ለማኅበሩ ጉዳይ ወጥቶለት የተረፈ እንደሆነ በመምህሩና በመጋቢው ማኅተም እየሆነ በየወሩ መጨረሻ ወደ ባንክ ይገባል። የባንኩም የደረሰኝ በዕቃ ቤቱ ሹም እጅ ይቀመጣል ። በደረሰኙ ላይ የመምህሩና የመጋቢው ማኅተም ሳይታተምበት የቤት ኪራይ ገንዘብ መቀበል ተከልክሏል ።—

፴፩/ ከኢትዮጵያ ና ከውጭ አገር ሰዎች ያትርፉኝ ገንዘብ የመጣ እንደሆነ በገቢ እየተጻፈ ወደ ዕቃ ቤት እየገባ ለማኅበሩ ምግብና ልብስ መግዣ ይሆናል እንጂ ፤ እየተካፈሉ መውሰድ ተከልክሏል፤ እንደዚሁ ልብስም የምግብ ዓይነት የመጣላቸው እንደሆነ ወደ ዕቃ ቤት እየገባ ቆይቶ ልብስ በመቀበያቸው ጊዜ መጋቢው ያካፍላቸዋል።

፴፪/ ልብሱን የታረዘ የኢትዮጵያ ሰው ወደ ኢየሩሳሌም በመጣ ጊዜ መጋቢው ከመምህሩ ጋር ተማክሮ በዕቃ ቤት ከተቀመጠው ልብስ ሊሰጠው ይችላል ።—

ስምንተኛ ክፍል

ስለ እንግዳ አቀባበል

፴፫/ በኢትዮጵያ በዓል ቀን የመንግሥት ቆንስሎችና ጳጳሳት ወደ ኢትዮጵያ ገዳም የመጡ እንደሆነ መምህሩ አክብሮ ተቀብሎ መጠጥም ቡንም ፤ ሌላም እንደ ሀገሩ ልማድ አቅርቦ እንዲያስተናግድ ተፈቅዶለታል ። ለዚሁም ማስተናገጃ የሚበቃውን ገንዘብ መምህሩና ማኅበሩ መክረው መጋቢው እየገዛ እንዲያስቀርብ ተፈቅዷል ።—

፴፬/ የኢትዮጵያ ሰው ወደ ኢየሩሳሌም የመጣ እንደሆነ ለኑሮውም ከኢትዮጵያ መንግሥት ፈቃድ ሳይቀበል የተገኘ እንደሆነ መጋቢው ፲ ቀን ድረስ እንደ ማኅበሩ መቁነን እንዲያካፍለውና የመኝታ ቤትም እንዲሰጠው ተፈቅዷል ፤ ከ፲ ቀን በኋላ ግን ከገዳም ውጣ አይሉትም እንጂ መቁነኑን ለመከልከል ይችላሉ ።—

ዘጠኝኛ ክፍል ፤

ስለ ብድር ፤

፴፭/ በኢየሩሳሌም በኢትዮጵያ ገዳም የሚኖሩ መምህሩም ማኅበሩም ምንም ችግር ቢያገኛቸው ከኢትዮጵያ መንግሥት ሳያስፈቅዱ ከማንም ገንዘብ እንዳይበደሩ ተከልክሏል ።—

፴፮/ መምህሩም ማኅበሩም ቢሆኑ የገዳሙን ቦታ ፤ ወይም ቤቱን ለመሸጥና ለመለወጥ ፤ ወይም ለዕዳ ዋስና መያዥ ለማድረግ አልተፈቀደላቸውም ።—

ዐሥረኛ ክፍል

ስለ አማካሪዎች

፴፯/ ለገዳሙ ዋና ነገር ሁሉ ከመምህሩና ከመጋቢው ጋራ ሆነው የሚመክሩ ፲፪ አማካሪዎች ማኅበሩ መርጦ ለመምህሩ ያስታውቃል ፤ እነዚህም አማካሪዎች ከተለመደው ከዘወትሩ፤ ጉዳይ፤ በቀር፤ ለገዳሙ፤ የሚያስፈልገውን አዲስ ነገር ሁሉ ከመምህሩና፤ ከመጋቢው ጋራ እየተማከሩ የተቆረጠው ምክር እየተጻፈ ፤ ይቀመጣል ።—

፴፰/ በምክር ጊዜ ከ፲፪ቱ አማካሪዎች ስድስቱ አንድ ወገን፤ ከመጋቢው ጋራ ስድስቱ ደግሞ አንድ ወገን ከመምህሩ ጋራ የሆኑ እንደሆነ ከመምህሩ ጋራ የሆኑት ምክራቸው ይረጋል ። ነገር ግን ከ፲፪ ሰባቱ አማካሪዎች ወደመምህሩ ወይም ወደመጋቢው የሆኑ እንደሆነ ቁጥራቸው ስለ በዛ የነሱ ምክር ይረጋል ።—

www.ethiopianorthodox.org

ዐሥራ አንደኛ ክፍል ።

ስለ ክስና ስለ ሙግት ።

፴፱/ ማኅበሩ ርስ በርሳቸው የተጣሉ እንደሆነ በመጋቢው ላይ ይነጋገራሉ፤ ይግባኝ የሚያሰኝ ነገር የተገኘ እንደሆነ ግን ፤ ይግባኙ በመምህሩ ላይ ይጨረሳል እንጂ ወደ ሌላ ዳኛ እንዳይሄዱ ተከልክሏል ፤ የነፍስ ግዳይና ይህን የመሰለውን ግን እንደ ሀገሩ ልማድ ባገሩ ዳኛ ቢነጋገሩ አይከለከሉም ።—

፵/ መጋቢውና ማኅበሩ የተጣሉ እንደሆነ ነገራቸውን በመምህሩ ላይ ይጨርሳሉ

፵፩/ መምህሩና ማኅበሩ የተጣሉ እንደሆነ ጠቡም ስለ ገዳሙ ርስትና ገንዘብ ወይም ስለ ሃይማኖት ወይም ስለ ልብስና ስለ ምግብ የሆነ እንደሆነ ከሣሹ በጽሕፈት አድርጎ ለኢትዮጵያ መንግሥት ያስታውቃል እንጂ ወደ ሌላ ዳኛ እንዳይሄድ ተከልክሏል ፤ የኢትዮጵያም መንግሥት ነገሩን ከሰማው በኋላ ዳኛ ልኮ ወይም አዲስ አበባ አስመጥቶ ነገራቸውን ይጨርሳል ።—

፵፪/ መምህሩና ማኅበሩ ስለ ገዳሙ ርስት ነገር በማናቸውም ምክንያት የተከሰሱ ወይም የከሰሱ እንደሆነ የኢትዮጵያን መንግሥት እናቀርባለን ብለው ቆይተው ወደ መንግሥት ይልካሉ እንጂ እነርሱነገረ ፈጅ ሆነው ለመነጋገር አልተፈቀደላቸውም።—

፵፫/ ከማኅበሩ ውስጥ ነገረኛና ተካሣሽ የሆነ ሰው የተገኘ እንደሆነ ፤ በዚሁም በነገረኛነቱ ፤ ሌላውን እየከሰሰ ርሱ የተረታ እንደሆነ ማኅበሩ ሁለት ጊዜ መክረውት ልማዱን የማይተው የሆነ እንደሆነ በሦስተኛው ከማኅበር እንዲለዩት ተፈቅዷል ።—

ዐሥራ ሁለተኛ ክፍል

ስለ መላክት ደብዳቤ ።

፵፬/ ወደ ኢትዮጵያ መንግሥትና ወደ መኳንንቱም ለመላክ የሚያስፈልግ የገዳሙ ጉዳይ የተገኘ እንደሆነ መምህሩ ለማኅበሩ አስታውቆ በመምህሩና በማኅበሩ ማኅተም እየታተመ ይልካል እንጂ ፤ መምህሩም ለብቻው ማኅበሩም ለብቻቸው እያተሙ እንዳይልኩ ተከልክሏል ።—

፵፭/ መምህሩ ለራሱ ጉዳይ ወይም ከማኅበሩ ጋራ የማያስማማ ነገር ያገኘው እንደሆነ ችግሩን በማኅተሙ ብቻ ቢልክ አይከለከልም ።—

፵፮/ ማኅበሩም ከመምህሩ ጋራ የማያስማማ ነገር ያገኛቸው እንደሆነ ችግራቸውን ጽፈው ለብቻቸው አትመው ቢልኩ አይከለከሉም ።—

፵፯/ ከኢትዮጵያ መንግሥት ወይም ከመኳንንቱ የሚላክ ደብዳቤ ሁሉ ስለ ገዳሙ ጉዳይ ፤ ወይም ስለ ገንዘብ ስጦታ የሆነ እንደሆነ ይድረሱ ከመምህር ወማኅበር ተብሎ ይጻፋል እንጂ ፤ ለመምህሩ ለብቻ ለማኅበሩ ለብቻ ተጽፎ እንዳይላክ ተከልክሏል ።—

፵፰/ ለሰላምታ ወይም ለበዓል ደስታ ለየቆንሲሎችና ለየጳጳሳቱ የሚላክ ደብዳቤ ሁሉ በመምህሩ ማኅተም ብቻ እንዲታተም ተፈቅዱዋል ።—

፵፱/ ከኢየሩሳሌም መንግሥት ፤ ወይም ከጳጳሳቱ ፤ ወይም ከቆንሲሎች ማናቸውም ወደ ኢትዮጵያ ገዳም የሚላከው ደብዳቤ ሁሉ ይድረሱ በቀጥታ ወደ መምህሩ ይጻፋል እንጂ ወደ ማኅበሩ አይጻፍም ።—

ዐሥራ ሦስተኛ ክፍል ፤

ስለ ኑዛዜ፤

፶/ በኢየሩሳሌም በኢትዮጵያ ገዳም ማኅበርነት ገብተው ከሚኖሩ ሰዎች የሞቱ እንደሆነ ልብሳቸውና መጽሐፋቸው ይህን የመሰለ በማደሪያቸው ቤት የተገኘው ሁሉ ወደ ገዳሙ ዕቃ ቤት ይገባል እንጂ ማናቸውንም ትንሽ ነገር ቢሆን ለእገሌ አውርሻለሁ ለማለት አልተፈቀደም፣ ኑዛዜውም አይረጋም ።—

ዐሥራ አራተኛ ክፍል

ስለ ሥራ ።

፶፩/ በኢየሩሳሌም በኢትዮጵያ ገዳም ማኅበርነት ገብተው የሚኖሩ ሰዎች በሽተኞችና ሥራ የማይችሉ ሽማግሎች ካልሆኑ በቀር በጉልበታቸው እንዲረዱ ከመምህሩና ከመጋቢው ይታዘዛሉ ።—

፶፪/ በገዳሙ ቦታ ላይ እንደ ሀገሩ ልማድ አታክልትና አበባ እየተከሉ ውሀውን እያጠጡ እያረሙ እየኰተኰቱ ይኖራሉ ።—

፶፫/ በገዳሙ ቦታ እድፍ ጉድፍ እንዳይገኝበት ፤ በቤተ ክርስቲያኑም ሸረሪት እንዳያደራበት፣ በሥዕሉም ትቢያ እንዳይሞላበት ተጠንቅቀው ይጠብቃሉ ፡ ከማኅበሩ ውስጥ ጉልበት ያለው ሰው ሥራ አልሠራም ብሎ መምህሩና መጋቢው ከተቆጡት በኋላ፣ ማኅበሩም ከመከሩት በኋላ በጭራሽ እንቢ ያለ እንደሆነ ከማኅበር እንዲለዩት ተፈቅዷል ።—

ዐሥራ አምስተኛ ክፍል፤

ስለ መሰናበት።

፶፬/ ከማኅበሩ ውስጥ ማናቸውም ሰው ቢሆን ከኢየሩሳሌም ከተማ ውጭ ቤተ ክርስቲያን ለመሳለም ወይም፤ ዘመድ ወዳጅ ለመጠየቅ ከመምህሩ፤ ወይም፤ ከመጋቢው ፈቃድ ሳይቀበል እንዳይወጣ ተከልክሏል ።—

፶፭/ ከማኅበሩ ውስጥ ማናቸውም ሰው ቢሆን ከመምህሩ ወይም ከመጋቢው ፈቃድ ሳይቀበል ከመንግሥቶች ቆንስሎችና ከጳጳሳት ወይም ከአገረ ገዥው ቤት ሄዶ እንዳይገናኝ ተከልክሏል ።—

፶፮/ መጋቢውም የሚሄድበትን ምክንያቱን ለመምህሩ ሳያስታውቅና ፈቃድ ሳይቀበል ወደ ቆንስሎችና ወደ ጳጳሳት ወደ አገረ ገዥውም ቤት ሄዶ እንዳይገናኝ ተከልክሏል ።—

ዐሥራ ስድስተኛ ክፍል

ስለ መከተል

፶፯/ መምህሩ ወደ ቆንስሎችና ወደ ጳጳሳት ወደ አገረ ገዥውም በሚሄድበት ጊዜ የሚከተሉ ሁለት ሽማግሌዎች መነኰሳት ማኅበሩ መርጠው ለመምህሩ ያስታውቃሉ ።—

፶፰/ እነዚህም መምህሩን ለመከተል የተመረጡ መነኰሳት መምህሩን አክብረው ባካሄድና ባቀማመጥ ራሳቸውን ዝቅ አድርገው የመምህሩ ታዛዥ ሆነው ይከተላሉ እንጂ በማናቸውም ቢሆን ከመምህሩ ጋራ ትክክልነት የላቸውም ።—

www.ethiopianorthodox.org

፶፱ / መምህሩን እየተከተሉ የሚሄዱ መነኰሳት መምህሩ ከቆንሲሎች ፤ ከጳጳሳት ወይም ከአገረ ገዥው ጋር በሚነጋገርበት ጊዜ መምህሩ ካልጠየቃቸውና ካልፈቀደላቸው በቀር ምንም ነገር እንዳይጠይቁና እንዳይመልሱ ተከልክሏል ።—

ዐሥራ ሰባተኛ ክፍል

ስለ አሥመራ መነኰሳት ።

፷ / አሥመራ ጥንት የኢትዮጵያ ግዛት ስለነበረ ሕዝቡም በሃይማኖት ኦርቶዶክሳውያን ስለሆኑ ወደ ኢየሩሳሌም በሄዱ ጊዜ በኢትዮጵያ ገዳም እንዲገቡና እንዲቀበሏቸው ተፈቅዷል ፣ በዚያው ለመኖር ግን አስቀድሞ ከኢትዮጵያ መንግሥት ፈቃድ መቀበል ያስፈልጋቸዋል ።—

፷፩ / የአሥመራ ሰዎች በኢየሩሳሌም በኢትዮጵያ ገዳም ለመኖር ፈቃድ በተቀበሉ ጊዜ ዜግነታቸው የኢትዮጵያ መንግሥት ሆኖ የገዳሙን ሥርዓትና የመምህሩን ትእዛዝ ጠብቀው ይኖራሉ እንጂ ፣ በኢትዮጵያ ገዳም ውስጥ ሆነው በቆንሲላችን እንዳኛለን ለማለት አልተፈቀደላቸውም ። ለዚሁም ገና ሲገቡ ዜግነታቸውን ይጽፋሉ ። ከቆንሲሉ ዜግነታቸው የኢትዮጵያ መንግሥት እንዲሆን ፈቅጃለሁ የሚል ደብዳቤ ያመጣሉ ።—

፷፪ / የአሥመራ ሰዎች ወደ ኢየሩሳሌም በሚሄዱበት ጊዜ በይለፍ ወረቀታቸው ላይ አሥመራ ያለው የኢትዮጵያ ቆንሲል ካላተመበት ማኅበሩ እንዳይቀበሏቸው ተከልክሏል ።—

ዐሥራ ስምንተኛ ክፍል

ስለ ሴቶች መበለቶች ።

፷፫ / ሴቶች መበለቶች በልዩ በተወሰነላቸው ስፍራ ይኖራሉ እንጂ በወንዶች መነኰሳት ስፍራ ለመኖር አልተፈቀደላቸውም ።—

፷፬ / ሴቶች መበለቶች ከመካከላቸው አንዲት መበለት መርጠው ለመምህሩ አስታውቀው እመ ምኔት ይሾምላቸዋል፤ ለመበለቶች የተሾመች እመ ምኔት ከመጋቢው ጋራ እየተማከረች መበለቶችን በችግራቸው ሁሉ ትረዳለች ።—

፷፭ / ለመበለቶች የተሾመች እመ ምኔት የሹመቷን ሥራ በሚገባ ያልሠራች እንደሆነ ፣ በዚሁም የተረታች እንደሆነ መበለቶቹ ለመምህሩ አስታውቀው ሊሽሯት ይችላሉ ።—

፷፮ / መበለቶች በልብስም በምግብም በማናቸውም ነገር ሁሉ ከወንዶች መነኰሳት ጋራ እንዲተካከሉ ተፈቅዷል ።—

፷፯ / በመበለቶች ስፍራ ወንዶች መነኰሳት እንዳይገቡ ተከልክሏል ፤ ነገር ግን፤ ከመካከላቸው አንዲት መበለት የታመመች እንደሆነ ለኑዛዜና እግዚአብሔር ይፍታ ለማለት ከእመ ምኔቷ ጋራ አንድ ቄስ ቢገባ አይከለከልም ።—

፷፰ / ከወንዶች መነኰሳቶች መካከል አንድ መነኵሴ የታመመ እንደሆነ መበለቶች ከእመ ምኔቷ ጋራ ወይም አራት አምስት ስድስት እየሆኑ እየሄዱ ይጠይቁ እንጂ ለየራሳቸው ሄደው ለመጠየቅ አልተፈቀደላቸውም ።—

፷፱ / መበለቶች ያረጁና የታመሙ ካልሆኑ በቀር እንጀራ በመጋገር ፤ ወጥ በመቀቀል ይህን በመሰለ ለሴቶች በሚገባ ሥራ ገዳሙን እንዲያገለግሉ ይታዘዛሉ ። ደግሞ ለመበለቶች በተወሰነ ስፍራ አታክልት እንዲተክሉ ቦታውን እንዲያሳምሩ ከጉድፍ ንጹሕ እንዲያደርጉ ይታዘዛሉ ።—

፸ / ከመበለቶች መካከል ዳዊትና ውዳሴ ማርያም የሚደግሙ የተገኙ እንደሆነ ጥዋትና ማታ ጸሎተ ማኅበር እንዲያደርጉ ይታዘዛሉ ፣ በቅዳሴም ጊዜ ከታመሙና ከደከሙ መበለቶች በቀር ከቤተ ክርስቲያን መለየት አልተፈቀደላቸውም ።—

፸፩ / ይህ ደንብ በትክክል ሦስት ላይ ተጽፎ አንዱ በኢትዮጵያ መንግሥት ጽሕፈት ቤት ፣ ሁለተኛው በመምህሩ እጅ ፣ ሦስተኛው በማኅበሩ እጅ ይቀመጣል ።—

ስለ ሐዘን የተነገረ ዓዋጅ

መጋቢት ፩ ቀን ፲፱፻፲፯ ዓ ም

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።—

አሁን ዛሬ፤ በልጄ በዘነበ ወርቅ ሞት ኃዘን የጸናብኝ ስለ ፫ ነገር ነው ። ፩ኛው በሕፃንነቷ ፣ ፪ኛው ባዲስ ሙሽራነቷ ፣ ፫ኛው ነፍሰ ጡር ሆና ሳትገላገል በመሞቷ ነው ። እነዚህ እጅግ የከበዱ ሦስት ነገሮች ባንድ ጊዜ ስለደረሱብኝ ኃዘኔን እያጸናሁ ብቆይ እወድ ነበር ፤ ነገር ግን ባንድ ወገን ጽኑ ኃዘን አድርጎ መቆየት ተስፋ የሌላቸውን አሕዛብን መምሰል ነው ተብሎ በመጽሐፍ መከልከሉን ስላወቅሁ ፣ በሁለተኛውም ወገን ለእናንተ ለሁላችሁም የጉዳት አብነት / ምሳሌ / ማሳየት የማይገባኝ መሆኑን ስላወቅሁ ኃዘኔን፤ ትቼዋለሁ ። የሰውን ሌላውን አካሉን ቢመቱት ስለ ባሕርዩ አንድነት ያልተመታው ዓይኑ ለማልቀስ ግዴታ ይሆንበታል፤ እንደዚሁም ከአካላችን አንድነት የተከፈሉት ልጆቻችንና ዘመዶቻችን በፍቅርም የተዋሐድናቸው ወዳጆቻችን ሲሞቱ ማዘንና ማልቀስ ለባሕርያችን ግዴታ ነው ፤ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንኳ አልዓዛር በሞተ ጊዜ፤ ስለ ወዳጅነቱ አልቅሶለታል ፣ ነገር ግን ኀዘን አብዝተን፤ ተስፋ ትንሣኤ የሌላቸውን አሕዛብን እንዳንመስል ኃዘንንም በጭራሽ ትተን ርኅራኄ የሌለን ጨካኞች እንዳንሆን ኃዘናችንን በልክ ማድረግ ይገባናል ። እኔንም ፈጣሪዬ የመረጠኝ ለናንተ ለሁላችሁም ጠባቂ መሪና ምሳሌም እንድሆናችሁ ነውና ዛሬ በእኔው ኃዘን ጀምሬ የማሳያችሁን ምሳሌ እየተከተላችሁ ኃዘን በደረሰባችሁ ጊዜ ከዚህ ቀጥሎ እንደተጻፈው እንድታደርጉ አስታውቃችኋለሁ ።—

አንደኛ

ስለ ኃዘን ቀን

የመርዶ ኃዘን ሲሆን ከሰማችሁበት ቀን ጀምሮ ፤ የዕለት ሞት ሲሆን ከቀበራችሁበት ቀን ጀምሮ ፤ አንዱን ቀን ለማስተዛዘን ከሚሰበሰበው ዘመድና ወዳጅ ጋራ ሁለቱን ቀን ለማጽናናት ከሚመጣው ዘመድና ወዳጅ ጋራ መላቀሻ አድርጋችሁ በቤት የምትውሉበት ይህ ሦስት ቀን ብቻ ይሁን፤ ከሦስት ቀን በኋላ ግን ፤ ተዝካርም የሚደግስ ሌላም ሥራ ያለበት በየሥራው እንዲሄድ ይሁን ፣ ደግሞ ፫ ቀን ካለፈ በኋላ ፣ ኃዘንተ

www.ethiopianorthodox.org

ኞቹን ለመጠየቅ የሚመጣ ዘመድና ወዳጅ መምጣቱን የሚያስታውቅለት ካርታውን ሰጥቶን ወይም ለዚሁ በተሰናዳው ደብተር ስሙን ጽፎ ይመለስ እንጂ ፤ ከሦስት ቀን በላይ ለመጠየቅ የሚመጣ በይሉኝታ ሥራ እየፈታ በመቀበሉ ኃዘንተኛውም በየተራው ከሚመጣውና ከሚያስለቅሰው ሁሉ ጋራ ማልቀሱ ጉዳት ነውና ይህ እንዲቀር ይሁን ። የኃዘንም ቀኖች ፫ ብቻ ይሁኑ የተባለበት ምክንያቱ ኃዘንተኛ ለልቅሶውና ለእንባው ዕረፍት እንዲያገኝ ስለሆነ ፤ ኃዘንህ በ፫ ቀን አልቋልና መጥተህ የትእዛዝ ሥራህን ሥራ ሙግት ተሟገት ሌላውንም ይህን የመሰለውን የግዴታ ነገር ሁሉ ፈጽም ሳይባል እስ ካሁን እንደነበረው ኃዘንተኛ መከበሩ እንዳይቀር ይሁን ።—

ሁለተኛ ፤

ስለ ኃዘን ልክና ሥርዓት ።

ወንድም ቢሆን ፤ ሴትም ብትሆን ፊት ነጭቶ ፡ ልብስን ጥሎ ፡ አካልን ገልጦ እየዘ ለሉ ማልቀስ እንዲቀር ይሁን ፡ ለክርስቲያን የሚገባው ኃ ዘ ን ድምጡን አሰምቶም ቢሆን በመንሰቅሰቅም ቢሆን እንባውን ማፍሰስ ነው እንጂ ፊትን ነጭቶ ፤ ልብስን ጥሎ ፡ አካልን ገልጦ እየዘለሉ ማልቀስ ተስፋ ትንሣኤ የሌላቸውን አሕዛብን መምሰል ነው፤ ይልቁንም ለሴቶች በሌላ ስፍራ ይቅርና በቤተ ክርስቲያን እንኳ ይከናነቡ የተባለውን አፍርሰው አካል ገልጠ ው ፤ ልብስ ጥለው እየዘለሉ ማልቀስ የማይገባ ነገር ነው፤ በዚ ህም ላይ ደግሞ ፊቱን ነጭቶ ልብሱን ጥሎ ፤ አካሉን ገልጦ በሀሐይ በብርድ እየዘለለ ሲያለቅስ በሽታ እስከ መውደቅ እስከ መታመም ቢደርስ ሁለተኛ ጉዳት ነው ።—

ሦስተኛ ፤

ስለ ኃዘን ልብስ ።

ዘመድና ወዳጅ በሞተ ጊዜ ስለ ኃዘኑ ምልክት በጫፉ ጥቁር ጥለት የተሠራበት ወይም የተለጠፈበት ነጠላ ልብስ እየለበሰ ፤ ቢያገኝም በርኖስ እየደረበ ይዘን እንጂ ወይባ ፤ ወይም ጥቁር መልበስ እንዲቀር ይሁን ። ስለኔም የኃዘን መጨረሻ እንዲያደር ግልኝ ያሉትንም ልጆቼን ከመቅሠፍት እንዲሰውራቸውና ረጅም ዕድሜ እንዲሰጣቸው ለናንተም ልጆቻችሁ ናቸውና እግዚአብሔርን እንድትለምኑላቸው አደራ እያልሁ እለ ምናችኋለሁ ።—

ግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
መጋቢት ፲፱ ቀን ፲፱፻፳፫ ዓ ም

ንጉሠ ነገሥቱ በሰጡት ምክር ሕዝቡ መልካም ፍሬ ባለማሳየቱ ካህናት ቀጥሎ በተጻ ፈው ተወቀሡ ።—

ላለቆች የተነገረ ቃል

አሁን እዚህ ካላችሁት ከየደብሩ አለቆች ምንም የሹማምንትነታችሁ ዘመን ቢቀ ዳደምና ቢከታተል ሹመቱንና ማዕርጉን የተቀበላችሁት ከእኛው ነውና እንኳን በተ ቀበላችሁት ማዕርግና በተማራችሁበትም ዕውቀት ብቻ ቢሆን ለቤተ ክርስቲያን ሹመ ትና ለምእመናን ሁሉ እንድታስቡ ግዴታ ነበረባችሁ ፤ ቤተ መንግሥትና ቤተ ክህነት ሳይለያይ እየተረዳዳ መኖሩ ከጥንት ጀምሮ ሲያያዝ የመጣ ፤ በመጽሐፍም የተጻፈ ነገር

ነው እንጂ አዲስ የተፈጠረ ሃሣብ አለመሆኑን ታውቁታላችሁ ። ስለዚህ ልማድ አበላ ሽቶት የመጽሐፉን ቃል ጥሶ፤ ከሊቃውንት ጀምሮ ሕግ አፍርሶ ክፉውን ነገር ሁሉ መልካም እየመሰለው አጽንቶ በመያዙ በሥጋውና በነፍሱ ጉዳት እንዳመጣበት ስለ ተረዳነው፤ እንደ አረማውያን ፊት እየነጩ፤ደረት እየመቱ፤ ጨርቅን እየጣሉ፤ ከል እየ ለበሱ ማዘን ማልቀስ እንዲቀር፤ ስለ ተዝካሩም የተሻለ ነገር እንዲደረግ በማስታወቂያ ተጽፎ ለካህናቱም፤ ለሕዝቡም እንዲታደል አድርገን ለጊዜው ስለ ተዝካር ብቻ ነገሩ ያልገባቸው አንዳንድ ሰዎች እስከ መጨረሻው ሳይመረምሩና ሳያስተውሉ ነቀፋት ሲሉ ሰማን እንጂ፤ ፊት መንጨት፤ ደረት መምታት፤ ጨርቅ መጣል፤ ከል መልበስ እን ዲቀር መደረጉን ከካህናቱም ከሕዝቡም ወገን የነቀፈ መኖሩን አልሰማንም ነበር ። ነገር ግን አሁን በቀደምለት በጅሮንድ ዘለቀ የሞተለት ቤተ ዘመዶቹና አሽከሮቹ ሬሳውን ከቅጥር ግቢ ትተው፤ ከቅጥር ውጭ ወጥተው ደረታቸውን ሲመቱ፤ ፊታቸውን ሲነጩ፤ ልብሳቸውን ሲቀዱ ዋሉ ማለትን ብሰማ እጅግ ገረመኝ፤ ምናልባት በያድባራ ቱም ሰው በሞተ ጊዜ እንዲሁ ይደረጋል በማለት ልቤ ተጠራጠረ ፤ ሕዝበ ክርስቲያን ይህን የመሰለ የአረማውያን ኃዘን ሲያዝን በየንስሐ አባቱ ብታስከለክሉት፤ እንቢ ቢልም እንቢ ካልክ ፍታቱን አንፈታም ፡ የተዝካሩንም ምጽዋት አንቀበልህም እያላችሁ ብትመክሩትና ብታስተምሩት የማይገባችሁ ሆኖ ነውን ። የወንድ መኰንን፤ የሴት ወይ ዘሮ ፊት ፈርታችሁ ዝም ብትሉ የዚህን ጉዳት እግዚአብሔር ከማን ላይ የሚፈልገው ይመስላችኋል? ፡ ይህንም ሁሉ እያየሁና እየሰማሁ ዝም እንዳልል የቤተ መንግሥትና የቤተ ክህነት ጠባቂ ነኝና የእግዚአብሔርን ትእዛዝ መተላለፍ እንዳይሆንብኝ መክሬ ያችኋለሁ ፤ ከእንግዲህ ወዲያ በተሾማችሁበት ደብር ሰው በሞተ ጊዜ ፊት እንዳይነጭ ደረቱን እንዳይመታ፤ ጨርቁን እንዳይጥል፤ ከል እንዳይለብስ ሳትከለክሉ የቀራችሁ እን ደሆነ አላፊውና አጥፊው እናንተ ናችሁ ፤ ለማስለቀስ ሬሳውን ጥሎ ላለቀሰው ካጥር ውጭ ሲወጣ እናንተስ አንፈታም ብትሉት ጉዳቱን እሱው መዝኖ ይተወው የለምን ።

ስለ ተዝካር

በኢትዮጵያ ሲያያዝ በወረደው ልማድ መሠረት ዕድሜው ፲፪ ዓመት ከሆነው ልጅ ጀምሮ ወደ ላይ ላለው ክርስቲያን ሁሉ በሞተ ገዜ ቋሚ ዘመድና ወዳጅ ሕግ አድርገው መጽሐፈ ግንዘት እንደሚያዘው ፍታት ያስፈታሉ። ደግሞ በሣልስቱ ፤ በ፯ቱ ፤ በ፲፪ቱ፤ በ፴ው፤ በ፹ው ፤ በመንፈቁ ፤ በዓመቱ ፤ በ፯ ዓመቱ ፤ በ፲፬ ዓመቱ እንዳቅማቸው ወይም አንዳንድ ጊዜ ከችሎታቸው በላይ ይሉኝታ በመፍራት መሬታቸውን ሸጠው ወይም ተበድረው ጠጅና ዐረቄ ሳይቀር ይደግሱና ካህናቱን፤ ቤተ ዘመድንና ወዳጅን ይጋብዛሉ ፡ ለነዳያንም ምጽዋት ይሰጣሉ ። ከነዚህ ከተመለከቱት ቀኖች ሌላ ቋሚ ዘመ ዶች ፋንታቸውን ከዚህ ዓለም እተጠሩ ድረስ ቀለል ባሉ ድግሶች በየመቱ ያስቆር ባሉ ፡ ለሟቹ ተዝካር ማውጣት የሚያሳስበበት ዋናው ምክንያቱም በዚህ ዓለም ሳለ በሕይወቱ በሠራው ኃጢአት ነፍሱን ጉዳት እንዳያገኛት ካህናት በጸሎታቸውና በኃ ዘናቸው ከእግዚአብሔር ምሕረት እንዲለምኑለት ለማድረግ ነው ፤ ነገር ግን በነዚህ ቀኖች ያለልክ መጠጥ ስለሚጠጣት አስተማሪዎች በሆኑት በካህናቶች ዘንድ እንኳን ሳይ ቀር ደስ የማያሰኙ ነገሮች ይታያሉ ፤ በዚህም ጊዜ አስተዋይ የሆነ ሲመለከት ምሕረት

www.ethiopianorthodox.org

ለማኞች ፥ መቅሠፍት ጠያቂዎች ሆነው ይገኛሉ ፤ ደግሞ ከዚሁም ሌላ ተዝካር በመደገስ በሟቹ ዘመዶች ይልቁንም ባሽከርና በገረድ ላይ የሚደርሰው ልዩ ልዩ ከባድ ፈተና ሲታሰብ ከቶ የሟቹን ነፍስ በዚህ ድግስ ምክንያት በሆነው ጥፋት ጉዳት አያገኛት ምን ። ብሎ ሰውነትን ከመጠየቅ ያደርሳል ፥ በእውነትም ነገሩን ስንመለከተው በዚህ በቆየው ልማድ ከምናገኘው ጥቅም ይልቅ ጉዳቱ የበዛ ነው ። እንደዚሁም ለማለት የምደፍረው የሕዝቡን ድካምና ካቅሙ በላይ ተበድሮ መደገሱን በመመልከት ነው እንጂ ተዝካር አያጸድቅም ለማለት አይደለም ፥ በርግጥ ያ ለውልውል ያጸድቃል ። አስ

ስለተዝካር የተነገረ አጅዋ

ሞአ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ

ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ

ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

የተዝካርን ነገር በእውነተኛውና በቅን ልቡና ስንመረምረው ፍሬ ነገሩ የሞተው ሰው በቁመናው ሳለ በሠራው ኃጢአት ነፍሱ እንዳትከሰን ፥ ካህናት ከእግዚአብሔር ምሕረት እንዲለምኑለት ነው ። ለሚሠራም ሰው ዋጋው ይገባዋልና የካህናት ሥራቸው ለሕያዋንና ለሙታን ወደ እግዚአብሔር መጸለይ ስለሆነ በሥራቸው የዕለት ምግብና የዓመት ልብስ የሚሆን ምጽዋት እንዲያገኙ ሟቹ ጥሎት ከሄደው ገንዘብ ላይ የሚሰጥ ነው ። ነገር ግን ሊሠሩት የማይገባ አንዳንድ ነገር በየምክንያቱ እየተጀመረ ልማድ ሆኖ ሲኖር ጽድቅ መስሎ ይታያልና ከወገናችን ሰው ሲሞትብን በልማድ ጠላና ጠጅ ዐረቂ ፥ ለካህናት ማጣጣት የጽድቅ ሥራ እየመሰለን በሥጋና በነፍሳቸው ጉዳትን የሚያመጣባቸው ሥራ ሲደረግ ይኖራል ። በሥጋቸው ጉዳትን የሚያመጣባቸው ማለት ያንዳንዱ ሰው ባሕርይ ደካማና ተሸናፊ ስለሆነ ከአቅሙና ከመጠኑ አልፎ ሲጠጣ አእምሮው ይጠፋና በየመንገዱ በመውደቅና በመነሳት ሰውነቱን ከማቁሰልና ደሙን ከማፍሰስ ፤ ሕጉንም ከማፍረስ የደረሰ እንደሆነ ፥ ወይም በዚህ በመጠጡ ምክንያት ከባልንጀራው ጋራ ይጣላና እስከ መጋደል የደረሰ እንደሆነ ፤ ይህም ታላቅ ጉዳት ነው። አንዳንዱም በተዝካር ቤት ብዙ መጠጥ ከመልመዱ የተነሳ በዘመን ብዛት ልበ በሽተኛ እየሆነ ይኖራልና ዘር ያበላሻል ፤ ይህም ትልቅ ጉዳት ነው ፤ በነፍሳቸው ጉዳትን የሚያመጣባቸው ማለት አብዝቶ መጠጣት እንደዝሙት ኃጢአት ሆኖ ይቆጠራልና ካህናት መጠጥ አታብዙ የተባለውን የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ቢተላለፉ በነፍስ ያስኰንናቸዋልና ይህም ታላቅ ጉዳት ነው ። ሁለተኛም ካህናት ብዙ መጠጥ ሲጠጡና ሲሸነፉ የታዩ

እንደሆነ ሌላው ያልተማረው እነሱን በማየት ብዙ መጠጥ ለመጠጣት የሚደፍር ስለሆነ ፤ ለክፉ ነገር ሁሉ ምሳሌና አብነት መሆን አይገባምና ወዲያውም በብዙ አትጠጡ ብሎ ለማስተማር ያሳፍራልና ይህም ትልቅ ጉዳት ነው ።

ደግሞ ተዝካር የሚደግስ ሰው ጌታ ቢሆን ገባሩን ድሀ ለተመጽዋች ከግብሩ በላይ ትርፍ ዱቄት ፍጭ ፤ እህል ጫን ፥ አዳፋኝ ክፈል በማለት ቤተ ሰቦቹንም ጌሾ ውቀጡ ጋን ተሸከሙ ፥ ድንኳን ትከሉ ፤ ዳስ ሥሩ ፤ ጋን መልሱ በማለት እያስለቀሰ ስለ ሆነ በዚህ ምክንያት የሚፈሰው እንባ ፍዳ የሚጨምር እንጂ ፍዳ የሚያቀል አይደለምና ይህም ትልቅ የሆነ ጉዳት ነው ። ተዝካሩንም የሚደግስ ድሀ ሰው የሆነ እንደሆነ ገንዘብ ከባንክ ከሌላም ስፍራ ቢሆን ለተ ርዱኝ በማለት ዘመድና ወዳጁን ያስቸግራል ። ወይም ርስቱን እየሸጠ ዝካር ብሎ ገንዘብ ይበደርና በኋላ የሚከፍለው ሲቸግረው እየታሰረና ርስቱን እየሸጠ እስከ መክፈል ይደርሳልና ይህም ትልቅ ጉዳት ነው ፤ ይህንም ሁሉ ማለታችን ለማሳሰብ ያህል ነው እንጂ በተዝካር ጠላና ጠጅ ዐረቂ እየደገሱ ለካህናት ማጠጣትና ማስ ከር ጥቅም የሌለው መሆኑን እናንተም ካህናቱ እንድታውቁት አያጠራጥርም ። ነገር ግን ለማናቸውም ነገር ጀማሪና መሪ ያስፈልጋልና ጥቅሙንና ጉዳቱን አመዛዝኜ ከጥቅሙ ጉዳቱ በዝቶ ስለታየኝ ጀማሪና መሪ እንድሆን በማለት የተዝካርን ነገር እኔው ራሴ ጀምሬ ለማሳየት ስል የልጄን የዘነበ ወርቅን ተዝካር በገንዘብ ምጽዋት ካህናቱ ንና ነዳያኑን መጥቀም ይሻላል ብዬ አድርጌዋለሁና በዚሁ አዕርፍ ነፍሳ ብላችሁ እንድታደርጉት አደራ የምላትጸልዩላት እለምናችኋለሁ ። ወደፊትም እናንተ ካህናቱ እንድታደርጉት አደራ የም ድችሁ ከዚህ ቀጥሎ ያለውን ነው ።

መጀመሪያ ።

ከናንተ ከወገናችሁ ሰው የሞተባችሁ እንደሆነ ተዝካሩን በገንዘብ እያደረጋችሁ ለሕዝብ ሁሉ ምሳሌና አብነት እንድትሆኑ ነው ።

ሁለተኛም ፥

ገንዘብ የሌለው ሰው ለሞተው ዘመዱ ተዝካር ቢያወጣ አንድ ብርም ቢሰጥ ፥ ያንኑ ጥቂቱን እንደ ብዙ አድርጋችሁ እንድትፈቱለት ነው ።—

ሦስተኛ ፤

በጭራሽ ለዕለት ምግብ እንኳ የሚቸግረው ምንም ገንዘብ የሌለው ሰው የሆነ እንደሆነ በክርስቲያንነቱ ወንድማችሁ ነውና ፍታቱን እንዳታስቀሩበት ነው ።—

አራተኛም ፤

ሊቃውንቱና መምህራኑ በምታስተምሩበት ጊዜ ቀሳውስቱ በምትናዝዙበት ጊዜ በመጠጥ ተዝካር ከማውጣት በገንዘብ ተዝካር ማውጣት ጥቅምመሆኑን እየመከራችሁ ለመኳንንቱና ለሕዝቡ እንድታስረዱት ነው ። ስለዚህ አሳቤን በፈቃድ እንድትከተሉ አደራ ብያችኋለሁ ።—

ሚያዝያ ፳፫ ቀን ፲፱፻፷፰ ዓ ም

www.ethiopianorthodox.org

ስለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የተሰጠ ደንብ ።

ሚያዝያ ፳፭ ቀን ፲፱፻፳፭ ዓ ም

ሞዐ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ

ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ

ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

በሕገ መንግሥታችን በ፲፩ኛው ቍጥር የተጻፈውን ተመልክተን የመንፈሳዊ ጉባኤ ስለ ቤተ ክርስቲያን አስተዳደር መክሮ ያቀረበውን አሳብ ተመልክተንና ፈቅደን ስለ ቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ከዚህ የተያያዘውን ደንብ ሰጥተናል ።—

መጋቢት ፩ ቀን ፲፱፻፴፬ ዓ ም

በአዲስ አበባ ከተማችን ተሰጠ

ጸ/ ት/ ወ/ ጊዮርጊስ

የጽሕፈት ሚኒስትር ።

፩ኛ / አንቀጽ

ስለ ቤተ ክርስቲያን ርስት ዝርዝር ።—

የቤተ ክርስቲያን ርስትና ጕልት ዓይነቱ ብዙ ነው ። ለቤተ ክርስቲያን ማገልገያ ለካህናት የተሰጠ ሪም፤ ወይም ቀላድ የሚባል ርስት አለ ፡ ለአለቆችና ለገበዞች ጕልት የተሰጠ ገባርና መልከኝነት፡ወይም የቀላድ መሬት አለ ። መኳንንትና ወይዛዝር ሌላውም ሕዝብ ሁሉ የገዛ ርስቱን በመንግሥት ፈቃድ እያዛወረ ወደ ቤተ ክርስቲያን ያገባው ርስት አለ ። ይህንንም የመሰለው ሁሉ በአንድነት ተጠቅልሎ የቤተ ክርስቲያን ርስትና ጕልት ይባላልና በሁለተኛው አንቀጽ እንደ ተጻፈው ቃል ግብር ተከፍሎበት ለቤተ ክርስቲያን መተዳደሪያ ይሆናል ።—

፪ኛ / አንቀጽ

በቤተ ክህነት ርስት ስለሚከፈለው ግብር በእልቅና፤ በግብዝና፤ በቅስና፤ በዲቁና በደብተርነት፤ ይህንንም በመሰለ በልዩ ልዩ ግብር ቤተ ክርስቲያን የምትገለገልበት ርስትና ጕልት፡ መልከኝነትም ሁሉ ባለርስቶቹ ምድሩና ጕልቱ በእጃቸው ሆኖ ስለ ግብሩ መንግሥት በሚቈርጠው ግምት ልክ ለቤተ ክርስቲያን ገንዘብ እንዲከፍሉ ይወሰናል ።—

፫ኛ / አንቀጽ ።

ለቤተ ክርስቲያን ከመንግሥት ስለተሰጣት ጕልት በማናቸውም ምክንያት ለቤተ ክርስቲያን የተሰጠና ከቤተ ክህነት የገባ መሬት በሁለተኛ አንቀጽ እንደ ተጻፈው ግብሩ ለቤተ ክርስቲያን ግምጃ ቤት ይገባል እንጂ፤ ከቤተ ክርስቲያን አይወጣም ። ይህም ገንዘብ ለቤተ ክርስቲያን መስፋፋትና ለተማሪ ቤት፤ ለበጎ ሥራ ነገር ሁሉ እንዲገባ ይደረጋል ።—

፬ኛ/ አንቀጽ።

ስለ ገበዞች ጕልት ገቢ ገንዘብ

ባለጕልት ገበዞች በዓመት ፩ ጊዜ ወይም ሁለት ጊዜ፤ የዋዜማውን ዝክር መዝከራቸውና ለጡዋፍ ለዕጣን ለመገበሪያና ይህን ለመሰለው የቤተ ክርስቲያን መባዕ

ሁሉ ማሰባቸው ቀርቶ ጕልታቸው በእጃቸው ሆኖ መንግሥት ለባለ ጕልት በቆረጠው ግብር ልክ ለቤተ ክርስቲያን ይገብራሉ ። እንዲሁም የዝክር መዝከሪያ ጕልትና መልከኝነት ያላቸው ሰዎች ድግስ መደገሳቸው ቀርቶ መንግሥት ለባለ ጕልት በቆረጠው ግብር ልክ ለቤተ ክርስቲያን ይከፍላሉ ።

፭ኛ / አንቀጽ ።

ስለ ገበዞች ።

ይህ ደንብ ከቆመበት ቀን ጀምሮ ወደፊት ባለጕልት ገበዞች በ፫ኛው አንቀጽ እንደ ተጻፈው መንግሥት ለባለ ጕልት በቆረጠው ልክ ለቤተ ክርስቲያን እየከፈሉ ጕልታቸውን ብቻ ይዘው ይቀመጣሉ እንጂ በታቦቱ የስዕለት ገንዘብና በሙታን መገበሪያ ማስተንተንና ማዘዝ ፡ በዕቃ ቤቱም ቍልፍ ኃላፊ መሆን የለባቸውም ። በሹመትም ምክንያት ቤተ ክህነት እንዳያዝዙ ይወሰናል ። ስለ ግብዝናውም ሹመት የደብሩ አለቃ ማኅበሩን አስመርጦ ከካህናቱ ውስጥ ሥልጣን ያለውን ካህን መርጦ ሊሾም ይፈቀድለታል ።—

፮ኛ / አንቀጽ ።

ስለ ካህናት አስተዳደር ።

ቤተ ክርስቲያንን የሚያገለግሉ ካህናት መልካም ጠባይና ሙያ ያላቸው ተመርጠው ለእያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን እንደሚበቃው በልኩ በቍጥሩ ተወስነው በሚችሉት ሥራ ተተክለው በቀለብ ያድራሉ ። ከዚህ የሚከተለውንም ሕግ እንዲፈጽሙ ያስፈልጋል ።—

— ሀ / ቤተ ክርስቲያንን ለማገልገል የሚተከሉ ካህናት በዚያው ባሉበት ደብር ብቻ ያገለግላሉ ።—

ለ / ማናቸውንም ዓይነት የውጭ ሥራ ለመያዝ አይፈቀድላቸውም ።—

ሐ / በቤተ ክህነት ሹማምንት ፈቃድ ለሥራ በመዛወር ካልሆነ በቀር በ፪ና በ፫ ደብር መተከል አይችሉም ።—

፯ኛ / አንቀጽ ።

ስለ ቀለብ ውሳኔ ።

እንደ ሥራው ማዕርግ ይወሰናል ፡ አንደኛ ለሹማምንትና ለመምህራን ፤ ሁለተኛ ለካህናትና ለሠራተኞች እንደ ስፍራው አኳኋን ይወሰናል ። ለከተማና ለበረሃ ኑሮ ፡ ለባላገርና ለነፋሻ ስፍራ ።—

፰ኛ / አንቀጽ ።

ስለ ቤተ ክርስቲያን ርስትና ገንዘብ ጥበቃ ።

ለቤተ ክርስቲያን በስዕለትና በርዳታ ፤ በሙታን መገበሪያና በማናቸውም ይህን በመሰለው ነገር ከታቦት ዕቃ ቤት የሚገባ ገንዘብ ፤ ሌላውም ቤተ ክርስቲያን በሕግ በምታገኘው ውርስ በስጦታ ፡ በግዥ በሌላም ምክንያት ካገኘችው መሬትና ቦታ ከሱቅም ፤ ከመ

www.ethiopianorthodox.org

ኖሪያ ቦታም በኪራይና በሰብል የሚገኘው ገንዘብ ሁሉ፣ በደብሩ አለቃ አላፊነት እየ ተጠራቀመ ወደ ቤተ ክርስቲያን ግምጃ ቤት እየገባ ለቤተ ክርስቲያን ማስተዳደሪያ ይሆናል ።—

፱ኛ / አንቀጽ፣

ከዚህ በላይ በ፩፣ በ፪፣ በ፫፣ በ፬፣ ቊጥር የሚገኘው ገንዘብ ሁሉ በሙሉ እየተሰበሰበ በተለይ ለቤተ ክርስቲያን ብሎ መንግሥት ባቋቋመው ግምጃ ቤት ይቀመጣል። ሠራተኞቹንም የመንፈሳዊ ጉባኤ እያቀረበ በንጉሠ ነገሥቱ ፈቃድ ይሾማሉ ።—

፲ኛ / አንቀጽ ፤

ስለ ዳኝነት ፡

ቤተ ክርስቲያን፣ ምእመናንን በንስሐ የምትሠራበት፣ የምትቀጣበት የግል ዳኝነት አላት፣ ዳግመኛም የውስጥ ቤተ ሰቦችዋ የሆኑ ካህናትን በመንፈሳዊ ተግሣፅ እያስማማች ታስተዳድራለች፣ በዓለማዊው ዳኝነት ግን፣ በመንግሥት የሚሾሙ ዳኞች እየጠበቁ ያስተዳድራሉ፣ ለዓለማዊ ዳኝነት የሚበቁ ሰዎችን የመንፈሳዊ ጉባኤ ለማቅረብ ይችላል። የሚሾሙትም በንጉሠ ነገሥቱ ነው ።—

፲፩ኛ / አንቀጽ ፤

ስለ ሹመት ፤

በደብር፣ በገዳም፣ በገጠርም፣ በአለቅነት፣ በመምህርነት ፤ በመሪጌትነትም ቢሆን ስለ ሚሾሙት ሰዎች በመንፈሳዊ ጉባኤ እየተመከረ በዚሁ ጉባኤ አቅራቢነት በንጉሠ ነገሥቱ ፈቃድ ይሾማሉ ።—

፲፪ኛ / አንቀጽ ፤

ስለ አዲሱ ደንብ አቋቋም ፡

ስለ አዲሱ ደንብ አቋቋም ለቤተ ክርስቲያን አስተዳደር የሚሰጠው ይህ አዲሱ ደንብ በኢትዮጵያ መንግሥት በመላው አብያተ ክርስቲያናት ተፈጻሚና ተከባሪ ይሆናል ።

ቤተ ክርስቲያን ሁል ጊዜ አሐቲ ቤተ ክርስቲያን ናት ።—

ቁጥር ፲/ ፲፱፻፷፰ ዓ ም

ትእዛዝ ቁጥር ፵፮/፲፱፻፶፱ ዓ ም

ስለ ኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ሥጋዊ

አስተዳደር የወጣ ትእዛዝ

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ

ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ

ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

አዲሱን የኢትዮጵያ ትውልድ መንፈሳዊ ፍላጐት ለማርካት / ከዚህ በታች ቤተ ክርስቲያንዋ እየተባለች የምትጠራው / የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ኃላፊ

ነት እያደገ መሄዱን በመመልከት እና ከተሻሻለው ሕገ መንግሥታችንና እንዲሁም ስለ ቤተ ክርስቲያን ንብረት አጠባበቅ በፍትሐ ብሔር ሕግ በተወሰነው መሠረት ቤተ ክርስቲያኗ አማንያንን በሚገባ ለማገልገል እንድትችል ተጨማሪ ሥልጣን እንዲኖራት ማድረግ አስፈላጊነቱን በመረዳት በተሻሻለው ሕገ መንግሥታችን አንቀጽ ፩፻፳፮ እና በፍትሐ ብሔር ሕግ አንቀጽ ፫፻፺፰ እና ፬፻ መሠረት ቀጥሎ ያለውን አዘናል ።—

፩ / አጭር አርእስት ፡—

ይህ ትእዛዝ የ፲፱፻፶፱ ዓ/ም የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ትእዛዝ » ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።—

፪ / የቤተ ክህነት ጉባኤ

፩ / ከዚህ ቀጥሎ የተመለከቱት አባሎች የሚገኙበት የቤተ ክህነት ጉባኤ ለቤተ ክርስቲያኗ ሥጋዊ አስተዳደር አስፈላጊ የሆነው ሥልጣን ተሰጥቶታል ።—

ሀ / የኢትዮጵያ ፓትሪያርክ፡ ወይም እርሱ በሌለ ጊዜ እንደራሴው የጉባኤው ሊቀ መንበር ይሆናል ።

ለ / የኢትዮጵያ ሊቃነ ጳጳሳትና ኤጲስ ቆጶሳት እና ፡—

ሐ / በፓትሪያርኩ አቅራቢነት በእኛ የሚሾሙ ሌሎች ስምንት ሰዎች ፡—

፪ / የቤተ ክህነት ጉባኤ ስለ ጠቅላላው የቤተ ክርስቲያኗ ሥጋዊ አስተዳደርና እንዲሁም ስለ ጉባዔው ሥራ አፈጻጸም አስፈላጊና ተገቢ መስሎ የታየውን ሥርዓቶችና ደንቦች ሊያወጣ ይችላል ። ጉባኤው የሚሰጠው ውሳኔ ሁሉ በድምፅ ብልጫ ይሆናል ። ከአባሎቹ አብዛኛዎቹ ከተገኙ ጉባኤው ምልአተ ጉባኤ ያለው ሆኖ ይቆጠራል ። የጉባኤው ድምፅ አሰጣጥ እኩል ለእኩል ሁለት ላይ የተከፈለ እንደሆነ ሊቀ ፤ መንበሩ ያለበት ወገን ያመዝናል ።—

፫ / የማስተባበርና የማስተዳደር ሥልጣን ፡—

የቤተ ክህነት ጉባኤ ቤተ ክርስቲያኗ የምእመናን ፍላጐት ለማሟላት በምትችል በት አኳኋን ሥጋዊ አስተዳደርዋን ለመምራት ፤ ለማስተዳደር ለመጠበቅና ለማሻሻልም አስፈላጊና ጠቃሚ ሆኖ የተገኘውን ተግባር ለመፈጸም ሙሉ ሥልጣን ተሰጥቶታል ። በተለይም ይህ የቤተ ክህነት ጉባኤ ከዚህ በላይ በጠቅላላ መልክ በተጠቀሰው ብቻ ሳይወሰን በቤተ ክርስቲያኗን ስም ፤ የቤተ ክርስቲያኗ ባላደራ ሆኖ የሚከተሉትን ለመፈጸም ሥልጣን አለው ።—

፩ / ውል ለማዋዋል ፡—

፪ / ለመክሰስና ለመከሰስ ።

፫ / ሀብት ለመቀበል፣ ባለንብረት ለመሆን፣ ለመያዝ ግዴታ ለመግባት፣ በንብረትዋስትና ለመበደርና እንዲሁም በጥንታዊ ልማድ የቤተ ክርስቲያኗ ሀብት የሆኑትን ንብረቶች ጭምር ማናቸውንም የሚንቀሳቀስና የማይንቀሳቀስ ንብረት ሁሉ ለማስተዳደርና ለማዛወር ፡—

www.ethiopianorthodox.org

፬/ገንዘብ ለመበደርና /ክሬዲት/ለማግኘት

፭/ከቤተ ክርስቲያኗ አቋም ጋር የሚስማሙ ሥራዎች በማካሄድ የገንዘብ ምንጭ ለማስገኘት ፤—

፮/የቤተ ክርስቲያኗን የገቢና ወጭ ገንዘብ ለመቆጣጠርና ግምጃ ቤቷን ለማስ ተዳደር ፤—

፯/በዚህ ትእዛዝ የተሰጠውን ሥልጣን በሙሉ ፤ ወይም በከፊል ከጊዜ ወደ ጊዜ ወይም በማናቸውም ጊዜ ለሚመረጠው ሰው ፤ ወይም ሰዎች ለመስጠት ፤

፰/በዚህ ትእዛዝ በዝርዝር በተሰጠው ፤ ወይም በሕግ በተፈቀደለት ሌላ ሥልጣን መሠረት ሥራውን በሚያካሂድበት ጊዜ አስፈላጊው ፤ ወይም ግዴታው ሆኖ ያገኘውን ማናቸውንም ሕጋዊ አድራጎት ለመፈጸም ፡—

፬/ደንብ ስለማውጣት ፡—

የቤተ ክህነት ጉባኤ በዚህ ትእዛዝ ስለ ተመለከተው የቤተ ክርስቲያን ሥጋዊ አስ ተዳደር ደንብ ለማውጣት ይችላል ።—

፭/ስለሚጸናበት ጊዜ ።—

ይህ ትእዛዝ በነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል። —

አዲስ አበባ ሚያዝያ ፰ ቀን ፲፱፻፶፱ ዓ ም

ጸሐፊ ትእዛዝ አክሊሉ ሀብተ ወልድ

ጠቅላይ ሚኒስትርና የጽሕፈት ሚኒስትር ።

ምዕራፍ ፰ ክፍል ፲፪ ።

ሕጋዊ ተጋድሎ

ቸር ጠባቂ ለበጎቹ ራሱን ለውጥ አድርጎ ይሰጣል ፤ ቀደም ብለን እንደጠቀስነው ሁሉ እንደ ተራብ አንበሳ ኢትዮጵያን ለመዋጥ አፋቸውን ሲያላቅቁ የነበሩት የሌላውን ኦሻግሮ በማየት፡ በሕልም የወይን ጠጅ የሰከሩት የኢትዮጵያና የአፍሪቃ ጠላቶች ፤ጃን ሆይ ለኢትዮጵያ የአሰቡትን የእድገት ዓላማ ለማደናቀፍ የኢትዮጵያን መብት ለመግ ፈፍ በመሣሪያ ተመክተው ተነሡ፤ ንጉሠ ነገሥቱ መሪ የሆኑበት ፤ ታማኞቹ ጀግኖች የተሰለፉበት ፤ መሳፍንትና መኳንንት ፤ ካህናትና ሕዝብ ያልተለዩበት የአምስቱ ዓመት ጦርነት በማይጨው ጦር ሜዳ ተከፈተ ፤ ንጉሠ ነገሥቱ ብከ ንወግእሙ ለኵሎሙ ፀርነ ወበስምከ ነኀስሮሙ ለእለ ቆሙ ላዕሌነ እያሉ ጦርነቱን ይመሩ ጀመር ፤

ጠላትም ኢትዮጵያውንን በማያውቁት ዘመናዊ መሣሪያ በኤውሮፕላን በቦምብ በጋዝ ጢስና በፈሳሽ መርዝ ሳይቀር ያ ጠ ቃ ነበር ፤

ንጉሠ ነገሥቱና ሕዝባቸውም እስመ እግዚአብሔር ምስሌነ መኑ ይክለነ እያሉ በጽኑ ሃይማኖት ትግላቸውን ቀጠሉ ፤ ጦርነቱም በማይጨውና በኦጋዴን ብቻ መወ ሰኑ ቀርቶ በኢትዮጵያ ልዩ ልዩ አውራጃዎች ሁሉ፤ ተዛመተ ፤ ማረሻ፤ ጦር፤ መጥረቢያ ሰይፍ ወደ መሆን ተለወጡ ፤ መሥዋዕትነቱም በወታደር ብቻ ሳይወሰን የሰው ዘር የእንስሳት የአራዊት ዘር ሳይቀሩ ተካፋዮች ሆኑበት ፤ በሌላ በኩልም በሀገር ው ስ ጥ ብቻ ሳይሆን በውጭ ሀገር ተዘረጋ፤ ኢትዮጵያውያን በሚያውቁት ስርጥና ጐዳና በወ ገናቸው መካከል ለሀገሩ እንግዳ ፤ ለሰው ባዳ የሆነውን ጠላት መድረሻ መሸሻ እየአ ሳጡ ወጉት ፤

ንጉሠ ነገሥቱም በማያውቁት ሕዝብ መካከል ፤ ሁሉ ጠላት በሆነበት አደባባይ የጥቁር ዘር የብንተ ዓይን ጥቅም በማይታወቅበት ሸንጎ በፓለቲካ ጦርነት ጠላትን ያጋ ጩት ጀመር ፤ በዚህም ጊዜ በለንደን በዐረፉበት የስደት ጥላ በታቦተ መድኀኔ ዓለም ስም ቤተ ጸሎት ለይተው ፤ ልኡካኑን አደራጅተው ፤ ዘልፈ እሬእዮ ለእግዚአብሔር ቅድሜየ ውእቱ በኵሉ ጊዜ ፤ እስመ በየማንየ ውእቱ ከመ ኢይትሀወክ በሚል እምነት ጸንተው በቤተ ክርስቲያንና በሸንጎ ጠላትን ይወጉ ጀመር ፤ በሰው እጅ የተያዘው የፍርድ ሚዛን አዘንብሎ በታየበት በዚያ ጊዜ በሕይወትህ ዘመን ሁሉ አልለይህም ፤ አይዞህ በርታ ያለ እግዚአብሔር የፍርዱን ሚዛን ጨበጠ ፤ ድሉንም ለታማኝ አገልጋዩ ለግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሰጠ ፤ በዚያ የፈተና ዘመን ጃንሆይ ያስገኙት የትዕግሥት ፍሬ ይህ ብቻ አይደለም።በዚያ ጠንካራና ጽኑ ትግል ላይ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ሕዝባቸው ሥጋዊ ፈ ተ ና እንደ ደረሰበት መንፈሳዊ ፈተና እንዳይደርስበትና ከእምነቱም እንዳይዛነፍ፤ ከፈጣሪው እንዳይለይ ፡ ኢትዮጵያም ነባር ክብሯን እንዳታጣ ፤ ብሉያትንና ሐዲሳትን በግዕዝና በአማርኛ አሳተሙ ፤ የቤተ ክርስቲያን የጸሎት መጽሐፍም በየመልኩ እንዲ ዘጋጅ አደረገ ፡ መጻሕፍቱም በየሀገሩ ለተሰደዱ ኢትዮጵያውያን ሁሉ እንዲደርሱአቸው ስለ አደረጉ ፤ ኢትዮጵያውያን በሙሉ ከንጉሠ ነገሥታቸው ጋር ሆነው በሐዐ ሃይማ ኖት ፤ በሰይፈ መንፈስ ቅዱስ ጠላታቸውን ወጉ ፤ በዚህ ፍላፃ ነው የጠላት ልብ የተሰ ነጠቀው ፤ በዚህ አይነት ሰልፍ ጠላት ድል ሆነና በመንፈሳዊ ጦርነትና በሥጋዊ ጦር ነት የድል ቀኝ የያዙት የእግዚአብሔር የሠራዊቱ መሪ ድል አድራጊው ግርማዊ፡ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ እግዚአብሔር ኃያል ወጽኑዕ ፤ እግዚአብሔር ኃያል በው ስተ ፀብዕ አርኅው ኆኃተ መኳንንት፡ወይትረኃዋ ኆኃት እለ እምፍጥረት ወይባእ ንጉሠ ስብሐት በሚለው የድል ዓዋጅ እየተመሩ በ፲፱፻፴፫ ዓ ም ሚያዝያ ፳፯ ቀን የተዘጋ ውን በር ከፍተው ወደ መናገሻ ከተማቸው ወደ አዲስ አበባ በእግዚአብሔር ኃይል ገቡ ፤ የፈረሰውን አድሰው ፤ የወደቀውን አንሥተው ፤ የኢትዮጵያን የዕድገት ሥራ እንደ ገና ጀመሩ ። በዚህ መሠረት መጽሐፍ ቅዱስም እንደገና በአማርኛ ብቻ ታትሞ ወጣ። ስለ መጻሕፍቱ የሰጡት ን ቃል ከዚህ ቀጥለን እንመለከታለን ።

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ ።

ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ፤

ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

የክርስቲያን ደሴት የሆነች ኢትዮጵያ አስቀድሞ ብሉይ ኪዳንን ፤ ቀጥሎም ሐዲስ ኪዳንን በመቀበል ከአብዛኞዎቹ አገሮች ቀዳሚነት ያላት መሆንዋን በታሪክ እንደ ተመሰከረ ፤ በዘመነ ብሉይ ሕገ ኦሪትን ፤ በዘመነ ሐዲስ ሕገ ወንጌልን በተቀበለች ጊዜ ቅዱሳት መጻሕፍት በጥንታዊ ቋንቋዋ በግዕዝ እንዲተረጐሙ አደረገች ከዚያም ወዲህ ለመንፈሳዊና ለሥጋዊ እውቀት ጠቃሚዎች የሆኑ አያሌ መጻሕፍት በየጊዜው የተደ ረሱትና የተጻፉት በግዕዝ ቋንቋ ነው ። ጊዜውና ዘመኑ በሚፈቅደው መጠን በብዙ ትጋትና ድካም ሠርተው ለሃይማኖት መጠበቂያ፤ ለትምህርትና ለእውቀት ማስፋፊያ የሚሆኑ መጻሕፍትን ላቆዩልን ለቀድሞዎቹ አባቶች ከፍ ያለ ምስጋና ይድረሳቸው እያልን እናስታውሳቸዋለን ።

www.ethiopianorthodox.org

በፊተኞቹ ዘመናት ግዕዝ ያገሪቱ ቋንቋ ስለነበረ ሕዝቡ ያለ አስተርጓሚ የመጻሕፍትን ምሥጢር ለመመርመርና ለመረዳት ችግር አልነበረበትም ። ነገር ግን ዘመናት በዘመን ሲታደሱ እንደሚኖሩ ሁሉ ፤ ቋንቋም በቋንቋ መታደስ ልማዱ ስለሆነ ፤ ከግዕዝ የተወለደ አማርኛ ቀስ በቀስ እያለ አድጎ ወዲያው የሕዝቡ መነጋገሪያ ሆነና የግዕዝን ሥፍራ ወሰደ ፤ በዚህም ጊዜ የግዕዙን ቋንቋ ፤ ምሁራን የሆኑት የቤተ ክርስቲያን ሰዎች እንጂ ተራው ሕዝብ በቀላል የማያስተውለው ሆነ ። ከዚህም የተነሣ ሊቃውንቱ የግዕዙን ቃል በአማርኛ እየተረጐሙ በማስረዳት ሲሰብኩና ሲሠሩ ብዙ ዘመናት አለፉ ። ይኸውም ሁናቴ እስከ እኛ ዘመን ድረስ የነበረ ነው ።—

በእግዚአብሔር ቸርነት ለኢትዮጵያ ዙፋን ከተመረጥን ጀምሮ ሕዝባችን በትምህርትና በእውቀት እንዲያድግ ስንመራው በመንፈሳዊም በሥጋዊም ትምህርትና እውቀት እንዲያድግ አስበን በተቻለን ሁሉ ደከምንለት ። ወደዚህም ግብ ለመድረስ አስቀድሞ ቅዱሳት መጻሕፍትን ባአማርኛ ማስተርጐምና አብዝቶ ማሳተም የሚያስፈልግ መሆኑን ስለተረዳን ፤ በ፲፱፻፲ ዓ ም ገና በአልጋ ወራሽነትና በእንደራሴነት ሳለን ከኢትዮጵያ ሊቃውንት መካከል መርጠን መጻሕፍትን እንዲተረጐሙ አድርገን ንባቡን ከነማስረጃው በትርጓሜ አስወጣንለት ፤ ቀጥሎም በግል ገንዘባችን ማተሚያ መኪና ከአውሮፓ አስመጥተንና ማተሚያ ቤት አቋቁመን መጻሕፍቱን ማሳተም ጀመርን ። በዚያን ጊዜ በግዕዝና በአማርኛ ያሳተምናቸው ጥቂቶቹ መጻሕፍት በአብያተ ክርስቲያናትና በየሕዝቡም ቤት እየተነበቡ የሃይማኖት ማጽኛ ፤ የመንፈስ መበረታቻ ሆነው ተገኝተዋል ። ከዚያም በኋላ የሕዝቡ አእምሮ በማስተዋል እያደገ መሄዱን ተመልክተን በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሥርዓት ሰማንያ አንድ (ሰማንያ ወአሐዱ) ተብለው የሚቆጠሩት የብሉይና የሐዲስ ኪዳን መጻሕፍት በነጠላ ዘይቤ በአማርኛ እንዲተረጐሙ አደረግን ። ሊቃውንቶቻችንም ትርጉሙን ፈጽመው በ፲፱፻፳፫ ዓ ም ስላቀረቡልን እንዲታተም አዘን መጽሐፉ በማተሚያ ቤት ሳለ ያ፲፱፻፳፰ ዓ ም የጠላት ወረራ የሥራው መሰናክል ሆነ ። ይሁን እንጂ በስደቱ ዘመን ለንደን ላይ ሳለን ይኸው መጽሐፍ ቅዱስ በፎቶ ኦፍ ሴት እንዲታተም ስለፈቀድንና ታትሞ ስለወጣ የኢትዮጵያን መመለስ በተስፋ እየተጠባበቁ በያገሩ በስደት የነበሩት ኢትዮጵያውያን ዜጎቻችን በዚህ መጽሐፍ ቅዱስ ሃይማኖታቸውን እየጠበቁ ሁሉን ወደሚችል አምላክ ጸሎት ያቀርቡበት ነበር ።—

ለእግዚአብሔር ክብር ምስጋና ይድረሰውና የኢትዮጵያን ነፃነት አስመልሰን ፤ ከንጉሠ ነገሥት መንግሥታችን ከገባን በኋላ ፤ የመጽሐፍ ቅዱስ ትርጉም ከመሠረታዊ ቋንቋው ከዕብራይስጥና ከዕርዕ ጋር እየተያየ ሊታረም እንደሚገባው ስለ ተመለከትን ፤ በቅዱሳት መጻሕፍት ትምህርት ለዚህ ሥራ ተገቢ የሆኑትን ሊቃውንት መርጠን በየካቲት ፳፯ ቀን ፲፱፻፴፱ ዓ ም አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ኮሚቴ በቤተ መንግሥታችን ግቢ እንዲቋቋም አደረግን ፤ ኮሚቴውም አምስት ዓመት ያህል በትጋትና በቅንነት ሠርቶ በሚያዝያ ፲፩ ቀን ፲፱፻፵፬ ዓ ም አቀረበልን ። በዚህ ሥራ ላይ ለረዱንና ላገለገሉን ሁሉ ከልብ የሆነ ምስጋና እንሰጣቸዋለን ።—

በመጽናትና መጻሕፍት በሚሰጡት መጽናናት ተስፋ ይሆንልን ዘንድ የተጻፈው ሁሉ ለትምህርታችን ተጽፎአል ፤ ከመጻሕፍትም የሚገኘው ብርሃን ለሁሉ እንዲያበራ

www.ethiopianorthodox.org

ስለተመኘን ፤ ይህ መጽሐፍ ቅዱስ በእኛ ትእዛዝና ፈቃድ ታርሞና ተዘጋጅቶ በዘመነ መንግሥታችን በሃያ አምስተኛው ዓመት ታተመ ።

ሐምሌ ፲፪ ቀን ፲፱፻፵፭ ዓ/ም

ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት

ክፍል ፲፫ ።

መሥዋዕትነት ከቤተ ክርስቲያን ፤

በኢትዮጵያና በግብፅ ቤተ ክርስቲያን መካከል ያለው ስለ ጳጳሳት ሹመት ነገር ከዚህ በፊት እንዳሳየነው ይህን በመሰለው የስምምነት ና የመግባባት መንገድ ወደ መልካም ፍጻሜ ከደረሰና የእስክንድርያውም ፓትርያርክ ኢትዮጵያን ጐብኝተው ከተመለሱ በኋላ፤ ጳጳሳቱ ወደ የተሾሙበት ሀገረ ስብከታቸው እየሔዱ የተመረጡበትን መንፈሳዊ ተግባር በትጋትና በንቃት ሆነው ያከናውኑ ጀመር ። ሕዝቡም በፍትሐ ነገሥት ውስጥ በማይገባ የተጻፈውን፤ ወሰብአ ኢትዮጵያ ኢይሢሙ እማዕምራኒሆሙ የተባለው መጽሐፈ ዕዳ ተፍቆከተ ወላጆቹ ጳጳሳት በማግኘቱ እጅግ ደስ ብሎት ነበር ።—

የጳጳሳቱም ስምና ሀገረ ስብከት ቀጥሎ የተመለከተው ነበር ።

ብፁዕ አቡነ ቄርሎስ ሸዋንና ሐረርን ይዘው ሊቀ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ።

ብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ የኢትዮጵያ ምሥራቅ ጳጳስ ።

ብፁዕ አቡነ ሳዊሮስ የመንበረ ተክለ ሃይማኖት ጳጳስ ።

ብፁዕ አቡነ ሚካኤል የኢሉባቦርና የከፋ ጳጳስ ።

ብፁዕ አቡነ አብርሃም የጐጃምና የጐንደር ጳጳስ ።

ብፁዕ አቡነ ይስሐቅ የትግሬ ጳጳስ ።

የኢትዮጵያ ሕዝብ ከተወላጆቹ ጳጳሳት በማግኘቱ ከሚሰማው ደስታ በላይ ከጐጃምና ከጐንደር፤ከትግሬና ከኢሉቡር ከቀሩትም ከኢትዮጵያ አውራጃዎች ከሆኑት ሀገሮች ሁሉ ለክህነት የሚመጡት ሕፃናት ውሀ እየወሰዳቸውና አውሬ እየበላቸው በከንቱ ሞተው ይቀሩ ስለነበር፤ ይህ ችግር ተወግዶ ሕፃናቱም ሆኑ ሽማግሌዎቹ ከየደጃቸው ሥልጣነ ክህነትን ለማግኘት ስለቻሉ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በቤተ ክህነት በኩል ያደረጉትን ታላቅ ሥራ የማያደንቅና ፈጣሪውን የማያመሰግን አይገኝም ነበር ።—

ሥጋዊዉና መንፈሳዊዉ ሥራ እንዲህ ባማረ ሥነ ሥርዓት በመከናወን ላይ ሳለ ግፈኛው ጠላት ኢትዮጵያን ለመውረር ተነሣ፡ ስለሀገር መከላከልና ደምንማፍሰስ፡ ሕይወትን መሥዋዕት እስከ ማድረግ ለሀገር፡ ፀጥታ፡ ለሃይማኖት ክብር ፤ ከፍተኛ ግዳጅን መፈጸም ከልዑል እግዚአብሔር የተሰጠ ሕግ በመሆኑ ኢትዮጵያዊ የሆኑ ሁሉ በጸሎተ ሃይማኖት መልካም ሥነ ምግባር የአባቶችን ዓላማ ተከትሎ ለሀገሩ የሚያስፈልገውን ሁሉ እንዲያደርግ፡ ጳጳሳትም ቀሳውስትም ለሕዝቡ ጠቅላላ ትምህርትና ምክር ሰጡ። የጠላትም አሳብ እየገፋ ሔደ፡ ወረራ ስለተጀመረ የቀሩት ጳጳሳት በያገረ ስብከታቸው ሆነው ሕዝቡን እንዲያበረታቱ ሲደረግ የምሥራቅ ኢትዮጵያ ጳጳስ ብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ፡ ከንጉሠ ነገሥቱ ጋር አብረው ወደ ሰሜን የጦር ግንባር ዘመቱ ፤ ጦርነቱ ግን ፤ ሕዝቡ በማያውቀው በመርዝ ፈ ሳ ሽ፡ በጋዝ ጭስ ፤ በቦምብ በመሆኑ ምክንያት በወታደር ብቻ ሳይሆን ሴት ወንድ ሕፃን ሽማግሌ ሳይለይ ሰው እንስሳ ሳይመርጥ በጠቅላላው በሕዝቡና በአገሪቱ ላይ ጽኑ አሠቃቂ አደጋ አደረሰ ።

ንጉሠ ነገሥቱም እንደ አንድ ወታደር በጦር ሜዳ ከተዋጉና ለሕዝባቸው ከተ ከላከሉ በኋላ፤ እግዚአብሔር በቸርነቱ ሕይወታቸውን ከአደጋ ስለ ጠበቀው በጳጳሳቱና በእጨጌው በመሳፍንቱና በሊቃውንቱ ልመና ጦርነቱ በለተወጠ አቅድ እንዲከናወን ስለተደረገ ግርማዊነታቸው በጀኔብ ጉባኤ የኢትዮጵያን ሕዝብ አቤቱታ ለማቅረብ ሲሔዱ ብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ ከሰሜን የጦር ግንባር ተመልሰው ደብረ ሊባኖስ ገቡ ከዚያም ኢትዮጵያውያን አርበኞች ስለሀገራቸው በሚያደርጉት ሕጋዊ ተጋድሎ የመንፈስ መሪ ሆነው አዲስ አበባ ገብተው አስደናቂ በሆነ የመንፈስ ብርታት ሥርዓተ ሃይማኖትን ስለ ሀገር ስለንጉሠ ነገሥት ስለ ቤተ ክርስቲያን ስለወገን ስለታሪክ ክብር ሕይወትን መሥዋዕት ማድረግ ሕጋዊ የተቀደሰ ሥራ መሆኑን በጠላት ሹማምንት በብዙ ሕዝብ መካከል አረጋግጠው ካስተማሩ በኋላ ሐምሌ ፳፪ ቀን ፲፱፻፳፰ ዓ ም ከኔሮን ተከታዮች የሰማዕትነት ጽዋ ተቀብለው ቅዱስ ጴጥሮስን በስምና በግብር መሰሉት፤

ከጥቂት ጊዜ በኋላም በጥቅምት ወር ፲፱፻፳፱ ዓ ም ብፁዕ አቡነ ሚካኤል የሐዋርያነት ጽዋቸውን ተቀብለው የሰማዕትነትን ግዳጅ ፈጸሙ ።

ከአምስት ዓመት በኋላ እግዚአብሔር በግፍ የፈሰሰውን የኢትዮጵያን ደም ተቀብሎ የኢትዮጵያን ነፃነት ሲመልስ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በድል አድራጊነት ወደመናገሻ ከተማቸው ከገቡ በኋላ የብፁዕ አቡነ ጴጥሮስን ሐውልት በሐምሌ ፳፪ ቀን ፲፱፻፴፫ ዓ ም ስምከ ሕያው ዘኢይመውት ብለው መርቀው አቆሙ ።

በምርቃቱ ጊዜ የተደረጉ ንግግሮች
የብፁዕ እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ ንግግር ።

ንወድሶሙ ለዕደው ክቡራን አበዊነ አባ ጴጥሮስ ወአባ ሚካኤል ጳጳሳቲነ ሢራክ ተበአስ በእንተ ጽድቅ እስከ ለሞት ያለውን ቅዱስ ጳውሎስም ጾሐፍኩ ለክሙ ከመ ኢትደመሩ ምስለ ዘማውያን ወአኮ ዝሙተ ዝ ዓለም ባሕቲ ሀለው ዓዲ መስተአግላን ወሐያድያን ወእመ አኮሰ ይደልወክሙ ትፃኡ እምዝንቱ ዓለም ያለውን ይዘው ሕገ እግዚአብሔርን ከማይሰማ የሰው አገር ከሚቀማ ከግፈኛው ጠላታችን ጋራ አንድ አንሆንም ብለው ደማቸውን ያፈሰሱ፣ ከዚህ ዓለም የፈለሱ አባቶቻችንን አቡነ ጴጥሮስንና አቡነ ሚካኤልን ልናከብራቸውና ልናመሰግናቸው ይገባናል ። ይኸውም ስለሀገር ነፃነት መሞታቸው ከቅዱሳን ሞት የተያያዘ ነው እንጂ ከንቱ አይደለም፤ ፩ኛ ሙሴ ከግብፃውያን ጋራ ተድላ ደስታ ከማድረግ ከእሥራኤል ጋራ መከራ መቀበል ይሻለኛል ብሎ መከራ ተቀብሏል፤ ፪ኛ ኤልያስ ስለናቡቴ ርስት ከኤልዛቤል ተጣልቶ ተሰዶዋል፤ በዚህም ቀናኢ ለሕገ አምላኩ ተብሎ ተመስግኖበታል ። ፫ኛ መጥምቀ መለኮት ዮሐንስ ሔሮድስን ሃይማኖት ሳይሆን ዋርሳ ወረስህ ሕገ እግዚአብሔርን አፈረስህ ብሎ ቢዘልፈው በሰይፍ ተመትቶ ሞቷል ። ፬ኛ ዮሐንስ አፈወርቅ አውዶክስያ የምትባል ንግሥት ያንዲት ድኃ ሴት ርስት ብትቀማ መልሺ ርስቷን አላት፣ አይሆንም አለችው፣ አወገዛት፣ በዚህ ምክንያት በደሴተ ጋግራ ታሥሮ ተግዞ ሞቷል ብለው ጨረሱ ።

ከዚህ በኋላ ግርማዊ ጃንሆይ ወደ ሐውልቱ ሔደው የአበባ አክሊል በሐውልቱ ላይ አኖሩ፣ ወዲያው ለብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ የክብር ሰላምታ ሰጥተው ከዚህ በታች ያለውን ቃል ተናገሩ ።—

www.ethiopianorthodox.org

ብፁዕ እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ

ከዛሬ አምስት ዓመት በፊት ጭንቅና ሥቃይ እየታየየሰውን ልብ እንደ ጦር በሚወጋ ኃዘን በተዋለበት ቦታ ለተሰበሰበው ሕዝባችን ስንናገር፣ የደስታና የኃዘን አሳብ ለእኛ እንደሚሰማን ፤ ለሁላችሁም መሰማቱ እርግጥ ነው ።—

ሰው ለደኅንነትም ፤ ለጥፋትም ምክንያት ሆኖ ሕይወቱ በሚገኝበት ዘመን ይነስ ይደግ እንጂ ፣ ሲያንስ በገንዘቡ በጉልበቱ ፣ ሲበዛ በሕይወቱ በመሥዋዕትነት እስከመስጠት ሲደርስ የሚታይ ነው ፣

በሁለቱም ረገድ የሚሰጠው መሥዋዕትነት ለሚገምት ልብ አሳዛኝ ሳይሆን አያልፍም ፤ ለደኅንነትም፤ ለጥፋትም የሚሰጥ መሥዋዕትነት አሳዛኝ ስለ መጀመሪያው የሚደረገው በጎ ፈቃድን በመግዛት ስለሆነ ከዕለት ጠቃሚነቱ በቀር ለትውልድ ኩራት ለታሪክ ገናናነት የሚሰጥ ነውና ይህንን ለመመልከት ለበቃ ፣ ኃዘኑ በደስታ የሚለወጥ በመሆኑ ኃዘንም ደስታም ይሰማናል አሰኘን ።—

የዛሬ አምስት ዓመት በዚህ ቀን የኢትዮጵያ ምሥራቅ ጳጳስ የነበሩት ብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ ለግፈኛው ጠላት አትገዙ ፣ ስለነፃነታችሁ ተከላከሉ ፤ ነፃነታችሁ ከሚረክስ ሙታችሁ ስማችሁ ቢቀደስ ታላቅ ዋጋ ያለው ክብር ታገኛላችሁ ብለው በአርበኞቻችን መካከል ሆነው ስላወገዙ የፋሽሽት መንግሥት ወኪል ጨካኙ ገርኔራል ግራዚያኒ በዚሁ ቦታ በመትረየስ አስደበደባቸው ።—

ኢትዮጵያን ለመውረር መጥቶ የነበረው ፋሽሽት በሙሉ ዓለም የሕዝባችንን ስም ሲያጠፋ ጨካኝና ግፈኛ እያስመሰለ ሲሰብክ ነበር ። ከኢትዮጵያውያኖችና ከኢጣልያኖች ግፈኛና ጨካኙ ይታወቅ ዘንድ በዓለም ፍርድ ቤት ሊመዛዘን ቻለ ። ሁለቱም ወገኖች የተፈተኑባቸው ዓመታት በቅርብ አለፉ ። ይህም የዛሬው ቀን መታሰቢያ አንደኛው ዋና ምስክር ነው ።—

የብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ ፣ የመጨረሻው ትንፋሻቸው ፤ የኢትዮጵያ መሬት ጠላትን ብትቀበይ የተረገምሽ ሁኚ ፣ ሲል ሞታቸውን ባረከ ። ይህም የማይሞት ቃል እስከ ምጽአት መምህር ነው ። ይህንንም ሕያው የሆነ ቃል ተናግረው ወደ ተጠሩበት ሠርግ ቤት ለመሔድ የሰማዕትነት ጽዋቸውን ተቀበሉ ፣

ኢትዮጵያም የብፁዕ አቡነ ጴጥሮስን የመጨረሻ ውግዘት አክብራ ለአደራ የበቃች ሆና ተገኘች ። በዕረፍት ከተቀበለቻቸው ልጆቿ በቀር ፣ እነሆ ጠላቷን አስወጥታ የተበታተኑትን ልጆቿን ሰብስባ በዕልልታ በደስታ ተቀበለች ።—

በዚህ ቦታ የፈሰሰው የብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ ንጹሕ ደም አለማቋረጥ ስለነፃነት ሲጮህ ቆይቶ ዛሬ መበቀሉን አየን ።—

« ብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ ደማቸው በብዙ ወገን አፍርቷል ።

ነፍሳችሁን ለመግደል አይችልምና ሥጋችሁን ከሚገድል አትፍሩ ያለውን የወንጌልን ቃል ተከትለው ሞትን በመናቅ፣የጨካኞችን ግርማ ባለመፍራት የጻድቅ ሞታቸውን ሕይወት በማድረጋቸው የተከተሏቸውና ስለሀገራቸዉ የተሠው ጀግኖች ቁጥራቸው እጅግ ብዙ ሆነ ፤ የነርሱንም መታሰቢያ የምንዘነጋው አይደለም ።—

ብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ በሰማዕትነት ባረፉበት ፣ በደማቸው ባከበሩት በዚህ ቦታ ለዘለዓለም ስማቸው ሲጠራ እንዲኖር የሐውልት መታሰቢያ አቆምንላቸው ፤የዳግማዊ ምኒልክ ሐውልት ከቆመበት ሥፍራ ጀምሮ በሐውልታቸው ፊት ለፊት የሚወርደውንም መንገድ የጴጥሮስ ጐዳና ብለን ሰይመነዋል ።—

ጴጥሮስ ፣ ስምህ የማይሞት ሕያው ነው ፤

ይህ ሐውልት የብፁዕ አቡነ ጴጥሮስን ስምና ታሪክ ያስተባብራል ፣ አንተ መሠረት ነህ ተብሎ እንደተነገረው ፣ ለብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ መታሰቢያ የምናቆመው ሐውልት ስለሀገራቸው የተሠዉ ኢትዮጵያኖች ወደፊት ለሚቆምላቸው መታሰቢያ እንደ መጀመሪያ መሠረት አድርገን እንቆጥረዋለን ።

ምዕራፍ ፱ ክፍል ፲፩
ትንሣኤና ሕይወት

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ አዲሲቱን ኢትዮጵያን በአዲስ ሕይወት ሲያቋቁሙ ፣ የቤተ ክርስቲያንም እድገት በዘርፉ ቀጠለ ፤ ጃንሆይ ገና በአልጋ ወራሽነታቸው በ፲፱፻፲፱ ዓ ም መስከረም ፩ ቀን ያቋቋሙላት የተቀደሰው ዓቢይ መንፈሳዊ ጉባኤ ቀድሞ ሲሠራ እንደነበረ ፣ አሁንም ሥራውን እንዲቀጥል ሆኖ በብፁዕ እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ ሰብሳቢነት ሥራውን ያከናውን ጀመር ፤ስለቤተ ክርስቲያኒቱም አስተዳደር በ፲፱፻፴፩ ዓ ም አዲስ ደንብ ስለተሰጠ የቤተ ክርስቲያን የዕድገት ሥራ በአዲሱ ደንብ ተከፈተ ፤

ቤተ ክርስቲያን በዚህ ደንብ ሥራዋን እያከናወነች ከጦርነቱ በፊት ተጀምሮ የነበረውን የመንፈሳዊውን መብት ጥያቄ ጉዳይ አንቀሳቀሰች ፣ ከጦርነቱ በፊት ተሹመው ከነበሩት መንፈሳውያን አባቶች መካከል ሊቀ ጳጳሳቱ ግብፃዊው አባ ቄርሎስ ወደ ሀገራቸው ገብተዋል ፤ ከጳጳሳቱም አራቱ ፤ አቡነ ሳዊሮስ ፤ አቡነ አብርሃም አቡነ ጴጥሮስና አቡነ ሚካኤል በሞት ተለይተዋል ፤ በሕይወት ያሉት አቡነ ይስሐቅ ብቻ ናቸው ።

ስለዚህም ፣ ከጦርነቱ በፊት ሲደረግ እንደነበረው አሁንም ከእስክንድርያ ፓትርያርኮች ጋር መላላክ ተጀመረ ፤ በየመልእክቱም የሚገኘው ፍሬ ነገር ምክንያት እየሆነ እስከ ፲፱፻፵ ዓ ም ሐምሌ ወር ድረስ በልዩ ልዩ ሐሳቦች መነሻነት ክርክር ሲደረግበት ከቆየ በኋላ የመጀመሪያ ውሳኔ አገኘ ፤

በዚህም ጊዜ ኢትዮጵያዊ ው ሊቀ ጳጳሳት ፤ ግብፃዊው አቡነ ቄርሎስ በኢትዮጵያ ውስጥ ባይኖሩም በቦታው እንዳሉ ያህል ተቆጥሮና መብታቸው ተጠብቆ ፲፱፻፵ ዓም ሐምሌ ፲፰ ቀን በካይሮ በቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን አምስት ኢትዮጵያውያን መነኰሳት በእስክንድርያው ፓትርያርክ እጅ ተቀብተው መዓርገ ጵጵስና ተቀበሉ ። እነሱም ብፁዕ እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ አምሳ ዘጠኝኛው የመንበረ ተክለ ሃይማኖት ወራሽ ።

ሁለተኛ ፣ መምህር ገሪማ የግሼን ደብረ ከርቤ መምህር

ሦስተኛ ፤ ሊቀ ሥልጣናት መልእክቱ የመንበረ ፀባኦት ቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን አስተዳዳሪ ፤ አራተኛ ፤ መምህር ዘፈረ ብርሃንና የዝቆላ ገዳም መምህር

www.ethiopianorthodox.org

የብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ ሐውልት

አምስተኛ መምህር ጌታሁን የእቲሳ ገዳም መምህር ናቸው፤ መዓርገ ጵጵስናውን ከተቀበሉ በኋላ ጥንታዊው የተጸውዖ ስማቸው ተለውጦ

ብፁዕ እጨጌ ገ/ጊዮርጊስ፣ ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ
መምህር ገሪማ ብፁዕ አቡነ ሚካኤል
ሊቀ ሥልጣናት መልእክቱ ብፁዕ አቡነ ቴዎፍሎስ

መምህር ዘፈረ ብርሃን ብፁዕ አቡነ ያዕቆብ።
መምህር ጌታሁን ብፁዕ አቡነ ጢሞቴዎስ ተብለዋል። ከዚህ በኋላ ከ፲፱፻፳፰ ዓ ም እስከ ፲፱፻፴፫ ዓ ም ድረስ ከግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ፤ ከእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያንና ከኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በየጊዜው የተጻፉትን መልእክቶች እንዲሁም የጉዳዩን መነሻና መድረሻ ለመግለጥ ከመልእክቶቹችና በጊዜው ከነ በሩ ጸሐፍት የተሰጡትን አንዳንድ አስተያየቶች እንመለከታለን ።

ክፍል ፲፭

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ መብት ጉዳይ እንደገና ስለመነሣቱ።

በጠላት ወረራ ዘመናት በኢትዮጵያ በብዙ ወገን ችግር መድረሱ የሚታወቅ ነው፤ ይልቁንም ግብጻዊው ሊቀ ጳጳሳት አቡነ ቄርሎስ በኢትዮጵያ የተሰጣቸውን መንበራቸውን ትተው በሥራቸውም ኢትዮጵያዊዉን ጳጳስ አቡነ አብርሃምን ወክለው ስለሔዱ በቤተ ክርስቲያኒቱ ላይ ትልቅ ችግር ደረሰ፤ ከአምስቱ ኢትዮጵያውያን ጳጳሳት ሦስቱ በሞት ተለይተዋል፤ ሁለቱ ብቻ በሕይወት ቀርተዋል፤ ይህም ጠላት አዲስ የመንፈሳዊ ወረራ እንዲጀምር አደገኛ ምክንያት ነበር፤ ይህን የወረራ ዕንስ ለማጨናገፍ በመከራው ዘመን የነበረው መንፈሳዊ ጉባኤ አቡነ አብርሃምን ሊቀ ጳጳሳት አድርጎ ሕዝቡን እያበረታታ ከየአቅጣጫው የሚሠነዘረውን የጠላት ወረራ በመንፈስም በሥጋም በመከላከል ላይ ሳለ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በድል አድራጊነት ገቡ።

አዲሱ አመራር ሲጀመርም በ፲፱፻፴፯ ዓ ም የእስክንድርያው ፓትርያርክ አቡነ ዮሐንስ በግብፅና በኢትዮጵያ የነበረውን ግንኙነት ለማደስ በመልእክት ጥያቄ አቀረቡና ከኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መልስ ተሰጥቷቸው ሳለ ውጤቱ ከመታወቁ አስቀድሞ ግብጻዊውን ሊቀ ጳጳሳት አቡነ ቄርሎስን ሌሎችን መልእክተኞችም ጨምረው ላኩ። ከመልእክተኞችም ጋር ንግግር ከተደረገ በኋላ መልእክተኞች ሲመለሱ አቡነ ቄርሎስ ከዚሁ ቀርተው ነበርና ተፈቀደላቸው ወደ መንበረ ሊቀ ጳጳሳቱ ገቡ። ወዲያውም ፓትርያርኩ አቡነ ዮሐንስ ስለ አረፉ ሌላው ፓትሪያርክ እስኪመረጥ ጉዳዩ ረዥም ጊዜ ከወሰደ በኋላ በ፲፱፻፴፰ ዓም የእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን መልእክተኞች ወደ ኢትዮጵያ ስለመጡ በግብጽ መልክተኞችና በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መልክተኞች መካከል ንግግር ተጀመረ፤ በንግግሩም የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መልእክተኞች ለኢትዮጵያ ከተወላጆችዋ ሊቀ ጳጳሳት እንዲሾምላት እሱም ጳጳሳትን እንዲሾም እንዲፈቀድለት በማለትና ሌላውንም አስፈላጊ የሆነውን ነገር በመግለጥ ቀደም ብሎ የላኩት መልክት ምን ውጤት እንዳገኘ ጠየቁ፤ ግብፃውያኑም ለቀደመው ልዩ ልዩ ምክንያት ሰጥተው አሁን ወደ ውይይቱ ለመግባት ፈቃደኞች መሆናቸውን ከገለጡ በኋላ በውይይቱ ኢትዮጵያዊው ሊቀ ጳጳሳት ይሾም በማለት ፈንታ አማርኛ የሚያውቅ ግብጻዊ

www.ethiopianorthodox.org

በኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስነት ተሹሞ ከኢትዮጵያውያን ጋራ የሁለቱ አገሮች አንድነት ተጠብቆ ችግሩ የሚቃለል መሆኑን ገለጠ፤ ኢትዮጵያውያን ግን ኢትዮጵያዊው መንፈሳዊ መሪ የኢትዮጵያ ተወላጅ መሆኑ በመከራና በሰላም በኃዘንና በደስታ ጊዜም ቢሆን ሕዝቡን በልዩ ልዩ መንገድ የሚረዳ መሆኑን ገልጠው የስማዕታቱን የነ አቡነ ጴጥሮስን፣ የነ አቡነ ሚካኤልን የሌሎችንም አበው ታሪክ እየጠቀሱ ካስረዱአቸው በኋላ የሁለቱ አገሮች አንድነት በሃይማኖት አንድነት ተጠብቆ የኢትዮጵያ ተወላጅ ሊቀ ጳጳሳት በእስክንድርያው ፓትሪያርክ እንዲሾም ቢሆን የሚያስቸግር ነገር አለመኖሩን አስረዱ ግብፃውያኑ ግን የተለመደውን አሳብ ባለመለወጥ በእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን ማኅበርና የኒቅያ ጥቅስ ነው በሚባለው የሥርዋፅ ቃል አመካኙ፤ ኢትዮጵያውያኑም የኒቅያ ጉባኤ ከ፲፮፻፳፭ ዓ ም በፊት የተደረገ ስለሆነ ግብጽና ኢትዮጵያ ባንድ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይማኖት በቅዱስ ማርቆስ አባትነት የሚተባበሩ ሲሆኑ ኢትዮጵያውያን እንኳን በኢትዮጵያ እንዳይሾሙ የሚያደርግ በእስክንድርያ መንበረ ፓትርያርክም ቢሆን በፓትሪያርክነት ከመሠየም የሚያግዳቸው ነገር አለመኖሩን ግልጥ አድርገው አስረዱ ወደፊትም ቢሆን የግብጽና የኢትዮጵያ ክርስቲያኖች በሃይማኖት የማይለያዩ ወንድማማቾች ስለሆኑ መብታቸው ተጠብቆ በፓትርያርኩ ምርጫ እንዲገኙ ጠየቁ፤ ስለ ኒቅያ ጥቅስም በኒቅያ ጉባኤ የተሰጠው ውሳኔ በሌሎችም አብያተ ክርስቲያናት የሚገኝ ስለሆነ መታየት እንደሚገባው ገለጡላቸው፤ ግብጻውያኑም የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያንን ጥያቄና አሳብ ለእስክንድርያው ፓትሪያርክ እንደሚያስረዱ ካረጋገጡ በኋላ ውይይቱ ተፈጽሞ ሰኔ ፲፩ ቀን ፲፱፻፴፯ ዓ ም የኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ አንድ ውሳኔ ለብፁዕ አቡነ መቃርዮስ አስተላለፈ ።

የኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ በሰኔ ፲፩ ቀን ፲፱፻፴፯ ዓ ም ለብፁዕ አቡነ መቃርዮስ የላከውና ፮ ጥያቄዎች የተመለከቱበት ደብዳቤ ።

መንፈሳዊ ጉባኤ ዘመንግሥተ ኢትዮጵያ
የኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን

ጠቅላይ ጽሕፈት ቤት

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ባለሥልጣኖች ለብፁዕ አባታቸው ለሊቀ ጳጳሳት አቡነ መቃርዮስ የትሕትና ሰላምታቸውን እያቀረቡ በቅዱስ ማርቆስ መንበር ተቀምጠው ይባርኳቸው ዘንድ ስለተመረጡ፤ ደስታቸውን ይገልጣሉ ።—

ከዚህ በኋላ ቀጥሎ ያለውን አሳብ ሲያቀርቡ ብፁዕ አባታቸው አቡነ መቃርዮስ በነገሩ በጣም እንዲያስቡበትና መልካም ፍጻሜ እንዲያስገኙለት ተማምነው ነው።

ብፁዕ አባታችን ሆይ፤

ኢትዮጵያ በፋሽሽት መንግሥት በተወረረችበት ሰዓት የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ከእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን ተለይታ እንድትኖር በጠላት የተመሠረተ አሳብ መሆኑ ታውቋል ።

በፊተኞችም ዘመናት ውስጥ በኢትዮጵያ ላይ የጦር አደጋ በደረሰ ቁጥር የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ከእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን ጋራ መገናኛዋ እየተቋረጠባት የመከራው ዘመን እስኪያልፍ ድረስ ራስዋን ችላ መኖርዋ የታወቀ ነው፤ የመከራውንም

ዘመን በሃይማኖቷ ጸንታ ወደ ሰላሙ ዘመን በደረሰች ቍጥር ከማርቆስ መንበር ላይ የተቀመጠውን አባቷን ከመፈለግ አቋርጣ አታውቅም፤ አሁንም ወደፊት ያላት ምኞት ይኸው መሆኑን ስትገልጽ ደስ ይላታል ።—

ይሁን እንጂ፤ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መብት ባለማግኘቷ ምክንያት በኢትዮጵያ ላይ አደጋ በመጣ ቍጥር ለክርስቲያን የሚገባውን ሥርዓት ሁሉ የኢትዮጵያ ምዕመናን ለማድረግ አልተቻለም ። በዚህም ምክንያት ወደሌላ ሃይማኖት የሔዱና የሌላውን ሃይማኖት ባህል የለመዱ ብዙ ኢትዮጵያውያን ናቸው ።

ስለዚህ፤ ወደፊት የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የቅዱስ ማርቆስን አባትነት ሳትለቅ ሃይማኖቷ የሚጸናበትንና ምእመናኖችዋም የሚጠቀሙበትን መንገድ ለመመሥረትና ለመከተል ግዴታ እንዳለባት ስለተገነዘበች፥ የሚከተሉትን መብቶች፤ እማርቆስ መንበር ላይ የተቀመጡት ቅዱስ አቡነ መቃርዮስ ባርከው እንዲሰጧት ትለምናለች ።—

፩ኛ / ከኢትዮጵያ ተወላጆች ውስጥ በቤተ ክህነት ክፍል አድገው፤ በሃይማኖት ጸንተው ከሚኖሩት ከመንፈሳውያን አባቶች ለሊቀ ጳጳስነት የሚገባው ሰው ተመርጦ በእስክንድርያው አባታችን ተባርኮና ተቀብቶ እንዲሾምላት ።—

፪ኛ / የእስክንድርያው ሲኖዶስ በሚመርጥበት መሠረት የኢትዮጵያም ሲኖዶስ ለጵጵስና ለኤጲስ ቆጶስነት የሚገቡትን መንፈሳውያን አባቶች እንዲመርጥና ከእስክንድርያ አባታችን ተቀብቶ የመጣው ሊቀ ጳጳስ ባርኮ እንዲሾማቸው ።—

፫ኛ / በማርቆስ መንበር ላይ የሚቀመጠው አባታችን በሚመረጥበት ጊዜ የቅዱስ ሲኖዶስ በር ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ክፍት እንዲሆንና መልእክተኞችዋ በምርጫው ውስጥ እንዲገኙ ።—

፬ኛ / የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ዘወትር በእስክንድርያው ቅዱስ ሲኖዶስ ውስጥ መንበር እንዲኖራትና ሲኖዶስ በተሰበሰበ ቁጥር መልእክተኞችዋ በሚገባቸው ደረጃ ተቀምጠው እንዲገኙ ።—

፭ኛ / ኢትዮጵያ በውድ ሳይሆን በግድ በጦር ኃይል ከእስክንድርያ ጋር እንዳትገናኝ ተከልክላ በተቋረጠችበት ጊዜ በሃይማኖቷ ጸንታ ወደ ሰላም ዘመን እስክትደርስ መርጣ የሾመቻቸውን ጳጳሳት ከግዝቱ እንዲፈቱላት ።—

፮ኛ / በኢትዮጵያና በእስክንድርያ መካከል ያለው የመንፈሳዊ ግንኙነት አሁን ካለው የበለጠ እንዲሆን የእናትነትና የልጅነትም መሠረት የጠነከረ ሆኖ እንዲኖር የገዳም ትምህርት ቤት በአዲስ አበባ እንዲከፈት፤ ስለዚሁም ተማሪ ቤት አቋቋምና አካሔድ ቅዱስ አባታችን አቡነ መቃርዮስ ቅዱስ ቡራኬያቸውን እንዲሰጡን፤ ከዚህ ተማሪ ቤት ተመርቀው ለጵጵስና ወይም ለቁምስና የታጩት መምህራን በምሥር ገዳማት ውስጥ እየሔዱ ከወንድሞቻቸው ጋራ በመንፈስ ተባብረው እንዲመለሱ፤ እንደዚሁም ከምሥር የሚመጡት ወንድሞቻችን በኢትዮጵያ ገዳም ውስጥ ሲመጡ በመንፈሳቸው ሁሉ የተባበሩ ወንድሞች አግኝተው እንዲመለሱ ።—

www.ethiopianorthodox.org

ከዚህ በላይ በስድስቱ አንቀጾች የተመለከቱት ጉዳዮች ለእስክንድርያና ለኢትዮጵያ አንድነት ዘለዓለማዊ መሠረት መስለው የሚታዩ ናቸው ። የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን እንደሌሎቹ ኦርቶዶክሳውያን ብቸኝነትን አትፈልግም ፤ ከእስክንድርያ ጋራ በአንድነቷ ጸንታ ለመኖር ስለፈለገች ነው ፤ መለያየት የሚያመጡትን ምክንያቶች ሁሉ ለማስወገድ የወደደችው ።—

እነዚህን በስድስቱ አንቀጾች የተመለከቱትን ጉዳዮች የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን አስፈላጊ ሆኖባት የጠየቀችበት ምክንያት ፤ ከብፁዕ አባታችን ተልከው ከመጡት ሰዎች ጋራ በተደረገው ጉባኤ የንግግር ማስታወሻ ውስጥ ይገኛል ።—

ይልቁንም በአንደኛው ና በሁለተኛው አንቀጽ ውስጥ የተመለከቱት ዋናዎቹ ጥያቄዎች ፤ ለቀድሞ ጊዜ አስፈላጊ አይደሉም ተብለው ተደንግገው እንኳን ቢሆን የዛሬው የኢትዮጵያ ትውልድ መንፈስ በፍጹም አልተቀበለውም ።—

ስለዚህ ፤ ብፁዕ አባታችን አቡነ መቃርዮስ የአሳባችን ተካፋይ ሆነው የኢትዮጵያንና የእስክንድርያን መሠረት ለማናወጽ የተነሡትን ነፋሳት በተሰጣቸው በታላቁ ረድኤት ለማስወገድ እንዲደክሙበትና እንዲችሉ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን አጥብቃ ታሳስባለች ።—

እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ

ዘነበረ በመንበረ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ።

ይህንንም ደብዳቤ የእስክንድርያ ዓቢይ መንፈሳዊ ጉባኤ ሲመረምረው ቆይቶ ከብዙ ጊዜ በኋላ በግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በኩል ቀጥሎ የተመለከተውን ቃል አስተላለፈ ።—

የእስክንድርያ ፓትሪያርክ በየካቲት ፳፪ ፲፱፻፴፯ ዓ ም / ፩—፫—፵፭ / የጻፉት ደብዳቤ ።

ካይሮ ፳፪ አምሺር ሺህ ፮፻፷፩
/ የካቲት ፳፪ ቀን ፲፱፻፴፯ /

በጣም ለተወደዱ ልጃችን ለግርማዊ ንጉሠ ነገሥት

ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ።

ቡራኬያችንን እየሰጠንዎ እንደዚሁም ከፍ ላለው ሰውነትዎና ለተባረኩት ልጆቻችን ለኢትዮጵያ ሕዝብ ጸሎታችንን ለእግዚአብሔር እናቀርባለን ።—

በእኔ ሰብሳቢነት የተሰበሰበው የቅዱስ ሲኖዶስ ጉባኤ ሊነካ የማይቻለውን የቤተ ክርስቲያንን ሕግና ልማድ መሠረት አድርጎና እንደዚሁም በእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን ና በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መካከል ያሉትን መገናኛዎች ለማጽናት ዋና አስፈላጊ የሆኑትን ነገሮች መሠረት አድርጎ የቀረቡትን ጥያቄዎች ሁሉ በታላቅ ጥንቃቄ መርምሯል ።—

ምርመራ ባደረግን ጊዜም በተለይ የተመለከትናቸው አንዳንድ ጉዳዮች ስላሉ፤ ለነዚሁ ነገሮች ለግርማዊነትዎ መጻፍ አስፈላጊ ስለመሰለን ስለመጨረሻው ንግግር የኢትዮጵያን መልእክተኞች ለመጥራት እንድንችል ግርማዊነትዎ መልሱን በፍጥነት እንዲልኩልን እንለምናለን ።—

በተለይ የተመለከትናቸው ነገሮች እነዚህ ናቸው ።

፩ኛ / ከኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መልእክተኞች በሰኔ ፳፩ ፴፯ ዓ ም /፳፯ / ፯ / ፵፭ / ከቀረቡልን ጥያቄዎች መካከል አንዱ ጥያቄ አምስተኛው ነው ።—

ቃሉም የሚከተለው ነው ።—

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ከእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያንጋራ ያላትን ግንኙነት የጦር ኃይል ቆርጦባት በነበረ ጊዜ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ተገድዳ፤ሃይማኖትዋን ጠብቃ ለማኖር ስትል የመረጠቻቸው ጳጳሶች ውግዘት እንዲፈታ ።—

፪ኛ / እነዚህ ያለሕግ ከተቋቋመ ባለሥልጣን የመንፈሳዊን ሥልጣን በተቀበሉ ጊዜ የተወገዙት ጳጳሶች / እስኮፍ / ያላንዳች ውልና ያላንዳች ነገር መብት ከሌላቸው ሰዎች የመንፈሳዊን ሥልጣን በመቀበላቸው ማናቸውም ዓይነት የመንፈሳዊ ቅጣት ሳይደረግባቸውና ከነሱም ጳጳሶች ወገን መጸጸታቸውን ወይም ማዘናቸውን ሳይገልጹ ውግዘቱ እንዲፈታ ግርማዊነትዎ አስቀድሞም የቅዱስ ሲኖድን ጉባኤ ጠይቆ ነበር ። የቅዱስ ሲኖድ ጉባኤም በሰኔ ፲፱ ፲፱፻፴፬ / ፳፯/ ፯/ ፵፪ / ባወጣው ትእዛዝ እያንዳንዳቸው አስቀድሞ ያላቸውን ሥልጣን እንዲይዙ ተደርጎ እነዚህን ጳጳስ የተባሉትንያወገዘው ቃል እንዲፈታ አውጆ ነበር ።

፫ኛ / ከነዚሁ ከተባሉት ጳጳሶች / እስኮፍ / አብዛኞዎቹ አኳኋናቸውን ምንም ያልለወጡ መሆናቸውንና ያንኑ ልብሳቸውን የጳጳስ ልብስ ለብሰው በዋናው ከተማ መቀመጣቸውን ከአቡነ ኤልሙጥራን ጋራም ግንኙነት ያለማድረጋቸውን ስምተናል ። ለኛ መታዘዛቸውን በሥራቸውም የመጸጸታቸውንና የማዘናቸውን ተግባር ለመፈጸም ይህም ቢቀር በነፍሳቸው ጥፋት ጊዜ የግዝቱን ቃል በመፍታት ስላደረገላቸው በጎ አድራጎት የቅዱስ ሲኖድን ጉባኤ ለማመስገን ከኛም ጋራ ግንኙነት አላደረጉም ።—

፬ኛ / ለነዚህ ሰዎች ስለተጠየቀው ነገር በጣም የተጣራ ነገር አልተመለከተም ። አሁን የሚጠየቀው / የምትጠይቁት / እነዚህ በሕግ ካልተቋቋመ ባለሥልጣን የመንፈሳዊ፤ ሥራ ሥልጣን የተቀበሉና በኋላም ከዚሁ ሥልጣን የተከለከሉ ሰዎች እንደ (እስኮፍ) እንዲቆጠሩና ደግሞ እንደገና አስቀድሞ ተሾመው ለነበሩት አገር እንዲሾሙ ነውን ።—

፭ኛ / እንደዚህ እንደሆነ ስለዚህ ነገር ለኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት የሚያስፈልጉትን ማለት በሀገሩና በልዩ ልዩ አውራጃዎች ያሉትን ገዳሞችና ቤተ ክርስቲያኖች በመመልከት የቤተ ክርስቲያን ጥቅሞች በተሻለ ደንብ የተጠበቁ እንዲሆኑ ሲደረግ የታሰበው አከፋፈልና የሚቋቋመውን ጠቃሚ ሥራ ማወቅ ዋና ነገር ነው ።

፮ኛ / ደግሞም እነዚህን ጥያቄዎች ያቀረቡልንን የቤተ ክህነት ሰዎች ለማወቅ በጣም እናስባለን ። እንደዚሁም እነዚሁ ሰዎች በሀገሩ ውስጥ የተቋቋሙትን የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ክፍሎች ይልቁንም ገዳሞቹን የገዳሞቹን አለቃዎችና መነኮሴዎች እንደምን እንደሚያስተዳድሩ ለማወቅ እናስባለን ።—

፯ኛ / ደግሞም ለቤተ ክህነት ሥራ ከመመረጣቸው አስቀድሞ የእነዚህ ጳጳስ የተባሉትን የየአንዳቸውን ልዩ አኳኋን የሃይማኖት ትምህርታቸውንና የሃይማኖት ዕውቀታቸውን ደረጃ ወደ ጳጳስ / እስኮፍ / ደረጃ ሳይደርሱ አስቀድሞ የሠሯቸውን ልዩ ልዩ

www.ethiopianorthodox.org

ሥራዎች ፣ ይልቁንም የቤተ ክህነት ሰዎችና ሕዝቡም እንዴምን እንደሚገምታቸው ለማወቅ እንፈልጋለን ።—

፫ኛ / ስለዚህ ነገር የሚመጡልንን መልሶች ካጠናን በኋላ የኢትዮጵያ ንና የቤተ ክርስቲያኗን ጥቅሞች ለመጠበቅ የሚችለውን ሁሉ መንፈስ ቅዱስ የሚያሳስበን አሳብ የሚሰጠን መሆኑን እናምናለን ። —

፬ኛ / አንዳንዶቹ የቀረቡት ጥያቄዎች ሳያቋርጥ አንድ ሺህ ስድስት መቶ ዓመት የቆየውን አኗኗርና አኳኋን ለመለወጥ ያመሩ ስለሆኑ ፣ በእነዚህ ጥያቄዎች ምክንያት ስለ ኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ፍራታችንን እንድበቅዎትም ። እግዚአብሔር በዚሁ ጊዜ ሁሉ / ሺህ ስድስት መቶ ዘመን / ኢትዮጵያን ጠብቆ አድኗታል፣ ያለ ክርክር በ ነ ዚ ህ ባለፉት ዘመናት / ሺህ ስድስት መቶ ዓመት / የነበሩት ሰዎች በ አ ሁ ኑ ጊዜ ካሉት ሰዎች ያነሰ የተማሩና ለኢትዮጵያም ያነሰ ፤ የሚያስቡ አልነበሩም፣ደግሞም ስለኢትዮጵያ ሕዝብ ስለክብርዎና ስለእድገቷ ያለንን ጥልቅ የሆነ ፍቅራችንንና ታላቅ በጎ አድራጎታችንን ግርማዊነትዎ ያውቃል ።—

አምላካችን ከፍ ያለውን ሰውነትዎንና ግርማዊት እቴጌን ከንጉሠ ነገሥታዊ ቤተ ዘመድ ሁሉ ጋራ ጠብቆ እንዲያኖርልንና የታላቂቱን ኢትዮጵያ ሕዝብ የተባረኩትን ልጆቻችንን ሁሉ እንዲጠብቅልን እንለምናለን ።—

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥትም ከፓትሪያርኩ የተላለፈላቸውን ቃል ጉዳዩን ለሚመለከተው ለኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ ከአስተላለፉ በኋላ ከ ዚ ህ በ ታ ች ያ ለ ው ን መልስ ለፓትሪያርኩ ላኩ ።—

ከግርማዊ ንጉሠ ነገሥት
ለብፁዕ የእስክንድርያ ፓትሪያርክ
በ፲፱ መጋቢት ፲፱፻፷፯ ዓ ም
የተጻፈ ደብዳቤ

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ
ለብፁዕነታቸው ሊቀ ጳጳስ ሣልሳዊ መቃርዮስ
የእስክንድርያ ፓትሪያርክ ።

ቅዱስ ጸሎትዎና ረድኤትዎ አይለየን እያልን ሰላምታችንን እናቀርባለን ። በመጋቢት ፩ ቀን እንደ አይሮፐ አቆጣጠር ፲፱፻፵፰ ዓ ም የጻፉልን ደብዳቤ ደርሶናል ። ለእኛና ለልጆቻችን ለሰጡን ቡራኬና ለሕዝባችንም ወደ እግዚአብሔር ለሚያቀርቡልን ጸሎት ምስጋናችን እንዲደርስዎ እንወዳለን ፣ ፤

የላኩልንም ወረቀት ለሚገባው ለመንፈሳዊ ጉባኤ አስተላልፈንለታልና ምላሹም በዚያው በኩል ይደርስዎታል ። ይኸው የተጀመረው የስምምነት መንፈስ እመልካም ፍጻሜ በፍጥነት እንዲደርስ ምኞታችን ነው ።—

መጋቢት ፲፱ ቀን ፲፱፻፷፯ ዓ ም ተጻፈ አዲስ አበባ ከተማ

የኢትዮጵያም መንፈሳዊ ጉባኤ በግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በኩል የደረሰለትን የፓትሪያርኩን መልእክት ከተመለከተ በኋላ ፣ ቀጥሎ የተጻፈውን መልስ ለፓትሪያርኩ አስተላለፈ ።—

መጋቢት ፲፰ ቀን ፷፯ ዓ ም

የኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን
ጠቅላይ ጽሕፈት ቤት ፣—
ለብፁዕ አባታችን አቡነ መቃርዮስ

የእስክንድርያ ፓትሪያርክ

ቅዱስ ቡራኬዎ ይደርሰን ዘንድ እየለመንን ሰላምታችንን በትሕትና እናቀርባለን ባለፈው ሰኔ ፳፩ ፲፱፻፷፮ ዓ ም የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ምኞት በ፮ አንቀጾች ገልጠን ጽፈንልዎ ስለነበረ ስለዚሁ ጉዳይ ካሥር ወር በኋላ ወደ ግርማዊነታቸው የላኩትን መልስ አየነው ።

፩ኛ / የጠየቅናቸው ዋና ዋናዎቹ ጉዳዮች በአንደኛውና በሁለተኛው አንቀጽ ተመልክተው ሳሉ ብፁዕነትዎ ያሰበበት የማያስቸኩለውን አምስተኛውን አ ን ቀ ጽ ብቻ ይመስላል ። ይኸውም በአምስተኛው አንቀጽ ያመለከትንዎ ጥያቄ በጠላት ጊዜ ኢትዮጵያ ከእስክንድርያ ተቋርጣ በነበረችበት ዘመን ክርስቲያኑ ሕዝብ በሃይማኖቱ ጸንቶ እንዲኖር ላደረጉት መነኵሳት ውግዘቱ እንዲፈታላቸው ነው ። ውግዘቱ ይፈታላቸው ስንል ወደ ጵጵስና ሥራቸው ይመለሱ ብለን አልጠየቅንም ። ምክንያቱም ወደፊት ጳጳሳት የሚመካከሩበት ጉዳይ በመሆኑ ነው ፤ እስካሁንም ድረስ ከአባ ቄርሎስ ጋራ ግንኙነት እንዳያደርጉ ከናንተ ወገን በተጠየቅነው መሠረት እንደ ግዞት እንደ ተቀመጡ ናቸው ።—

ስለዚህ የጠየቅነው ጥያቄ በጽሕፈት የተላከልዎት ከመላክተኞችዎ ጋራ በሰፊው በቃል ከተነጋገርንና ከገባቸው በኋላ ስለሆነ በአራተኛው አንቀጽ በወረቀትዎ ላይ አሳባችንን እንዳልተገለጠ አድርገው በመመልከትዎ አዝነናል ። ብፁዕ አባታችን ከማንም የበለጠ ለቤተ ክርስቲያናችን ያስባሉ ብለን ስንመኝ በዚህ አስተያየት የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ያለችበትን ችግር ያልተመለከቱልን ና ለነገሩ በቅርብ ቀን መልካም ፍጻሜ ለመስጠት ያልታሰበበት መስሎ ታየን ።

በማንኛውም ረገድ የእኛ ጥያቄ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በመልካሙም ሆነ በመከራውም ሰዓት ምእመናኖቿዋን ያለችግር ጠብቃ ከእስክንድርያም ሳትለይ የምትኖርበትን አኳኋን ነው ያመለከትነው ።—

፪ኛ / በዚሁ በወረቀትዎ በ፮ኛው አንቀጽ ላይ ስለጠየቁን ጥያቄ የፊተኛውንም ያሁኑንም ወረቀት የጻፍንልዎ በመስከረም ፬ ቀን ፲፱፻፲፱ ዓ ም የቆመው ቅዱስ መንፈሳዊ ጉባኤ ነው ፣ በ፲፱፻፳፩ ዓ ም በግንቦት ወር አራቱ መነኰሳት ካ ይ ሮ ሔ ዶ ው የጵጵስና ማዕርግ ተቀብለው የመጡት በዚሁ ጉባ መሪጭነትና አቅራቢነት ነው ።—

www.ethiopianorthodox.org

ብፁዕ አቡነ ዮሐንስ የእስክንድርያ ፓትሪያርክ በ፲፱፻፳፪ ዓ ም ብፁዕ አቡነ ሳዊሮስን አዲስ አበባ ላይ አጸጽሰው የሔዱትም በዚሁ ጉባኤ መራጭነትና አቅራቢነት ነው ።—

በማናቸውም ረገድ ይህ ቅዱስ ጉባኤ የ፲፪ቱ አውራጃ የአብያተ ክርስቲያናት ወኪሎች ተመርጠው የተሰበሰቡበትና በብፁዕ እጨጌው መሪነት እንዲካሔድ በቤተ ክህነታችንና በቤተ መንግሥታችንም የታወቀ ነው ።—

፫ኛ / ይኸው ቅዱስ ጉባኤ እስካሁን ድረስ በብፁዕነትዎ ወገን የቤተ ክርስቲያናችንን ችግር የሚያቃልልላት ነገር ባለመገኘቱ ምክንያት፣ ይልቁንም ከሐምሌ ወር ጀምሮ የዲቁናና የቅስና ሥርዓት እንዳይፈጸም ቤተ ክርስቲያናችን ስለተጨቆነች የእስክንድርያው ፓትሪያርክ ከነበሩት ከአቡነ ዮሐንስ ጵጵስና የተሾሙት አቡነ ይስሐቅ ለምእመኖቻችን የሚገባቸውን ሥራ ሲሠሩ እንዲቆዩ፣ ዲቁናና ቅስናንም እንዲሰጡ ፈቃዳችን ነውና ብፁዕነትዎ እንዲፈቅድልን እናመለክታለን ።—

፬ኛ / በወረቀትዎ በ፮ኛው አንቀጽ ለቀረበልን ጥያቄ እገሌ ይሾምልን ብሎ ጉባኤያችን ያቀረበው ስም ለጊዜው የለምና የመንፈሳዊ ዕውቀታቸውንና የችሎታ ደረጃቸውን ለማወቅ ዛሬ አስፈላጊ ጊዜ መስሎ አልታየንም ።—

ከዚህ በላይ ጉባኤያችን የገለጠው አሳብ ለጥያቄው በቂ ሆኖ ይገኛል ስንል እንመኛለን፣ ስለዚህ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ና የኢትዮጵያ ሕዝብ ለስምምነት ያለው መልካም መንፈስ ሳይበርድ በከንቱ ጊዜ የሚፈጁትን ጉዳዮች አስወግደው ለዋናው ጥያቄአችን በወረቀትዎ አርእስት እንደተመለከተው የመጨረሻው ንግግር የሚደረግበትን መንገድ በቶሎ አስበው እንዲያስታውቁን እናሳስባለን ።—

ሰላምታችንን በአክብሮት እያቀረብን ቡራኬዎን ደግመን እንለምናለን ።—

እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ
ዘነበረ በመንበረ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ።

መንፈሳዊ ጉባኤ የሰጠው ውሳኔ ፤

ስለ ኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የቀረቡትን ጥያቄዎች የእስክንድርያ ሊቀ ጳጳሳት አባ መቃርዮስ ባሉበት ታላቁ የእስክንድርያ ዐቢይ ጉባኤ በ፲፱፻፴፯ ዓ ም በሰኔ ወር ታላቅ ጉባኤ አድርጎ አንድ በአንድ ተመለከተ ። የብዙ ጊዜ ክርክር ከተደረገባቸውም በኋላ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ያቀረበቻቸውን ጥያቄዎች አንዳንዶቹን የሚያጸድቅና የሚቃወም ውሳኔ ሰጥቶ ለኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ አስተላለፈ ።—

የኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ ከእስክንድርያ መንፈሳዊ ጉባኤ የተላከለትን ውሳኔ ላቀረበው ጥያቄ ሙሉ የሆነ መልስና ትክክለኛ ውሳኔ ሆኖ ስላልተመለከተው ቀጥሎ የተመለበተውን የውሳኔ ማስታወቂያ ለንጉሠ ነገሥቱ መንግሥት ገለጠ ።—

የእስክንድርያ መንፈሳዊ ጉባኤ ውሳኔ አድርጎ የሰጠው ትእዛዝ ።

ከኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ በሰኔ ፲፬ ቀን ፲፱፻፴፯ ዓ ም ተጽፈው ከነበሩት ጥያቄዎች ዓይነተኛውን ጉዳይ የሚቃወምና ሁለቱ ቤተ ክርስቲያኖች ወደ ስምምነት እንዳይደርሱ አድርጎ የሚከለክል ነው ።—

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን አስተዳዳሪዋ የሚሆነውን ሊቀ ጳጳሳት በቋንቋዋ ከሚሰብኩላትና በመከራዋ ጊዜ ከማይለዩዋት ተወላጆችዋ ከሆኑ ከመንፈሳውያን አባቶች መካከል መርጣ እንድታቀርብና የእስክንድርያው ፓትሪያርክ ባርኮ እንዲሾምላት ፣ ሊቀ ጳጳሳቷም ሎሌቹን ጳጳሳት ከበታቹ ለመሾም መብት ያለው እንዲሆን ስትል ጠየቀች ። የኮፕት ጉባኤ ግን የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት ለግብፃዊ ብቻ እንዲሆን ፈለገች ። ከቶውንም ይህ አሳቧ በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ዘንድ እንደተወደደ አስመስላ እውነት ነው የሚለው ሳይኖር አስታወቀች ።—

የተቀደሰው የኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ ሊቀበለው የማይሆንለት ከኮፕት ጉባኤ የመጣው ይህ ውሳኔ ለቤተ ክርስቲያን መሠረት የሆኑ ቅዱሳት መጻሕፍትንና የክርስትናን መንፈስ የሚቃወም መሆኑ በጉባኤው ተመርምሮ ታወቀ ። የክርስትና መንፈስ የወገንና የዘር ልዩነት አያደርግም ፡ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስም አይሁዳዊ ፣ ወይም ዕርዕ ፤ ባርያ ፣ ወይም ነፃ የለም፣ ሁሉም በክርስቶስ አንድ ናቸው ብሎ ተናግሯል ።—

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በመልካም ትሕትና ያቀረበቻቸውን ዋነኞች ጥያቄዎች የኮፕት ጉባኤ ገፍታ መጣልዋን ከተረዱት በኋላ የጉባኤው አባሎች የሚከተለውን ውሳኔ አወጡ ።—

፩ኛ / በጠላት ወራሪነት ዘመን አቡነ ቄርሎስ ከጠላት ባለሥልጣናት ጋር ተስማምተው ብዙ ወራቶች ከቆዩ በኋላ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ከግብፅ ቤተ ክርስቲያን በታች ናትና በጠቅላላው ያስተዳደሩ መብት እንዲሰጠኝ ሲሉ ያቀረቡት አሳብ እዚህ አዲስ አበባ ላይ የማይፈጸምላቸው ቢሆን ይህንኑ አስፈጽማለሁ ብለው ለጉባኤው ሳይገልጹ በሊቀ ጳጳስነቱ ሥራ አቡነ አብርሃምን ወክለው በፈቃዳቸው ወደኢጣልያ አገር ሔዱ ።—

በዚያም አሳባቸው የማይፈጸምላቸው ቢሆን ወደ ግብፅ ገብተው ስለቀሩ ቤተ ክርስቲያናችን ከመዘጋቱ በኋላ ይልቁንም ልዩ ልዩ የሆነ የባዕድ ሃይማኖት እየተስፋፋ የተዋሕዶ ሃይማኖት እየደከመ የሚሔድ ቢሆን በጊዜው ካሉት ባለሥልጣኖች አስፈቅደን ሃይማኖታችንን ለመጠበቅና የቤተ ክርስቲያናችንን ችግር ለማቃለል ስንል በተደነገገ በመንፈሳዊ ሥርዓት መክረን ሊቀ ጳጳሳትና ፣ ጳጳሳት ሾምን ።—

ይኸው ኢፈጻጸም ለሃይማኖታችንና ለቤተ ክርስቲያናችን መልካም አጠባበቅ ከመስጠት ጋር ምእመናኑን በሚገባ እያጽናና የጠላትን ዘመን በትዕግሥት እንዲያሳልፍ የተደረገ ነው እንጂ ከቅዱስ ማርቆስ አባትነት ለመለየት አይደለም ።ወደፊትም ቢሆን ቤተ ክርስቲያናችንን በመንፈሳዊ አስተዳደርዋ ራስዋን ችላ ከመኖርዋ በቀር በሃይማኖት ከቅዱስ ማርቆስ አባትነት የሚለያት የለም ።—

፪ኛ/የኮፕት ጉባኤ ከኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን የቀረበላትን የትሕትና ጥያቄዎች በመቀበልና የሚገባትን ክብር በመስጠት ፈንታ እንደዚህ ያለ መልስ መጻፍ የሚያሳዝን ነው በዚህም አስተያየት ኮፕቶች የኢትዮጵያን ልጅነት እንዳልፈለጉ አረጋግጠዋል ሊባል የሚቻል ነው ።

www.ethiopianorthodox.org

እንግዲህ እነሱ አባት ለመሆን ሳይፈልጉ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የግብጽ ልጅ ልሁን እያለች ልትሽቆጠቆጥ የሚገባት አይደለም ።—

ወደፊትም የቅዱስ ማርቆስ አባትነት ሳይቀር ጳጳሳትንና ኤጲስ ቆጶሳትን ለመሾም ሥልጣን ያለው ኢትዮጵያዊ ሊቀ ጳጳሳት ከኢትዮጵያ መንፈሳዉያን አባቶች መካከል በሊቃውንት ሲኖዶስ ተመርጦ እንደ መጽሐፍ ሥርዓት ይሾማል እንጂ እንግዲህ ወደ ግብፅ የምንሔድበት ጉዳይ የለም ። በዚሁም ሁሉ ምክንያት ከዛሬ ጀምሮ ከግብፅ ኮፕት ጋራ የተለየን ሆነናል ። የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ ጉባኤ የወሰነው ይህ ውሳኔ ከንጉሠ ነገሥቱ መንግሥት ቀርቦ ፍጻሜ ያገኝ ዘንድ ጉባኤው ለብፁዕ ዕጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ ያሳስባል ።—

በቤተ መንግሥቱ መልእክተኞችና በኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ መካከል

የተደረገ ንግግር ።

በኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤና በእስክንድርያ ዐቢይ ጉባኤ መካከል ያለው የመስማማት አሳብ ወደ ፍጹምነት ባለመድረሱ ምክንያት የኢትዮጵያ መንግሥት በበኩሉ በጉዳዩ ውስጥ ገብቶ ለማቅናት ፈቃዱ ስለሆነ፣ ከጉባኤው ተገኝተው ነገሩን የሚያጣሩ መልእክተኞች ቤተ መንግሥቱ ላከ ፤ በ፲፱፻፵፰ ዓ ም በኅዳር ፲፫ ቀን በተቀደሰው መንፈሳዊ ጉባኤ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መምህራን የሆኑ ሰባ ሁለት ሊቃውንትና ፳፬ መምህራን ስብሰባ አደረጉ ።—

በመጀመሪያ ጸሎተ ማኅበር አድርሰው እግዚአብሔርን በሰቂለ ሕሊና ከለመኑ በኋላ ሁሉም በየማዕርጋቸው ተቀመጡ ። ከዚያም በኋላ ክቡር አፈ መስፍን አንዳርጋቸው መሳይ በቤተ መንግሥቱ በኩል ያለውን አስተያየት ካስረዱ በኋላ ፤ የጉባኤው አባሎች ነገሩን አጥንተው መልሱን እንዲሰጡ በማለት ለኅዳር ፲፯ ቀን ፲፱፻፵፰ ዓ ም ተቀጥሮ ጉባኤው ተመለሰ ።—

ኅዳር ፲፯ ቀን ሰኞ ከጧቱ በ፫ ሰዓት ተኩል ፫ኛው ፤ ስብሰባ ተደረገ፤ ሊቃውንቱም የተለመደውን ጸሎተ ማኅበር አድርሰው በየማዕርግ ሥፍራቸው ተቀመጡ ። በዚህም ጊዜ ከዚህ በታች የተጻፉት የቤተ መንግሥት መልእክተኞች በጉባኤው ውስጥ ነበሩ ።

ክቡር አፈ መስፍን አንዳርጋቸው መሳይ ፤
ክቡር ፊታውራሪ ታፈሰ ሀብተ ሚካኤል ፤
አቶ ዮፍታሔ ንጉሤ
ብላታ መርስዔ ኃዘን ወልደ ቂርቆስ ፤

በቤተ መንግሥት በኩል ስለዚህ ጉዳይ ያለውን አስተያየት ክቡር አፈ መስፍን አንዳርጋቸው በጉባኤው ፊት ቆመው አስታወቁ ።—

? የቤተ መንግሥት ሐሳብ ፤

ባለፈው ጉባኤ በቤተ መንግሥት በኩል ያለውን አስተያየት እኛ የቤተ መንግሥቱ መልእክተኞች ባጭሩ ገልጠንላችሁ ስለ ነበረ ፤ የናንተንም አስተያየት ተገንዝበነዋል ።

ይሁን እንጂ መንግሥት በበኩሉ ማድረግ የሚገባውን ጉዳይ ተነጋግሮ ገና አልጨረሰም የምንል ነንና ፤ ከግርማዊነታቸው የተቀበልነውን ሐሳብ ዛሬ በሰፊው እንገልጽላችኋለን ።

ቤተ ክርስቲያን የቤተ ክህነትን ሰዎች እንደምትሰበስብ ፤ ቤተ መንግሥትም በምእመናን ሁሉ የተከበበ ነው ። በመጀመሪያው ጉባዔ በብፁዕ አባታችን እጨጌ ንግግር ውስጥ እንደሰማችሁት ቤተ ክርስቲያንና ቤተ መንግሥት የተባበሩ በመሆናቸው ነገሩ መልካም ፍጻሜ የሚያገኘው ሁለቱ ወገኖች ተገናኝተውና ተስማምተው በቆረጡት ነው ።—

ስለዚህ እስካሁን ድረስ ከእስክንድርያው ፓትሪያርክ ጋራ የተላላከችው ቤተ ክህነት ብቻ ናት ። የተገኘውም ፍሬ ነገር ደስ የሚያሰኝ አለመሆኑን ቤተ መንግሥታችን ስለተረዳው ፤ የቤተ ክህነት ሐሳብ ደጋፊ ሆኖ ቤተ ክህነት ያደረሰችውን ትሕትና ያህል እሱም በወገኑ ከእስክንድርያው ጉባኤ ጋራ የሚገባውን ንግግር ማድረግ እንደሚገባው ተረድቶታል ።—

ይልቁንም ይኸንን የሚያህል ታላቅ ጉዳይ ሲቆረጥ ወደ እስክንድርያው ፓትሪያርክ ፤ ወይም ወደጉባኤው አንድ ጊዜ እንኳ መላክተኛ ሳንልክና የቃል ንግግር ሳናደርግ በወረቀት መልክት ብቻ ይህን ያህል ዘመን በፈቃዳችን የያዝነውን ነገር ልንተወው አይገባንም ።—

ቤተ ክህነታችን እስካሁን ድረስ ስትለምን ቆይታ ከወገንዋ ሊቀ ጳጳሳትዋን ለመምረጥና ለመሾም አትችልም የሚል ምላሽ ከመጣላት ወዲህ ከኮፕት ጉባኤ ጋራ ግንኙነቷን ለመተው ማሰቧ የሚታሰብበት ነገር መሆኑን መንግሥት የሚገነዘበው ነው ።— የንጉሠ ነገሥቱም መንግሥት በተራው እንደዚሁ መልእክተኛውን ልኮ ቤተ ክህነት በጠየቀችው መሠረት ከእስክንድርያው ፓትሪያርክ ጋራ ከተነጋገረ በኋላ በኅብረት የቀረበላቸውን ጥያቄና ልመና እንደገና ገፍተውት የሚገኙ የሆነ እንደሆነ ጉዳዩ መፈጸሚያ ያገኛል ።—

ክቡር አፈ መስፍን አንዳርጋቸው መሳይ ከዚህ በተጻፈው በቀር ልዩ ልዩ ማስረጃ እያመጡ በሰፊው ተናግረው ካስረዱ በኋላ ፤ ክቡር ፊታውራሪ ታፈሰ ሀብተ ሚካኤል ይህን ሐሳብ በመደገፍ ለጉባኤው ሲያስረዱ የሚከተለውን አስታወቁ ።—

በምስር ሳለሁ፣ እንደተመለከትሁት መጠን ከግብፃውያንም ምሁራንና መንፈሳውያን የሆኑት አባቶች የሚገባንን መብት በመንሳት ሁለቱን ቤተ ክርስቲያኖች አለያይቶ ማስቀረት ደስ የሚያሰኛቸው አይመስልም ። ቤተ ክርስቲያናችን ያቀረበቻቸው ጥያቄዎች በሕገኛው መንገድ ላይ የቆሙ ናቸውና ምን ጊዜም ቢሆን ወዳሰብነው ሐሳብ ለመድረስ ከልካይ የለብንም ። ይሁን እንጂ የመንግሥታችን ትሕትና ባለዋጋ እንዲሆን መልእክተኞቹ አሁን በመጀመሪያው ሄደው አስፈላጊውን ጥያቄ እንዲያቀርቡና ምላሹን ሲያስታውቁ ሐሳባችንን ብንቀጥል የተሻለ ይሆናል ።—

የሊቃውንቱ ንግግር ።

ሊቃውንቱ ስለማስረጃ ከቅዱሳት መጻሕፍት ልዩ ልዩ ቃል እየጠቀሱ በየተራ ሐሳባቸውን ከገለጹ በኋላ፣ የዛኅብረት ውሳኔያቸውን አስታወቁ ። ይኸውም ውሳኔ ቀጥሎ የተፈጸመው ነው ።—

www.ethiopianorthodox.org

የኢትዮጵያ ዐቢይ መንፈሳዊ ጉባኤ የሰጠው ውሳኔና

የእጨጌው ማሳሰቢያ ።

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ አሜን ።

ብፁዕ እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ የጉባኤው ሰብሳቢ ሆነው በተቀመጡበት በዚህ ውሳኔ መጨረሻ ስማቸውን የፈረሙ ፳፱ ሊቃውንትና ፳፩ መምህራን፤ ከነርሱም ፲፯ቱ የቆሞስነት ማዕርግ ያላቸው መምህራንና ሊቃውንት ።—

በ፲፱፻፷፰ ዓ ም በኅዳር ፱ ቀን እሑድ፤ ዳግመኛ በኅዳር ፲፫ ሐሙስ፤ ሦስተኛም በኅዳር ፲፯ ቀን ሰኞ አዲስ አበባ በቅድስት ሥላሴ ኅዳም ተሰብስበው ወደ እግዚአብሔር ጸሎት አድርገው ከተነጋገሩ በኋላ የሚከተለውን ውሳኔ አወጡ ።—

፩ኛ / ጉባኤው የተሰበሰበበት የነገሩ ዋነኛው አርእስት ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሊቀ ጳጳሳት መሆን የሚገባው ኢትዮጵያዊ ወይስ ግብፃዊ እንደሆነ ለመለየትና መንፈሳዊ ውሳኔን ለመስጠት ነው ። በዚህ ጉዳይ ምክንያት በየጊዜው የተጻፉትን ነገሮች ጉባኤው መረመረ ።—

ሀ / ይልቁንም የኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ በሰኔ ፳፩ ቀን ፲፱፻፵፯ ዓ ም ከ፯ ጥያቄ ዎች ጋራ የጻፈውንና ለእስክንድርያ ፓትረያርክ የላከውን ደብዳቤ ።—

ለ / የእስክንድርያ ፓትረያርክ አንድ ዓመት ያህል ቆይተው የኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ ካቀረባቸው ጥያቄዎች አይነተኞቹን ሁለቱን ጉዳዮች አለመቀበላቸውን እያስረዱ፤ ትእዛዝ ብለው በ፲፱፻፵፯ ዓ ም ሰኔ ፱ ቀን የጻፉትንና ለኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባዔ የላኩትን ቃል ።—

ሐ / የኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ በ፲፱፻፵፯ ዓ ምሐምሌ ፯ ቀን ለኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ያቀረበውን የውሳኔ ማስታወቂያ ።—

፪ኛ / ጉባኤው ከመረመራቸው ነገሮች አንዳንዶቹን ከዚህ ማንሣት አስፈላጊ ነው፤

ሀ/ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የጠየቀችው ሊቀጳጳሳትዋ ከተወላጆችዋ መካከል በሊቃውንቶችዋ እየተመረ ጠ የእስክንድርያ ፓትረያርክ ባርከው እንዲሾሙላት፤ ሊቀ ጳጳሳትዋም በበታቹ ጳጳሳትንና አዲስ ቆጶሳትን ለመሾም መብት ያለው እንዲሆን ነው፤

፩ኛ / የኮፕት ቤተ ክርስቲያን ግን ፤ በኢትዮጵያ የሚሾመው ሊቀ ጳጳሳት ለዘለዓለም የግብፅ ሰው ብቻ እንዲሆን እንጂ ኢትዮጵያዊ አይሆንም ስትል መልስ ሰጠች። ለዚህም ማስረጃ ሺህ ስድስት መቶ ዘመን የቆየ ልማድ መሆኑን ከማስታወስ በላይ ከቅዱሳን አበው ከሠለስቱ ምዕት በጉባኤ ኒቅያ ተጽፎ የተወሰነ ነው ስትል አሳብዋን አስታወቀች ።—

የጉባኤው ምርመራ ፤

የተቀደሰው ዐቢይ መንፈሳዊ ጉባኤ ከግብፃውያን በኩል የቀረቡትን አሳቦች ከመረመረ በኋላ የሚከተሉትን ነገሮች እነሆ ያስታውቃል፡—

/ሀ/ ስለዘመን ብዛት ።

የዘመን ብዛት ልማድን ፤ ወይም ሥርዓትን ከማሻሻል የሚያግድ አይደለም ። ብዙ ዘመን የኖረው የኦሪት ሥርዐት እንዳይሻሻል የዘመኑ ብዛት አላገደውም ። እንዲሁ ደግሞ በልዩ ልዩ አምልኮት የሚኖሩ አረማውያን አሁን በወንጌል ሲያምኑ የዘመኑ ብዛት ሥርዓት ሆኖ አያግዳቸውም ፤ ይህን የመሰለ ብዙ ምሳሌ ይገኛልና ነገሩን ባጭሩ መተው አስፈላጊ ነው ።—

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በፈቃድዋ ትሠራበት የነበረውን ልማድ አሁን ደግሞ በፈቃድዋ ታሻሽለው ዘንድ የሚገባት ሆነ ። ምክንያቱም የቀድሞው ልማድ በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ላይ ብርቱ ጉዳት የሚያደርስባት መሆኑ በሚከተሉት ምክንያቶች ስለተገለጸ ነው ።—

በኢትዮጵያ ላይ የሚሾሙት ግብፃውያን ሊቃነ ጳጳሳት ።

፩ኛ / የሕዝቡን ቋንቋ የሚያውቁና በሕዝቡ ቋንቋ የማይሰብኩ ናቸው ።

፪ኛ / በቤተ ክርስቲያናቱ ወይም በአገሩ አደጋ በደረሰ ጊዜ ወዳገራቸው የሚሄዱ ናቸው፤ ከዚህም በቀር ለጠቅላላው አስተዳደር እንቅፋት የሚሆን ምክንያትን የሚያስከትል መሆኑ አይጠረጠርም ።—

ይህንን ሁሉ በማመዛዘን ፤ የቆየው ልምድ በሚገባ እንዲለወጥ አስፈለገ ።

/ለ/ ስለ ኒቅያ ጥቅስ ።

የኮፕት ቤተ ክርስቲያን የግል ጥቅምን ለመመሥረት የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ዘላለም በበታችዋ ሆና እንድትኖር ለማድረግ ምክንያት ሆኖ በየጊዜው የሚጠቀሰውን ቃል ጉባኤው መረመረ፡ ቃሉም « የኢትዮጵያ ሰዎች ከአዋቂዎቻቸው ወገን ኦሊቃ (ሊቀ ጳጳሳት) አይሹሙ የሚለው ነው ይህ ጥቅስ በኢትዮጵያ ውስጥ አዋቆች መኖራቸውን እየመሰከረ ሹመቱን ብቻ ይከለክላል ። ይኸውም ቃል ለጥቅም ሲባል የተፈጠረ መሆኑን የሚከተሉት ምክንያቶች ያስረዳሉ ።—

ሀ / ይህ ቃል በሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ ስለማይገኝ፤

ለ / የክርስትና ሥርዓት የዘርና የወገን ልዩነት ስለሚያደርግ፤

ሐ / ኢትዮጵያ ሥርዓተ ክርስትናን የተቀበለችው ከኒቅያ ጉባኤ በኋላ ስለሆነ ከማመንዋ በፊት የኒቅያ ጉባኤ ይህን ዓይነት ውሳኔ እንደማያወጣባት ለባለ አእምሮው ሁሉ የተገለጠ ስለሆነ ነው ።—

በዚህና ይህን በመሰለ ምክንያት ሁሉ ከግብፃውያን የተጠቀሰው ጥቅስ ቀዋሚነት ያለው ሆኖ አልተገመተም ፤ ከዚህም በቀር ጉባኤው የተመለከተው ነገር አለ ፤ ከግብፃውያን የተጠቀሰው ይህ ቃል እውነት ነው ቢባል ኖሮ እንኳን ፤ የአስተዳደር ጉዳይ ነው እንጂ ፤ የሃይማኖት ነገር አይደለም ። የአስተዳደር ነገር ለዘመኑ የሚስማማው በየጊዜው እየታየ ይሻሻል ዘንድ የሚገባ ስለሆነ እንዲሻሻል ፤ ወይም እንዲለወጥ ከማድረግ የሚከለክል አንዳች ምክንያት አለመኖሩ የታወቀ ነው ።—

www.ethiopianorthodox.org

የተቀደሰው ዐቢይ የኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ ይህን ሁሉ ስለመረመረና የኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ በ፯ ሐምሌ ፲፱፻፴፰ ዓ ም ያወጣውን የውሳኔውን ማስታወቂያ አረጋግጦ ስለ ተቀበለው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሊቀ ጳጳሳትዋን ከተወላጆችዋ ውስጥ ማግኘት ይገባታል ሲል በአንድ ቃል ተስማምቶበታል ።—

፫ኛ / የኢትዮጵያ ቤተ መንግሥትና ቤተ ክህነት ተባብረውና ተሳስበው የሚኖሩ ከመሆናቸው የተነሣ ፡ ቤተ መንግሥት ወደ ኮፕት ጉባኤ መልእክተኞቹን ለመላክና እነዚያው የፊተኞቹ ጥያቄዎች እንዲፈጸሙ በበኩሉ እንደገና ለመጠየቅ ማሰቡ በቤተ መንግሥት መልእክተኛ አንደበት ለጉባኤው ተነገረ ።—

የቤተ መንግሥቱ አሳብ የኮፕት ጉባኤ ምናልባት አሳቡን አድሶ የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ጥያቄዎች የሚቀበል ቢሆን ግንኙነቱ እንዳይቋረጥ ሳይሆን ቢቀር ግን ትሕትናውን እስከሚገባው ደረጃ አድርሶ ለመተው መሆኑን ጉባዔው በትክክል ተረድቶታል ።—

ጉባኤው በዚህ ነገር አንድ ባንድ ተነጋግሮበት፡ ከአባሎቹ ከአራት አንድ እጅ የሚሆኑት የቤተ መንግሥቱ አሳብ እስኪፈጸም ድረስ እንታገሥና ቢሆን ይሆናል፤ባይሆንም ሥራችንን እንፈጽማለን የሚል ድምፅ ሲሰጡ ሦስት እጅ የሚሆኑት ግን ሥራችንን እንፈጽማለን እንጂ ዳግመኛ ጥያቄ አያስፈልግም ብለው ድምፃቸውን አሰሙ ።—

ይሁን እንጂ በጠቅላላ አነጋገር ጉባኤው የመንግሥቱን ሐሳብ ተቀዋሚ አለመሆኑን ገለጠ ፡ የጉባኤው አባሎች በተከታዩ ሰሞን ሱባዔ ለማድረግና የሚገባውን ሥርዓት ለማድረግ ማሰባቸውን ከገለጹ በኋላ ፡ ይህ ውሳኔ ፍጻሜ እንዲያገኝ ለንጉሠ ነገሥቱ መንግሥት ያሳስቡላቸው ዘንድ ለቤተ መንግሥት መልእክተኞች ሲያስታውቋቸው እነሱም መልካም ፈቃዳቸው መሆኑን ገለጡላቸው ።—

የብፁዕ እጨጌ ማመልከቻ ፡

ለግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

ግርማዊ ሆይ ፡

፩ኛ / የመንፈሳዊ ዐቢይ ጉባኤ በኅዳር ፱ ቀን ከማታው በ፱ ሰዓት ጀምሮ እስከ ፲፪ ሰዓት ድረስ በአዲስ አበባ ከተማ በቅድስት ሥላሴ ገዳም ተሰብስቦ በኢትዮጵያና በእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን መካከል ስላለው የሹመት ሥልጣን ጉዳይ ንግግር ጀመረ ።—

፪ኛ / በዚሁ ወር በ፲፫ኛው ሐሙስ ቀን ተሰብስቦ እስካሁን ድረስ መንፈሳዊ ጉባኤ ከእስክንድርያው ፓትሪያርክ ጋር የተላላኩትንና የተቀበሉትን መልእክት ፡ እንዲሁም ከእስክንድርያው ፓትሪያርክ ጋር በየጊዜው ያደረጉትን ሲያጠና ቆየ ።—

፫ኛ / በዚሁ ወር በ፲፯ኛው ቀን ሰኞ ከጧቱ ከ፫ ሰዓት ጀምሮ እስከ ፱ ሰዓት ድረስ በተደረገው ስብሰባ ከግርማዊነትዎ መልእክተኞች ቃል የቤተመንግሥቱን አሳብና ምኞት ከሰማ በኋላ ከየአውራጃውና ከታላላቅ ገዳማት ለዚሁ ጉዳይ ተመርጠው የመጡት መምህራንንና ሊቃውንት እያንዳንዳቸው አሳባቸውን እየገለጡ ቃላቸውን ሰጡ ።—

ቃላቸውም እንደሚከተለው ነው ።—

፩ኛ / በኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳትም ፡ ጳጳስም የሚሾመው ከኢትዮጵያ መምህራንና መነኰሳት ውስጥ ብቻ እንዲሆን ብሎ መንፈሳዊ ጉባኤ ፲፱፻፴፯ ዓ ም በሰኔ ፳፩ ያቀረበው ዋና ጥያቄ የሚገባ መሆኑን ተስማምቶበታል ።—

፪ኛ / የእስክንድርያው ፓትሪያርክ ይህን ጥያቄ ያልተቀበሉት በማይበቃ ምክንያት መሆኑን መላው ጉባኤ ተረድቶታል ።—

፫ኛ/ መላው ጉባኤ ለኢትዮጵያ የሚገቡት ሊቀ ጳጳሳትና ጳጳሳት ከኢትዮጵያ ተወላጆች ውስጥ እንዲመረጡ ማስፈለጉን ተስማምቶበታል ። ይኸውም አሳብ በመንግሥታችን ወገን የተደገፈ ስለሆነ ፡ መንግሥታችን መልእክተኞቹን ልኮ አሳቡን ለመፈጸም የሚከናወንለት ከሆነ ጉባኤው ተቃዋሚ አይደለም ፡

ስለዚህ ፡ የቤተ መንግሥታችን አሳብና ምኞት መልእክተኞቹን ልኮ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የጠየቀችውን ሁሉ ከእስክንድርያው ፓትሪያርክ ተጠባባቂ ፤ ወይም ከጉባኤው ጋራ በሰላም ለመጨረስ ስለሆነ ይኸንኑ በቶሎ ከፍጻሜ እንዲያደርሱላት የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ግርማዊነትዎን በጸሎት እየደገፈች ትለምናለች ።—

ነገር ግን ፤ ግርማዊነትዎ መልእክተኞቹን ልኮ ካሁን በፊት በዚሁ ነገር ቤተ ክህነት የደከመችውን ያህል በነገሩ ደክመውበት ከእስክንድርያ ፓትሪያርክ ተጠባባቂ ወይም ከጉባኤው ፍሬ ያለው ምላሽ ያልተገኘ እንደሆነ ፡ አሁን ዐቢይ ጉባኤያችን በቆረጠው ነገር ግርማዊነትዎ የተስማማ እንዲሆን ባለመጠራጠር እናምናለን ።—

ኅዳር ፳፱ ቀን ፲፱፻፴፰ ዓ ም አዲስ አበባ

እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት

የመልእክተኞች መላክና በሁለቱ ቤተ ክርስቲያኖች መካከል ንግግር ስለመደረጉ ።

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ ጉባኤ በኅዳር ፱ ፤ ፲፫ና ፲፯ ቀን ፲፱፻፴፰ ዓ ም የመከረበትንና የወሰነውን ነገር መሠረት በማድረግ ከእስክንድርያ ፓትሪያርክ ጋር እንዲነጋገሩና ጉዳዩን በስምምነት እንዲጨርሱ የመንግሥት መልእክተኞች ፊታውራሪ ታፈሰ ሀብተ ሚካኤልና ብላታ መርስዔ ኀዘን ወልደ ቂርቆስ ወደ ካይሮ ተላኩ ። መልእክተኞቹም ከጥር ፲፯ እስከ መጋቢት ፲፪ ቀን ድረስ ከተጠባባቂው ፓትሪያርክና ከአቡነ አትናቴዎስ ጋር በመነጋገርና በመከራከር ፶፭ ቀኖች አሳለፉ ። የመልእክተኞቹ ጥያቄ ኢትዮጵያውያን ጳጳስና እንዲሾሙ ፤ ከእነርሱም መካከል አንዱ ሊቀ ጳጳሳት እንዲሆንና በውስጡ ጳጳሳትን ለመሾም መብት ያለው እንዲሆን የሚል ነበር ። ፓትሪያርኩ አቡነ መቃርዮስ ካረፉ ጀምሮ ፓትሪያርኩ ገና ስላልተሾሙ በተጠባባቂ ይተዳደር ነበር ። ተጠባባቂውም ፓትሪያርክ ነገሩን በስምምነት ለመፈጸም የሚስማሙ መሆናቸውን ገለጹ ። ይሁን እንጂ ማናቸውም ነገር ፍጻሜ ሊያገኝ የሚችለው ፓትሪያርኩ ከተሾመ በኋላ በመሆኑ በግንቦት ፪ ቀን ፲፱፻፴፰ ዓ ም የሚደረገው የፓትሪያርክ ምርጫ የኢትዮጵያ መልእክተኞችና የሚቀቡት መነኰሳት ካይሮ ላይ እንዲ

www.ethiopianorthodox.org

ገኙ ተብሎ ተወሰነ ። የኢትዮጵያ መልእክተኞች ይህን ውሳኔ ተቀብለው መጋቢት ፲፪ ቀን ፲፱፻፷፰ ዓ ም ከካይሮ ተመልሰው አዲስ አበባ ገቡ ። ሚያዝያ ፳፰ ቀን ፲፱፻፷፰ ዓ ም ሁለቱ መልእክተኞችና ለጵጵስና የተመረጡት ፰ቱ አባቶች በኢትዮጵያ ያየር መንገድ ከአዲስ አበባ ተነስተው ዕለቱን ካይሮ ደረሱ ። ግንቦት ፪ ቀን የፓትሪያርኩ ምርጫ ሲደረግ ኢትዮጵያውያኑም የምርጫው ተካፋይ ሆነው ቀረቡና መረጡ ። የምርጫው ዕጣ ለጊርጋ ሙጥራን ለአቡነ ዮሳብ ስለወጣ ግንቦት ፲፰ ቀን እሑድ ዮሳብ ዳግማዊ ፻፲፰ኛ ፓትሪያርክ ተብለው በመንበረ ማርቆስ ተቀመጡ ። በግንቦት ፳፬ ቀን የኢትዮጵያ መልእክተኞች ጉዳያቸውን አቅርበው ንግግር ጀመሩ ። በጉዳዩ ማጅቢስ ሚቢ የሚባለው የሕዝብ ጉባኤ ስለገባበት ጉዳዩን ለማቃናት አስቸጋሪ ሆኖ ነበር ። ዋናውም ክርክር የኢትዮጵያው ሊቀ ጳጳሳት በውስጡ ጳጳስ ይሾም ዘንድ መብት አይ ሰጠውም በማለታቸው ነበር ። የኢትዮጵያ መልእክተኞች ነገሩን በሰላም ለመፈጸም ይደክሙበት ስለነበር ፤ ጳጳሳትን የመሾም ነገር የሚያከራክር ከሆነ ለወደፊት ንግግር ደይረግባታል ይቆይ ፤ አሁን ለመነኰሳቱ ሢመተ ጵጵስናው ይደረግላቸው የሚል መስሚያ አሳብ አድርገው ነበር ፤ ዳሩ ግን ይህን አሳብ ስላልተቀበሉት መነኰሳቱ ወደ አዲስ አበባ ለመመለስ ቆርጠው ነበርና ፤ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ከዚህ ቀጥሎ ያለውን ቴሌ ግራም ለብፁዕ ፓትሪያርኩ አሳለፉላቸው ።—

የግርማዊነታቸው ቴሌግራም

ለቅዱስ አባ ዮሳብ ፤

ቅዱስነትዎ የላከልን ቴሌግራም ደረሰን ፤ ለሹመት የቀረቡት ጳጳሳት በበኩላቸው ያሳለፉልን ቃል ፤ አንደኛ የኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ ለተስማማበት ጉዳይ የተላክን ስለሆነ ጉባኤው አንቀበለውም ያለውን ነገር ተቀብላችሁ ፈርሙ ቢሉን ባልተላክን በት ጉዳይ አንፈርምም በማለት ፤

፪ኛ / በቀረበው ሁሉ ተስማምተን ያልተስማማንበት ጉዳይ የሦስቱ፡ ምዕት ሲኖዶስ ለኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ የሚያገለትን ፈቃድ አንሠራም ብላችሁ ፈርሙ ስለተባልን ይህ ፈቃድ ተጽፎ የኖረ ትእዛዝ ነው እንጂ የኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ አዲስ የፈጠረው ነገር አይደለምና አንቀበለውም በማለት ለመስማማት አልቻልንም ።—

፫ኛ / ይህንኑም አሳባችንን የዛሬው የግብፅ ሲኖዶስ የማይቀበለው ከሆነ ኤጲስ ቆጶሳትን የመሾማችን ጉዳይ በሬዜርብ ቆይቶ በኋላ ይመከርበት ፤ በዋናዎቹ ጉዳዮች ግን ከማርቆስ መንበር አባትነትና ሊቀ ጳጳሳት እንዳንሾም እንፈርም ብለን ተቀብለ ናል የሚል ነው ። ለመሾም የቀረቡት ጳጳሳት ባልተስማሙበት ጉዳይ ተገድደው እን ዲፈርሙ ቅዱስነትዎ እንዲጠየቀን የእኛ ትእዛዝ እንዲያልፍላቸው ለማድረግ በሕግ አስተያየት በኩል ማስገደዱ ሕግን የሚጥስ ነገር ሆነብን ፤

የተላኩት ጳጳሳት የሚያከራክረውን የኤጲስ ቆጶስ መሾም ነገር ዛሬውኑ ይፈቀድ ልን ሳይሉ በሬዘርብ ቆይቶ የሹመቱ ጉዳይ ይለቅልን ማለታቸው በፍቅር መኖርን እንጂ መለያየትን አለመፈለጋቸውን የሚያሳይ አኳኋን ነው ። የሃይማኖት መ ለ ያ የ ት ሳይኖርብን ባሿሿም ብቻ ሳይስማሙ ቀርተው ፤ ለዚያውም የኢትዮጵያ ወገኖች ያቀረ

www.ethiopianorthodox.org

ቡትን ሬዜርብ ሳይቀበሉዋቸው ቀርተው ተለያዩ መባል ለግብፅ ቤተ ክርስቲያን ታሪክ ክፉ ስም እንዳይሰጥ ይህን የሚአከራክረውን የሿሚነት የሥጋዊ ክብር ጉዳይ ቅዱስ ነትዎ በሬዜርብ እንዲቆይ አድርጎ የተስማማችሁበት ጉዳይ ተፈርሞ ጳጳሳቶቹ ተሾመው እንዲመጡ በማድረግ መለያየትን እንዲያስቀሩ እንለምንዎታለን ።

የኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ ጠላት ወደ ኢትዮጵያ በገባ ጊዜ አቡነ ቄርሎስ ትተውት በመሔዳቸው ምክንያት ተስፋ ቆርጦ መለያየቱን ገልጦ ራሱ መሾም ለምዶ ከቆየ በኋላ ፤ ወደ እዚህ ወደ አዲሱ መቀራረብ የመለስነው በብዙ ጥረት ስለሆነ ይህን በብርቱ የደከምንበትንና በእግዚአብሔር ቸርነት የተቃረበውን ስምምነት ጳጳሳቶቹ ሳይሾሙ በመመለሳቸው እንዳያፈርሰው በሃይማኖት አምላክ ስም ለቅዱስነትዎ አደራ እንላለን ። ሰኔ ፲፰ ቀን ፲፱፻፴፰ ዓ ም

ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ የፓትርያርኩ ቴሌግራም ።

ለግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ
አዲስ አበባ ።

የግርማዊነትዎንና የኢትዮጵያን የልጆቻችንን ምኞት ለመፈጸም ውዲቱን የኢትዮ ጵያን ቤተ ክርስቲያንም ሥራዋን እንድትፈጽም እሑድ ሰኔ ፫ ቀን ፴፰ ዓ ም አምስቱን ኢትዮጵያውያን ለመቅባት እንደቆረጥንና እነዚሁ እንዲቀቡ የተመደቡት ጥንት ጀምሮ ሲደረግ የነበረውን ሥርዓት ትራ ዲሽናል / ግዴታውን ለማስታወቅ እንዲፈርሙ ቢጠየቁ እምቢ በማለታቸው በጣም ገረመን፤ ይኸውም በሟቹ / ቅዱስ / አባ ዮሐንስ ጊዜ አምስቱ ሲቀቡ የተደረገውንና ተከብሮ የቆየ ሥርዓት ነው ፤ ግርማዊነትዎ ስለ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ያላዎትን ታላቅ ታማኝነት እያሳሰብሁ ፤ የሁለቱ ቤተ ክርስቲያኖች ታሪካዊ መገናኛ እንዲጠበቅ ለተፈጠረው ግጭት ከፍ ያለው የግርማዊነትዎ አስተዋይነት መድኃኒት (ዘዴ) እንዲ አገኝለት እየተማመንሁ የቅብዓቱ ሥርዓት በተቆረጠው ቀን እንዲፈጸም መልእክተ ኞቹ ግዴታቸውን እንዲፈርሙ የምክር ቃል እንደተቻለ በቶሎ እንዲአልፍላቸው ግር ማዊነትዎን እለምናለሁ ።—

ይኸውም በውዝፍ የቆየውን ጉዳይ ለማከናወን የሚፈቅድልን ይሆናል ፤ ለግርማ ዊነትዎና ለቤተ መንግሥቱ ቤተ ሰቦች ቡራኬዬን አቀርባለሁ ። ሰኔ ፰ ቀን ፲፪፻፴፰ ዓ ም

ዮሳብ ሁለተኛ ጳጳስና ፓትሪያርክ ።

ብፁዕ ፓትሪያርክ ይህን መልእክት ከተቀበሉ በኋላ ዶክተር ኢብራሂም ሚኒብ ፖሻና ቆሞስ ኢብራሂም ሉቃስ አዲስ አበባ እንዲነጋገሩ አዘዙዋቸው ። መልእክተኞቹ በሐምሌ ፲፯ አዲስ አበባ ገቡ ፤ በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በኩል ነገሩን በገላጋይነት የሚመረምር የመኳንንት ጉባኤ ተቋቋመና ፱ ቀን ያህል ንግግር ተደረገ ። ነገር ግን ዋናው መልእክተኛ ዶክተር ሚኒያቢፖሻ ወደ ስምምነት የማይቀርቡ ስለሆነ ሐምሌ ፳፯ ፤ ፴፰ ዓ ም ወደካይሮ ተመለሱ ።—-

ከዚህ በኋላ ለጵጵስና ቅብዓት በካይሮ ላይ የነበሩት የኢትዮጵያ ጳጳሳት ወደ አዲስ አበባ እንዲመለሱ ተደርጎ ሐምሌ ፳፱፡ ፴፰ ዓ ም አዲስ አበባ ገቡ ። ከዚህ በኋላ የስምምነቱ ነገር እንዲቀጥል ከሁለቱ ወገን ስለተፈቀደ የሁለቱን ቤተ ክርስቲያኖች መተባበር በሚወድ በኑቴውልክፋዚ ፖሻና በነሳብ ሐበሽ ፖሳ አማካይነት አንዳንድ ጊዜም በቀጥታ የስምምነቱ ንግግር አልተቋረጠም ።

በሁለቱ ቤተ ክርስቲያናት መካከል ስምምነት ስለመገኘቱ ፤

በግብፅና በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መካከል የተደረገው ንግግር ወደመልካም ፍጻሜ ባለመድረሱ ምክንያት ብዙ ዘመን ጸንቶ የቆየውን የሁለቱን ቤተ ክርስቲያኖች ግንኙነት እንዳይራራቅና ከግብፃውያን ወንድሞቻችን ጋር ያለው ወዳጅነት እንዳይበርድ የግርማዊ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት በጉዳዩ ውስጥ ገብቶ ነገሩን ወደስምምነት እንዲመራው ስለታሰበ በኢትዮጵያ መንፈሳዊ ጉባኤ በኩል ያለው የጋለ ስሜት ወደ ትዕግሥት እንዲመለስ ፤ የቤተ መንግሥት መልእክተኞች ለጉባኤው ምክራቸውን አካፈሉ ። ከዚህም በኋላ ግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ካይሮ በሚገኘው ሊጋሲዮናቸው በኩል ንግግር ጀመሩ ። በዚህም ሁኔታ ከእስክንድርያው ፓትሪያርክ ጋር በመነጋገር ብዙ ጊዜ ቆይተው ከ፪ ዓመት ድካም በኋላ እግዚአብሔር በፈቀደበት ጊዜ ሐምሌ ፯ ቀን ፲፱፻፵፩ ዓ ም ነገሩ ወደ ስምምነት ደረሰ ።

የስምምነቱ የመጨረሻ አሳብ እንደታወቀ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በአሉበት ሐምሌ ፲፫ ቀን ፲፱፻፵፩ ዓ ም ታላቅ ጉባኤ ተደረገ ። በጉባኤውም ስማቸው ከዚህ ቀጥሎ የሚገኘው ልዑላን መሳፍንትና ክቡራን ሚኒስትሮች ፤ ሊቃውንትና ታላላቅ መኳንንት ነበሩ ።—

ልዑል መርዕድ አዝማች አስፋ ወሰን የኢትዮጵያ መንግሥት አልጋ ወራሽ ፤ ልዑል መኰንን መስፍነ ሐረር ፤ ብፁዕ እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ ፤ አሁን / ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ፤ ብፁዕ አቡነ ይስሐቅ ፤ ልዑል ራስ ካሣ የዘውድ አማካሪ ፤ ክቡር ራስ አበበ አረጋይ የዘውድ አማካሪና የጦርሚኒስትር፣ ክቡር ራስ ቢትወደድ መኰንን የዘውድ አማካሪና ጠቅላይ ሚኒስትር ፤ ክቡር ራስ ኃይሉ በለው የዘውድ አማካሪ ፤ ክቡር ደጃዝማች ታዬ ጉልላቴ ክቡር ፤ ብሪጋድየር ጄኔራል ዐቢይ አበበ፤የጦር ምክትል ሚኒስትር፣ክቡር ጸሐፊ ትእዛዝ ወልደ ጊዮርጊስ የጽሕፈትና ያገር ግዛት ሚኒስትር ፤ ክቡር አቶ መኰንን ሀብተ ወልድ የንግድና የእንዱስትሪ ሚኒስትር ፤ ክቡር ጸሐፊ ትእዛዝ ኃይሌ ወልደ ሩፌ ፤ የዘውድ አማካሪ ፤ ቢትወደድ ነጋሽ በዛብህ በጠቅላይ ሚኒስቴር የአማካሪ ሚኒስትር ፤ ክቡር አፈ ንጉሥ ዘውዴ አየለ፤ ደጃዝማች መንገሻ ውቤ የሕግ መወሰኛ ምክ ቤት ፕሬዚዳን ፤ አቶ መኰንን ደስታ የሕግ መምሪያ ምክር ቤት ፕሬዚዳን፣ ክቡር አቶ አክሊሉ ሀብተወልድ የውጭ ጉዳይ ምክትል ሚኒስትር ፤ ክቡር አቶ ይልማ ዴሬሳ የገንዘብ ምክትል ሚኒስትር ፤ ብላታ ዘውዴ በላይነህ የሥራና የመገናኛ ምክትል ሚኒስትር ፤ ደጃዝማች በዛብህ ስለሺ በአገር ግዛት ምክትል ሚኒስትር ፤ ክቡር አቶ አበበ ረታ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ምክትል ሚኒስትር ፤ ክቡር አቶ አርአያ አበበ በጠቅላይ ሚኒስቴር የሕግ አፈጻጸም ምክትል ሚኒስትር ክቡር ብላታ ዴሬሳ አመንቴ በጠቅላይ ሚኒ

ስቴር የአድሚኒስትራሲዮን ፍርድ ቤት ምክትል ሚኒስትር ፤ ክቡር ሊቀ ሥልጣናት መልእክቱ / አሁን / ብፁዕ አቡነ ቴዎፍሎስ ፤ ብላታ መርስዔ ኀዘን ወልደ ቂርቆስ ፤ ፀባቴ ጥዑመ ልሣን ፤ መምህር ሐረገ ወይን ፤ መምህር ወልደ ሥላሴ ፤ መልአከ ፀሐይ ዘለቀ ፤ መልአከ ገነት ሀብተ ወልድ ፤ መምህር ወልደ ጊዮርጊስ ፤ መልአከ ኃይል ኃይለ ሥላሴ መልአከ ኃይል ተድላ ፤ መምህር ራስ ወርቅ ፤ አለቃ መኰንን አለቃ ማርቆስ ፤ ሊቀ ጠበብት ውቤ ፤ መምህር ተክለ ጊዮርጊስ ፤ ልዑላን መሳፍንትና ክቡራን መኳንንት የየማዕርግ ሥፍራቸውን ከያዙ በኋላ የጽሕፈትና ያገር ግዛት ሚኒስትር ክቡር ጸሐፊ ትእዛዝ ወልደ ጊዮርጊስ ጉባኤው የተሰበሰበበትን ምክንያት የሚገልጠውን የግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቃል አነበቡ ።—

የተነበበውም ቃል የሚገልጠው አሳብ ከዚህ በታች የተመለከተው ነው ።

በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንና በግብፅ ኮፕት ቤተ ክርስቲያን መካከል ስለኢትዮጵያ ውያን ጳጳሳት መቀባት ተነሥቶ የነበረውን የአሳብ ልዩነት ሁላችሁም የምታውቁት ነው ። እኛም መልእክተኞች ልከን ፓትሪያርኩም በመጨረሻው መልእክተኞቹን አዲስ አበባ ድረስ እንዲልኩ ተደርጎ ፤ እየተደጋገመ ብርቱ ንግግር ከሆነ በኋላ ፤ ለመስማማት ሳይቻል ስለቀረ ፤ ነገሩ ሳይጨረስ በቆየበት ጊዜ ሁሉ ከፓትሪያርካው ጋር በመልእክትም በደብዳቤም ነገሩ ወደመልካም ፍጻሜ እንዲደርስ መድከማችን አልቀረም ነበር ።—

አሁንም በመጨረሻው በግብፅ የሾምነው ሚኒስትራችን ፊታውራሪ ታፈሰ ወደሥራው ሲሔድ እንደገና ነገሩ ሊጨረስ የሚገባበትን መንገድ አስጠንተን ትእዛዛችንን በጽሕፈት ይዞ ሔዶ ነበርና ከእርሱም ከፓትሪያርካውም እንደመጣልን መጨረሻ ማስታወቂያ ነገሩ ወደስምምነት ስለደረሰ የሚቀቡት የኢትዮጵያ ጳጳሳት በሐምሌ ፲፯ ቀን ዓርብ ከአዲስ አበባ እንዲነሱና የመቀባታቸውም ሥርዓት በሐምሌ ፲፰ ቀን እሑድ በእስክንድርያው ፓትሪያርክ እንዲፈጸም ተወስኗል ።—

ዛሬ እንድትሰበሰቡ ያደረግነው ይኸንኑ እንድትሰሙት ነው የሚል ነው ፤ ጉባኤውም ጉዳዩ በስምምነት ወደመልካም ፍጻሜ በመድረሱ የተሰማውን ደ ስ ታ ከገለጠ በኋላ በደስታ ተመለሰ ።—

ከዚህም በኋላ የጵጵስና መዓርግ ለመቀበል ካሁን በፊት የተመረጡት ብፁዓን አበው ሐም ሌ ፲፭ ቀን በ፲፩ ሰዓት ተኩል ከግርማዊ ጃንሆይ ተሰናብተው ሐምሌ ፲፯ ቀን በ፩ ሰዓት በአየራዊ ጉዞ ተጉዘው ወደእስክንድርያ ሔዱ ፤ ክቡራን መኳንንትና ሚኒስትሮች ፤ ሊቃውንትና መምህራን እስከ አይሮፕላን ማረፊያ ድረስ ሔደው ሸኙዋቸው ።—

የሔዱትም ቅዱሳን አበው ስማቸው ከዚህ ቀጥሎ ያለው ነው ።

፩ኛ / ብፁዕ እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ ፤
፪ኛ / መምህር ገሪማ ፤
፫ኛ / ሊቀ ሥልጣናት መልእክቱ ፤
፬ኛ / መምህር ዘፈረ ብርሃን ፤
፭ኛ / መምህር ጌታሁን ፤

www.ethiopianorthodox.org

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የእነዚህ ብፁዓን አበው አየራዊ ጉዞ ተቃንቶ የሐዱብ ትም አሳብ ተከናውኖ በደኅና ደርሰው እንዲመለሱ በኀዘንና በጸሎት ሰነበተች ።—

ምዕራፍ ፲ ክፍል ፲፯ ።

ሢመተ ጳጳሳት ኢትዮጵያውያን፤

በአላፉት ዓመታት በልዩ ልዩ ምክንያት መሰናክል አግኝቶት የነበረውን የሁለቱን ቤተ ክርስቲያኖች ጉዳይ የግርማዊነታቸው ትጋትና ትዕግሥት መልካም ፍጻሜ እንዲያገኝ አድርጎ የስምምነቱ መፈጸም ከተረጋገጠ በኋላ አምስቱ ኢትዮጵያውያን ጳጳሳት ብፁዕ እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ፤ መምህር ገሪማና ሊቀ ሥልጣናት መልእክቱ፤ መምህር ዘፈረ ብርሃንና መምህር ጌታሁን ሐምሌ ፲፯ ቀን ፲፱፻፵ ዓ ም ዓርብ ከጧቱ በ፩ ሰዓት ከ፲ ደቂቃ ከአዲስ አበባ ተነሥተው በኢትዮጵያ ያየር መንገድ ተጉዘው በ፲፩ ሰዓት ካይሮ ገቡ ።—

የአየሩም መንገድ በአሥመብና በሉክሶር ላይ ነበር፤ ጳጳሳቱ ካይሮ ፋሩክ ፊልድ ላይ ከአይሮፕላን ሲወርዱ በካይሮ ያሉት የኢትዮጵያ ሚኒስትር ክቡር ፊታውራሪ ታፈሰ፤ ክቡር ሳባ ሐበሽ ፓሻና ቆሞስ ኢብራሂም ሉቃስ፤ የፓትሪያርኩ መልእክተኞችና ጳጳሳት ሌሎችም የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ወዳጆች ደስ በሚያሰኝ አኳኋን ተቀበሏቸው ።—

ኢትዮጵያውያኑ ጳጳሳት በተቀባዮቻቸው ታጅበው ካይሮ ከተማ እንደገቡ በመጀመሪያ ወደ በትረ ካናው ሔደው ለብፁዕ ፓትሪያርኩ ለአቡነ ዮሳብ ሰላምታ አቀረቡ፤ ፓትሪያርኩም በደስታ ተቀብለው ጥቂት ጊዜ ካነጋገሩዋቸው በኋላ ተሰናብተው በኢትዮጵያ ሊጋሲዎን ወደ ተዘጋጀው ሥፍራ ሔዱ ።—

ብፁዕ እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስና ብላታ መርስዔ ኀዘን በዚሁ ቀን ወደማታ ወደ አብዲን ቤተ መንግሥት ሔደው በጐብኝዎች መዝገብ ላይ ስማቸውን ጽፈው ተመለሱ ።—

የፓትሪያርኩ ሽልማት፤

የኢትዮጵያ ነገሥታት ለሃይማኖት አባቶቻቸው ለእስክንድርያ ፓትሪያርኮች ሽልማት መስጠት ልማዳቸው ነው፤

እንደዚሁ ሁሉ፤ግርማዊ ንጉሠ ነገሥታችን ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ለብፁዕ ፓትሪያርክ ለአቡነ ዮሳብ በጣም ደስ የሚያሰኝ ሽልማት የወርቅ ላንቃና የሥላሴን ኮርዶን ኒሻን ልከውላቸው ነበርና፤ ክቡር ፊታውራሪ ታፈሰና ብላታ መርስዔ ኀዘን ይኸንኑ ሽልማት ለማስረከብ፤ ሐምሌ ፲፯ ቅዳሜ በ፱ ሰዓት በቀጠሮ ወደበትረ ካናው ሔዱ ።—
በትረ ካናው በግብፅና በኢትዮጵያ ሰንደቅ ዓላማ አጊጦ ነበር ። ፓትሪያርኩም

በ፲፱፻፵ ዓ/ ም ሐምሌ ፲፰ ቀን የተሾሙት አምስቱ ኢትዮጵያውያን ብፁዓን ጳጳሳት ።

www.ethiopianorthodox.org

ከጳጳሳትና ከታላላቅ ሰዎች ጋር ሆነው ተቀበሏቸው ፤ ሽልማቱን አቅርበው ባስረከቡ ጊዜ ፷፱ ዕድሜ ያደረጉት አባታችን ብፁዕ ፓትረያርክ እጅግ ደስ ስላላቸው ወዲያ ውኑ ላንቃ ካባውን ለብሰው ኒሻኑን አድርገው ፎተግራፍ ተነሡ ።

ካሁን በፊትም በ፲፱፻፳፪ና ፳፫ ዓ ም ወደ ኢትዮጵያ መጥተው ሳሉ ከግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በየጊዜው ተቀብለዋቸው የነበሩትን ኒሻኖች ባለኮርዶን የኢትዮጵያ ኮከብና የዳግማዊ ምኒልክን ኒሻን አቅርበው ለሕዝቡ እያሳዩ ደስታቸውን ገለጡ ፤ በመጨረሻ ውም ቡራኬ ሰጥተው አሰናበቱዋቸው ።—

አስኬማ ፤

አስኬማ ማለት በመጽሐፈ ምንኵስና ከሚገኙት ሦስቱ የምንኵስና ማዕርጎች አንደኛው ነው ፤ ሦስቱም ማዕርጋት ቆብዕ ፤ ቅናት ፤ አስኬማ ናቸው ፡ እነዚህንም መጽ ሐፈ ቆብዕ ዘሠለስቱ ደቂቅ ቅናት ዘዮሐንስ መጥምቅ ፤ አስኬማ ዘኤልያስ ብሎ ይደ ለድላቸዋል፤ መምህራን ግን ቆብን በአክሊለ ሦክ ፤ ቅናትን በሀብለ፡ተቀሥፎ፡ አስኬማን በንጽሐ መላእክት መስለው ይናገርዋቸዋል ፤ አስኬማ ከልዝብ ባሕረ ዓረብ ፡ ተሠርቶ ትእምርተ መስቀል አልፎ አልፎ ተታቶ ይገኝበታል ። በሀገራችንም የደብረ ዳሞና የአ ክሱም መነኰሳት አስኬማውን ከክር፤ ወይም ከባሕር ዓረብ እያሳመሩ ይሠሩታል ።—

ሐምሌ ፲፮ ቀን ቅዳሜ ብፁዕ ፓትረያርኩ ለጳጳሳት የሚገባውን የአስኬማ ጸሎት የሚአደርሱ ስለሆነ ፤ በ፱ ሰዓት ተኩል ወደበትረ ካናው ሔደው ከዚያ ሲደርሱ የደ ስታ ደወል ተደወለ ፤ ጳጳሳትና ኤጲስ ቆጶሳት ከበር ላይ ጠብቀው ተቀበሉና ወደማ ረፊያው ወሰዱዋቸው ።—

ከጥቂት ደቂቃ በኋላ ፤ በልብሰ ተክህኖ ያጌጡ ፲፮ ዲያቆናት መጥተው በቀኝና በግራ ተሰለፉ ፤ ብፁዕ ፓትረያርክ ጳጳሳቱን አስከትለው ከዲያቆናቱ መካከል ሲደርሱ የኛም አባቶች እጅ ነስተው ፤ ተገናኙ ከዚያም በኋላ ዲያቆናቱ በዜማ እየዘመሩ አጅበ ዋቸው ወደቤተ ክርስቲያኑ ገቡ ፤ ቤተ ክርስቲያኑም በኤሌክትሪክ ብርሃን አንፀባርቆና ደምቆ ነበር ፤ የአስኬማውን ሥርዓት ለማየት የተሰበሰበውም ሕዝብ እጅግ ብዙ ነበር

ፓትረያርኩም በመንበራቸው ላይ ሆነው የአስኬማውን ጸሎት ሲጀምሩ የጵጵ ስና ማዕርግ የሚቀበሉት ጳጳሳት በወለሉ ላይ በወንበር ተራ በተራ ተቀመጡ ፤ ከገዳመ ሱርያን የመጣ ቴዎፍሎስ የተባለ አንድ መነኵሴ በዚሁ ቀን ጵጵስና እንዲቀበል ተደርጎ ኖሮ ከአምስቱ ኢትዮጵያውያን ጳጳሳት ጋር ስድስተኛ ሆኖ ተቀመጠ —

ፓትረያርኩ የስድስቱን ጳጳሳት ስምና የሀገረ ስብከታቸውን ስም እየጠሩ ረጅም ጸሎት አድርገው ከባረኳቸው በኋላ ፤ አስኬማውን ለያንዳንዳቸው አጠለቁላቸው፡ አም ስቱ የኛ ጳጳሳት ገና በአዲስ አበባ ሳሉ የታሰበላቸውን እነሱ ጭምር በጸሎት የመረ ጡት ስም ስለነበረ ለፓትረያርኩ ቀደም ብሎ ተነግሮአቸው ነበርና በዚያው ስም ሠየ ሟቸው ፤ ይኸውም እንደሚከተለው ነው ።—

፩ኛ / የብፁዕ እጨጌ ገብረ ጊዮርጊስ ስም ፤ ባስልዮስ ፤
፪ኛ / የመምህር ገሪማ ስም ፤ ሚካኤል ፤
፫ኛ / የሊቀ ሥልጣናት መልእክቱ ስም ፤ ቴዎፍሎስ ፤

ጽዮት ረታና ቤተሰቢ
ዮግዕ ቤተ መጻሕፍት

፬ኛ / የመምህር ዘፈረ ብርሃን ስም ፤ ያዕቆብ ፤
፭ኛ / የመምህር ጌታሁን ስም ፤ ጢሞቴዎስ ፤

የአስኬማው ጸሎት ካለቀ በኋላ ፓትረያርኩ እንደ ፊተኛው በጳጳሳትና በዲያቆ ናት ታጅበው ። ተመለሱ ። ኢትዮጵያውያኑም ጳጳሳት ተሰናብተው ወደማረፊያቸው ሔዱ ።—

ጵጵስና ፤

የጵጵስናው ሥርዓት ሐምሌ ፲፯ ቀን ፲፱፻፵ ዓ ም እሑድ በበትረ ካና በቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን እንዲፈጸም በፕሮግራሙ ተነግሮ ስለነበረ፤ ሕዝቡ ከጥዋቱ በ፩ ሰዓት ጀምሮ በበትረ ካናው ምድረ ግቢ ተጀነጀነ ። በትረ ካና ማለት ፓትረያርኩ የሚቀመጡበት ሥ ፍ ራ ወይም የፓትረያርክ ግቢ ማለት ነው ። በግቢውም የቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን ተሠርቶበታል ።—

ጳጳሳቱ በ፩ ሰዓት ተሩብ በበትረ ካናው ደረሱ ፤ እንደደረሱም አምስት ጳጳሳት በበር ላይ ጠብቀው ተቀበሉዋቸውና በ፩ ሥፍራ አሳረፉዋቸው ።—

ከፓትረያርኩ ቤት አንስቶ እስከ ቤተ ክርስቲያኑ ያለው ወለል በምንጣፍ አጊጦ ነበር ፤ በማረፊያውም ሥፍራ ጥቂት እንደቆዩ ፓትረያርኩ በጳጳሳት ታጅበው ዲያቆናቱ በቀኝና በግራ ሆነው በዜማ ይባቤ እያደረጉላቸው በትልቅ ግርማ ወደ ቤተ ክርስቲ ያኑ ገብተው ቅዳሴ ጀመሩ ፤ ጳጳሳቱ ግን እስኪጠሩ ድረስ በዚያው ሥፍራ ቆይተው ነበር ። ቅዳሴው በ፫ ደረጃ የተመደበ ነው ። መጀመሪያ ደረጃ ቀዳስያኑ በንዋያተ ቅድ ሳት ላይ የሚጸለየውንና ሌላውን የጸሎት ኀዝ የሚፈጽሙበት ነው ።—

ሁለተኛው ደረጃ የምንባባት ክፍል ይባላል ። እርሱም እስከ ፍሬ ቅዳሴ ያለው ነው ፤ ሥርዓተ ሢመት የሚያደርጉትም በዚሁ ጊዜ ነው ፤ የቅዳሴው፤ጸሎት ከሁለተኛው ደረጃ በደረሰ ጊዜ በጵጵስና ልብስ ያጌጡ አምስት ጳጳሳት በአቡነ ቶማስ እየተመሩ መጥተው ኢትዮጵያውያኑን ጳጳሳት ወደቤተ ክርስቲያኑ አጅበው ወሰዱዋቸው ፤ ለባስ ያኑም ዲያቆናት ለፓትረያርኩ ባደረጉት ዓይነት እያዜሙ አጅበው ተከተሉ ፤ ከቤተ ክርስቲያኑ ሲገቡ ሕዝቡ በደስታ ተቀበላቸው ፤ ሴቶችም እልል አሉ ፤ የእልልታው ቃና በፍጹም እንደሀገራችን ነው ።—

አዲሶቹን ጳጳሳት በመቅደሱ በር ላይ ፊታቸውን ወደምሥራ እ ያ ደ ረ ጉ በወን በር አስቀመጡዋቸውና ብፁዕ ፓትረያርክ ሌሎቹም ጳጳሳት መጽሐፈ ሢመቱን እያ ነበቡ በየተራ ብዙ ጸሎት አ ደ ረ ጉ ፤ በየጸሎቱም ፍ ጻ ሜ ፓትረያርኩ የያንዳንዳቸ ውን ስምና ሀገረ ስብከታቸውን እየጠሩ ሲባርኳቸው መዘምራኑ በረጅም ዜማ አ ሜ ን እያሉ ይቀበሉ ነበር ።—

በመጀመሪያው ክፍለ ጸሎት አዲሱን የጵጵስና ቆብ ባርከው ደፉላቸው ፤ በሁለ ተኛው ጊዜ ከአዲስ አበባ ተይዞ የሔደውን የወርቁን ካባ ላንቃ ባርከው ሲያለብሱዋ ቸው ሕዝቡ ላንቃውን ለማየት ውካታ ጃጃታ አደረገ ፤ የላንቃው ውበት እንግዳ ሆኖ ስለታየ ለሕዝቡ ዓይን ናፍቆትን አተረፈለት ። የሹመቱ ጸሎትና ሥርዓቱ ካለቀ በኋላ

www.ethiopianorthodox.org

ጳጳሳቱ ወደ መቅደስ ገቡ፤ ብፁዕ ፓትርያርክ ገባሬ ሠናይ ካህን ሆነው ቅዳሴ ባስል ዮስን ቀደሱ፤ በዚህም ጊዜ ሰባት የግብፅ ጳጳሳትና አምስቱ አዲሶቹ ጳጳሳት ቆሞሳትና ዲያቆናት ተራዳእያን ሆነው አብረው ቀደሱ ።—

ቅዳሴውም በ፩ ሰዓት ተኩልተፈጸመና ከቅዱስ ቊርባን በኋላ ፓትርያርኩ መስቀል ይዘው ባዲሶቹ ጳጳሳት አፍ ላይ ንሡኡ መንፈሰ ቅዱሰ እያሉ በንፍሐት ሀብተ መን ፈስ ቅዱስ አሳደሩባቸው ።—

ሠርሆተ ሕዝብ ካደረጉ በኋላም ከቤተ መቅደስ እወጣለሁ ሲሉ አዲሶቹን ጳጳ ሳት ለማየት ለናፍቆት ያሰፈሰፈው ሕዝብ ከብዛት የተነሣ የማያሳልፍ ስለሆነ ወደው ስጥ ተመልሰው በአንድ የጓዳ በር ይዘዋቸው ወጡ ።—

ከደጅ ሆኖ ሲጠባበቅ የነበረው ከ፫ሺህ የሚበልጥ ሕዝብ ጳጳሶቻችንን ባያቸው ጊዜ እጃቸውን ለመሳለምና በረከት ለመቀበል ሲሽቀዳደምና ሲጋፋ የፍቅሩ ብዛት በጣም ያስደንቅ ነበር፤

በዚሁ ጊዜ የመንግሥት ሙዚቀኞች ተሰልፈው መጥተው ሙዚቃ መቱ፤ ቀጥ ሎም የኢትዮጵያን ሕዝብ መዝሙር በሙዚቃ አሰሙና ለጳጳሳቱ ሰላምታ አቀረቡ፤ ጳጳሳቱ ወደ ፓትርያርኩ ቤት በገቡ ጊዜ ሕዝቡ እያጨበጨበና ደስታውን እየገለጠ በየቤቱ ሔደ ።—

ግብዣ፤

የሁለቱ ቤተ ክርስቲያኖች ፍቅር በመልካም መሠረት በመመሥረቱ ታላቅ ደስታ ስለሰጠ፤ በትረካናው በዚሁ ቀን ስለ ኢትዮጵያ ጳጳሳት ክብር በ፮ ሰዓት ተሩብ ትልቅ ግብዣ አደረገ ፤ በግብዣውም ላይ ብፁዕ ፓትርያርክና ፓሻዎች ጳጳሳትና ታላላቅ ሰዎች በድምር አምሳ ያህል ሰዎች ነበሩ ።—

ከፓትርያርኩ ግራ ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ጳጳስ ዘሸዋ ወእጨጌ ዘደብረ ሊባኖስ፡ ተቀመጡ። የቀሩት ጳጳሳት ከግብፃውያን ጳጳሳት ጋር እየተሰባጠሩ በመዓርግ ሥፍራ ተቀመጡ ። በስተቀኝም በኩል ክቡር ፊታውራሪ ታፈስና ፓሻዎች፤ ብላታ መርስዔ ኀዘንና ታላላቅ ሰዎች ተቀመጡ—።

የግብዣውም ሥነ ሥርዓት ውበት ያለው ነበር ። ምግቡ በያይነቱ ቀረበ ። በመ ጠጥ በኩል ግን ከተጣራ ውሃ በቀር አንዳች የአልኮል ወገን ስላልቀረበ ሥነ ሥርዓቱ ደስ አሰኘ ።

በኢትዮጵያ ሌጋስዎን ፤

ሚኒስትሩ ክቡር ፊታውራሪ ታፈሰ ሀብተ ሚካኤል ሐምሌ ፲፱ ቀን ሰኞ ማታ ከአንድ ተኩል እስከ ሦስት በኢትዮጵያ ሌጋስዎን ስለ ጳጳሳቱ ክብር ለፓሻዎችና ለጳ ጳሳት ለአፈንዲዎችም ግብ ዣ አደረጉ ። በዚሁ ጊዜ የሁለቱ አገሮች ጥንታዊ ፍቅርና ግንኙነት በጨዋታ እየተነሣ ፍሥሐ ሆኖ ኦመሸ ።—

በእስክንድርያ፤

የቅዱስ ማርቆስ ዓፅመ ርእሱ የሚገኝበት መቃብር በእስክንድርያ ስለሆነ ፤ ይህን ቅዱስ ሥፍራ መሳለምና ከቅዱስ በረከቱ ለመሳተፍ አባቶቻችን አምስቱ ጳጳሳት ለማ ክሰኞ አጥቢያ ሌሊቱን ወደ እስክንድርያ ወረዱ ።—

ጡዋት በ፩ ሰዓት በትልቁ የቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን መሥዋዕት አቅርበው በኢትዮጵያዊ ሥርዓት ቅዳሴ ባስልዮስን ቀደሱ ። ከቀደሱም በኋላ ለገዳሙ እርዳታ ፴ ፓውንድ ሰጥተው ለነዳያንም ቸርነት አድርገው ወደ ካይሮ ተመለሱ ።—

ወደ አዲስ አበባ መመለስ፤

አባቶቻችን ብፁዓን ጳጳሳት ሐምሌ ፳ ቀን ማክሰኞ ወደ በትረካና ሔደው ከብፁዕ ፓት ርያርክ ሲሰናበቱ፤ ፓትርያርኩ ጸሎት አድርሰው ባረኩዋቸው፤ እስከ በሩም ድረስ ዘል ቀው ሸኙዋቸው ።—

ሐምሌ ፳፪ ቀን ረቡዕ በ፩ ሰዓት ከካይሮ ተነሥተው ፓርትሱዳን ላይ ጥቂት ዕረፍት አደረጉ ፤ ከዚያም ተነሥተው አሥመራ በ፮ ሰዓት ደረሱ፤ አቢያተሩ ስለ ዓየሩ አኳኋን በአሥመራ ማደርን ስለመረጠ ሌሊቱን በአሥመራ ማሳለፍ ግድ ሆነ ፤ በዚህም ጊዜ የኢትዮጵያ ላይዘን ጸሐፊ አቶ ተኰላ ገብረ መድኅን ተቀበሉዋቸው፤ መጀመሪያ ወደ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን ሔደው ተሳለሙ፤ እካሔዳቸው ምንም እንኳ በድንገት ቢሆን አቡነ ቄርሎስ ወዲያው ደወል አስደውለው ወንዱም ሴቱም ተሰብ ስቦ በታላቅ ደስታ ተቀበሏቸው ።—

በአዲስ አበባ የተደረገላቸው የደስታና የክብር አቀባበል፤

እግዚአብሔር የፈቀደበት ቀን ደርሶ የልብ ተስፋ እስኪፈጸም ድረስ ሰፊ ትዕ ግሥትና ጽኑ ሃይማኖት ያስፈልጋል ።—

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ከመ ንበረ ማርቆስ ያላትን መንፈሳዊ መገናኛ ሳታቋርጥ የሚገባትን መብት እንድታገኝ ከ፲፱፻፳፩ ዓ ም በፊት ጀምረው የሠሩት ሃይማኖታዊ ሥራ በእግዚአብሔር ዘንድ የተ ፈቀደ ሆኖ ፲፱፻፳፩ ዓ ም ኢትዮጵያ ከልጆቿዋ ጳጳሳት ለማግኘት ቻለች ።—

እነዚህም ኢትዮጵያውያን ጳጳሳት እንደፋና በኢትዮጵያ ጠፈር እያበሩ ከዚያ ከጭ ለማ ሰዓት በደረሱ ጊዜ፤ አቡነ ጴጥሮስና አቡነ ሚካኤል በቃላቸው የዘሩትን የሃይማ ኖት ተክል በደማቸው አጸደቁት ።—

www.ethiopianorthodox.org

ከላይ የእግዚአብሔርን ፣ ከታች የንጉሠ ነገሥትን ውለታ ለመመለስና የወገንን ኩራት ለመመሥረት ከዚህ በቀር የበለጠ መንፈሳዊ ጥበብ አይገኝም ።—

የዚህም መሠረቱ ኢየሱስ ክርስቶስ ስለሆነ ፣ የግርማዊ ንጉሠ ነገሥት መንፈሳዊና ሥጋዊ ትልም እንቅፋቱን ሁሉ እያስወገደ ከዳር ለመድረስ በመቻሉ ፣ የኢትዮጵያ ምእመናን የደስታ መዝሙር ሊዘምሩና የእግዚአብሔርን ምስጋና በሰፊው ሊናገሩ ይገባቸዋል ። —

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ አሳባቸው ሁሉ እውነትንና ቅንነትን የተመላ ስለሆነ ፣ ሲፈጸም እንጂ ሲቀር የታየበት ጊዜ የለም ።—

በድል አድራጊነት ተመልሰው የኢትዮጵያን ነፃነት ካረጋገጡ ወዲህ ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያናችን የሚገባትን እንድታገኝ በሰፊው ሲደክሙ ከቆዩ በኋላ እነሆ ድካማቸው ዛሬ ሰማያዊ ፍሬ አስገኘ ።—

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን የሚገባትን አገኘች ፣ በሉቃስ ወንጌል በመጀመሪያው ምዕራፍ ወንጌላዊ ስለወንጌል ነገር ሲጽፍ ፣ ሊጽፉ የጀመሩ ብዙ ነበሩ፡ ለነዚያ አልቀናቸውም ፣ ለኔ ግን ቀናኝ ያለው በግርማዊ ንጉሠ ነገሥታችን ሥራዎች ሁሉ በጉልህ ታይቶአል ። ከዚህ ቀደም ሊሆኑ ያልቻሉ ሥራዎች ሁሉ ሆነዋል ።—

ይህ ሁሉ መልካም ምኞትና ሃይማኖታዊ ተስፋ ስለደረሰ ፡ ብፁዓን አባቶቻችን ወደግብፅ ተልከው በመንበረ ማርቆስ ወንበር በተቀመጡት በፓትሪያርኩ በአቡነ ዮሳብ እጅ ሐምሌ ፲፰ ቀን ተሾሙ ። ሐምሌ ፳፩ ቀን ከምድረ ግብፅ ተነስተው ሐምሌ ፳፪ ቀን በ፩ ሰዓት ተኩል አዲስ አበባ ገቡ ።

ሐምሌ ፳፪ ቀን ከጥዋቱ በ፫ ሰዓት ልዑል አልጋ ወራሽ ፣ ልዑላን መሳፍንት ፣ክቡራን መኳንንትና ሚኒስትሮች ፣ ሊቃውንትና መምህራን ታላላቅ የመንግሥት ሠራተኞች የከተማው ሕዝብ ወደ አይሮፕላን ማረፊያ ሲጐርፍ ደስታ እየተሰማው ነው ፡ ሰንደቅ ዓላማዎች ሁሉ በየመንገዱ ዳር ተሰቅለዋል ። ስለ ደስታው ሕዝቡ በየመንገዱ ዳርና በየአደባባዩ አካባቢ ተሰልፈዋል ።—

ጊዜው ዝናም ስለነበረ ሕዝቡ አልሰማውም ፣ ደስታው እንደዝናም ልብስ ሆኖት የሚመለከተው ሰማይ ሰማዩን ብቻ ነበር ።

፬ ሰዓት ሲሆን አኤሮፕላኑ አዲስ አበባ ከማረፊያው ደርሶ አረፈ ልዑል የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት አልጋ ወራሽ ወደ አይሮብፕላኑ ቀርበው ገብተው የግርማዊ ንጉሠ ነገሥትን መልካም ሐሳብ ገልጸው ተቀበሏቸው ።—

www.ethiopianorthodox.org

ከዚህም በኋላ ብፁዓን ጳጳሳት በወርቅ የተቃጠለና የተንቆጠቆጠ ለማዕርጋቸው የተገባ ካባ ላንቃ ለብሰው ብቅ ባሉ ጊዜ፣ በጫንቃ ቸው ላይ ያረፈው ጸጋ እግዚአብሔር የሕዝቡን ልብ በደስታ አንቀሳቀሰው ፣ ለደስታም መግለጫ የተደረገው ጭብጨባ እየሩን መላው በዚህ ጊዜ በዚያ የተሰለፉት የጦር ወታደሮች ለብፅዕናቸውና ለቅድስናቸው የተገባ ሰላምታ ሰጡ ።—

የብፁዓን ጳጳሳቱም የተቀብዖ ስማቸው እንደሚከተለው ነው ።

ብፁዕ እጨጌ ፣ ገብረ ጊዮርጊስ አቡነ ባስልዮስ ፣ መምህር ገሪማ አቡነ ሚካኤል ፣ ሊቀ ሥልጣናት መልእክቱ አቡነ ቴዎፍሎስ ፣ መምህር ዘፈረ ፣አቡነ ያዕቆብ ፣ ከአኤሮፕላን ወርደው ሕዝቡን እየባረኩ ቀርበው ሁሉም ደስታውን ከገለጹላቸው በኋላ በተዘጋጀላቸው አውቶሞቢሎች ሆነው በኡቶ ቢስኪሊተኞች ታጅበው ወደ ታላቁ ቤተ መንግሥት ጉዞ ሲደረግ የነበረው አጀብ ያስደንቅ ነበር ።—

ከቤተ መንግሥቱም ግቢ ስለ ጳጳሳቱ ክብር የክብር ዘበኞች ተሰልፈዋል ፣ ሰንደቅ ዓላማዎች ና ልዩ ልዩ የደስታ መግለጫዎች በዚያም እየታዩ የሕዝቡን ዓይን ይስቡ ነበር ።—

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥትና ግርማዊት እቴጌ ቀደም ብለው ሔደው በታላቁ ቤተ መንግሥት በተዘረጋው ዙፋን ሆነው ጥቂት እንደቆዩ ጉዞው ከቤተ መንግሥቱ ደረሰ

ከዚህም በኋላ ብፁዓን ጳጳሳት ለማረፊያ ከተዘጋጀው ከክብር ሥፍራ ጥቂት ዐረፍ ካሉ በኋላ በዋናው የዕልፍኝ አስከልካይ በኰሎኔል መኰንን ደነቀ ተጠርተው ገብተው ከግርማዊ ንጉሠ ነገሥትና ከግርማዊት እቴጌ ዙፋን ፊት ከቀረቡ በኋላ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ከዚህ በታች ያለውን ለትውልድ መሠረትና ለሃይማኖት ጽናት የሆነውን ቃል ተናገሩ ።—

የግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ንግግር ።—

ከቅዱስ ማርቆስ መንበር ጋር ያላትን መንፈሳዊ ግንኙነት በታላቅ ቁም ነገር ጠብቃ በአፍሪካ መካከል የክርስቲያን ደሴት እየተባለች የኖረችው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የተገባትን ታላቅነትና ክብር እንድታገኝ ስንደክምበት የቆየነው ተፈጽሞ ሁላችንም በማየታችን ዛሬ የመላው ኢትዮጵያ ደስታ ነው ።—

በቅዱስ ማርቆስ መንበርና በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መካከል የተገኘው መልካም መግባባት ፣ ቤተ ክርስቲያኖቻችን ጐን ለጐን ሆነው የሚፈጽሙት መንፈሳዊ አገልግሎት ከፍ ያለ ፍሬ የሚሰጥ መሆኑን የሚያስተማምን ነው ፤

ይህም ለግብፅና ለኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያኖች ከፍ ያለ ክብር የሚሰጥ ሥራ በዘመናችን ተጀምሮ ስለተፈጸመና ዕድሉም ለኛና በቅዱስ ማርቆስ መንበር ለተቀመጡት ለብፁዕ አቡነ ዮሳብ ፪ኛ ስለደረሰ ፣ ይህን ምክንያት አድርገን የታላቅ አክብሮት አሳባችንን ለብፁዕ ዮሳብ ፪ኛ ስንገልጥ ደስ ይለናል ።—

የኢትዮጵያ ታላቅነትና የሥልጣኔ እድገት ከሃይማኖት ትልቅነቷ ጋር የተባበረ እንዲሆን ያስፈልጋል ።—

ሃይማኖት ከሌለበት ሥፍራ ምንም ዓይነት / ኃይል / ቢገኝ ምንም ዓይነት ሥልጣኔ ቢገኝ ሥልጣኔውም በግፍ የተሸፈነ ኃይሉም በግፍ የታወረ ይሆናል ።—

የሃይማኖትንና የበጎ ምግባርን ትምህርት ለማስፋፋት ከባድ አደራ ያለበትን ኃላፊነት ተቀብላችሁ የሐዋርያነትን ሥራችሁን ስትጀምሩ በእግዚአብሔርም ስም የምትፈጽሙትና ሰማያዊ ክብር የሚያስገኝላችሁ ሥራችሁ በመልካም እንዲከናወንላችሁ እንመኝላችኋለን ።—

ከዚህ በኋላ ከብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ጀምረው ለሁሉም ለማዕርጋቸውና ለቤተ ክርስቲያን ማዕርግ መግለጫ የሚሆን አንበሳ ወጽአ እምነገደ ይሁዳ ... ወልደ አምላክ ውእቱ የሚል ጽሑፍና ፪ት ሥዕለ ኦንበሳ ያለበት በትረ ጳጳሳትና የወርቅ መስቀል ሸለሟቸው ።—

ይህም ተፈጽሞ ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ በራሳቸውና በብፁዓን ጳጳሳት ስም ሁነው ከዚህ በታች ያለውን ቃል ተናገሩ ።—

የብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ንግግር ።

ግርማዊ ሆይ ፣

ግርማዊነትዎ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን እድገትና ልዕልና በታላቅ ትጋትና ድካም ያዘጋጀው ታሪክና መታሰቢያ በተመሠረተባት በዛሬይቱ ቀን በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ና አብረውኝ ባሉት አበው ጳጳሳት ፣ በኔም በራሴ ስም ለዚህ ከፍተኛ ለሆነው መልካም ሥራዎና በጎ አድራጎትዎ አፍቀርከ ጽድቀ ወዓመፃ ጸላእከ ። በእንተዝ ቀብዐከ እግዚአብሔር አምላክከ ቅብዓ ትፍሥሕት እምእለ ከማከ ብዬ ነገሬን እጀምራለሁ ።—

ጃንሆይ ፣

ያለፉትን የአባቶችዎን ነገሥታት ታሪክ ስንመለከት ፣ ሀብተ ሥጋንና ሀብተ ነፍስን ሁለቱን አንድነት አዋህዶና አጣምሮ ሕዝብን ወደ ቀናው ጐዳና ለመምራት ዕድልና ችሎታ የተሰጠው ለግርማዊ ነትዎ ሆኖ እናገኘዋለን ።—

ስለዚህም ሕዝብዎ በሥጋው የሚበለጽግበትን ፣ በነፍሱ የሚጠቀምበትን ሁለቱን ዓለማት ለመውረስ በመሪነትዎ ጐዳና ሲጓዙ ይታያል ፣ ይልቁንም በትዕግሥትክሙ ታጠርይዋ ለነፍስክሙ እንደተባለው እምነትና ትዕግሥትን መሣሪያ አድርገው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ከቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን ጋር ያላት ጥንታዊ ፍቅርና ወዳጅነት ፣ መንፈሳዊ ግንኙነት ሳይቃወስና ሳያቋርጥ የሚገባትን ነፃ መብት እንድታገኝ የነበረው ጥረትዎና ድካምዎ ሁሉ ይኸው ፍሬው ደርሶ ለሕዝብዎ በመስጠቱ ፣ በሃይማኖት የጸናች ተስፋ የተፈተነች ድል አድራጊ መሣሪያ ናት ፣ ያሉትን ንጉሡ ነገሥታዊ ንግግርዎን የሚያረጋግጥ ሆኗል ።—

www.ethiopianorthodox.org

ጃንሆይ ፣

አባትዎ ቅዱስ ዳዊት በዘመኑ ቤተ መቅደስን ለመሥራት ተመኝቶ ነበር ። ይህ ዕድል ለልጁ ለሰሎሞን እንጂ ለርሱ ያልታዘዘ በመሆኑ ምኞቱን በሥራ ለመግለጽ አልቻለም ።—

ግርማዊነትዎ ግን ዕድለኛ በመሆንዎ ሺህ ስድስት መቶ ዘመን ባልተደላደለ መሠረት ላይ የነበረው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መብት ፣ ዛሬ በዘመነ መንግሥትዎ ከፍጻሜ ደርሶ ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያናችን ሙሉ ክብርና መብት ባለው መሠረት ላይ ለመቆም በቃች ።—

ስለዚህ ካህናቷና ሕዝብዎ ፣ ወነዶሎ በጥበብ ገበርከ ፣ በዛቲ ዕለት እሙነ ተፈጸመ ፍሥሓሃ ለቤተ ክርስቲያን እያለ የሚፈልቀው ደስታ ወሰን የለውም ።—

ጃንንሆይ ፣

ዛሬ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ለራስዋ የምትከበርበትንና ልጆችዋን ምእመናንን የምትመራበት ታላቅ የብርሃን ፋና አስጨብጠዋታል ። እንግዲህ ይህ በዓዋጅ የያዘችው የብርሃን ፋና በጥንቃቄ እንዲጠበቅና ለምእመናን ልጆቹዋን በትክክል እንዲያበራ የማድረጉ ሥራ የኛ የካህናቷ የሕዝብዋም አደራና ኃላፊነት ነው ።—

ግርማዊ ጃንሆይ ፣ የተቀብያን ሥርዓት ለመፈጸም ካይሮ በነበርንበት ጊዜ ሁሉ እዚያ የሚገኙት የሃይማኖት ወንድሞቻችን ያደረጉልንን መልካም አቀባበል በተለይም ፓትሪያርኩ ብፁዕ አቡነ ዮሳብ ያደረጉልንን ያባትነትና የፍቅር አስተያየት ለግርማዊነትዎ ስንገልጽ ከፍ ያለ ደ ስ ታ ይሰማናል ።—

አምላከ ማርቆስ ጸጋውንና በረከቱን በግርማዊነትዎና በግርማዊት እቴጌ መነን ፣ በተወደዱ ልዑላን ልጆችዎ ፣በሕዝብዎም ሁሉ አሳድሮ ለኢትዮጵያ ልማትና ለሕዝቧ ደኅንነት ፣ ለመንግሥቷ ጽንዓት እንዲሰጥልን ።—

እኛም በእግዚአብሔር ቸርነት በግርማዊነትዎ ትጋት ለበቃነው መንፈሳዊ ማዕርግ የተገባን እንድንሆን ፣ ደግሞም ለቤተ ክህነትና ለቤተ መንግሥት ኅብረታዊ ምልክት እንዲሆነን ከግርማዊነትዎ የተቀበለው በትረ ክብር ለምናደርገው መንፈሳዊ ተጋድሎ በትረ መዊዕ ሆኖልን ፣ ረዓይከ አባግዕየ የተባለውን አምላካዊ ትእዛዝ ፈጻሚዎች በመሆን ሕዝብዎን በጸሎት ለመርዳት አሐቲ ቤተ ክርስቲያንን ለማገልገል እንድንበቃ ሁሉን የሚችለውን እግዚአብሔርን እንለምናለን ።—

ንግግሩ እንደተፈጸመ ፳፩ ጊዜ መድፍ ተተኩሶ ይህም ለክብራቸው ከመደረጉ በላይ የሐዋርያነታቸውን ቃለ ዐዋጂ የሚገልጽ ሥራ መሆኑ ለሕሊና ይሰማ ነበር ፤ ከዚህም በኋላ የሻምፓኝ ግብዣ ተደረገና ተሰነባብተው ጉዞ ወደ አቡነ ጴጥሮስ ሐውልት ቀጠለ።

ክፍል ፲፯ ።

በበዓል ላይ በዓል

ቀኑ ሐምሌ ፳፪ ቀን በመሆኑ የኢትዮጵያዊውን ሰማዕት የአቡነ ጴጥሮስ ዕረፍት መታሰቢያ ስለነበረ ጳጳሳቱ በክብር አጀብ ተጉዘው በአቡነ ጴጥሮስ ሐውልት ሥር የአበባ አክሊል አስቀመጡ፣የጴጥሮስ የደሙ ድምፅ ወደ እውነተኛው ፈራጅ ደርሶ የ ኢትዮጵያ መን

ፈሳዊ ሥጋዊ ሕይወት ታድሶ በዓለ ዕረፍቱ ከዳግማዊ በዓለ ሢመተ ጳጳሳት ተባብሮ ሲከበር ማየት የድንቅ ድንቅ ነበር ፤ ከጳጳሳቱም አምስቱ አዲሶች ሲሆኑ ስድስተኛው አብረዋቸው የተሾሙት አቡነ ይስሐቅ በመሆናቸው የቤተ ክርስቲያን ሕይወት ትናንትናም ዛሬም የማይለወጥ መሆኑ ታይቶአል ሐምሌ ፳፫ ቀንም እንደገና በብዙ ሺህ የሚቆጠር ሕዝብ በተሰበሰበበት ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ መሳፍንትን መኳንንትን አስከትለው በተገኙበት በመናገሻ ቅዱስ ጊዮርጊስ ከፍ ያለ በዓል ተደርጎአል። ከየአድባራቱ የመጡ ካህናት ከሌሊቱ ጀምረው ማኅሌቱን ሲያከናውኑ ዋሉ በአራት ሰዓት ተኩል ብፁዓን ጳጳሳት በክብር ታጅበው ከመናገሻ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን ደረሱ ፤ ወደ ቤተ መቅደሱም ገብተው ጸሎተ ሕሊና ሲያደርሱ እንደ ቆዩ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ልዑል አልጋ ወራሽን አስከትለው በሞተር ቢስክሌተኞች ታጅበው ከቤተ ክርስቲያን ደረሱ ፤ ወደ ውስጥም ገብተው ጸሎተ ሕሊና ካደረሱ በኋላ ታቦቱ ወጥቶ ዑደት ተደረገ ፤ በዑደቱ ላይም ህየንተ አበውኪ ተወልዱ ለኪ ደቂቅ ወትሠይሚዮሙ መላእክተ ለኩሉ ምድር ወይዘክሩ ስመኪ በኵሉ ትውልደ ትውልድ የሚለው ምስባክ ተሰበከና ከዮሐንስ ወንጌል ም ፲ ተነበበ ። ከዑደቱ ፍጻሜ በኋላም ጸሎተ ቅዳሴው በብፁዓን ጳጳሳት ተከናውኖ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ወደ ቤተ መንግሥታቸው ፤ ብፁዓን ጳጳሳትም ወደ ማረፊያቸው ሲመለሱ የበዓሉ ፍጻሜ ሆነ ።—

ምዕራፍ ፲፩ ክፍል ፲፰ ።

ሊቀ ጵጵስና ፤

ምንም እንኳ ሊቀ ጵጵስና ኢትዮጵያውያን ጳጳሳት ቢሾሙም ፣ የእስክንድርያው ፓትሪያርክ የወደደውን ይሹምላቸው እንጂ የኢትዮጵያ ሰዎች ከአዋቂዎቻቸው ሊቀ ጳጳሳት አይሹሙ ፤ ያውም ቢሆን በስም ሊቀ ጳጳሳት በመባል ብቻ ይክበር እንጂ ጳጳሳትን ሊያጳጵስ አይገባውም የሚለው ኀደብ እስከ ተጣሰና አሳዛኙ ሰው ሠራሹ ግንብ እስከ ፈረሰ ድረስ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ መብት ጉዳይለሚሰማ ፤ ለሚያይ ፣ ለሚያስተውል ሕሊና ዕረፍት የማይሰጥ ስለሆነ ሰላማዊው መሪ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ የሰላም ትግላቸውን አላቋረጡም ።

ስለዚህም ጉዳዩ በውይይት ቆይቶ የኢትዮጵያው ሊቀ ጳጳሳት ግብጻዊው አቡነ ቄርሎስ ባሉበት መብታቸው ተጠብቆላቸው ቆይተው ጥቅምት ፲፪ ቀን ፲፱፻፵፫ ዓ ም ካረፉ በኋላ በዚሁ ዓ ም ጥር ፮ ቀን ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ካይሮ በሚገኘውበቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን ከእስክንድርያው ፓትሪያርክ ከብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ዮሳብ መዓርገ ሊቀ ጵጵስና ተቀብለው የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት ሆኑ ።

በዚህ ጊዜ ጃንሆይ የፈጸሙት መንፈሳዊ ተግባር ለሁለቱ ሀገሮች ለእስክንድርያና ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ታላቅ ውለታ ሠርቶአል ፣ እስክንድርያና ኢትዮጵያ ባልተመጣጠነ የሥልጣን ይዞታ ሺ ስድስት መቶ ዓመት ሲኖሩ እያደር እየሠፋ የሄደ ቁስል ታይቶአል ፤ ኢትዮጵያውያን ቅዱስ ፍሬ ምናጦስን መርጠው ለሥልጣነ ክህነት ወደ እስክንድርያ ሲልኩት በፈቃዳቸው ነው እንጂ ሌላ ምክንያት አልነበረበትም ፤ ቅዱስ ፍሬ ምናጦስም ወደ ኢትዮጵያ እንደተመለሰ ሊቀ ካህናቱ እንበረምን ሕዝበ ቀድስ ብሎ በመ

ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ሊቀ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ
፲፱፻፵፫ ዓ. ም. ጥር ፮ ቀን

www.ethiopianorthodox.org

ሾሙ የኢትዮጵያ መብት የማይደፈር መሆኑን አሳይቶአል ፤ አባቶቻችን ግን ባለቤቱ ከፍ በል ይበልህ እንጂ ፤ አንተ ራስኽ ልቀመጥ አትበል በሚለው ፤ ትምህርተ ትሕትና ተመርተው ፤ በቅተው ሳሉ የአልበቁ መስለው፤ በክርስትና የበላይ፤ የበታች አለመኖሩን ሲያውቁ ራሳቸውን ለትሕትና አስገዝተው፤የቅዱስ ማርቆስን አባትነት በፍቅር ጠብቀው አፍሪቃዊነቱንም የጋራ መሆኑን ተመልክተው ሊቀ ጳጳሳትን ከግብፅ ሲቀበሉ ኖሩ ሆኖም ያባቶቻችን ትሕትና ዋጋ አላጣም፤ ስለዚህም እነአቡነ ተክለ ሃይማኖት በእግዚአብሔር ቃል የሐዋርያነትን መዓርግ ሲያገኙ እግዚአብሔር ለሥራቸው የተአምራት ምስክር እየ ሰጠ ከሐዋርያነት መዐርግ መድረሳቸውን በጸጋው ያረጋገጠላቸው ብዙ ቅዱሳን ተገኝተ ዋል፤ ይሁን እንጂ ይህ ጳጳሳትን ከሌላ የመቀበል ጉዳይ በተቀባዮቹ ላይ እንደሞኝነት ሲቆጠር በሰጭዎቹ ዘንድ የትዕቢት ጠንቅ ታይቶበታል ጃንሆይ ይህንንጉዳይ በሰላማዊ ዘዴ ፍጻሜ በማድረሳቸው ተቀባዮቹን ከጸጸት ፤ ሰጭዎቹንም ከትዕቢት ፈውሰዋቸዋል ፤ ይህም የሊቀ ጵጵስና ሥልጣን ጳጳሳትን ለመሾም የተከለከለውን ያህል እድገቱ ጨምሮ ከፓትረያ ርክነት ደርሶ ሊቃነ ጳጳሳትን ለመሾም አበቃ ፤ ብፁዕ ሊቀ ጳጳሳት አቡነ ባስልዮስ ፤ ብፁዕ ወቅዱስ ፓትረያርክ ተብለው የኢትዮጵያ ፓትረያርክ ሲሆኑና በካይሮ በቅዱስ ማር ቆስ ቤተ ክርስቲያን ከእስክንድርያ ፓፓና ፓትረያርክ ከብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቄርሎስ ሳድሳዊ አክሊለ ክብር ተቀብለው ሹመቱ ሲታወጅ የአበው ተስፋ ተፈጸመ ፤ በረከት ቆመ ሿሚና ተሿሚ፤ ሰጭና ተቀባይ እኩል ሆኑ ፤ መከባበር ተጀመረ ፤ መነቃቀፍ ተሻረ በኃይለ ሥላሴ ሁሉም ተገኘ ።

ከዚህ ቀጥሎ ከላይ እንደ ጠቀስነው ሁሉ ከ፲፱፻፵፫ ዓ ም እስከ ፲፱፻፷፫ ዓም የተ ፈጸሙ ንግግሮችና ልዩ ልዩ ጽሑፎች ተራቸውን ጠብቀው ስለሚገኙ በጥንቃቄ እንመልከት

የመጀመሪያው ኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት መሾም ።

ቦ ጊዜ ለኵሉ « ለሁሉ ጊዜ አለው ብሎ ሰሎሞን እንደተናገረው ያለፉት ነገሥታ ትና ሕዝባቸውም ይመኙት የነበረው ቅዱስ ምኞት ወደመጨረሻው ግብ ደርሶ የመፈጸሙ ዕድል ለግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በዘመናቸው ለሚገኘው ትውልድ ሆነና የኢ. ትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ራስዋን የምትችልበት ጊዜ ደረሰ ፤ በ፲፱፻፵፫ ዓ ም በኢትዮ ጵያና በግብጽ ቤተ ክርስቲያን መካከል የተደረገው ስምምነት በቤተ ክርስቲያን ሕግ ጳጳስ እንደ ሥጋዊ ሹመት መዘዋወር ስለማይገባው የፊተኛው ሊቀ ጳጳስ አቡነ ቄር ሎስ የስም ሥልጣናቸውን ይዘው እንዲቆዩ በእስክንድርያ ከተቀቡት ጳጳሳት ውስጥ አንደኛው ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ የኢትዮጵያን ሊቀ ጳጳስ መንበር በእንደራሴነት እን ዲጠብቁ ከአቡነ ቄርሎስ ዕረፍት በኋላ ኢትዮጵያዊ ሊቀ ጳጳስ ተመርጦ በእስክንድርያ ፓ ት ረ ያ ር ክ እንዲሾምና እሱም ጳጳሳትን የመሾም ሥልጣን እንዲሰጠው ነበር ።

በጥቅምት ፲፪ ቀን ፲፱፻፵፫ ዓ ም የፊተኛው ሊቀ ጳጳስ አቡነ ቄርሎስ ታመው ማረፋቸው ተሰማ ፤ የኢትዮጵያም ቤተ ክርስቲያንና ምእመናንዋም ስለ ብፁዕ አቡነ ቄርሎስ ሞት ኃዘናቸውን ከገለጡ በኋላ ከስድስቱ ኢትዮጵያውያን መካከል አንድ ሊቀ ጳጳስ ለመሾም ም ርጫ ለማድረግ ተወሰነ ።—

www.ethiopianorthodox.org

ምርጫ

ክፍል ፲፱ ።

የምርጫው ሥነ ሥርዓት በታኅሣሥ ፴ ቀን ፲፱፻፵፫ ዓ ም የዘውድ አማካሪዎች ሚኒስትሮችና ምክትል ሚኒስትሮች ፤ የሕግ መምሪያና መወሰኛ ምክር ቤት ፕሬዚዳን ቶችና አማካሪዎች የየገዳማቱና የየአድባራቱ ሊቃውንት ባሉበት በሊቀ ጳጳሳቱ አዳ ራሽ ተፈጸመ ። የምርጫውም ጉባኤ ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ መመረጣቸውን አስታወቀ ፤ የጉባኤውም ቃል ቀጥሎ የተመለከተው ነበር ።

ቃለ ጉባኤ ፤

ስማችንን በዚህ ቃለ ጉባኤ መጨረሻ የጻፍንና የፈረምን እኛ የሊቀ ጳጳሳት ምርጫ ተቀባይ ኰሚቴ አባሎች ዛሬ ታኅሣሥ ፴ ቀን ፲፱፻፵፫ ዓ ም ሰኞ አዲስ አበባ በሊቀ ጳጳሳት ግቢ ስብሰባ አድርገን የምርጫው ሥነ ሥርዓት ከጧቱ በአራት ሰዓት ተጀምሮ በ፯ ሰዓት በፊታችን ተፈጽሟል ።—

በዚሁ ስብሰባ ውስጥ ደንበኞች መራጮች በጽሕፈት ያቀረቡትንና በዝግ ሣጥን ውስጥ የተጨመረውን የምርጫ ወረቀት እያነበብን ብልጫውን ካመዛዘንን በኋላ በድ ምፅ ብልጫ የተመረጡት ሊቀ ጳጳሳት አቡነ ባስልዮስ መሆናቸውን እናመለክታለን ።

ፊርማ አቡነ ቴዎፍሎስ / ሰብሳቢ /

ንቡረ እድ ተስፋ ሚካኤል
መምህር ወልደ ሚካኤል
ጸባቴ ተክለ ጊዮርጊስ
ጸሐፌ ትእዛዝ ኃይሌ ወልደ ሩፌ
አፈ ንጉሥ አጥናፍ ሰገድ
ብላታ መርስዔ ኃዘን

ከዚህም በኋላ ለሊቀ ጵጵስና ማዕርግ የተመረጡት ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ወደ ቤተ መንግሥቱ ሔደው ቀጥሎ የተመለከተውን ቃል በግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ፊት ተናግረው ቃል ኪዳኑን በፊርማ አጸኑ ።—

የብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ቃል ኪዳን ።

ግርማዊ ቀዳማዊ አጼ ኃይለ ሥላሴ ሆይ ፤

እኔ አባ ባስልዮስ ዛሬ ለኢትዮጵያ ሊቀ ጵጵስና ተመርጬ ፤ ጃንሆይ ሹመቱን ፈቅደውልኝ አሁን በግርማዊነትዎ ፊት ቀርቤ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንና ለግር ማዊነትዎ አገልጋይ መሆኔን ስገልጥ ፤ በፊትዎ የታመንሁ አገልጋይ ነኝ፤ ሃይማኖትና እውነትም ይመሰክሩልኛል ።—

ከአባቶቻችን ከሐዋርያትና ከሠለስቱ ምዕትም ሲያያዝ የመጣውን የቤተ ክርስቲ ያንን ሕግና ሥርዓት አክብሬ እጠብቃለሁ ።

መሠረቱዋ ከእስክንድርያ ቅዱስ ማርቆስ መንበር በሆነ በኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ሃይማኖት ጸንቼ እኖራለሁ ።—

ለግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴና በሕግ ለታወቁት ወራስያነ መንግሥትዎ ፍጹም ታዛዥ ሆኜ አገለግላለሁ ።—

በእኔም ውስጥ የሚገኙ ጳጳሳት ቀሳውስትና ዲያቆናትም እንደ ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን ሕግና ሥርዓት ቤተ ክርስቲያንን እንዲጠብቁ ለግርማዊነትዎ በሕግ ለታወቁ ወራሲያን መንግሥትዎ ታማኞች ሆነው እንዲያገለግሉ አደርጋለሁ ።

ታኅሣሥ ፴ ቀን ፲፱፻፵፫

አባ ባስልዮስ እጨጌ ወጳጳስ ።

እኛ ባለንበት በዚህ ቃል —ኪዳን ገብተው ሲፈርሙ ተመልክተናል ።

አባ ቴዎፍሎስ ጳጳስ ዘሐረር
አባ ያዕቆብ ጳጳስ ዘለቀምት
አባ ጢሞቴዎስ ዘይርጋ ዓለም
አባ ይስሐቅ ዘሰሜን ኢትዮጵያ

ግርማዊነታቸውም ቀጥሎ የተመለከተውን ቃል ተናገሩ ።

የግርማዊነታቸው ቃል ፡

በቤተ ክርስቲያን ሕግ መሠረት የተደረገውን የሊቀ ጵጵስና ምርጫ ተመልክተን ለቤተ ክህነታችንና ለቤተ መንግሥታችን ፍጹም መሆንዎን እየገለጹ ፡ በፊታችን ያቀረቡትን ቃል ኪዳን ተቀብለን የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ እንዲሆኑ ፈቅደናል ።—

ኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ሃይማኖታችን የምትስፋፋበትን የእግዚአብሔር ቤተ ሰብእ ምእመናን የሚበዙትን መንፈሳዊ ተግባር ለመፈጸም እግዚአብሔር እንዲረዳዎት ከልባችን እንመኝልዎታለን ።—

የቃል ኪዳኑ ሥርዓት ከተፈጸመ በኋላም ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ለእስክንድርያ ፓትሪያርክ ከዚህ በታች የተጻፈውን መልእክት አስተላለፉ ።—

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ስለ ሊቀ ጳጳሳት ቅብዓት
ለፓትሪያርኩ ለብፁዕ አቡነ ዮሳብ የጻፉት ቃል
ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

ለብፁዕ አቡነ ዮሳብ ፪ኛ

ቅዱስ ቡራኬዎ ይድረስን ዘንድ እየለመን ሰላምታችንን እናቀርባለን ። የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ሥርዓተ ቅብዓት ጥር ፯ ቀን ፲፱፻፵፫ ዓ ም ካይሮ ላይ እንዲፈጸም የብፁዕነትዎ መልካም ፈቃድ መሆኑን የካይሮ ሚኒስትራችን ስላስታወቀን ፤ በቤተ ክርስቲያናችን ሕግ መሠረት ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ሊቀ ጳጳስ ሆነው የተመረጡበትን ተመልክተን ፣ እኛም የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ እንዲሆኑ ሹመታቸውን ፈቅደናል ። ስለዚህም ሥርዓተ ቅብዓቱ እንዲፈጸምላቸው ልከናቸዋል ።—

ሁለቱን ቤተ ክርስቲያኖች በፍቅር አስተሳስሮ ለመኖር ሁላችንም የደከምንበት ጉዳይ በዘመነ መንግሥታችንና ብፁዕነትዎ በመንበረ ማርቆስ በተቀመጡበት ዘመን ፍጻሜ በማግኘቱ ፤ ይህን ዕድል ለፈቀደልን ለእግዚአብሔር ምስጋና እያቀረብን የተሰማንን ታላቅ ደስታ ለብፁዕነትዎ እንገልጻለን ።—

ለብፁዕነትዎ ረጅም ዕድሜና መልካም ጤና ልዑል እግዚአብሔር እንዲሰጥዎ ከልባችን እንመኛለን ።—

ታኅሣሥ ሠላሳቀን ሺህ ዘጠኝ መቶ አርባ ሦስትዓመተ ምሕረት፡ በነገሥንበሐያኛው ዓመት በአዲስ አበባ ቤተ መንግሥታችን ተጻፈ ።—

ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት ።—

በዚህ በግርማዊነታቸው መልእክት መሠረት ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ሊቀ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ጥር ፮ ቀን ፲፱፻፵፫ ዓ ም ወደካይሮ ሔዱ ፤ በዚያም የኢትዮጵያ አምባሳደርና የግብጽ ቤተ ክርስቲያን መልእክተኞች በታላቅ ክብር ተቀበሏቸው ።

ጥር ፯ ቀን እሑድ ፲፱፻፵፫ ዓ ም ሥርዓተ ሢመተ ሊቀ ጵጵስናው በካይሮ ባለው በቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን በብፁዕ አቡነ ዮሳብ ፪ኛ የእስክንድርያ ፓፓና ፓትሪያርክ እጅ ተፈጽሞ ፤ ጥር ፲፮ ቀን ፲፱፻፵፫ ዓ ም ተመልሰው አዲስ አበባ ገቡ ።

በዚህም ቀን በታላቁ ቤተ መንግሥት ከፍ ያለ አቀባበል ተደርጓል ፤ ይህም ዕለት እንደሌሎቹ ዕለታት ሁሉ የሥራ ፍሬያቸውን ምርት ለሚያዩት ለግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴና የሥራ ፍሬያቸውን በዙራት ተቀብላ መሥዋዕተ ሰብሐት አድርጋ ወደ ልዑል እግዚአብሔር ለምታቀርበው ለኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ዕለተ ፍሥሐ ነበር ።

ከዚህም በቀር ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሲጠመቅ ለክርስቲያን አዲስ ሕይወት የተመሠረተበት ረቂቅ ምሥጢር የተገለጠበት በመሆኑ ሀብተ ወልድና የሚገኝበት ይህ መንፈሳዊ መብት በዚሁ ቀን ለኢትዮጵያ ከልዑል እግዚአብሔር በመሰጠቱ ቤተ ክርስቲያን እኩት እግዚአብሔር በእንተ ጸጋሁ እንተ ኢትተረጎም እያለች ታመሰግነዋለች ። እዚህ ላይ ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ሊቀ ጳጳስት ዘኢትዮጵያ በግርማዊ ንጉሠ ነገሥትና በግርማዊት እቴጌ ፊት ያደረጉትን ንግግር እንመለከታለን ።—

የብፁዕ አባታችን ንግግር ፡

ጃንሆይ ፡

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ዕድል በሊቀ ጵጵስና ማዕርግ እድገት አግኝቶ ለዚሁም ዕድል ቀዳማዊ ሆኜ በመገኘቴ ከሁሉ አስቀድሞ እግዚአብሔርን አመሰግናለሁ ።

ግርማዊ ሆይ ፡

በክርስቶስ ክርስቲያን የመባልን ዕድል ቀደም ብላ የወሰደችው ኢትዮጵያ የሃይማኖትና የምግባር ባለቤት በመሆኗ መንፈሳዊና ሥጋዊ ሀብትን አጣምራ ይዛ ስትሠራበት እስከዚህ ዘመን ደርሳለች ።

የመንፈስ ብርታት ለሥጋ ደካማነት ኃይልን ስለሚሰጠው መንፈሳዊ ሀብትና ሥጋዊ ሀብት ተደጋጋፊዎች ሆነው ይኖራሉ ። ኢትዮጵያ በፊት በኦሪት በኋላም በወንጌል የእግዚአብሔርን አምልኮ ተቀብላ ስታምን ቤተ መንግሥቱና ቤተ ክህነቱ ባንድ ልቡና በአንድ ፈቃድ ተቀብለውታል ።—

www.ethiopianorthodox.org

ኢትዮጵያ በደጋጎቹ በአብርሃና በአጽብሐ ዘመን የክርስቶስ ብርሃን ስለበራባት የመጀመሪያውን መሪዋን ሰላማ ፤ ከሣቴ ብርሃን አስኝታዋለች ። እሷ በክርስቶስ ልብሰ ብርሃን የተጎናጸፈች ክርስቲያናዊት ሆና በሷ ደግሞ ሐዋርያዋ ከሣቴ ብርሃን በመባሉ ማኅቶተ ብርሃን ተቀባይ የሆነውን የኢትዮጵያ ሕዝብ ለወንጌል ስብከት ዘይትና ፈትል ሆና ቢገኝለት ነው ።—

እንዲሁም አብርሃና አጽብሐ የወንጌልን ብርሃን በመጀመሪያ ተቀባይ በመሆናቸው ይህን ከብርሃን የተወረሰ ስም አትርፈዋል ። ከዚህ አስቀድሞ ሕጽዋ ለህንደኬ የተባለው የኢየሩሳሌም መንገደኛ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ የተነገረውን የኢሳይያስን ተፈጻሚ ትንቢት ሐዋርያው ከፊልጶስ ቃል ሰምቶ ሳይጠራጠር ማመኑ ኢትዮጵያ ሳያዩኝ ያመኑብኝ ብፁዓን ናቸው የተባለውን ብፅዕና ተቀባይ መሆንዋን ያስረዳል ።—

ወንጌል በአሪት ተተክታ በኢትዮጵያ ውስጥ ከተስፋፋች ከብዙ ጊዜ ጀምሮ የኢትዮጵያ ቤተ መንግሥት ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በሊቀ ጳጳስና በጳጳስ በኩል መብት እንዲኖራት ብዙ ጥያቄዎች ሳያደርግ አልቀረም ። ነገር ግን ጊዜው ሳይደርስ በመቅረቱ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ብዙ ዘመን በዚያው በቆየው ልማድ ስትተዳደር ኖረች ። አንዳንድ ጊዜም በልዩ ልዩ ችግር ምክንያት በፈቃደ እግዚአብሔር በተሾሙላት የኢትዮጵያ ጳጳስ ሥራዋን መቀጠሏ አልቀረም ። በፈቃደ እግዚአብሔርም ከኢትዮጵያ ቅዱሳን ጳጳስ ለመሆን የበቁት ታላቁ ሐዋርያ አቡነ ተክለ ሃይማኖት መሆናቸውን ስናገር መንፈሳዊ ብርሃናቸው በሁላችን ላይ ይደር እያልኩ ነው ።—

የአቡነ ተክለ ሃይማኖትን ታሪክ ባጭሩ ሳስታውስ አባትዎ አጼ ይኩኖ አምላክ ለቤተ ክርስቲያን የዋሉላት ውለታ አብሮ ይታሰበኛል ። ከዚህ በቀር የኢትዮጵያ ነገሥታት በጠቅላላው ለሕዝባቸው አስተዳደር የብርሃን መሪዎች ከመሆናቸው በላይ በቤተ ክርስቲያንም በኩል የመንፈስ መሪዎች ሆነው የሠሩትን መልካም ሥራ ቤተ ክርስቲያን አትዘነጋውም ።—

ግርማዊ ሆይ ፥

በመጀመሪያ አባትዎ ከዳዊት ፤ ቀጥሎም ከሰሎሞን ሥራ ጋራ የመካከለኛውንና የአሁነኛውን ኂሩታዊ ምግባር ስናመዛዝነው ግርማዊነትዎ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የዋለላትና የፈጸመላት መንፈሳዊ አገልግሎት ከፍ ያለ መሆኑን ተመስጋኙ ሥራዎ ይገልጸዋል ።—

ከጥንት ጀምሮ ሲያያዝ የመጣው መገናኛ ሳይለወጥ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የሚገባትን ለማግኘት የቻለችው በግርማዊነትዎ ታጋሽነት ነው ።—

ቅዱስ ጳውሎስ በመታገሥና በሃይማኖት ወደ ተጠበቀልን ተስፋ እንገስግሥ ። ዕብ—፲፪ ፩ / ብሎ የተናገረውን በመከተል ግርማዊነትዎ የፈጸመው ተግባር ይህን ከፍ ያለ መንፈሳዊ እድገት ለማስገኘት ቻለ ። እግዚአብሔር ለአብርሃም እኔ ላንተ ጋሻ ነኝ ፤ ዋጋህም እጅግ ታላቅ ነው ፤ / ዘፀ ፲፭ / ያለውን የፈጸመልዎ ይህን መልካም ፈቃድዎን ተመልክቶ ነው ፤ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ውለታዎን የማትዘነጋ በመሆንዋ በምት

www.ethiopianorthodox.org

ጸልየው ጸሎትና በምታቀርበው መሥዋዕት ለንጉሠ ነገሥቷ ሕይወትና ለሕዝቧ ደኅንነት ተከላካይ በመሆንዋ እግዚአብሔር፥ በዘረጋችው እጅዋ የድል አክሊል ሳያገባላት ቀርቶ አያውቅም፤ባለፈው በመከራችን ሰዓት ሞቱን ሕይወት ፥ መራራውን ጣፋጭ ፤ ከባዱን ቀላል አድርገው የተቀበሉት የመንፈሳውያን አርበኞች አቡነ ጴጥሮስ አቡነ ሚካኤልን በዚህ ገጽ እናስታውሳቸዋለን ።—

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የዋሉላትን ውለታ በመገንዘብና ስለ እውነት መሥዋዕት መሆን የሚገባ መሆኑን በማሰብ የሚገባቸውን ፈጽሙ፥

እነግረከሙ አኃዊነ ጸጋ እግዚአብሔር ዘተውህበ ለቤተ ክርስቲያን ብሎ ሊቁ የተናገረውን ስናስብ በዛሬው ጊዜ የተፈጸመው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ክብር ታላቅ ደስታ ያለው ለመሆኑ ምስክር ነው ።—

በ፲፱፻፵፩ ዓ ም ሐምሌ ፳፱ ቀን የኢትዮጵያ ጳጳሳት ሥርዓተ ሢመት በተፈጸመ ጊዜ በዚሁ ቤተ መንግሥት ተሰብስበን እግዚአብሔር ያደረገልንን ደስታ አብረን ስንካፈል በግርማዊ ቃልዎ «የኢትዮጵያ ታላቅነትና የሥልጣኔ ዕድገት ከሃይማኖት ትልቅነቷ ጋር የተባበረ እንዲሆን ያስፈልጋል ብለው በተናገሩት መሠረት የሃይማኖቷ እድገት ይህን ታላቅ የሆነ መንፈሳዊ መብት አስገኘ ። የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የግብፅ ቤተ ክርስቲያን ከቀድሞ ጀምሮ የቆየውን መንፈሳዊ መገናኛ በመጠበቅ የተደረገው ስምምነትይህንና ታላቅ ደስታ አስገኘ ይህንም የጋራ ደስታ አብሮ በመካፈል በምድረ ግብፅ ዳግማዊ አቡነ ዮሳብ ያደረጉልንን ደግነትና አቀባበል በግርማዊነትዎ ፊት አስበዋለሁ ። ግርማዊነትዎ የሚገባውን ሁሉ ፈጽሞ የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ጉዳይ ከመጨረሻው ግብ አድርሷል ። ይህ ሲሆን የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ማዕርግዋ በማደጉመጠን አላፊነትዋም እንዲሁ እያደገ መሔዱን ተረድተነዋል ። የተደከመበትን ሥራ ሁሉ እግዚአብሔር ፍሬን እንዲሰጥ ያድርግ ፥ የግርማዊነትዎም ዘር ይባረክ ፥ ዙፋንዎ ለልጅ፟ልጅ ሲተላለፍ ለዘለዓለም ይኑር ።

ከኢትዮጵያ ከአገራችን የእግዚአብሔር በረከት ረድኤት አይለይ ፥ አሜን ።

የብፁዕነታቸው ንግግር ከተፈጸመ በኋላ ጠቅላይ ሚኒስትሩ ክቡር ቢትወደድ መኰንን እንዳልካቸው ከዚህ በታች ያለውን ቃል ተናገሩ ። —

የክቡር ጠቅላይ ሚኒስትር ቢትወደድ መ ኰ ን ን እንዳልካቸው ንግግር ።—

ግርማዊ ሆይ ፥

በዚህ ከፍ ያለ ታሪካዊ ሥራ በተፈጸመበት ቀን እንድናገር ፈቃድ በማግኘቴ የተሰማኝን ደስታ ለመግለጽ እንዲፈቀድልኝ በታላቅ ትሕትና እለምናለሁ ። ዛሬ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የብዙ ዘመን ምኞቷ ተፈጸመላት ። ለጥንታዊነትዋም የተገባውን ክብርና ደስታ አገኘች ።—

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ገና ከሕፃንነቷ ጊዜ ጀምሮ እየጠበቁ ያሳደግዋትን የነገሥታት አባቶችዋን አርአያ በመከተል የማይናወጥ የክብር መንበር ስለ መሠረቱላት ለጃንሆይ የደረሰው ዕድል ለአብርሃና ለአጽብሐ ከተሰጣቸው ዕድል ጋር የተካከለ ነው ።—

ለነፃዪቱ አገሬ ነፃ ቤተ ክርስቲያን ያስፈልጋታል በማለት አስቦና አርቆ ተመልክቶ ግርማዊነትዎ ከዛሬ ሐያ ሦስት ዓመት በፊት የጣለው መሠረት ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በዓለም ላይ ለታወቀው ክብርና ስምዋ የተገባውን የተቀደሰውን የነፃነት መብት አስገኙላት ።—

ማናቸውንም ሥራ ለመሥራት ሲታሰብ ሁለት ችግሮች መኖራቸው የታወቀ ነው። እነሱም መጀመርና መጨረስ ናቸው ። እነዚህ ሁለቱ ሀብቶች ዕድልዎ ሆነው ለግርማዊነትዎ ስለተሰጡ በዘመንዎ ተጀምሮ መልካም ፍጻሜን ያላገኘ አንድም ትልቅ ሥራ የለም ።—

ግርማዊ ሆይ ፤

ጥንታዊ ወጉንና ሥርዓቱን ጠብቆ የኖረውን ሕዝብዎን የአዲሱ ዘመን ሥልጣኔ ያስገኘው ጥቅም ተካፋይ ለማድረግ ኑሮውን በሀብት ለማደርጀትና በጥበብ ለማደላደል ከሁሉ የተሻለ ዘዴ ትምህርትን ማስፋፋት መሆኑን በማሰብ የግርማዊነትዎ ትጋት ያደራጃቸው የተማሩ ልጆች ለኢትዮጵያ ቀዋሚ ዕድል ለመስጠት በአሁኑ ጊዜ በሰፊው ለሚደከምበት ሥራ ዋና ረዳት ለመሆን ችለዋል ።—

ማንኛውንም የተገኘውን ጥበብና ዕውቀት ጠቃሚ የሚያደርገው እግዚአብሔርን መፍራት መሆኑ በሕፃናት አእምሮ እንዲቀረጽ ለማድረግ በየጊዜው ግርማዊነትዎ የሚሰጠው ምክር የሕሊና ምስክርና ወቃሽ ሆኖ ሁሉንም ወደ ቁም ነገር ስለ ሚመራቸው እርምጃቸው የቀናውን መንገድ ተከትሏል ።—

« ሰው ፈጣሪውን ከአመነ ሥልጣኔው የደኅንነት ሥልጣኔ ሊሆንለት ይችላል » ሲል ግርማዊነትዎ የተናገረው ቃል ሃይማኖትና ምግባር የሌለበት ሥልጣኔ አጥፊ መሆኑን አስረድቷል ።—

ይህም እየተደጋገመ በሥራ የተመሰከረ ዘለዓለማዊ ታሪክ ነው ፤ የሰው ልጅ በዕውቀቱና በጥበቡ በዙሪያው ያለውን ነገር ሁሉ ለማወቅና ለመመርመር ችሏል ። ራሱን ግን ፤ ለመመርመርና ለማወቅ የሚችለው በሃይማኖትና በምግባር ብቻ ነው ። የሰው ልጅ ከበጎ ምግባር ከራቀ በኋላ ጥበቡም ዕውቀቱም ሀብቱም ከጭንቅ ሊያድነው እንደማይችል የዛሬው ሁኔታ ያስረዳል ።—

የአገርን ነፃነትና ክብርን ፤ ሕይወትን ከሁሉ አብልጦ የሚያስበው ግርማዊነትዎ የሕዝብ የሥልጣኔ እድገት ዘላቂ ጥቅም ሊሰጥ የሚችለው ከመንፈሱ እድገት ጋር ትይዩ ሆኖ ሲሔድ መሆኑን በማስተዋል በዚህ ታላቅ በሆነው ታሪካዊ ዘመን ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ያስገኙላት መብት የዕድልን በር ከፋች ነው ።—

እንዲሁም በግርማዊነትዎ ትዕግሥትና እውቀት የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ከእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን ጋር ያላትን ጥንታዊ መገናኛ ሳያቋርጥ የጠየቀችውን መብት በስምምነት እንድታገኝ መደረጉ በሁለቱ አብያተ ክርስቲያናት መካከል የጠበቀ ዝምድና የሚያስከትል ነው ።—

ግርማዊ ሆይ ፤

ታሪክዎን ዘወትር ከፍ ያደረገው ሁል ጊዜ ከእግዚአብሕር ቸርነትና ረድኤት በታች በመጣልና የእኔ ድካም ምንም አያደርግም ፤ ሁሉንም የሚፈጽም የእግዚአብሔር

ቸርነት ብቻ ነው በማለትዎ ነው ፤ በሥራና በድካም የተገኘ እውነተኛ ደስታ ዘላቂ ስለሆነ የግርማዊነትዎ ዕድል አያቋርጥ ። ከእግዚአብሔር ጋር የጀመረ ፤ ከእግዚአብሔር ጋር ይጨርሳል ተብሏል ። እግዚአብሔር የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን እርምጃ ያቃና ፤

ዕድሜ ለግርማዊ ንጉሠ ነገሥት
ዕድሜ ለግርማዊት እቴጌ
ዕድሜ ለልዑላን ንጉሣዊ ቤተ ሰብ
ኢትዮጵያ ለዘለዓለም ትኑር ።—

የግርማዊነታቸው ንግግር ።

በዘመናችን ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን እንዲፈጸሙ ካሰብናቸው ና ከሠራናቸው ነገሮች ከሁሉ የበለጠ አድርገን የምንቆጥረው የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት ለኢትዮጵያ የመሾሙ ጉዳይ ስለተፈጸመ ድካማችንን ለባረከ እግዚአብሔር ምስጋና እናቀርባለን ።

ይህም ዛሬ ተፈጽሞ የምናየው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ራሷን የሚያስችል ሥራ ከተጀመረበት ከብዙ ዓመታት በፊት አንስቶ ጉዳዩ እያደገ እንዲሔድና እዚህ እንዲደርስ ለማድረግ የነበረውን ድካም ያለፈበት መንገድ ስናስበው የከባድነቱ ታላቅነት የሚዘነጋ አይደለም ። አሁን ግን እግዚአብሔር የሚሠራውን ሥራ በፈቀደ ጊዜ ስለሚፈጽም ኢትዮጵያ አገራችን ነፃ ሕዝባችንና መንግሥታችን ራሷን የቻለች ቤተ ክርስቲያን እንዲኖራቸውና በዓለምም እንዲታወቅ አደረገ ።

ይህም በዘመናችን ስለተፈጸመልን እኛም ሕዝባችንም እኩል የምንኰራበት ነው ። ያለፉት አባቶቻችን ይህን ተመኙ ፤ በተስፋም ተመለከቱት ። በሃይማኖት የጸናችም ተስፋ በዘመናችን ስትፈጸም ለማየት አበቃን ።—

ብፁዕ አባታችንም ለዚህ ከፍ ላለና ለተቀደሰ ሥራ በዘመናችን ጀማሪ ለመሆን መልካሙ ዕድል ስለደረሰዎ ደስታችንን እንገልጥልዎታለን ።—

በዚህም በዛሬው ቀን የግብዕና የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያኖች በበለጠ የሚከባበሩበትና የሚተማመኑበት አዲስ ዘመን ተከፈተ ።—

ይህም ይፈጸም ዘንድ ከእግዚአብሔር በተገለጠላቸው ና ብሩህ በሆነ የመግባባት መንፈስ በበኩላቸው ለረዱ በቅዱስ ማርቆስ መንበር ለተቀመጡ ለብፁዕ ዳግማዊ ዮሳብ ከፍ ያለ ምስጋናችንን እንገልጣለን ።—

በዘመናችንና በዘመናቸው ለተፈጸመው የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር መሻሻል ከዕድላችን ጋራ መግጠሙን ስናስበው ደስ ይለናል መንፈሳዊ ኃይል ከፍጥረት ሁሉ በላይ ለሆነው ለሰው ለዓለማዊና ለሰማያዊ ሕይወቱ ለሁለቱም ዓለም ጕዳና መሪው ነው ።

በመንፈሳዊ ኃይልም መሪነት ሰው የተቀደሰ ፍጥረቱ ሊደርስበትም ከሚገባው ለመድረስ ይችላል ፤ ብፁዕ አባታችንም ለዓለም ቁስል የመንፈሳዊ ኃይል መጽናኛና መዳኛ እንዲሆነው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ተካፋይ ለመሆን ባለባት መጠን ከሚደርስብዎ ታላቅ ሸክም በቀር በተለየ የኢትዮጵያ ሕዝብ በመንፈሳዊ ኃይል የዚህ ዓለም

www.ethiopianorthodox.org

ተግባሩን ለማደርጀት ሰማያዊ መንገዱን ለማቃናት ከባድ የሆነው አላፊነት በብፁዕነትዎ ላይ ስለወደቀ የእግዚአብሔር ጸጋና ኃይል እንዲረዳዎ ከልባችን እንመኝልዎታለን ። ከዚህ በኋላ የሻምፓኙና የጣፋጭ ምግብ ግብዣ ተደርጎ የበዓሉ ፍጻሜ ሆነ ።—

ምዕራፍ ፲፪ ክፍል ፳ ፣
የልጅ ልጅ ማየት

እግዚአብሔር የሰውን ተስፋ በልጁ ላይ የመሠረተው ስለሆነ የእግዚአብሔር በረከቱ በልጅ ልጅ ላይ ይገለጣል ፤ እግዚአብሔር ለአብርሃም በዘርህ የምድር አሕዛብ ይባረካሉ ሲል የሰጠው ቃል ይህንኑ ያስረዳል ነቢዩ ዳዊትም ወትሬኢ ውሉደ ውሉድከ በማለት የልጅ ልጅ ማየት ታላቅ በረከት መሆኑን ገልጦአል፡ አባት እናት፣ ልጅ የልጅ ልጅ የሚለው ቃል በሥጋ ብቻ አይወሰንም በመንፈሳዊውም ልዩ ልዩ ዘርፍ ይዞ ይወርዳል ፤ ክርስቲያኖች የእግዚአብሔር ልጆች ይባላሉ፤በዚህ መሠረት እግዚአብሔር አባት ቤተ ክርስቲያን ወይም ማኅበረ ክርስቲያን እናት ይባላሉ፡ ይህ መሠረት ሳይናወጥ የቤተ ክርስቲያን አባቶች ቀሳውስት ኤጲስ ቆጶሳት ጳጳሳት ሊቃነ ጳጳሳት አርእስተ ሊቃነ ጳጳሳት ለቤተ ክርስቲያን ልጅም አባትም ሆነው ይገኛሉ፤ በመጠመቅ በመሾም ልጅ በማጥመቅ በመሾም በማስተማር አባት ይሆናሉ፡ ብዚህ ሥርዓት የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የበኵር ልጅ ሲሆኑ ፤ ለአባትነት ማለት ለሊቀ ጵጵስና በቅተው ጳጳሳትን ለመሾም ስለቻሉ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ልጅ ለማየት እንደቻለች ማለት ኢትዮጵያዊ ሊቀ ጳጳሳት ሆነው እንዳየች ነሐሴ ፳፯ ቀን ፲፱፻፵፫ ዓ ም የልጅ ልጆችን አየች ማለት በኢትዮጵያዊ ሊቀ ጳጳሳት ኢትዮጵያውያን ጳጳሳት ሲሾሙ አየች፤ይህም እየቀጠለ ሄዶ በዛሬው ቀን አምስት፣ በ፲፱፻፵፰ ግንቦት ፲፮ ቀን ሦስት በ፲፱፻፵፱ ሐምሌ ፲፰ ቀን አንድ ፤ በ፲፱፻፶፪ ዓ ም ሐምሌ ፲፯ ቀን ሰባት በ፲፱፻፶፫ ዓ ም ሚያዝያ ፳፰ ቀን አንድ ፤ በብፁዕ አቡነ ባስልዮስ አባትነት አስራ ሰባት ጳጳሳትና ሊቃነ ጳጳሳት ተወልደውላታል ።

ስማቸውም እንደሚከተለው ነው

፩ኛ / ብፁዕ አቡነ ፊልጶስ
፪ኛ / ብፁዕ አቡነ ማርቆስ
፫ኛ / ብፁዕ አቡነ ጎርጎርዮስ
፬ኛ / ብፁዕ አቡነ ገብርኤል
፭ኛ / ብፁዕ አቡነ ታዴዎስ
፮ኛ / ብፁዕ አቡነ ማርቆስ ዘጐጃም
፯ኛ / ብፁዕ አቡነ ሉቃስ
፰ኛ / ብፁዕ አቡነ ሳዊሮስ
፱ኛ / ብፁዕ አቡነ ዮሐንስ
፲ኛ / ብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ
፲፩ኛ / ብፁዕ አቡነ መርቆሬዎስ
፲፪ኛ / ብፁዕ አቡነ ቄርሎስ

፲፫ኛ / ብፁዕ አቡነ አብርሃም
፲፬ኛ / ብፁዕ አቡነ ሚካኤል
፲፭ኛ / ብፁዕ አቡነ ዮሴፍ
፲፮ኛ / ብፁዕ አቡነ ሰላማ
፲፯ኛ / ብፁዕ አቡነ አትናቴዎስ

ይህን መንፈሳዊ በረከተ ልደት ለሰጠ ለልዑል እግዚአብሔር ክብር ምስጋና ይግባው ፤ ከዚህ ቀጥሎ በሢመተ ጳጳሳት ከተደረጉት ንግግሮች ጥቂቶቹን እንመለከታለን ።

፩ኛ ፤ ነሐሴ ፳፯ ቀን ፲፱፻፵፫ ዓ ም ብፁዕ አ አቡነ ባስልዮስ በዚሁ ቀን የተሾሙትን ጳጳሳት ለግርማዊ ጃንሆይ ሲያቀርቡ ያደረጉት ንግግርና ግርማዊነታቸው የሰጡት መልስ ፤

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ አሜን ።

ይትባረክ እግዚአብሔር አቡሃ ለምሕረት ወአምላካ ለኵላ ትፍሥሕት ዘአስተፍሥሐነ እምኵሉ ሕማምነ ።—

ከሁሉ አስቀድሜ ግርማዊነትዎን በየማነ ኃይል አቁሞ የጀመሩትንም እንዲፈጽሙ አድርጎ ደስ ላሰኘን ፈጣሪያችን ምስጋናዩን አቀርባለሁ ።—

ይህ በዛሬ ቀን በክርስቶስ መንፈሳዊ አገልጋይዎ በሆንኩ በኔ እጅ የተፈጸመው ከፍተኛ የሆነው ሢመተ ጳጳሳት የግርማዊነትዎ ትጋትና ሀብት ያስገኘው ፍሬ ነው ።

የግርማዊነትዎ ከፍ ያለ አስተዋይነትና ትእግሥት ሺህ ስድስት መቶ ዘመን በሃይማኖትና በፍቅር ተሳስረው የኖሩትን የሁለቱን የኢትዮጵያንና የእስክንድርያን አብያተ ክርስቲያናት የሁለቱም መብት እንደሚጠበቅ አድርጎ በፍቅርና በሰላም ለመኖር አበቃቸው ።—

ከሆነ ጀምሮ በገዛ ነገሥታቶችዋ ተገዝታ ነፃነትዋን ጠብቃ ለምትኖረው ለአገራችን ለኢትዮጵያ ይህ ሥልጣነ ክህነት የሚገባት መሆኑን ሳይዘነጉ ከአብርሃና ከአጽብሃ ጀምሮ እስከ ግርማዊነትዎ ድረስ ከነገሡት አባቶችዎ ነገሥታት በዚህ ጉዳይ ሳይከደም የቀረ አልነበረም ። ቢሆንም በፍቅር ሊፈጸም ባለመቻሉና ጊዜው ሳይደርስ ያዕቆብ እስኪመጣ ድረስ ብዙ ኖሎት ድንጋዩን አንስተው አባግዕን ማጠጣት አልቻሉም እንደ ተባለው ሁሉ ፤ ሥራ ሠሪውን የሚፈልግ ስለሆነ ድንጋዩን አንስቶ የተዘጋውን ከፍቶ ምንጩን ለበጎቹ የሚያስረክብ ግርማዊነትዎን ሲጠብቅ እስከ ዘመነ መንግሥትዎ ደረሰ ። ይኸውም በዘመነ መንግሥትዎ ለኢትዮጵያ ካቋቋሙላት ደጋግ ሥራዎች አንደኛ ሆኖ በቤተ መንግሥትም በቤተ ክርስቲያንም ታሪክና ዜና ሲነገር የሚኖር ነው ።—

ለቤተ ክርስቲያናችንና ለሃይማኖታችን ሥርዓት ይህን ያህል ድካም ለደከመ ፤ ይህን ያህል አሳብ ላሰበላት ለግርማዊነትዎ በራሴና በወንድሞቼ በጳጳሳቱ ስም ሆኜ የማቀርበውን ምስጋናዩን ይቀበለኝ ዘንድ ግርማዊነትዎን እለምናለሁ ።—

የእስክንድርያ ፓትረያርክና ፓፓ ብፁዕ አባታችን አቡነ ዮሳብ ዳግማዊ ፤ ሺህ ስድስት መቶ ዘመን የቆየውን በሁለቱ አገሮች መካከል የነበረውን ፍቅርና አንድነት አስበው ይህን ስምምነት በሰላም ስለፈጸሙልን እናሰመግናቸዋለን ። ይህንም ጉዳይ በሰ

www.ethiopianorthodox.org

በ፲፱፻፵፫ ዓ ም ነሐሴ ፳፮ ቀን የተሾሙት ጳጳሳት ከቀድሞዎቹ ጋር

ላም ለማድረግ የሐሳብ ተካፋዮች ሆነው የረዱ ን ግብፃውያን ወንድሞቻችንንም ሳና መስግናቸው አናልፍም ።—

ለአባትዎ ለንጉሥ ዳዊት ወረከብክዎ ለዳዊት ወልደ እሴይ ብእሴ ምዕመነ ዘከመ ልብየ ዘይገብር ኵሎ ፈቃድየ « የእሴይን ልጅ ዳዊትን እንደ ልቤ የታመነ ፈቃዴን የሚሠራ ሆኖ አገኘሁት ብሎ ፈጣሪው እንደመሰከረለት፤ ግርማዊነትዎም የልዑል እግዚአብሔር ፈቃደኛ ሆኖ ደስ የሚያሰኘውን ሥራ የሚሠራ መሆኑን የሕይወትዎ ታሪክና ዜና ይናገራል ። ለወደፊቱም ያለውን ዘመንዎን ሁሉ በቀኝ ክንዱ እየተመሩ እሱ የሚወደውን በመሥራት ለመፈጸም እንዲያበቃዎ ፈጣሪዬን እለምናለሁ ።—

እነዚህ ከዙፋንዎ ሥር የቆሙት አዲሶቹ ጳጳሳት የግርማዊነትዎና የመንግሥትዎ ሙሉ እርዳታ ሳይለያቸው ለታመኑበት ጸንተው የቆሙበትን ሐዋርያዊ አገልግሎት እከናውነው በምድራዊዉና በሰማያዊው ንጉሥ ቃል ለመመስገን እንዲበቁ እመኝላቸዋለሁ ።—

«ወእሐንፅ ለትውልደ ትውልድ መንበረከ » ተብሎ የተናገረውን ኪዳኑን አስቦ ወይጽናሕ ምስለ ፀሐይ ዙፋንዎን ፀሐይ ሳያልፍ እንዳያልፍ ያድርግልን ። ከሃሊው አምላክ በንጉሣዊው ዙፋንዎና በንጉሣውያን አዝማደ መንግሥትዎ ላይ በረከቱን ያሳድር አሜን ።

ሊቀ ጳጳሱም ተናግረው ሲጨርሱ ግርማዊ ን ነ ቀጥሎ የተመለከተውን ቃል ተናገሩ ።

የግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ንጉሣዊ ንግግር ፤

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የሚገባትን ክብር አግኝታ ኢትዮጵያዊ ሊቀ ጳጳሳትና ኢትዮጵያውያን ጳጳሳት እንዲኖሩዋቸው የደከምንበት ጉዳይ ከፍጻሜ ደርሶ ፍሬውን ለማየት ላበቃን ለልዑል እግዚአብሔር ምስጋና ይግባው ።—

ብፁዕነትዎም አሁን እንደገለጹልን ይህን ዕድል ለማየት ከእኛ በፊት የነበሩ ነገሥታትም ደክመውበታል ። እነሱ በዓይነ ሕሊና ሲመለከቱት የነበረውንም ዛሬ በዘመናችን ሃይማኖትና ተስፋ ረድተውን ፍጻሜውን ስላየነው ደስታችን ታላቅ ነው ።—

ይህ ሥራ ይፈጸም ዘንድ ለጉዳዩ መልካም አስተያየት ለሰጡትና ለረዱ ለብፁዕ ዳግማዊ ዮሳብ ምስጋናችን እንዲደርሳቸው ምኞታችን ነው ።—

በቤተ ክህነታችን ታሪክ አዲስ ምዕራፍ የሚከፈትበትን ይህን ሢመተ ጵጵስና ዛሬ በመጀመሪያው ጊዜ ከመጀመሪያው ኢትዮጵያዊ ሊቀ ጳጳሳት እጅ የተቀበላችሁ እናንተም ጳጳሳቱ የተመረጣችሁበትን ሐዋርያዊ ሥራ ስትፈጽሙ እርዳታችን አይለያችሁም ።—

እግዚአብሔርም መንፈሳዊ ኀይልን እንዲሰጣችሁ እንመኝላችኋለን ።—

፪ኛ ግንቦት ፲፯ ቀን ፲፱፻፵፰ ዓ ም ሦስት ጳጳሳት / አቡነ ሉቃስ የአስላ ጳጳስ ፣ አቡነ ሳዊሮስ የገሙ ጐፋ ጳጳስ ፣ አቡነ ማርቆስ የደብረ ማርቆስ ጳጳስ ፣ በሊቀ ጳጳሳቱ በብፁዕ አቡነ ባስልዮስ እጅ ተቀብተው ሲሾሙ የተነገሩ ቃላት ።—

www.ethiopianorthodox.org

ሀ / የብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ንግግር ።

እግዚአብሔር አምላክ ትፍሥሕት ወአቡሃ ለምሕረት የሀበነ ኅሐሲ ዘዚአሁ ለኵልነ በእንተ ኢየሱስ ክርስቶስ ከመ ኵልነ ኅቡረ በአሐዱ አፍ ንሰብሖ ለእግዚአብሔር በኢየሱስ ክርስቶስ እግዚእነ። ሮሜ ም ፲፱ ቁ ፭—፮።

የተሰጠንን ጸጋ በማሰብ በአንድ ቃል በአንድ ልብ እናመሰግነው ዘንድ በሰማያዊ በረከት የተባረክን ለመሆን ላበቃን እግዚአብሔር ምስጋና ይግባው ።—

ግርማዊ ሆይ ፤

በሺ ሁለት መቶ ዘጠና ሰባት ዓ ም በግብፅ ወደ ኢትዮጵያ መጥቶ የነበረው አባ ያዕቆብ የተባለው ጳጳስ ሦስተኛውን የደብረ ሊባኖስ እጨጌ አቡነ ፊልጶስን ለጵጵስና ማዕርግ ባበቃ ጊዜ፣ ይህ ዛሬ በግርማዊነትዎ ትጋትና ብርታት የተፈጸመው አድራጎት በትንቢት ተገልጾለት ። አ ፍቁርየ ፊልጶስ አማን እብለከ ለእመ ኮኑ ዐሥርቱ ወክልኤቱ ጳጳሳት እምኢክህሉ በዊሖታ መጠነ መንፈቃ ለሀገር እስመ ዛ ቲ ሀገረ ኢትዮጵያ ዐባይ ይእቲ እምዙሎን አህጉር ፤

ወዳጄ ፊልጶስ ሆይ፤ እውነት እልሃለሁ፤ ለትልቂቱ ኢትዮጵያ ዐሥራ ሁለት ጳጳሳት እንኳን ቢሾሙላት በስብከት ባላዳረሷት ም ነበር በማለት የምኞት ቃለ ትንቢት ተናግሮ እንደነበረ ተጽፎ እናገኛለን ።—

የዚህ ቃለ ትንቢት የተፈጸመው የታሪክ ሁሉ ዕድል በተሰጠው በግርማዊነትዎ ዘመነ መንግሥት በመሆኑ ይህ ዛሬ ሁለተኛ ጊዜ የተከናወነው የኢትዮጵያ ጳጳሳት ሥርዐተ ሢመት ኢትዮጵያ በግርማዊነትዎ ሰፊ ሀብት ከፍ ላለ ታሪካዊ ዕድል መብቃቷን የሚገልጽ ማስረጃ ነው ።—

ይኸውም ግርማዊነትዎ ለቤተ ክርስቲያን በየጊዜው ከሠሩዋቸው ውለታዎች ሁሉ አንደኛ መሆኑ በመላ ሕዝበ ክርስቲያን ዘንድ የተገለጠ ነው ይህን ከፍ ያለ የቤተ ክርስቲያንን ጉዳይ ለማከናወን የተቀቡ ግርማዊ በመሆንዎ መንፈሰ እግዚአብሔር ላዕሌየ ዘበእንቲአሁ ቀብዐኒ አስተፍሥሐሙ ለነዳያን ፈነወኒ ወእፈውሶሙ ለቁሱላነ ልብ ወእስብክ ግዕዛነ ለፂዉዋን ።—

የእግዚአብሔር መንፈስ በላዬ ነው፤ እግዚአብሔር ቀብቶኛልና ለትሑታን የምሥራች እነግር ዘንድ፤ ልባቸው የተሰበረውንም እጠግን ዘንድ ላከኝ ። ለተጋዙትም ነፃነትን እሰብክ ዘንድ ፤ ለታሠሩትም መፈታትን ተብሎ በነቢዩ ኢሳይያስ የተነገረው ቃል በግርማዊነትዎ በመፈጸሙ ሕዝብዎን በመላ ደስ አሰኝቷል ።—

ይህ ሥራ ሲከናወን ሺህ ስድስት መቶ ዘመን ሃይማኖታዊ አንድነትን አጽንተው የኖሩ ኢትዮጵያና እስክንድርያ አንዳች መለያየት ሳያገኛቸው ግርማዊነትዎ ባዘጋጀው ሰላማዊ መንገድ ፍቅራቸው እየቀጠለ እንዲሄድ መደረጉ ለኢትዮጵያ የታሪኳ መሠረት ሆኖ የስምምነት ሕንፃዋን አጽንቶላት የሚኖር ነው ።—

እነዚህን በኢየሱስ ክርስቶስ ተመርጠው የተሾሙትን አዲሶቹን ጳጳሳት ወደ ግርማዊነትዎ ሳቀርባቸው ከሰማያዊው አደራ ጋር ርቱዐ ሃይማኖት ኦርቶዶክሳዊ የተባሉ የግርማዊነትዎን አደራ በታማኝነት እንደሚጠብቁ እየተማመንኩ ነው ።

www.ethiopianorthodox.org

ልዑል እግዚአብሔር ለኢትዮጵያ በየጊዜው የተጀመረ የታሪኳ ሁሉ መፈጸሚያ የሆነ ዘመነ መንግሥትዎን ዘመነ ሣህል ፤ ዘመነ ሰላም አድርጎ ለግርማዊነትዎ ኀይልን ጽንዕን በረከትን ይስጥልን ፡—

ግርማዊት እቴጌንና ልዑላን ልጆችዎን በረድኤቱ ጠብቆ ያኑርልን ። በመላው ሕዝብዎ ላይም በረከቱን ያሳድር ፡ / አሜን /።

ለ / የግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ንግግር ።

ብፁዕ አባታችን አሁን ከፊታችን ቀርበው በተናገሩት ቃል ደስ ብሎናል ። ኢትዮጵያውያን መነኰሳት በኢትዮጵያዊ ሊቀ ጳጳሳት ተቀብተው ጵጵስና ሲቀበሉና በዓሉን ስናከብር ዛሬ ሁለተኛ ጊዜ ነው ። የቤተ ክርስቲያናችን መንፈሳዊ እርምጃ እየቀጠለና እያደገ ለመሄድ በመቻሉ የድካማችንን ፍሬ ለባረከልን አምላክ የምናቀርበው ምስጋና ከፍ ያለ ነው ። ለጉዳዩም አፈጻጸም በመልካም ፈቃድ የረዱንን ብፁዕ ዳግማዊ ዮሳብን ስናመሰግናቸው ደስ እያለን ነው ።—

መከሩ ብዙ ነው ፤ ሠራተኞቹ ግን ጥቂቶች ናቸው ፤ እንደተባለው የኢትዮጵያ አውራጃዎች ብዙ ሲሆኑ ጳጳሳቱ ጥቂቶች መሆናቸውን ተመልክተን በእግዚአብሔርም በሰውም ዘንድ የተመረጡ ብፁዕ አባታችን አቡነ ባስልዮስ የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት ሆነው እንደገናም ፲፫ ጳጳሳት እንዲጨመሩ አድርገናል ።—

ሥራቸውንም ለመልካም ፍሬ እንዲያበቃው የመከሩን ባለቤት እግዚአብሔርን እንለምነዋለን ።—

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ መልካም ፈቃዳቸው ሆኖ ሐምሌ ፲፯ ቀን ፲፱፻ ዓ ም በብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ወፓትርያርክ ዘኢትዮጵያ አማካይነት የተሾሙትን ሁለት ጳጳሳትና አምስት ኤጲስ ቆጶሳት በገነተ ልዑል ቤተ መንግሥት ተቀብለው የኒሻንና የወርቅ መስቀል ሽልማት ሰጥተዋቸዋል ። ስለ በዓለ ሲመታቸውም ክብር የሻምፓኝ ግብዣ አድርገውላቸዋል ።—

አዲስ የተሾሙት ጳጳሳትና ኤጲስ ቆጶሳት በብፁዓን ጳጳሳት በመምህራንና በሊቃውንት ታጅበው የማዕርግ ልብሳቸውን ለብሰው ወደ ገነተ ልዑል ቤተ መንግሥት ሄደው ግርማዊነታቸው ወደሚገኙበት ወደዙፋኑ አደራሽ ገብተው እጅ ነስተው እንደቆሙ ፤ ብፁዕ ወቅዱስ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ወፓትሪያርክ ዘኢትዮጵያ አቡነ ባስልዮስ ወደ ግርማዊነታቸው ዙፋን ቀርበው ቀጥሎ የተመለከተውን ንግግር አደረጉ ።

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት
ወፓትሪያርክ ዘኢትዮጵያ ።
ያደረጉት ንግግር ።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እነዚህን ፯ ኅሩያን መምህራን በግርማዊነትዎ አማካይነት ለእግዚአብሔር ስታበረክት ከፍ ያለ ደስታ እየተሰማት ነው፤

«ዐቢይ እግዚአብሔር ወብዙኅ ኃይሉ» እግዚአብሔር ታላቅና ገናና አምላክ ነው ። ምስጋናው የማይመረመር ጥልቅ ረቂቅ ነው ።—

ሰው አንድ ቀን በሥራው ጀግንነት ፤ አንድ ቀን ባደረገው ልግስና በሕይወቱ ዘመን ሁሉ፣ ከሞተም በኋላ ሲመሰገንበት ይኖራል ። እግዚአብሔር ግን ፤ ሥራ የማያልቅበት የዘወትር ሠራተኛ ስለሆነ አዲስ አዲስ ሥራ እየሠራ ለዘለዓለም ሲመሰገን ይኖራል ።

እግዚአብሔር ለኢትዮጵያ ዘወትር የሚፈጽማቸው ሥራዎቹ ለዓይን ፤ ለጆሮ ፤ ለልብም የማይጠገቡ ናቸው ። ጌታችን አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከሐዋርያት በኋላ ሰባ አርድዕትን ሲመርጥ « መከሩ ብዙ ነው ፤ ሠራተኛው ግን ጥቂት ነው ።

ስለዚህ ፤ ለመከሩ ሠራተኛ ይጨምር ዘንድ የመከሩን ባለቤት ለምኑት ብሎ የወንጌልን ትምህርት ለማስፋፋት ሐዋርያት፤ ወይም ሰባ አርድዕት ብቻ ስለማይበቁ ፤ አንደኛ ሐዋርያትን ፤ ሁለተኛ ሰባ አርድዕትን ፤ ሦስተኛ ሊቃውንትን፤ መምህራንን ለቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሲያደርግ ቤተ ክርስቲያን በየቀኑ የተመረጡት ፤ ምእመናን ቀሳውስትን ዲያቆናትን ኤጲስ ቆጶሳትን ፤ ጳጳሳትን ፡ ሊቃነ ጳጳሳትን ራስ በራስ ትወልድ ዘንድ « ሰአልዎ እንከ ለበዓለ ማዕረር ያለውን ቃል » ብዙኁ ወተባዝኁ ወምልዕዋ እንደማለት ለቤተ ክርስቲያን ማኅፀን መፍቻና መክፈቻ አድርጎታል ።—

የሐዋርያት ሹመት ለቤተ ክርስቲያን ሹመት መሠረቱ ዘሩ ስለሆነ ም ን ም በውስጡ ብዙዎችን ማዕርጋት የጠቀለለ ቢሆን ፤ ቅንጣት ብቻ ነበረ እንጂ። ለጊዜው ዐፅቅና ቅጠል አበባና ፍሬ የታየበት አልነበረም፡ ነገር ግን ዘሪው በአዘጋጀለት የእርሻ ትልም ላይ ወ ድ ቆ በ በ ቀ ለ ጊዜ አበባው ፍሬ ሰጠ ማለት ፤ ለዚሁ ሥራ ተገቢ የሆኑትን ከሊቀ ጳጳሳት እስከ አናጉንስጢስ ያሉትን ሹማምንትና መዐርጋት አስገኘ ።—

ቤተ ክርስቲያን « ህየንተ አበውኪ ተወልዱ ለኪ ደቂቅ ወትሠይሚዮሙ መላእክተ ለኵሉ ምድር » በተባለበት መሠረት ልጆችዋን መርጣ እየሾመች ለሥራ ወደዓለም መላክ የጀመረችበት ጊዜ ፤ ምእመናን በሞተ እስጢፋኖስ ምክንያት ከኢየሩሳሌም ወጥተው ወደ ልዩ ልዩ አገር የተበተኑበት አገር ነው ።

የወልደ እግዚአብሔርን ወደ ዓለም መምጣት ሩቅና ቅርብ የማይለይ ስለሆነ ፤ የእግዚአብሔር ጸጋ ለዓለም ሲሰጥ እግዚአብሔር ሁለተኛ ጊዜ ኢትዮጵያን አሰበ ፤ ማለት በሕገ ኦሪት መምህር ፤ ሊቀ ካህናት አልዓዛርን ፤ በሕገ ወንጌልም በፊልጶስም ፤ ሕፅዋ ለሕንደኬን ሾመላት ። ነገር ግን ፤ ሌላው ዓለም ትምህርቱንም ፡ ማዕረጉንም ጠግቦት ፡ ወደ ፍልስፍና ሲዛወር ኢትዮጵያ ለእፉዋ ጣፋጭ፤ ለሆዱዋ መራር የሆነችባትን የወንጌልን ጣዕም መመርመርና ማድነቅ ፋታ ስለ አልሰጣት የሹመትን ነገር መለስም ብላ ሳትመለከተው ኖራለች ።—

ስለወንጌልም ጣዕም የተናገርነውን ለመረዳት ብንፈልግ ፤ በኢትዮጵያ ሰባኪ በዲቁና ፡ በቅስና የቤተ ክርስቲያን ባልደረባ የሆነ ሰው ይቅርና ነገሥታቱም ቢሆኑ መንግሥታቸውን እየተዉ በየገዳማቱ በምናኔ የኖሩበት ዘመን ሊመሰክር ይችላል ።

ዛሬ ግን « ኦንትሙሰ ሙቅድመ ኀሡ መንግሥቶ ወጽድቆ ወዝንቱሰ ኵሉ ይትዌሰከክሙ» እናንተስ መንግሥተ ሰማያትን ፤ ልጅነትን ሹ (ፈልጉ) ይህ ሁሉ ይጨመርላችኋል ባላው መሠረት ፡ ለሰው ልጆች እንደሚያሻቸው አውቆ አካል በዘየ አክልን የሚሰጥ አምላክ አገራችን ኢትዮጵያ ነፃ መንግሥት እንዳላት ፤ ነፃ ቤተ ክርስቲያንም

እንዲኖራት ፊተኞቹም ሆኑ ኋለኞች የድል አክሊል ሊቀዳጁበት የተቀጠረ ቀን አለና ወገን ሳይመርጥ ፤ በክርስቶስ ስም የሚታደለውን የክብር አክሊል ከሚቀዳጁት ክርስቲያኖች መካከል ኢትዮጵያ ውያንም በሐዋርያት ደረጃ እንዲገኙ ስለፈቀደ ፤ በመስቀሉ የድል ገበያነት የተገኘውን የክብር አክሊል ፤ በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ጉልላት ላይ አስቀመጠ ።

ኢትዮጵያውያን በትሕትና መንፈስ ተቃኝተው ባለመፈላለግ ያሳለፉአቸውን ዘመናት በመመልከት ለኢትዮጵያውያን የክብር አክሊል አይገባቸውም ብሎ የሚጠራጠር እንዳይኖርም ፤ የእግዚአብሔር መንፈስ እኔ ከሰጠሁ የሚከለክል ማነው ? ብሎ በጊዜው ይቅርታውን ፤ በማድረጉ ከሰዎች ልቡና ጥርጥር ስለሻረው ፤ ይህ ጊዜ ፤ህየንተ አበውኪ ተወልዱ ለኪ ደቂቅ ፡ ወት ሰይሚዮሙ መላእክተ ለኵሉ ምድር » ብለን ለኢትዮጵያ የምሥራች የምንነግርበት ሀብት ፤ ሥርየት ፡ ልጅነት ገንዘቡ የሚሆን ኢየሱስ ክርስቶስን የምናመሰግንበት ሆነ ።

ይህ ፍጻሜ የተገኘው ትጉህ የሥራ ገበሬ በሆነው በግርማዊነትዎ የቀና ሃይማኖትና ታላቅ ትዕግሥት ነው ብለን ልንናገር የሚያስችለን ነው ።

ግርማዊ ሆይ ።

ሃይማኖት ሰውን ለሥራ ፍጻሜ ስለምታደርስ ው ፤ ገበሬ በሃይማኖት ዘሩን ሲዘራና ፍሬውን በትዕግሥት ሲጠብቅ እግዚአብሔር አብቅሎ ለፍሬ ባበቃው ጊ ዜ ፤ የዘራና ያጨደ ፡ ድኃና ባለጸጋ ፤ ሰውና ወፍ አንድ ሆነው እንደሚደሰቱበት ሁሉ ፤ ጃንሆይም ስለ ቤተ ክርስቲያን ክብር የተቀደሰውን አሳብዎን በፍጹም ሃይማኖት ሲጀምሩና በትዕግሥት ፍጻሜውን ሲጠብቁ ፤ እግዚአብሔር መርቶ ያለዕንቅፋት ከፍጻሜ ስለ አደረሰው ኢትዮጵያውያን እንዲደሰቱበት የዛሬው ትውልድ ለኋላው ትውልድ ፡ ለመጭው ትውልድ የጃንሆይን ትዕግሥትና ሃይማኖት ፡ የእግዚአብሔርን ቸርነት እንዲወያዩበት ስላደረገ አድናቆታችን ፍጻሜ የለውም ።

ግርማዊ ሆይ ፡

አንዱ እንዲዘራ ፤ አንዱ እንዲያጭድ የተነገረ ቃል ቢኖርም የዘራውን አጭዶ ለመብላት ከእግዚአብሔር የታደለውን የሚቃወም አይደለም ።

ባለፈው ዘመን እንኳን ዘሩ ሊዘራ የዘሩም መውደቂያ መደብ ሳይመደብለት የኖረውን ያህል ግርማዊነትዎ ከነፃ መንግሥትዎ ጋር ስለ ኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የነፃነት መደብን እንድታገኝ አሰናድተው እንክርዳድ የሌለበት ንጹሕ አሳብዎን ዘርተው ዘሩን ፤ ቡቃያነቱን በሢመተ ጵጵስና ፡ አበባነቱን በሢመተ ሊቀ ጵጵስና ፤ ፍሬነቱንም በሢመተ ፓትርያርክነት ስለሰጡ በየጊዜው ሠራተኞቹን ማስጨመሩ አልቀረም ።

ከዚህም ፊት መለስ ብዬ ላስታወሰው የሚገባኝ ባለፈው ዓመት በሰኔ ወር ፳፪ ቀን ፲፱፻፶፪ ዓ ም በእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በክርስቶስ መሠረትነት የዘሩት ዘር ፍሬ ሆኖ ምርቱን ከነትርፉ ለማየትና ለመረከብ በመቻልዎ ይህአጥንትን የሚያለመልም ደስታ በእግዚአብሔር ቸርነት ፤ ከግርማዊነትዎ መንጎች ኢትዮጵያውያንን የሚያረካ በመሆኑ፤ እነሆ በጠሉ ለምልመው አድገው ፍሬያቸውን ለምእመናን

www.ethiopianorthodox.org

እንዲያተርፉ እግዚአብሔር ያዘጋጀልዎ ተክሎች ጳጳሳትና ኤጲስ ቆጶሳት የዚህ ዓመት አዲስ ፍሬ ሆነው በመገኘታቸው ድካምዎን ለባረከ እግዚአብሔር ከልብ ምስጋናችንን እናቀርባለን ።

የብፁዕነታቸው ንግግር እንደተፈጸመ፤ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት መንፈሳዊ መሪ እንደመሆናቸው መጠን ፤ ለሕሊና ጠልቆ የሚሰማ መንፈሳዊ ምክር የተመላበትን ንጉሣዊ ቃል መልስ ሰጡ ።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት፤ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ወፓትርያሪክ ዘኢትዮጵያ በገነተ ልዑል ቤተ መንግሥት ላደረጉት ንግግር ።

የሰጡት መልስ ።

ብፁዕነትዎ የተናገረውን ቃል በጣም እያመሰገን ደስ ብሎን እንቀበለዋለን ። በእኛው ዕድሜና በእኛው ዘመን የሆነውን የኢትዮጵያን ታሪክ የማያውቅ ሰው የለም ።

አገራችን ከጥንት ጀምሮ ታላቅ ታሪክ ያላት አገር ነበረች ። ነገር ግን በመካከሉ ታሪኳ እንደጠፋ ያህል ተቀጥሮ ቤተ ክህነትዋ በሰው እጅ የሚተዳደር ሆኖ ነበር ።

አሁን በቅርቡ በእኛው ዘመን የዓለም አብያተ ክርስቲያኖች ስብሰባ አድርገው በሚነጋገሩበት ጊዜ ፤ አለቃዋ እያለች ጭፍራዋ አትጠራም የሚል ምክንያት በመስጠቱ፤ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በጉባኤው ውስጥ መግባት አይገባትም ስለተባለ ስለ ኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን አለቆችዋ ግብ ጾች ተጠርተው ሲሔዱ ፡ የኛ ቤተ ክህነት ወገኖች እንደ ጭፍራ ተቆጥረው ከዚያውም ውስጥ አብሮ ለመሔድ እንኳ ሳይፈቀድላቸው ቀርቶ ነበር ።

ምንም በሌሎች ሊቃነ ጳጳሳት ባይፈጸም ፤ በዚህ ጉዳይ በዚያን ጊዜ ከልክ ያለፈ ኃዘን ገብቶን በጣም ተጸጽተንበት ነበር ።

ይህ ጸጸት ሲደርስብን ከተመለከቱት መካከል ብዙዎቹ በሞት ተለይተውን ሔደዋል ። ከቤተ ክርስቲያን በኩል ግን፡ በዚያን ጊዜ ጋዜጣ ባለማንበብና ባለመስማት ብዙ የተጸጸተ አልነበረም፤ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ግን ይህ ጸጸት የሚፋቅበትን ማሰባችንና የእግዚአብሔር ፈቃዱ እስኪሆን ድረስ መድከማችንን አላቋረጥንም ነበር ። ምስጋና ለርሱ ይሁንና አሁን ስለደረስንበት ያሰብንበትና የደከምንበት ሁሉ ተፈጽሞልናል ።

ጳጳሳት እንዲሾሙ በተጀረገበትም ጊዜ እንኳን ምእመናኑ ጳጳስ ሆነው ለመሾም ሊመረጡ ከነበሩት ፡ ለጳጳስነት መመረጥ አይገባንም ብሎ የሚከራከር አንዳንድ ሰው ነበር ። እነዚያንም ሁሉ በብዙ ችግር አስረድተን የጳጳስነት ማዕርግ በሰው እጅ ተሹሞ ክብር ማግኘት ተጀመረ ። ሁሉንም የሠራውና ያሰናዳው እግዚአብሔር ነው እንጂ ሰው አይደለም እንኳንስ ሌሎቹን ጳጳሳት ለመሾም ሥልጣን ሊሰጠው ይቅርና ለራሱም ቢሆን አንድ ኢትዮጵያዊ የጳጳስነት ማዕርግ ሊሾም አይገባውም እየተባለ የሚነገርበት ጊዜ አልፎ ከኢትዮጵያውያን መካከል ፓትሪያርክ ተሾሞ ፡ ጳጳሳትም እንዲሾሙ ተደረገ፡

ለአገራችን ለኢትዮጵያ የጥንታዊ ታሪኳ ክብር ሲመለስላት በማየታችንና የኢትዮጵያም ምእመናን ይህን ማዕርግ በማግኘታቸው እኛም በዚህ ቀንና ሰዓት የዚሁ ደስታ ተካፋይ እንድንሆን የተቀደሰ ፈቃዱ ስለሆነ ውለታው በዋጋ ሊከፈል ለማይቻለው አምላክ ምስጋናችንን እናቀርባለን ።

www.ethiopianorthodox.org

ብፁዕ አቡነ መርቆሬዎስ

ብፁዕ አቡነ ሚካኤል

ብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ

www.ethiopianorthodox.org

ብፁዕ አቡነ ኤብርሃም

ብፁዕ አቡነ ቄርሎስ

www.ethiopianorthodox.org

ብፁዕ አቡነ ዮሴፍ

ረታና ቤተሰቡ
ቤተ መጻሕፍት

ስለኤርትራ ሊቀ ጳጳስ ሢመት በገነተ ልዑል ቤተ
መንግሥት የተደረገ በዓል፥

የኤርትራ ጠ/ግዛት ሊቀ ጳጳስ ሆነው አዲስ የተሾሙት ብፁዕ አቡነ አትናቴዎስ ሚያዝያ ፲፰ ቀን ፲፱፻፷፫ ዓ ም ከቀኑ ፰ ሰዓት ተኩል ሲሆን ወደገነተ ልዑል ቤተ መንግሥት ሔደው ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴን እጅ ነስተዋል ።

በዚህም ሥነ ሥርዓት ላይ የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት አልጋ ወራሽ ልዑል መርዕድ አዝማች አስፋ ወሰን ፤ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ወፓትርያርክ ዘኢትዮጵያ ወእጨጌ ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት ፤ ልዑል ራስ እምሩ፥ ልዑል ሣህለ ሥላሴ ፥ ብፁዓን ሊቃነ ጳጳሳት ፥ ክቡራን ሚኒስትሮች ተገኝተው ነበር።

ብፁዕ አቡነ አትናቴዎስ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ወደሚገኙበት ዙፋን አዳራሽ ገብተው እጅ ከነሡ በኋላ ግርማዊነታቸው የወርቅ መስቀልና አርዌ ብርት ሰጡአቸው ከዚያም በሥነ በዓሉ ላይ ተካፋይ ሆነው ከነበሩት ብፁዓን ሊቃነ ጳጳሳት መካከል ብፁዕ አቡነ ፊልጶስ የኢየሩሳሌም ሊቀ ጳጳስ፥ ብፁዕ አቡነ ጴጥሮስ የቤገምድርና የሰሜን ጠቅላይ ግዛት ሊቀ ጳጳስ፥ እንዲሁም አዲሱ የኤርትራ ጠቅላይ ግዛት ሊቀ ጳጳስ ብፁዕ አቡነ አትናቴዎስ ተራ በተራ ከግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ዙፋን እየቀረቡ የሥላሴ ታላቅ ኮርዶን ኒሻን ሽልማት ተደረገላቸው ።—

ከዚህ በኋላ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ ቀጥሎ የተገለጸውን ንግግር አደረጉ፥

የብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ ንግግር ።

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ አሜን ።
ኮሎሙ እለ ይገብሩ ዘመንፈሰ እግዚአብሔር ውሉደ እግዚአብሔር እሙንቱ ።
እግዚአብሔር ያዘዘውን መንፈሳዊ ሥራ የሚሠሩት ሁሉ የእግዚአብሔር ልጆች ናቸው ብሎ ቅዱስ ጳውሎስ የተናገረውን የንግግር መነሻ አደርገዋለሁ ።—

ግርማዊ ሆይ፥

ይህ የተነገረው የሐዋርያው ቃል ከግርማዊነትዎ በአሳብ ብቻ ሳይሆን በሥራ የተገለጸ መሆኑ ሲታወስ፥ አስቀድሞ በሕገ ኦሪት፥ ቀጥሎም በሕገ ወንጌል እየተመራች በሃይማኖት ታፍራና ተብራ የኖረችው የቅድስት አገራችን ኢትዮጵያ ዕድል ከግርማዊነትዎ ብሩሃዊ መሪነት ጋር የተጣመረ መሆኑ በጣም ደስ የሚያሰኝ ነው ።—

ኢትዮጵያ የሥጋዊና የመንፈሳዊ አስተዳደር ሥራዋ ጐን ለጐን በትክክል መራመዱና የኢትዮጵያ ነገሥታትም ለመንግሥታዊው አስተዳደር ሥራ ከሚደርስባቸው ድካም በላይ ፤ ስለ ኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ ሥራ አካሔድ በየዘመኑ የደከሙበትን ሥራ በዚህ አጋጣሚ ጊዜ ለመናገር ሲያስፈልግ ከብዙው በጥቂቱ ስለ አምልኮተ እግዚአብሔር ማለት ሕገ ኦሪትን ስለ መቀበል የንግሥተ ሳባንና የልጇዋን የቀዳማዊ ምኒልክን ስለ ወንጌል ሥርዓትና ስለ ክርስትና አቀባበል የሁለቱን ወንድማማቾች የአብርሃና ወአጽብሃን ፥ እንዲሁም ስለ ኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ጠቅላላ አስተ

www.ethiopianorthodox.org

ዳደር ፣ የአጼ ይኾኖ አምላክና የመሳሰሉትም ነገሥታት ታሪክ በመጠኑ ማስታወስ በቂ ነው፤ ነፍስ ከሥጋ ፣ ሥጋ ከነፍስ ተዋሕደው እንደሚኖሩ ፤— የኢትዮጵያ ቤተ ክህነትና ቤተ መንግሥት በዚህ ዓይነት ምሳሌ የኖሩበት የታሪክ ዘመን ብዙ ነው ፣ በመንግሥት አስተዳደር በኩል ስለሚሆነው ሥራ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት በልዩ ልዩ ሥራ ላይ እየተመደቡ ያበረከቱት አገልግሎት ከፍ ያለ ሲሆን የኢትዮጵያ ነገሥታት መሳፍንት መኳንንትም ቤተ ክርስቲያንን በማሳነጽ ፣ ለካህናት ልዩ ልዩ መተዳደሪያ በመስጠት መንፈሳውያን ትምህርት ቤቶችን በመክፈት ፣ ለመምህራን ቀለብ በማሰብና በመተባበር የሠሩ መሆናቸው የታወቀ ነው ።—

ይህ ሁሉ አባትዎ ነቢዩ ንጉሥ ዳዊት፤ ኢትዮጵያ ታበጽሕ እደዊሃ ኀበ እግዚአብሔር / ኢትዮጵያ እጆችዋን ወደ እግዚአብሔር ታደርሳለች / ትዘረጋለች / ብሎ በተናገረው ትንቢት መሠረት አገራችን ከረጅም ዘመን ጀምሮ በመንፈሳዊ ሥራዋ የታወቀች መሆኗንና ነገሥታቱም አብዛኛውን ድካማቸውን ለመንፈሳዊ አገልግሎት ያውሉት እንደነበረ የሚያረጋግጥ ነው ።—

ግርማዊ ሆይ ፡

መልካም ዛፍ መልካም ፍሬ እንደሚያፈራ ሁሉ ፤ ሥርወ መንግሥትዎ ቅዱሳን ከሆኑት ነገሥታት ተያይዞ የወረደው ግርማዊነትዎ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የሠሩላትን ቀዋሚ ሥራ ሁሉ ዝርዝሩን ለታሪክ ጸሐፊ አቆይቼ ይህን መንፈሳዊ ቃል በንግግር ለመግለጽ ምክንያት የሆነኝን የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ ነፃነት ያገኘችበትን ሁኔታ ባጭሩ እገልፃለሁ ።—

ግርማዊነትዎ በታላቅ ትእግሥት ባደረገው የረጅም ጊዜ ተጋድሎ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የጵጵስና የሊቀ ጵጵስና ይልቁንም የፓትሪያርክነት ማዕርግ በማግኘት የቻለችበት አኳኋን ሲመረመር ይህ ዕድል ግርማዊነትዎን ብቻ በተለይ ሲጠብቅ የኖረ ነው ከማለት በቀር ሌላ መልስ አይገኝም ። የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በ፲፱፻፳፰ ዓ ም በተሾሙት ኢትዮጵያውያን ጳጳሳት መንፈሳዊ ሥራዋን በማስፋፋት ላይ ሳለች የጠላት ወረራ ስላሰናከላት ከጳጳሳቱ ሃይማኖታችንን አናስደፍርም ከቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በቀር ሌላ ንጉሠ ነገሥት አናውቅም ፣ ቃል ኪዳናችንን እንጠብቃለን በማለት አቡነ ጴጥሮስና አቡነ ሚካኤል በሰማዕትነት በጠላት እጅ በሞት ተለይተዋል ።—

ግርማዊነትዎን የመሰለ ታላቅና አስተዋይ መሪ ለኢትዮጵያ ያስነሣላት እግዚአብሔር ክብር ምስጋና ይግባውና በእግዚአብሔር ቸርነት፤ በግርማዊነትዎ ድል አድራጊነት ጠላት ተባርሮ ነፃነት ከተገኘ ወዲህ፣ ከላይ እንደገለጽኩት ከብዙ ክርክርና ድካም በኋላ ኢትዮጵያውያን ጳጳሳት ተሾሙ ። ሥራን በሥራ ዕድልን በዕድል ለማሳደግ ለግርማዊነትዎ የተለየ ስጦታ በመሆኑ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ከጵጵስና ደረጃ በላይ የሊቀ ጵጵስና፣ እንዲሁም የፓትሪያርክነት ማዕርግ እንድትቀዳጅ አደረገ ። ለነዚህም ለሁለት ዕድሎች ተቀዳሚ እንድሆን የእግዚአብሔር ፈቃድ ሆነና ለጵጵስና ሹመት ወደእስክንድርያ የሚሆነው ጉዞ ቀርቶ እነሆ በኢትዮጵያዊው ሊቀ ጳጳስ አሁንም በኢትዮጵያዊው ፓትሪያርክ የተሾሙት ጳጳሳት ቁጥር አሥራ አንድ ከእስክንድርያው ፓትሪያርክ ከተሾሙት ጳጳሳት ጋር ጳጳሳቱ በጠቅላላው አሥራ አራት፣ አዲስ ቆጳሳት አም

ስት መሆናቸው ነው ፡ እነዚህም ጳጳሳት በትምህርት በስብከት በመሳሰለውም ሁሉ የሚያደርጉት የመንፈሳዊ ሥራ ውጤታቸው በየጊዜው ስለሚደርስን በግርማዊነትዎ ጥረት የተገኙት እነዚህ መንፈሳውያን መዓርጋት የመንፈሳዊ ሥራችን መሣሪያዎች ሆነዋል ። በዚሁ አንፃር አሁንም በሞት በተለዩት በአቡነ ማርቆስ ምትክ ለኤርትራ አዲስ ጳጳስ መተካት አስፈላጊ ሆኖ በግርማዊነትዎ መልካም ፈቃድ የተደረገው የምርጫ አፈጻጸም ደስ የሚያሰኝ ነው ።—

ከዚህም ላይ እግዚአብሔር በግርማዊነትዎ ላይ አድሮ በለጋስነቱ ለኢትዮጵያ ያደረገውን መናገር ይገባኛል ።—

ይኸውም ለብዙ ዘመን ያህል በባዕድ እጅ ስትሠቃይ የኖረች ኤርትራ በግርማዊነትዎ ድካ ትግል ነፃ ወጥታ እንዲሁም የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በግርማዊነትዎ ድካም በተገኘው መንፈሳዊ የነፃነት መብት ተቀዳጅታ አዲስ ጳጳስ ተቀብቶ እንዲሾምላት መደረጉን ነው ።—

ስለዚህ በግርማዊነትዎ አድሮ የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ና ኤርትራን በነፃነት ላስጌጠ አምላክ ምስጋናዬን እያቀረብኩ ፡ ለኢትዮጵያ ሕዝብ ፍቅርንና አንድነትን በጠቅላላው ለዓለም ሕዝቦች ሁሉ ሰላምን እንዲያድል እለምናለሁ ።—

ዕድሜ ለግርማዊ
ዕድሜ ለግርማዊት እቴጌ
ዕድሜ ለንጉሣዊ ቤተ ሰብ
ኢትዮጵያ ነጻነቷን ጠብቃ ሃይማኖቷን አጽንታ
ለዘለዓለም ትኑር አሜን ።—

የብፁዕነታቸው ንግግር ሲፈጸም ፡ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀጥሎ ያለውን መልስሰጡ ።

ከግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት የተሰጠ መልስ ።

በረዥሙ አባታችን ቃሉን ደህና አድርገው አስረድተውናል ። ለሀገራችንም ሊቀ ጵጵስና ከአባታችን ከአቡነ ተክለ ሃይማኖት ጀምሮ የተደረገውን ታሪክ ታውቁታላችሁና ይህንን መዘርዘር አያስፈልግም ። አሁን ደግሞ እግዚአብሔር በቸርነቱ ለሚሠራው ነገር ምክንያት ስላደረገንና በየጊዜው ይህንን ማየት የኢትዮጵያንም የቤተ ክህነት ጳጳስና ፓትሪያርክ ሊቀ ጳጳሳት ማየት ፣ ለኛ ከዚህ የበለጠ የምንጠብቀው ነገር አይገኝም ። ለደስታችን ወሰን የለውም ። ሁሉንም አድራጊው እርሱ ነው ፣ እግዚአብሔር ለሚያደርገው ግን ምክንያት አድርጎን ደግሞ ይህ ዕድል በመድረሱ ፣ የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ዕድገት በማየታችን ምስጋናችን ለፈጣሪ ይሁን ፣ አይበቃም እንጂ ከልብ እግዚአብሔርን እናመሰግናለን ።—

ደግሞ ከአባታችን ከአቡነ ተክለ ሃይማኖት ወዲህ እየተዳከመ የሔደው በትልቅ ተጋድሎ ቢሆንም፣ በመካከሉም ያሉት አባቶች የሚመሰገኑ ናቸው ። ሃይማኖታቸውን አጽንተው የቤተ ክርስቲያንን ሕግና ሥርዓት የሚደመስሰውን ጠላት ተዋግተው በመንፈሳዊም ፣ በሥጋዊም ደክመው ያቆዩን አባቶቻችን ሁሉ የሚዘነጉ አይደሉም ። አሁንም ደግሞ በእኛው ጊዜ በቅርቡ ዘመን አቡነ ጴጥሮስና አቡነ ሚካኤል ያደረጉት

www.ethiopianorthodox.org

ምስክርነታቸው ያንኑ አባቶቻቸው ሲጋደሉበት የነበረውን የሠሩ ናቸው ። ስለነርሱም የአቡነ ጴጥሮስ ሐውልት ቆሟል ። የአቡነ ሚካኤልም ይቆማል ፤ በማንም ክርስቲያን ልብ ዘወትር ሐውልታቸው ቆሞ የሚገኘው ነው ፤ አሁንም አባታችንን በፓትሪያርክነት ሲያቆምዎ ደግሞ ጳጳሳቶቹም በበታችዎ ሲሾሙ እግዚአብሔር ለሠራው የሚመለሰው ውለታ ከዚሁ ክብር ይህንኑ ክብር የተመሳሰለ ሥራ በምእመናኑ ላይ እንዲገኝና ለምእመናኑም እንዲገለጥ እንዲደረግ እግዚአብሔር እንዲረዳችሁ ነው የምንለምነው ።

ዛሬም ጥዋት የኤርትራው ሊቀ ጳጳስ ሲሾሙ የተነገረው ቃል ምንም በግዕዝ ቢሆን ለምእመናን አጠባበቃቸው ዝርዝሩ ተነግሯል ። ያም ተተርጕሞ ይገለጣል ። ይኸውም ከምእመናኑ ተማምነው የሚቀበሉትን ቃል ኪዳን ነው ። የገቡበት ቃል ኪዳኑ ግን ክብሮ የሚገኘው በሥራ ሲገኝ ነውና እግዚአብሔር ለሥራችሁ ለሁላችሁም ይርዳችሁ፡አባታችንም ይህን ታላቅ ኃላፊነት እንዲሸከሙ አድርጎ ጥንት የቆየው የቤተ ክርስቲያናችን ሥርዓት ከሥራ ጋራ እንዲገኝ እግዚአብሔር ይርዳን ።—

ምዕራፍ ፲፫ ክፍል ፳፩ ፡

ፓትሪያርክነት

በቤተ ክርስቲያን ከፍተኞች መዓርጋት ውስጥ ባሁኑ ጊዜ ከፍተኛውን ቦታ ይዞ የሚገኘው ፓትሪያርክነት የሚባለው የመዓርግ ስም ነው ፤ በመጀመሪያዎቹ ክፍላተ ዘመናት ከፍተኛው የቤተ ክርስቲያን የመዓርግ ስም ኤጲስ ቆጶስ የሚለው ነበር ፤ የቤተ ክርስቲያን ስፋት እየጨመረ በሔደ ጊዜ ግን ፤ ስሞቹም እያደጉ ሔደዋል ፤ ስለ ዚህም በብዙ አውራጃ ዎች የተሾሙ ኤጲስ ቆጶሳትን የሚያስተባብረው ባለ ሥልጣን ጳጳስ ፤ ብዙ ጳጳሳትን የሚያስተባብረው ባለ ሥልጣን ሊቀ ጳጳስ ፤ ብዙ ሊቃነ ጳጳሳትን የሚያስተባብረው ባለ ሥልጣን ፓትሪያርክ (ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት) ተብሏል ።—

በመጀመሪያ ክፍለ ዘመን ኤጲስ ቆጶስ የሚለው ስም በመላ አብያተ ክርስቲያናት ይታወቅ እንደነበር ፤ ዛሬም ፓትሪያርክ የሚለው ስም በመላው አብያተ ክርስቲያናት የታወቀ ሆኗል፡መቸም በኢትዮጵያ መንፈሳዊ መብትን ለማግኘት ብዙ መደከሙ የታወቀ ነው ፤ በዚህም ምክንያት መጀመሪያ ኢትዮጵያዊ ለኤጲስ ቆጶስነት መዓርግ እንዲበቃ የተደከመውን ያህል መብቱ እያደገ በሔደ ቍጥር ድካሙም እየጨመረ መሔዱ አልቀረም ነበር ፤

ግን ፤ ብርቱን ሥጋ በብርቱ መንጋጋ እንዲሉ ፤ እንደ ሥራው ክብደት ፤ ክብደቱን በርትቶ የሚታገልና የሚያሰንፍ፤መንፈሳዊና ሃይማኖታዊ መሪ ፤ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴን ልዑል እግዚአብሔር በማስነሣቱና የቤተ ክርስቲያንን ተስፋ በማሟላቱ ፤ ተፈሣሕነ ወተሐሠይነ በኵሉ መዋዕሊነ ፤ አመሚጠ እግዚአብሔር ፄዋ ጽዮን ፤ ወኮነ ፍሡሐነ ፤ አሜሃ መልአ ፍሥሐ አፉነ። ወተሐሥየ ልሳንነ ፤ ብለን ለማመስገን በቃን፤ ይልቁንም በታሪኩ እንደምንመለከተው በሐዋርያት ዘመን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በፊልጵስዩስ የመጀመሪያዪቱን ቤተ ክርስቲያን በመሠረተበትና በቀደሰበት ቀን ከዚህ በፊት ማለት የዛሬ ሠላሳ አንድ አመት ኢትዮጵያ የመጀመሪያዎቹን አራት ጳጳሳት በ፲፱፻፳፩ ዓ ም እንደተቀበለች ዛሬም በዚሁ ቀን የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንም ክብሯ እንዲሟላ መብቷ ፍጹም እንዲሆን በማድረጉ በሐዋርያት መካከል እስከ ዓለም ፍጻሜ እኔ ከእን ናተ ጋር ነኝ ያለው ቃሉ ትርጓሜውን ስለ አገኘ የቤተ ክርስቲያናችን እምነት ከሐዋ

www.ethiopianorthodox.org

ርያት እምነት የቤተ ክርስ ቲያናችን ተስፋ ከሐዋርያት ተስፋ የተካከለ መሆኑን ለማረጋገጥ ተችሏል ፤ እንግዲህ የቀደሙን ሁሉ ምንም በዘመን ቢቀድሙን በክብር መተካከል ስለደረስን ያለፈው ዘመን አያጸጽተንም ፤ ስለዚህም ትንናትና የሠራ ፤ ዛሬም በመሥራት ላይ ያለ ፤ ነገም መሥራት የሚችለውን አምላክ በፍጹም ልባችን እናመሰግነዋለን ፤ ወደፊትም ለተቀበልነው ክብር የሚገባውን ሥራ ለመሥራት እንዲያበቃን እንለምንዋለን

ከዚህ ቀጥሎ ስለ ፓትሪያርክነት የተጻፉትን ዜናዎች እንመለከታለን ።

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ወፓትርያርያክ ዘኢትዮጵያ በ፲፱፻፶፩ ዓ. ም. ሰኔ ፳፩ ቀን ።

፲፮ ኪአክ ፩፻፲፮፸፰
ዲሴምበር ፳፰ ፲፱፻፺፱
አታናስዮስ የቤኒሲዮፍና የባህናስ ሙጥራን
የመንበረ ፓትሪያርክ ተጠባባቂ
ለተወደዱት መንፈሳዊ ወንድማችን ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ
የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት
ሐዋርያዊና የወንድምነት ሰላምታችንን ስናቀርብ ለብፁዕነትዎ ጤንነት እየተመኘን ነው።

የኦክቶበር ፳፰ ፲፱፻፶ ዓ ም ደብዳቤያችንን እያስታወስን፣ ፓፓውና ፓትሪያርኩ የሚመረጡበትን የምርጫ ሕግ ማሻሻያዎች ለማጽደቅ ያልተቻለ መሆኑን በማዘን ለብፁዕነትዎ እንገልጽልዎታለን ።—

የጉዳዩ ሁኔታ ይህ ስለሆነና የፓትሪያርኩም ተግባርና እንዲሁም የመንፈሳዊና የአስተዳደር ኃላፊነቱ ሳይዘገይ እንዲቀጥል አስፈላጊ ስለሆነ ይልቁንም ለፓትሪያርኩ ምትክ ሳይሾም የተወሰነውን ሁለት ጊዜያት ስለተላለፈ ይህ ሁኔታ በቅድስት ቤተ ክርስቲያን ላይ ጉዳትን ያስከትላል ። ስለዚህ ምርጫው በፍጥነት እንዲፈጸም አስፈላጊ ሆኖዋል ። ይህም ሊደረግ የሚቻለው የኦሁኑን የምርጫ አመራር ሕግ እንዳለ በመከተል ከአሁን በፊት ከተመረጡትና ከተቀበልናቸው ከአምስቱ ዕጩዎች አንዱን መምረጥ ነው ።—

ብፁዕነትዎ እንደሚገነዘበው በቅርብ ጊዜ በኢትዮጵያና በኮፕቲክ መልእክተኞች መካከል ንግግር ሲደረግ ቅዱስ ሲኖዶስ ስለ ጉዳዩ ያለውን መተባበር አሳይቷል ። የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ፍላጎት ለመፈጸም ቅዱስ ሲኖድ ሁል ጊዜም ፈቃደኛ ነው ። ነገር ግን የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በ፩፻፲፮ኛው ፓፓና ፓትሪያርክ ምርጫ ተካፋይ ስለመሆን የተወሰኑትን የምርጫው ሕግ ማሻሻያዎች መፈጸም አልተቻለም ሆኖም ስለ ፓፓውና ፓትሪያርኩ ም ርጫ ቅዱስ ሲኖዶስ ያደረገውን ውሳኔና ስለዚህም የተደነገጉትን ከዚህ በላይ የተጠቀሰውን ምክንያት አያዛባቸውም ።—

ብፁዕነትዎና የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የኦሁኑን ሁኔታ እንደሚገነዘቡ ባለሙሉ ተስፋ ነን፣ ስለዚህ በቅርብ ያለን የመንፈሳዊና የሥራ መተባበር የኢትዮጵያና የኮፕትን ቤተ ክርስቲያን ግንኙነት እንደሚያስተባብር አይጠረጠርም ።—

ሁሉ የማይሳነው ፈጣሪ አምላክ ለቤተ ክርስቲያኑ በማሰብ እንዲመራን በረከቱና ረድኤቱ እንዳይለየን እንጸልያለን ።—

ኦትናስዮስ
የመንበረ ፓትሪያርክ ተጠባባቂ፣ የቤኒሲዮፍና የባህናስ ሙጥራን

የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ለብፁዕ አቡነ
አትናቴዎስ የጻፉት ቃል
የካቲት ፳፩ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም

ለብፁዕ አቡነ አትናቴዎስ
የእስክንድርያ መንበረ ፓትሪያርክ ተጠባባቂና የቤኒሲዮፍ ሊቀ ጳጳሳት
ብፁዕ ሆይ ።—

ለብፁዕነትዎ የተገባ ሰላምታችንን እናቀርባለን ።—

በ፲፱፻፵፱ ዓ ም በሐምሌ ወር ካይሮ ላይ በኮፕትና በኢትዮጵያ መልክተኞች መካከል በተደረገው ስምምነት መሠረት የተፈረመው ፕሮቶኮልና በመግባባት የተሻሻለው የፓትሪያርክ ምርጫ ሕግ ለተገቢው ባለሥልጣን ለቅዱስ ሲኖዶስ ብቻ እንደሚቀርብ ሆኖ ከስምምነት ደርሶ ሳለ ይህ የተሻሻለው የምርጫ ሕግ በ፩፻፲፮ ኛው ፓፓና ፓትሪያርክ ምርጫ ሊሠራበት ያልተቻለ መሆኑን ብፁዕነትዎ በማዘን ያስታወቁበት በታኅሣሥ ፲፮ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም የተጻፈ ደብዳቤ መድረሱን እናረጋግጣለን ።—

ባለፈው በመስከረም ወር በመራጭ ኮሚቴ ውስጥ የሚገኙትን የኢትዮጵያ አባሎች ልከን ነበር ። እነርሱም በካይሮ አንድ ወር ያህል ከሰነበቱ በኋላ የም ር ጫ ው ሥነ ሥርዐት ሳይከናወን ቀርቶ ከብፁዕነትዎ ጥቅምት ፲፯ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም ከተጻፈ ደብዳቤ ጋራ ስለተመለሱ ልባዊ ኀዘን ተሰምቶናል ። ቢሆንም ምርጫው ላልተወሰነ ቀጠሮ ተ ላ ለ ፈ የማለትን ሰሜት ወሰድን እንጂ አሁን በታኅሣሥ ፲፮ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም ከብፁ ዕነትዎ በተጻፈው ደብዳቤ የተገለጸልን ሁናቴ ይደርሰና ልብለን አልጠበቅንም። ነበር ።

የተፈረመው ፕሮቶኮልና የምርጫው ሕግ ለአሁኑ የፓትሪያርክ ምርጫ የሚያገ ለ ግ ል ና ከዚያም በኋላ በሁለቱ ቤተ ክርስቲያኖቻችን መካከል የሚኖረውን የግንኙነት ምክንያት የሚመለከት ስለሆነስ፥ ምምነቱ በሙሉ በሁለታችን በኩል ተፈጻሚነት ሊኖረው የተገባ ነው፣ በፕሮቶኮልና ተስማምተን ባሻሻልነው የምርጫ ሕግ መካከል ምንም ልዩ ነት ሊደረግ የማይቻል ከመሆኑየተነሣ ሁለቱም በአንድነት መጽናት ወይም አ ብ ሮ መ ፍ ረ ስ የሚኖርባቸው ይሆናሉ ።—

ስለ ስምምነቱ ተፈጻሚነት በግብፅ ኮፕት ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ሲኖዶስ ላይ ከፍ ያለ መተማመን አድርገን እንደነበር ለብፁዕነትዎ እናሳስባለን ። ከብፁዕነትዎም በተገለጸልን መሠረት የተሻሻለው የምርጫ ሕግ አሁን ለ፩፻፲፮ ኛው ፓፓና ፓትሪያርክ ምርጫ እንዳይሠራበት ከሆነና ኢትዮጵያውያን በእኩልነት የምር ጫው ተካፋዮች እንዳይሆኑ ከተወሰነ ለዚህ ውሳኔ በእኛ በኩል የምንቆጥረው ስምምነቱን አንደኛው ወገን ተዋዋይ ብቻውን እንዳፈረሰው አድርገን ነው ። ይኸውም አሠራር ሁለቱን ቤተ ክርስቲያኖች ሺህ ስድስት መቶ ዓመታት አያይዞ ላኖረው ለ ታ ሪ ካ ዊው ግንኙነት ተስማሚ አይደለም ።—

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መብቶችና ጥያቄዎችዋን ተቀብላ በበኩሏ የግብፅ ቤተ ክርስቲያን ግንኙነቱ እንዳያቋርጥ እስከታደርግ ድረስ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ከፓትሪያርኩ ምርጫ ርቃ እንደዚሁም ያልመረጠችውን የፓትሪያርኩን መንፈሳዊ አባትነት ሳታውቅ የራሷን ሥራ በበኩሏና በመብቷ እየፈጸመች ትቀጥላለች ።—

የሆነ ሆኖ የቅዱስ ማርቆስ ልጅነታችንና የሃይማኖት አንድነታችን የወንድማማችነት ፍቅራችን የማይፋቅ መሆኑን እንገልጽልዎታለን ።—

ሁሉን የሚችል አምላክ በቤተ ክርስቲያኖቻችን ላይ ጸጋውንና ረድኤቱን ያሳርፍ ።—

በክርስቶስ ወንድምዎ
አባ ባስልዮስ ሊቀ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ

www.ethiopianorthodox.org

ካይሮ ፲፪ በርሙዳ ፲፯፻፸፩
አፕሪል ፳ ፲፱፻፶፱

ለግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

በግርማዊነትዎ ላይ ደግሞም የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ልጅ በሆኑ በተባረኩ ግርማዊት እቴጌ መነን ፣ በልዑል አልጋ ወራሽና በንጉሣዊ ቤተ ሰብ፣ እንደዚሁም በተወደዱ የኢትዮጵያ ካህናትና ሕዝብ ላይ የቅድስት ሥላሴ ቡራኬና የአባቶቻችን የሐዋርያት ሰላም ይደር ።—

ከአምስቱ የመንበረ ፓትሪያርክ ዕጩዎች መካከል ዐርብ አፕሪል ፲፯ ቀን ፲፱፻፶፱ ዓ ም ምርጫ መፈጸሙን ለግርማዊነትዎ ስናስታውቅ ደስ ይለናል ። በምርጫውም ከፍተኛ ቁጥር ድምፅ /ቦት/ ላገኙት ለሦስቱ ዕጩዎች እሑድ አፕሪል ፲፱ ቀን ፲፱፻፶፱ ዓ ም በቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ዕጣ ተጥሎ ቆሞስ ሚና ኤል በራሙስ በቅዱስ ማርቆስ መንበር የእስክንድርያ ፓፓና ፓትሪያርክ እንዲሆኑ በእግዚአብሔር ፈቃድ ተመርጠዋል ።—

እንደዚሁም ደግሞ በእግዚአብሔር ፈቃድና በመንፈስ ቅዱስ ም እርዳታ የብፁዕ ፓፓና ፓትሪያርኩ ሥርዐተ ቅብዐት ሜይ ፲ ቀን ፲፱፻፶፱ ዓ ም እሑድ ጠዋት ካይሮ በሚገኘው የቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን የሚፈጸም መሆኑን ለግርማዊነትዎ በደስታ እንገልጻለን ። በዚህ ከፍ ያለ የመንፈሳዊ ሥነ ሥርዓት ላይ ግርማዊነትዎ ተገኝቶ ሞገስ ክብር እንደሚሆነን የቤተ ክርስቲያናችን የካህናቱና የምእመናኑም ታላቅ ተስፋ ነው ።—

የግብፅንና የኢትዮጵያን አብያተ ክርስቲያናት ፍጹም በሆነ መስማማትና አንድነት የሚያስተሳሥረውን ሐረግ ይጠብቅ ዘንድ እግዚአብሔርን እንለምናለን ። የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን መመኪያ የሆነ ግርማዊነትዎን እንዲጠብቅልንና ከግርማዊት እቴጌ፤ ከተወደዱ ልጆችዎ ከልዑላኑም ጋራ ሙሉ ጤናማነትንና ብርታትን ሰጥቶ በዕድሜ እንዲያቆይልን ጸሎታችንን ለእግዚአብሔር እናቀርባለን ።—

አትናስዮስ፡—
የቤኒሲዮፍና የባህናስ ሊቀ ጳጳሳት
የመንበረ ፓትሪያርኩ ተጠባባቂ

ተጠባባቂው ፓትሪያርክ በሚያዝያ ፲፪ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም
ለጻፉት ደብዳቤ የግርማዊነታቸው ልዩ ጸሐፊ የሰጡት መልስ
ሚያዝያ ፲፩ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም

ለብፁዕ አቡነ አትናቴዎስ
የቤኒሲዮፍና የባህናስ ሊቀ ጳጳሳት
የመንበረ ፓትሪያርክ ተጠባባቂ

ካይሮ ፡—

ብፁዕ ሆይ ፡—

ብፁዕነትዎ በሚያዝያ ፲፪ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም ለከፍተኛው ገዥዬ ለግርማዊ የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት የጻፉት ደብዳቤ ደርሶ ታይቷል ።—

www.ethiopianorthodox.org

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ስለ ግብፅ ፓትሪያርክ ምርጫ አሁን ያለችበትን ሁናቴ ብፁዕ የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት የካቲት ፳፬ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም በጻፉልዎ ደብዳቤ የገለጹልዎ መሆኑን እናሳስባለን ።—

አሁንም በፓትሪያርኩ የሹመት ክብረ በዓል ቀን በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ወይም የንጉሠ ነገሥቱ መንግሥት መልእክተኞች የበዓሉ ተካፋዮች ሆነው ለመገኘት የሚችሉት ከላይ በተጠቀሰው በብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ደብዳቤ በተመለከቱት ነገሮች ምክንያት መሆኑን እንዳስረዳ ከታላቁ ገገርዬ ከግርማዊ ንጉሠ ነገሥት የታዘዝሁ መሆኔን ስገልጽልዎ ክብር ይሰማኛል ።—

ለብፁዕነትዎ የተገባ ሰላምታ አቀርባለሁ ፡—

ከተማ ይፍሩ
ልዩ ጸሐፊ

ካይሮ ሜይ ፲፯ ቀን ፲፱፻፶፱ ዓ ም

በስመ አብ ወልድ ወመንፈስ ቅዱስ
አሐዱ አምላክ አሜን ፡—

« በክርስቶስም አንዳች ምክር ቢሆን የፍቅር መጽናናት የመንፈስ ኅብረት ቢሆን ምሕረትና ርኅራኄ ቢሆኑ ደስታዬን ፈጽሙልኝ ። በአንድ አሳብ ተስማሙ አንድ ፍቅር አንድም ልብ አንድም አሳብ ይሁንላችሁ ። ፊልጵስዩስ ፪ ፡ ፩ ፡ ፪/
ለተባረኩ ኦርቶዶክሳዊ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት
ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ

ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

ከአባታችን ከእግዚአብሔር አብና ከመድኃኒታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ከመሪያችንና ከአጽናኛችን ከመንፈስ ቅዱስም ሰላምና ጸጋ ለእርስዎ ይሁን ።—

በአባታችን በመምህራችን በሐዋርያው በቅዱስ ማርቆስ ተጀምሮ ያላቋረጠውን ተግባር ለመቀጠል ሐዋርያዊ እጆቹን ጭኖብን በእግዚአብሔር ፈቃድ በደካማነታችን ላይ የመንፈስ ቅዱስ ሰጦታን ከተቀበልን ወዲህ ይኸን ሁለተኛውን መልክታችንን ልከናል ።—

ሥርዓተ ቅብዐት ባደረግንበት ቀን ሊገኙልን ስላለመቻሉ በቃል መልእክት በተገለጸልን እንደ ተገነዘብነው የግርማዊነትዎ የቅርታ ስሜት ጥልቅ ኀዘን አሳድሮብናል ።

በመጀመሪያው መልእክታችን እንደገለጽነው ሁሉ በመፈቃቀርና በመቻቻል መንፈስ ቤተ ክርስቲያን ሰላምንና ጸጥታን እንድታገኝ የመንፈስ ቅዱስን ረድኤት እግዚአብሔር እንዲሰጣት እንጸልያለን ። «በኋላዬ ያለውን እየረሳሁ በፊቴ ወዳለው እየገሠገሥሁ » ፊልጵስዩስ ፫ ፡ ፲፫/

በደካማው ሰውነታችን ላይ ግርማዊነትዎ ላለው ከፍተኛ ስሜት እጅግ ከፍ አድርገን እናመሰግናለን ። በዚህ መንፈስየክርስቶስን ቅዱስ ፈቃድ በሕይወታችን ለመፈጸም እንተ ባበራለን።በመንፈሳዊና በማኅበራዊ በኩል የእግዚአብሔር ፍላጎት ከመቸውም ይልቅ

ዛሬ እየበዛ ሄዷል፤ በእግዚአብሔር ፊት ሕሊናችንን በሚያስደስት አኳኋን ቤተ ክርስቲያን ተግባሮችዋንና ኃላፊነቶቹዋን ለመፈጸም እንድትችል በዚህ ረገድ ላሉባት ኃላፊነቶች ሁሉ ያጠባበቋና የቤተ ክርስቲያን ያስተዳደር ሥራዋ የተጠናቀቀ ድርጅት እንዲኖረው ያስፈልጋል ። « ስለምናገለግለው ስለዚህ ለጋስ ስጦታ ማንም እንዳይነቅፈን እንጠነቀቃለን » /፪ኛ ቆሮቶስ ፰፡፳/

በእግዚአብሔር ፈቃድ ይህ ድርጅት ከቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን ሰበካ ሥር የእግዚአብሔር ሥራ በሰፊው የሚከናወንባቸውን ክፍሎች ሁሉ ይጨምራል ።—

ኢትዮጵያ በዘመናዊ ሥልጣኔ እያደገችና እየጐለመሰች እንደ መሄዷ መጠን በግ ርማዊነትዎ እርዳታና ድጋፍ የኢትዮጵያ የቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን ኃላፊነትም እያደገ መሄዱን በመገንዘብ የኢትዮጵያን የቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን መሪ ማድ ርግ ለማሳደግና በመንፈስ ቅዱስ እየተመራን በተለይ የምናስብበትን ቅብዐተ ሥልጣ ኑን በዚሁ መሠረት ለማሻሻል እጅግ ደስ ይለናል ። « ሁለቱ ወይም ሦስቱ በሚሰበ ሰቡበት በዚያ በመካከላቸው እሆናለሁ ። » / ማቴ ፲፰፡፳ /ብሎ በሰጠው ተስፋ መሠ ረት በእግዚአብሔር ፈቃድና መሪነት ይህ ለሁሉም መልካም እንደሚሆን እርግጠኞች ነን ።—

ስለዚህ ወንድሞቻችንን የማንፈሉትን ሊቀ ጳጳስ አባ ሉቃስን ፣ የካርቱሙን ሊቀ ጳጳስ አባ ዮሐንስን ፣ የመኖፊያን ሊቀ ጳጳስ አባ ብንያሚን ፣ ከልጆቻችን ከሚስተር ፋሪድ ማንካሪዮስ ፣ ከሚስተር ኤሚል ዶስ ፣ ከሚስተር አሚን ፋክር አብዱል ኑር ከዶ ክተር ሙራድ ካሚልና ከሚስተር ካማል ፋህሚ ሐና ጋራ ከዚህ ቀደም ብለን የገለጽ ነውን ስሜታችንን ለማረጋገጥ በእኛ በራሳችን መሪነት ሥር ቤተ ክርስቲያን በእግዚ አብሔር ክብር ለነፍሳት ደኅንነት ተግባሯን አከናውና እንድትፈጽም የድርጅቱን ሁናቴ ለማጥናት የሚኖርባትን ኀላፊነቶች ለመነጋገርና ለመወሰን ከግርማዊነትዎና ከቤተ ክርስቲያንም መልክተኞች ሆነው እኛ ዘንድ እንዲመጡ ለመጋበዝ መልክተኞቻችን አድርገን ስንልካቸው ደስ እያለን ነው ።—

ግርማዊነትዎ በቅርቡ ጊዜ ግብፅን እንደሚጐበኙ በመስማቴ የግርማዊነትዎን ተወዳጅ ሰውነትና የኢትዮጵያ ሕዝብ የሚናፍቀው ሕዝባችን ደስ ብሎታል ።—

ሁሉን የሚችል እግዚአብሔር የግርማዊነትዎንና የግርማዊትን ሕይወት ንጉሣውያን ቤተ ሰቦችንም እንዲጠብቅ፤ ካህናቱንም ሕዝቡንም እንዲባርክ፤ ለመንግሥትዎም ሰላምንና ብልጽግናን እንዲሰጥ በሀገሩም ላይ ሰላምና በረከት እንዲኖር እንጸልያለን።

የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ በሁላችን ይሁን ።—

ለዘለዓለም ክብር ምስጋና ይግባው አሜን ።—

ቄርሎስ ፮ኛ /

በእግዚአብሔር ጸጋ

የእስክንድርያው ፓፓና

የቅዱስ ማርቆስ መንበ ፓትሪያርክ

www.ethiopianorthodox.org

የግብፅ መልእክተኞች ግንቦት ፳፰ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም

ለጋዜጠኞች የሰጡት ኮሙኒኬ

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መብት ስለማሻሻል እንደ አውሮፓ አቆጣጠር በ፲፱፻ ፵፰ ዓ ም በሐምሌ ወር በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንና በግብፅ ቤተ ክርስቲያን መካ ከል የተደረገው ስምምነት በሥራ ሳይውል በመቅረቱ ፩ሺ፮፻ ዓመት የኖረው ግንኙነት እንዳይቋረጥ አስግቶ ነበር ። አሁን ግን በእግዚአብሔር ፈቃድ ተመርጠው የተሾሙት አዲሱ ፓፓና ፓትሪያርክ ብፁዕ አቡነ ቄርሎስ ፮ኛ ወዲያው በቅዱስ ማርቆስ መን በር እንደተቀመጡ የሁለቱ ቤተ ክርስቲያኖች ጥንታዊ ግንኙነት እንዳይቋረጥ አጥብ ቀው ከመፈለጋቸው የተነሳ የመጀመሪያ ሥራ ያደረጉት ይህን ጉዳይ ነው ።—

ባለፈው ጊዜ በሁለቱ ቤተ ክርስቲያኖች መካከል በተፈጠረው አለመግባባት ማዘናቸውንና መጸጸታቸውን ገልጸው ያለፈው ተረስቶ ለወደፊቱ በአዲስ መንፈስ በመ ግባባት ከማናቸውም ጊዜ በበለጠ ሁናቴ ሁለቱ ቤተ ክርስቲያኖች ግንኙነታቸውን የሚ ቀጥሉበትንና የሚያጠነክሩበትን በመፈለግ ለዚህ ጉዳይ መጀመሪያና መሠረት የሆነ ውን የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን መብት ማሻሻል ልዩ ተግባር አድርገውታል ። የኢ ትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን መብት አሻሽለው የሰጡበትም ደብዳቤ ለግርማዊ የኢትዮ ጵያ ንጉሠ ነገሥትና ለብፁዕ የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት ይዘን መጥተን አስረክበን ። የቅ ዱስ ፓፓና ፓትሪያርኩ ውሳኔ የተመሠረተበትንም አሳብ ገልጸን አስረድተናል ።—

የዚህም ድምር ፍሬ ነገሩ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መሪ የማዕርግ ደረጃ ለማ ሳደግና ጳጳሳትን የመሾም ሥልጣናቸውን በዚሁ መሠረት ራሱን አስችሎ ለመስጠት ነው ። ይህ ያመጣነው የፓፓውና የፓትሪያርኩ ውሳኔ እንዳይቋረጥ አስግቶ ለነበረው ግንኙነት የንግግር በር ለመክፈት ያስማማን ስለሆነ በዚሁ መሠረት የሚደራጀውን ስምምነት ለመፈጸም በቅርብ ጊዜ ወደ ካይሮ የሚላኩትን የኢትዮጵያን መልእክተ ኞች በደስታና በናፍቆት እንጠባበቃለን ።—

ዐርብ ግንቦት ፳፰ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም

ፊርማ ስምንት የኮፕት መልእክተኞች

ስለ ቤተ ክርስቲያኑ ጉዳይ የሚነጋገሩ መልእክተኞች ወደ ካይሮ ስለ

መላክ ግንቦት ፳፰ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም

የተጻፈ ደብዳቤ

(ሀ) ከግርማዊ ንጉሠ ነገሥት የተጻፈ ደብዳቤ

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ

ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ

ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥ ዘኢትዮጵያ

ለብፁዕ አቡነ ቄርሎስ ፮ኛ

የእስክንድርያ መንበረ ማርቆስ ፓፓና ፓትሪያርክ

ለብፁዕነትዎ የተገባ ሰላምታችንን እናቀርባለን ።—

በግብፅ ቤተ ክርስቲያንና በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መካከል ከብዙ ዘመናት ጀምሮ የኖረው መንፈሳዊ ግንኙነት እንዳይቋረጥ አስበው የኢትዮጵያን ሊቀ ጳጳሳት ማዕርጉንና ሥልጣኑን ከፍ እንዲል መስማማትዎን በመግለጽ እንደ አውሮፓ አቆጣጠር ግንቦት ፲፯ ቀን ፲፱፻፶፱ ዓ ም የጻፉልንን ደብዳቤ ከመልክተኞቹ መሪ ከማንፈሉት ሊቀ ጳጳስ ከብፁዕ አቡነ ሉቃስ እጅ ተቀብለናል ።—

የብፁዕነትዎ አሳብ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሊቀ ጳጳሳት ወደ ፓትሪያርክነት ማዕርግ ከፍ እንዲልና ሊቃነ ጳጳሳትንና ኤጲስ ቆጶሳትን የመቀባት ሥልጣን እንዲኖረው ለማድረግ መሆኑን መልእክተኞችዎ አረጋግጠው ገልጸውልናል ።—

፩ሺ፮፻ ዘመን በመንፈሳዊ አንድነት ጸንተው የኖሩት ቤተ ክርስቲያኖቻችን ለምን ጊዜም አንድነታቸውን አጽንተው እንዲኖሩ እንጂ መለያየት እንዳይፈጠር በእግዚአብሔር ፈቃድ በኢትዮጵያ የንጉሠ ነገሥት ዙፋን ከተቀመጥንበት ጊዜ ጀምሮ የደከምንበት ጉዳይ ነው ።—

ከዚያን ጊዜ ጀምሮ የፍጻሜውን ሰዓት ሲጠባበቅ የነበረውም ይህ ዋና ጉዳይ ዛሬ ብፁዕነትዎ በመንበረ ማርቆስ በተቀመጠበት በመጀመሪያው ወር ስምምነት በመገኘቱ ደስ ብሎናል ።—

በብፁዕነትዎ ደብዳቤ እንደተመለከተው የጉዳዩን ዝርዝር በስምምነት ለመወሰን የእኛ መልእክተኞች ወደ ካይሮ እንዲመጡ የጠየቁትን በመቀበል፤ ልዑል ደጃዝማች አሥራተ ካሣን ዋና መልእክተኛ፤ ብላታ መርስዔ ኀዘንን ምክትል መልእክተኛ አድርገን ልከናቸዋል ።—

እግዚአብሔር ለብፁዕነትዎ መልካም ጤንነትንና ሰላምን እንዲሰጥ በጎ አሳብዎንም ለመፈጸም እንዲረዳዎ እንመኛለን ።—

ግንቦት ፳፰ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም በነገሥን በሃያ ዘጠነኛው ዓመት አዲስ አበባ በገነተ ልዑል ቤተ መንግሥታችን ተጻፈ ።—

ቀዳማዊ ኀይለ ሥላሴ

ንጉሠ ነገሥት ።—

ለ/ከኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት የተጻፈ ደብዳቤ

አባ ባስልዮስ

ሊቀ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ

ለብፁዕ ወቅዱስ አባ ቄርሎስ ፮ኛ/

የእስክንድርያ መንበረ ማርቆስ ፓፓና ፓትሪያርክ

ለቅዱስነትዎ የተገባ ሰላምታችንን እናቀርባለን ።—

በግብፅ ቤተ ክርስቲያንና በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መካከል ከብዙ ዘመናት ጀምሮ የኖረው መንፈሳዊ ግንኙነት ተቋርጦ እንዳይቀር አስበው የኢትዮጵያን ሊቀ ጳጳሳት ማዕርጉንና ሥልጣኑን ለማሳደግ መወሰንዎን በመግለጽ እንደ አውሮፓ አቆጣጠር ግንቦት ፲፯ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም የጻፉልንን ደብዳቤ ከመልእክተኞቹ መሪ ከማንፈሉት ጳጳስ ከብፁዕ አቡነ ሉቃስ እጅ ተቀብለናል ።—

የቅዱስነትዎ አሳብ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሊቀ ጳጳሳት ወደ ፓትሪያርክነት ማዕርግ ከፍ እንዲልና ሊቃነ ጳጳሳትንና ኤጲስ ቆጶሳትን የመቀባት ሥልጣን እንዲኖረው ለማድረግ መሆኑን መልእክተኞችም አረጋግጠው ገልጸውልናል ።—

፩ሺ፮፻ ዘመን በመንፈሳዊ አንድነት ጸንተው የኖሩት ቤተ ክርስቲያኖቻችን ለምን ጊዜም አንድነታቸውን አጽንተው እንዲኖሩ እንጂ መለያየት እንዳይፈጠር በየጊዜው የደከምንበት ጉዳይ ነው ።—

ለሁለቱ ቤተ ክርስቲያኖች አንድነት ተቃራኒ በመሆን ወደ አለመግባባት አምርተው የነበሩት ምክንያቶች ከጊዜ ወደ ጊዜ እንዲወገዱ ለማድረግ በእርጋታና በትዕግሥት የሠሩትን ሟቹን ቅዱስ አቡነ ዮሳብን እግዚአብሔር በብሩህ ዙፋኑ ፊት ይቀበላቸው እያልን በጸሎት እናስታውሳቸዋለን ።—

በቅዱስነትዎ ደብዳቤ እንደተመለከተው የጉዳዩን ዝርዝር ለማጥራትና በስምምነት ለመወሰን ከግርማዊ ንጉሠ ነገሥት መልእክተኞች ጋራ ሆነው እንዲነጋገሩ የሐረሩ ጳጳስ ብፁዕ አቡነ ቴዎፍሎስ መልእክተኛ ሆነው መጥተዋል ።—

እግዚአብሔር ለቅዱስነትዎ መልካም ጤንነትና ሰላምን እንዲሰጥ በጎ አሳብዎንም ለመፈጸም እንዲረዳዎ እንመኛለን ።—

ግንቦት ፳፰ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም አዲስ አባበ በመንበረ ሊቀ ጳጳሳት ተጻፈ ።

በክርስቶስ ወንድምዎ

አባ ባስልዮስ

ሊቀ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት አጼ ኃይለ ሥላሴ ሰኔ ፲ ቀን

የ፲፱፻፶፩ ዓ ም ለፓትሪያርኩ የጻፉት ደብዳቤ

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ

ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ

ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

ለብፁዕ አቡነ ቄርሎስ ፮ኛ

የእስክንድርያ መንበረ ማርቆስ ፓፓና ፓትሪያርክ

ለብፁዕነትዎ የተገባ ሰላምታችንን እናቀርባለን ።—

በግብፅ ቤተ ክርስቲያንና በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መካከል ጸንቶ የኖረውን መንፈሳዊ ግንኙነት በበለጠ ለማጠንከርና ሁላችንም ያሰብንበት ጉዳይ ወደ ፍጻሜ እንዲደርስ ለባረከልን ለእግዚአብሔር ምስጋና ማቅረብን ለነገራችን መነሻ እናደርገዋለን ። ከዚህም ቀጥሎ ለብፁዕነትዎ ልንገልጽ የምንመኘው የኢትዮጵያን ሊቀ ጳጳሳት ማዕርግ ወደ ፓትሪያርክነት ደረጃ ለማሳደግና ተገቢ መብቶችን እንዲያገኝ ለመወሰን በላክናቸው መልክተኞቻችንና በብፁዕነትዎ መካከል በተደረገው መልካም መግባባትና ስምምነት ደስ የተሰኘን መሆናችንን ነው ።—

በዚሁ መሠረት የመንበረ ተክለ ሃይማኖት ወራሽ የሆኑት ሊቀ ጳጳሳት አቡነ ባስልዮስ የኢትዮጵያ ፓትሪያርክ እንዲሆኑ ፈቅደን ስያሜውን በቡራኬ እንዲቀበሉ ወደ ብፁዕነትዎ ልከናቸዋል ።—

www.ethiopianorthodox.org

ሁሉን የሚችል እግዚአብሔር ለብፁዕነትዎ መልካም ጤንነትና የሰላም ዘመን እንዲሰጥ፣ የቤተ ክርስቲያንን ፍቅር አንድነት እንዲያጸና እንመኛለን ።—

ሰኔ አሥር ቀን አሥራ ዘጠኝ መቶ ሃምሳ አንድ ዓመተ ምሕረት በነገሥን በሐያ ዘጠኝኛው ዓመት በገነተ ልዑል ቤተ መንግሥታችን ተጻፈ ።—

ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ንጉሠ ነገሥት

የብፁዕ አቡነ ቄርሎስ ፯ኛ መልእክት ።

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ አሜን ።

ቄርሎስ ፯ኛ
በእግዚአብሔር ጸጋ
የእስክንድርያ ፓፓና የቅዱስ ማርቆስ መንበረ ስብከት
ፓትሪያርክ፣

ለግርማዊ ንጉሠ ነገሥት
ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ

ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ያባታችን የእግዚአብሔር የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ፣ የመሪያችንና የአጽናኛችን የመንፈስ ቅዱስም ጸጋና ሰላም በእርስዎ ላይ ይሁን —

የቅዱስ ማርቆስ መንበር የሆነችውን የግብጽንና የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ግንኙነት ለማስተካከል በኢትዮጵያ መልእክተኞችና እኛ በሾምናቸው መልእክተኞች መካከል ጁን ፳፭ ቀን ፲፱፻፶፱ ዓ ም /፲፰ ባኡና ፲፮፻፸፭ / ሰኔ ፲፰ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም በእኛ መሪነት የተደረሰበትን ስምምነት ለግርማዊነትዎ ስንልክ ለአባታዊ ልባችን ደስታ ይሰማዋል ። ጌታችን አብያተ ክርስቲያንን በመውደዱ በመንገዳችን የነበሩትን ችግሮች ሁሉ አስወገደልን ።—

በእግዚአብሔር ጸጋ ይህን ስምምነት ደንግገን ከዛሬ ጀምሮ እንዲጸና ፈቅደን ሰጥተናል ።—

ለግርማዊነትዎና ለግርማዊት እቴጌ ረጅም ዕድሜ እንዲሰጥ፤ የተወደዱ መሳፍንቱንና ካህናቱን ሕዝቡንም ሁሉ እንዲባርክና እንዲጠብቅ፤ በአገሩም ላይ ሰላም እንዲሆን ሁሉን ወደሚችል አምላክ እንጸልያለን ።—

የእግዚአብሔር ጸጋ በእርስዎ ላይ ይሁን ።
ለዘላለም ክብር ምስጋና ይግባው አሜን ።—
ቄርሎስ ፯ኛ

የእስክንድርያው ፓፓና የቅዱስ ማርቆስ መንበረ ስብከት ፓትሪያርክ

www.ethiopianorthodox.org

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ አፄ ኃይለ ሥላሴ፣
ሰኔ ፲፱ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም ለፓትሪያርኩ የጻፉት ቃል
ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ
ለቅዱስ አቡነ ቄርሎስ ሳድሳዊ ።
የእስክንድርያ ፓፓና የመንበረ ማርቆስ ፓትሪያርክ
ካይሮ በትረካና ።—

የቅዱስነትዎ ጸሎትና ረድኤት አይለየን እያልን ሰላምታችንን እናቀርባለን ።

በመንበረ ማርቆስ ስብከት ሥር ያሉትን የግብጽንና የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ ግንኙነት በሚገባ ስለማስተካከል ጉዳይ በቅዱስነትዎ መሪነት በመልክተኞቻችን መካከል ሰኔ ፲፰ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም ስምምነት መደረጉን በመግለጽና የተፈረመውን ፕሮቶኮል በማያያዝ ሰኔ ፲፰ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም የጻፉልን ደርሶናል ። ለእኛና ለልጆቻችን ለሰጡን ቡራኬና ስለ ሕዝባችን ላቀረቡት ጸሎት ምስጋናችን እንዲደርስዎ እንወዳለን ።—

የቅዱስነትዎ ብርቱ ፈቃድና መልካም አስተያየት ያስገኘው ይህ ስምምነት የቤተ ክርስቲያኖቻችንን መንፈሳዊ ግንኙነት የበለጠ የሚያጠነክረው ነው ።—

ወደዚያም ለመድረስ ሁላችንም የደከምንበትና ያሰብንበት ጉዳይ ዛሬ ከፍጻሜ ደርሶ በማየታችን በጣም ደስ ይለናል ።—

አሁን በመጀመሪያው ጊዜም የመንበረ ተክለ ሃይማኖት ወራሽ የሆኑት የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ አሁን የያዙትን መንበር እንደያዙ ሆነው «የኢትዮጵያ ፓትሪያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት» እንዲሆኑ ስለፈቀድን የፓትሪያርክነትቱን ስያሜ በቅዱስነትዎ እጅ በቡራኬ እንዲቀበሉን ልከናቸዋል።—

ሁሉን የሚችለው እግዚአብሔር ለቅዱስነትዎ መልካም ጤንነትና የሰላም ዘመን እንዲሰጥ የቤተ ክርስቲያንን ፍቅርና አንድነት እንዲያጸና እንመኛለን ።—

ሰኔ ዐሥራ ዘጠኝ ቀን ዐሥራ ዘጠኝ መቶ አምሳ አንድ ዓመተ ምሕረት ፣ በነገሥን በሐያ ዘጠኝኛው ዓመት ተጻፈ ።—

ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት

ከዚሁ መላላክና መጻጻፍ በኋላ በፊት እንደጠቀስነው ጉዳዩ ፍጻሜ አግኝቶ የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ በ፲፱፻፶፩ ዓ ም ሰኔ ፳፩ ቀን በካይሮ በቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በተገኙበት በብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቄርሎስ ሳድሳዊ የእስክንድርያ ፓትሪያርክ ቡራኬ የኢትዮጵያ ፓትሪያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ሆነው ተሾሙ ።

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳትና ፓትሪያርክ ሰኔ ፳፩ ቀን ከእኩለ ቀን በኋላ በ፲፩ ሰዓት ግብጽ ላይ በኩቤህ ቤተ መንግሥት ስለ አዲሱ ሹመታቸው በግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ፊት ሥርዓተ መሐላን ሲፈጽሙ የተናገሩት ቃለ በረከት

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ ።

በግርማዊነትዎ መሪነት ሁልጊዜ ከክብር ወደ ክብር በመሸጋገር ላደገችው ለኢ

ትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ይህ የፓትሪያርክነት ማዕርግ ዛሬ ስለተፈጸመላትና ለዚሁ ማዕርግ የእኔ ደካማ ሰውነት ቀዳሚነትን ለማግኘት ስለታደለ ከሁሉ አስቀድሚ ለልዑል እግዚአብሔር ምስጋና አቀርባለሁ ።—

ወደዚህ ከፍተኛ ማዕርግ ለመድረስ ሲፈቀድልኝ ለግርማዊነትዎ ያለኝን የታማኝነት ቃል ኪዳን በፊትዎ ቆሜ ለማረጋገጥ አጋጣሚ ምክንያት አግኝቻለሁ ።—

ግርማዊነትዎ የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ለማሳደግ ይህ ዛሬ የተገኘው ማዕርግ ከነመብቱ ለኢትዮጵያ እንዲሆን ባለፉት በ፴፩ ዓመታት ውስጥ ያደረገው ድካምና ትጋት ይህን ፍሬ ለማፍራት በቅቷል ። እስከ ዛሬም ድረስ ወደዚህ ግብ ለመድረስ በግርማዊነትዎ ለተደረገው ሰላማዊ ትግል መደምደሚያው ሆኗል ።—

ያንድ ነፃ መንግሥት ና ያንድ ነፃ ሕዝብ እናት መሠረታዊቱ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን በመንፈሳዊ ረገድ ራስዋን ችላ የምትተዳደር እንድትሆን ግርማዊነትዎ ያደረገው ድካም ከታሪክ በላይ ስለሆነ ፤ ዘመንዎ ዘመነ ሰላም እንዲሆንና ትውልደ መንግሥትዎ እንዲባረክ እግዚኦ ሀቦ ለንጉሥ ፤ ወጽድቀከኒ ለወልደ ንጉሥ ፤ አግርር ፀሮ ታሕተ እገሪሁ ዕቀብ ንግሦ ወሠራዊቶ ለንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ እያለች ቤተ ክርስቲያን ባለማቋረጥ ወደ እግዚአብሔር ትጸልያለች ።—

ግርማዊነትዎ ምድረ ግብጽን በሚጎበኙበት በዚህ በአሁኑ ጊዜ አጋጣሚ ሆኖ በተገኙበት በመንበረ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን በቅዱስ አቡነ ቄርሎስ ሳድሳዊ የተፈጸመው ይህ የፓትሪያርክነት ሥነ በዓል ለመጪው ትውልድ መታሰቢያ ይሆን ዘንድ በቤተ ክርስቲያናችን ከፍተኛ የታሪክ ምዕራፍ የያዘ ይሆናል ። ይህንኑም ጉዳይ ወደ ፍጻሜ ለማድረስ በእግዚአብሔር መንፈስ ለተመሩትና ዕድል ላገኙት ለመንበረ ማርቆስ ፓትሪያርክ ለቅዱስ አቡነ ቄርሎስ ሳድሳዊ ከፍ ያለ ምስጋና አቀርባለሁ ።—

ልዑል እግዚአብሔር ግርማዊነትዎን በሰላምና በጤንነት ጠብቆ ለብዙ ዘመናት ያኑር ። የአብ የወልድ የመንፈስ ቅዱስ በረከትና ረድኤት በግርማዊነትዎና በግርማዊት እቴጌ ላይ ፤ በልዑል አልጋ ወራሽና በንጉሣውያን ቤተሰብ ሁሉ ላይ ይደር ። የኢትዮጵያን ሕዝብ ይባርክ ፣ ይቀድስ ፣ ኢትዮጵያ በነፃነት ትኑር ።—

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት የመለሱት የደስታ መግለጫ ቃል

በአፍሪካ መካከል የክርስቲያን ደሴት ሆና የኖረችው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የሚገባትን ትልቅነትና ክብር እንድታገኝ በዘመናችን ደክመንበታል ። ድካማችንን ባርኮ ይህንን ፍሬ እንዲያፈራ ላደረገልንና ኢትዮጵያዊ ፓትሪያርክ ለኢትዮጵያ የተገኘበትን ይህን ቀን ለማየት ላበቃን ለልዑል እግዚአብሔር ምስጋናችንን እናቀርባለን ።—

በሐዋርያው በቅዱስ ማርቆስ ልጆች መካከል ዛሬ የተገኘው ይህ መልካም መግባባትና መከባበር ሁለቱ አብያተ ክርስቲያንኖቻችን በመደጋገፍ የሚፈጽሙትን መንፈሳዊ አገልግሎት ከፍ የሚያደርገውና ለብዙ ፍሬ የሚያበቃው ነው ።—

ከዚህም በቀር ከሦስት መቶ ሠላሳ ዓ ም ጀምሮ እስከ ዛሬ የኖረው የሁለቱ አብያተ ክርስቲያኖች መንፈሳዊ ግንኙነት ወደፊት ጸንቶ እንዲኖር ላደረግነው ጥረት መተማመኛ የሚሆን ጽኑዕ መሠረት ነው ።—

www.ethiopianorthodox.org

ይህ ከፍተኛ ሥራ በዘመናችን ተጀምሮ በዘመናችን እንዲፈጸም ዕድል ስላገኘን ለእግዚአብሔር የምናቀርበው ምስጋና ከፍ ያለ ነው ።—

ለጉዳዩ አፈጻጸም መልካም አስተያየት ለሰጡትና በብርቱ ፈቃድ ለደከሙበት አባታችን ለእስክንድርያ ፓፓና ለመንበረ ማርቆስ ፓትሪያርክ ለቅዱስ አባ ቄርሎስ ሳድሳዊ ያለንን ታላቅ አክብሮት ስንገልጽ ደስ ይለናል ።—

የኢትዮጵያ ፓትሪያርክ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ በኢትዮጵያ የመጀመሪያ ጊዜ ለሆነው ለዚህ ማዕርግ በቅተው ከባድ አደራ ያለበትን የፓትሪያርክነት ተግባርዎን ሲጀምሩ ሥራዎን ለማከናወን እግዚአብሔር ይርዳዎት ።—

ምዕራፍ ፲፬ ክፍል ፳፪

ፍጻሜ ክብር

ስለ መንፈሳዊው ሕይወት ፣ ፍቅር ፣ የሰው መንፈስ በላላበትና በደከመበት ባሁኑ ጊዜ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ለሕዝቡ የሥራ ትምህርት በመስጠት ላይ ናቸው ፤

የኢትዮጵያን ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የኑሮ መምሪያ በማይናወጥ ዓላማ ላይ መሠረቱ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ መብት አዲስ ተክል ፣ አዲስ ሰብል እንደመሆኑ መጠን ብዙ ጥበቃ የሚያስፈልገው ሆኖአል፤ ይልቁንም የዘመኑ ትውልድ የራሱ ክብር ፣ የራሱ ሀብት አድርጎ እንዲመለከተው በጥንቃቄም እንዲጠብቀው እንዲያስብለትና እንዲቆረቆርለት ለማድረግ የሥራና የቃል ምክር የሚያሻው ሆኖአል ፣ ስለዚህም ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃ ይ ለ ሥላሴ ለቤተ ክርስቲያኒቱ ሕጋዊ መብት በመስጠት ሢመተ ጳጳሳትን በከፍተኛ ደረጃ እንዲፈጸም በማድረግ ከቤተ ክርስቲያን ተገኝቶ በዓሉን በማክበር ስለበዓሉ ከፍተኛ ግብዣ በማድረግ ፣ ለክብሩ የሚያስፈልገውን ከፍተኛ ሽ ል ማ ት በመስጠት ይህን ሁሉ በመፈጸም ለተከታዩ ትውልድ የሥራ መልክ ያለው ትምህርት ሰጥተዋል ፤ ከሕይወት ክብርም የሞት ክብር ፍጹም መሆን ስለሚገባው ፤ ብፁዓን ኤጲስ ቆጶሳት ሊቃነ ጳጳሳት ፤ ይልቁንም ብፁዐን ወቅዱሳን አርእስተ ሊ ቃ ነ ጳጳሳት ከዚህ ዓለም በሞት በሚለዩበት ጊዜ ታላቅ በዓል ማድረግ ስለሚገባ ይህንንም ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በታላቅ ሥነ ሥርዓት እንዲሠራበት አድርገው አሳይተዋል ።

የቅዱሳን የክብራቸው ፍጻሜ በሞታቸው ነው ፤ መጽሐፍ የጻድቅ ሰው ሞቱ ክቡር ነው ይላል ፣ ቅዱስ ጳውሎስ እንደተናገረው መልካም ገድል ተጋድለው፤ ሥራቸውን ፈጽመው፣ ሃይማኖታቸውን ጠብቀው ወደ ዘለዓለም ዕረፍት የሚሄዱ ሁሉ ከእውነተኛው ፈራጅ ከኢየሱስ ክርስቶስ የጽድቅ አክሊል ይቀበላሉ ። ስለዚህም የቤተ ክርስቲያን አባቶች ከሕይወታቸው ዘመን ይልቅ ዕለተ ሞታቸው ከፍ ባለ ሥነ ሥርዓት መከበር የሚገባው ነው ፤ ሰው ሆኖ ለዘለዓለም መኖር የማይቻል ስለሆነ ፣ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ወፓትሪያርክ ዘኢትዮጵያ በዲቁና፣በምንኩስና፣ በቅስና፣በእጨጌነት፣ በጳጳስነት፣ በሊቀ ጳጳስነት፣ በፓትሪያርክነት የኢትዮጵያ ን ቤተ ክርስቲያን ና ቤተ መንግሥት ለረዥም ጊዜ በቅድስና ካገለገሉ በኋላ ጥቅምት ፪ ቀን ፲፱፻፷፫ ዓ ም

በክብር ዐረፉ ፤ ወደ ዘለዓለም ዕረፍት ገቡ ፤ የጽድቅ አክሊልን ወደ ሚያቀዳጃቸው ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ ሄዱ ፤ በዚህ ጊዜ ዜና ሞታቸው እንደተሰማ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ላንድ ታላቅ የቤተ ክርስቲያን አባት የሚገባውን የክብር ሥነ ሥርዓት አድርገዋል ፤

የቅዱስነታቸው አስከሬን ዘመንበረ ፀባዖት
ቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን እንደ ዐረፈ

ጥቅምት ሁለት ቀን ማታ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በተገኙበት መሳፍንት መኳንንት ብዙ ሕዝበ ክርስቲያን በተሰበሰበበት በመሪር ኃዘን አስከሬኑ ፣ ጳጳሳት ሊቃነ ጳጳሳት አክብረውት ከፓትሪያርኩ መኖሪያ ቤት ወደ መንበረ ጸባኦት ቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን ገብቶ ዐረፈ ፤ ከዚያው እስከ ጥቅምት አራት ቀን ቆይቶአል ፣ ጥቅምት ሦስት ቀን ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በተገኙበት መሳፍንት መኳንንት የውጭ ሀገር እንደራሴዎች ታላላቅ ሰዎች በብዙ ሺህ የሚቆጠሩ ክርስቲያኖች ለቅዱስ አባትነት የሚገባውን ክብር ሲያቀርቡ ውለዋል ። ጥቅምት አራት ቀን አስከሬኑ በሊቃነ ጳጳሳት ተከብሮ በሥርዓተ መንግሥትና ክህነት በተደራጀው ሰልፍ ታጅቦ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ልዑል ወራሴ መንግሥቱን ፤ የቀሩትንም መሳፍንትና መኳንንት አስከትለው በተገኙበት መንፈሳዊ ጉዞ ከመንበረ ጸባዖት ቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን ተነሥቶ ከመካነ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ደብረ ሊባኖስ ገብቶ በፍጹም ክብር የዘለዓለም ማረፊያ ውን ያዘ ፤ በዚህ ጊዜ ስለ ክብሩ ሃያ አንድ ጊዜ መድፍ ተተኰሰ ። ምእመናኑም መንፈሳዊ አባታቸውን በዕንባ ተሰናበቱ ፤ በቅዱሱ አባት ዕረፍት ምክንያት ፤ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ፤ ለኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የሠሩላት ሥርዓት ፣ የፈጸሙላት ክብር በመጽሐፈ ታሪክና በመጽሐፈ ሕይወት ተጽፎ የሚኖር ነው ፤

ስለዚህም ልዑል እግዚአብሔር ረጅም ዕድሜ ከሙሉ ጤና ጋር እንዲሰጣቸው ቤተ ክርስቲያን የዘወትር ጸሎቷን አታቋርጥም ፤ ከዚህ ቀጥሎ በሥርዓተ ቀብሩ ላይ የተደረጉትን ንግግሮች እንመለከታለን ።

፤ቅዱስነታቸው አስከሬን ደብረ ሊባኖስ ደርሶ ጸሎተ ቅዳሴ ከተፈጸመ በኋላ በሥርዓተ መቃብሩ ላይ ብፁዕ አቡነ ቴዎፍሎስ አሁን ብፁዕ ወቅዱስ ፤ የብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስን ጠና ላላ የሕይወት ታሪክ አሰምተው ሲጨርሱ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ቀጥሎ ያለውን ቃል ተናገሩ ።

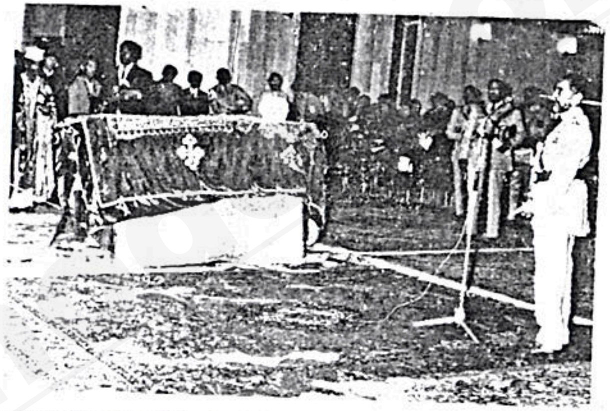

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በሥርዓተ መቃብሩ ላይ ንግግር ሲያደርጉ ።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በቅዱስነታቸው የቀብር ሥነ ሥርዓት ላይ ያደረጉት ንግግር

ቤተ ክርስቲያን የምትጠይቀውን ሁሉ ፈጽሞ ተኀቢውን አገልግሎት መስጠት ከባድ ኃላፊነት ነው ።

የብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስን ታሪክ ለማስረዳት በየክፍሉ የተነገረውን እንደሰማነው ሰው በሕይወቱ ሳለ ለራሱ መጠቀሚያ ብቻ ሳይሆን ለትውልድ የሚተላለፍ ቀዋሚ ሥራ ሠርቶ ከተገኘ ምንጊዜም ሕያው እንደሆነ ይኖራል ። ይህንንም መሠረት በማድረግ መንፈሳዊ አባት የሆነ ሁሉ ዘላቂ ሥራ በመሥራት መንፈሳዊውን የእምነት መሠረት ማጠንከርና ጠቃሚ ቅርስ ማቆየት አለበት ።

አባታችን ብፁዕ አቡነ ባስልዮስን የምናውቃቸው ለታላቁ መንፈሳዊ ማዕርግ ከበቁ ጊዜ ወዲህ ብቻ ሳይሆን፣ ከዚያም በፊት ጭምር ነው ። ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስን ካወቅናቸው ጊዜ ጀምሮ የተራ ሰውነት ጠባይ አላየንባቸውም ። ብፁዕነታቸው በልዩ ልዩ ሥፍራዎች እውነተኛ የሆነ መንፈሳዊ አገልግሎት አበርክተዋል ።

ወደመናገሻ ማርያም ከተዛወሩበትም ጊዜ ወዲህ በመንፈሳዊ ሥራቸው ያተረፉት መልካም ስምና ያሳዩት አርአያነት የሚዘነጋ አይደለም ።

ይኸንንም እኛ ብቻ ሳይሆን መላው የኢትዮጵያ ሕዝብ የሚያውቀው ነው ። አገራችን በጠላት በተወረረች ጊዜ ለነፃነቷ በተደረገው ትግል ላይ መንፈሳዊ አባቶች በበኩላቸው ያደረጉት ተጋድሎና ርዳታ የሚረሳ አይደለም ። ብፁዕ አቡነ ባስልዮስም በዚያ በመከራው ጊዜ ያደረጉት ተጋድሎና ያዘኑት ኃዘን መንፈሳዊ አባቶች ያለባቸውን ኃላፊነት የሚያስረዳ ከመሆኑ በላይ ምንጊዜም ሲታወስ የሚኖር ነው ።

www.ethiopianorthodox.org

ቅዱስነታቸው የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ነፃነትዋን እንድታገኝና የራስዋ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት እንዲኖራት ከፍ ያለ ጥረት በምናደርግበትና በምንደክምበት ጊዜ ሁሉ በዚሁ የሃይማኖት መሠረት በሆነው ታላቅ ጉዳይ ላይ መሥዋዕትነትን ያሳዩ በመሆናቸው ምሳሌነታቸውን በብዙ መከተል ይገባል ።

አሁን ይህንን የተናገርነው በኛ በኩል ያለውን ለመግለጽና ሰው የሚያውቀውን ሳይመሰክር አያልፍም በማለት ነው እንጂ ፤ ቅዱስነታቸው በሕይወታቸው ሳሉ በየክፍሉ የፈጸሙትን ታላላቅ ሥራ ማንኛውም ሰው የሚያውቀው ነው ።

ሰው ያልፋል ፤ ዘመንም ያልፋል ፤ ታሪክ ግን ያለፈውን እያስታወሰ የሚኖር እንደ መሆኑ መጠን ብፁዕነታቸውን ምን ጊዜም ቢሆን እናስባቸዋለን ፣ የሳቸውንም በጎ ምግባርና ታላቅ ሰውነት ሁሉም የሚገምተው ስለሆነ አሁን ከመካከላችን ተለይተው ሲሔዱ ኃዘኑ የመላ ኢትዮጵያ ሕዝብ ነው ።

የቅዱስነታቸው አስከሬን ከመንበረ ፀባዖት ቅድስት ሥላሴ ወደ ደብረ ሊባኖስ ጉዞ ሲጀምር

በእግዚአብሔር መንግሥት ዘንድ የግል እንደሌለበት የታወቀ ነው ። ሰውም ከፈጣሪው ጋር የሚገናኘው በጸሎት አማካይነት ነው ። ስለዚህ ሁላችንም ጸሎት በምናደርግበት ጊዜ ራሳችንን ብቻ ሳይሆን አገራችንን ጭምር ማሰብ ይገባል ። እንዲሁም ወንድምህን እንደራስህ አድርገህ ውደድ የተባለውን አምላካዊ ትእዛዝ ሁል ጊዜ ማስታወስ ያሻል ፣ በየጊዜው የሚደርሰውን ፈተና ለማለፍ ማንኛውም ሰው ብርቱ መንፈስና ጥንካሬ እንዲኖረው ሁል ጊዜ ፈጣሪውን ማሰብ ና መንፈሳዊ ጉዳና መከተል አለበት ። ኀያሉ እግዚአብሔር መንፈሳችንን እንዲያበረታታና የቅዱስነታቸውንም ነፍስ በሰላም እንዲያሳርፍ እንለምነዋለን ።

ምዕራፍ ፲፩ ክልፍ ፳፫ ፤

ለአበውና ለውሉድ ።

ሰዎች በልጅነታቸው ሁሉን ይንቃሉ ፤ በሽምግልናም ሁሉን ይናፍቃሉ ፤ በሥራ የፊተኞች ኋለኞች ፤ የኋለኞችም ፊተኞች የሚሆኑበት ምክንያት ይኸው ነው ። በጊዜና

በሥራ ጉዞ ላይ እጅግ ጥንቃቄ ያሻል ፤ ወደ ፊታቸው ብቻ የሚሮጡ የኋላቸውን ይረሳሉ ፤ ከአንድ ቦታ ቆመው የአለፈውን የሚያሰላስሉ ደግሞ ብዙ ያልፉቸዋል ፤ ብዙ ያመልጣቸዋል፣የሚይዙትን የሚጨብጡትን አጥተው አንዱን የሚጥሉ፤ አንዱን የሚያንጠለጥሉም አይጠቀሙም፣ እንኳን በአንድ አገር የዕድገት ግሥጋሤ ዘመን ውስጥ ያለ ሕዝብ አንድ ቤተ ሠሪ ቢሆን በአንድ በኩል ሲሠራ በአንድ በኩል የሚፈርስበት ከሆነ ዋጋ የለሽ ነው ። ለአንድ ቤት ሥራ ብልህ ገበዝ አምባ (ጥሩ መሐንዲስ) እንደሚያስፈልግ ሁሉ ለአንድ ሀገርም ብልህና አስተዋይ መሪ ያስፈልጋል ። ልዑል እግዚአብሔር ምስጋና ይግባውና በዚህ በኩል እኛ ኢትዮጵያውያን ፍጹም የሆነ የመሪ ጸጋ ታድለናል ። ለሥራ የታደሉ በታሪክ መስኖ ውስጥ ስማቸውን የተከሉ ፤ ብዙ ኃያላን ቅዱሳን ነገሥታት አሉን ፤ ግን ከዋክብት በብርሃን በዘመን እንደሚለያዩ ፤ ነገሥታትም በሥራ ፣ በዘመን ይለያያሉና ። ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ የተነሡበት ዘመን ፤ የፈጸሙት ሥራ ከሁሉም ይለያል ። ዘመኑ ሰው ወደ ረቀቀ ፍልስፍና የሚገሠግሥበት ፤ የልቡ እምነትም በተግባረ እድ ውጤት ላይ ያረፈበት ፤ ከመንፈሳዊው ይልቅ ለሥጋዊ አድልዎ የበረከተበት ዘመን ነው ። በዚህ ጊዜ ውስጥ በኋላ ተነሥቶ ከፊተኞቹ ለመተካከል ያሰቡትን ከሥራ ላይ ለማዋል ሥጋዊው ፍልስፍና እንዳያመልጥ መንፈሳዊው ክብር እንዳይናወጥ ለማድረግ ሰፊ ዕውቀትና ታላቅ ችሎታ ይጠይቃል ፤ ይህን ዕድል ከልዑል እግዚአብሔር የታደሉ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ሁነው ተገኙ ። ስመ ታሪካቸውም ያለፉት ያልደረሱበት ፤ የሚመጡትም ተመልሰው የማይደርሱበት ጥልቅ ረቂቅ ኃይለ ምሥጢር ያለበት ሆነ ፤ በዚህ መሠረት ዘመናዊውን ትምህርት ሲያስፋፉ እንዲለመድ ለማድረግ ብዙ እንደታገሉ አሁን ደግሞ ወጣቱ ትውልድ ያለፈውን የሀገሩን ታሪክ ሳይረሳ ነባር፣ ክብሩን ሳይንቅና ጥንታዊውን ከዘመናዊው ሥጋዊውን ከመንፈሳዊ አጣምሮ እንዲይዝና በእጥፍ ጉልበት ሕይወቱን እንዲመራና ሀገሩን እንዲያገለግል ለማድረግ ብዙ የሥራ ትምህርት ሰጥተዋል ፤ ከብዙውም አንዱ ሰኔ ፱ ቀን ፲፱፻፷፩ ዓ ም የተፈጸመው የመንፈሳውያን መምህራን ሽልማት ነው ። ጃንሆይ ለብሉያትና ለሐዲሳት፣ለመጻሕፍተ ፈቃውንት ፤ ለቅኔና ፣ ለዜማ መምህራን እንደ የሙያቸው ካባ ፣ ድርብና ቀሚስ መሸለም ራስ ወርቅ እያቀዳጁ መሾም ከአባቶቻቸው የወረሱትም ነባር ሥርዓት ነው ።

እንደገና የሁለት ክፍለ ዘመን መሪ በመሆናቸው ለቤተ ክርስቲያን መምህራን የወርቅና የብር ሜዳይ ሽልማት ሰጥተዋል ።

በዚህም ብቻ ሳይወሰኑ በቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዩንበርስቲ ለታላቁ መምህር ለአለቃ አየለ ዓለሙ የዶክተርነት ማዕርግ ሰጥተዋል፤ የትምህርት መሪ ብርሃን ግርማዊ ሰውነታቸውን እንዲጠብቅልን ልዑል እግዚአብሔርን እንለምነዋለን ። ከዚህ ቀጥሎ በመምህራን ሽልማት ላይ የተደረጉትን ንግግሮች እንመለከታለን ።

www.ethiopianorthodox.org

ሽልማቱ ከተፈጸመ በኋላ ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ከዚህ ቀጥሎ ያለውን የግርማዊነታቸውን ውለታና በጎ አድራጎት የሚያስታውስ ቃል ተናገሩ ።

የብፁዕነታቸው ቃለ በረከት

ከሁሉ አስቀድሞ በዚህ ጉባኤ እንድንገኝ ለፈቀደልን ለእግዚአብሔር የሕሊና ምስጋና እያቀረብሁ ንግግሬን እጀምራለሁ ።—

ግርማዊ ሆይ ፦

ይህንን ጉባኤ ስመለከት በሕሊናየ የሚታሰበኝ በግርማዊነትዎ ታላቅ ዕድል ኢትዮጵያን በታላቅ ረድኤት የጠበቃት የእግዚአብሔር ቸርነት ነው ። በቀድሞ ጊዜ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ትምህርት እንደዛሬ በየስፍራው ሁሉ አንድ ላይ ተቀምጦና ተስፋፍቶ ሳይገኝ በዋና በዋና ከተማዎች በታላላቆች አድባራትና በከፍተኞች ገዳማት እንዲሁም ተራርቀው በሚገኙ አንዳንድ አውራጃዎች ላይ ብቻ ተከፋፍሎ ይነገር ስለነበረ ተማሪዎች ሁሉ ከመምህራን ተገናኝተው የቅጸላ ሥራቸውን እስኪጀምሩ ድረስ ብዙ ጊዜ ይወስድባቸው ነበረና በዚህ ምክንያት የሚደርስባቸው ልዩ ልዩ ፈተና እንዳሁኑ የትምህርታቸውን ጊዜ ለመቆጠብ የተመቸ አልነበረም ፤ ከዚህም ይልቅ ከዘመዶቻቸው ተለይተው አንድ ወገን ሆነው ትምህርታቸውን በሚቀጥሉበት ጊዜ በኑሮአቸውና በጤናቸው ላይ የሚወድቅባቸው ታላቅ አደጋ ሲታሰብ እጅግ የሚያስቅቅ በመሆኑ በየጊዜው ስለ ትምህርት የፈጸሙት ተጋድሎ ከከዊነ ሰማዕትና ከመጥዎተ ርእስ የሚቆጠር ነው ። ይኸውም ምክንያት ሆኖን በእንደዚህ ያለ ትጋትና ብርታት ጥረው ግረው የትምህርታቸውን ቅርስ ከትውልድ ወደ ትውልድ ያስተላለፉልንን አባቶቻችንን በዛሬዪቱ ቀን እናስታውሳቸዋለን ።—

ይሁን እንጂ ያባቶቻችንን ጸሎት ያልረሳ እግዚአብሔር ለቤተ ክርስቲያናችን በብዙ ወገን የሚጥሩላትን ግርማዊነትዎን ስለሰጠን እነሆ ዛሬ በግርማዊነትዎ መልካም ርዳታና ሰፊ ልግሥና ተማሪዎች ከመምህራን እየተገናኙ ከፊታቸው የቀረበላቸውን የቀለም ምርት ያላንዳች ችግር የሚያፍሱ ሆነዋል ። በአራት ክፍል የተመደበው የትምህርት አቀራረብም ከአንዳንድ ክፍል ላይ ተዘጋጅቶ እንዲገኝ በመደረጉ ከንባብ ወደ ፀዋትወ ዜማ ፤ ከዜማ ወደ ቅኔ፡ከቅኔ ወደትርጓሜ መጻሕፍት ሲያልፉ እንደ ቀድሞው ሥፍራ በመለዋወጥ ምክንያት መድከምና በከንቱ ጊዜን ማሳለፍ የለባቸውም ይህም አኳኋን ከሌላው ይልቅ ጤናቸውንና ንጽሕናቸውን ለመጠበቅ ይረዳቸዋል ብለን ተስፋ አድርገናል ። ይኸውም ቀድሞ የነበረውን ችግር ደምስሶ መምህራንና ደቀ መዛሙርት ይህንን ሁሉ ምቾት እንዲያገኙ ያደረገ ግርማዊነትዎ በ፲፱፻፵፰ ዓ ም በቁርጥ በሕሊና ለቤተ ክርስቲያን የሰጡት መልካም ችሮታ ነው ። አሁንም በቅርብ ጊዜ በ፲፱፻፵ ዓ ም የተሰጠን የግርማዊት እቴጌ ችሮታ የዚህ ተባባሪ ሆኖ ቤተ ክርስቲያናችንን ለመደገፍ ችሏል ። ስለዚህ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ የስጦታን ነገር በገበሬ ዘር መስሎ በቆሮንቶስ ላሉ ምእመናን ሲናገር፡ አብዝቶ የዘራ መከሩን አብዝቶ ይሰበስባል ። ዘሰ በበረከት ይዘርዕ በበረከት የዓርር / በማለት አብዝቶ መስጠት መጥቀሙን እንዳስረዳቸው፡ ሁልጊዜ፤አስተፋጥን ከመ ትረሲ ርእሰከ ኅሩየ ከመ ሐረሳዊ ዘርቱዐ ይመትር ቃለ እግዚአብሔር እያለ የቤተ ክርስቲያንን ደቀመዛሙርት በልዩ ልዩ ሀብት

የሚያተጋ እንደ ቆስጠንጢኖስ ለኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን ዕድል የሆኑ ግርማዊነትዎ ለቤተ ክርስቲያን የሰጡት መተዳደሪያ ገንዘብ እንደ ብዛቱ መጠን ፍሬውን አብዝቶ ለመስጠት ስለቻለ በአዲስ አበባና በየአውራጃው ትምህርት ቤቶች መምህራን ተማሪዎች አስገኘ ። ይልቁንም ዛሬ በ፵፩ ዓ ም ስለ ትምህርት ታክስ የተወሰነው ገቢ ከቤተ ክህነት ርስት ላይ የሚገኘው ታክስ ለመንፈሳዊ ትምህርት ቤት ማስፋፊያ እንዲሆን ስለፈቀዱልን ወደፊት ቁጥራቸው እጥፍ እየሆነ እንዲጨመር ባለሙሉ ተስፋዎች ነን ።—

ግርማዊ ሆይ ፤

ግርማዊነትዎ ይህ መንፈሳዊ ትምህርት ለቤተ ክርስቲያን ድጋፍ መሆኑን ተመልክተው በሰፊው እንዲዘራ ስላደረጉ በምግባር በሃይማኖት ጠብቅልን ፤ ዘመኑንም አብዛለት፡ መንግሥቱንም አጽናለት ፤ ሠራዊቱንም ጠብቅለት ፤ በሠራያው ባሉ ጠብ በሚሠሩ በጠላቶቹ ዘንድ ኃይልን ጽናትን ድል መንሳትን ስጠው ። በልቡናው አድረህ ለቤተ ክርስቲያን በጎ ነገር እንዲናገር አድርግ ። እኛ በፍጹም ዕረፍት እንኖር ዘንድ ዕረፍትን ስጠው ፤ በፍጹም ቸርነትህ ትእዛዝህን ለመጠበቅ የበቃን ሆነን እንገኝ ዘንድ እያለች የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ወደ እግዚአብሔር እጆችዋን ዘርግታ ጸሎቷንና ልመናዋን ያለማቋረጥ ታቀርባለች ። አሜን ፡—

ከዚህ ቀጥሎ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ያለፉትን መንፈሳውያን አባቶቻችንን ታሪክ የሚያጐላና አሁንም ያሉትን የሚያበረታታ ለትውልድም ቀዋሚ የሚሆን ንግግር ተናገሩ ።—

ክብርን የተመላ የግርማዊነታቸው ንግግር

አሁን ከብፁዕነትዎ በተነገረው በጣም ደስ ብሎናል ፤ በአገራችን መንፈሳዊም ሥጋዊም ትምህርት እንዲስፋፋ በምንደክምበት ሥራ መልካም እርሻ ሆኖ የትምህርትን ዘር የሚቀበለው ሕዝባችንም ምስጋና የሚገባው ነው ።—

መንፈሳዊ ትምህርት ባገራችን ከብዙ ዘመን ጀምሮ የኖረ ነው እንጂ አዲስ አይደለም ።

ይኸውም የሁለት ዓለም ጥቅም የሚገኝበት የማይናወጽ የድንጋይ መሠረት ስለሆነ መንፈሳዊው ትምህርት ለዓለማዊው ትምህርት ሥራ ሁሉ መቋቋምያ እንዲሆን አጥብቀን የምናስብበት ነው ። የሥራን ጠቃሚነት የምታውቁት ስለሆነ ለእናንተ መንገር አያስፈልግም ፤ ጌታችንም ሠርቶ እንዲያተርፍ ያዘዘውን ሁሉ የታዘዘውን ባለመፈጸሙ ፈርዶበታል ።—

ሰው በሥራ እንጂ በምኞት አይጠቀምም ፤ ስለዚህ በዓለማዊ ትምህርት ቤቶች እንደሚደረገው ሁሉ በመንፈሳዊ ትምህርት ቤቶችም የተግባረ እድ ሥራ እንዲጀመር እንፈልጋለን ።—

ዛሬ ይህን ደስታ ስንካፈል ይህን መልካም የትምህርት እርሻ ያተረፉትንና ማንም ሰው ሊነቅፋቸው ያልቻለው እንደነ መምህር አካለ ወልድ ያሉት ታላላቅ መምህራን ባለመኖራቸው ኃዘን ይሰማናል ። ይሁን እንጂ ስማቸው የማይሞት ሆኖ በመገኘቱ ኃዘኑ በደስታ ይለወጣል ።—

www.ethiopianorthodox.org

እናንተም መምህራኑ በስም ብቻ ሳይሆን በሥራም ይህን መልካም ዕድል ለማግኘት ስትሰናዱ እግዚአብሔር እንዲረዳችሁ እንመኛለን ።—

ምዕራፍ ፲፮ ክፍል ፳፬

የአክሱም ጉዞ

የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት በሚነግሥበት ጊዜ የሚፈጸመውን ሥርዓተ ንግሥ በአለፈው አሳይተናል ፤ እዚህ ስለአክሱም ሥርዓት ባጭሩ እንመለከታለን ፤ አክሱም ፤ ነገደ ኩሽ በኢትዮጵያ ኑሮ ከመሠረቱበት ጊዜ ጀምሮ የኢትዮጵያ ዋና መዲና ሆና የኖረች ናት ፤ በዚህ ምክንያት በአክሱም ቤተ መቅደስ በብሉይ ኪዳንና በሐዲስ ኪዳን እምነት ሥርዓተ ንግሥ ተፈጽሞላቸው የነገሡ ነገሥታት ብዙዎች ናቸው ። ኋላም የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት መናገሻ ከተማ በአንዳንድ ምክንያት እየተዘዋወረ የተቀረቀረ ቢሆንም እንኳ፤ አክሱም ክብሯ ሳይደፈር ፤ ሥልጣኗ ሳይሻር ትኖራለች ። በልዩ ልዩ መናገሻ ከተማ ሥርዓተ ንግሥ የፈጸሙ ነገሥታትም ጊዜ እንደተመቻቸው በአክሱም መንግሥት ሲያደርሱ ፤ ሥርዓት ሲያድሱ ኖረዋል ። ይህንንም የአክሱምን ሥርዓት ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በ፲፱ ፻፵፰ ዓ ም መስከረም ፳፪ ቀን በታላቅ ክብር እንደፈጸሙት እንመለከታለን ። ዜናው እንዲህ ይላል ።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ዓጼ ኃይለ ሥላሴ መስከረም ፳፪ ቀን ፲፱፻፵፰ ዓመተ ምሕረት በአውሮፕላን ከአክሱም ከተማ ደረሱ ።

በአክስም ጽዮን ቤተ ክርስቲያን የተፈጸመ የአቀባበል ሥርዓት ።

፩/ ከደጀ ሰላሙ በስተውስጥ የሐር ገመድ ይዘው ከቆሙት ደናግል አንዲቱ መኑ አንተ ብላ ግርማዊነታቸውን ጠየቀች ፤ እርሳቸውም አነ ውእቱ ንጉሠ ጽዮን ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ብለው መለሱላት ።

፪/ እርስዋም እንደገና በአማን ንጉሠ ጽዮን አንተ ብላ ከተናገረች በኋላ ፤ የሐሩን ገመድ በወርቅ መቀስ ቁርጠው የደጀ ሰላሙን በር ገቡ ። ለደናግሉም ወርቅ በተኑላቸው

፫/ አንድ ካህን በስተውጭ ሆኖ አርኅዉ ኆኃተ መኳንንት ብሎ ድምፅ አሰማ ፤ ሌላው ካህን በስተ ውስጥ ሆኖ ፤ ይባእ ንጉሠ ስብሐት ብሎ መለሰ ። በዓውደ ምሕረቱ የተሰለፋትም ካህናት ንሴብሖ እያሉ እግዚአብሔርን አመሰገኑ ፤ የቀሩትም ብዙዎቹ መዘምራን ።

ይባእ ንጉሠ ስብሐት ፤
ይባእ ንጉሠ ምሕረት ፤
ይባእ ንጉሠ ሰላም ።
እያሉ በማኅሌት አሸበሸቡ ።

፬/ የሊቃውንቱ ወረቦች ቀጥሎ ያሉት ናቸው ።

ተፈሥሒ ጽዮን በጽሐ ንጉሥኪ ኃይለ ሥላሴ ዘበብርሃኑ ሰደዶ ለጽልመት ወተቀበልዎ ደቂቀ ጽዮን በስብሐት ወበክብር ።—

ይቤ ኃይለ ሥላሴ በውስተ ጽዮን ምድር ሠናይት ሀገረ አክሱም ርኢኩ ሰዋስወ ሰማይ ዝየ ፤ ይትሐነፅ ቤተ እግዚአብሔር ።—

ጸሎትክሙ ጽንዕት ሃይማኖትክሙ ርትዕት እንተ በኵሉ ትረድእ፤ ሠናያን አንትሙ በምግባረ ጽድቅ ባስልዮስ ሊቀ ጳጳሳት ይስሐቅ ወቴዎፍሎስ ።—

የክቡር ንቡረ እድ ገብረ መስቀል ዛሬ ብፁዕ አቡነ ዮሐንስ ንግግር ።

አስቀድሜ ከብዙ ዘመን ጀምረው ሊያዩዋት ይፈቅዱ የነበረችው ሀገረ ሙላድዎን ፤ ብሔረ ነገድዎን አክሱምን፤ እንኳን እግዚአብሔር ለማየትና እጅ ለመንሳት አበቃዎ ብዬ በራሴና በአክሱም ሕዝብ ስም ሆኜ አመሰግናለሁ ።—

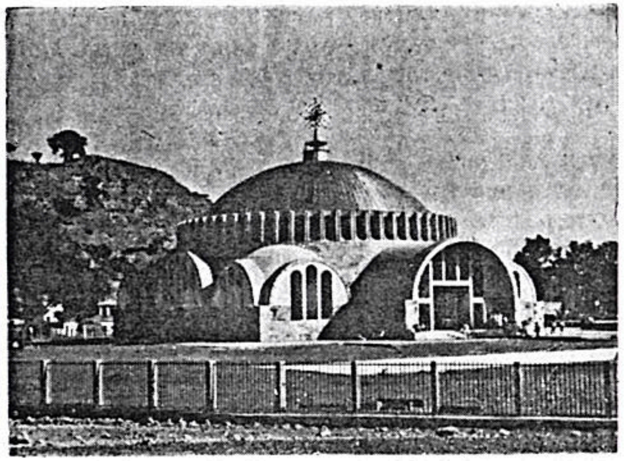

የአክሱም ጽዮን ቤተ ክርስቲያን

www.ethiopianorthodox.org

ግርማዊ ሆይ፣

አክስም የናትዎ የማክዳ የአባትዎ የቀዳማዊ ምኒልክ የመንግሥታቸው ብቻ ሳይሆን የትውልድ ሀገራቸው ናት ። ግን መንግሥታቸውን ለማስፋፋት ሲሉ የኋላ ነገሥታት ሸዋን ፪ኛ የዙፋናዊ መንግሥት አገር አድርገውታል ። ይኸውም ሊታወቅ በዘመነ ሐዲስ አብርሃ በትግሬ፣ አጽብሐ በሸዋ ሁነው መንግሥታቸውን አስከብረውታል በክርስቲያንነት ጊዜም እነዚሁ ሁለቱ አገሮች በአንድ ዘመን አምነዋል ።—

በአጼ ድልነአድ ዘመነ መንግሥት ጉዲት፣ በቀዳማዊ ምኒልክ ዘር በጠላትነት ብዙ ደም ባፈሰሰችና ብዙ ለምስክርነት ቆመው የነበሩ ሐውልቶችን በጣለች ጊዜ ዓጼ ድልነአድ ከመኳንንቶቻቸው ጋራ ከትግሬ ተነሥተው ወደ ጥንት ሀገራቸው ወደ ሸዋ ሔደው ከጠላት ድነው ብዙ ዘመን ኑረዋል ። ብዙ ትውልድ ሆነዋል ። ከዚያም በኋላ ልጁ አንበሳ ውድም ወደ ትግሬ ተመልሶ ጉዲት ያቃጠለቻቸውን አብያተ ክርስቲያናት እንደ ገና አዲስ አድርጎ ሠርቶአል ።—

ሁለተኛም ግራኝ በአይሁድና በቱርክ ረዳትነት በዓፄ ልብነ ድንግል ላይ በጠላትነት ቢነሣባቸው ተዋግተው ድል ማድረግ ቢሳናቸው ወደ ትግሬ መጥተው ከጠላት ድነው ተቀምጠዋል ። ግራኝ ከሞተ በኋላ የዓጼ ልብነ ድንግል ልጅ ዓጼ ገላውዴዎስ ወደ መንበረ መንግሥታቸው ወደሸዋ ሔደው ተቀምጠዋል፣ ግራኝ ያቃጠለውን ቤተ ክርስቲያን አጼ ፋሲል ከጐንደር መጥተው የጥንት አገራቸውን አኵስምን ይህ አሁን በፊታችን ያለውን ቤተ ክርስቲያን ሠርተዋል ። አሁን ይህንታሪክ ለመናገር ያደረሰኝ አኩስምና ሸዋ ከጥንት ጀምረው የነገሥታቱ መዲና ናቸው ። በነገድም አንድ ነገድ ናቸውና ምንም ብዙ ዘመን ከዚህ ተለይተው ቢኖሩ ያው አገርዎ በደኅና መግባትዎን ምክንያት በማድረግ፤ በሺ ዓመቱ ይገባል ክርስቱ፣ እንደ ተባለው ከሀገርዎ መግባትዎ የእግዚአብሔር ረድኤት ባይለይዎ ነው ። ዛሬ ገና ንጉሠ ምድር በመሆንዎ ላይ ንጉሠ ባሕር ለመሆን ወደ ምጥዋ ገጽዎን መልሰዋል ። አጼ ሠርፀ ድንግል ቱርክን ከድሆና ላይ ድል ነስተው ሲመለሱ ነበር፤ አኵስም የደረሱ፣ ግርማዊነትዎ ግን ሳይዋጉ ድል ነስተው ለመጐብኘት መሔድዎ በጣም ከፍ ያለ ድል ነው ።—

ግርማዊ ሆይ፣

ሁል ጊዜ አዲስ በሆነው ታሪክ ብዙ ዘመን ያረጀው የአክሱምን ታሪክና ቤተ ክርስቲያን ለማነፅ በዘመን ከቀደሙ ነገሥታት የበለጠ ቀዳሚነትን አግኝተዋል ። እውነትም ቀዳማዊ ።

እንደ ግርማዊነትዎ በየጊዜው የእግዚአብሔር ምሕረት ያልተለየው ማነው ? በየጊዜውስ ይህ ንን ያህል ታላላቅ ተአምራት የተደረገለት ለማነው ? በየዕለት የተደረገልዎትን ቸርነት በጽሑፍ ሆኖ ስመለከተው የኋላ ትውልድ እንደ አንድ ቅዱስ አድርጎ እንዲመለከተው አምናለሁ ።—

ለአዳም የሰጠው ተስፋ በኃሙስ ዕለት እንደ ተፈጸመ፤ ግርማዊነትዎ በሃይማኖት ለማየት ሲመኙዋት የነበሩ አክስምን በዕለተ ኃሙስ ተስፋዎ ሲፈጸምልዎ ዳግማዊ አዳም ነዎ ብንል አያሳፍረንም፤ በጠቅላላው እግዚአብሔር ለግርማዊነትዎ የሠራው ድንቅ ተአምራት ዓይን ያላየው ልብ ያላሰበው ረቂቅ ምሥጢር ነው ። ምሥጢርነቱም ላላወቁና በምርመራ ላልተራራቁ ነው እንጂ፣ ላዋቂዎችስ እንደ ፀሐይ [illegible] ነው ።—

ግርማዊ ሆይ፣

እግዚአብሔር ለግርማዊነትዎ ያደረገለትን ቸርነት ባጭሩ እናገራለሁ፣ ስለ ግርማዊነትዎን ለማመስገን ብቻ ሳይሆን፣ የእግዚአብሔርንም ቸርነት ነገሩ ድንቅ ነው፣ ተአምራቱንም ለሰው ልጅ አስተምሩ ያለውን ለመፈጸም ነው ።—

አሁንም እነሆ አባቶችዎ ደማቸውን እያፈሰሱ ሲመኙዋት የነበረች ኤርትራ ምንም ድካምዎ ደም ከማፍሰስ የማያንስ ቢሆን በዕድልዎ ብዛት የሰላም ጕዞ ተጕዘው የእልልታና የደስታ ድምፅ እየሰሙ እንዲገቡ ተዘጋጅተዋል ።—

ኢጣልያ በ፲፱፻፳፰ ዓ ም ኢትዮጵያን ለመውረር፣ ሕዝቧን ለማሸበር ወሰናችንን ጥሶ በገባ በት በመስከረም ወር፣ በኃይል ሳይሆን በፍርድ የጦር ድምፅ ሳይሰማ እንዲገቡ መሆን የእግዚአብሔር ልዩ ቸርነት መሆኑ ይታወቃል ።—

እግዚአብሔር፣ ሲጣላ ወዳጅ ጠላት ይሆናል፤ እግዚአብሔርም ሲወድ ጠላት ወዳጅ ይሆናል ተብሎ እንደተነገረው ገልጾ በመናገር ሳይሆን ሳንናገር በምሥጢር ልናከብረው የሚገባ ነው። የቀደሙ አባቶችዎ አጼ ልብነ ድንግልና አጼ ሠርፀ ድንግል፣ የኋላ አባቶችዎ አጼ ዮሐንስና አጼ ምኒልክ በነፍስ ሕያዋን ናቸውና ደማቸውን አፍስሰው ያላገኙዋትን የኤርትራን መመለስ ሲሰሙ ምንያህል ይደንቃቸው ይሆን ። ከዕድላቸው የበለጠ ዕድልዎስ ምን ያስገርማቸው ይሆን ፣ እግዚአብሔር ለግርማዊነትዎ ያደረገው ቸርነት በዕፁብ ይወሰናል እንጂ በመናገር አይፈጸምምና ይኸን በአንክሮ ወስነን ወደ ቀድሞ ነገራችን እንመለሳለን ።—

ነቢዩ መንገድህን የሚጠርግ መልአክ በፊትህ እልካለሁ እንዳለ፣ ዳዊትም እስመ ለመላእክቲሁ ይኤዝዞሙ በእንቲአከ ከመ ይዕቀቡከ በኵሉ ፍናዊከ ፣ ወበእደዊሆሙ ያነሥኡከ፣ ከመ ኢትትዐቀፍ በእብን እግርከ፣ ብሎ የተናገረውን እየዘመርን ጐዳናዎን እንዲያቃናልን እንጸልያለን፣ በኦሪትም ለእመ ዐቀብከ ሕግየ ትከውን ብሩከ በሐቅልከ ወበሀገርከ፣ ወትከውን ብሩከ በበኢትከ ወበፀኢትከ ወብሩከ ይከውን ፍሬ ዘርዕከ ወትቀኒ ፀረከ ወጸላእተከ ብሎ እንደ ተናገረ፣ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ጠብቀው ባየርና በበረሃ፣ በመውጣትዎና፣ በመግባትዎ እግዚአብሔር እንዲባርክልዎ፣ ዘሮችዎም የተባረኩ እንዲሆኑና የዕለት ጠላቶችዎንና ጥንተ ደመኞችዎን እንዲያስገዛዎ እግዚአብሔርን እንለምናለን ።—

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ለአክሱም ጽዮን ቤተ ክርስቲያን ፴ ጋሻመሬት
ስለ መስጠታቸው በግዕዝ የተነገረ የችሮታ ዓዋጅ ።—
ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።—

በኢኮቴተ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አነ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ እምኢመ አንገሠኒ እግዚአብሔር በእሥራ ወሠለስቱ ዓመት ሐወጽክዋ ለእምነ ጽዮን ገበዘ አክሱም ወርኢኩ ሥነ ሕንፄሃ ዘቀዳሚ አክበርክዋ ወኦልዐልክዋ ።
ወናሁ ጸውዐተኒ መፍቅድ ከመ እሕንጽ ቤታ ለእምነ ጽዮን በሐዳስ ንድቅ
[illegible]ኩን ዘይሜኒ ደኃሪታ እምቀዳሚታ ወበጸጋሁ ለእግዚአብሔር እስ

www.ethiopianorthodox.org

ተናደፍኩ ካልእ መሠረተ ሕንፃ ። ወአነበርኩ እብነ ማዕዘንት እመ እሥራ ወሰኑዩ ለወርኀ መስከረም በዕለተ ሐሙስ በዐሡርቱ ወተሰዐቱ ምዕት አርብዓ ወኀምስቱ ዓመት እምልደተ እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ በዘመነ ማቴዎስ ወንጌላዊ ።—

ወወሀብኩ ለመፍቀደ ሕንፃሁ ዐሠርተ ወሠለስተ ምዕተ እልፈ መክሊተ ብሩር ዘኢትዮጵያ ዘውእቱ አሐዱ ሚሊዮን ወሠለስቱ ምእት ሺህ መክሊተ ብሩር ።—

ወካዕበ ወሀብኩ ለእምነ ጽዮን ሠላሳ (፴) ጋሻ ምድረ ፤ ርስተ ዚአየ በጥቃሃ ለባሕረ ዝዋይ ዘሀለው ውስቴታ ኃምስቱ ደስያት እስመ መጽሐፈ ታሪክ ይነግር ወያየድዕ ከመ በመዋዕሊሃ ለጕዲት ተንሥእት እምነ ጽዮን እምአክሱም ወነገደት ብሔረ ሸዋ ወነበረት በአሐቲ ደሴት እምደሰያቲሃ ፤ ለባሕረ ዝዋይ ኀዳጠ መዋዕለ እስከነ ገብአት ወተመይጠት ኀበ አክሱም ወለይእቲ ደሴት ይሰምይዋ እስከ ይእዜ ሰብአ ብሔር በነገርሙ ደብረ ጮን ዘውእቱ ደብረ ጽዮን ብሂል ወበእንተ ዝንቱ ሠመርኩ እነሂ ከመ እሀባ ለእምነ ጽዮን ዘንተ ምድረ ዘሀሎ በጥቃሃ ለባሕረ ዝዋይ ከመ ይኩን ለዝክር እስከ ደኃሪ መዋዕል በእንተ ዜና ንግደታ ወግብኢታ ወዓዲ በእንተ ተአንግዶታ በደሴተ ዝዋይ ።—

ወሊተኒ ለቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ይኩነኒ ለተዝካረ ስምየ ወለመድኃኒተ ነፍስየ አሜን ።—

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት የአክሱም ጽዮንን ቤተ ክርስቲያን ሕንፃ ሲመሠርቱ የተናገሩት ቃል ።—

ለአክሱም ጽዮን ይህን የአዲሱን ቤተ ክርስቲያን ሕንፃ ስንመሠርትላት ከዚህ ሰዓት ላደረሰን አምላካችን ውለታውን ለመመለስ የሚበቃ አቅም የለንም ። በ፲፱፻፳፰ ዓ ም ስለሀገራችን ነፃነት እየተዋጋን በትግሬ ላይ በነበርንበት ጊዜያት ከሰላማዊ ሰዓት ደርሰን ይህን ሥራ እንድንሠራው ያበቃን ዘንድ ፈጣሪያችንን በሃይማኖት ለምነነው ነበር ። አገራችን በጠላት ከተወረረች በኋላም በስደት አገር በነበርንበት ዘመን ሁሉ ስለዚሁ ነገር ሃይማኖትና ተስፋ በሕሊናችን አልተለዩንም ። አምላካችን በይቅርታ በጐበኘን ጊዜ አገራችንን ከጠላት ቀንበር አውጥቶ እኛን ከዚህ ሰዓት አድርሶ የሐልዮውን በገቢር እንዲፈጸም አደረገልን ።—

አክሱም በሐውልቶችዋ ስመ ጥሩነት ፤ በቤተ ክርስቲያኗ ጥንታዊነት የኢትዮጵያ የታሪክ ፋና ናት ። ሲያያዝ ከመጣው ታሪክ እንደሚገኘው በቀዳማዊ ምኒልክ ዘመን የመጣችውን ቅድስት ጽዮን በጥንቱ ዘመን አንሰባ ደግሞም መዝበር እየተባለ በሚጠራው በዚሁ አቅራቢያ በሚገኘው ቦታ በምኵራብ አሪት ነበረች ። የክርስትናን ሥርዓት የጀመሩት አብርሃና አጽብሃ በነገሡበት ዘመን ግን ፤ ውሃ ሠፍሮበት የነበረው ይህ ሥፍራ ባሕሩ በታምራት ደርቆላቸው መጀመሪያዪቱን ቤተ ክርስቲያን አሳነፁላት ። በዚያም ጊዜ ፲፪ቱ የመቅደስ ክፍሎች እንደነበሩባት ይነገራል ። የጥንቱ ቤተ ክርስቲያን በጉዲት ከተቃጠለ በኋላ ፤ አንበሳ ውድም ባለሰባት ክፍል አድርጎ አሳንፆ ነበር ። ከዚያም ወዲህ በ፲፭፻፳፯ ዓ ም በግራኝ ሠራዊት ስለ ተመዘበረች አንድ መቶ ዓመት ያህል ቆይቶ የተነሣው አፄ ፋሲል ይህን አሁን ያለውን ሕንፃ አሠርቶላት ፤ በየዘመኑም የነበሩት ታላላቅ ሰዎች ፤ እያደሱላት እስከ ዛሬ ቆይታለች ።—

www.ethiopianorthodox.org

እኛም በዚህ ቀን የዛሬ ፳፯ ዓመት ከኢትዮጵያ ተነጥላ የነበረች ኤርትራ ፤ ወደ ኢትዮጵያ እንድትመለስ ባደረግንበት በመጀመሪያው ዓመት ለእምነ ጽዮን የዚህን ቤተ ክርስያንቷ የመሠረቱን ደንጊያ ስናኖር ስዕለታችን ከመፈጸሙ በላይ የደረሰው ድርብ ዕጽፍ ደስታ የሚሰጠው የኤርትራ መመለስ አጋጣሚነት በፈጣሪያችን ፈቃድ የተፈጸመ ነው ።—

በአብርሃ ወአጽብሐ ጊዜ የነበሩትም የቤተ መቅደስ ክፍሎች አሁንም እንዲኖሩ ምኞታችን ስለ ሆነ መካከሉ የእምነ ጽዮን መቅደስ ሆኖ በግራና በቀኝ ፮ ፮ መቅደሶች እንዲገኙበት አድርገናል ፤

የጥንቱ ቤተ ክርስቲያን ለሴቶች የተከለከለ ነበር ። ይህ እኛ የምናሠራው መቅደስ ግን ፤ ሴቶችም ሳይከለከሉ እንደ ወንዶቹ ምእመናን ጸሎታቸውን ለማድረስ የተፈቀደላቸው እንዲሆን አድርገናል ። የጥንቱ ሕንፃ በየዘመናቸው ላሠሩት ለጥንታውያን ነገሥታት መታሰቢያነቱን እንደያዘ እንዲኖር ትተነዋል ።—

በኢትዮጵያ ውስጥ ወደ አንደኛው ስመ ጥሩ ግዛታችን ትግሬ በመጀመሪያ ጊዜ እንደደረስን የሥራ መጀመሪያ ያደረግነው ይህ የጽዮን ቤተ ክርስቲያን ሕንፃ መሠረት መጣል ስለሆነ አንድ የተከበረና የተቀደሰ ታላቅ ነገር ለመፈጸም ፈጣሪያችን አበቃን፤ ስለዚህም ለዘወትር እናመሰግነዋለን ።—

ለመጭው ትውልድ መታሰቢያ ይሆን ዘንድ በመሠረቱ ላይ የተጻፈ ነዋሪ ቃል

ሞዓ አንበሳ ዘእምነ ገደ ይሁዳ

ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ

ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

ቸርነቱን ያደረገልን ፤ በረድኤቱም ከዚህ ያደረሰን አምላካችን እግዚአብሔር ይክበር ይመስገን ። በተወለድን በስድሳኛው ዓመት የንጉሠ ነገሥት ዘውድ ደፍተን በነገሥን በ፳፫ኛው ዓመት ጠላታችንን ካገራችን አስወግደን የኢትዮጵያን ነፃነት ባስመለስን በ፲፪ኛው ዓመት ፤ ጥንት የኢትዮጵያ ግዛት የነበሩትን ብሔረ ኤርትራንና የባሕር ጠረፋችንን ወደኢትዮጵያ በመለስንበት በመጀመሪያው ዓመት ዛሬ መስከረም ፳፪ ቀን ፲፱፻፵፭ ዓ ም በአባቶቻችን በኢትዮጵያ ነገሥታት መዲና በአክሱም ለእመቤታችን ቅድስት ጽዮን ማርያም ይህን አዲስ የቤተ ክርስቲያን ሕንፃ መሠረትንላት ። ይኸውም ቤተ ክርስቲያን እጅግ ባማረ በዘመናዊ ሕንፃ እንዲሠራ ፈቃዳችን ስለሆነ ለቤተ ክርስቲያኑ ሥራ አንድ ሚልዮን ሦስት መቶ ሺህ ብር ወጪ እንዲደረግለት አዘናል ። ከወንዶች በቀር ሴቶች እንዳይገቡበት ሥርዓት ተደርጎ የኖረው የጥንቱ ቤተ ክርስቲያን ለጥንቱ ሥራ መታሰቢያ ሆኖ ሥር ዓቱን አጽንቶ እንዲቆይ አድርገናል ። አሁን በመሠረትነው በዚህ በአዲሱ ቤተ ክርስቲያን ግን ፤ በሴትነትና በወንድነት ምክንያት ልዩነት ሳይደረግ ምእመናን ሁሉ ወንዶችም ሴቶችም ገብተው እንዲጸልዩበትና እግዚአብሔርን እንዲያመሰግኑበት ፈቅደናል ።

የዛሬ ፲፯ ዓመት አገራችን በጠላት ሳትወረርና ከተወረረችም በኋላ እኛ በስደት አገር ሳለን ፤ ከሃሌ ኵሉ አምላክ የኢትዮጵያን ነፃነት መልሶ ላገራችን ሲያበቃን ይህን ቤተ ክርስቲያን እንድንሠራ ብፅዓት አድርገን ነበር ። ያንን ብፅዓት ለፈጸመልንና ይህን

ለመሥራት ላበቃን እግዚአብሔር ምስጋና ይግባው፤ አሁንም « እበውእ ቤተከ ምስለ መባዕየ ፤ ወእሁብ ብፅዓት ዘነበብኩ በአፉየ ። ዘእቤ በከናፍርየ አመ ምንዳቤየ » እያልን ከሕሊናችን የመነጨ ምስጋና በጸሎት እናቀርባለን ።—

ምዕራፍ ፲፯ ክፍል ፳፰ ።

ዐበይት ጉባኤያት ።

እግዚአብሔር ኢየሱስ ክርስቶስ በደሙ የዋጃት ቤተ ክርስቲያን በስሙ ማመንን መሠረት ጕልላት አድርጋ ከተቋቋመችበት ጊዜ ጀምሮ ሥራዋ ያልተገታ ዓላማዋ ያልታጠፈ ቢሆንም፡በዘሯ መካከል እንክርዳድ፡ በማኅበሯም ውስጥ የሚያለያይ ምክንያት አልታጣም፡ ስለዚህም ወልድ ዋሕድ የሚለውን ቃል መሠረት አድርጋ አንድ እግዚአብሔር ማለትን በአንድ ሃይማኖት ፤ በአንድ ጥምቀት የምትሰብክ ስትሆን ከመጀመሪያው ጀምሮ ጦርነት አልጠፋላትም ፤ በየጊዜውም መለየት እየተፈጠረ እየጸና ስለሔደ አራተኛው መቶ ዓመተ ምሕረት ሦስት ታላላቅ ጉባኤዎች ለመታሰቢያነት ትቶ አልፎአል እነዚህም ጉባኤ ኒቅያ፤ ጉባኤ ቊስጥንጥንያ ፤ ጉባኤ ኤፌሶን ናቸው ።

ይህም ሳያግድ ቀርቶ በአምስተኛው መቶ አጋማሽ ላይ ቤተ ክርስቲያን ከሁለት ተከፈለች ፤ በሰባተኛው መቶ ዓመተ ምሕረት አጋማሽ ላይም ከክርስትና ወይም ከይሁድና ያልሆነ አንድ እግዚአብሔር ማለትን ብቻ በቃል የሚሠነዝር ሌላ የቤተ ክርስቲያን ተቋዋሚ ኃይል ወይም ክፍል ተነሣ ፤ ይህም ተቃዋሚ ኃይል ሁለቱንም የቤተ ክርስቲያንን ክፍሎች አጣምሮ የሚመታ ሆነ፡ያም ሆኖ ሁለቱም የቤተ ክርስቲያን ክፍሎች የየግል ዓላማቸውን እያሰፉ ፤ ጥላቻን እያበረቱ ከመሔድ በቀር አንድ ሆነው ጠላትን ለመቋቋም አልፈለጉም በሽታውም ፈውስ ስለ አጣ በአሥረኛው መቶ ዓመተ ምሕረት አጋማሽ ላይ ሌላ መለያየት ተደረገ ፤ ከዚህም የሚበልጥ በአሥራ አምስተኛው መቶ ክፍለ ዘመን አራተኛ ልዩነት መጣ ፤ በዚህ ዓይነት ሲመለከቱት ቤተ ክርስቲያን በአሁኑ ጊዜ በአራት አጠቃላይ ጓድ ተከፍላ ትገኛለች ፤ ይህ መለያየት ቤተ ክርስቲያንን እየከፋፈለ ከመሔዱም በላይ ዓለም የሃይማኖት ነገር በጉዳያችን ውስጥ አይግባ እስከ ማለት እንዲደርስና በዚያም አልፎ እግዚአብሔር የለም ወደሚለው ስንፍና እንዲያመራ አድርጎታል፤ ይህም በክርስቲያኖች ልቡና ብርቱ መቆርቆር ስለ አሳደረ በዓለም አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ አንድ እንሁን የሚለው የተስፋ ጭላንጭል መታየት ጀምሯል ፤ ይህም ተስፋ ለዐበይት ጉባኤያት ልደት ምክንያት ሆኗል ።

በዚህ መሠረት በ፲፱፻፶፯ ዓ ም፡ የምሥራቅ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች ጉባኤ በግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ጋባዥነትና አስተናጋጅነት በኢትዮጵያ አዲስ አበባ በአፍሪቃ አዳራሽ ተደርጓል ፤ እነዚህም ወልድ ዋሕድ ኢየሱስ ክርስቶስ አንድ አካል፤ አንድ ባሕርይ ነው በማለት የሚተባበሩት የኢትዮጵያ የእስንክድርያ፡ የሶርያ፡ የአንጾኪያ ፤ የአርማንያ አብያተ ክርስቲያናት ናቸው ።

ዓለም፡ የሃይማኖትን ጉዳይ ራቅ ፤ ፈቀቅ ፤ ገለል አድርጎ ለምድራዊ ኑሮ ለኃላፊው ሥራ በሚጣደፍበት ጊዜ ሥጋዊው ያለ መንፈሳዊ ሕይወት፤ ምድራዊው ያለ ሰማያዊ

www.ethiopianorthodox.org

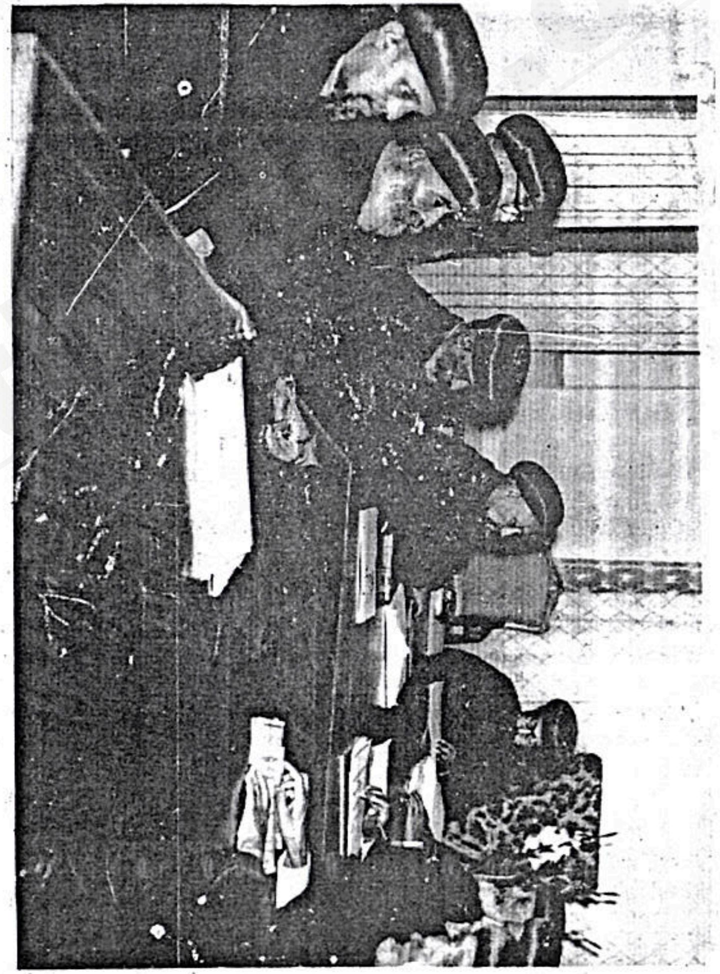

ብፁዓን ሊቃነ ጳጳሳት በሲኖዶስ ጉባኤ ።

ሀብት ተለያይቶ ሊኖር የማይችል ፡ በጠቅላላውም በእግዚአብሔር ፈቃድ ፡ በእግዚአብሔር መንፈስ የማይመራ ሕይወት ከንቱ መሆኑን አጥብቀው የተመለከቱት ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዓላማቸውን ወስነው፤በእውነተኛው ሃይማኖት ጸንተው ስለሚሠሩና ስለሚመሩ ለአብያተ ክርስቲያናት ጥላ ከለላ ሆነው ተገኙ ፤ ይልቁንም ከኢትዮጵያ በቀር አራቱ አብያተ ክርስቲያናት በጠላት ተከበው የሚኖሩ ስለሆነ ኢትዮጵያ ለጉባኤያቸው ታላቅ ተስፋ ሆና ተገኝታለች ።

በዚህ ምክንያት የምሥራቅ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ አብያተ ክርስቲያናት ጉባኤ ሥራውን በኃይለ ሥላሴ በሰላም በፍቅር ጀምሮ በኃይለ ሥላሴ በሰላም በፍቅር ጨረሰ ፤ በጉባኤው ውሳኔ ም የሃይማኖት ጠባቂ የሃይማኖት ጋሻ የለሚውን ከፍተኛ ስም ለጃንሆይ ሰጠ፤ ከዚህ ቀጥሎ ጉባኤው የተከፈተበትንና የጉባኤውን ውሳኔ እንመልከት ።

ከኤፌሶን ጉባኤ ወዲህ አህጉረ ዓለም ነክ የአብያተ ክርስቲያናት ጉባኤ በእኅትማማቾች አብያተ ክርስቲያናት መካከል ሲደረግ ፡ ይህ የመጀመሪያ ጊዜ ነው ፡ ስለዚህም ይህ ጉባኤ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴን ባንድ በኩል በቀድሞ ጊዜ ዐበይት ጉባኤያትን ከሰበሰቡ ደጋግ ነገሥታት ሲያስተባብራቸው ፤ በሌላ በኩል ደግሞ ከፍ አድርጓቸው ይገኛል ።

ምክንያቱም እነዚያ የቀድሞቹ ነገሥታት በጉባኤ የሰበሰቡ በክፍለ ግዛታቸው ያሉትን የአብያተ ክርስቲያናት መሪዎች ነው ፤ በሰላማዊ መሪ በቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ጥላ ሥር የተሰበሰቡ የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ግን፤ በጃንሆይ እውነተኛ ሃይማኖት በጃንሆይ ንጹሕ ፍቅርና በተቀደሰ አመራር እንጂ በተገዢነት አይደለም ፤ እነዚህ አብያተ ክርስቲያናት ምንም እንኳን ከረዥም ጊዜ ጀምሮ የሃይማኖት መሠረት ያላቸው ቢሆኑና ያንኑ አጽንተው የኖሩ ቢሆኑም ኑሯቸው በተዟላ መካከል በመሆኑ ብዙ የትግል ኑሮ እንዳለባቸው አይጠረጠርም ፤ ስለዚህ ለጥ ቂት ጊዜም ቢሆን ከዚያው ወጣ ብለው በነፃና መንግሥት በሰላማዊና በሃይማኖታዊ ንጉሠ ነገሥት የምትደገፍና የምትጠበቅ ቤተ ክርስቲያን ማየታቸው መንግሥተ ሰማያትን በዐረቦን እንዳዩአት ያህል የሚያስቆጥር ነው ። በአንጻሩም ስብሰባቸው ለኢትዮጵያ በረከትን ሰጥቷል ።

ይህ ሁኔታ ጃንሆይን ከባለታሪኮች በላይ ፤ ታሪካቸውንም ከታሪክ በላይ፤ ስለሚያደርገው ጉባኤው ለትውልድ የማይረሳ የድንቅ ድንቅ ነው ።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት የምሥራቅ ተዋሕዶ ኦርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎችን ጉባኤ በከፈቱበት ዕለት ያደረጉት ንግግር ።

ብፁዓን ወቅዱሳን አባቶች ።

የቤተ ክርስቲያን አባቶች ለአንድ ዓላማ በዚህች በታሪካዊት አገራችን በኅብረት መገኘታችሁ፤ ናሁ ሠናይ ወናሁ አዳም፤ ሶበ ይሄልዉ አኃው ኅቡረ፤ ያለው የዳዊት መዝሙር ሁልጊዜም አዲስ መሆኑን ያስገነዝበናል ።

ቅዱሳን አባቶች ፤

በጥልቅ እንደምታውቁት ሁሉ የቤተ ክርስቲያን አንድነት በፈቃደ እግዚአብሔር የተደገፈ ነገር ስለሆነ ታላቅ አብነት በመሆኑ ለሰው ልጅ ጠቅላላ ኅብረት ሆነ ። ወይም ለልዩ ልዩ ሃይማኖት ተከታዮች አንድነት ደገፋ እንጂ ዕንቅፋት ሊሆን አይችልም ። ጥንታውያን የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ከሐዋርያት ጀምሮ ከዚያም በኋላ የነበሩት

ግርማዊ ጃንሆይ የምሥራቅ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎችን ጉባኤ በንግግር ሲከፍቱ

www.ethiopianorthodox.org

ሐዋርያዊ የሥራ አመራርንና የመንፈሳዊ ትምህርት አሰጣጥ፤ ጉዳይ ሁሉ በሲኖዶስ በኅብረት ይሠሩ እንደነበረ የቤተ ክርስቲያን ታሪክ በሰፊው ያስረዳል ። በዚህ አኳኋን ተገናኝተው ፣ ተወያይተው የጋራ ችግርን ማስወገድ ከዕለት ወደ ዕለት እርምጃቸውን ሊቀጥሉ ችለው ነበር ።

ብፁዓን ወቅዱሳን መሪዎች ፣ የተከበራችሁ አባቶች ፣ ወደዋናው ከተማችን እንድትመጡልን ጥሪያችንን ስንልክላችሁ የእናንተ እዚህ መገኘት በተለይ የቤተ ክርስቲያንን አንድነት እንደዚሁም የሰው ልጅችንም የአንድነት መሠረት እንደሚደግፍ ተስፋ በማድረግ ነው ።—

ዛሬ ባለንበት ዘመን እንኳን የሰላም ምንጭ የሆነችው ቤተ ክርስቲያን የዓለም መንግሥታትም ቢሆኑ የቀድሞውን የመለያየት መንፈስ ትቶ በኅብረት መሥራት የጋራ ችግርን በማስወገድ ከፍ ያለ ጥቅም እንደሚሰጥ ተረድተው በሚያስደስት አኳኋን ተግባራቸውን ሲፈጽሙት ይገኛሉ ። ይህ ተባብሮ መሥራትና የጋራ ችግርን ማስወገድ ጥንቱኑ ከቤተ ክርስቲያን የተወለደ ስለሆነ ፣ ቤተ ክርስቲያን ከዚህ ተግባር ውጭ ልትሆን አይገባትም ።—

ኢትዮጵያዊት ቤተ ክርስቲያን እንደ ሃይማኖታችን ጥንታዊት ናት ። ታሪክዋም በማያወላውለው በሕዝብዋ የእምነት ጥንካሬ ዝና በሰማዕታትዋና በቅዱሳንዋም ገድል የተሞላ ነው ። የሕዝባችን ታሪክ ከቤተ ክርስቲያናችን ታሪክ ጋራ ተያይዞ የኖረ እንደ መሆኑ መጠን ቤተ ክርስቲያናችን ብሔራዊ አንድነታችንን ያጠነከረችና የመንፈስ ብርታትም ለሕዝባችን የሰጠች ናት ።—

ኢትዮጵያ እንግዳ ተቀባይ አገር ናት ። ከ፭ኛው መቶ ክፍለ ዘመን ጀምሮ በየጊዜው ከግብፅና ከሶርያ እንዲሁም ከሌሎች አህጉር የመጡትን አባቶች ስትቀበልና ስታስተናግድ የኖረች አገር መሆኗን ለማስታወስ ያህል ቅዱሳን ብለን የምናከብራቸውን አባቶች ተሰዓቱ ቅዱሳንና አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስንን ለአብነት እንጠቅሳለን ። እነዚህም ቅዱሳን አባቶች በማስተማር ገዳማትን በመመሥረት ለሀገራችን የሰጡት መንፈሳዊ በረከት ከፍ ያለ ስለሆነ ለስማቸው መጠሪያ የገዳማትና የኢብያተ ክርስቲያናት ሐውልት ቆሞላቸዋል ።—

በጥንት ዘመን የቤተ ክርስቲያን እምነት አንድ በነበረበት ጊዜ ሀገራችን ከቢዛንስ ነገሥታት ጋር የቅርብ ግንኙነት ነበራት ። የክርስቲያን አህጉርን ክርስቲያን ያልሆኑ ገዥዎች ቀንበር ተጭኗቸው በነበረበት ጊዜም በብዙ የሚቆጠሩ የሃይማኖት ስደተኞችን አስጠግታለች ።

እንደዚሁም ቀደም ብሎ የእስላም ሃይማኖት መሥራች ተከታዮች ስለ ሃይማኖታቸው በተሰደዱ ጊዜ፥ እነሱንም ተቀብላ መጠጊያ ሰጥታቸዋለች ። ሀገራችን በሰሜናችንና በምሥራቃችን ካሉት ክርስቲያኖች ወንድሞቻችን ጋር የነበራትን ግንኙነት ለማስፋፋት ያዳገታት ግን፤ የቅርብ ጎረቤቶቻችን የሆኑት አህጉር ክርስትናን ከለቀቁ በኋላ ነበር ። ሆኖም ኢትዮጵያ ሀገራችን የክርስትና ደሴት እንደመሆኗ ክርስትናን ከተቀበለችበት ዘመን ጀምሮ የክርስቲያንነት እምነቷን ሳታጓድል ከጥንት ቤተ ክርስቲያን ጋር ያላት ግንኙነት እንዳይቋረጥ ከመጣጣር አልቦዘነችም ። ቤተ ክርስቲያን የእስክንድርያው የቅዱስ ማርቆስ ልጅነቷን አጽንታ መኖርዋንስ የማያውቅ ማን ይገኛል? ዛሬ በኅብረት ተሰብስበን ለመወያየት ያበቃን የዚያ የጥንቱ አንድነታችን ፍሬ ነው ። በክርስትና እምነት እናንተ ከመጣችሁባቸው ልዩ ልዩ ሀገሮች ጋር ያለንን ግንኙነት ለመጠበቅ በብዙ የሠሩት አባቶቻችን የኢትዮጵያ ነገሥታትና ሕዝብ በመሆናቸው ያለፉትንም ፣ ያሉትንም ሳናመሰግናቸው አናልፍም ።—

ቅዱሳን መሪዎች ፣

ወደ ሀገራችንና ወደ ቤተ ክርስቲያናችን እንኳን በደኅና ገባችሁ የምንላችሁ በጣም ደስ እያለን ነው ። የእናንተ መምጣት ጥንታዊ የሆነውን ቅዱስ ስሜት ይዞልን መጥቷል ፣ የእናንተ እዚህ መገኘት መላው ሕዝበ ክርስቲያን አንድ ይሆን ዘንድ በሰው ሁሉ ልብ ለተፀነሰው ምኞት ዋስትናና ምሳሌ ይሆናል ።—

ንጉሠ ነገሥት ከሆንበት ጊዜ ጀምሮ ልንፈጽማቸው ከሚገቡን ግዴታዎች አንደኛው በእምነት አንድነት ሲኖራቸው በሀገር ርቀት የተለያዩትን አብያተ ክርስቲያናት ማገናኘት አንደሆነ አምነን ፣ በአምላክ ርዳታ ይህንኑ ለመፈጸም ይህችን ዕለት ስንጠብቅና የእግዚአብሔርን ቅዱስ ፈቃድ ደጅ ስንጠና ነበር ። ቀድሞውንም ከአንደኛው ጀምሮ እስከ ሦስተኛው ለተደረጉት የጥንታዊ ቤተ ክርስቲያን ጉባኤዎች ሁሉ ጠሪዎቹ የቍስጥንጥንያ ክርስቲያናውያን ነገሥታት ነበሩ ። በዚህም እኛ ለቤተ ክርስቲያን ከገባነው ቃል ኪዳን ጋር ተመሳሳይ ሆኖ ያገኘነው እምነት የሚመሳሰሉትን አብያተ ክርስቲያናት አገናኝቶ በኅብረት እንዲሠሩ ማድረግ ነበር ። የገባነው ቃል ኪዳን በዛሬው ዕለት ሲፈጸም በማየታችን እጅግ ደስ ብሎናል ።—

ሰው ያሰበውና የተመኘው ሲፈጸምለት ከማየት የበለጠ ደስታ ሊያገኝ አይችልም ። ስለዚህ እኛም ልንሠራው የሚገባንን ግዴታ በመፈጸማችን ፣ የተመኘነውና ያሰብነው በሥራ ላይ ውሎ በማየታችን፥ ለእግዚአብሔር ንጹሕ ምስጋና እናቀርባለን ። ኃይል የሚገኘው ከኅብረት የተነሣ ነው ። በኅብረት የሚሠሩትን በኔ ስም ሁለቱ ሦስቱ ቢሰበሰቡ እኔ በመካከላቸው እሆናለሁ ፣ የሚሹትንም ነገር እፈጽምላቸዋለሁ ሲል የተናገረው አምላክ ይረዳቸዋል ።—

አያሌ መቶ ዓመታት የኦርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያኖቻችን ደንበኛ ግንኙነት ሳይኖራቸው ኖረ ዋል ። የከፋፈላቸው ምክንያት ቀዋሚ ፍሬ ነገር ያለው ሊሆን ወይም ላይሆን ይችላል ። የሆነ ሆኖ ለፖለቲካዊ ጠብ እንኳን ሰዎች በጉባኤ ተቀምጠው በሰላምና በወዳጅነት መንፈስ ፍቺ በሚፈልጉበት በዛሬው ዘመን አብያተ ክርስቲያናት በተለይ የሚያደርጉት ጥረት ከዚህ ያነሰ መሆን የለበትም ።—

ይህ ያለንበት ዘመን በመገናኛ ረገድ ከፍተኛ እርምጃ የተደረገበት ከመሆኑ የተነሣ የአንድነትና የመቀራረቢያ ዘመን ተብሎ ይጠራል ። ይህን በምናስብበት ጊዜ የስዊድን ሊቀ ጳጳስ የነበሩት ዶክተር ናታን ሶደርብሎም የክርስቲያኖች ጠቅላላ ጉባኤ በእስቶክሆልም ከተማ እንደ አውሮፓ አቆጣጠር በ፲፱፻፳፭ ዓ ም ለመሰብሰብ እንዲችል ያደረጉት የቀዳሚነት ተግባራቸው ይታወሰናል ። አሁንም በቅርቡ ባለፈው ኅዳር ወር በባቲካን ከተማ በብፁዕ ወቅዱስ ጳውሎስ ስድስተኛ መንፈሳዊ መሪነት

www.ethiopianorthodox.org

የተሰበሰበው ከፍተኛ መንፈሳዊ ጉባኤ ያከናወነውን ሥራ በጥልቅ ተከታትለነዋል ። እውነት ነው፣ስለዚህ ጉዳይ የኢብያተ ክርስቲያኖቻችን መሪዎች በአሁኑ ስብሰባችሁ አንዳችም ቁርጥ ውሳኔ እንድትሰጡ አይቻላችሁ ይሆናል ጉዳዩም ባንድ ወገን ወሳኝነት ብቻ የማይፈጸም ይሆናል ። ቢሆንም ዕርቅና ኅብረትን ሊያስገኙ የሚችሉት መንገዶችና ዘዴዎች ከእናንተ ከመሪዎቹ ሊገኙ እንደሚችሉ እምነት አለን ።—

ስለ ዓለም ሰላም መጸለይና መሥራት ክርስቲያናዊ ተግባር መሆኑን በመገንዘብ በጉዳዩ አጥብቃችሁ እንደምታስቡበት በጉባኤው የንግግር ፕሮግራም ይታወቃል ፤ የሰው ልጅ በጥበቡ በሠራው መሣሪያ እንዳይጠፋ ታላቅ ሥጋት በአስተዋዮች ልቡና ባደረበት ባሁኑ ሰዓት ፣ ምሕረት የሚገኘው በቤተ ክርስቲያን አማካይነት መሆኑን ሳይመለከተው የሚቀር የለም። ከዓለም አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ ጋር በመተባበር ሊሠሩ ከሚገባቸው ሥራዎች አንዱ አይነተኛው ሥራ ይህ የዓለም ሰላም ጉዳይ መሆኑን ማሰብ ይገባል ። ክርስቶሳውያን ተብለን የርሱ ወገኖች ሆነን ሳለ በመለያየት እንደተጐዳን እናስብ ።—

በንግግራችን መደምደሚያ የማኅበራዊ ኑሮን መሻሻል ጉዳይ እንጠቅሳለን ። በየትኛውም ክፍለ ዓለም ቢሆን የሰው ልጅ ማኅበራዊ ኑሮ ሊደገፍ የሚችለው በቤተ ክርስቲያን ነው ። በጎ አድራጎት የሚሠራው ፣ የእግዚአብሔር ቅዱስ ፈቃድ የሚፈጸመው የሰው ልጅም በሥጋዊውና በመንፈሳዊው ረገድ እርምጃውን የሚቀጥለው የማኅበራዊ ኑሮ መሻሻል መልክ ያገኘ እንደሆነ ነው ።—

ቅዱሳን አባቶች ፣

የእናንተ ከዚህ መገኘት ለሀገራችንና ለሕዝባችን በረከት መሆኑን ስናስብ ዕድለኝነታችን ይሰማናል ። ሕዝባችንና ሀገራችን እንኳን በደኅና ከመሐከላችን የተገኛችሁ ሁልን በማለት ደስታ ቸውን ይገልጣሉ ።—

እናንተ ቅዱሳን አባቶች የእግዚአብሔር ሐዋርያት እንደራሴዎች እንደመሆናችሁ ሕዝብና ክህናት ቤተ ክርስቲያንና ምእመናን ጥብቅ ግንኙነት እንዲኖራቸው ለማድረግ እንድትችሉና ይህንንም በመፈጸም ላይ የጋራ ችግር ቢኖር ም በኅብረት ኦጥንታችሁ ፍቱኑን መድኃኒት እንድታስገኙ በእምነት እንጠባበቃለን ።—

ልዑል እግዚአብሔር በኒቅያ ጉባኤ የተሰበሰቡትን ሦስት መቶ ዐሥራ ስምንት ሊቃውንት እንደረዳ ለነርሱም እንዳበራላቸው እናንተንም ይርዳችሁ ። ዓይነ ልቡናችንንም ያብራልን ። ከየግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ንግግር ቀጥሎ ብፁዕ ወቅዱስ ሞራን ማር አግናጢዮስ ያዕቆብ የሚተለውን ተናገሩ ።

ብፁዕ ወቅዱስ ሞራን ማር አግናጢዮስ ያዕቆብ ፫ኛ የአንጾኪያና የመላው ምሥራቅ ፓትሪያርክ ፣ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ጉባኤውን በከፈቱበት ቀን ላደረጉት ንግግር የሰጡት መልስ ።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት
ቅዱሳን አባቶችና ወንድሞች ፣
የተወደዳችሁ ካህናትና ምእመናን ።—

በዚህ ዓይነት ዓላማ ከዚህ በመገኘታችን ከኃያሉ እግዚአብሔር ያለን ፍቅር በጣም ጥልቅ ነው። በልባችንም የሚሰማንን ደስታ ለመግለጥ ቃላት አናገኝለትም። ግርማዊ ጃንሆይ በዚች በተዋበች ከተማዎ አንድነት እንድንገናኝ በማድረግዎ የማይረሳ ዘለዓለማዊ ዕድል አጐናጽፈው፣ የግርማዊ ነትዎን ንግግር በአዳመጥን ጊዜ በ፫፻፳፭ ዓ ም በኒቅያ የተደረገው ሲኖዶስ ይታወሰናል ።—

በዚህ ጊዜ ንጉሥ ቆስጠንጢኖስ ጉባኤውን ሲከፍት ለአደረገው ንግግር የአንጾኪያው ቅዱስ ኤዎስጣቴዎስ ንጉሡን በማመስገን መልስ ሰጥተዋል ፤ ሆኖም በቅዱስ ጴጥሮስ መንበር ተቀምጠን የዚህ ቆዱስ ሰው ወራሽ ለመሆን የበቃን ነን ለማለት ባንችልም ይህን አስደሳች የሆነውን የግርማዊነትዎን ንግግር ተከትለን እነዚህን ቃላት ስንናገር እንደ ሕልም ይሰማናል ። ግርማዊነትዎ ይህን ታሪካዊ ጉባኤ / ኮንፈረንስ / በማዘጋጀትዎ በየነበሩባቸው ዘመናት ቤተ ክርስቲያንን በቅን ያገለገሉትና የረዱት የሃይማኖታውያን ነገሥታት እውነተኛ ተከታይ መሆንዎን አሳይተዋል ። ይህን ግርማዊነትዎ ያዘጋጀውን ጉባኤ፤ በማሰብ ለኢትዮጵያ መንግሥትና ሕዝብ፣ እንዲሁም ለኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ጥልቅ ምስጋናችንን እንገልጣለን ።—

የእነዚህ የምሥራቅ እኅትማማቾች አብያተ ክርስቲያናት መሪዎችና ኃላፊዎች መገናኘት ለአብያተ ክርስቲያኖቻችን አንድ ትልቅ ታሪካዊ እርምጃ ነው ። ምንም እንኳ አንድ ዓይነት ዓላማና እምነት ቢኖረንም እንደ አሁኑ በአንድነት ተገናኝተን ለመወያየት ለብዙ መቶ ዓመታት ዕድል አላገኘንም ። ነገር ግን አሁን እግዚአብሔር በኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት በደሁዳ አንበሳ በቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ አማካይነት አንድነት እንድናገኝ አስቻለን ። በእውነቱ ዝቅተኛው ራሳችን በቅዱስ ጴጥሮስ መንበር ላይ ከተቀመጠበት ጊዜ ጀምሮ አብያተ ክርስቲያኖቻችን እንዲገናኙ መንገዱን እንዲከፍትልን እግዚአብሔርን ስንለምነው ነበር። ወዲያው እኛ እንደተሾምን ከሜትሮ ፖሊታን ወንድሞቻችን ሁለቱ ኢትዮጵያን በጎበኙ ጊዜ ግርማዊነትዎን ይህን ነገር እንዲበረቱበት ለማነቃቃት በነሱ አማካይነት አንድ መልእክት ልከን ነበር ፤ አሁንም ግርማዊነትዎ በአርቆ አሳቢነት ይህን ኮንፈረንስ ጠሩ፤ እኛም የሶርያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች በዚህ ነገር ከልብ ተደስተን ፣ በዚህ አጋጣሚ ጊዜ ግርማዊነትዎ እኛም በታላቅ አክብሮት የምንመለከትዎ የኢትዮጵያ መሪ መሆንዎን ለመናገር እንወዳለን ። ሁል ጊዜ በሥርዓተ ቅዳሴ ያችን ግርማዊነትዎን እናስታውሳለን ።—

ይህንንም በማድረግ በ፱ኛኛው መቶ ዓመት የነበሩትን ማር ሲቢሪዩስ ፣ ሙስባርኪፎ በ፲፪ኛው መቶ ዘመን የነበሩት ማር ዲዮናስዮስ ባርሳሊቢ የመሳሰሉትም የታወቁ አባቶችን ትምህርት እንከተላለን ። እነሱም በሥርዓተ ቅዳሴያችን የኢትዮጵያን ነገሥታት እንድናስታውስ ከእኛ ጋር ይተባበራሉ ። ከእኛም ጋር አንድ ዓይነት እምነትን ይሳተፋሉ ፣ ይተባበራሉ ፤ አብያተ ክርስቲያናችን በአጭሩ በ፩ኛው መቶ ዘመን ጀምሮ በጣም የቀረበ ግንኙነት አላቸው ። የመጀመሪያ የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ፍሬምናጦስ ከኛ መንበር፤ሥር ከሆነችው ከጢሮስ እንደመጣ እንተርካለን። ማር ያዕቆብ ባራድዮስ በ፮ኛው መቶ ዘመን ኢትዮጵያን ጐብኝቷል ። በዚህም ጊዜ ተሰዓቱ ቅዱሳን አገራቸውን ሶርያን ትተው ወደዚህ አገር መጥተዋል ። እኛም ይህችን ታላቅ አገር ሕዝቧንና ቤተ ክርስቲያኗን ለመጐብኘት በመቻላችን የሚሰማን ደስታ በጣም ከፍ ያለ ነው ።—

www.ethiopianorthodox.org

አብያተ ክርስቲያኖቻችን የተዋሕዶ ኦርቶዶክስ እምነትን ከአባቶቻችን ነው የወ ረሱት ። ነገር ግን በእግዚአብሔር መለኮታዊ የማዳን ኃይል ትርጉሙን ገልጠን ለማ ሳየት አልቻልንም ፤ በአጠገባችን ላሉት ኢአማንያን፤ አብያተ ክርስቲያኖቻችን የክርስቶ ስን ወንጌል በጣም እንዲያውቁት ለማድረግ ያልቻሉበት አንዱ ምክንያት ይህ ነው ፤

እንግዲህ በዚህ ጉባኤ በመካከላችን የሚኖረውን አንድነት ማጠንከር ብቻ አይ ደለም ። ነገር ግን ሕዝባችን በእምነታችን የሚያድጉበትን መንገድ እንደ ገና መመ ርመር ያስፈልገናል ።—

ከዚህም ሌላ የክርስቲያን ምስክርነታችንን በዓለም መልካም ውጤትን ያሳይ ዘንድ ባንድ የሥራ ፕሮግራም ማስማማት አለብን። በዚህም ዓይነት ኃያሉ እግዚአብሔር በጉ ባኤያችን ለጥንታውያን አብያተ ክርስቲያኖቻችን አንድ መንገድ ይከፍትልን ፤የሚ ደረገውንም ሙከራ ይፈጽምልን ዘንድ እንለምነዋለን ።—

ለግርማዊነትዎ ፤ ለኢትዮጵያ ሕዝብና ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን ወንድሞቻ ችን የሶርያን ቤተ ክርስቲያን ሰላምታ እናቀርባለን ። የሕንድ ቤተ ክርስቲያን ካቶሊ ኮስ ወንድማችንን ባስልዮስ አጊን ፩ኛ በዚህ ጉባኤ ከኛ ጋር ይገኛሉ ። እኝህ አረጋዊ የሽምግልና ጊዜያቸው ሳያግዳቸው ከሕንድ ወደ ኢትዮጵያ መጥተው የዚህ ጉባኤ ተካ ፋይ ሆነው በማየታችን ከፍ ያለ ደስታ ይሰማናል ። አሁንም በሕንድ የሶርያን ቤተ ክርስቲያን ሰላምታ እንድናቀርብ ይፈቀድልን ፤

የምሥራቅ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች ጉባኤ

፩ኛ / ው ሳ ኔ ፤

እኛ ከመልእክተኞቻችን ጋር በዚህ ጉባኤ የተሰበሰብን የምሥራቅ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት የሆኑት ግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴን የሃይማኖት ጋሻ ብለን አውጀናል ።—

የምሥራቅ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች ጉባኤ

፪ኛ / ውሳኔ

እኛ ከመልእክተኞቻችን ጋር በጉባኤ ተሰብስበን የነበረን የምሥራቅ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች የተሳካ ውጤት ባስገኘው ጉባኤያችን መጨ ረሻ ነገሩን ላነሣሡትና በአርቆ አስተዋይነት ጉባኤው እንዲደረግ ላስቻሉት ለግር ማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በረከታችንን ስናቀርብ ደስ እያለን ነው ።

በዚህም አድራጎት ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በክርስትና ሃይማኖት ውስጥ የተመደበላቸውን ሥራ በማጠናቀቅ የሃይማኖት ጋሻዎች እየተባሉ የተጠሩትን ታላላቅና ቅዱስ መንፈስ ያደረባቸውን መሪዎች ልማድ ተከትለዋል ። ጉባኤው ይህንን ጉባኤ በማደራጀት ለደከሙት ለግርማዊ ንጉሠ ነገሥትና ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ምስጋና ያቀርባል ። በዚህም ጉባኤ ላይ ስለ ተደረገውም የተከናወነ ድርጅት ጽሕፈት ቤቱን ከመ ሪው ከክቡር ዋናው ጸሐፊ ጋር ያመሰግናል ።—

የውቢቱን ኢትዮጵያ መሬት ስለጎበኙ ሃይማኖተኛውን ሕዝቡንም ስላወቁ የጉባ ኤው አባሎች በመላ ተደስተዋል ።—

በፍቅርና በወንድማማችነት ለኃያሉ እግዚአብሔር ምስጋና እናቀርባለን ። በቅዱስ እግዚአብሔር መሪነት ይህ ጉባኤ ለአብያተ ክርስቲያኖቻችንና ለክርስትና እምነት መጠበቅ በደስታ የመሠረተውን መሠረት ለማፋፋትና ለማጠንከር ሌሎች ጉባኤዎች እንደሚከተሉት ጽኑዕ እምነታችን ነው ።—

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት

በምሥራቅ ተዋሕዶ ኦርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት ጉባኤ ፍጻሜ ያደረጉት

የመደምደሚያ ንግግር ።

ብፁዓን ወቅዱሳን አርእስተ ሊቃነ ጳጳሳት ፤ አሁን በተናገራችሁት ምሥጢራዊ ቃላት ስትሠሩ በሰነበታችሁት መንፈሳዊ ውጤት ልቡናችን በደስታ ተነክቷል ። በእርግ ጥም በቅዱስ መንፈስ ተመርታችሁ ፍቅር አንድነትን ይዛችሁ እንደሠራችሁት በሥ ራችሁ ውጤት ዓለም ሁሉ ሊረዳ ችሏል ።—

የምሥራቅ ተዋሕዶ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን እውነተኛ እምነት እውነተኛ ሥር ዓት ያላት እንደሆነች ዓለም ሁሉ ሊቀናባት የሚገባው በዚህ ሰሞን በኅብረት በፈ ጸማችሁት ነገር ነው ።—

« የሀገር ርቀት የሰውን ፍቅር አይከለክለውም » ብሎ ሰሎሞን እንደተናገረው የሀገሩን ርቀት የልባችሁ ቅርበት አጥፍቶታል ። ስለዚህ እንደ አንድ ቃል ተናጋሪ እንደ አንድ ልብ አሳቢ ሆናችሁ ተገኝታችኋል ። እኛም በበኩላችን ያሰብነው ሁሉ ተፈ ጽሞልን ይህን መልካም ውጤት ስናይ ለአምላካችን ንጹሕ ምስጋና እናቀርባለን ።—

በዛሬው ጉባኤያችሁ ውጤት ተመርኩዘን እናንተንና የቢዛንቲን ኦርቶዶክስ ከዚ ያም በኋላ ሌሎችንም አብያተ ክርስቲያናት ለመጥራት ዝግጁ መሆናችንን ስንገልጥ ላችሁ ደስታ ይሰማናል ። ይኸም ከሆነ በቅርቡ እንደምንገናኝ እምነታችን ፍጹም ነው።ጉባኤው ሲከፈት እንደተናገርነው ሁሉ እየተገናኙ እየተመካከሩና እየተረዳዱ መሥራት ብዙ ጥቅም ተገኝቶበት፤ የዓለም ነገሥታት በብዙ መልክ ይፈጽሙታል ። እንግዲያውስ እናንተም ከዛሬ ጀምሮ መንገዱ ክፍት ነው ፤ ርዳታችንም አይቋረጥም ። የሀ ሳባችሁ ደጋፊ መሆናችንን ስንገልጥ ግዴታችን መሆኑን በማመን ነው ።—

በተለይ የምናመሰግናችሁ ሥራችሁ ንጹሕ መንፈሳዊ ሆኖ ከፖለቲካ የራቀ በመሆኑ ነው ። ወደፊትም የምናሳስባችሁ ቤተ ክርስቲያን ራሷ የሰላም ምሳሌ ስለሆ ነች በየትኛውም ዓለም ቢሆን በሰላማዊ መንገድ ብቻ መገኘት እንዳለባት ነው ። ወደ ዓለም ውስጥ ጉዞአችሁ ለትምህርትና ለስብከት ይሁን ፤ ስለ ሰውም ልጅ መብትና ስለ ዓለም ሰላም መጸለይ ግዴታችሁ እንደሆነ ስንገልጽ በሪፖርታችሁ ላይ እንደተረዳነው ግዴታችሁን በሚገባ እንደተወጣችሁት ነው ። የዓለም ሰላም ሊገኝ የሚችለው በጸ ሎት በእግዚአብሔር ቸርነት ነው ይህን አስተያየት ሥጋዊ ደማዊ የሆነ ሁሉ ሳይረ ዳው አይቀርም፤ አሁንም እግዚአብሔር የሥራችሁ መጀመሪያ ሆኖ እንዲአስፈጽማችሁ ውጤቱን በሥራ ላይ ለማዋል እንዲረዳችሁ እንመኛለን ።—

www.ethiopianorthodox.org

ክፍል ፳፮

የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ማዕከላዊ ቀዋሚ ኮሚቴ ሹማምንት ጉባኤ

ምንም እንኳን የምሥራቅ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ አብያተ ክርስቲያናት መዎሪች ጉባኤ ቢደረግም ይህ ብቻ ጃንሆይ ስለ ቤተ ክርስቲያን የሚያስቡትን አሳብ አልገታውም ስለዚህም ሌላ ዐቢይ ጉባኤ እንዲደረግ አስበው በ፲፱፻፷፫ ዓ ም የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ማኅበር ማዕከላዊ ቀዋሚ ኮሚቴ ሹማምንት ጉባኤ በመናገሻ ከተማቸው በአዲስ አበባ በአፍሪቃ አደራሽ እንዲሰበሰብ አደረጉ ፤ ይህም ደግሞ ለቤተ ክርስቲያን የተፈጸመ ከፍተኛ ውለታ ነው ።

ካልተቀራረቡ መነጋገር የለም ፣ ካልተነጋገሩም አሳብ ለአሳብ መገላለጥና ወደ አንድ ግብ መድረስ አይቻልም ክርስቶስ አንድ እንደሆነ ቤተ ክርስቲያን አንድ ፣ ሃይማኖት አንድ ፣ ጥምቀትም አንድ መሆናቸው እውነትነቱ ምን ያህል እንደሆነ ለማስረዳት የክርስቶስ ቤተ ሰቦችም አንድ ልብ ፣ አንድ አፍ ሆነው በአገልግሎት ወደ ክርስቶስ እንዲቀርቡ ፣ የሰውን ዘር ሁሉ ከጽላሎተ መስቀሉ ሥር እንዲሰበሰቡ ለማድረግ ተገናኝቶ ከመነጋገር የበለጠ ጠቃሚ ነገር የለምና ጉባኤው ለቤተ ክርስቲያን ዝምድና ታላቅ መሠረትና ኃይል ነው ፤ ይህም ጉባኤ ለግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ የተቀደሰ ዓላማ የታመነ ምስክር ከመሆኑም በላይ ሕያው ስም ሰጥቷል ፤ እስካሁን ድረስ መሪዎችና ሕዝቦች በሃይማኖት የማይመስላቸውን በመልካም ማስተናገድና አክብሮ መቀበል ቀርቶ በመልካም ዓይን ሊያዩትም አይወዱም፤ እንዲያውም እንኳን ባዕዱን ወገን ከወገንም ቢሆን ደም ሲያፋስሰው የሚኖረው ይኸው የሃይማኖት ልዩነት ነው ።

ዛሬም ቢሆን ባንዳንድ ሀገሮች ላይ ይኸው ጐልቶ ይታያል ፤ በዓለም ሕዝቦች መካከልም ሃይማኖትን መቀበልና ዓላማውን መከተል እንዲጠላ የማይጠቅም መስሎ እንዲገመት ካደረጉት ታላላቅ ምክንያቶች አንዱ ይኸው አለመግባባት ነው ፤ ለሀገራቸውና ለመላው ዓለም እግዚአብሔር የሾማቸው አዲሱ የሰላም ሐዋርያ ግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ግን ቁስሉ ድኖ ስብራቱ ተጠግኖ እግዚአብሔር ለሰው ዘር ያሰበው ሕይወት በአንዲት ቤተ ክርስቲያን ባንዲት ሃይማኖት ባንዲት ጥምቀት ለመላው የሰው ዘር እንዲዳረስና የቤተ ክርስቲያንም አንድነት እንደ ቀድሞ ተመልሶ እንዲታደስ አስበው ይህን ጉባኤ ሰበሰቡ ፣ በዚህም የማይጠፋ ስምን አገኙ ። በዚህ ሁሉ የረዳቸውን እግዚአብሔርን እናመሰግናለን ።

ከዚህ ቀጥሎ ጉባኤውን ሲከፍቱ የተናገሩትን እንመለከታለን ።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት በተለይ በተሰናዳው ሥፍራ ላይ እንደተገኙም ፣ ዶክርተ ኤም ኤም ቶማስ የማዕከላዊው ኮሚቴ ሊቀ መንበር የጉባኤውን መከፈት ካስታወቁ በኋላ ፣ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ከዚህ የሚከተለውን ኦፊሴላዊ የመክፈቻ ንግግር አደረጉ ።—

የግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ንግግር ፤

የተከበሩ ሊቀ መንበር ፣

ብፁዓን ጳጳሳትና የተከበራችሁ የማዕከላዊ ኮሚቴ አባሎች ከመቸውም ይልቅ በክርስቶስ እምነት ሥር ያሉ ሁሉ በአንድነት ተሰብስበው ስለ ዓለም ሰላምና ስለትክክለኛ ፍርድ መወያየታቸው አስፈላጊ ሆኖ በተገኘበት በአሁኑ ዘመን ፣ የዓለም አብ

ያተ ክርስቲያን ማዕከላዊ ኮሚቴ ስብሰባ በመናገሻ ከተማችን በመደረጉ መንፈሳዊና ሥጋዊ ደስታ ይሰማናል ።—

የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ጉባኤ ከተቋቋመ ከ፲፱፻፵ ዓ ም ጀምሮ በክርስቶስ እምነት ሥር ያሉትን ሁሉ ለማገናኘትና በአንድ ዓላማ ለመሥራት ያደረገው ከፍተኛ መሆኑን እንረዳለን ። የአብያተ ክርስቲያናት መልእክተኞች በዚሁ ድርጅት ውስጥ በአንድነት ተሰብስበው ስለ ጋራ ችግራቸው በሚወያዩበት ጊዜ ከልብ መተዋወቅንና መግባባትን ከማትረፋቸውም በላይ ፣ ቀስ በቀስ በክርስቶስ ፍቅር ላይ የተመሠረተውን የአንድነት ዓላማቸውን ለማድረግ የሚያስችላቸውን ጥበብ አግኝተው ሊተሳሰሩ እንደሚችሉ አይጠረጠርም ። ለዚህም የተቀደሰ ዓላማ ቤተ ክርስቲያናችን ለማኅበሩ አባል በመሆን የሚጠበቅባትን ድርሻ ልታበረክት በመቻሏ ደስ ያሰኘናል ።—

ላሰው ልጅ ለተፈጥሮ ባሕርዩ የደካማነቱ ምስክር የሆነው የራስንና ለራሱ ብቻ መስፋፋትን በመውደዱ ፈጣሪው የሰጠውን የአንድነት ምልክት ሳይከተል መገኘቱ ለሚደከምበት የክርስቲያን አንድነት እንቅፋት ሆኗል ።

ያንዱ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርት የሆንነውና ባንድ መጽሐፍ ቅዱስ የምናምነው ምእመናን እስከመቼ ድረስ ነው ተከፋፍለን የምንኖረው ?

እስካሁን ተከፋፍላ የቆየችው የክርስቶስ ቤተ ክርስ ቲያን በአንድነት ጥላ ሥር የምትሠራበት ጊዜ መቃረቡን እያሰብን በኤፌሶን መልእክት ምዕራፍ ፬ ቁጥር ፫ና፮ የተጻፈውን በመከተል ካሁኑ መንገዱ እንዲጠረግና እንዲስተካከል ባንድነት መጣር አለብን። ሁሉም በየበኩሉ የሃይማኖቱን ተከታዮች ለማብዛት ወይም ሃይማኖቱ እንዲስፋፋ ለማድረግ የሚጥረው በገባው ቃል ኪዳን መሠረት ነው ።—

የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ጉባኤ ለሰው ልጅ መብት አጠባበቅና ለትክክለኛ ፍርድ መኖር በክርስቶስ ፊት ታላቅ ኣላፊነት አለበት ። የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ጉባኤ ይህንኑ ኣላፊነት በመገንዘብ ፣ ለዓለም ሰላም በየጊዜው ያደረጋቸው ሁሉ ዕቅዶችን በሥራ ላይ ማዋል የሚደረገውን ከፍ ተኛ ጥረት ያስረዳሉ ።—

የማዕዘን ራስ በሆነው በክርስቶስ ላይ የተመሠረተች ሃይማኖት ተከታዮች የሆንን ክርስቲያኖች ሁሉ በእግዚአብሔር ምሳሌ የተፈጠረውን የሰው ልጅ በቀለም ልዩነት ወይም በድኽነት ምክንያት የሰው ልጅ ሥልጣኔ ካስገኘቸው በረከቶች ተካፋይነትን ተነፍጎ ከማኅበራዊ ኑሮ ውጭ ቀጥሎ ሲሠቃይ ማየቱ የተቀበልነውን አደራ ማጥፋት እንዳይሆንብን ለሰብአዊ ፍጡር እኩልነትና ለዓለም ሰላም ከመሥራት መቆጠብ አይገባንም ።—

የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ጉባኤ በትምህርት ፣ በጤና ጥበቃ ፣ በጠቅላላው ተግባር ሁሉ አርቆ አስተዋይነቱን የሚያስረዳ ነው ። በመልማት ላይ ያሉ አገሮች በእውነተኛው ክርስቲያናዊ ፍቅርና በወንድማማችነት መንፈስ ላይ የተመሠረተ የቴክኒክና የማቴሪያል ርዳታ ለማግኘት በተስፋ ይጠበባቃሉ ።—

ስለዚህ ማንኛቸውም ክርስቲያናዊ ድርጅት የሚሰጠው ርዳታ ለፖለቲካ ዓላማና አይዲዮሎጂ መፈጸሚያ የሚያገለግሉ ሚክሮቦች ያልተቀላቀሉበት ለሰው ልጅ ደኅንነትና

www.ethiopianorthodox.org

የኑሮ ደረጃ እድገት የሚረዳ እንዲሆን ማሰብ ያስፈልጋል ። ምክንያቱም የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ወደፊት በአንድ ዓላማና አስተሳሰብ እንድትመራ ሲታሰብ ፤ አሁን የሚሰጠው ርዳታ ለተለያየ የፖለቲካ ዓላማ ማስፈሪያ የሚውል ከሆነ ይህን በመሰለ ዓላማና አጭር አስተያየት መመራት ታላቁን ዓላማ የሚያቃውሰው እንዳይሆን ያሠጋል ። ማንም የእግዚአብሔር ቤተ ሰብ እንዳይለያይ ከክርስቶስና ከአባቶቻችን እንደታዘዘው በመተማመንና በፍቅር መተሳሰር ካልተሠራ በቀር አንድነትስ እንዴት ይገኛል ? ።—

የዓለም አብያተ ክርስቲያን ጉባኤ ምንም እንኳን ልማት ነክ የሆኑትን ተግባሮች በማከናወን ለብዙ የዓለም ክፍሎች ርዳታ ሲያደርግ ቢቆይም አሁን በቅርቡ ደግሞ ቤተ ክርስቲያን በልማት ተግባር በበለጠ እንድትካፈል ያቋቋመው ኮሚሽን ብዙ አላፊነትና የሥራ ክንውን የሚጠበቅበት ነው ።—

በእንጀራ ብቻ ባይኖርም ፤ ለመንፈሳዊ ኑሮም እንጀራ ማስፈለጉ አይካድም ። ስለ ዚህ የሰው ልጅ መንፈሳዊ አኗኗር ሁላችንም ከምንመኘው ከፍተኛ ደረጃ እንዲደርስ የሚደረገው ጥረት የሰብአዊ ፍጡር የኑሮ ደረጃ የሚሻሻልበትንም ተግባር የሚያጠቃልል ሊሆን ይገባል ።

ለዚሁም ከፍተኛ ተግባር ሥራ ማስኬጃ እንዲውል ከአባል አብያተ ክርስቲያናት የሚዋጣው ገንዘብ በተገቢው ሥራ ላይ ከዋለ ለቤተ ክርስቲያናችን የኅብረትና የአንድነት በር መክፈቻ የሚሆን ከፍተኛ ተግባር መፈጸሚያ ስለሚሆን ፤ በዚህ ዘመን ላለነው ክርስቲያኖች አዲስ የታሪክ ምዕራፍ መክፈቻችን ይሆናል ።—

ስለዚህ ይህ ጉዳይ አጥብቆ የሚታሰብበት ነው ፤—

የሁላችን ረዳትና መሪ ፤ ብርሃናችንም የሆነው ፈጣሪያችን ለስብሰባችሁ መልካም ፍሬ እንዲሰጣችሁ እየለመንን ፤ ዓላማችሁ የዓለም ክርስቲያኖች ከሚጠብቁት ግብ እንዲደርስ እንዲያደርግ ከልብ እንማልዳለን ብለዋል ።—

ምዕራፍ ፲፰

ክፍል ፳፯
ራስን መቻል

በሀገራችን የኑሮ ሕግ ፤ ልጆች በወላጆቻቸው ቤት ካደጉ በኋላ በጋብቻ ፤ ትዳር ይጀምራሉ ፤ ጥቂት ቀንም ከወላጆቻቸው ቤት ሥራቸውን ፤ ኑሯቸውን በማስተባበር ወንዱ ልጅ ከአባቱ ጋር እየአረሰ ፤ መጠነኛ አበል እያገኘ ፤ ሚስቱም ከእናቷ ጋር የቤት ሥራ እየሠራች ከቆዩ በኋላ ጎጆ ይወጣሉ ፤ ራሳቸውን ፤ ይችላሉ ፤ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንም ከእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን ጋር በመተባበር ስትሠራ ኖራ ጊዜው ሲደርስ በ፲፱፻፶፩ ዓ ም ግንቦት አንድ ቀን የሐረር ሊቀ ጳጳስ ብፁዕ አቡነ ቴዎፍሎስ ለመጀመሪያ ጊዜ በኢትዮጵያውያን ብቻ ተመርጠው በሕዝብ ምርጫ በግርማዊ ንጉሠ ነገሥት መልካም ፈቃድ በእግዚአብሔር ቸርነት ብፁዕ ወቅዱስ ፓትረያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ተብለው በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሲሾሙና የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን መንበር በኃይለ ሥላሴ ተካክሎ ተደላድሎ ሲቆም ጐጆ ወጣች ፤ ራሷን ቻለች ፤ እዚህ ላይ ከፍተኛ የሚያስደንቅ ነገር አለ ፤

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ለብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ኒሻን ሲሸልሟቸው

www.ethiopianorthodox.org

ይህም የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መብቷን መጐናጸፍ ብቻ አይደለም ፤ እጅግ የሚያስደንቀው ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ አርባ ዘመን ሙሉ ተስፋ ባለመቍረጥ የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን መብት ለማስገኘት መታገላቸውንና በአርባ ዘመን ሱባዔ የአሰቡትን ከግቡ ማድረሳቸው ነው ፤ ከዚህም በቀር ሌላ ነገር አለ ይህን ነገር በኢትዮጵያና በግብፅ መካከል ብቻ ሳይሆን በሌሎችም አብያተ ክርስቲያናት የነበረና የታየ ነው ፤ ብዙ አብያተ ክርስቲያናት አንዷቱ ከሌላይቱ እየተለያዩና እየተነጠሉ ራሳቸውን ችለዋል ፤ ግን ራስን መቻሉ እንዲያው አልተደረገም ፤ መነቃቀፍ፤ ከዚያም አልፎ ደም መ ፋ ሰ ስ ም ተደርጐአል ፤ እስከ አሁን ያልተረሳ ቂምና ያልደረቀ ደም የሚታይባቸውም አሉ ፤ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በአደረጉት ሃይማኖትና ተስፋ ፍቅርና ትዕግሥት የተመሉበት ሰላማዊ ጥረት የተገኘው የኢትዮጵያ መብት ግን በሁለቱ እትማማች ሀገሮች መካከል ምንም ቅሬ ታሳይፈጠር በመከባበርበመፈቃቀር የተፈጸመ ወንድማማችንነትን ያጠነከረ በመሆኑ በመላው ዓለም ፊት የድንቅ ድንቅ ሆኖ ታይቶአል፤ስለዚህም መንፈሳዊ ሰው ሁሉን ይመረምራል።እሱን ግን ማንም አይመረምረውም የተባለው ቃል በግርማዊ ንጉሠ ነገሥት እንደተፈጸመ ስንመለከት በ ከ ሀ ሊ ነቱ ፈጥሮ ፤ በረድኤቱ እየመራ ለሚያኖራቸው ለልዑል እግዚአብሔር የምናቀርበው ምስጋና ወሰን የለውም ፤

ከዚህ ቀጥሎ ግንቦት ፩ ቀን ፲፱፻፷፫ ዓ ም በብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ በዓለ ሢመት የተፈጸመውን ሥነ ሥርዓት እናያለን ።—

ብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርክ በዐውደ ምሕረቱ
ላይ ያደረጉት ንግግር
/ /ማኅቶተ ቤተ ክርስቲያን ግርማዊ ጃንሆይ//

ይህን የክብር ስነ ሥርዓት እኔ ባለሁበት ቦታ ሆኖ የሚመለከት ሰው በመጨረሻ ሐሣቡን ስሜቱን እንዲገልጽ ቢጠየቅ እንደሚቸገር የታወቀ ነው ። ስለዚህ ምንም ሳይናገር ቢቀር የሚደነቅ አይደለም ። ይልቁንም ከዚህ ላይ ዝምታ ከትልቅ ንግግር የሚቆጠር ነው ። እኔም ይህን በመረጥኩ ነበር ። ነገር ግን በሌላ በኩል በተቻለ መጠን መናገር የሚገባ ስለሆነ እንደሚቀጥለው ባጭሩ ለመናገር እወዳለሁ ።

አባትዎ ቀዳማዊ ምኒልክ ቀዳሚነቱን በስም ብቻ ሳይሆን በዘመኑ አምልኮተ እግዚአብሔር ወደኢትዮጵያ ምድር ገብቶ እንዲስፋፋ በማድረግ ቀዳማዊ ሲሆን ፣ ግርማዊነትዎ ደግሞ ቀዳማዊነቱ በስም ብቻ ሳይሆን ከፍተኛው የቤተ ክርስቲያን የክህነት ሥልጣን ለኢትዮጵያውያን ተላልፎ ኢ ት ዮ ጵ ያ ዊ ው የቤተ ክርስቲያን መሪ ከኢትዮጵያውያን መካከል እንዲገኝ በማድረግ ቀዳማዊ ነዎት ። ቅዱስ ዳዊት » ጊዜ ገቢር ለእግዚአብሔር » መዝሙር ፩፻፲፱ ቁጥር ፩፻፳፮ እንዳለው ሁሉ እግዚአብሔር ማንኛውንም ሥራ የሚሠራው ጊዜውን እየጠበቀ ነው ።

ግርማዊነትዎ የፈጣሪዎን ፍለጋ በመከተል የሚሠራውን ሥራ ሁሉ በትዕግሥትና በፈሊጥ ጊዜውን እየጠበቀ ስለሚሠራ ሥራው ሁሉ የተከናነወነ ነው ።—

ስመ ጥሩው አባትዎ ቅዱስ ዳዊት « ይምጽኡ ተናብልት እምግብጽ ፣ ኢትዮጵያ ታበጽሕ እደዊሃ ኀበ እግዚአብሔር » መዝሙር ፷፯ ቁጥር ፴፩ ብሎ የተናገረው

www.ethiopianorthodox.org

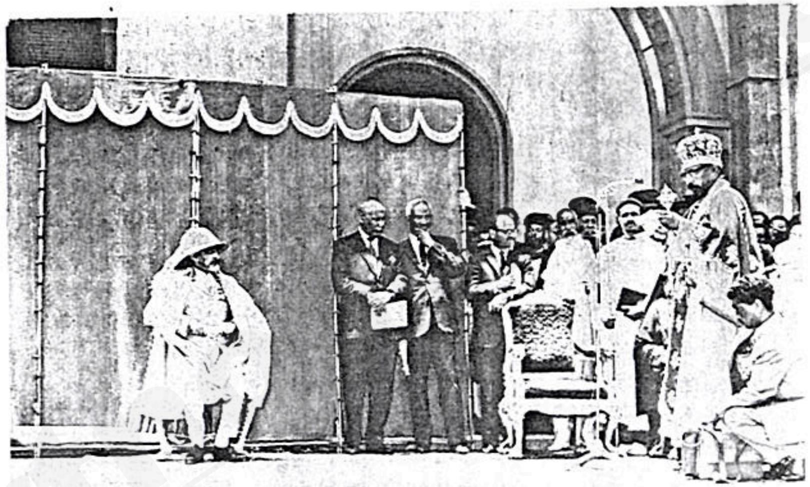

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ ፓትርያርክ ዘኢትዮጵያ ፲፱፻፷፫ ዓ ም ግንቦት ፩ በተፈጸመው ሲመተ ፓትርያርክና ፀቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን ዓውደ ምሕረት ንግግር ሲያደርጉ ፤

በደገኛው ልጅ በግርማዊ ነትዎ መንግሥት በሦስት ሺ ህ ዘመን ተፈጽሞ፥እስክንድርያና ኢትዮጵያ በኅብረት ያከበሩትን ይህን በዓል ስናይ « አየ አኰቴተ ንክል አሥዮቶ ለእግዚአብሔር »/ተሰሎንቄ ፫ ፱/እያልኩ እንኳን ያሰቡትን አስፈጸመዎ፥እንኳን ደስ አለዎት እላለሁ ።—

ግርማዊነትዎ መንግሥትና ክህነት የእግዚአብሔር ገንዘቦች መሆናቸውን በማወቅ ለሁሉቱም ጊዜውን፥ኃይሉና ሀሣቡን ሳይቆጥብ ይሠራል ። ይልቁንም ቤተ ክርስቲያን በምድር ያለች የእግዚአብሔር መንግሥት በመሆንዋ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ያደረጉትን መከባከብ በግልጽ የሚያሳዩ ብዙ ሥራዎች ፈጽመውላታል ።—

ከነዚህም መካከል ጥቂቶቹን ለመጥቀስ ያህል ።

፩/ ኢያሌ የሆኑ አብያተ ክርስቲያናትን በማሳነፅ፥በማሳደስና በየጊዜው በቅርብ እየተገኙ በሚያደርጉት ጕብኝት የጐደለው ሁሉ እንዲሟላ በማድረግ ።

፪/ ለመንፈሳዊ ትምህርት መስፋፋት የሚረዱ ልዩ ልዩ ቅዱሳት መጻሕፍት በእትም መልክ ተራብተው ለማናቸውም ሰው እንዲዳረሱ በማድረግ ።—

፫/ የቤተ ክርስቲያን አዕማድ የሚባሉትን ለትምህርት በማዋል ለሰው አብነት የሆኑ ሊቃውንትን ከያሉበት እየሰበሰቡ ልብስ ቀለብ በመስጠት መጻሕፍትን እንዲተረጕሙ በማድረግ ።—

፬/ ለቤተ ክርስቲያንና ለካህናት መተዳደሪያ የሚሆን ርስት በመስጠት ።

፭/ ጥንታዊውና ደገኛው የቤተ ክርስቲያን ወግና ሥርዓት እንዲጠበቅ በማድረግ

፮/ ለዘመኑ ሥልጣኔ ይጠቅማል ተብሎ ከተቋቋመው ከሥጋዊው ትምህርት ጋር መንፈሳዊው የቤተ ክርስቲያን ትምህርት ጐን ለጐን እንዲራመድ በማድረግ በከፍተኛ ደረጃም መንፈሳዊ ትምህርት የሚሰጥበት ኮሌጅ /ቤተ ሊቃውንት/በመክፈት ።

፯/ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በሕግ የተደገፈች ያገሪቱ መሠረታዊት ቤተ ክርስቲያን በመሆንዋ ለሐዋርያዊው ሥራዋ መስፋፋት የሚረዳ መብቷ የሚጠበቅበት ሕግ በማውጣት ።—

፰/ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ያላት አቋምና ሥራዋ በዓለም ታውቆ በክርስቲያን ቤተ ሰብነት ከዓለም አብያተ ክርስቲያናት ጋር በመቀራረብ መንፈሳዊ ዓላማዋን ለማስፋፋት የምትችልበትን መንገድ በማደራጀት ።

፱/ ከሺህ ስድስት መቶ ዓመታት በኋላ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በብዙ ትግልና ፈሊጥ ከራሷ ልጆች መርጣ ለመሾም የምትችልበትን መንፈሳዊ መብትና ነፃነት በማስገኘት፥የራሷ ባለቤት ለመሆን አብቅተዋታል ።

ይህንን ሁሉ ድካምዎን ባርኮ ለፍሬ ያደረሰ አምላክ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በዚህ ሥልጣንና መብት የእግዚአብሔርን በጎች /ምእመናንን/ለማበርከት የምትችልበትን ጥበቡን ልዑል እግዚአብሔር እንዲገልጽላት ሁላችንም በታማኝነት አገልግለን በእግዚአብሔር ፊት ዋጋችንን ለማግኘት እንድንችል ያደርግልን ዘንድ እንለምነዋለን ።

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ዛሬ ራሷን ስለመቻሏ በምንናገርበት ጊዜ ስለ ሃይማኖታችንና የጋራ ስለሆነው ጉዳይ ከግብፃውያን ወንድሞቻችን ጋር በምናደርገው ግንኙነት ካሁን ቀደም ከነበረው በበለጠ በሥራ የሚገለጽ መቀራረብ ይኖረናል ብዬ ተስፋ አደርጋለሁ ።—

በኢትዮጵያ ታሪክ ውስጥ ከፍተኛ ሥፍራ በሚሰጠው በዚህ መንፈሳዊ በዓል ላይ በመገኘት የቤተ ክርስቲያናችንን በዓል ላከበሩልን የልዩ ልዩ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎችና መልእክተኞች፥በግርማዊነትዎ ፊት በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ስም ልባዊ ምስጋና አቀርባለሁ፥በዓሉ የአገራችንን ድንበር የሚያልፍ ሰፊ ክርስቲያናዊ እንዲሆን ሞገስና ክብር አክለውለታል ።

ግርማዊ ሆይ፡

የዚህ ክብር ምክዕቢተ ክብር ማረፊያ፥እኔ የክርስቶስ፥የኢትዮጵያ የግርማዊነትዎ አነስተኛ አገልጋይ ብሆንም አድራሻው ለቤተ ክርስቲያን ስለሆነ፤ተቀባይዋም እርስዋ ቤተ ክርስቲያን ናት ። በሦስት ረድፍ ወገኖችዋን አሰልፋ ይህን ክብር ትቀበላለች በዘመናት መካከል ወደእምነታቸው ምንጭ ለመድረስ ወደእስክንድርያ ወደኢየሩሳሌም ለመሔድ ተነሥተው በበረሃ በምድረ በዳ ወድቀው የቀሩ ኢትዮጵያውያን አሁን በዓፀደ ነፍስ ሆነው የዚህ ክብር ተቀባዮች ናቸው ።

በባሬውም ከአረጋዊው የቅዱስ ሲኖዶስ አባል አንስቶ በጠረፍ ምድር ሕፃናትን ፊደል እያስቈጠረ በማሳደግ ሽማግሌውን ተስፋ ስንቅ አሲዞ በመሸኘት ለራሱ ደግሞ በእርሻና በሌላም ተግባረ እድ ተጠምዶ የሚውለው ካህንም የዚህ ክብር ተቀባይ የዚህ ክብር ተካፋይ ነው ። ለወደፊትም በዚህች የክርስትና መዲና በምትሆን አገር የሚነሱ አሁን በአምሳለ ዘርዕ የሚገኙ ሁሉ የዚህ ክብር ተቀባዮች ናቸው ።

ከዚህ ሁሉ በላይ የዚህ ክብር ተቀባይ የቤተ ክርስቲያን መሥራች ጠባቂዋም ራሱ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው።ስለዚህ ለተደረገው ክብር ሁሉ እንዴት አድርጌ በሚገባ መልክ አጸፋውን እከፍላለሁ በማለት በጣም አልጨነቅም ። እነዚህ ሁሉ የክብሩ ተቀባዮች ወሮታውን አጸፋውን ለመክፈል አብረው ስለሚሠለፉ በዚህ ተግባር ብቻዬን አለመሆኔ እጅግ ያስደስተኛል ።

ሆኖም ይህ ሥራ ቀላል አይደለም ። ከባድ ኃላፊነት ያለበት ሥራ ነው ። በተለይም የሰው ልጅ ፍላጎት ወደዓለማዊ ዝንባሌ በደሰረበት ባሁኑ ዘመን ቤተ ክርስቲያን በሁሉ ዘንድ ሚዛን እንዲጠበቅ ትክክለኛው አቅጣጫ እንዳይዛባ ለመጠበቅ ከፍ ያለ ትግል የሚጠይቅ ሥራ እንደሚጠብቃት የታወቀ ነው ። በተቃና ሁኔታ ሊከናወን የሚቻለው በክርስቶስ ጸጋ ለዘለዓለም እየታደሰች የምትኖረው ቤተ ክርስቲያን ላንድ ሀገር ሰላማዊ ኑሮ ያላትን ከፍተኛ ጠቃሚነት የተገነዘበው የግርማዊ ነትዎ ሕይወት ሲጠበቅ፥የወራሴ መንግሥት፥የልዑላኑ የመሳፍንቱ፥የመኳንንቱ፥የካህናቱ፥የሕዝቡና የሠራዊቱ የተቀደሰ መተባበርም ሲገኝ ስለሆነ፤ቸርነቱ የማያልቅበት አምላክ ግርማዊነትዎን ይጠብቅልን ። ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ ኃይልን ለዓለም ሰላምን ሰጥቶ ኢትዮጵያን በነፃነት ለዘለዓለም እንዲያኖራት የልዑል እግዚአብሔር ፈቃዱ ይሁን ።

www.ethiopianorthodox.org

የግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ንግግር፤

የእግዚአብሔር ፈቃድ ሆኖ በኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ዙፋን ከተቀመጥንበት ጊዜ ጀምሮ ከእርሱ የተቀበልነውን ታላቅ አደራ በማሰብ መንግሥታችን የሚጠነክርበትን ፤ የሕዝባችን የኑሮ ደረጃ የሚሻሻልበትንና የቤተክርስቲያናችን እምነት የሚጸናበትን ፤ የአገራችን ልጆች በዕውቀት የሚጐለምሱበትን ፤ ማደራጀት ዓይነተኛ ተግባራችን መሆኑን በመገንዘብ የአደረግነው ጥረት ደስ የሚያሰኝ ፍሬ በመስጠቱ አገራችን ከዚህ ደረጃ ላይ ደርሳ በማየታችን እጅግ ከፍ ያሉትን የዓለሙን ሁሉ ገዥዎች ሥላሴዎችን እናመሰግናለን ።

እግዚአብሔር ለኢትዮጵያ ይፈጽምላታል ብለን ከብዙ ጊዜ ጀምሮ ከተማመንበት ተስፋ ዋና ዋናው ደርሶ ደስ የሚያሰኝ ፍሬ ሲሰጥ ከማየት የበለጠ ምንነገር አለ ፣ ።

ዓለም ከመውጣት ከመውረድ ከመለዋወጥ አትቆጠብም፤ ቢሆንም የሥራ ዕድገት በወንዝ ዳር እንደበቀለ ዛፍ ዘላለም ብዙ እንደሆነ ለኢትዮጵያም ዕድገት ከፈጸምናቸው መሠረታውያን ድርጅቶች አንዱ ቤተ ክርስቲያንን ራሷን ለማስቻልና መንፈሳዊ ነጻነቷን በነዛ ጫንቃዋ ላይ ያረፈ ሆኖ ሺሚም ተሺሚም ለመሆን እንድትችል ያደረግነው ከፍተኛ ጥረት ከጊዜ ወደጊዜ እየቀጠለና እያደገ መሄዱን ለማየት መብቃት በቀላሉ የሚገመት አይደለም ።

ከዚህ ቀደም ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ ወደካይሮ ሄደው ሊቀጳጳሳት ሆነው በተሾሙ ጊዜ በዘመናችን ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን እንዲፈጸሙ ካሰብናቸውና ካሠራናቸው ነገሮች ከሁሉ የበለጠ አድርገን የምንቆጥረው የኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳሳት ለኢትዮጵያ የመሾሙ ጉዳይ ስለተፈጸመ ድካማችንን ለባረከ እግዚአብሔር ምስጋና እናቀርባለን ።—

ብፁዕ አቡነ ባስልዮስ ምንም እንኳ ከዚህ ዓለም በሞት ቢለዩም የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ብፁዕነታቸው የተለሙላትን መንፈሳውያን ፤ ተግባሮች ትቀጥላለች ። ብፁዕ አቡነ ቴዎፍሎስ ከበፊቱ ጊዜ ጀምሮ የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ያገለገሉ በመሆናቸው በአዲሱ የኃላፊነት ተግባራቸው ላይ ያለፈው የሥራ ልምዳቸው እንደሚረዳቸው የሚታመን ነው ። ቀድሞ አቡነ ባስልዮስና አቡነ ቴዎፍሎስ ሁለቱም በነበሩበት ደረጃ ላይ የምናውቃቸው ስለሆነ ከነሱ ጋር የነበረውን ፍቅርና መተማመን እንዘነጋውም ።

እግዚአብሔር በቸርነቱ ለዚህ አብቅቶን የሞቱትንም ነፍስ ይማር ፤ የተሾሙትንም ሹመት ይባርክ ለማለት እዚህ ስላደረሰን እናመሰግነዋለን ፤ ለእግዚአብሔር በአፍ ከሚነገረው ቃል በቀር የምንመልሰው ውለታ የለንም ።—

የእግዚአብሔርን ውለታ የምንመልስ ከሆነ በደል ሳይኖረው በመልዕልተ መስቀል ላይ ተሰቅሎ መከራና ሥቃይ ሲቀበልና በሰዎች ባሕርይ ሥቃይ ሲደርስበት ያን ጊዜ እንኳ አልዘነጋንም ፡ ይልቁንም ለሰቀሉት «አባቴ ሆይ ይቅር በላቸው ሳያውቁት ነውና የሚያደርጉት » ብሎ ያደረገው ቸርነት የሚደነቅ ነው ።

www.ethiopianorthodox.org

ጊዜ ያልፋል ፤ ጊዜ ይተካል ፤ አሁንም ሆነ ባለፈው ጊዜ ከግብጽ ቤተ ክርስቲያን
ጋር ያለንን መሠረታዊ ግንኙነት ሊቃውንቶቻችንም ሕዝቡም ያውቁታል ። ከግብፃው
ያን ወንድሞቻችን ጋር የሚያስተሳስረን የሃይማኖት ጉዳይ ነው ። ሃይማኖት ደግሞ
እኔ የያዝኩት ብቻ ነው ማለት አይገባም ። ለማንም ቢሆን ከሃይማኖቱ ከርሱ ከራሱ
የበለጠ ፈጣሪውን የሚያውቅለት የለም። ከዚህም የተነሣ በእግዚአብሔር መንግሥት
ሥልጣን ዳኝነት ሰው ሊገባ አይችልም ። የኢትዮጵያን ቤተክርስቲያን ራሷን ለማስቻል
ጥረት ከተጀመረበት ከብዙ ዓመታት በፊት አንስቶ ጉዳዩ እያደገ እንዲሄድና ከዚህም ደረ
ጃ እንዲደርስ ለማድረግ የነበረው ድካም ያለፈበትን መንገድ ስናስብ ከባድነቱ
የሚዘነጋ አይደለም ። አሁን እግዚአብሔር የሚሠራውን ሥራ በፈቀደ ጊዜ ስለሚፈ
ጸም ኢትዮጵያ አገራችን ፤ ነፃ ሕዝባችንና መንግሥታችን ራሷን የቻለች ቤተ ክርስቲያን
እንዲኖራቸውና በዓለምም እንዲታወቁ ካደረገ ብለን ስለብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስል
ዮስ ሊቀ ጳጳሳት ዕድለኞነት የተናገርነውን ቃል በዚህ ቀን ልናስታውሰው ይገባል ።
ምክንያቱም ቸርነቱ ስለቀጠለልንና እንዳለፈው ዛሬም አሳባችንን ስለፈጸመልን ነው ።

በዚህ አረማመድ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ኢትዮጵያዊ ሊቀጳጳስ እንዲሾምላት
ከተደረገ በኋላ ሁለተኛውን ማዕርግ ለማግኘት የሚያስፈልገው ኢትዮጵያዊ ፓት
ረያርክነት ስለሆነ ከዚህ ተያይዞ የተገኘው የብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ መሾም አሁን
ደግሞ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ፍጹም የሆነ የራስ መቻል ማዕርግ ማግኘት ደስታ
ችንን እጥፍ አድርጎታል ። ለታሪካችንም ምስክር ነው ።

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ፓትርያርክ ሆነው በተሾሙ
ጊዜ ፤ እኛ ራሳችን ካይሮ ተገኝተን ስለነበረ ደስታውን ተካፍለን ነበር ።

ነገር ግን የሰው ልጅ በዚህ ዓለም ነዋሪነቱ ዘለዓለማዊ ባለመሆኑ ተግባራቸውን
ፈጽመው ከኛ በመለየታቸው የሚሰማን ኃዘን ጥልቅ ነው ። ዘወትር የማይለቸው እግ
ዚአብሔር ለነፍሳቸው ዕፈፍት ይስጥ እንላለን ።

በዚያን ጊዜ ለተገኘው ውጤት በአፍሪካ መካከል የክርስቲያን ደሴት ሆና የኖረ
ችው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የሚገባትን ትልቅነት ና ክብር እንድታገኝ በዘመና
ችን ደክመንበታል ። ድካማችንን ባርኮ ይህንን ፍሬ እንድታፈራ ላደረገልንና ኢትዮጵ
ያዊ ፓትሪያርክ በማግኘቷ ለኢትዮጵያ የተገባትን ይህን ቀን ለማየት ላበቃን ለልዑል
እግዚአብሔር ምስጋና እናቀርባለን ብለን እንደተናገርነው ሁሉ ፤ ዛሬም በዚህ ቀን ፤ የም
ናቀርብለት ምስጋና ለርሱ ሥራ ዋጋ አይሆንም እንጂ ከፍ ያለነው ።

የእግዚአብሔር ቸርነት ዘለዓለም የማይወሰን እንደመሆኑ ምስጋናውም በሰማይ
ባሉ መላእክትና በምድርም ባሉ ሠራዊት ዘንድ ሲነገር ቢኖር የማያልቅ ስለሆነ ዛሬም
ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ፓትሪያርክ ዘኢትዮጵያ ሆነው
በመሾማቸው ክብር ምስጋና ለርሱ ይሁን ።

ከብዙ ጊዜ ጀምሮ የኢትዮጵያ መምህራን በፊት የጳጳስነት መዐርግ ፤ በኋላም የሊቀ
ጳጳስነት መዐርግ በማግኘታቸውና ከዚያም ቀጥሎ ለተደረገላቸው ሁሉ እግዚአብሔ
ርን እናመሰግናለን ።

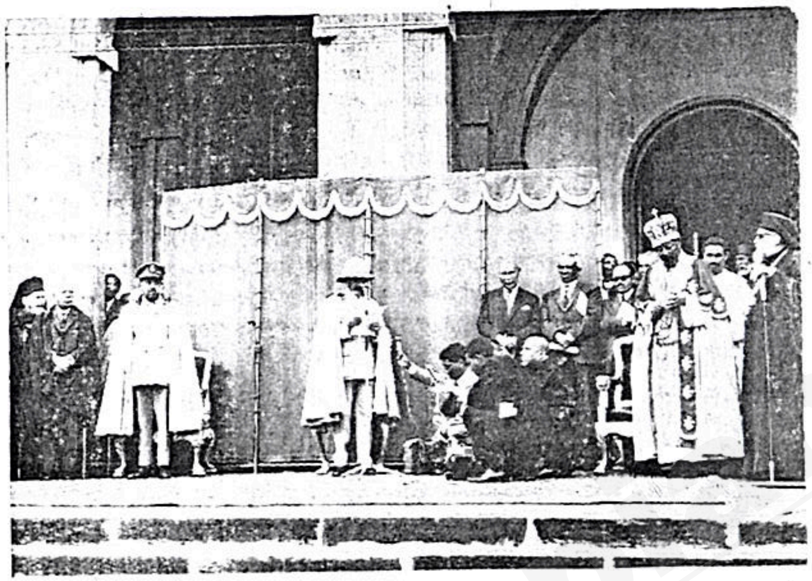

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ የኢትዮጵያ ፓትርያርክ ለመጀመሪያ ጊዜ በኢትዮጵያ ተመርጦ በኢትዮጵያ ተቀብቶ ለተሾመበት ግንቦት ፩ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ ም በቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን በበዓሉ ላይ ተገኝተው ለዓውደ ምሕረቱ ላይ ንግግር ሲያደርጉ ።

ለዚህ ለተባለው ሁሉ የደከምነው ድካም በእግዚአብሐር ዘንድ የተባረከ ሆኖ ራሷን በራስ የማስቻል ጠንካራ አቋቋም ስለተመሠረተ ወደፊት በዚህ ረገድ አስቸጋሪ ነገር ይኖራል ብለን አናስብም ።

ዘመናችንን የመንፈሳዊ ክብር ዕድገትና የብሔራዊ ስሜት መምሪያ አድርጎ በየ ጊዜው የደከምንበት በጊዜው ሲፈጸምና ባፈጻጸሙም ለሕዝባችን በሥጋውም በነፍሱም የሚጠቀምበት መንገድ እየተቃና በመሔዱ ደስ ሊለን ይገባል ።—

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ የቤተ ክርስቲያናችንን ዕድገት በአለፈውም ሆነ በአሁኑ ዘመናችን እንዲፈጸም ዕድል ስለአገኙ በዚህም ዕድል ቤተክርስቲያናችን በሙሉ መብት ላይ ተቋቁማ ስትገኝ ደስታው ለተሿሚው ለተሿሚው ብቻ ሳይሆን ለመላው የኢትዮጵያ ሕዝብ ነው ።

አባቶቻችን ነገሥታትና የኢትዮጵያ ምእመናን ሁሉ ዐይነ ሕሊናቸውን ወደሰማይ አቅንተው የሚጠብቁት ዕድል በአሁኑ ትውልድ ጊዜ ወርዶ በእጃቸው ሲጨበጥ ያዩ ዐይኖች ብፁዓን አይደሉምን ፣ ስለዚህ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን፣ያስጨበጣትን የመ ብትና የብርሃን ፋና እየደመቀና እየጐላ እንዲሄድ የማድረጉ ኃላፊነት የብፁዕነትዎ ነው ።

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ ። ለኢትዮጵያ የሁለተኛው ጊዜ ለሆነው ለዚህ ከፍተኛ ፓትሪያርክነት ማዕርግ በቅተው ከባድ አደራ ያለበትን የፓትሪያርክነት ተግባ ርዎን ሲጀምሩ ሥራዎን ለማከናወን እግዚአብሔር ይርዳዎ ።

ይህን የዛሬውን ታሪካዊ ቀን ለማክበር የደስታችን ተካፋይ ለመሆን በተሰበሰቡት ሁሉ ደስታው የመላው ኢትዮጵያውያን መሆኑን ተመልክተነዋል ። እግዚአብሔር ደስታችንን የአፍ ሳይሆን የልባዊ አድርጎ ይባርክልን ።—

ምዕራፍ ፲፱ ክፍል ፳፯

የስድስቱ ቆሞሳት ሥርዓተ ሢመት ።

በሀገራችን ሥርዓት በያመቱ እሸት በቀረበ ጊዜ፣ ዓመት ዓመት ድገመኝ ይባላል፣ ይህ ሁሉንም የሚያስተባብር ነው ፤ በተለይም ልጅ ራሱን ችሎ ጎጆ ወጥቶ አዝምሮ ከርሞ እሸት ሲያቀርብ ደስታው እጥፍ ነው ፤ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ፓትርያርኳ በኢትዮጵያ ምድር ተመርጦ በኢትዮጵያ ምድር ሥርዓተ ቅብዓቱ ተፈጽሞ ባየችበት በኃይለ ሥላሴ እየተረዳች ራሷን በቻለችበት በዚሁ ባንድ ዓመት ውስጥ ስድስቱ ቆሞሳት በአዲሱ ፓትሪያርክ ለኤጲስ ቆጶስነት ለጳጳስነት ማዕርግ በቅተውላት የልጅ እሸት አይታለች ፤ ይህም ዕድገት እየቀጠለ እንደሚሔድ ታላቅ ተስፋ አለን በብዙ ሰዎች ዜና ሕይወት ውስጥ ታላቁ ችግር የጀመሩትን መፈጸም ሳይቻል እየ ቀረ ነው ፤ በዚህ በኩል ለደገኛው ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ከል ዑል እግዚአብሔር የተሰጣቸው፣ ዕድል የማይመረመር ረቂቅ ነው ፤ ስለዚህም በአርባ ዘመን ትግል ያስገኙት የቤተ ክርስቲያን መብት ፍጹምነት ከአንክሮ በላይ ነው ፣ ፈተናን ተረግጦ፣የድል ፍሬን ማግኘት ፣ ሃይማኖትን ጠብቆ ዓላማን ከግቡ አድርሶ የጽድቅ አክሊል መቀዳጀት እጅግ ለተመረጡት ብቻ ሲሆን ይህን የማይደ በዝዝ የድል ፋና ጨብጦ በሃይማኖት ጉዳና ለመጓዝ ቀዳማዊው ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት

www.ethiopianorthodox.org

መሆናቸውን ታሪክ ግልጥ አድርጎ ያሳያል «ጋሻ መከቱን ከተወረወረ ጦር» ከተጣለ ጠጠር አድኖ አገርን የድል ባለቤት ያደርጋታል፤ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በሥጋዊም በመንፈሳዊም ዓላማ ለሀገራቸው የድል ግንባሩ የማይታጠፍ ጋሻ ናቸው፤ አባታቸው ዳዊት ጽድቅ እንደ ጋሻ ይከብሀል ይላል፤ ይህም ቃል የምሥራቅ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች ጉባኤ በሰጠው ውሳኔ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ የሃይማኖት ጋሻ ተብለው ሲጠሩ ትርጉሙን አግኟል ለማለት ይቻላል፤ ስለዚህም የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የሥራ ፍሬ የድል ምርት የማያቋርጥ ባቸውን ንጉሠ ነገሥቷን የሃይማኖት ጋሻ አድርጋ ሥራዋን ስታከናውን ትኖራለች፤ እግዚአብሔር ግርማዊነታቸውን በሙሉ ጤና እየጠበቀ እንዲያኖርልን እን ለምነዋለን ።—

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ በ፲፱፻፷፩ ዓ ም የካቲት ፱ ቀን የተ ሾሙትን ኤጲስ ቆጶሳት ጳጳሳት ወደግርማዊነታቸው ሲያቀርቡ ያደረጉት ንግግር ።

የብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ ንግግር፤

ግርማዊ ሆይ፤

በመንፈሳዊም ሆነ በሥጋዊ እድገት መልካም የሥራ ፍሬ የሚታይበት ዘመነ መንግሥትዎ፤ ለአገራችንና ለቤተ ክርስቲያኖች ካስገኛቸው ታላላቅ ቁም ነገሮች አንዱ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የተሟላ መንፈሳዊ ነፃነቷን ተጐናጽፋ የራሷን ጳጳሳት መርጣ በራሷ ፓትሪያርክ ቀብታ ለመሾም እንድትችል ያቀዳጁትዋ ፍጹም የሆነው የየመጨረሻው የክብር አክሊል መሆኑ በታሪክ መዝገብ የታተመና ትውልድ ሁሉ ሚያውቀው ነው ።

ይህም የክብር አክሊል የተገኘው በታላቅ ትዕግሥትና መንፈሳዊ ተጋድሎ ሲሆን በእግዚአብሔር ቸርነት በግርማዊነትዎ አስተዋይነትና ልዩ ትጋት በከፍተኛ ጥንቃቄ ዘመኑንና ደረጃውን ጠብቆ በየጊዜው የተፈጸመ ስለሆነ ግርማዊነትዎንና ኢትዮጵያውያንን ብቻ ሳይሆንሁ ንም የሚያስደስትና በበለጠ የሚያቀራርብ ሆኖ ተገኝቷል ።—

የኢትዮጵያ ክርስቲያን ይህን መብት እጅ ካደረገችበት ጊዜ ጀምሮ በየጊዜው ከሚደረገው መንፈሳዊ ዕድገትና የሥራ መስፋፋት የተነሣ የቤተ ክርስቲያን አላፊነትና ተግባር ባሕሩን ተሻግሮ በሩቅ ከሚኖሩ ብዙዎች ልዩ ልዩ ሕዝቦች ዘንድ ደርሶ የሚገኝ በመሆኑ በተለይ በኒውዮርክ በትሪንዳድና እንዲሁም በብሪትሽ ጊያና ለሚገኙ አብያተ ክርስቲያናችን አንድ ኤጲስ ቆጶስ /ጳጳስ/ እንዲሾምላቸው፤ በአገራችንም ውስጥ በሞት በተለዩን ሊቃነ ጳጳሳት ምክንያት ለረዥም ጊዜ የደረሰውን ችግር ማቃለል ተገቢ ሆኖ ስለተገኘ ለዚህ የሚበቁ ኤጲስ ቆጶሳትን /ጳጳሳትን/ መርጦ በመሾምና ተተኪዎችንም በየመንበሩ በመመደብ የቤተ ክርስቲያን ሥራ ተስፋፍቶ እንዲቀጥል ማድረግ አስፈለገ ።

ግርማዊ ሆይ፤

የቤተ ክርስቲያን አላፊነትና ተግባር በመንፈሳዊ አገልግሎት ብቻ ሳይወሰን ከጥንት ሲያያዝ የመጣውን በማስታወስ ቤተ ክርስቲያን በሕዝብ አገልግሎትና በልማት ሥራ ውስጥ ተካፋይ የምትሆንበት ብዙ መንገድ ስለተከፈተ በቤተ ክርስቲያን ሐዋርያዊ ሥራና መንፈሳዊ አገልግሎት ላይ የተመደቡ ወንድሞቼ ሊቃነ ጳጳሳትና ኤጲስ ቆጶሳት /ጳጳሳት /ሁሉ በአሁኑ ጊዜ ያለባቸው አላፊነት ከባድነቱ እየጨመረ የሚሔድ መሆኑን በዚህ አጋጣሚ ላሳስብ እወዳለሁ ።—

www.ethiopianorthodox.org

ሐዋርያትና ከዚያም በኋላ በእነርሱ የተተኩት አባቶቻችን፤ ሀገረ ስብከታቸውን ወስነውና ተከፋፍለው መሥራታቸው ሥራቸው እንዲቃናና የቤተ ክርስቲያን ዕድገትና መንፈሳዊ አገልግሎት በቅልጥፍና ለሁሉ እንዲዳረስ ለማድረግ ስለሆነ፤ ዛሬ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ያገኘችውን ዕድል በእኛ በራሳችን የሥራ ኅብረትና የአገልግሎት መሥዋዕትነት እንድትጠቀምበት ለአገራችንና ለኢትዮጵያ ሕዝብ ከፍተኛ የሆነውን የሥራ ድርሻ ይዛ ጠቃሚ ውጤትን ለማበርከት እንድትችል ብርቱ ጥረት ማድረግ ይኖርባታል ።—

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «መከሩ ብዙ ነው» ሠራተኛው ግን ጥቂት ነው፤ ለመከሩ ሠራተኛ እንዲጨምር የመከሩን ባለቤት ለምኑት «ያለው በአሁኑ የሥራ ዘመን ሊጠቀስ የሚገባ ነው ።—

ስለዚህ ለመከሩ ሥራ ሠራተኞች እንዲሆኑ፤ በቤተ ክርስቲያን ሕግ መሠረት ተመርጠው ዛሬ ሐዋርያዊ ሥርዓተ ሢመት የተፈጸመላቸውን እነዚህን ስድስት ኤጲስ ቆጶሳት /ጳጳሳት/ ከግርማዊነትዎ ፊት ሳቀርባቸው ደስታው የመላው ቤተ ክርስቲያን ነው።

ይህን የመሰለው ምርጫ ከሰው ብቻ ሳይሆን፤ መሠረቱ ምንጩ ከእግዚአብሔር ፈቃድ የሚገኝ ነው፤ ይኸውም ይታወቅ ዘንድ «አኮ አንትሙ ዘኀረይክሙኒ አላ አነ ኀረይኩክሙ ወሤምኩክሙ፤ እናንተ የመረጣችሁኝ አይደለም ፤ እኔ መርጬ ሾምኳችሁ እንጂ ፤ሲል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በተናገረው ቃል የቤተ ክርስቲያንን ምርጫ መሥርቷል ። እንዲሁም የሰው ልጅ ሊያገለግል እንጂ ሊያገለግሉት አልመጣም ። ካለ በኋላ፤ ከናንተ፤ በላይ ሊሆን የሚወድ አገልጋይ ይሁናችሁ ባለው ቃል የሹመትን ትርጉም አረጋግጦ አስረድቷል ።—

ስለዚህ ዛሬ ይህንን ከፍተኛ የቤተ ክርስቲያን ሹመት የተቀበሉ እነዚህ ስድስት ኤጲስ ቆጶሳት ጌታ በወንጌል የተናገረውንና ያስተማረውን በመከተል፤ የእግዚአብሔርን ቃል ተግተው እንዲያስተምሩ፤ አገራቸውንና ቤተ ክርስቲያናቸውን ለማገልገል የተቀበሉትን ኢላፊነት እስከ መጨረሻ ሕይወታቸው ጠብቀው ከልብ እንዲሠሩ፤ በየጊዜው ተግተው በታማኝነት ሥራቸውን እንዲያከናውኑ በእግዚአብሔር ፊት መላእክትን ምስክር አድርጌ በግርማዊነትዎ ፊት በጥብቅ አደራ እላቸዋለሁ ።

እንደ እባብ ብልሃትን፣ እንደ ርግብ የውሃትን ገንዘብ አድርገው ሥራቸውን እንዲያከናውኑ ይረዳቸው ዘንድ፣ ቤተ ክርስቲያንን በደሙ የዋጀ ኢየሱስ ክርስቶስን እለምነዋለሁ ።—

ማኅቶተ ቤተ ክርስቲያን ለሆነ ግርማዊነትዎ፤ ረዥም ዕድሜን ከሙሉ ጤንነ ጋር እንዲሰጥልን፤ ልዑል አልጋ ወራሽንና አዝማደ መንግሥትን በረድኤቱ እንዲጠብቅልን፤ አገራችንን ኢትዮጵያንና ሕዝቧን በሃይማኖትና በነፃነት፤ በሰላምና በብልጽግና ለዘለዓለም እንዲያኖርልን የማያቋርጥ ጸሎታችንን ለፈጣሪያችን እናቀርባለን ።

የቅዱስነታቸው ንግግር እንደ ተፈጸመ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት የሚከተለውን ንግግር አደረጉ ።

የግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ንግግር ።

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የሚገባትን ክብር ጠብቃ ፣ ኢትዮጵያውያንን ጳጳሳት መርጣ በራሷ ኢትዮጵያዊ ፓትሪያርክ በአገሯ ላይ ቀብታ ለመሾም በመቻሏ ፣ከዚህ መንፈሳዊ ግብ ለመድረስ የደከምነውን ባርኮ ፍጻሜውን በዘመናችን ለማየት ስላበቃን ፣ ለፈጣሪያችን የምናቀርበው ምስጋናና እኛም ሕዝባችንም የሚሰማን ደስታ የቱን ያህል ጥብቅ መሆኑን ባለፉት አጋጣሚ ጊዜያት ደጋግመን ተናግረነዋል ።—

ከዚህና እንደዚሁም ለቤተ ክርስቲያን ደኅንነትና አንድነት የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን እኅት ከሆኑትና ከሌሎቹም አብያተ ክርስቲያናት ጋር ያላት ግንኙነት በይበልጥ እየተቀራረበና እየጠበቀ እንዲሔድ ከደከምንበት የተቀደሰ ዓላማ በየጊዜው የምናገኘው ፍሬ ለፈጣሪያችን የምናቀርበው ይህን ምስጋና የሚሰማንን ደስታ በበለጠ የሚያበዛ ስለሆነ ፣ አሁንም እናመሰግነዋለን ።

ምን ጊዜም ቢሆን ፣ መልካም ፍሬ የሚገኝበት መንፈሳዊም ሆነ ሥጋዊ ሥራ ከፍ ያለ ጥረትና በጎ ፈቃድን ይጠይቃል ፣ በተለይም ባለንበት ሥጋዊ ጥበብ በተስፋፋበት በዛሬው ጊዜ አገራችን በዘመኑ ትምህርት ከጊዜ ወደ ጊዜ ወደፊት እየተራመደች በሔደች ቁጥር በመንፈሳዊው በኩል ወደኋላ እንዳትቀር በዚህ ረገድ ቤተ ክርስቲያን ያለባት አላፊነት ከባድ ስለሆነ የሚጐድል ቢኖር እያሟሉ መንፈሳዊው ሥራ ሳይዳከም ጐን ለጐን አብሮ እንዲሔድ ለማድረግ በተለይ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የሚጠብቃቸው ሥራ ብዙ ስለሆነ ፣ ለዚሁ ተዘጋጅቶ መገኘት የሚገባና ግዴታም ነው ።

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሀገረ ስብከት አዲስ ዓለም ወደሚባለው ክፍለ አህጉር ተስፋፍቶ በመዘርጋቱና ቤተ ክርስቲያንም በዚያ ክፍለ ዓለም የጀመረችው መንፈሳዊ አገልግሎት የአንድ ኤጲስ ቆጶስ / ጳጳስ / ሀገረ ስብከት መሆን ከሚያስፈልግበት ደረጃ በመድረሱ ይህ ሁኔታ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንን የሥራ እርምጃ ና እድገት የሚያመለክት ነውና የሚያበረታታና የሚያስደስት ነው ። እዚህ ላይ በተጠቀሱት አገሮች የሚገኘው ሕዝብ ኢትዮጵያ በክርስትና እምነቷ ጸንታ መኖሯን ፣ እንዲሁም የረዥም ጊዜ ታሪኳን በመከታተልና በመመልከት ለቤተ ክርስቲያናችን ያለውን ስሜትና ፍቅር ፣ ራሳችን ወደነዚህ አገሮች በሔድንበት ጊዜ ያየነውና የተረዳነው ስለሆነ በዚያ የሚመደቡትና በጠቅላላው ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሊሠሩት የሚገባቸው ብዙ ነውና በዚህም ረገድ መበርታት ያስፈልጋል ።—

ቅድም በቤተ ክርስቲያን የጌታችን ቃል ሲነገር እንደሰማነው ሐዲስ አስተምሩ ፤ ያለው ተጠቅሷል ። ከዚህም መካከል ጌታችን የሐዋርያትን እግር ባጠበ ጊዜ ጌታችን መምህራችን ትሉኛላችሁ እውነት ብላችኋልና ። እናንተም ለወንድሞቻችሁ ትሕትና አድርጉ ሲል ትሕትናን አስተምሮናል ።—

ጌታችን ለዚህ ምሳሌ ሆኖ የሥራ አድራጎቱ በልቦናችሁ ተቀርጾ በሰፊው እንዲሠራበት ለማስተማር ጭምር ነው እንጂ ትሕትና እግር በማጠብ ብቻ የሚወሰን ሳይሆን ሰው ሕሊናውና ልቡ በጎ ምግባር ሊፈጽም የሚችልበትን ሁሉ መምከር ማስተማር ያለበት መሆኑንም ለማስገንዘብ ነው ።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ የሩማንያን ፓትርያርክ ሲያነጋግሩ ።

www.ethiopianorthodox.org

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ከውጭ አገር የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ጋር ሲነጋገሩ ።

ይህንንም መገንዘብ ያለባችሁ አሁን ለዚህ ማዕርግ የበቃችሁት ብቻ ሳትሆኑ በጠቅላላው ይህን የማስተማሩ ተግባር የቤተ ክርስቲያን ሥራ ነው ።—

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ም ታሪኳን ለመጠበቅ የቻለችው ፤ ይህን የመሰለውን ጐዳና ተከትላና ታሪኳንም በማስከበር ለትውልድ የሚተላለፍ ቅርስ ከጥንት ጀምራ በማቆየቷ ነው ።—

www.ethiopianorthodox.org

ቤተ ክርስቲያንን ለማገልገል ይህንን ማዕርግ ዛሬ የተቀበላችሁ ሊቃነ ጳጳሳትና ጳጳሳት የሚጠብቃችሁን ሐዋርያዊ ሥራና አገልግሎት በበለጠ ለማበርከት እንድትችሉ እግዚአብሔር መንፈሳዊ ኃይልን እንዲሰጣችሁ እንመኝላችኋለን ።

ምዕራፍ ፭ ክፍል ፳፰

ማጠቃለያ

በኢትዮጵያ ቤተ መንግሥትና ቤተ ክህነት ከአንድ ከልዑል እግዚአብሔር የተገኙ ሕጋውያን ድርጅቶች ናቸው ። በዚህ መሠረት እየተደጋገፉ ለሀገሪቱ ሕይወት የሚጠቅመውን ይሠራሉ ። ንጉሠ ነገሥቱ በቤተ መንግሥትም በቤተ ክህነትም ከፍተኛ መሪ የበላይ ጠባቂ ነው ። ሊቀ ካህናቱ አሁን ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳቱ በቤተ ክህነትም በቤተ መንግሥትም ከፍተኛ የመንፈስ መሪና አባት ነው ። ንጉሠ ነገሥቱ በሚነግሥበት ጊዜ በቤተ ክርስቲያን ሥርዓቱን የሚፈጽመውና የሚያስፈጽመው ሊቀ ካህናቱ እንደዛሬው ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳቱ ነው ፤ ልብሰ መንግሥቱን ያለብሰዋል ፤ በትረ መንግሥቱን ያሲዘዋል፤ ሉል ያስጨብጠዋል፤ ቅብዐ መንግሥት ይቀባዋል ፤ አክሊለ መንግሥት ያደርግለታል ፤ ሀገሩንና ቤተ ክርስቲያኑን አንድ አድርጎ እንዲጠብቅ በእግዚአብሔር ስም በወንጌል ቃል ኪዳን ያስገባዋልእንዲህ አድርጎ በእግዚአብሔር ስም ሕዝቡን ሊጠብቅ የተቀባ ንጉሠ ነገሥት መሆኑን ያውጅለታል፤ ቀጥሎም እጁን እግሩን፤ትከሻውን፤አፉን ፤ ራሱንበመሳም ፍቅር የተመላበት አክብሮት ሊቀርብለት የሚገባው መሆኑን በሥራ አሳይቶ ለሕዝቡ የሥራ ዓዋጅ ይሰጥለታል ። ከዚህ በኋላ ራሱና በውስጡ የሚ ታ ዘ ዙ ት የቤተ ክርስቲያን አባሎችም ከዚያች ሰዓት ጀምሮ በጸሎተ ሃይማኖት እንደሚያገለግሉት ት እ ዛ ዙ ን አክብረው እ ን ደሚ ቀበ ሉ ት ታማኝነታቸውን ገልጦ በመሐላ ቃሉን ያጸናለታል ። መሳፍንቱና መኳንንቱ ፤ ሊቃውንቱና ካህናቱ ፤ ሕዝቡም የመንፈሳዊውን አባት ቃል ተከትለው ንጉሠ ነገሥታቸውን በሥራ ለመርዳት ቃል ኪዳን ይገባሉ ።

ሊቀ ካህናቱ እንደ ዘመኑም ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳቱ ሥርዓተ ሢመቱን በሚፈጽምበት ደግሞ ሥርዓቱን የሚፈጽምለትና የሚያስፈጽምለት ንጉሠ ነገሥቱ ነው፤ ምርጫው በሕግ እንዲከናወን ያደርጋል ምርጫውን ተቀብሎ ያጸድቃል፤ ሹመቱን ፈቅዶ በቃል፤በጽሕፈት ፤ በማኅተም ፣ በዓዋጅ ያጸናል ፣ የሹመቱን ቀን ከፍተኛ በዓል ያደርጋል፤በቤተ ክርስቲያን ተገኝቶ በዓሉን ያከብራል ፤ ልብሰ ክህነቱን ፣ በትረ ክህነቱን ፣ አክሊለ ክህነቱን ይሰጠዋል ፣ መስቀል ያስጨብጠዋል ፣ በኋላም ራሱን ዝቅ አድርጎ ቡራኬ በመቀበል መንፈሳዊ አባትነቱን ፍቅርና ክብር የሚገባው መሆኑን ገልጦ ለሕዝቡ የሥራ ዓዋጅ ይሰጥለታል ፣ በመጽሐፍ ድምጽ በነጋሪት ጋዜጣ ፤ ሹመቱን ያውጅለታል ፣ በሥራውም ሁሉ እርዳታው የማያቋርጥበት መሆኑን በታመነ ቃሉ ያጸናለታል ፣ በዚህ ዓይነት ንጉ ሠ

ነገሥቱና ሊቀ ካህናቱ ማለት ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳቱ ኢትዮጵያ ለአቅርንተ ክብር ሆነው ይኖራሉ ። እግዚአብሔርም በነሱ አድሮ አገሩን ይጠብቃል ፤ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳቱ ምንም እንኳን መንፈሳዊ አባት ቢሆን ቤተ ክርስቲያን በአስተዳደሯ በኩል የምትደገፈውና የምትጠበቀው በንጉሠ ነገሥቱ ነው ንጉሠ ነገሥቱ የበላይ ጠባቂ እንደመሆኑ ቤተ ክርስቲያንን በሕግ ይጠብቃል ፤ የምትተዳደርበትን የምትሠራበትን ፤ የምትከበርበትን ፤ ሕግና ደንብ ይሰጣል አብያተ ክርስቲያናትን ይሠራል የሚረዱበትን ርስት ጉልት ይሰጣል ፤ የምትገለገልበትን ንዋየ ቅዱሳትን ያደራጃል ፤ የጠመመውን ያቃናል የጐደለውን ያሟላል ፤ በዚህ በኩል ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ካለፉት ሁሉ የበለጠ የታሪክ ድርሻ አላቸው ፤ በዘመናቸው የተፈጸመውን ሁሉ በዚች ትንሽ ጽሑፍ ውስጥ ሰብስቦ ለማቅረብ የማይቻል ከመሆኑም በላይ የጊዜው እጥረትም ስለተጫነን ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስ ፓትሪያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ በማጠቃለል የተናገሯቸውን ብቻ ቀጥሎ እንጠቅሳለን ።

፩/ ኢያሌ የሆኑ አብያተ ክርስቲያናትን በማሳነፅ ፤ በማሳደስና በየጊዜው በቅርብ እየተገኙ በሚያደርጉት ጉብኝት የጐደለው ሁሉ እንዲሟላ በማድረግ ።

፪/ ለመንፈሳዊ ትምህርት መስፋፋት የሚረዱ ልዩ ልዩ ቅዱሳት መጻሕፍት በእትም መልክ ተራብተው ለማናቹውም ሰው እንዲዳረሱ በማድረግ ።—

፫/ የቤተ ክርስቲያን አዕማድ የሚባሉትን ለትምህርት በማዋል ለሰው አብነት የሆኑ ሊቃውንትን ከያሉበት እየሰበሰቡ ልብስ ቀለብ በመስጠት መጻሕፍትን እንዲተረጉሙ በማድረግ ።—

፬/ ለቤተ ክርስቲያንና ለካህናት መተዳደሪያ የሚሆን ርስት በመስጠት ።

፭/ ጥንታዊውና ደገኛው የቤተ ክርስቲያን ወግና ሥርዓት እንዲጠበቅ በማድረግ

፮/ ለዘመኑ ሥልጣኔ ይጠቅማል ተብሎ ከተቋቋመው ከሥጋዊው ትምህርት ጋር መንፈሳዊው የቤተ ክርስቲያን ትምህርት ጐን ለጐን እንዲራመድ በማድረግ በከፍተኛ ደረጃም መንፈሳዊ ትምህርት የሚሰጥበት ኮሌጅ / ቤተ ሊቃውንት / በመክፈት ።

፯/ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በሕግ የተደገፈች ያገሪቱ መሠረታዊት ቤተ ክርስቲያን በመሆንዋ ለሐዋርያዊው ሥራዋ መስፋፋት የሚረዳ መብቷ የሚጠበቅበት ሕግ በማውጣት ።—

፰/ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ያላት አቋምና ሥራዋ በዓለም ታውቆ በክርስቲያን ቤተ ሰብነት ከዓለም አብያተ ክርስቲያናት ጋር በመቀራረብ መንፈሳዊ ዓላማዋን ለማስፋፋት የምትችልበትን መንገድ በማደራጀት ።

፱/ ከሺህ ስድስት መቶ ዓመታት በኋላ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በብዙ ትግልና ፈሊጥ ከራሷ ልጆች መርጣ ለመሾም የምትችልበትን መንፈሳዊ መብትና ነፃነት በማስገኘት ፤ የራሷ ባለቤት ለመሆን አብቅተዋታል ።

ይህንን መጽሔት በቅዱስነታቸው ቃለ በረከት እንደጀመርን በቅዱስነታቸው ቃለ በረከት ስንፈጽም የአበባ ገጸ በረከት ያህል ለግርማዊነታቸው ይህን መጽሐፈ ሕይወት እያቀረብን እግዚአብሔር ረጅም ዕድሜ ከተሟላ ጤና ጋር ሰጥቶ በአዲስ ሕይወት እንዲያኖርልን እንለምናለን

www.ethiopianorthodox.org